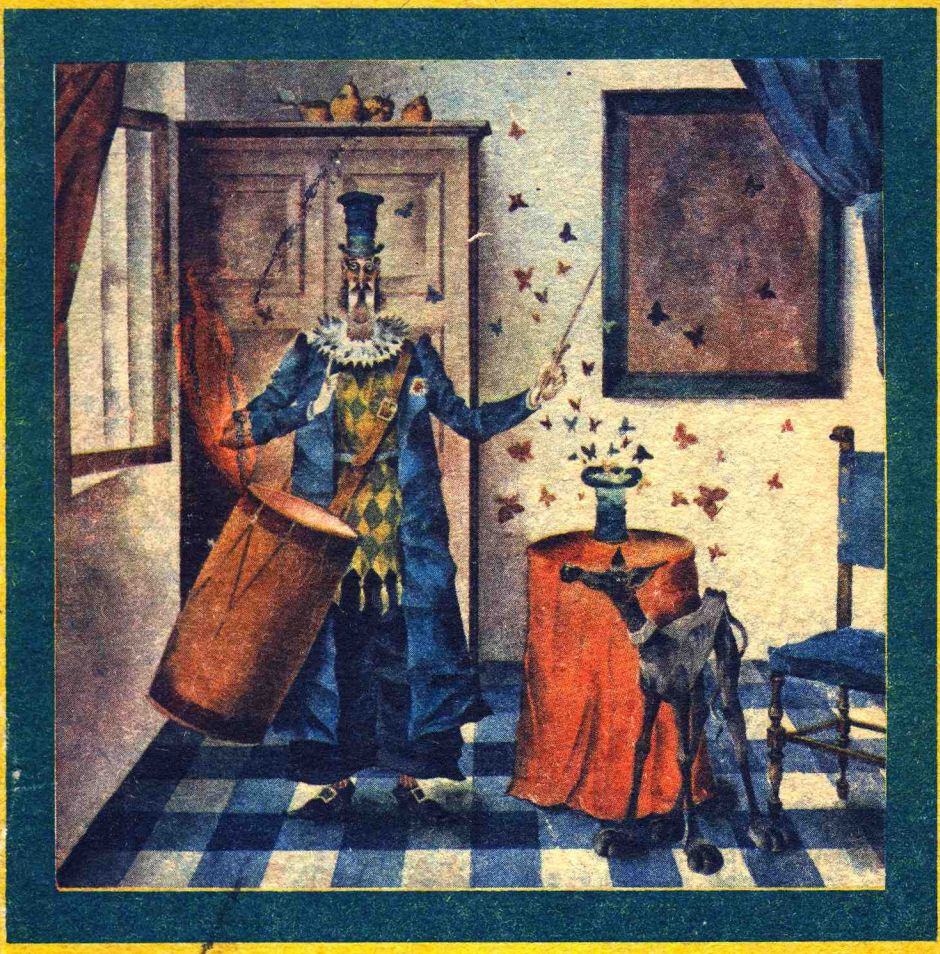

perpetuum comic '89

15

urzica

perpetuum comic

Nu numai omu-n lumea asta rîde!
Mai rîde și momița, și șacalul,
Rînjind – pantera, ori mînzește – calul,
Și pardosul, și linxul, cu-a lor rude!

Mai rîde-n icnete-necat măgarul,
Și huhurezul, noaptea, ca un gîde,
Păunul scheaun, în cascade crude,
Balena-și cască-n rîs mărgăritarul!

Mai rîde, cu un clinchet, cînd se-nnoadă
Chiar șarpele cu clopoței – din coadă!

Rechinul – cînd atacă! Porcul, încă,
Și-arată colții-n hohot, cînd mănîncă!

Mai rîd, cu haz sau nu, mulți ipohimeni,
PERPETUUM COMIC, rîs ca Omul-nimeni!

TUDOR GEORGE

ÎN PREGĂTIRE

perpetuum comic '90

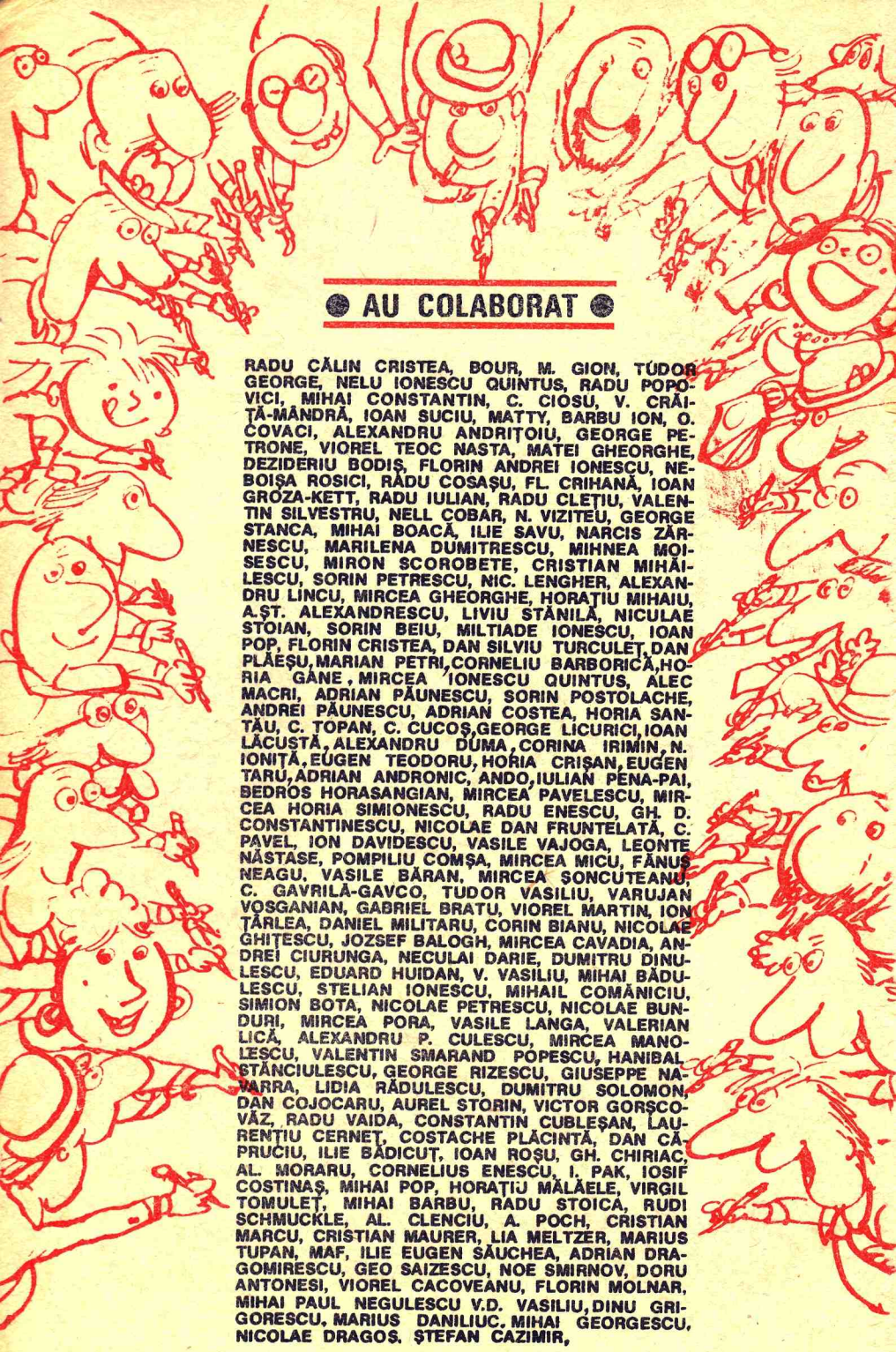

AU COLABORAT

RADU CĂLIN CRISTEA, BOUR, M. GION, TUDOR GEORGE, NELU IONESCU QUINTUS, RADU POPOVICI, MIHAI CONSTANTIN, C. CIOSU, V. CRĂIȚĂ-MÂNDRĂ, IOAN SUCIU, MATTY, BARBU ION, O. COVACI, ALEXANDRU ANDRIȚOIU, GEORGE PETRONE, VIOREL TEOC NASTA, MATEI GHEORGHE, DEZIDERIU BODIȘ, FLORIN ANDREI IONESCU, NEBOIȘA ROSICI, RĂDU COSAȘU, FL. CRIHANĂ, IOAN GROZA-KETT, RADU IULIAN, RADU CLEȚIU, VALENTIN SILVESTRU, NELL COBAR, N. VIZITEU, GEORGE STANCA, MIHAI BOACĂ, ILIE SAVU, NARCIS ZĂRNESCU, MARILENA DUMITRESCU, MIHNEA MOISESCU, MIRON SCOROBETE, CRISTIAN MIHĂILESCU, SORIN PETRESCU, NIC. LENGHER, ALEXANDRU LINCU, MIRCEA GHEORGHE, HORAȚIU MIHAIU, A.ȘT. ALEXANDRESCU, LIVIU STĂNILĂ, NICULAE STOIAN, SORIN BEIU, MILTIADE IONESCU, IOAN POP, FLORIN CRISTEA, DAN SILVIU TURCULEȚ, DAN PLĂEȘU, MARIAN PETRI, CORNELIU BARBORICĂ, HORIA GÂNE, MIRCEA IONESCU QUINTUS, ALEC MACRI, ADRIAN PĂUNESCU, SORIN POSTOLACHE, ANDREI PĂUNESCU, ADRIAN COSTEA, HORIA SANTĂU, C. TOPAN, C. CUCOȘ, GEORGE LICURICI, IOAN LĂCUSTĂ, ALEXANDRU DUMA, CORINA IRIMIN, N. IONIȚĂ, EUGEN TEODORU, HORIA CRIȘAN, EUGEN TARU, ADRIAN ANDRONIC, ANDO, IULIAN PENA-PAI, BEDROS HORASANGIAN, MIRCEA PAVELESCU, MIRCEA HORIA SIMIONESCU, RADU ENESCU, GH. D. CONSTANTINESCU, NICOLAE DAN FRUNTELATĂ, C. PAVEL, ION DAVIDESCU, VASILE VAJOGA, LEONTE NĂSTASE, POMPILIU COMȘA, MIRCEA MICU, FĂNUȘ NEAGU, VASILE BĂRAN, MIRCEA ȘONCUȚEANU, C. GAVRILĂ-GAVCO, TUDOR VASILIU, VARUJAN VOSGANIAN, GABRIEL BRATU, VIOREL MARTIN, ION ȚÂRLEA, DANIEL MILITARU, CORIN BIANU, NICOLAE GHIȚESCU, JOZSEF BALOGH, MIRCEA CAVADIA, ANDREI CIURUNGA, NECULAI DARIE, DUMITRU DINULESCU, EDUARD HUIDAN, V. VASILIU, MIHAI BĂDULESCU, ȘTELIAN IONESCU, MIHAIL COMĂNICIU, SIMION BOTA, NICOLAE PETRESCU, NICOLAE BUNDURI, MIRCEA PORA, VASILE LANGA, VALERIAN LICĂ, ALEXANDRU P. CULESCU, MIRCEA MANOLESCU, VALENTIN SMARAND POPESCU, HANIBAL STĂNCIULESCU, GEORGE RIZESCU, GIUSEPPE NAVARRA, LIDIA RĂDULESCU, DUMITRU SOLOMON, DAN COJOCARU, AUREL STORIN, VICTOR GORȘCOVĂZ, RADU VAIDA, CONSTANTIN CUBLEȘAN, LAURENȚIU CERNEȚ, COSTACHE PLĂCINTĂ, DAN CĂPRUCIU, ILIE BĂDICUȚ, IOAN ROȘU, GH. CHIRIAC, AL. MORARU, CORNELIUS ENESCU, I. PAK, IOSIF COSTINAȘ, MIHAI POP, HORAȚIU MĂLĂELE, VIRGIL TOMULEȚ, MIHAI BARBU, RADU STOICA, RUDI SCHMUCKLE, AL. CLENCIU, A. POCH, CRISTIAN MARCU, CRISTIAN MAURER, LIA MELTZER, MARIUS TUPAN, MAF, ILIE EUGEN SĂUCHEA, ADRIAN DRAGOMIRESCU, GEO SAIZESCU, NOE SMIRNOV, DORU ANTONESI, VIOREL CACOVEANU, FLORIN MOLNAR, MIHAI PAUL NEGULESCU V.D. VASILIU, DINU GRIGORESCU, MARIUS DANILIUC, MIHAI GEORGESCU, NICOLAE DRAGOȘ, ȘTEFAN CAZIMIR,

Coperta I: PAVEL BOTEZATU **Coperta IV:** FLORIN CRIHANĂ

Coperta colecției: A. POCH și GH.D. CONSTANTINESCU

perpetuum comic '89

BOUR

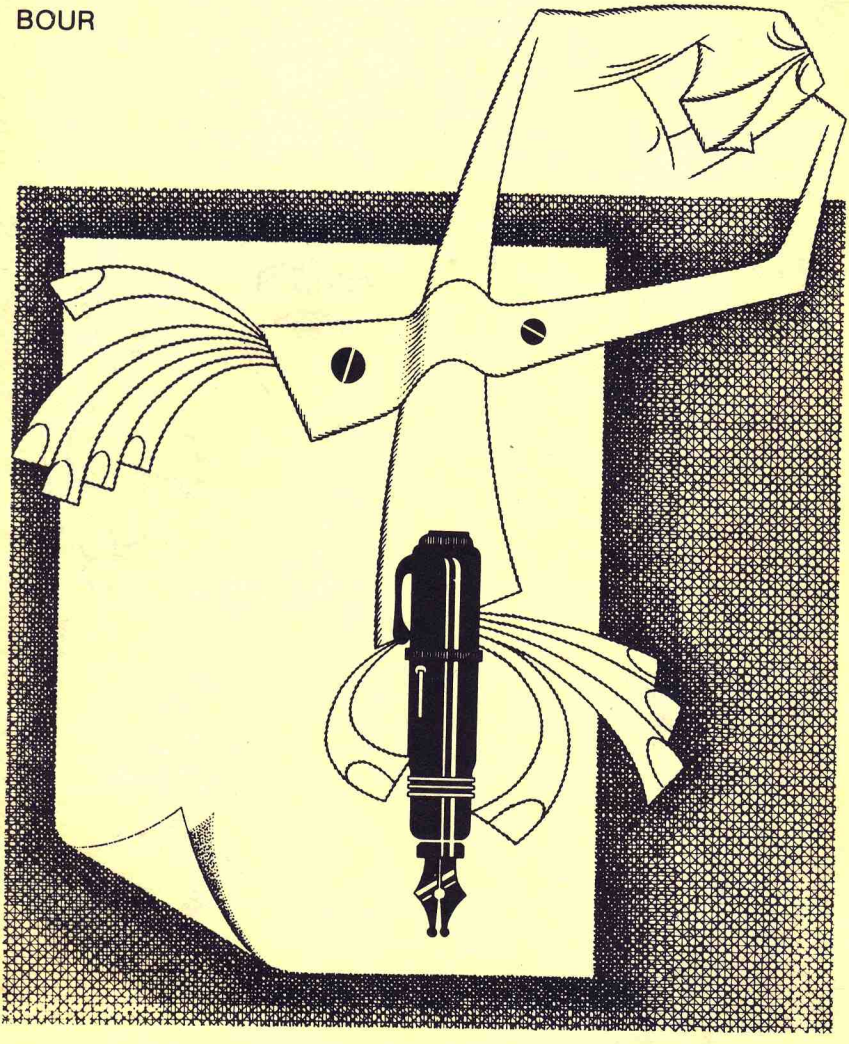

urzica

M. GION

MIHAI EMINESCU

RADU CĂLIN CRISTEA

CENTENAR

UN APENDICE

O sută de ani de blîndă așezare a Cuvîntului său în tipare veșnice; o sută de ani de cînd noi am devenit mereu alții, întorcîndu-ne chipurile după umbra sa strălucitoare, veghind ca o lespede a eternității; o sută de ani de la moartea lui însemnînd o sută de ani de la nașterea noastră, de la clipa aceea de cumplită grație cînd trupul său a ieșit din ființa fizică și s-a însingurat pentru totdeauna pe un drum ce duce spre Orion și nu se mai întoarce de la el...

E greu să spargi înclinația legitimă spre evlavie a acestei ore cînd orice, în afara tăcerii senine, poate fi un semn de prin nimic iertat sacrilegiu. Știm asta și ne cutremurăm. Revista noastră, din unghiul rostului ei, își îngăduie, cu gîndul că-i va fi absolvită îndrăzneala, să amintească, la acest ceas de cumpănă aniversară, că Eminescu a fost un întemeietor și în genul umorului liric, al satirei și pamfletului, mai ales: a trecut și pe aici și a înălțat un zid temeinic. Ironia sa, desprinsă fin din coasta *Witz*-ului romantic, a mușcat cu sfîntă patimă din dogmele în floare ale epocii — model de impecabil militantism; exemple se găsesc cu duiumul, de la *Junii corupți* la *Scrisori*, de la *Epigonii* la *Împărat și proletar*, de la *Rugăciunea unui dac* la *Veneția* etc. Descoperind în femeie, așa cum se spunea, „copia imperfectă a unui prototip irealizabil", poetul își va desfășura spiritul după topica inflamantă a sarcasmului, „Madona dumnezeie" lăsîndu-l pradă acelei suferințe dureros de dulci pe care a numit-o în atîtea felurite înfățișări de sublimă zodie a nenorocului *(Amorul unei marmure, Venere și Madonă, Mortua est!, Înger și demon, Despărțire, Scrisoarea V, Luceafărul, S-a dus amorul..., Adio, Pe lîngă plopii fără soț..., Te duci..., Din valurile vremii..., Nu mă înțelegi* etc.).

Tangențe, deși relativ vagi, cu o accepțiune mai largă a noțiunii de umor vor avea și cele cîteva pasteluri iscate tot de pricini amoroase. Blestemele erotice, topite în fluiditatea melancolică a romanței, trec acum prin alte distilări afective: natura atrage ca un narcotic, codrul și lacul își destind, protector, elementele, vietățile se hîrjonesc într-un feeric hazliu, îndrăgostiții se îmbată cu metafore moi și convorbesc într-o limbă grațioasă, diminutivală, ce nu exclude, evident, acea modulație de umor implicit pe care o emană orice stare de prosperitate, de plin sufletesc, de expansiune benignă a firii *(Făt-Frumos din tei, Crăiasa din povești, Lacul, Dorința, Călin, Povestea codrului, Povestea teiului, O, rămîi, Atît de fragedă..., Freamăt de codru* etc.).

Mult mai în rare rînduri, în și mai rarele prilejuri de împăcare cu lumea, versurile eminesciene sînt invadate de imaginile fulgurate aproape bonom ale unui univers patriarhal, pastelat cu discreție ori

îngroșat chiar, în tușările suculente ale domesticului (ca în *Cugetările sărmanului Dionis* ori *Antropomorfism).* Poate cele mai interesante revelații le vom avea însă scotocind printre manuscrisele poetului unde vom găsi, îndrumați de acribia lui Călinescu, alte probe importante ale dimensiunii umoristice eminesciene. Mă refer în speță la proiectele dramatice ale poetului și la comedii în primul rînd. Astfel, Eminescu a părut în destule rînduri tentat de scrierea unor comedii sau a unor drame incluzînd bine conturate secvențe comice. E vorba, de exemplu, de personajul Cenușotcă din piesa cu același nume, narînd povestea unui ușor deviat urmaș al Mușatinilor, înconjurat, alături de notorietăți ale epocii, și de eroi de vădită structură comică, precum Pepelea, Hagi Manuk Balamuk sau Avram Nespalat (cf. G. Călinescu, *Opera lui Mihai Eminescu,* vol. I, Ed. pentru literatură, 1969, p. 139 și urm.). O altă comedie, schițată abia, s-ar fi numit *Văduva din Ephes. Județul împăratului* ar fi fost dramatizarea unui basm destul de picant ca anecdotică și iarăși cu abundență de personaje comice (Strolea, Pepelea, Haplea, Baba Cassandra, Ermolachiu Chisăliță). Călinescu: „O altă idee de poveste bufă, cu un rege de tipul Pantalone, *Infamia, cruzimea și disperarea în peștera neagră și cățuile proaste, sau Elvira în disperarea amorului,* poate fi desigur o simplă glumă momentană, o parodie de care sufletul poetului s-a descărcat în taină punînd-o pe hîrtie, nu-i mai puțin adevărat însă că, așa neînsemnată și plată cum e, accentuează latura burlescă a operei, în genul verde, popular" (op. cit., pag. 154). Pe un consistent comic (cel puțin) onomastic va miza preconizata comedie în trei acte *Gogu Tatii,* avînd cele mai substanțiale personaje în Gogu Tatii (fiul lui Stratomir Frige-Linte), boierul Subpapuc,

doctorul Napoleon Pătărlăgică (subprefect al plasei Desbrăcătoreni) etc.

Hîrtiile abandonate ale poetului conțin și alte surprize, cum ar fi această epigramă: „Nu faci efect. Nesimțitori/ Rămîn cu toții? Fii pe pace:/ Cînd piatra cade-n mlaștină, / Ea nici un cerc nu face". În alt loc, Eminescu parodiază harnic pe Homer, într-un text foarte vioi și îmbibat de multe aluzii la contemporani. În aceeași sferă a ludicului se înscrie și o asemenea trăznaie lexicală: „Cînd aduce blonda Lizăl Socoteala unei vedre,/ Universul cristalizăl Hexacontetraedre!" Simpatic e și acest elogiu al berii și al fanatismului jocului de biliard dintr-un text *(La Quadrat)* surprinzător de ocolit de cercetări și despre care Călinescu scrie, în inimitabilul său stil, că are „miros potatoric de societate goliardică" (op. cit., p, 313): „Înger în patru colțuri, o stea cu barbă lungă,/ Cine-a știut vreodată că tot ce eu iubeam/ E-un dramaturg puternic dar fără bani în pungă,/ Un paralelogram?/ E-un om a cărui visuri la bere tot țintează,/ Ce se consumă-n asuri și joacă la hazard,/ Un om, dorința cărui e pe biliard să șază,/ Să doarmă pe biliard,/ Adeseori în noapte văd umbra lui fatală,/ În mînă cu o halbă, în gură c-un cîrnat,/ În buzunări cu chifle și subsuori o oală/ Și rîde — pînă-i beat./ Visarea /sa/ un șnițel, gîndirea sa o bere,/ Să bea etern, acesta e visul lui ciudat —/ Ș-odată auzi-vom că-n cruda lui durere/ În bere s-a-necat..."

Atunci cînd scriem despre marele nostru poet ar trebui, poate, să încorporăm în apertura geniului său, fie și numai sub un modest asterisc rătăcind prin subteranele unei opere altfel din cu totul alte resurse izvorîndu-și forța, și apendicele umorului care, de va fi existînd fie și sub linia fragilă a unor schițe, merită orice încumetare analitică. E și ideea pe care s-a bizuit gestul revistei noastre.

CĂLIN
(FILE DIN POVESTE)

...Dar ce zgomot se aude? Bîzîit ca de albine?
Toți se uită cu mirare și nu știu de unde vine,
Pînă văd păinjenișul între tufe ca un pod,
Peste care trece-n zgomot o mulțime de norod.
Trec furnici ducînd în gură de făină marii saci,
Ca să coacă pentru nuntă și plăcinte, și colaci;
Și albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur,
Ca cercei din el să facă cariul, care-i meșter faur.
Iată vine nunta-ntreagă — vornicel e-un grierel,
Îi sar purici înainte cu potcoave de oțel;
În veșmînt de catifele, un bondar rotund în pîntec
Somnoros pe nas ca popii glăsuiește-ncet un cîntec;
O cojiță de alună trag locuste, podu-l scutur,
Cu musteața răsucită șede-n ea un mire flutur;
Fluturi mulți, de multe neamuri, vin în urma lui un lanț,
Toți cu inime ușoare, toți șăgalnici și berbanți.
Vin țînțarii lăutarii, gîndăceii, cărăbușii,
Iar mireasa viorică i-aștepta-ndărătul ușii.
Și pe masa-mpărătească sare-un greier, crainic sprinten,
Ridicat în două labe, s-a-nchinat bătînd din pinten;
El tușește, își încheie haina plină de șireturi:
— Să iertați, boieri, ca nunta s-o pornim și noi alături.

M. GION

ION CREANGĂ

GENIUL ANONIM

Se împlinesc, iată, o sută de ani de la trecerea în nefiinţă a celui mai mare umorist al nostru: Ion Creangă. Un umorist în toată puterea cuvîntului, un univers care a ştiut să rîdă cu gura plină de nimicurile mari şi mici ale lumii acesteia, cam aşa cum ştie să rîdă omul din popor cînd i se înfundă luleaua sau îşi simte sfîrşitul: „De la un capăt la altul, cu foarte mici excepţii, opera lui Creangă e un hohot de rîs. Nu rîsul cu gust amar al lui Caragiale sau Gogol, ci rîsul tonic al ţăranului cu concepţie optimistă de viaţă" (Zoe Dumitrescu-Buşulenga). El n-a vrut să semene cu nimeni, dar n-a făcut din asta un prilej de ostentaţie; a fost şi a rămas, pur şi simplu, el însuşi, el, devenit peste noapte, într-o formulare ce cu siguranţă i-ar fi iscat un surîs ironic, dar şi o îmbujorare de plăcere, „Homer al nostru" (Garabet Ibrăileanu). I-a plăcut imens să vorbească şi s-a aflat mereu „spăriet" în faţa colii albe pe care a umplut-o de mîzgăleli şi ştersături, ajungînd să respecte litera scrisă la un mod aproape totemic. În întreagă lumea lui Creangă cuvintele foşnesc, ţiuie, sînt butucănoase sau suple, îţi sparg timpanele, au miros şi culori stridente; asişti la un bîlci zgomotos în care s-au înghesuit o groază de boarfe şi acareturi (legitimă este, în acest sens, observaţia lui Tudor Vianu: „Oralã este la Creangă şi plăcerea pentru cuvinte, înşirate uneori în lungi enumerări fără alt scop, decît acel artistic al defilării lor cu atîtea fizionomii variate") şi se vorbeşte o limbă babilonică, într-un grai S.F. parcă tocmai coborît din vreo îndepărtată galaxie, să zicem ca în acest fragment din **Amintiri** încîntîndu-l undeva pe acelaşi Vianu: „Paval era holtei şi casa lui destul de încăpătoare; lăiţi şi paturi de jur împrejur; lîngă sobă, altul; şi toate erau prinse. Iară gazda, robotind zi şi noapte, se proslăvea pe cuptor, între şanuri, calupuri, astrăgaciu, bedreag, dichiciu şi alte custuri tăioase, muşchea, piedecă, hască şi clin, ace, sule, cleşte, pilă, ciocan, ghinţ, piele, aţă, hîrbul cu călăcan, clei şi tot ce trebuie unui ciubotar". Efortul adaptării la rigorile scrisului e la Creangă similar cu învăţarea unei noi limbi, lucru care în pofida chinului tantalic al „traducerii", avea de altfel să-l distreze extraordinar şi va fi una din latenţele cele mai fertile ale emanaţiei umorului. Nici că-şi va găsi Creangă o ocupaţie mai copioasă în ale rîsului decît din schiţarea pe hîrtie (prin inventarea unei tehnici personale, a unei regii chiar a compoziţiei plastice), printre hohote şi picuri de transpiraţie, a hazliei înfăţişări a unor vorbe hărăzite parcă pentru veşnicie unei existenţe orale, aeriene, volatile, şi constrînse brusc la o altă viaţă, mai concretă, mai pipăibilă, mai pentru eternitatea cea adevărată („Metafora umorului lui Creangă, nota Vladimir Streinu, se construieşte în

spațiul dintre hîrtia pe care scrie și modulația orală cu care își însoțește scrisul"). Apele atît de liniștite ale rîsului au cărat aluviuni grele și au săpat în destule pietre pînă să ajungă la rafinamentele de limpezime de după ultimul filtru. Un filtru trăind mai degrabă într-o idealitate pentru că nici un text al lui Creangă nu ar fi îndrăznit să-și imagineze măcar că va fi vreodată finit; e o aspirație pe care o refacem abia noi, răsfoind cu emoție vrafuri de manuscrise aflate într-o atît de copleșitoare stare de imperfecțiune încercînd să se lepede de sine încît nu ne va trebui numaidecît o metaforă pentru a accepta, că, uneori măcar, substanța fizică prin care se lasă exprimată această binecuvîntată și blestemată breaslă scriitoricească nu este cerneala, ci sîngele. La puține ore după moartea lui Creangă, o „comisiune" formată din domnii Xenopol, Gruber și Grig. I. Alexandrescu avea să facă o vizită Catincăi, femeia prozatorului, care le va așeza în față zeci de hîrțoage cu litera abia uscată: „...ne-am dus la casa lui și ne-am rugat de acea femeie ca să ne puie la îndemînă toate manuscrisele lui Creangă, pe care le-am găsit îngrămădite într-o cămară; am ridicat toate acele hîrtii și ducîndu-le acasă le-am citit cu mare greutate fiind scrise cu plumbul pe sferturi de coale, pe coale întregi, pe petici mărunte, nenumerotate, cu ștersături și trimiteri, fraze răzletite, idei disparate, proverbe, bucăți întregi neisprăvite, poezii, cuvinte scrise în șir în formă de dicționar, expresiuni curioase, fraze întregi șterse în care erau cuvinte scrise apoi șterse, mutate din loc în loc, într-un cuvînt o muncă gigantică din care se mai păstra acum numai cele din urmă rămășițe..."

Rămășițele unui geniu. Aschii de idei, gînduri încă informe. Nu se știe la ce vor fi folosit, dacă vor fi folosit vreodată la ceva. O însemnare: „Hămisit de foame. Motocei la rochie. Și cu chiu cu vai..." O ghicitoare, apoi: „Într-un crac bortos, șede dracul mînios (Pușca)". Suculențe lexicale: „S'a zorcăit. Umblă-n fleorțuri. Face marazuri". Desigur, o „vorba ceea": „Ziua se teme de bivol, și noaptea încalecă pe dînsul". Și iarăși propoziții șuie, de un echivoc lacom, în linia gnomicului popular: „Aistuia mai n-ai ce-i face"; sau: „Se vede c-a venit — de n-a mai venit..."; ori: „Am

fost și am văzut... Era și nu era". Poate că tocmai aici, printre aceste ciudate relicve, Creangă este cel mai acasă. Pentru că tocmai aici, în refugiul subteran al unor texte nicicînd cunoscute, în intimitatea unei puteri nenumite pe care nici el nu și-o explică, știind doar că din mit se naște și acolo se întoarce, Creangă își vede cu ochii visul său cel mai drag — acela de a fi și rămîne anonim. O sută de ani de anonimat în care timp Creangă și-a pierdut numele propriu — tribut blînd al topirii naționalului în universalitate: „Creangă, avea să scrie G. Călinescu, este o expresie monumentală a naturii umane în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român, sau, mai simplu, e poporul român însuși, surprins într-un moment de genială expansiune. Ion Creangă este, de fapt, un anonim".

AMINTIRI DIN COPILĂRIE

Nu știu alții cum sunt, dar eu, cînd mă gîndesc la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, la stîlpul hornului unde lega mama o șfară cu motocei la capăt, de crăpau mîțele jucîndu-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă țineam cînd începusem a merge copăcel, la cuptiorul pe care mă ascundeam, cînd ne jucam noi, băieții, de-a mijoarca, și la alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc, parcă-mi saltă și acum inima de bucurie! Și, Doamne, frumos era pe atunci, căci și părinții, și frații, și surorile îmi erau sănătoși, și casa ni era îndestulată, și copiii și copilele megieșilor erau de-a pururea în petrecere cu noi, și toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de parcă era toată lumea a mea!

Și eu eram vesel ca vremea cea bună și șturlubatic și copilăros ca vîntul în turburarea sa.

Și mama, care era vestită pentru năzdrăvăniile sale, îmi zicea cu zîmbet uneori, cînd începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată: „Ieși, copile cu părul bălan, afară și rîde la soare, doar s-a îndrepta vremea", și vremea se îndrepta după rîsul meu...

TUDOR GEORGE

METAMORFOZE AHOISTE MAI MULT HAZOASE DECÎT TRISTE

CUM SE TOT NASC MITOLOGIILE

Cum s-a născut Centaurul? - Scornire
A vr-unui grec, fantasmagoric joc,
Zărind pe zare traci călări şi-n loc
De cap de cal, colau umana fire!

Cum s-a născut vestitul Inorog?
De bună seamă-n marile turnire,
Din cai mascaţi, cu sulița-n ţintire,
Părînd că poartă-n creştet cruntul cioc!

Erori mintoase - ipohimeni, monştri!
Dar tu, Natură, cauţi să-mi demonştri
Că poţi imagina, prin carnaval,
Scorniri aievea: adu-mi un Narval!

Mă-ntreb dacă destinul lui pricepe-şi,
Neştind c-o fi strămbunul lui Vlad-Ţepeş!

MOTTO:

„Titlul de dobitoc şi-l revendică mulţi oameni, puţini însă şi-l merită, ba aş putea spune că majoritatea îl necinstesc prin faptele lor – spuse Vitelius Improbus".

– M.H. Simionescu: „Breviar" (XXVIII) –

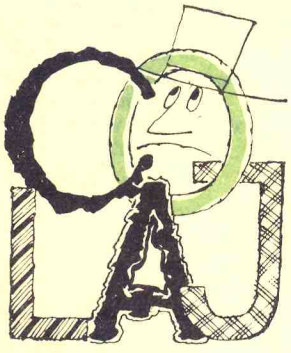

Ce monstru-i Omul - ipochimen stran,
Alcătuit din zaţuri de pripas!
Nu vezi? În loc de trompă, poartă nas,
Iar ochii-s traşi p-un cant, ca la calcan!

Nu-i nici flocos ca leul, nici chelb-ras,
La muţră-i ca un dos de pavian,
Şi-n totu-i caraghios ca Stan şi Bran:
Girafă-i, dacă-i slab şi-i porc, de-i gras!

Vas' zică, lu'nd aminte, Omul face
Colaj din soi şi soi de dobitoace!

Neîntrecîndu-l vr-unul dintre ele,
Din toate, mai urît în cîte-un fel e!

Cu mersul lui, ce-acuză verticalul,
Pare-un beteag Centaur, minus calul!

NELU IONESCU QUINTUS

IANUARIE
Ger, troiene, crivăţ, zloată,
Fulgi de nea în plin răsfăţ,
Fac din iarnă, îngheţată...
Fără băţ...

FEBRUARIE
Printre ceaţă, printre nori,
Într-o tristă ambianţă,
Mai răsare uneori,
Cîte-o rază de... speranţă!

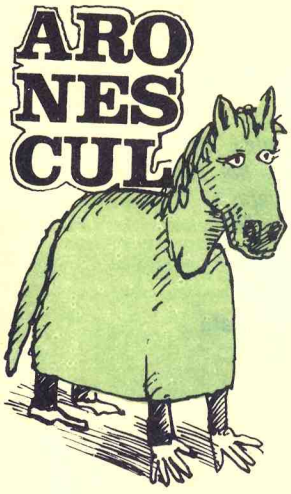

Biet cabotin! Doar prietenii-l regretă:
Zicea că-i Mare-Actor, fenomenal!
M-a invitat să-l văd ca stea *concretă*
În rol sublim de Pegas-Ducipal!!!

Credeam că-n Shakespeare, travestit, repetă,
Cu-alți cai mascați, vr-un vesel Carnaval!
Cînd colo - figurant într-o scenetă
Pentru copii - un biet globan de cal!

El și c-un altul, zilnic, pentr-un pol,
Făceau pe „Calul", dintr-un camizol!

Mi-a explicat drăcia cum se-nnoadă:
Nechează „Capul", cel'alt dă din coadă!

Ba, uneori, dacă-i lipsea secundu',
Juca-n tandem: el - Capu, *tot el* - Fundu'!

NASTROMP

MOTTO:
„Pe nasul lui cel lung
Soseşte-un Nasobem..."
- Chr. Morgenstern: „Nasobemul" -

Nou ipohimen - Nasobem! -
Visa, sorbindu-și ananasul,
Ovidiu Naso-n tot Parnasul:
Din nasuri multe-un nas Suprem!

Brav Cyrano, dregîndu-și glasul,
Strunea vr-un gutural poem,
Precum ciclopul Poliphem
Lungindu-și printre stele nasul!

Și eu rîvneam să mi-l rostógol
Un „Nas" gigantic, nas cît Gógol!

Nas telescopic, ca Tănase,
Ori Țăndărică - numai Nas e!

Cu elefanții-mi fu mai greu:
Ei detestau Nastrompul meu!

CALENDAR EPIGRAMATIC

MARTIE
Fete mîndre, visătoare,
Tineri falnici și frumoși,
După schimb de mărțișoare,
Sînt și „babe", sînt și „moși"!

APRILIE
Fluturi, zumzet de albine,
Atmosfera se-ncălzește,
Simți că primăvara vine,
Dacă nu te păcălește!

STRUȚOcamilopard

MOTTO:

„Și acum mai-mai toată nădejdea pierdea, de nu ș-ar fi adus aminte Rîsul de un hrizmos, pre carile Camilopardalul încă mai denainte îl învățasă".
– Dimitrie Cantemir: „Istoria ieroglifică", IV –

Duplicitate de product bastard –
Vădind un plod adulterin, o gafă
Cu gît struțesc, gheb cocoșat sub ceafă
Și trup felin – Struțocamilopard!

Mobilul turn fantastica girafă
Și-l fîlfîie-n Cetate peste gard,
Deșiră pînă-n cer un bulevard,
Hrănind cu stele buza lui serafă!

Sublimul „heroglif" pe zare scris
Mi-l amintesc, aievea, din Paris:

Girafa traforată-n suplu fier,
Tour Eiffel *erectil și-ascute-antena,*
Cu obeliscul proiectat în cer
Și cu pardonul crăcănat în Sena!

TRAVESTI

Regretatului Costache Rauțchi

Costache-al nostru cel mai păduchios e
La „Singapore"-n boata cunoscută:
Pe-o vodcă, de la chelner se-mprumută,
Retras sub faldul cercănatei fose!

Și tocmai el să se transforme-n brută?!
Ce sacrilegiu! El – Hagi Tudose!
Crunt avatar! Drăcești metamorfose:
Falit ce-și joacă propria-i bancrută!

O, dac-avea Costache, El, în viață,
Cîți bani clocea-n saltea Hagi – bani gheața!

Bănet, sold, aur, în sublime ore,
El le-ar fi prăduit la „Singapore"!

Dar, vezi, că-n viață tot ca-n teatru-i, cică:
Se-ngroapă-n bani tot scorpia calică!

MAI

Minunate flori,
Fac din viață rai
Vîntu-aduce nori.
Ploaie și... mălai!

IUNIE

Explozie de trandafiri,
Cu implicație în iubiri.
Dar denumirea „cireșar"
Depinde doar de aprozar!

Presul

motto 1

„Tu, drumule, eşti bunul meu Parnas...
Cum nu te pizmui, vreau să-ţi fie dat
Norocul ca, mulţi secoli petrecuţi,
Tălpile Stellei să le tot săruţi!"
Philip Sidney: „Astrophel şi Stela" –

Blînd Purgatoriu aşternut la uşe
Ca să-mi săruţi pantofii din picioare,
Ştergîndu-mi-i de colb, nămol, ninsoare,
Lingîndu-mi-i pe bot şi pe sub guşe!

Umilă cîrpă – purificatoare
De lutul vremii strîns, de ani-cenuşe,
Te bat cu băţu-n vînt: mi se desluşe
Un nimb ce-adumbră o eclipsă-n soare!

Extatic flutur, veştedă velinţă,
Ca suferinţa mea, părtaş eşti, parcă:
Tu-mi fumegi c-un vulcan de suferinţă,
Căci Draga Mea tot mai arar ne calcă!

M-aplec spre-obrazul tău, ca Vodă Cuza
Şi unde-a pus Ea talpa, pun eu buza!

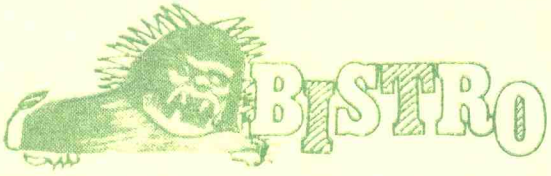

Bistrourile din Paris, cît numeri,
Au cîte-un sfinx cîinesc – Dog, Saint-Bernard –
Pe patru labe-n prag, la bulevard,
De veghe, ficşi, ca-ntr-aripaţi zei sùmeri!

Intri-n bistro şi te cocoţi la bar
Servind o „demi-bière", dar te nedumeri,
Cînd, hop, un „chien-de-poche"! – Poţi da din umeri
Că-ţi dă botic ca unui vechi clochard!

Comandă-ţi „oeufs-aux-plat" ori doar o „pizza",
Dar, cînd barmanul a căscat portiţa,

Dinspre bucătărie ţi s-arată,
Prin ghilotină, o căţea-nflocată:

Căscînd leonic, scheunînd, ia aer,
Ca-ntr-un generic Metro-Goldwin-Mayer!

IULIE

Soare-ncins pe cer,
Timp zăpuşitor,
Zile cu transfer
La ecuator!

AUGUST

Nopţi albastre, înstelate,
Adieri, balsam plăcut,
Însă mai presus de toate,
Luna-n care m-am născut!

RADU POPOVICI

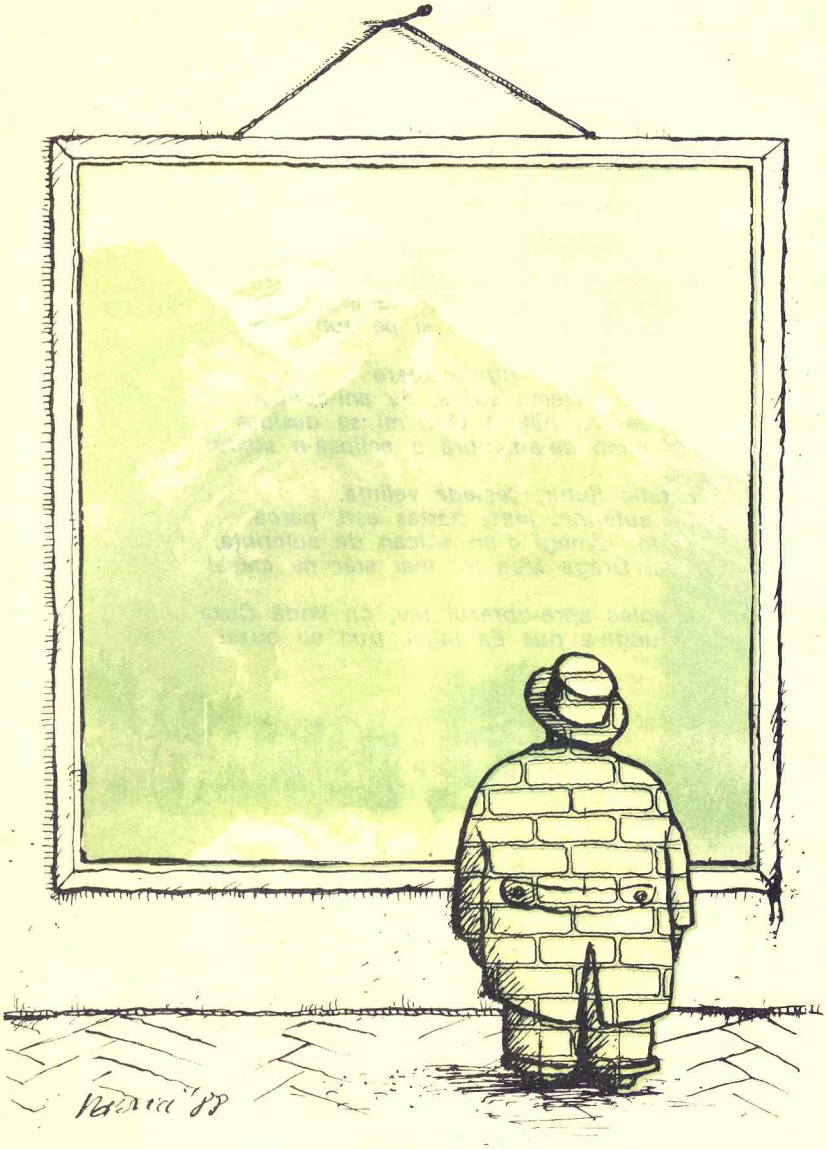

SEPTEMBRIE
Ziua tot se micşorează,
Dînd prioritate serii,
Toamna se înscăunează,
În melancolia verii!

OCTOMBRIE
Cad frunze-ngălbenite,
În dansul acrobatic,
Dînd toamnei obosite,
Aspectul ei... hepatic!

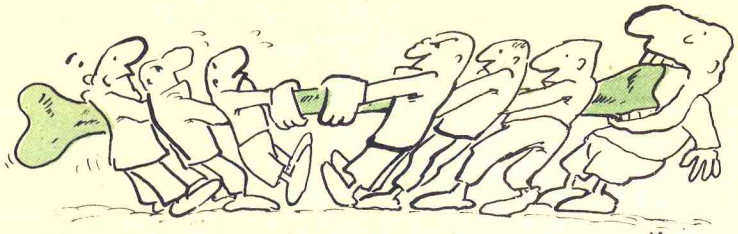

MIHAI CONSTANTIN

C. CIOSU

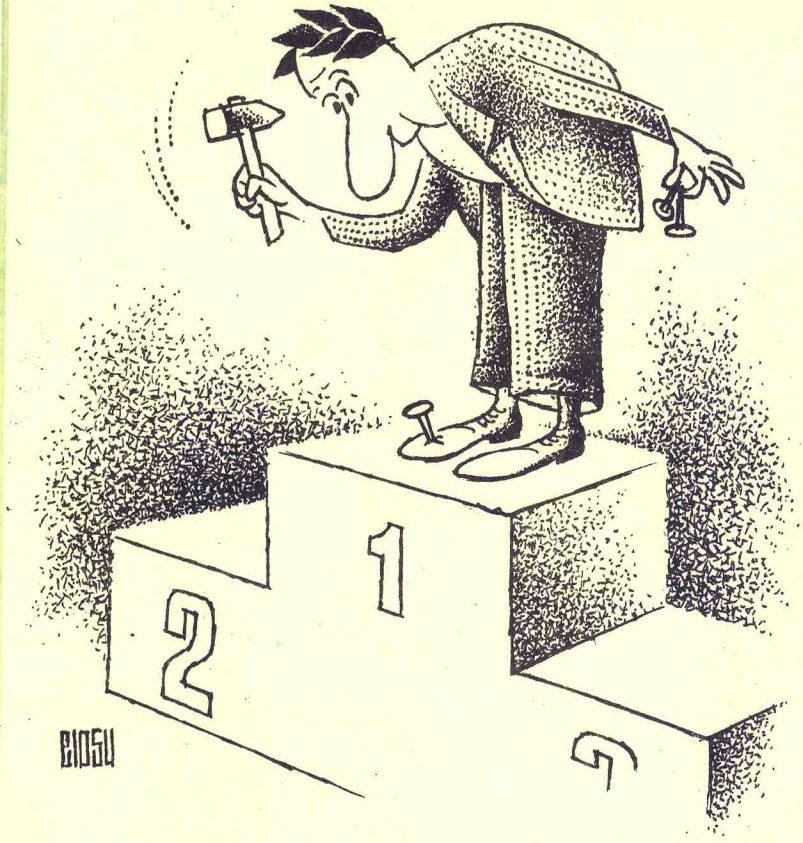

NOIEMBRIE
Bate vîntul, cerul plînge,
Rodul de pe cîmp se strînge,
Umezeala intră-n case
Și în... oase!

DECEMBRIE
Ne aduce multe daruri,
Mici surprize din bazaruri,
Și-n final, suprem cadou...
Anul Nou!

VASILE CRĂIȚĂ-MÂNDRĂ

IOAN SUCIU

Viața dulce

Ce bine e să lenevești în pat dimineața, măcar cu o jumătate de oră mai mult decît colegii de serviciu!

Nevastă-mea, care lucra la aceeași instituție, mă semna în condică dacă întîrziam.

După-amiaza rămîneam la o bare sau două cu vreun coleg, apoi soseam acasă unde mă aștepta mîncarea caldă; nu mă atingeam de ea pînă n-o vedeam în farfurie, cu tacîmuri și șervețele curate alături.

Copiii nu mă deranjau, nevasta îi lua în sufragerie să facă lecțiile cu ei iar eu puteam să moțăi în cameră, cu ochii pe un ziar sau pe un rebus.

Și viața era dulce - dulce!

ADRIAN ANDRONIC

– Este intolerabil! În celelalte servicii, în fiecare zi, vine, cel puțin unul, cu o anecdotă nouă!

BARBU ION

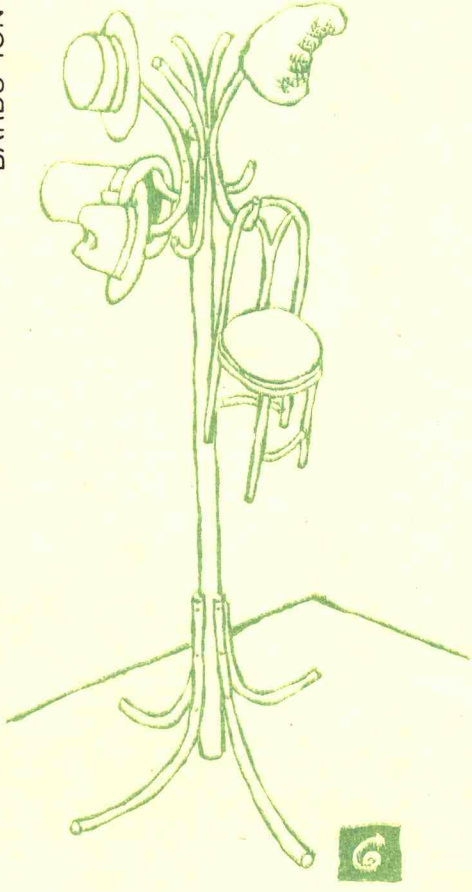

Dar, de la un timp, a trebuit să-mi schimb stilul de viață: mă trezeam cu o oră mai devreme să pregătesc de mîncare pentru copii, fiindcă nevastă-mea pleca în zori; apoi duceam copiii la școală după care alergam la instituție să fiu punctual; acolo nu mă mai ascundeam după planșetă să citesc „Sportul" ci trăgeam tare la rezolvarea sarcinilor de serviciu.

După-amiaza trebuia să trec prin piață – aveam mereu o listă la mine pentru cumpărături – și să iau pîine.

Nu mai mergeam la bere că nu mai aveam cînd – trebuia să ajung repede acasă să le dau mîncare copiilor, să le cos cîte-un nasture sau să facem lecțiile, fiindcă nevastă-mea venea mai tîrziu.

De ce renunțasem la viața mea dulce?

Nu renunțasem, dar n-aveam încotro; nevastă-mea devenise șefa serviciului în care lucram...

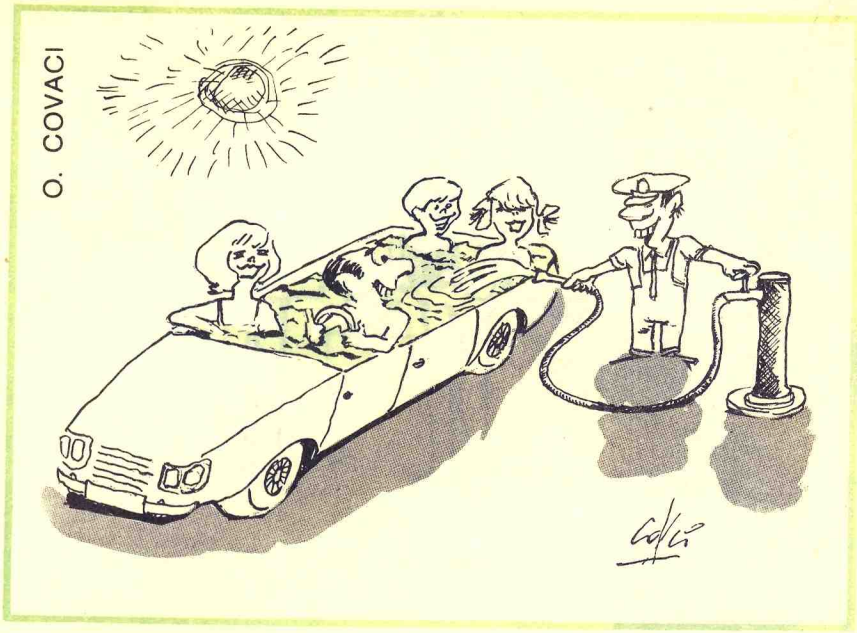

ALEXANDRU ANDRIȚOIU

VISĂTORII DIN PARC

S-a sculat din somn. Mai bine zis s-a smuls din somn, năucit de un asemenea vis. Se făcea că soția sa Teodora, pe care o credea cea mai curată și mai credincioasă soție de pe suprafața pămîntului... Așadar se făcea că soția sa Teodora... Dar nici nu se poate gîndi la așa ceva. Dacă e adevărat, atunci el este gata să-și pună capăt zilelor. Pentru totdeauna!

Se smulse deci, din somn, făcu o baie rece, se barbieri nervos de se și tăie cu briciul în două locuri, se îmbrăcă în grabă mare ca la cazarmă și o luă buzna spre centru unde bănuia că-l va întîlni pe domnul acela lungan și fals politicos care îi îmbrățișase soția în vis. Nu știa cum îl cheamă. Femeia de la pîine i-a spus: domn Făniță, dacă numele de Făniță poate fi alăturat atributului de domn. Se cunoșteau din vedere: în parc, la cafenea, la pîine, în piață. Se salutau politicos, și atît. Ba poate că schimbaseră de două trei ori cîteva replici banale: dacă va ploua sau nu, dacă e proaspătă pîinea sau berea e rece. Așa că de aici pînă la îndrăzneala de a se apropia de soția lui, Teodora, de-a îmbrățișa-o și... Ptiu! își zise. Îl snopesc în bătaie".

Numai că el, Petre Bobocel era mărunt (deși îndesat și se lăuda că făcuse box și judo în tinerețe) iar domn' Făniță era deșirat și bine legat, putînd să-l trînteaască cu o simplă și leneșă mișcare a mîinii. Dar mînia dă pînă și celor slabi forțe herculeene așa că...

Și iată-l pe Petre Bobocel, ajuns în parcul municipal, tocmai față în față cu presupusul său vrășmaș și rival, deșiratul domn Făniță.

— Aici îmi erai, stimabile?! atăcă el frontal.

— Aici! răspunse surîzînd cu blîndețe lunganul și ridicîndu-și politicos pălăria, — uimit totuși că Bobocel îl tutuește. Dumneavoastră...

— Și încă mai ridici politicos pălăria? se înfipse Bobocel, cu pumnii strînși și cu ochii bulbucați sub bărbia lunganului. Faci pe nisnaiu!

— Dar ce s-a întîmplat, dragă domnule, răspunse ușor înțepat lunganul, privindu-l, prin ochelari, ca pe o gîza ciudată. Drept cine mai iai?! Poate faci vreo confuzie...

Doi tineri, la braţ, trecînd pe o alee alăturată îşi spuseră zîmbind: „Parcă-s Pat şi Pataşon!"

Bobocel, auzind replica, se înfurie şi mai mult.

— Te iau drept cel ce eşti cu adevăratelea, mon cher! Nu fac nici o confuzie! Scurt pe doi: să-mi spui ce ai dumneata cu soţia mea. Sau, mai precis, ce există între dumneata şi soţia mea Teodora.

— Nu a existat şi nu există nimic.

— Sigur că n-a existat nimic că doar aţi fost dezbrăcaţi, amîndoi.

— Domnule!

— Nici-un domnule!

— Să ştii că chem miliţia!

— Cheam-o. Asta vreau şi eu! Proces Verbal! Auzi?

— Şi mă rog, cine e soţia dumitale Teodora? Ce meserie are? o luă lunganul, prin perifrază.

— Cum, ce meserie?

— Da, ce meserie. Ce învîrte?

— Învîrte? Nevastă-mea nu învîrte, nimic, domnule! Dumneata te învîrţi după ea, acolo, la tutungeria din colţ, unde lucrează cinstit, la C.A.M.

— Pardon! Eu nu fumez!

— Atunci mergi de-ţi cumperi lame de ras.

— Pardon! Eu mă bărbieresc la frizerie căci mă respect.

— Atunci să-ţi cumperi timbre, domnule! urlă în plin parc Bobocel.

— Nu sînt filatelist! urlă şi Făniţă.

— Atunci mergi să dai telefon public! Auzi?

— Un moment, omule, — scăzu lunganul tonul. Dar, mă rog, cine v-a spus dumneavoastră că eu mă ţin de nevastă-ta? Aud?

— Am văzut eu cu ochii mei proprii.

— Unde? Cînd ai văzut?

— În vis! Azi noapte, în vis! Către zorii zilei.

Lunganul făcu ochii mari, se retrase doi paşi îndărăt aşa cum face omul sănătos la minte din faţa unui nebun şi căuta, în jur, un miliţian. Nu era. Un grup de sportivi. Nicăieri. Mă rog, nişte oameni mai robuşti. Nimenea. Se uită la ceas, cu gîndul să simuleze o chestiune urgentă şi importantă, dar Bobocel îl prinse de guler şi, roşu foc, îl somă:

— Nu pleci nicăieri, pînă nu lămurim situaţia, stimabile! Şi nu te uita la mine ca la un nebun. Sînt om în toate facultăţile mentale. Dar cred în vise! Nu numai imaginativ, superstiţios ci şi ştiinţific. Îl cunoşti pe Freud?

— N-am avut onoarea. Ce-nvîrte?

Bobocel se înfurie iarăşi şi începu să răcnească.

— Ce să-nvîrtă, domnule, că e mort de mult! E un filozof şi medic celebru. Un geniu. A scris despre vise. A spus că sînt refulările noastre şi că au un substrat de viaţă adevărată. Înţelegi?

— Nuuu! urlă lunganul. Fiţi-ar Freudul al dracului, — lasă-mă că-ţi dau două trei refulări peste mutră de te las lat aici în mijlocul parcului.

— Numai să poţi, se burzului Bobocel încordîndu-şi ţîvnos bicepşii. Muşchii ăştia au făcut sport de performanţă!

Alţi doi tineri, la braţ, trecînd pe aleea alăturată, bufniră în rîs, spunîndu-şi: „Parcă-s Stan şi Bran". De data aceasta, auzind replica, se înfurie lunganul.

— Ne facem de rîs, tooovarăşe, pentru prostiile dumitale.

— Cu mine nu eşti toovarăş, îi răspunse Bobocel.

Atunci, atunci în creierul ostenit şi hărţuit a lui Făniţă lunganul, înflori o idee genială, mai genială chiar decît ideile lui Freud. Ceva ca o revelaţie. Faţa lui se destinse într-un rîs luminos. Bătîndu-l pe umăr, el spuse cu tonul cel mai sigur următoarele:

— Domnul meu, nu se poate! Eu nu pot nici cum să mă leg de soţia dumitale! Îmi este strict oprit. Am la îndemînă cea mai plauzibilă dovadă.

— Care? întrebă Bobocel, gîfiind.

— Cum care? Întrebaţi-o dumneavoastră înşivă. Să vă spună ea!

— Ce să-mi spună?

— Ce mi-a spus mie, scurt şi răspicat: Domnule Făniţă Hoptîrlău („mamăăă, ce nume!" îşi zise Bobocel), te rog să nu te apropii de mine, să nu mă agrăeşti. Nici măcar să mă saluţi. Eu îmi iubesc foarte mult soţul, nu l-am înşelat niciodată şi nici n-am de gînd să-l înşel! Mai ales cu unul deşirat ca dumneavoastră!

Circumspect, clătinînd cu scepticism din cap, Bobocel întrebă pe două voci:

— Unde şi cînd ţi-a spus soţia mea Teodora aşa ceva?

— Ehe! Azi-primăvară, într-o noapte, în vis. Alaltăieri, noaptea, tot în vis, mi-a repetat porunca să n-o uit. Pentru că, dragă domnule, şi eu cred în vise.

Faţa lui Bobocel se luminâ brusc, ca la o bunăvestire. Mîinile îi căzură pe lîngă trup învinse de neputinţă. Surîse larg, naiv, copilăreşte. Înlăuntrul său se umplu de lumină, de căldură, de odihnă.

— De ce n-ai spus, domnule, de la bun început vestea asta îmbucurătoare? Vezi? Sînt savanţi mari, eruditi de seamă care au crezut în vise. De exemplu, de la Cicero încoace... Necum noi, anonimii?

— Da, da! foarte mulţi, — mimă lunganul prinderea în joc. De la Cicero încoace, mai cu seamă... Aşa e!...

Cei doi se îmbrăţişară şi, la despărţire îşi schimbară cărţile de vizită. Iata, în sfîrşit, ştiu şi ei cum se cheamă şi ce adresă are preopinentul! Şi ce băiat bun este el!

GEORGE PETRONE

DILEMA DOAMNEI PUȘA

Doamnei Pușa - soața Domnului Mardare -
Tare-i plac copiii, numai că... nu are.
Și-ar dori și dînsa un copil, firește,
Din păcate însă, tare greu se crește.
Dacă-s mici, de pildă, sînt gingași în boală,
Noaptea plîng, cer papă, vor (pardon!) la oală,
Cînd mai cresc aleargă, țipă tam-nisam,
Joacă mingea-n stradă și mai sparg vreun geam,
Nu-s cuminți, n-ascultă, strică, nu păstrează
(Gigi al Tănțichii, ieri, a spart o vază!),
De-aia Doamna Pușa stăruie-n dilemă:
A fi mamă este, totuși, o problemă.
Și cum dînsa n-are însușiri native,
I-ar crea, vezi bine, stări... aprehensive.

Are ea și-o vorbă, nu știu dac-o știi:
„BINE-I DE PĂRINȚII CARE N-AU COPII..."!

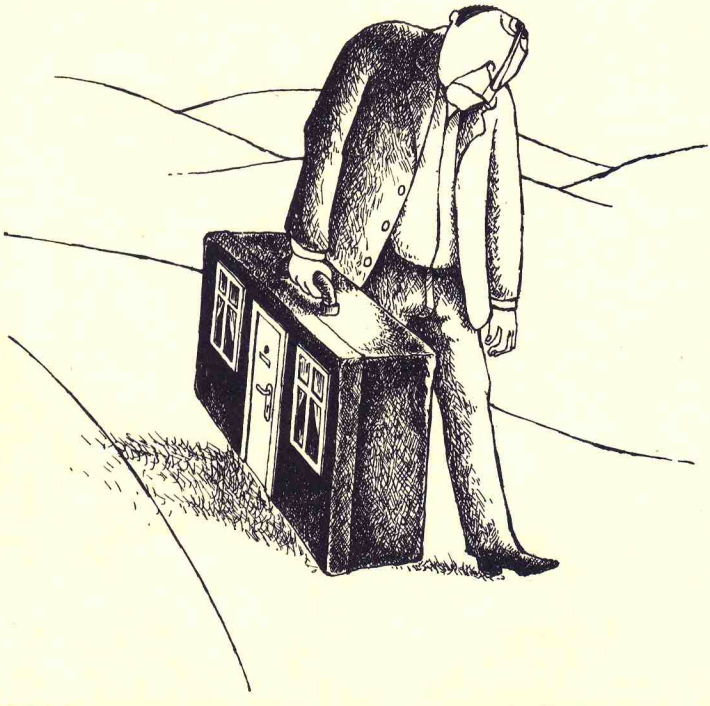

VIOREL TEOC NASTA

1

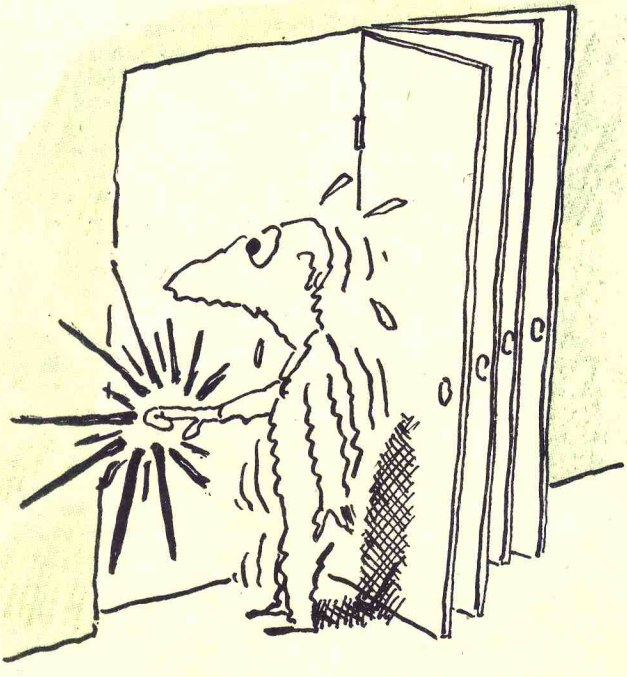

2

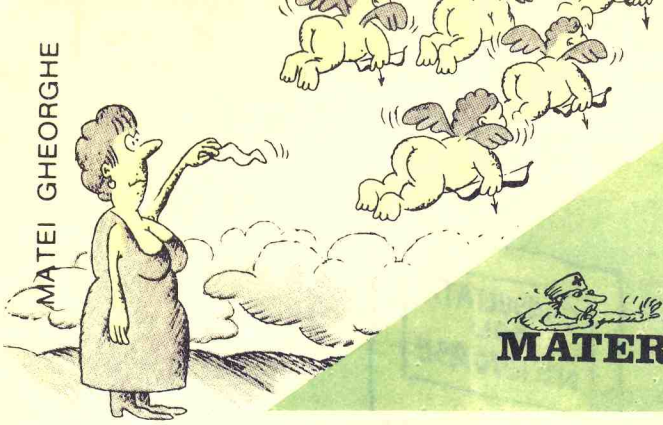

MATEI GHEORGHE

FLORIN ANDREI IONESCU

ASEDIEZ MATERNITATEA

...De cum am pătruns împreună cu Scumpa Mea în incinta maternității, toți cei prezenți s-au făcut forte să mă lămurească, în termeni tehnici sau profani, că locul meu ar fi oriunde, numai acolo nu.

Nu i-am crezut, bineînțeles.

N-aveau ei fețe de oameni pe care să-i crezi pe cuvînt! Nu puteam s-o las pe Scumpa Mea acolo, singură, pe mîna lor! Medicul părea un măcelar păros — ce zic eu măcelar? Un gîde părea el! Iar surorile — calfele lui!

Am încercat să-mi spun punctul de vedere, dar portarul, un găligan fioros, m-a apucat de gulerul hainei și m-a azvîrlit în stradă.

Bineînțeles că am sărit imediat gardul înapoi.

M-au prins, m-au ambalat într-o cămașă de forță, m-au legat de-un pat de fier, și-au încuiat de două ori ușa debaralei pe dinafară. Apoi pașii lor s-au pierdut în depărtare.

Mi-am ros legăturile, am sfîșiat cu unghiile cămașa de forță, am distrus patul de fier, am trecut prin ușă ca printr-un petec de hîrtie creponată și m-am ascuns sub o scară.

Cîteva minute mai tîrziu s-au auzit iar pași, de data asta apropiindu-se de ascunzișul meu, și cînd un colos în halat alb mi-a depășit vizuina, i-am aplicat o lovitură cu tocul pantofului care l-a anesteziat total. L-am dezbrăcat de halat, m-am îmbrăcat eu cu el, mi-am înfundat boneta pe cap și am luat-o la goană spre sala de nașteri. Nenorocita aia de bonetă îmi era mare, îmi aluneca mereu pe nas, așa că i-am făcut un nod în spate, mi-am apucat poalele halatului cu mîna și m-am năpustit în încăperea cu pricina.

Tocmai la timp!

Călăii trebăluiau deja în jurul Scumpei Mele! Cînd m-am apropiat, măcelarul tocmai îmi apucase de ambele picioare feciorul abia născut și îl scutura plin de cruzime. Îmi mai aduc aminte numai că, înainte de a leșina, apucasem să pun mîna pe un bisturiu, hotărît să-l înjunghii pe barbar.

Cînd m-am trezit, primele cuvinte pe care le-am auzit au fost următoarele:

— De douăzeci de ani moșesc, am văzut mii de nou-născuți, dar copil mai frumos ca al apucatului ăsta n-am mai pomenit!

Am sărit în sus, am sărutat-o pe moașă, (în treacăt fie spus, era cea mai frumoasă moașă în pragul pensionării pe care o văzusem, la rîndul meu, pînă atunci...) am făcut cu ea în brațe un tur de valsuri, polci și menuete prin tot blocul operator, l-am îmbrățișat și pe doctor (un bărbat foarte distins, de o noblețe și spiritualitate rar întîlnite) și i-am promis că îi voi fi veșnic recunoscător, mergînd pînă acolo încît îl voi face nemuritor, introducîndu-l

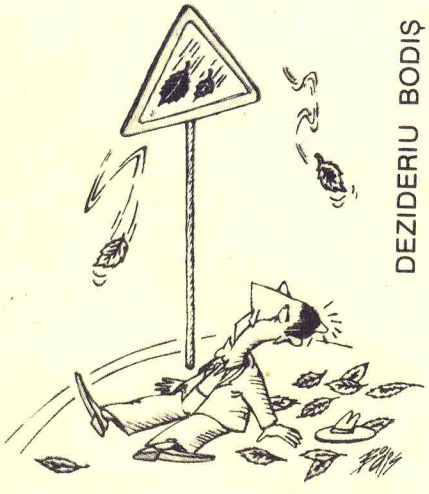

DEZIDERIU BODIȘ

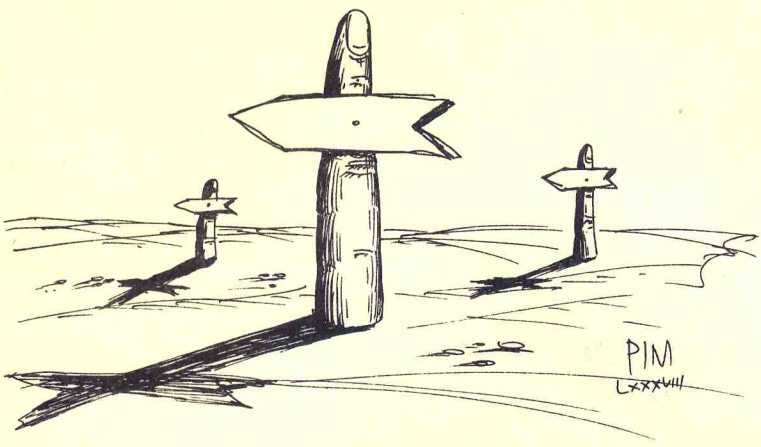

M. PÎNZARU-PIM

în viitorul meu roman polițist în care un medic ginecolog este găsit asasinat într-un balot de tifon, după care am solicitat să-mi examinez imediat feciorul și încă amănunțit și foarte îndeaproape.

Am fost evacuat din sală și azvîrlit direct în răsadurile de flori din curtea interioară.

— Scumpa Mea! Scumpa meaaaaa! Unde eeești? am început eu imediat să strig.

Patru sute de capete blonde, brunete, roșcate, coafate, zbîrlite, ciufulite sau proaspăt șamponate au apărut în ferestre, patru sute de voci au răspuns: „Aici!"

Eu însă, din mulțimea de capete, îl vedeam numai pe cel al Scumpei Mele!

M-am interesat precaut:

— Ești vie, Scumpa Mea?

— Da, mi-a răspuns ea după ce s-a consultat cu o vecină de pat.

— Ești sigură? am insistat eu.

— Aproape, a bîiguit ea indecisă.

— Ce face băiatul?

— Doarme.

— Are toate degetele?

— Are douăzeci.

Era să leșin!

— Douăzeci la o mînă?!

— Douăzeci în total.

— Repartizate armonios?

— Cred că sînt cîte cinci...

— Le-ai numărat bine?

— Le-am numărat de două ori...

— Mai numără-le o dată!

Capul Scumpei Mele a dispărut. Pînă la reapariția lui, a trecut secolul XX. În pragul secolului XXI, am auzit ca prin vis:

— Are cîte cinci la fiecare mînă.

— Dar la picioare?

— La picioare are restul.

Restul era zece. Împărțit la doi, cinci. Părea în regulă, dar nu eram perfect convins. M-am interesat!

— Așa trebuie să fie?

— Cred că da... Știi, sînt și eu la primul copil...

M-am cotrobăit prin buzunare, am descoperit un creion chimic pe care îl pregătisem încă de acasă, i l-am aruncat la etajul șase Scumpei Mele.

— Ce să fac cu el?

— Cum ce să faci? m-am uimit eu de ignoranța Scumpei Mele, care fusese în stare să producă o așa minune ca feciorul meu, dar nu manifesta nici umbră de spirit practic. Cum ce să faci? Să te iscălești pe copil. Vrei să ni-l schimbe?

Mai departe nu mai țin minte ce s-a mai întîmplat, s-o fi rupt filmul...

Secvența următoare mă arată însă pe mine, la ora închiderii barului de la etajul 22 al hotelului Intercontinental, dansînd cu capul pe umărul...

— Hei, stop cadru! Ce faceți acolo! Ce umăr e acela?!

Eh, n-are nici o importanță... au încurcat peliculele...

Vă garantez eu că era umărul robust al șefului de orchestră...

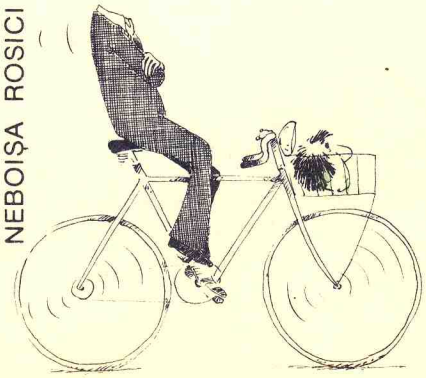

NEBOISA ROSICI

RADU COSAȘU

Domnul STATE și o FIDELITATE

Una din cele mai stranii relații pe care
Le-am avut cu un semen al meu
- semen vorbă să fie, căci era mai bătrîn
decît mine cu o viață de om - a fost
aceea legată cu frizerul meu, domnul State,
decedat în ziua cînd un polonez de 34 de ani
a dispărut la est de Everest, coborînd
de pe piscul Makalu (8463 metri) și
un jokeu american numit frumos Mike Venezia
cădea în plină cursă de pe calul său „M. Walker K"
și armăsarul din urma lui, „Drums in the Night"
(ce nume au caii, nu-i așa?) nu l-a putut evita
lovindu-l mortal, în cap, după ce Mike cîștigase
vreo 2 123 curse, deși - cum stabilisem și cu dl. State -
caii nu prea omoară, caii se împușcă, asta da,
caii știu să ferească omul căzut, ceea ce oamenii
nu prea știu - observase dl. State, chinuindu-mi
un perciun, luîndu-mi capul între mîini și privind
cînd la dreapta, cînd la stînga nasului meu, ca să
vadă dacă perciunii sînt egali în lungimea lor,
totdeauna se încurca în măsurarea din ochi a
acestor două expresivități ale părului meu, se mai
încurca el și în alte operații de foarfecă și piepten,
dar nu conta, zău, pe cuvîntul meu, că nu conta
deoarece ceea ce pierdea în arta tunsorii, recupera
în arta conversației și a observației unde amesteca
enorme și vitale banalități cu stupefiante întrebări,
dîndu-mi prilejul să fiu încă o dată caragialian
- căci tot de la dînsul, Tatăl, noi am moștenit
iubirea de frizeri, cei cu care putem schimba de nu
intimități, atunci secrete, cum ar fi în cazul
Tatălui, dezvăluirea intenției de a cumpăra
muntele din fața gării Sinaia, muntele acela
deținînd cică mari comori - eu încredințîndu-i
domnului State multe și mărunte elemente auto-
biografice, el ascultîndu-le în liniște gravă, nici
o dată frivol, superficial, neatent necum ironic,
toată existența umană lui părîndu-i-se plină de
miez de diezi și bemoli, adică avînd o muzică
tainică, o, el neavînd nici o înclinare muzicală
cum vrea tradiția, nu era un Figaro, nici eu un
Conte de Almaviva, ba dimpotrivă, după cum nu era
pasionat de fotbal, l-am prins odată că nu știa
cine e Năsturescu, altă dată Tamango, dar în acea zi
crezînd că Tamango vine de la „tango", a putut să-mi
descrie seara cînd și-a invitat prima logodnică la
restaurant, în urmă cu 50 de ani, la un birt cu
pian și vioară, el proaspăt absolvent al măturatului
(de la maturitate?), om deja la scaun în frizerie,
ținînd minte tot ce au mîncat în acea seară, cît
l-a costat, cît a dat la instrumentiști ca să-i
cînte un tango argentinian, fiindcă el așa știa,
argentinienii au cele mai bune tangouri și
cele mai bune crescătorii de vite, aceea
fusese prima logodnică dintr-un șir de douăzecișși,
se căsătorise foarte tîrziu, șovăia deoarece
- era cuvîntul lui preferat acest „deoarece" -
nu poți să cunoști niciodată sufletul unei

femei care ia un frizer și muncind din greu
la vîrtejul de pe partea stîngă a părului meu,
fără să izbutească vreodată să-i biruie problemele
în mod satisfăcător, trecea la sobre elogii consacrate
grandorii neînțelese a meseriei lui, de atîția oameni
socotită minoră, neînsemnată, ușoară, dar fără
de care lumea nu ar merge, nu s-ar mișca,
„fără noi, oamenii n-ar avea înfățișare,"
„așa e, domnule State", îl încurajam știind
prea bine că nu-mi poate rezolva vîrtejul,
dar, încă o dată, nu conta, nu conta deloc,
deoarece la fiecare întîlnire a noastră
el îmi evoca marii frizeri ai Bucureștiului,
ca un istoric al meseriei lui, fără să se considere
un geniu, desigur, fără orgolii stupide,
posedînd însă din două tăieturi de foarfecă
o artă a portretului uman care mă făcea
să jur că nu voi renunța la serviciile lui,
mai ales că prin evocările sale, el mi-l aducea
aproape, în fața ochilor, pe tatăl meu, un om
teribil de exigent în alegerea frizerilor, calitate
nemoștenită de mine, eu mulțumindu-mă cu
acest domn State pentru arta cu care povestea
și cu tăcerea - de superior bun gust - pe care
o lăsa după fiecare evocare, tăcere necesară
concentrării în jurul craniului meu,
conspectîndu-mi ceafa, aliniamentul unor fire rebele,
după care trecea la o seamă de întrebări pe
cît de stranii pe atît de banale, la care-i răspundeam
cu aceeași seriozitate: dacă-mi plac găluștele
cu prune, cum ar fi vremea în luna următoare,
ce s-a mai inventat în domeniul umbrelelor,
ce părere am despre mîncărurile sintetice,
de ce nu îndrăznesc să strănut din toată inima,
dacă sînt conștient de importanța căilor nazale,
ce se întîmplă în mintea balenelor cînd se sinucid,
(asta cînd am discutat despre caii care se omoară)
cum ne îmbrăcăm iarna, ce se întîmplă cu chitul
(chitul pentru ferestre nu acela din adîncul mărilor)
importanța flanelei și maioului, iarna și vara,
cum să combatem platfusul și de ce să preferăm
șnițelul pané oricărei tocături, mersul tramvaielor
în București și al taifunurilor prin lume, civilizația
și ceasurile de buzunar, cunoașterea omului după
capacitatea sa de a fi punctual la întîlnire, grija
corespunzătoare de a aduce la un mormînt florile
potrivite, de ce nu mai există o artă a fierului
forjat, despre capacele lăzilor metalice pentru gunoi,
cultivarea spiritului gospodăresc la cetățeni și
ciudata transformare a climei pe glob, toate acestea
fără consecințe pozitive asupra tunsorii, dimpotrivă,
el tunzîndu-mă tot mai prost - na!, ca s-o spun
crud și drept - eu însă ținînd tot mai mult la
el, la mîinile-i din ce în ce mai nesigure, ba chiar
la chipu-mi din ce în ce mai caraghios care-mi ieșea
prin manopera lui, că toți prietenii îmi cereau
să-mi schimb frizerul, dar cum să fi făcut asta?,
cum să-l jignesc pe domnul State, mai bine să-mi fi
(s)căzut capul de pe umeri, cum să-i spun că renunț
la el?, și de ce?, era capul meu mai important decît
capitala lui întrebare, după fiecare întrevedere: „ce zi
îmi acordați în luna viitoare?" (căci nici eu nu puteam
să mă las ciopîrțit mai mult de o dată pe lună)
cum să-i fi formulat că de luna viitoare nu ne
mai vedem?, ar fi leșinat, ar fi făcut o apoplexie,

merită să provoci o dambla unui semen pentru ca
perciunii să-ți fie egal tăiați?, ce mare brînză
reprezenta vîrtejul meu păros în fața vertijului
care l-ar fi cuprins auzind că nu mai vreau
să fiu clientul lui?, eu contam în bugetul lui
de pensionar, el conta în bugetul meu pe care mi-l
(cît p-aci să scriu „milă", cuvînt veșnic dubios)
educa și documenta ca nimeni dintre cei impecabil
ferchezuiți, propunîndu-mi ceva nemaiîncercat de
multă vreme, poate niciodată: să nu-mi pese de
chipul meu, privindu-mă în oglindă, ci doar de
interesele și sănătatea semenului meu, vorbă să fie,
deoarece, repet, era mult mai bătrîn decît mine,
dar legîndu-ne prin firele mele de păr tot mai
albe și mîinile lui tot mai tremurătoare,
fenomene despre care nici unul nici altul nu
discutam, puteam fi banali dar nu indiscreți,
curioși dar nu vulgari, întristați dar nu plîngăreți,
între noi rămînînd clară o singură formulă:
„ne vedem deci...", și acest „deci" observam cum lui
îi dă o lumină bunicică în priviri, iar mie o veselie
crescîndă, lună de lună, motiv pentru care, dealtfel,
m-am decis să descriu această relație umană, aici,
într-un loc poate nu cel mai nimerit pentru
a anunța un deces, dar sperînd să pot transmite
bogăția unui sărman surîs autoironic, fiind
tot mai rare, pe această planetă, locurile unde autoironia
să se simtă acasă, să-și chituiască geamurile,
să-și strîngă briciurile, vata, sticluțele și șervetele,
precum o făcea dl. State, cu toată evlavia,

de unde și mirarea mea că nu mi-a răspuns la cîteva cărți poștale prin care îl rugam să-mi dea semn dacă „ne mai vedem sau nu", timp în care nu m-am lăsat pe mîna nimănui, crescîndu-mi mult și sălbatic părul, ceea ce nu-mi place, nu mă sufăr cu plete, nu sînt înger, nu sînt sfînt cu pletele la pămînt, mă țineam fidel domnului State, îndepărtam orice gînduri negre și banale, îmbătrîneam cu cîte o zi, mulțumit că semne de chelie nu dau, dl. State elogiindu-mi de multe ori tatăl care m-a ținut tuns zero pînă la 17 ani, „ceea ce v-a asigurat o rădăcină sănătoasă", dar ce să mai tai firul în patru?, dl. State nu a mai apărut și citind despre polonezul de pe Everest și Mike Venezia trăznit de galopul lui „Drums in the Night", am înțeles pe aceste căi obscure că e cazul să-mi caut un alt om pentru părul meu, am mers din frizerie în frizerie, din ce în ce mai bine tuns (avem frizeri și mai cu seamă frizerițe de un enorm talent!) dar supus recunosc că nu m-am putut fixa la nici un fixativ, la nici o mașină, la nici un pieptene, la nici un foarfece, deoarece nimeni nu mai știe să mă întrebe de ce n-am încredere în strănutul meu, cu acea fraternitate profesională a domnului State și astfel rătăcesc prin oraș, de pe un scaun pe un altul, de la un șervet la alt șervet, fără să am de ce mă plînge, perciunii mei fiind în fine cum nu se poate mai bine potriviți, dacă admitem că un perciune fericit tăiat e un semn sigur de echilibru.

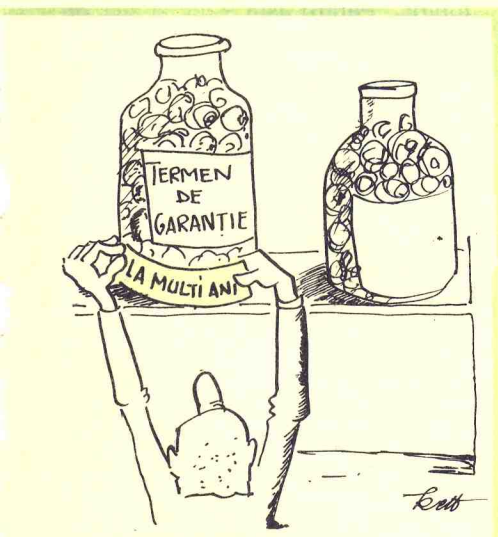

IOAN GROZA-KETT

FL. CRIHANĂ

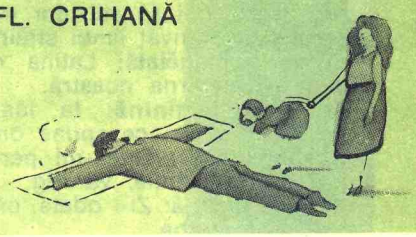

RADU IULIAN

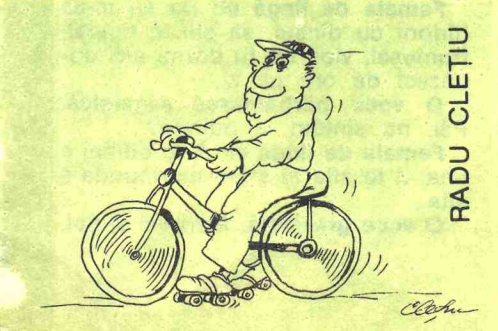

RADU CLEȚIU

VALENTIN SILVESTRU

VERBA VOLANT

Acțiunea începe în sala cantinei dintr-o stațiune montană de odihnă și cură. A apărut responsabilul cultural și turistic al stațiunii. După obicei bate din palme, strigă „Atenție! O clipă de atenție, vă rog! Alo! Alo!" și lingurile rămîn în aer; murmurul mesenilor încetează, toată populația mîncătoare ascultă:

Responsabilul: Stimați și dragi prieteni! Pentru mîine, orele 9, conducerea Întreprinderii locale de exploatare forestieră, rugată de noi, vă poftește la o excursie sui-generis.

O voce baritonală: Adică gratis?

Responsabilul: Evident, gratuită. E o invitație.

O voce baritonală: Dar ce înseamnă *suiș* generic?

Responsabilul: Iertați-mă, e o vorbă latinească, adică o excursie unică în felul ei.

O voce pițigăiată: Vorbește cum trebuie, domnule, să înțeleagă și cei cu studii medii...

O voce baritonală: Alo! Alo, cu studii medii! Află că eu am făcut Aseul, dacă vrei să știi, dar n-am fost obligat să-nvăț limbi străine...

O voce pițigăiată: Latina nu-i străină, e materna noastră.

O voce feminină: Ia lăsați, dom'le, să auzim ce spune omul!

Responsabilul: Dacă-mi permiteți... Puțină atenție, vă rog.

O voce incertă: Zi-i odată, că ni se răcește ciorba.

O voce apăsată: N-ai decît s-o leorbăești între timp, dar să nu plescăi, că noi vrem să ascultăm!

O voce incertă: Ia ascultă, bă, am plescăit eu la masa ta?

O voce apăsată: La masa *dumneavoastră!*

O voce incertă: Vezi că ești cam obraznic și acuș' schimb foaia!

O voce feminină ascuțită: Dar terminați, odată, că doar nu sînteți copii! Ei, dracia dracului *(o clipă de liniște)*

Responsabilul: Așadar, sînteți poftiți la o excursie pe linia îngustă forestieră între stațiunea noastră și Gherghina, prin defileul Socotiș. Sînt locuri splendide.

O voce răgușită: Dar pe acolo nu-s șerpi?

O voce gravă: Liniște, s-auzim pînă la capăt! *(Liniște)*

Responsabilul: Excursia e specială, în sensul că se atașează o platformă liberă — sau două, daca sînt mai mulți amatori — la mocanița și garnitura merge numai cu noi și pentru noi. Oprim unde vrem, ne recreăm, culegem zmeura, alune, ciuperci...

O voce albă: Pere nu sînt?

Responsabilul: Numai pădurețe.

Voce albă: Și alea ce au? Sînt otrăvite?

Responsabilul: Puteți culege ce doriți, vom bea apă curată de izvor, ne vom hîrjoni în iarbă.

O voce gravă: Cine cu cine anume se va hîrjoni?

O voce baritonală: Eu am înțeles că este de culturalizare, nu de hîrjonire... Pentru asta e loc și aici, de ce trebuie să umblăm cu trenulețul?

O voce pițigăiată: Mie-mi place. Eu merg.

Voci învălmășite: Și eu! Și eu! Mă înscriu! E voie și cu copii? Putem veni în trening și bascheți? Cît durează? Căpătăm hrană rece? Dacă plouă? Etc.

Responsabilul: Liniște, vă rog, ca să dau toate lămuririle: pentru listă trec pe la fiecare masă. Îmbrăcăminte: de excursie. Durata: cam 4 ore dus și întors, deci la 13 sîntem înapoi la masă. Dacă nu e vreme frumoasă, nu plecăm. Vă doresc poftă bună, în continuare... Vă asigur că peisajele sînt splendide, merită să le vedeți, să mîncați fructe de pădure de la sursă, să beți apa de izvor, să vă hîrjoniți...

O voce bărbătească șăgalnică: Ăsta are o obsesie cu hîrjoana...

Femeia de lîngă el: Ba eu m-aș hîrjoni cu dînsul, să știi, e tinerel, frumușel, vioi, iar tu dormi aici douăzeci de ore pe zi.

O voce bărbătească șăgalnică: Păi, nu sîntem la odihnă?

Femeia de lîngă el: A te odihni e una; a te afla în stare muribundă e alta...

O voce graseiată: Mergem și noi,

dar luăm și niște sacoșe, ai auzit că poți culege pe gratis...

O voce feminină groasă: A zis că excursia e gratis, nu și fructele.

O voce graseiată: Mă rog, dac-o fi și-o fi, dăm și noi acolo cîțiva lei, că nu e foc. În orice caz, cred că zmeura va fi mai ieftină ca la țigănci.

O voce tînără: Bă, luăm și mingea cu noi?

Altă voce tînără: Ia mingea, dar ia și tablele...

O voce feminină groasă: Țuțulică, eu zic că să băgăm și ceva apă de izvor la canistră, s-avem și acasă.

O voce îngălată: Ce-a zis ăla? Că sînt alune americane?

O voce voalată: Parc-așa a zis... Și pepeni...

O voce îngălată: Dar cum naiba să-i culegi din mersul trenului?

O voce voalată: Ei, vorbim înainte cu mecanicul: unde zărește pepeni, să oprească; îi dau eu o țigară fină și să vezi cum stopează la harbuji...

popular, să priceapă tot omul, fără filozofii... Mersi, vai ce bine ca avem ghid! etc...

(Șuier de locomotivă mică. Trenuțul se pune în mișcare. Cîteva clipe murmure indistincte, exclamații, onomatopee ș.a.)

Responsabilul: Aceasta e Valea Lomiței, după numele rîușorului pe care-l veți întîlni îndată. O legendă zice că Lomița era fata unui cioban vestit de pe muntele Licău.

Un bărbat curios: Am auzit că pe-aici sînt și stîni cu brînză. Dacă dăm peste vreuna, să oprim, să luăm niște caș... Cașul e foarte sănătos, și la stînă e totdeauna proaspăt. Dacă vrea să ți-l vîndă... Dar sînt și perioade cînd ciobanii nu vînd. Eventual vorbești dumneata cu baciul, ca din partea direcției, nu? Îl intimidezi puțin. Eu aș lua vreo șapte-opt kile, dar să nu ridice prețul, că unii au obiceiul cînd văd prea mulți solicitanți. Și

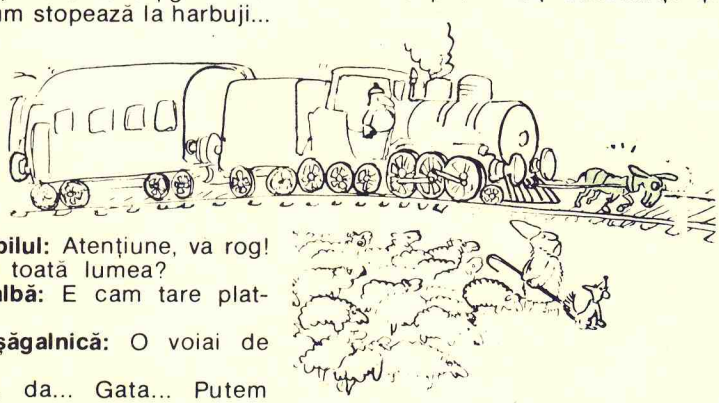

Responsabilul: Atențiune, va rog! S-a instalat toată lumea?

O voce albă: E cam tare platforma asta.

O voce șăgalnică: O voiai de cauciuc?

Voci: Da, da... Gata... Putem pleca!

O voce groasă: Dom'le, e sigur că nu plouă?

Responsabilul: Va fi frumos și cald!

O voce groasă: Noi am luat și umbrelele.

O voce groasă: Bă, glumețule: ia vezi să nu cazi din tren pe drum!

O voce feminină apăsată: Ce mai așteptăm? De ce nu plecăm?

Responsabilul: Înainte de a-i da semnalul locomotivei: mă aflu între dumneavoastră, pe platformă, și cum cunosc foarte bine locurile pe care le vom străbate să-mi permiteți să vă dau din cînd în cînd și unele explicații geografice, istorice... Dacă doriți, bineînțeles...

Voci: Da, da... și botanice... Eu nu vreau explicații, eu vreau peisaj... Dar să vorbiți tare, să auzim... Însă nu prea mult, da?... Și cît mai

nici nu cred că e civilizat să ne repezim toți.... Poate să facem de pe acum o listă... Am eu hîrtie și pix.

O femeie matură: Eu vreau sa aud ce-a fost cu Lomița...

Responsabilul: Nu este nici o stînă pe traseu, nu se pune problema cașului... Cum vă spuneam, într-o bună zi, în timp ce frumoasa Lomița cosea în iarbă o ie, vede venind spre ea un pîlc de cavaleri împintenați pe niște cai mari, negri...

Un bărbat sever: Nu se poate să fi venit la munte cu cai mari, ce tot spui dumneata? Eu am fost ofițer de cavalerie, mie să nu-mi vinzi gogoși. La munte se folosesc cai mici, buni de povară, capabili să urce poteci repezi, întortocheate. Păi, dacă e mare și nimerește în codru, se încurcă în crengi și acolo rămîne.

Responsabilul: Bine, mă rog, vor fi fost cai mici... Eu vă spun povestea cum am auzit-o...

Un bărbat sever: Nu-mi fă dumneata concesii mie, eu vreau să respectăm adevărul istoric. Vă dau şi un exemplu personal: în timpul manevrelor din toamna lui 1937, cînd am ajuns cu calul meu, Dromihete — că aveam un cal extraordinar, murg, Dromihete, de talie înaltă, cu picioare lungi şi chişiţa foarte fină — în pătratul repartizat, tocmai văd că acolo începea o pădure de molizi. Îi spun maiorului meu: „Bine, maiorule, dumneata n-ai ştiut că aici e o pădure fără drum? De ce nu m-ai avertizat să schimbăm caii?" El era un ofiţer bun, de nădejde, dar scăpase un amănunt esenţial. Zice, să mă scuzaţi, dar am trimis în recunoaştere pe căpitanul Tudurică şi nu mi-a raportat corect. Acuma, cu căpitanul ăsta Tudurică... Avea şi el o hibă, pe care la început n-o cunoscusem, fiindcă mi-l trimiseseră de la Marele Stat Major cu recomandările cele mai bune, însă el, altminteri destoinic...

O voce feminină tînără: Dacă nu-l lăsaţi să termine povestea cu Lomiţa măcar tăceţi din gură să putem admira ţinutul... la uite ce de-a flori! Ce sînt astea?

Responsabilul: Sînt felurite... E Mierea ursului... Alea sînt Albăstrici... Aici e prietena noastră, Romaniţa... Colo e Traista Ciobanului...

Un bărbat curios: Eu aş insista în problema caşului, fiindcă aţi pomenit iar de cioban... Poate că, totuşi, în apropiere, nu chiar la linia ferată, n-am pretenţie...

O voce repezită: Zi-i, dom'le, povestea care-o începuseşi, cu cetăţeanca aia peste care-au dat ăia... ce i-au făcut?

Responsabilul: Bine, vă spun: se apropie cavalerii, deci, de ea... În fruntea lor era unul tînăr, chipeş, dar rău, şi unde începe s-o cerceteze: că unde sînt românii, cîţi sînt pe acolo, dacă e oaste, mă rog, multe lucruri din care se vedea că ei umblau cu gînduri cam necurate... Mă iertaţi, mă întrerup o clipă; priviţi căderea aceea de apă, o mică şi minunată cascadă, o prăvălire de cam opt metri înălţime... ce ziceţi? Parcă-i un şuvoi de argint!

O voce mică: Căderile astea de apă ar trebui exploatate...

Responsabilul: Deocamdată, aici nu e cazul... frumuseţea naturii, geografia locală...

O voce mică: O microcentrală electrică, destul de simplă, ar scoate de-aici...

O femeie: Ziceaţi că este zmeură... Unde e zmeura? Pe mine mă interesează zmeura...

O voce agresivă: A! Apropos! De ce lăsaţi, dom'le, să se speculeze zmeura în staţiune? Aţi văzut că cer cinci lei pe pahar? Şi ce pahar e ăla? Un păhăruţ! Aproape un ţoi! Femeile alea nu trebuie să intre şi ele în mercurial? Pe urmă, merele: merg eu ieri la piaţă şi văd nişte mere roşii, arătoase, dar cînd să gust unul, a-cru de-ţi strepezea gura... Păi ce făcuşi, nene, zic, le vopsişi? Că nu erau coapte deloc. Nu, zice, dar aşa e soiul. Stai nitel, zic, soiul ca soiul...

O voce suavă: Mă iertaţi că vă întrerup: ce-i aia, o vacă sau o capră?

Responsabilul: E oaie, domnişoară, vai de mine, dar unde trăiţi dumneavoastră?

O voce suavă: La bloc, la Bucureşti. Dar dacă n-am văzut pînă acum...

O voce mucalită: Puteţi deosebi o găină de o lacherdă?

O voce suavă: Lacherdă? Ce-i aia lacherdă?

O voce mucalită: Seamănă cu o roşcovă.

O voce suavă: O roşcovă?...

O voce leneşă: Cînd oprim?

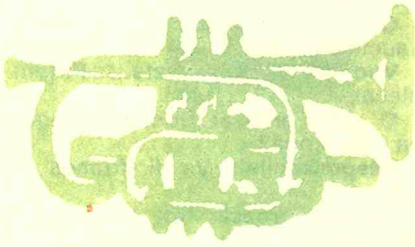

Responsabilul: Peste... staţi să mă uit... Da: exact opt minute, vom fi la Poiana Coţofenelor, unde facem o haltă de o jumătate de oră. Acolo e zmeură, sînt alune, ciuperci şi mai ales e un covor de ciuboţica cucului extraordinar, un miracol natural...

(Fluiere repetate de locomotivă, zgomotul frînelor, larma voioasă a oamenilor care sar din tren.)

O voce gravă: Ăsta e izvorul cu apă potabilă?

Responsabilul: Da, da... poftiţi...

NELL COBAR

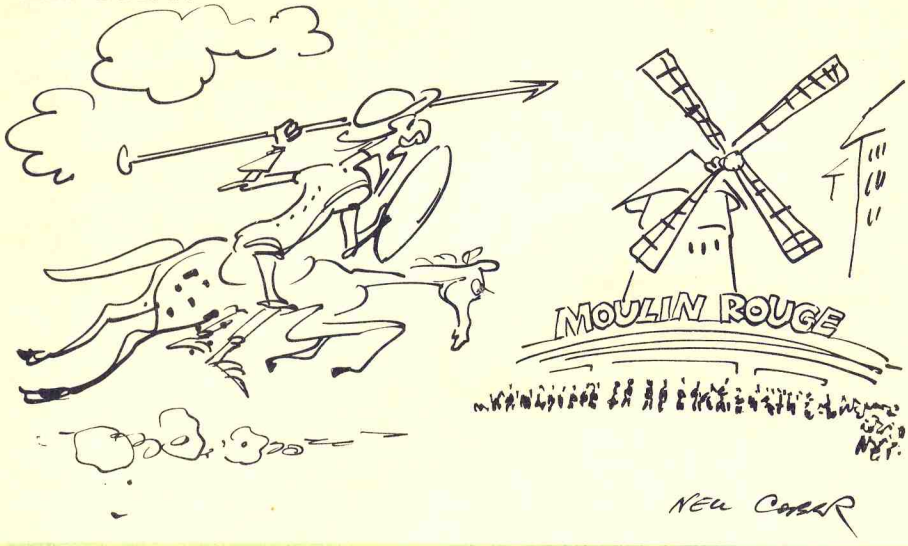

O voce răgușită: Putem rupe flori?

O voce calmă: Cine merge după zmeură?

Responsabilul: Fiți atenți la ciuperci: niciuna colorată, coloratele nu-s bune! Dealtfel, bucătăreasa noastră le va tria cu atenție, e cunoscătoare.

O voce calmă: Care sînt alunele? Cum arată?

O voce voalată: Nu văd pepenii...

Responsabilul: Ce pepeni?

O voce îngălată: Parc-ați zis ceva de pepeni...

Responsabilul: A, nu, pepeni nu...

O voce feminină ascuțită: Dar dacă dau urșii peste noi?

Responsabilul: E foarte puțin probabil.

O voce mucalită: Peste dumneata nu dau, în nici un caz...

O voce feminină ascuțită: Da' ce am eu? Îi sperii?

O voce mucalită: Nu chiar, dar dacă a dat o dată peste ei o viespe, apoi suflă și-n iaurt.

O voce feminină ascuțită: Da, da, că le-ai adus dumneata iaurt să sufle-n el...

O voce gravă: Ce-s glumele astea? Ce-s vorbele astea?

Responsabilul: De voie, treizeci de minute! Face fiecare ce vrea...

O voce calmă: Ați spus că putem să ne hîrjonim... Eu sînt gata...

O voce clară *(de departe):* Cine vrea să vadă un arici? Aici, la arici! Este un arici!

Un bărbat curios: Stimabile, insist, totuși, în chestiunea de care ți-am vorbit... Pentru mine, cașul e aproape un medicament... Ce ți-aș propune eu? Cît îș fac toți mendrele, pe-aici, eu m-aș mai duce cîțiva kilometri încolo, cu mecanicul, poate dăm peste vreun sat, ori vreo stînă, nu se poate să nu existe...

O voce severă: Tinere, îmi ești simpatic, te văd omenos, dar o să mă ierte dumnealui că te întrerup, aș vrea să reluăm chestie aceea, cu povestea dumitale abracadabrantă: eu am fost ofițer de cavalerie, am făcut școala la Sibiu și cunosc bine regiunile muntoase... Povestea e poveste și adevărul a adevăr. Dacă zici că oamenii veneau pe balauri e una, nu mai cercetăm anatomia lor, proveniența etc. etc. Dar să-mi spui mie că apar în codru cai *mari,* adică de statură flamandă, atunci zău, să-mi dai voie să-ți precizez...

O voce suavă: Domnilor, cu părere de rău, vi-l răpesc pentru o clipă pe responsabil... Iertați-mă... Dacă nu te superi: există vreun regulament, niște recomandări pentru ceea ce ai numit dumneata „hîrjoană?" Eu stau la bloc, la București, nu știu deloc cum e, cum se face...

Responsabilul: Domnișoară, bucurați-vă de aer, de soare, de apa dulce a izvorului, de fructele pădurii, săriți dacă vă place, tăvăliți-vă în largul dv.

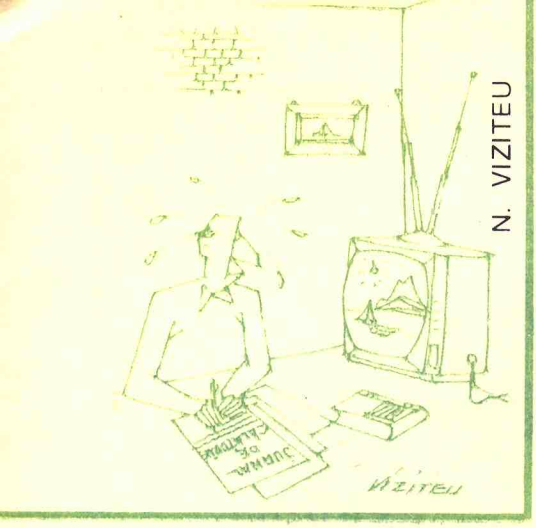

O voce suavă: Ah! asta e?

O voce cavernoasă: Dom'le, văd că a trecut jumătatea de oră și n-aș vrea să întîrziem. Eu, la ora 14, trebuie să fiu în pat, pentru siestă, altfel am tulburări respiratorii și mă simt rău. Dumneavoastră cunoașteți boala mea? N-o cunoașteți, e o boală rară, mie îmi face rău și mirosul florilor de aici, eu nu le suport, trebuie să știți că un caz ca al meu se întîlnește la o mie, și pe urmă nici nu consum zmeură, că-mi dă urticarie, iar alunele sînt indigeste, poate că nici nu trebuia să ne aduceți aici, fiecare se repede și nu știe ce-l așteaptă...

O voce veselă: Auziți? Doamna zice că la întoarcere să ne povestiți mai departe întîmplarea aia cu Lomița...

Responsabilul: Bucuros, dar am avut impresie că nu prea interesează.

O doamnă: Ba pe noi două ne interesează foarte mult. Uitați-vă, eu sînt însărcinată și numele mi-a plăcut atît de mult încît vă spun sincer că dacă o să am o fată chiar am s-o botez Lomița. Soțul meu ține morțiș că dac-o fi băiat să-i spunem Cocoș, auzi ce stupizenie! Iar dac-o fi fată s-o cheme Mierluța... Dar e posibil?

O voce mucalită: Poate ies gemeni — și atunci se rezolvă...

O doamnă: Și ce-i dacă ies gemeni? Cum se rezolvă?

O voce mucalită: Atunci musai trebuie să capete două nume legate istoric.

O voce veselă: Eu nu înțeleg...

O voce mucalită: De pildă, dacă sînt băieți, să le spună Castor și Pollux, sau Matei Basarab și Vasile Lupu...

O voce veselă: Și dacă iese un băiat și o fată?

O voce mucalită: Atunci îi botează Tibia și Peroneul!

(Fluierul locomotivei prelung.)

Responsabilul: Poftiți la trenuleț! Gata! Plecăm! Poftiți, vă rog! *(Larmă, forfotă etc. Trenulețul se pune în mișcare.)*

O voce: Frumusețea locului e absolut extraordinară! Privești și nu te mai saturi! Nu știu cum să vă mulțumesc pentru excursia asta! E de neuitat!

Responsabilul: Eu așa m-am gîndit, că...

O voce: Credeți că, mergînd mai departe, am putea determina omenirea asta să tacă măcar un minut? Un minut de reculegere, să zic așa, ca să ne putem pătrunde de minunățiile locurilor!

Responsabilul: Nu știu dacă... Adică nu pot să... Eu...

O voce: Domnilor, doamnelor, domnișoarelor! Sînteți în stare să amuțiți pentru o clipă în fața splendorilor care ne trec pe sub ochi?

Un glas batjocoritor: Da' ce? Sîntem muții de la Manutanță? Taci dumneata, dacă vrei, de ce ne obligi și pe noi? Ia te uită!.. Să știți că eu am mai cunoscut un caz ca al dumnealui, în 1959, la Piatra Neamț, tot așa eram, într-un grup, și deodată unul, netam-nesam, nu-l pot uita, că avea un păr vîlvoi, odată ce începea a striga: toată lumea la clocit ouăle — cumpăraserăm toți ouă de la o Alimentară! Nu ziceți c-a trebuit să-l legăm și să-l ducem la spital? Păcatele mele... Altădată, la fel, lucram la cărămidărie în lalomița... Și ne apucăm noi, nu eram mulți, vreo 30.... Ne apucăm vasăzică...

GEORGE STANCA

Ți-e frig, iubito?

Toamnă, anotimp în care mușchii mor din proprie inițiativă. Tot atunci bătrînii harpagoni își organizează depunerile pentru tragerea de pe ultimul trimestru, vulturii pleșuvi își fac bilanțul, după un an rodnic, ursii se pregătesc de hibernare, iar unele fete tînjesc să-și întemeieze un cămin fericit, pe baze noi...

E timpul în care reumatismul pornește la asalt prin oasele slab pregătite iar în saline natriul se decide la o mai justă colaborare cu clorul, spre a forma munții de sare care urmează a fi exploatați în mod corespunzător. Clorofila își temperează entuziasmele juvenile, iar blondele încep să-și piardă din strălucire, lipsite fiind de lumina binefăcătoare a soarelui, de care, în fond, beneficiem cu toții în mod egal. Pe scurt, e o toamnă mohorîtă. Cerul înnorat, iar în case avem aceeași culoare; vîntul bate din sectorul vestic cu precipitații puternice, lucru care face ca toate chioșcurile de difuzarea presei să fie triste. La munte este lapoviță și brazii nu mai evoluează firesc. Statuile din centrele urbane arată bine, spălate, curățate, avînd astfel posibilitatea de a străluci în soare dacă nu le-ar fi împiedicat ploaia. Mașinile, limuzinele și autobuzele circulă normal pe dreapta, iar timpul se scurge în sensul acelor de ceasornic. Din cînd în cînd o basculantă în viteză mai stropește cîte-un pieton pașnic aflat pe trotuar în interes de serviciu, dar nu totul e perfect. Copacii desfoliați de frunze arată ca într-un televizor alb-negru în timp ce cardiaci înrăiți caută în **Almanahul Juridic** expresia „clauza testamentară".

Păsările cîntă tot mai puțin și se arată din ce în ce mai rar pe albastrul, devenit gri, al cerului, și nici acelea nu sînt chiar cele mai reprezentative. Stîlpii de telegraf își înfig sîrmele în lumină exact cum omul înfometat își taie mămăliga cu ață albă, fără a ști că acest procedeu n-a fost nici azi brevetat, fiindcă inventatorul, creatorul lui din popor, a preferat să rămînă în anonimatul istoriei alături de autorii doinelor, baladelor și ale minunatelor basme de Petre Ispirescu.

Nu am avut niciodată ochi albaștri astfel încît toate astea le văd prin ochii mei căprui. Ai ei sînt albaștri și nu știu cum vede lucrurile. Nu știu ce să fac s-o înveselesc: mă dau peste cap, fac salt pe spate. Ea nu rîde. Atunci mă așez la masă și scriu **Idiotul** de Dostoievski, mult mai vesel, optimist chiar, făcîndu-l pe Mîșkin șef de unitate la un magazin de imitații de pietre prețioase. Nimic. Ea este tristă și se uită pe geam cum pleacă rîndunelele, cum se aliniază cocorii, cum se organizează cozile la crizanteme în piața de flori.

Pun zahăr pe clanță și-i dau să guste, scot capul prin televizor și-i cînt cum pot eu „Primăvara" lui Vivaldi, îi fredonez fragmente din „Love Story", îi recit din Neculuță. Degeaba, o văd cum stă să-i curgă lacrimile. Disperat, mă urc pe lustră și-i spun pe dinafară articolul de fond din ziarul local, instrucțiunile de folosire a mașinii de spălat rufe cu programator și toată **Apologia** lui Socrate. Începe să se mai înveselească, dar spre sfîrșit mă oprește de teamă să nu devin platonic.

O fi asta o stare a ei pe care nu i-o pot extrage ca pe un bulb de crin regal din pămîntul reavăn. Mai bine o las așa un timp. Nu mă mișc nici eu. Tac și meditez. Nu, mai bine tac.

Tac.

Tac.

O întreb dacă-i place Maiakovski. Da' Evtușenko? Da' Senghor, tradus de Radu Cîrneci? Mă pălmuiește. În fine, am reușit ceva: am scos-o din toamnă, îi pot pregăti intrarea în iarnă. „Ți-e frig, iubito?"

NARCIS ZĂRNESCU

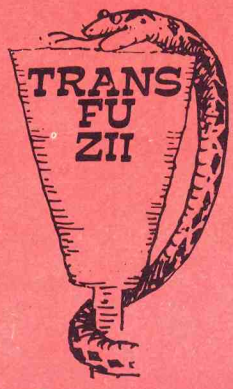

● Columb: să te faci că nu știi ceea ce știe toată lumea, să te faci că știi ce nu știe nimeni; să te faci că pricepi ce nu-i de-nțeles și că nu-nțelegi nimic din ce-i limpede ca lumina zilei — iată ce-mi propun de-acum înainte pînă ce voi descoperi America (vol. „Din nou despre mine", ediție revăzută și adăugită cu încă două zile, trei ore și zece minute).

● Dovada cea mai sigură a inocenței sale este că nimeni nu-l sprijină.

● La oftalmologie: „Nom, prénom, profession... Mda. Pentru diagnostic mai e nevoie de două fotografii față-profil plus amprentele digitale..."

● „Sîntem informați că sînteți leneș, indisciplinat, obraznic, reclamagiu, chiulangiu, incompetent..." „Nimeni nu e perfect, tovarășe director."

● Ce poate fi mai insuportabil decît un exemplu bun?!

● Viciul este tinerețea virtuții.

● Schimb butoi contra coliba unchiului Tom (Diogene).

● În ciuda intervențiilor lui Caesar, Cleopatra n-a reușit să obțină buletin de Roma. Senatul s-a reunit de-abia în 66 î.e.n.

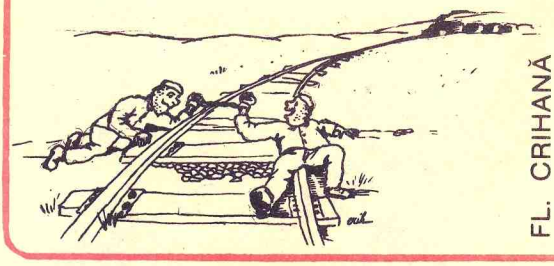

FL. CRIHANĂ

MIHAI BOACĂ

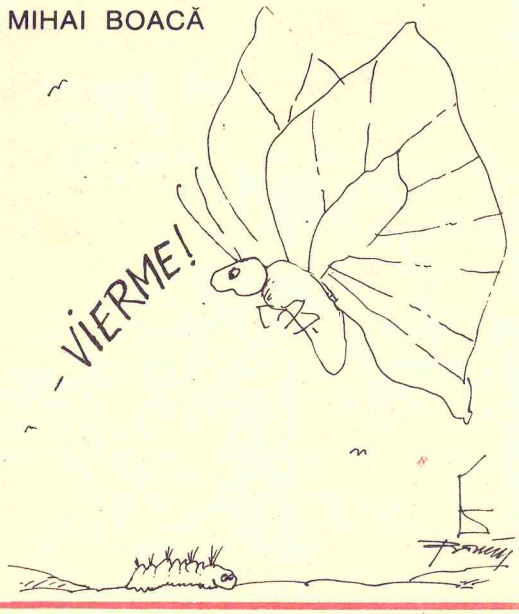

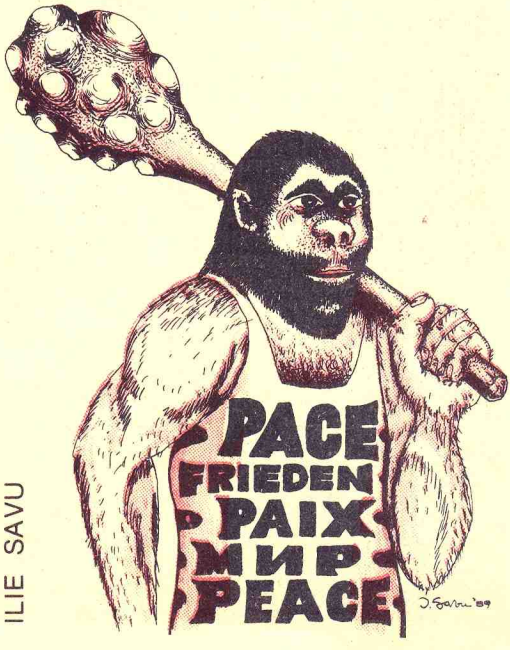

ILIE SAVU

MARILENA DUMITRESCU

MĂRIA-SA instalatorul

...Bună ziua! Dați-mi voie să mă prezint: sînt Laurențiu Bîtă, maistru instalator din tată-n fiu. Știu că m-ați chemat de-o săptămînă, dar ziceți mersi c-am venit și azi, că sînt foarte ocupat. Da'... cine-i ageamiul care v-a montat garnitura asta la chiuvetă? Chiar soțul dumneavoastră? Și de ce-l lăsați să pună mîna dacă nu se pricepe?

...Azvîrliți mîța asta de-aici, fac alergie la pisici. Nu, n-o încuiați în șifonier, aruncați-o naibii afară, pe scară... Și dacă-i a bunicii și-a dat cinci sute pe ea, ce? Și-apoi și coana mare, zău așa... De ce n-o duceți la azil? Nu vedeți că-i senilă? Să dea juma' de pensie pe-o mîță! Aici îmi trebuie un robinet de serviciu de unu pă doi. Nu, noi n-avem la cooperativă, să se ducă ăsta micu' să cumpere. Hei, pușiulică! Să-ți dea mamă-ta bani și iei... uite, ce-ți scriu eu aici. Nu, nu de la cofetărie, de la ferometal, fe-ro-me-tal, ai priceput? Și ce dacă-ntîrzii la școală, mai dă-o-ncolo de școală, tragi și tu

● „Mă iubești?" „O, cum să nu! Îți simt lipsa și cînd ești lîngă mine. iubitule!"

● După ce l-a obligat să renunțe de... bunăvoie la burlăcie, el — întrucît acum nimic nu-i mai despărțea — i-a cerut mîna (din volumul în curs de apariție „Imprudența se plătește").

● După ce-am mușcat din primul măr, am devenit vegetarian convins (din amintirile lui Adam, intitulate „Totul despre Eva")

● Gîștele — principalele concurente redutabile ale Salvamontului și Salvamarului. Doar au salvat... Capitoliul!

● Diogene: după ce-mi voi petrece toată viața într-un butoi, la bătrînețe mă voi retrage în palatul...dogilor.

● Nero — singurul poet care a cîntat Roma... cu foc.

● Am fost întotdeauna prea bun (**Memorii,** colecție coordonată de Iago).

MIHNEA MOISESCU

fabula greșelilor

Creionul spuse unui pix:
- Ce te tot temi că vei da chix,
c-o să greșești, adică,
o literă mare sau mică?
Trăind așa... mereu terorizat,
prematur te usuci. Și nu-i păcat?!
Hai, ia exemplu de la mine;
nu pun nimic la inimă, vecine!
Doar n-oi fi prost să-mi ies din fire
cînd trag o linie prea subțire,
sau poate șuie, ori mai groasă.
Puțin îmi pasă!
Bombăni pixul, omenește:
- Exemplul tău nu-mi folosește.
Eu nu-mi permit greșeli, fîrtate,
că n-am, ca tine, radiera-n spate.

fabulă cu sfori

A debutat totul
după tipic:
peștele mare
a-nfulecat
peștele mic.
Dar
(urmează, firește, o „poantă",
fie și boantă)
peștele mic
era agățat de un cîrlig
cu o sfoară
și peștele mare
s-a înfruptat
din experiența
cea mai amară:
tigaia... vîlvătaia...
MORALA
(care se uită uneori):
chiar cînd ești „mare",
să fii atent la „sfori".

• Smirna și tămîia — produse ale întunecatului și habotnicului veac al XII-lea, folosite cu succes în același veac de călugării provinciali pentru a ajunge în Capitală (Cagliostro).

• Războaiele sînt de două feluri: punice și juste (dintr-un dialog purtat de Hanibal și Justinian).

• După ce i-au studiat pe îndelete toate aventurile, arheologii, s-au lămurit că Elena era din Sparta (Revista de studii post-homerice).

• Tell — familie de generali, întemeiată de Wilhelm (Ioana D'Arc)

chiului la prima oră, ce contează? Păi eu, cînd eram de vîrsta ta...

Mamaie, ia adu mata un taburet, și ține-l bine, așa, să mă uit și la rezervor... Da' ține, domnule, bine, ce naiba, parcă nu ți-a dat azi să mănînci... O cheie de șaișpe n-ai? Păi nu pot să fac nimic aici fără cheie de șaișpe.

...Nu, mulțumesc, nu beau cafea, decît dacă-i naturală. N-aveți și-un kent la cafeaua asta? Cum se poate, aveți pian și n-aveți kent? Cine cîntă la pian? Chiar dumneavoastră? Ia s-aud și eu ceva pînă vine ăla mic cu robinetul! Nu așa, doamnă, ce-i asta, ceva mai vesel, mie-mi plac alea de pahar. Da' nu-i cam mare pianu' ăsta pentru bloc? Mai bine l-ați vinde. Sau mai bine vindeți dumneavoastră apartamentul, vă luați o vilă, și-atunci ce mai trebuie să reparați și robinetul? Așa că eu mă duc, că v-am spus că-s ocupat. Dați-mi un stilou, ceva, să vă scriu chitanța. Știu, știu că n-am terminat, dar mai vin eu, așa, în particular, că-mi sînteți simpatici. Vă las numărul de telefon de-acasă, că acasă am și robinet, și cheie de șaișpe...

MIRON SCOROBETE

TURNUL MEU DE FILDEȘ

Turnul meu de fildeș, paralel
cu pămîntul și cu drumul,
singurul nestătător castel
învățat cu fuga și cu fumul,

Turnul meu de fildeș, vecinat
cu pericolul și roua,
cu cîte o margine de sat,
tu, vagonul meu de clas-a doua...

Tu singurătatea mi-o alungi
de pe-o plasă unde-și pun bagajul
ochii ei cu întrebări prelungi,
mîna lui fremătătoare ca orașul.

Mîngîi cu fereastra afumată
munților spinarea de nisetru
cînd alergi spre-o așteptare depărtată
și scurtezi un dor cu kilometrul.

Patru oameni s-au văzut de-abia aici,
niciodată n-or să stea alături iară –
și susțin, pentru aceea, o partidă de șeptici
ca vecinii-ntr-o duminică de țară.

Tu hîrtiilor de calc dintr-o servietă
printre plopii fugitivi le-arăți, în fier,
încă neînscrisa siluetă
a vreunui alt crîmpei de șantier.

Turnul meu, în locul izolării
printre scrîntiturile de nori,
îmi migrezi pe sub ferestre chipul țării
rumenit de focuri pe comori.

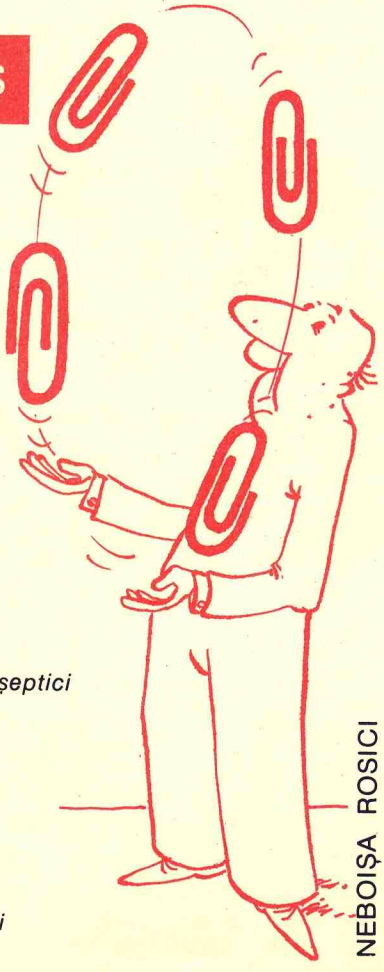

NEBOIȘA ROSICI

CRISTIAN MIHĂILESCU

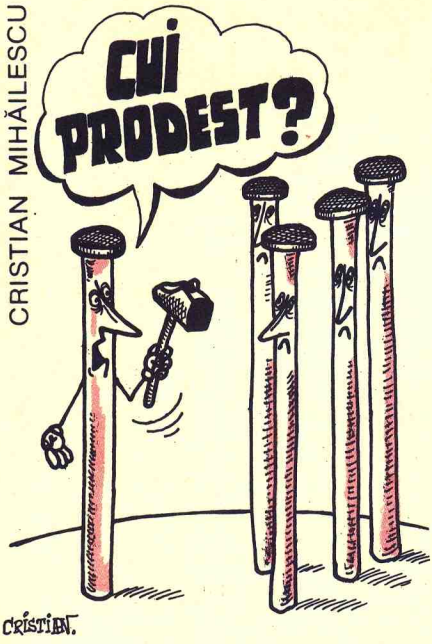

SORIN PETRESCU

DIN CO TRO

BATE VÎNTUL

Mașina opri scurt cu un scrîșnet de frîne. Spîrnel se repezi în întîmpinare sărind din piatră în piatră ca o căprițâ. Bărbatul în trenci bleumarin și pălărie tare nu-l mai așteptă însă, ci coborî hotărît din mașină direct într-o băltoacă.

— Să trăiți, tovarășe președinte! — strigă Spîrnel de la vreo trei-patru pietre distanță, cocoțat pe un cataroi mai arătos.

— ...astăzi și mîine! — își termină președintele ideea începută. De ce nu asfaltați, bre? Uite ce mizerie!

— Așa e pe șantier, tovarășe președinte! — zise Spîrnel clipocind concludent din cizmele de cauciuc în care își băgase pantalonii cadrilați.

Președintele aruncă o privire bonapartistă în jurul lui și mormăi în barba proaspăt rasă:

— Cam puțini!

— Știți cum e cu munca voluntară, unul are copii, altul are soția bolnavă, altul are soacra...

— Toți avem soacre — zice președintele schimbînd în mod democratic băltoaca. Asta nu înseamnă să dramatizăm. Spîrnel, să știi că răspunzi!

Spîrnel rămase o clipă derutat.

— Păi... întrebați-mă!

— Nu, nu, răspunzi de situația asta! Eu am dat o dispoziție și...

Președintele rămase cu vorba în gură și holbă doi ochi șeptelici către un tînăr care stătea rezemat de o lopată.

— Ce stai, mă, ca barza în găleată? — se stropși el furios. Pune mîna și muncește că n-ai venit aici la contemplație. Spîrnel, să mi-l treci în carnețel să mă ocup de el.

— E tovarășul Cintezoi! — spuse Spîrnel cu respect.

— Poa' să fie și tovarășul Flamingo, ce mă-nteresează?!

— E fiul tovarășului Cintezoi de la Consiliu...

Președintele rămase cîteva clipe mut privindu-și cu respect pantofii ce începuseră să se umezească.

— Hei, tinere — zise el cu o voce în schimbare, intrînd și mai mult în noroi — lasă dracului scîndura aia, ce ai cu ea? Tu ai venit aici să muncești? Te-am chemat să mai discutăm împreună, mie îmi face plăcere să discut cu persoane inteligente ca dumneata, mai învăț și eu cîte ceva.

Tînărul se apropie timid zîmbind tîmp și mișcîndu-și capul aprobativ asemenea unei limbi de clopot.

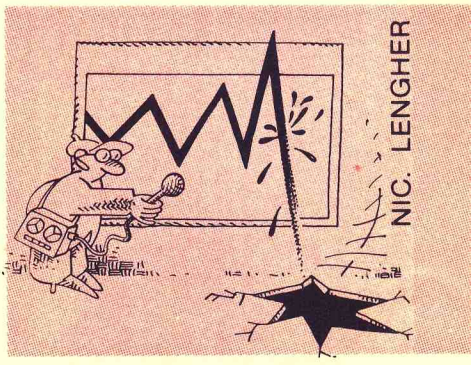

— Apropie-te — deschise președintele discuția. Ei, ce mai face tăticu?

— Tăticu? — se miră tînărul. Păi, ce să facă, bine, e mort.

— Așa! E mort!... Și, tu ce stai? Plimbă scîndura aia, nu te lenevi. Spîrnel, te-ai prostit? Nu știai că e mort?

— Ba da, știam, cum să nu știu! Numai că pe tînărul Cintezoi l-a crescut fratele tovarășului Cintezoi de la consiliu, tovarășul Cintezoi de la comitet!

Pentru un moment, președintele fu încercat de un sentiment penibil, trăit doar în copilăria sa timpurie, și, instinctiv, ca și atunci, duse mîna la spate.

— Hm... Hm... — zise el după ce constată că locul e uscat. Să mai asfaltați pe aici!

Spîrnel deschise iute ochii a dilemă, nepricepînd foarte bine de care loc vorbea președintele.

— Hei, tinere, ce te-a apucat? Tu chiar nu știi de glumă?! He-he-he! Vino aici. Nu ți-e foame?

Străduindu-se să fie cît mai convingător în încercarea sa de a aproba, tînărul fu cît pe-aci să-i dea un cap în gură tovarășului președinte. Acesta își descuie servieta diplomat dotată cu cifru și cheiță și scoase un pachețel.

— Ia de mănîncă — se adresă el tînărului care începu numaidecît să clefăie. Măi... Măi... Spîrnel, dacă ești așa de bine informat, de ce nu mă informezi și pe mine?

— Păi, tocmai vroiam să continui. Cum vă spuneam, tînărul a fost crescut de tovarășul Cintezoi de la comitet pînă la 20 de ani, cînd tovarășul Cintezoi de la comitet a fost scos la pensie. Din acest moment...

— Mai ai? Da, cu tine vorbesc! N-ai terminat cu clefăitul? Adică, colegii tăi muncesc și tu stai și dai din fălci?

Tînărul își schimbă brusc atitudinea și se apucă să sape cu rîvnă folosind în acest sens o greblă cu trei dinți. Președintele miji ochii către Spîrnel și i se adresă scurt:

— Nu prea e disciplină. Și tocmai vroiam să te propun la primă. Oamenii stau și se uită, unii chiar mănîncă din pachețelele altora. Tînărul ăsta e un exemplu negativ.

— E timid, tovarășe președinte — căută Spîrnel o scăpare. Așa a fost și la nuntă. Ce mai rîdea tovarășul Coțofană de la minister, știți, socrul tovarășului Cintezoi...

În capul tovarășului președinte prinseră să piuie diferite triluri exotice și autohtone.

— Hm... hm... Mi-am udat pantalonii... Nu, nu, la mansete... Hei, tinere, am vrut să te încerc. Ce naiba, nu înțelegi?! Mai bine vino și stai la mine în mașină că, uite, a început să picure... Spîrnel!

— La ordin!

ALEXANDRU LINCU

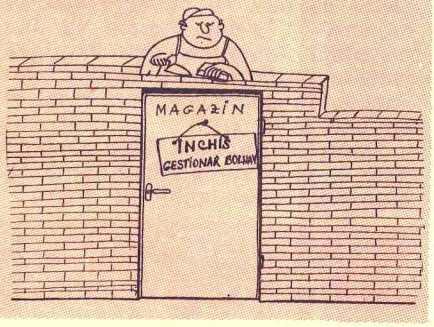

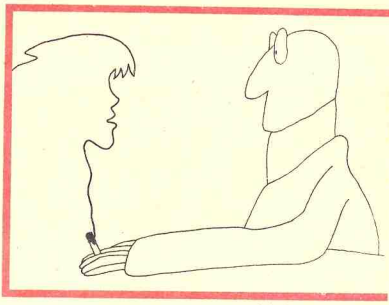

MIRCEA GHEORGHE

RADU CLEȚIU

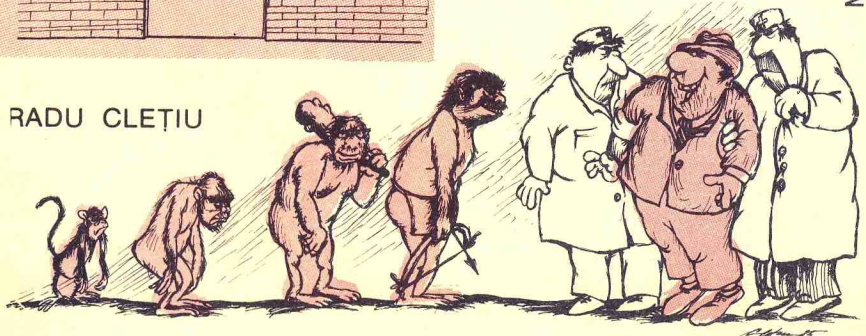

— Să te treci în carnețel. Cum ai îndrăznit să-l mobilizezi pe tînărul Cintezoi pentru acțiunea de astăzi?

— Păi, dumneavoastră ați semnat convocatorul!

— Gura! Mă mir că nu l-ai mobilizat și pe tovarășul Coțofană, socrul tovarășului... — mai zise președintele aprinzîndu-și o țigară.

— A, nu, pe tovarășul Coțofană nu puteam să-l mobilizez. L-au mobilizat alții cînd l-au prins cu delapidarea aia și i-au luat tot. Acum, săracul...

Președintele își introduse țigara cu vîrful aprins în gură și înjură scurt, dar gros.

— Ce... mă... te... să... Bă, băiețică, bă... bă, minte de cintezoi, ce cauți tu în mașina mea? Ce e, mă, mașina mea, tramvaiul 12? Treci imediat la muncă! Ce neobrăzare! Spîrnel, să mi-l treci în carnețel.

— Îl trec, șefu', dar să știți că oricum pleacă de la noi.

— Foarte bine. Să plece. Noi n-avem nevoie de elemente păgubitoare.

— Pleacă la centru. Îl ia frate-su lîngă el.

Președintele se zgribuli sub trenciul bleumarin și blestemă clipa cînd luase hotărîrea să verifice acțiunea pe teren. Mai găsi totuși resurse să i se adreseze tînărului care scurma pămîntul cu un băț.

— Măi, tovarășe Cintezoi, nu ai înțeles ce vroiam să spun. Am spus că poți pleca acasă, ce să cauți dumneata aici?! Hai, du-te, și mîine să nu vii. Ești învoit.

— Să trăiți! — zvîcni tînărul bălăgănind din cap.

— Du-te... du-te... Hm! — mai zise președintele bălăgănind și el din cap într-o beție de imagine consecutivă. Spîrnel! Puteai să-mi spui de la început toate astea, nu să mă porți de la Scila la Caribda! Bine că pleacă la centru!

— Da, pleacă. Îl ia frate-su care e portar acolo. Îl ia la el, la pază.

— Să mi-l treci la nemotivați! — mai zise președintele înainte de a dispărea în mașină.

Și, în timp ce mașina înainta prudentă printre bălțoace, președintele, ieșit pe jumătate prin geamul portierei, urlă către un Spîrnel căzut într-o stare de prostrație:

— Și să-l penalizezi și cu 15%! Trebuie să întronăm odată un climat de disciplină, un climat sănătos care...

A.ȘT. ALEXANDRESCU

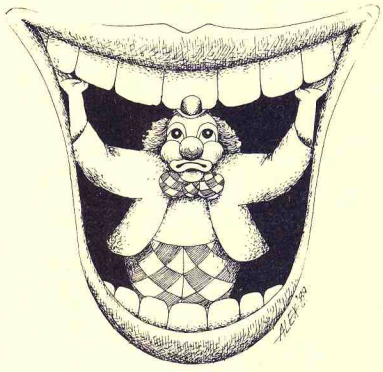

HORAȚIU MIHAIU

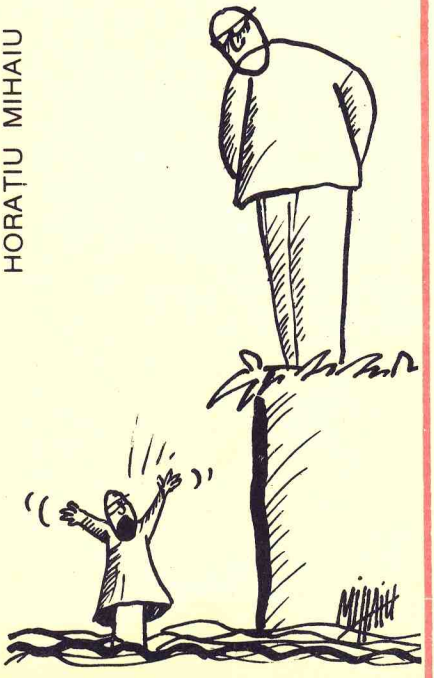

LIVIU STĂNILĂ

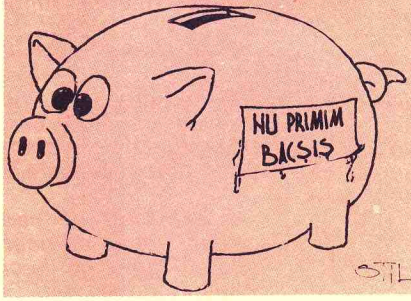

NICULAE STOIAN

CUVÎNT ÎNAINTE

Desen de AL. CLENCIU

Grație delicatului gest al doamnei Chiriachița Dragomir mi-a parvenit „Urarea" de mai jos, scrisă de marele meu prieten și scriitor Mihu Dragomir, la 30 decembrie 1963, cu cîteva luni înainte de a muri. Cum în vîltoarea treburilor n-a mai apucat să-mi înmîneze mesajul personal, de el luînd cunoștință abia acum, mă simt dator să-i răspund peste moarte, chiar dacă răspunsul meu, ca valoare literară, e palid, fiind numai o rachetă purtătoare. Nu mă pot abține să nu relev bogăția și generozitatea ideilor din „Urarea" ce mi-o adresa. Adînc îndatorat, Niculae Stoian.

URARE

Lui Nic. Stoian

Mi-ai urat, băiete, multe și mărunte,
alungînd o clipă norii grei din jur.
(Fi'ncă sub năvala firelor cărunte
am uitat de zîmbet, și-am uitat să-njur...)

Tot ce-ai spus, desigur, spus-ai pe dreptate
și-nțeleg urarea lîngă-atît amar.
Fiere și oțeturi am gustat din toate,
însă știu și gustul vinului solar.

Nu mi-e dat pesemne, singur să mă tîngui,
poate port în mine pietre făr' de preț;
și-apoi cin-se plînge prostu-i și nătîngu-i,
nu se vinde plînsul ca la precupeț.

Dacă nu lăsa-voi nici un vers în dar
sau măcar năluca unui visător,
nu-i nimic! Te-asigur nici în cot măcar
nu mă doare trista faimă de nemuritor.

Însă știu atîta: N-am trăit degeaba!
Rugul meu, eu singur l-am aprins mereu,
N-a avut regina mîndră de la Saba
bogăția care-am risipit-o eu!

Nopțile-ncărcate de-armonii, planete
nedescoperite, jungle de ghețari,
eu ca un alcoolic le-am sorbit cu sete
și-am fumat hașișul codrilor stelari.

Și mai cred, – o, încă eu mai cred și-acuma
ca pe vremea-n care colindam prin parc —
că atunci cînd pleoapa s-o-nfrăți cu bruma
voi putea săgeata s-o slobod din arc,

și să-nscriu pe ceruri versul care-n mine
s-a-nchegat cu-ncetul, ca un corp astral,
versul greu de flăcări și de nopți depline,
palpitînd de viață, pur, monocristal!

Dar de-ajuns cu mine! Vreau să ies o clipă
dintre mii de pagini reci, ca de cavou,
să-ți trimit, (vai mie! rima e „aripă"!)
o urare-n versuri pentru Anul Nou:

Să-ți mai lași plictisul, să-ți reiei umorul,
încă nu e vremea pentru băbăcit,
și cînd dai de piedici, umple-ți ochi ulciorul
trage-avan o dușcă, rîzi, și-ai isprăvit!

Căci în fond de facem doar o socoteală:
cît timp calci țărîna, și cît zaci sub ea,
parcă tot mai bine-i să dai la iveală
un surîs ce naște ghiocei din nea!

30 dec. 1963

RĂSPUNS
LA URARE

Lui Mihu Dragomir

Dom' Mihu, îți răspund cu-ntîrziere
La un mesaj ce vine de departe.
Surîsul dumitale-mi dă putere,
Un arc de pod de dincolo de moarte.

Plictisul n-a putut să mă răsfețe.
Cum cu umorul bun prieten îs
M-am pomenit acum la bătrînețe
Că la „Urzica" m-am făcut de rîs.

Dar ducă-se lisergica „Urzică".
Revista de satiră și umor,
La pensie-s de-acuma, va să zică,
Rămîn ce-am fost o viață: scriitor.

Iar scriitor, aceasta mi se pare
Cu mult mai mult decît redactor șef,
E funcția pesemne cea mai mare
Să dai realității relief.

Și nu cu oricare penel, cu stihu',
Cel mai perfid și nobil instrument,
Cum ne-a-nvățat dintru-nceput dom' Mihu,
Să ardă pîn' la alb, incandescent.

Dar de ajuns cu lucrurile-aceste,
Prea vechi cam multe, totdeauna noi,
Ci să-ți mai spun ce-a fost și ce mai este
Prin viața literară de la noi.

Că inima-mi se face cît năutu'
La trista farsă ce s-a întîmplat
Cînd bunul nostru Neculai Tăutu
Făcu infarct, dar de adevărat.

Iar Tulbure se tot împuținează,
Descrește-n greutate, crește-n ani,
Vioara-i roșie e veșnic trează
Printre poeții mari contemporani.

Altfel și el, asemeni lui Nicuță,
Făcutu-s-a de-acuma tată mare,
Cum sînt și eu, de umpli-o potecuță
Tot de nepoți, teribili, fiecare.

La Poșta Umbrelor, așa mă-ndeamnă
Nefericita inimă să-ți scriu,
Acum cînd, iată, mai trecu o toamnă
Și iarna m-a găsit scriind, deci viu.

Aș mai dori un „mai trimiteți încă",
Ca să mă tulbur iarăși ca acu'
Dar între noi e-o noapte-atît de-adîncă,
Că-ți știu răspunsul: „Deocamdată, nu".

Umor nu am, m-apucă rîsu-plînsu'
Ca pe Nichita, utemist fruntaș,
El doarme cu Hagiu lîngă dînsu'
În margine de lume și oraș.

Dar ce mai, uite-așa ne trecem sorții
Ca buni bunici, cu grijă de copii,
Zicînd spășiți că moartea e cu morții
Iar via-ntotdeauna cu cei vii.

Chiar dacă nu mai sînt la șprițuri as,
Ci mai curînd la lapte muls la strungă,
Să-i zicem toți „In vino veritas"
Dar vinul cel mai bun, de viață lungă.

SORIN BEIU

Stihuitoarea
Tînără, cochetă,
Dar în vers confuză,
Chiar de nu-i poetă,
Cel puțin e... muză!

Unui servil
Saluți pe toți ce-ți ies în cale
Pe plaja de la Techirghiol,
Că nu poți ști precis matale
Ce șef se-ascunde sub nămol.

MILTIADE IONESCU

O studioasă
În oglindă se privește
Ore-ntregi își tot zîmbește.
În răstimp mai și învață
Cinci rețete pentru...față!

Unui amic
E un epigramist de clasă:
Din mînă-i ies doar lucruri rare,
Gîndește poantele la masă
Și le **filtrează** prin pahare!

IOAN POP

Precizare
Pe-arbitru-l fluierați în van,
doar scrie și-n regulament
că pe teren e suveran,
nu competent!

Maestrul și muza
Consider azi că am temei
o observație să fac:
Pe lîngă frumusețea ei
e poezia lui... un fleac!

FLORIN CRISTEA

Unui hain
Eu îl cunosc atît de bine
Că pot să-i spun de el ce cred
Și-i zic: Ai inimă de cîine,
Deși-l jignesc pe patruped!

Kitsch
Ce am văzut în casa lor
M-a uluit: un lux fantastic!
Și domina acest decor:
Un vas Gallé cu flori de plastic!

DAN SILVIU TURCULEȚ

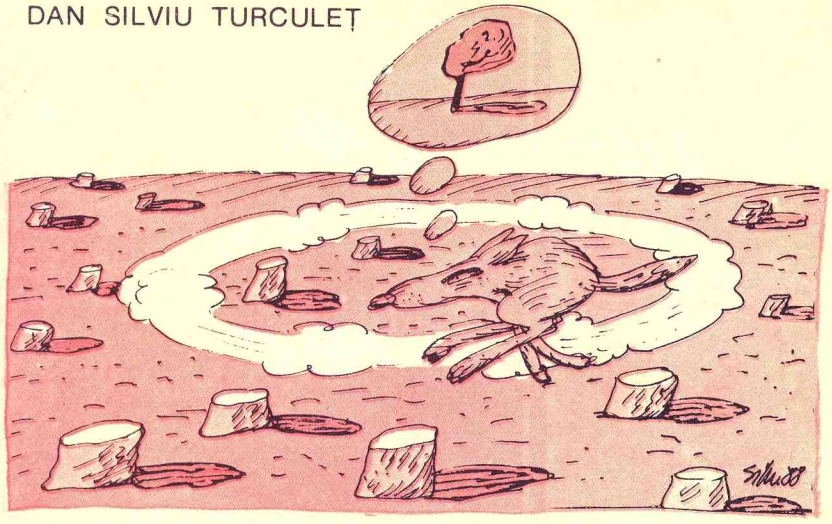

DAN PLĂEȘU

N-AVEȚI UN DUȘMAN ÎN PLUS?

Mi s-a spart o țeavă la un canal. Gaura nu-i de proporții, abia lăcrimează, dar eu știu valoarea fiecărei picături de apă. Sînt om cultivat, nu trebuie să las lucrurile așa. Peste o zi, două mă pot trezi cu o spărtură de proporții, care poate dăuna mult mai mult, creînd pagube incalculabile. Așadar, las toate treburile deoparte și dau telefon. Reținusem eu un număr notat la administrația de locatari, iar acum mă felicitam că nu trecusem nepăsător pe lîngă telefonul acela. Formez, sun, mi se răspunde. Zic „bună ziua", ce poftesc: pe cineva care, contra cost, să-mi lipească o țeavă. „Dacă-i în curte, e simplu", mi se răspunde. N-apuc să mă bucur că vine și urmarea: „E simplu, pentru că vă închidem numai dumneavoastră apa. Nu vor suferi și vecinii". „Păi, de ce să-mi închideți apa?" sar eu. „Păi, n-ați zis că aveți pierderi de apă? Că vă curge o țeavă? Spuneți-mi adresa!" Atunci am avut marea inspirație de a nu-mi da adresa cea adevărată, trimițîndu-i să închidă apa de la baia comunală. Cer acum scuzele de rigoare pentru gest, dar altfel nu mă puteam salva. Așa am învățat eu că acel telefon trebuie uitat și învățate altele...

Am sunat la informații și am cerut toate numerele posibile în legătură cu problema care mă interesa. Și am început să sun. De la întreprinderea de resort mi s-a explicat că problema ține de sector. „De care?" am devenit eu curios. „Probabil, că de sectorul 5", m-a lămurit persoana. Bun așa, mi-am zis. Și sun la sectorul 5. Un bărbat supărat m-a repezit scurt, motivînd că n-are oameni pentru așa ceva. Și nici nu eram în sectorul lui. M-am scuzat și am luat sectoarele la rînd, în ordine, de la nr. 1. Nr. 1 avea oameni, dar mi-a cerut mie

MARIAN PETRI

Poem culinar

L-a invitat să-i citească
TOATE
poemele din volum...
I-a dat, mai întîi,
un gazel,
apoi bucate:

raţă-n sos de vin,
şuncă,
salată din luncă,
carne-n bulete,
stropite cu sonete.

Bine-nţeles,
s-a cerut şi-o părere...
– Da, a zis cel chemat,
mi-au făcut plăcere,
am gustat bucată cu bucată...
– Ce, poemele? a-ntrebat
poetul cu mutra-i luminată...
– A, poemele?
Pentru altă dată!

Dihotomie

Mărinimiile dispar
La jocurile cu mănuşi...
Un gong...
Doi inşi, abraşi, ce sar,
stau printre lovituri
opuşi.

Se dă cu iama-n adversar:
o dreaptă, fulger, în stomac,
un upercut, lipit barbar,
aruncă-nvinsul în hamac...

S-a terminat bătaia...
Diiing!
Învingătorul, pe învins,
îl prinde-n braţe sus, pe ring,
prietenos,
dar neconvins.

N-AVEŢI UN DUŞMAN ÎN PLUS?

ţeavă. „Păi, de ce să am ţeavă? E vorba doar de-o lipitură." „Crezi dumneata că-i vorba doar de atît. Eşti în branşă?" „Nu, i-am replicat, sînt profesor de geografie." „Păi, vezi? Măcar de chimie să fi fost, mai puteam discuta." Şi mi-a închis telefonul. La nr. 2 am dat chiar de şef. M-a întrebat de stradă, i-am zis-o. „Numărul ăsta vine către barieră ori către spital?" „Către spital, unde-o să ajung eu, dacă..." „Aha, dar nu e şi un număr 15 către barieră?" „Poate, nu ştiu, că strada e lungă." „Atunci o fi 515 ori 1015, nu? Că sectorul nostru figurează de la nr. 500 în sus. În jos e sectorul 3. Sună-i pe ei! Sînt gard în gard cu noi." Îi sun, dar — deşi gard în gard cu nr. 2 — cei de la nr. 3 nu aveau în grijă şi strada mea. Insist, dar tipul de acolo, prost dispus, replică urît la adresa colegilor săi de la nr. 2, trimiţîndu-i nici către barieră, nici către spital, ci în cu totul altă parte... Sar la nr. 4 deja îngrijorat de greutatea problemei. Acolo dau de-o tinerică sfioasă, care nu ştia nimic. Nici măcar cum o cheamă. „Reveniţi, ca să vorbiţi cu şefu'," atît a ştiut a-mi spune. Cum la nr. 5 sunasem, veni la rînd nr. 6. Mă decid să fiu din ce în ce mai politicos, aşa că ofer avansuri: „Şi chiar de nu aveţi dumneavoastră casa în sector nu puteţi dispune ca un băieţaş să tragă el o fugulită pînă la ţeava asta a mea ca s-o lipească? Fiindcă eu în copilărie am văzut cum se face. Trebuie doar cositor, apă tare, benzină şi ceva bunăvoinţă." „Bunăvoinţă avem, însă apă tare, nu. Nici o picătură. Faceţi dumneavoastră rost şi ne mai sunaţi..." De unde să fac eu rost de apă tare? Aşa că sun mai departe. Nr. 7 era ultimul sector. Însă acolo nu răspundea nimeni. Dau iar telefon la întreprindere şi-ntreb de ce nu răspunde sectorul nr. 7. „Pentru că l-am desfiinţat, mi se răspunde. Din lipsă de solicitări..." Deci, asta era...

Aşadar, nu-mi mai rămîne decît să caut apă tare. Caut, găsesc, sun din nou la nr. 6, mi se promite un meşter. Fixăm o oră, el vine peste alte trei, dar vine. Ne dăm bineţe, îi arăt ţeava, el se uită într-acolo cu destulă greaţă, apoi prinde să se scarpine. În cap, la ceafă, pe frunte, de credeam că are vreo boală de piele. În sfîrşit, se hotărăşte, ia o cazma începe să sape. „Dar ce faci, bade?" sar eu. „Trebuie să vedem cum arată ţeava", îmi zice. „Păi, cum să arate? Ca orice ţeavă. Ce,

CORNELIU BARBORICA

Un jurămînt în plus

... și-mi spui c-ai să-mi păstrezi o amintire veșnică...! Ei, bravo, asta mai lipsea! Aici am ajuns! Să-mi dorești moartea... Tu, cine altcineva... Acu n-o să-ți iei vorba înapoi... ai zis-o? ai zis-o și gata. Am luat notă... da să știi că de mine n-ai să scapi așa ușor... Gata... gata... Poate crezi că sînt fi-ta și că mă-nnebunesc lacrimile... Și fi-ta, ce mai podoabă... amîndouă două bucurii pe capul meu... să vă țin, să vă aduc parale, crăpelniță, să vă cumpăr boarfe... Ai leafă... și tu... vai și-amar... mi se face scîrbă, auzi? Atunci de ce mai cereți de la mine? Nu v-ajungeți? Păi cum să v-ajungă... mă-ntreb și eu ca un prost ce sînt... dresurile și țoalele

DE-AJUNS

alea străine Augustino, Augustino, voi aveți în cap tărîțe, pe onoarea mea... Fi-ta și-a găsit pe Țafandache ăla... s-o țină el...! Cum?! Sînt al dracului? Eu?! Păi de-aș fi al dracului demult vă dădeam papucii, la amîndouă... zilele mi-ați mîncat... Țafandache băiat bun? Haida de! Nici liceul nu și l-a terminat... Bine, bine că l-a terminat... la seral... fie... Și s-a cocoțat acolo, undeva, știi tu... cît o să-l țină și ăia, că nu-i bun de nimic, de colo-colo, știe să dea ordine, ce altceva... într-o zi o să-l vedeți umblînd desculț și cu

N-AVEȚI UN DUȘMAN ÎN PLUS?

mata n-ai mai văzut o țeavă, de vrei să-ți omori curiozitatea taman în curtea mea?" „Știu eu cum arată o țeavă în general, dar nu cunosc dacă și asta, a dumitale, e în regulă. Așa că,..." După zece minute obosise, pretextînd și vîrsta. Plus o boală de inimă, care nu-i dădea voie să facă efort, așa că în continuare am săpat eu. Pînă am dezgolit toată țeava îngropată vreun metru și ceva în pămînt. Între timp meșterul se odihnise, așa că a putut să-și dea cu presupusul privind țeava, goală acum pe de-a-ntregul. „Da, țeava arată bine, a decis. Vezi că n-am făcut rău uitîndu-ne puțin la ea? Iar acum să trecem la treabă. Să vedem despre ce-i vorba." „Despre o lipitură, îi explic eu. Uite aici, la îmbinarea asta. Picură..." „Văd și eu că picură. Dar asta înseamnă că trebuie s-o lipim." „Exact". „Eu lampă am, apă tare zici că ai dumneata, dar benzină nu ni se dă." „Am și benzină. Poftim, e gata pregătită." „Știam eu, toată lumea are mașină azi. S-au ajuns cu toții..."

Apoi a făcut lipitura. A durat cinci minute. După aceea și-a strîns uneltele, a luat lampa, ce mai rămăsese din sticla de benzină — „Că tot nu vă mai trebuie!" — a strîns și țipirigul — „Ce să faceți dumneavoastră cu așa ceva?" — și m-a întrebat: „Facem deviz ori?..." Eu am optat pentru deviz. „Atunci o să vă cam coste, fiindcă aici au fost lucrări serioase. Iar groapa ridică cel mai mult..." „Păi, pe asta am săpat-o eu." „Poate, dar eu așa ceva nu pot trece în deviz; de vreme ce eu m-am prezentat să realizez lucrarea, se cheamă că eu am făcut și groapa. Logic, nu? Deci, vă întreb pentru ultima oară: facem deviz ori?..."

După plecarea lui am astupat groapa, am bătut bine pămîntul și mi-am zis că am scăpat totuși destul de ieftin. În fond, putea să mă pună să dezgolesc țeava pînă ajungeam la conducta principală. Ori pînă dădeam de vreo pînză freatică. Sau să mă oblige să sap pînă dau de petrol, pe care să-l rafinez pentru a-i procura benzina necesară. Ori să amenajez o instalație chimică pentru obținerea țipirigului. Categoric, meșterul a fost foarte omenos. O să-l recomand cu multă căldură tuturor dușmanilor mei. Și eu am mulți dușmani. Iar gîndul ăsta m-a înveselit cumva. Dar dacă nu-mi ajung dușmanii? N-aveți un dușman în plus?

pantalonii rupți... n-o să-l mai vrea nimeni, auzi? asta ar merita... Fericirea fetii tale... eu, eu nu i-o doresc? la mai slăbește-mă cu Hans, Hans... cal de dîrvală la voi, asta sînt... vedea-v-aș pe amîndouă reci... înmormîntare clasa-ntîi... aș da și ultimul pol... Rău, eu rău...? mă mir că nu-ți înțepenește limba-n gură... păi, dacă nu eram eu...! puștăria te mînca... Eu, am tras eu foloase? Mai bine mă lipseam... păi, cît am umblat eu, Augustino... stai, lasă-mă cu Hans, Hans... ia mai bine spune-mi cît am colindat eu pe la unul și pe la altul ca să dovedesc ce...? că n-ai ascuns marfa sub tejghea... le-am căzut și în genunchi, le-am arătat și ciorapii din picioare că sînt rupți și cîrpiți... de unde să avem noi bani... de unde lux... Și mai ești și tîmpită, parcă nu știai cînd vine marfa... să-ți fi chemat pe proasta aia de soru-ta cînd trebuia... Că n-a putut să vină? Și pentru soră-ta, pentru o zgripțuroaică să intrăm noi în bucluc...! De două ori tîmpită, fiindcă ziceai să punem banii sub saltea sau să-i băgăm la fundul borcanului cu fasole țucără, că acolo n-o să-i găsească nimeni... Dacă nu-ți dădeam eu ideea să-i facem pe numele lu' frati-miu, acum eram în găleată... Ei, ei, nu te zborși la mine! Mă bați la cap... Că n-o să-i mai scoatem de la el? Cînd ți-oi vedea tu ceafa? Nu crezi că nu ma are mult de trăit... treaba ta, da nu mai are... Eu sînt singurul lui moștenitor legal... bănuții șterpeliți... bine, bine, cîștigați de tine, o să ne revină nouă pe cale legală... îi facem mașină... Hojmălău zici? O să ne îngroape el pe noi? Dacă ești tu așa deșteaptă, Augustino, ia spune-mi cam unde duce un cancer la plămîn complicat cu o ciroză...? Fumează și bea de stinge... Ce tot o ții gaia-mațu că e hojmălău... că n-are nici pe dracu... că bagă-n el ca-ntr-un butoi fără fund... Bețivan... haimana... Nu mă crezi... bine... O să ne salveze Țafandache? Adică de mine nu mai aveți nevoie... Lasă-mă, Augustino, lasă-mă, nu plîng eu pentru atîta lucru... Numai că, vezi tu, te-am iubit, al dracului te-am mai iubit... Ce mi-a venit? Uite-așa, nici eu nu știu... Ce zici? Că mai bine-aș face să mă închei la vestă...? Păi cu ce

HORIA GANE

ZICALE

Fum fără foc

Se spune: „Fără foc nu iese fum!"
Nu dau cu oiștea în gard
acum,
zicînd că-i întîlnești pe zeci de drumuri,
pe cei ce, tocmai pentru că nu ard,
au fumuri...

Doi iepuri

Un ins agil ca un copoi,
fugind după doi iepuri,
îi prinse pe-amîndoi...
Privindu-și prada a rostit
„Fantastic!
Cînd prinzi doi iepuri,
unul e de plastic..."

Balaur

Tăindu-i-se capul balaurului care
mai avea două, a simțit că-l doare
pe la genunchi, în tălpile cu gheare...
De-aici e și zicala următoare:

„Unde nu-i cap, ce vai e de picioare!"

N. VIZITEU

să mă închei? Îmi lipsesc nasturii.. N-ai avut timp, înțeleg... tu n-ai niciodată timp pentru mine... ciorapii rupți și necîrpiți... trag între hulube, cal de dîrvală, căpăstru-mi mai lipsește... Și casa... doamne, în ce hal mai este, cîtă dezordine... cu terfeloagele alea ce mai faci, de ce le mai ții...? O să ne mănînce gîndacii, moliile, păduchii... Pe fi-ta nu... toată ziulica se scaldă, să fie curată pentru guguștiucul ei... Ho, oprește-te, n-am nimic cu el! Fericire?! Ce-i aia? Da' tu, tu, mătrăgună, tu, hîrcă, tu, scoroambă... pe tine ce te-a apucat? Adică... zău? nu înțelegi? Te faci că nu-nțelegi... Ce, sînt orb? Te bați cu fi-ta pe dresuri, pe baie, pe șanel... Nu vezi că arăți ca o pațachină? Unde bat? Mai bine să te întreb eu... De unde, Augustino, atîta șanel, Mona Lisa, Nina Ricci, spray mist... De unde? Ha? Taci? Ți-a luat Dumnezeu graiul? Unde-i limba aia afurisită...? Ho, ho, oprește-te, morișcă! Ciocan pneumatic! Îmi spargi urechile! Sînt gata să-mi asum toată răspunderea... Te-ai oprit? Atunci, ia spune-mi ce căutai alaltăieri la cinema cu grangurul tău? Nu pricepi? La matineul de la ora zece... Poți să trăncănești pînă ce ți s-o usca fleanca... știu bine că aveai zi liberă, ce servici... ce depozit... ce marfă... Păi sigur, am înțeles, la depozit te puteai duce numai cu șeful... dar la cinema...? Ce era să faceți pînă venea marfa? Știu eu? Să fi venit frumușel acasă să vezi dacă mai e ceva prin crătiți... uită-te și tu... Cum să nu dau din picioare? Nu mai pot să rabd... mizerie... păduchi... Voi rîie n-o să faceți, n-am loc de voi la baie... da' nu pentru mine... știu eu... Lacrimi? Augustino, unde vezi tu lacrimi în ochii mei? Năluci... pentru ce aș plînge... meriți tu...?! Mînca-l-ar ciuma pe zgîmboiul tău... măcar de-ai fi găsit unul mai frumos ca mine... nu, nu plîng, lasă-mă... trădătoareo, lasă-mă... un umflat și mai umblă și cocîrjat... ca un păianjen... burtos și niște papainoage subțirele... te-a prins în plasa lui... un pitpalac nenorocit... Uite, nu mai plîng... dar jură... eu sînt suflet de poet... înțeleg tot și sufăr pentru toți... un jurămînt îmi e de-ajuns...

— Ospătar! Halba aia...?! S-a spart, zici... plătesc... Mai adu-mi una!

MIRCEA IONESCU QUINTUS

De cînd îi știu iubirii mersul
V-am scris poeme de amor
Și-am îndreptat spre voi demersul
Acelui har nepieritor.

Afla-va, poate, universul,
Că-n turn de fildeș, visător,
V-am scris poeme de amor
De cînd îi știu iubirii mersul.

Trăind din scrisul și din ștersul
Atîtor cîntece de dor,
V-am dat și lira mea și versul,
Ba chiar și dreptul de-autor,

De cînd îi știu iubirii mersul...

ALEC MACRI

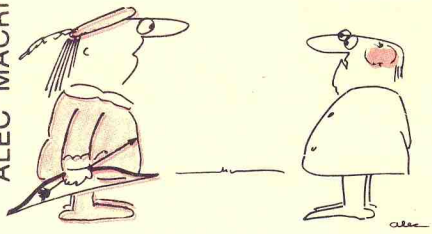

DAN SILVIU TURCULEȚ

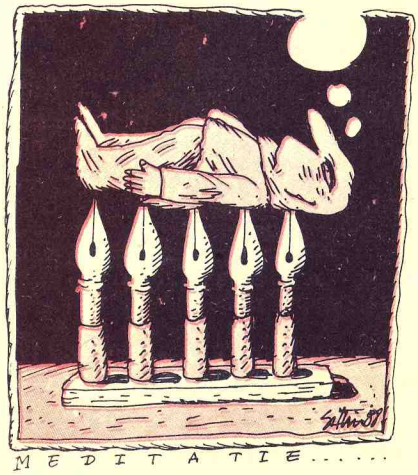

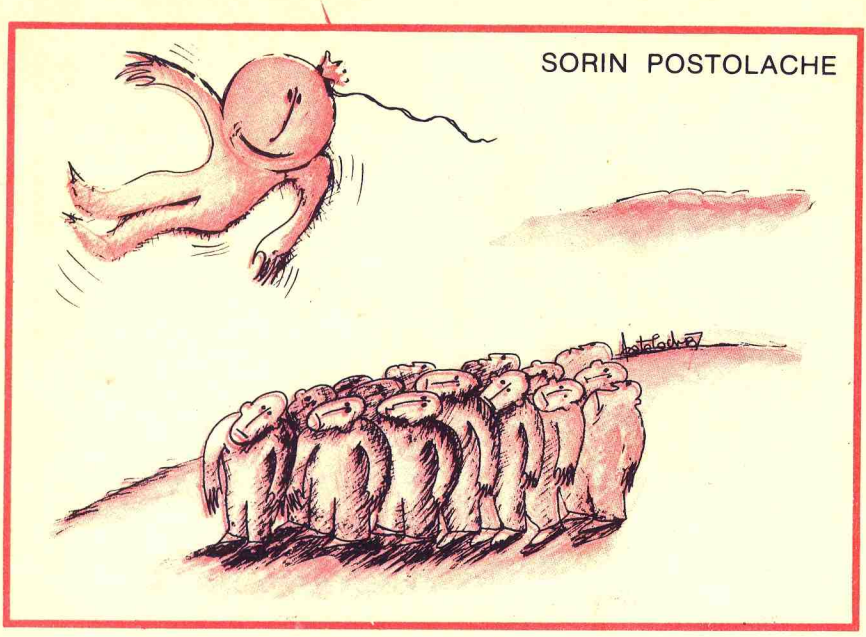

SORIN POSTOLACHE

ADRIAN PĂUNESCU

BALADA LUI ILIE DE LA SCULĂRIE

Desen de ANDREI PĂUNESCU

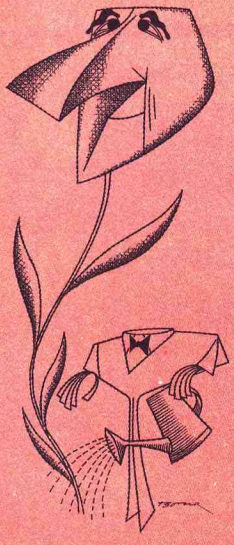

după o anecdotă cunoscută

Cică-ntr-o uzină dintr-un mic oraș
a venit un lider din străinătate,
gazdele cu dînsul se purtau gingaș,
ca să-i intre-n voie, le făceau pe toate

Vizitînd străinul secțiile lor,
s-a oprit deodată și cu bucurie
arătă spre-un simplu, vîrstnic muncitor:
Ăsta nu-i Ilie de la Sculărie?

Iar oficialii tare s-au mirat
de această faptă, totuși, peste poate,
și l-au pus pe listă neîntîrziat
ca să plece grabnic în străinătate.

A ajuns la Roma c-un autobuz,
după ce un vameș, fir-ar el să fie,
fără ezitare cică le-ar fi spus:
Ăsta nu-i Ilie de la Sculărie?

VASILE CRĂIȚĂ-MÂNDRĂ

Iar la Roma, papa însuși i-a primit,
i-a tratat amabil cu-un pahar de apă
și era și dînsul parcă fîstîcit,
neștiind-o totuși de unde s-o-nceapă.

Dar ca orice papă, a găsit un drum
și pe unul gureș, vocea lui mlădie,
l-a-ntrebat cu-n tandru scîrțîit postum:
Dînsul nu-i Ilie de la Sculărie?

Observînd acestea, cei îndrituiți,
care mersul lumii zilnic îl veghează,
s-au simțit datornici, lui Ilie, bliț
să-i organizeze și o mică pază.

Cînd erau la papa, Doamne, ce necaz,
unul dintre paznici leșină afară,
medicii de gardă îl făcură treaz
și motivul bolii toți îl căutară.

„Poți cumva și nouă tu să ne explici
cauza din care ai căzut în luptă?"
„Domnilor, v-aș spune: cum stăteam aici,
încordat în vegḥea asta ne-ntreruptă,

A trecut regina Angliei pe aci,
cu-o suită mare și cu protocoale,
m-am retras în umbră, spre-a nu stingheri
și-am simțit genunchii cum îmi pică moale.

Cînd am auzit-o cu cît interes
își întreaba Curtea că ar vrea să știe
cine-i bătrînelul purtător de fes
de lîngă Ilie de la Sculărie".

21 august 1988,
Baia-Mare - Ciucea

ADRIAN COSTEA

FRICHINEL DĂ LA PEDALE

Pe la opt și-un pic, Voicu Dănuț a fost culcat cu forța de mama sa, bineînțeles, ajutată energic de sora mai mare. Cu ochii umezi, strivit de o plapumă nedrept de groasă, Dănuț, la cei opt ani ai săi, se gîndește cu destulă maturitate la nedreptățile ce i se fac zilnic, la regimul de teroare pe care i-l impune sora în absența mamei, la toate pedepsele primite degeaba ori pentru prea puțin lucru, în timp ce colegii și vecinii de bloc o boieresc...

Această seară este foarte potrivită pentru a-și aduce aminte de cea mai tare bătaie pe care a mîncat-o de la soră-sa, de Anul Nou, cînd, privind și el emoționat pomul de iarnă, un glob uriaș s-a desprins și a căzut de la sine. A fost bănuit de o încercare de furt de dulciuri, încolțit în baie cu pantalonașii deja dați jos și lovit sălbatic cu o riglă de lemn, de vreo cincizeci de centimetri, ciobită de atîta întrebuințare. Ah, rigla aceea, cît de ascultător cîrmește înapoi tricicleta în parc, atunci cînd surioara i-o arată, ridicînd-o și agitînd-o cam în dreptul urechii, ca pe un aparat de emisie-recepție. Dar pentru a scăpa și de acest minim efort al acționării riglei, pentru a nu se mai deranja din lectură, mintea infernală a surorii denaturate a găsit o metodă hiper-eficientă: i-a legat picioruşele de pedale și i-a dat drumul să se plimbe pe o porțiune de alee aflată între două scări abrupte de ciment. Dănuț nu are de ales: dă la pedale pînă la epuizare pe aceeași bucată de asfalt, du-te, vino, du-te, vino, iar gînduri de sinucidere îi trec prin minte... Numai că se abține de la supremul gest, de dragul unei răzbunări totale, al unei pedepse corporale exemplare pe care el, Dănuț, i-o va administra cățelei cînd va fi mare. Doar acest ideal îl face să strîngă din dinți, să rabde, să învețe pentru nota zece și premiul întîi. Dănuț se întoarce pe-o parte, împinge puțin plapuma sufocantă, dar se potolește brusc și susură ca și cum ar dormi, căci ușa camerei se deschide, întunericul e tăiat de un șuvoi de lumină, apoi și de silueta musculoasă a surioarei, care se apleacă asupra lui și îl întreabă: „Dormi?... Fir-ai al dracului, dormi?", apoi îl pupă pe obraz, nu de altceva, dar în cameră intrase și mama, care îl sărută și ea, neuitînd să-i tragă pînă peste urechi plapuma dușmănoasă. Rămas singur, Dănuț analizează mirosurile rămase după vizită și conchide: au musafiri! Căci, dacă nu se cinstește cu un păhăruț peste zi, sora nu îndrăznește să bea în prezența mamei dacă nu le vine cineva în vizită. Dănuț se gîndește la tînărul cu mustață și ochelari care miroase frumos a tutun și-i aduce cîte o carte, uneori, cînd se abate după prînz pe la domnișoara soră-sa, care se face numai lapte și miere în prezența drăguțului, toarnă lichior în pahare, și chiar îi oferă și lui o cacao. În culmea fericirii, el se simte mai liber, descătușat de griji și complexe, înfiripă discuții instructive cu mustăciosul, care îl tratează omenește, nici nu se jenează să folosească expresii mai colorate pe care Dănuț le-ar caligrafia în jurnalul său, dacă ar avea unul, ca atîția eroi-copii din literatură. Starea de optimism culminează cu ingurgitarea conținutului dulceag și frumos mirositor al cești, după care, invariabil, frățiorului i se face somn. Este apoi culcat cu tandrețe de surioară. Însă de cînd a auzit o dată, cînd s-a cufundat în somn mai tîrziu ca de obicei, cheia rotindu-se pe dinafară în broasca ușii camerei sale, și-a dat seama că e lucrat. În

ce scopuri, bănuia... prima revoltă a avut loc cînd în locul mustăciosului a venit unul cu părul creț. N-a vrut cu nici un preț să bea poțiunea pregătită de vrăjitoare. În cele din urmă a fost silit și încuiat fără menajamente în camera lui. Bineînțeles, cu prima ocazie i-a mărturisit mamei întîmplarea, insistînd mai ales asupra prezenței crețului în locul mustăciosului. Mama a dat din cap și, cu prima ocazie, i-a spus chestia fiicei abia intrate pe ușă. Cînd a început cu: „Am auzit că...", o privire cruntă, prevestitoare de rele, s-a abătut asupra lui. Apoi a fost trimis la joacă. De a doua zi a început o prigoană mai ceva ca înainte: controale inopinante între douăspe și două, însoțite de bătăile de rigoare, inspecția chiloților, spălatul pe picioare la diverse ore, îmbrăcatul în cele mai incomode haine cînd mergeau la plimbarea cotidiană prin parc, interzicerea orcăror lecturi necuprinse în programă, și cîte și mai cîte. El a răbdat bărbățește totul, fără a neglija lupta de gherilă, sabotînd din toate puterile vizitele admiratorului creț, mergînd pînă la vărsatul cenușii. Dacă era cumva trimis la joacă, nu pierdea prilejul de a suna periodic la ușă, luînd-o apoi la fugă, de a trimite cu praștia inofensive guguloaie de pămînt în geamul de la sufragerie. Cînd mustăciosul a reapărut, în cele din urmă, a interpretat asta drept o izbîndă personală și a băut cana de cacao pînă la fund, fără să crîcnească, apoi a mers singur, ostentativ, la culcare.

Deci, încă de la această vîrstă, viața este o luptă pentru Dănuț. Nu pentru a dobîndi cine știe ce drepturi, ci pur și simplu dreptul de a-și folosi drepturile, pentru libertatea gîndului, pentru a-și recuceri vîrsta copilăriei, pierdute într-un șir neîntrerupt de privațiuni. De ce să pătimească pentru niște fapte nevinovate care o calcă pe nervi pe o soră cu mult mai mare, obligată să-l păzească și să-i facă educație? Dacă s-ar înțelege omenește cu el, ar avea numai de cîștigat. Complicitatea frățiorului mai mic i-ar asigura o securitate absolută în fața mamei, care ar putea fi ușor dusă prin minciuni de bun acord. Și atunci să vezi lichioruri, țigări, mustacioși, creți, distracții felurite și interzise

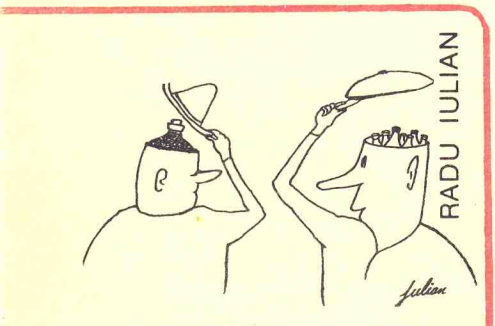

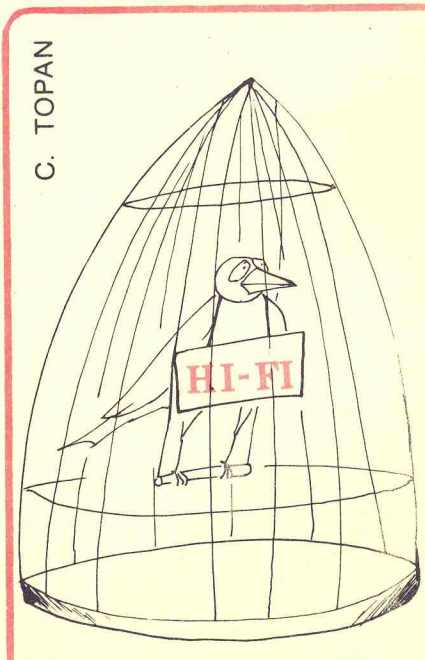

C. CUCOȘ

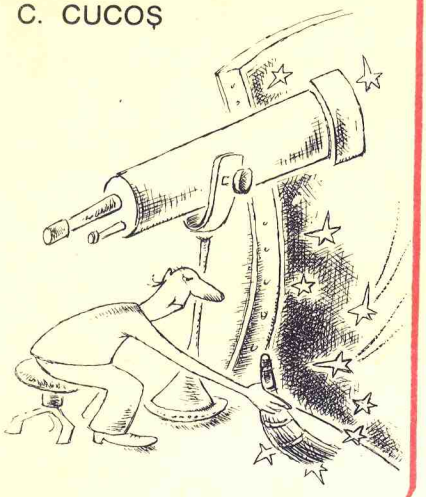

de legile matriarhatului puritan care guvernează în familie. Înainte de a adormi, Dănuț visează la un astfel de pact care să-i aducă independența. Zîmbește, dar imediat devine serios. Îi revine în minte, într-o străfulgerare, întîmplarea cu globul căzut din pomul de iarnă, apoi chipul descompus de furie al soră-sii, întrebîndu-l: „Ce-ai făcut, Frichinel (cît urăște Dănuț acest apelativ!), iar ai chef de ciocolată cu pumni în gură?" Imaginea se focalizează din nou asupra globului, asupra momentului desprinderii, înainte de care el s-a întrebat, inconștient, dorindu-și asta, nu știe de ce, cu ardoare, că ce-ar fi dacă ar cădea. Altă-dată, aflat în raza de acțiune a riglei înălțate, s-a gîndit că ar fi frumos ca, înainte de a poposi pe spinarea lui, ascuțișul să întîlnească unul din globurile lustrei. Acum, descompunînd imaginea, vede cum rigla își modifică milimetric traiectoria, pulverizează rotundul de sticlă și se oprește vremelnic. Ce a urmat a fost infernul... Și și-ar mai aduce aminte de alte asemenea întîmplări, la săniuș, bunăoară, în perioada admiratorului cu părul creț, cînd, animată de un elan ciudat, sora lui a vrut să se dea cu sania, l-a pus pe flăcău înainte-i și... la vale. Se vede treaba că insul nu era prea bun cîrmaci, de vreme ce a îndreptat sania spre un pîlc de arbuști. În orice caz, neîndemînarea i-a adus trei copaci în frunte, iar pe coechipieră asta a costat-o o puternică sîngerare a nasului, cu umflarea și învinețirea respectivei podoabe faciale. Ca prin minune, spre dezamăgirea lui Dănuț, care privise oarecum fix sania pe drumul ei cotit spre marginea pistei, a scăpat de o fractură a piramidei nazale ori de o deviație de sept. Legînd toate aceste întîmplări, Dănuț se agită în pat, căci trebuie să dea la pedale, sfoara de împachetat a lăsat urme adînci în pielea săndăluțelor albe, el gîfîie epuizat și aude un strigăt. Întoarce capul, o vede pe soră-sa agitînd rigla, cotește înapoi într-o curbă largă, zîmbește sarcastic și observă cum mîna fetei tresare, cum scîndurica gradată se însuflețește și-i arde una peste propriul ei cap, și încă una, după care urmează o pleznitură peste pulpă, încă una în cap, și așa mai departe, se croiește ca o nebună pe unde apucă, el continuă să surîdă cu răceală, trece pe lîngă ea, o aude icnind o întrebare printre șocurile loviturilor: „Unde... te... duci?...", e speriată și pentru că el a ajuns la pragul de netrecut al scărilor care coboară, sînt pe puțin treizeci de trepte, Dănuț continuă să pedaleze nepăsător și, cînd e gata să cadă, cînd sora urlă animalic, el își continuă drumul rulînd pe o pantă invizibilă ce îl poartă pînă jos, de unde mai întoarce o dată capul, cu același zîmbet fix pe figură, apoi se îndreaptă spre scările care, de astă-dată, urcă, se înalță odată cu ele, continuă să se ridice și, cînd începe asfaltul, un mănunchi de raze de soare îl îmbracă în timpul ascensiunii, și dintr-o dată începe o ploaie măruntă care se oprește imediat: rolul ei a fost să întindă în fața lui Dănuț un curcubeu de care el se apropia dînd molcom la pedale.

GEORGE LICURICI

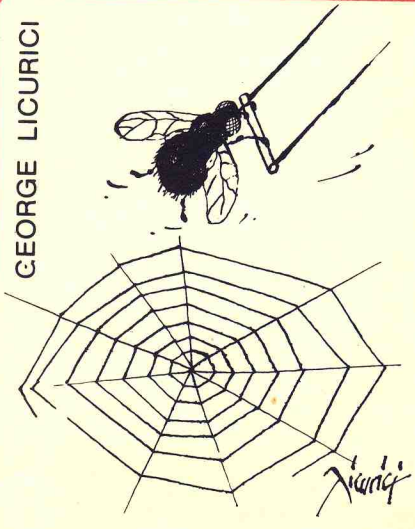

DAN SILVIU TURCULEȚ

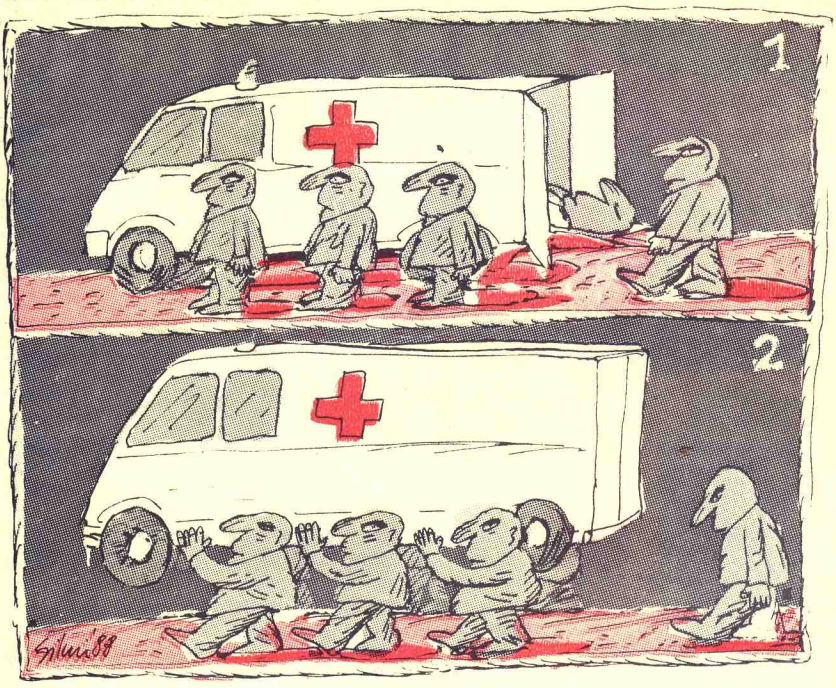

IOAN LĂCUSTĂ

UN CAZ PE DEALATURI

A doua sticlă din vinul crîșmei. Nea Tăchiță își umple alene paharul. Soarbe îngîndurat. Apoi ciocnește cu flăcăiandrul de la masa lui.

— Bun, oftează nea Tăchiță. Dacă-i bun, e bun, n-ai ce zice!

— Natural, aprobă flăcăiandrul.

— E... și p-ormă, continuă nea Tăchiță, mai e și aspectu' cu pensia. Că vezi, la tinerețe tragi, dă-i, ești verde ca trandafiru', da' nu te gîndești la... mai încolo, ce-o fi cu tine.

— Ce să fie... Tot înainte!

Nea Tăchiță surîde, apoi oftează. Își șterge cu dosul palmei fruntea îmbrobonată de transpirație.

— Așa ziceam și eu, da' uite că nu-i așa. Cît a mers, a mers. Da' p-ormă... odată, poc, și gata. A venit boala!

Flăcăiandrul își umple din sticla lui paharul. Ciocnesc.

— Boala, neică, geme nea Tăchiță. Am muncit treijcinci de ani și boala mi-a stricat pensia.

ALEXANDRU DUMA

SUSPICIUNE

Iustinian tocmai scria ceva la biroul său de lîngă fereastră, cînd ușa se întredeschise și șeful său îi spuse scurt:

— Plăpîndule, mergi repede la cabinetul medical pentru controlul periodic, tu ai mai rămas să-l faci.

Se ridică anevoie, băgă în sertar toate hîrtiile, închise biroul și ieși îngîndurat.

Cînd mai aveam și eu ca la cinci ani să ies, m-a luat inima. Da' știi cum? Așa, de era să mor.

— Infarct?

— Cine știe? Rău... de tot, de m-a băgat la program redus. Patru ore pe zi, maxim!

Împunge cu degetul în aer, repetînd: maxim, așa mi-au scris toți doctorii pe fișă.

— Grav, atunci!

— Periculos... Da' m-am ținut tare și-am ieșit pînă la urmă. Am pensia mea.

— Să vă țină!

— Mersi. Da-mi pare rău de boala asta, că mi-a mîncat din bani. De nu era dînsa, mai aveam și eu acu', acolo, o sută, două peste, așa...

— Sănătate... suspină flăcăiandrul.

Nea Tăchiță își toarnă. Golește cu năduf paharul.

— Acu', ai dreptate și mata. Că sănătatea... Da' tot îmi pare mie rău. Parcă mi-a furat din buzunar boala asta. Nu putea să mai aștepte și ea cîțiva ani?

— Parcă știe ea de ani...

— E... îmi pare rău, da' degeaba! Mai bine nu trăgeam atunci la tinerețe și acu'...

— Cine știe, clatină neîncrezător din cap flăcăiandrul. Că de le-ar ști omul pe toate...

Nea Tăchiță se răsucește puțin în scaun și arată spre o masă de lîngă draperia toaletei.

— Îl vezi p-ăla burtosu'? Am lucrat în echipă cu el. Nici pe dracu' n-a avut! Și-acu', ce face? Vine și se cinstește aci fără grijă, de la trasu' obloanelor și pînă la-nchidere. Sănătatea l-a ținut.

— Oamenii e feluriți, șoptește meditativ flăcăiandrul. Și la mine-n tură e unii care de tineri zace și trei zile după un chef și alții nici să n-audă...

ANECDOTE

• Copiii se împart în două categorii: needucați și ai noștri.

• Nu uita că iubirea e oarbă, dar vecinii văd totul.

• Bătrînețea începe cu cuvintele: „Niciodată nu m-am simțit atît de tînăr!"

• După nuntă soțul se adresează soției:

— Draga mea, încă nu ți-am spus totul despre mine... Știi, plătesc pensia alimentară pentru doi copii.

— Nu-i nimic, dragă, eu primesc pensie alimentară pentru doi copii.

• Dacă nimeni nu încalcă o lege, înseamnă că aceasta s-a învechit.

• Din greșelile sale omul învață, din ale celorlalți face carieră.

• Dacă nu vezi ieșirea, nu intra!

• Dacă lupul ți-a mîncat dușmanul, asta nu înseamnă că lupul ți-a devenit prieten.

• Viața este ca un magazin universal. Aici poți găsi orice, numai ceea ce cauți nu.

• — Fata mea vreau să-ți dau o veste bună — îi spune tatăl Lizei. Ernest mi-a cerut mîna ta.

— Dar nu vreau să mă despart de mama...

— Nici nu trebuie, draga mea. Ia-o cu tine!

Culese de
CORINA IRIMIN

— Așa e, întărește nea Tăchiță. Da' tot îmi pare rău. De ăi cinci ani de la urmă. Pricepi?

Tînărul face semn că da.

— Că eu, continuă nea Tăchiță, de-aș putea, aș scrie un articol la ziar, unde zice, acolo, de medicină, duminica dimineața. Și aș scrie: Frate, care mai ai cinci ani de muncă. Fă ce, cum faci, te privește, da să nu te ia boala acu' pe malu' pensiei. Trage, dacă tragi da' să nu se cunoască de ești bolnav sau nu ești, că p-ormo o să-ți pară rău. Că pensia nu te știe. Vine și te ia așa cum ești acu', pe anii ăștia din urmă. Așa le-aș scrie.

Ciocnesc. Flăcăiandrul surîde.

— E bună chestia, dar nu ține, că mata ești un caz pe de-alături.

— Adică, cum pe de-alături?

— Adică nu e cum se zice, cum trebuie să fie. E o chestie mai încîlcită, nici eu nu știu prea bine, da gîndesc că-i la locu ei cum e.

Nea Tăchiță îl privește lung, îngîndurat. Într-un tîrziu, după ce a golit și ultimul pahar, se miră.

— Păi, da' eu ce spusei? Ai grijă, neică, de boală, că ea îți paște buclucu'. Crezi că de nu era boala asta să vină peste mine, mă durea pe mine de pensie? Grija ei o am eu acu'? Vezi-ți dom-le de treabă! n-am și eu băieți, nepoți? Crezi că n-are cine să-mi dea un pahar de vin? Da' chestia e alta, de ce să termin eu cu program redus, cînd am tras tare toată viața? Ei?

Flăcăiandrul ridică din umeri. Nea Tăchiță clatină nemulțumit din cap. Se scoală de la masă. Pășește agale spre toaletă. Din mers îl bate pe umeri pe burtosul de lîngă draperie.

— Bă, bivole, bă, cum de păcălișî tu alcoolul, bă!

— Ce-o fi cu controlul periodic? Și încă aici, la noi, tocmai astăzi. Nu-i lucru curat! Atenție mare lustiniane, la ce spui și la ce faci, că nu știi cu cine ai de a face.

Bătu încet și intră abia auzit.

— Bună ziua.

— Bună ziua. Dumneavoastră?

— Da, eu. Ce-i cu mine?

— Cum vă numiți?

— De ce mă întrebați? Nu aveți fișa mea în față?

— Așa se obișnuiește.

— Poftim. Plăpîndu lustinian.

— Luați loc vă rog.

— Nu, mulțumesc. Stau foarte bine și în picioare.

— Cînd ați fost văzut ultima oară de medic?

— Iertați-mă, dar asta e o indiscreție.

— Eu trebuie să completez niște rubrici.

— Ce rubrici? Pentru ce rubrici?

— Uitați ce este, noi obișnuim să vă întrebăm și dumneavoastră

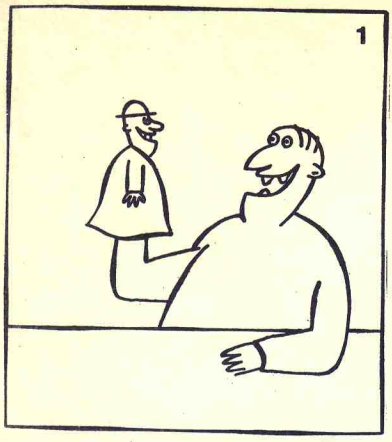

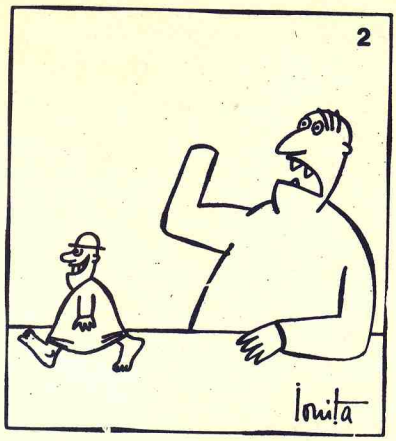

N. IONIȚĂ

să răspundeți, cît mai precis. E în interesul dumneavoastră.

— Știți ce se întîmplă, eu am venit aici trimis de șeful meu. N-am vrut să vin

— Te rog, liniștește-te, că nu-ți vrea nimeni nici un rău. Să completăm împreună această fișă.

— Mă rog. Întrebați-mă.

— De ce boli contagioase ați suferit?

— În primul rînd, o precizare. Eu nu am făcut aceste boli pentru a-mi lua concedii medicale sau a-mi rezolva alte interese.

— E vorba de perioada copilăriei.

— Da. Am avut, ca oricare, asemenea boli: scarlatină, oreion, pojar și nu-mi e rușine s-o mărturisesc, chiar tuse... din aceea... ca... știți dumneavoastră...

— Convulsivă.

— Asta e. De asta am avut. Dar să știți că toate bolile astea alții mi le-au dat și chiar de o să mă întrebați numele lor și adresele nu vi le pot spune.

— Nu mă interesează.

— Mă rog.

— Alte boli?

— Nu! Știu la ce vă referiți și nu încercați să insinuați nimic. Eu

EUGEN TEODORU

Domnișoara Pușa

Cum n-ați aflat? Tov. Coltuc Cîrțan Vasile, directorul de la întreprinderea „Grundul stacojiu", mînat de un avînt imposibil de stăvilit, a fost marcat brusc de un sentiment cu totul necunoscut pînă la acea oră și pînă la acea vîrstă, cum îi place să creadă, un sentiment atît de pur și despuiat de interese față de o dulcinee, încît nu s-a speriat, nu s-a îngrijorat evaluînd și motivul acestei neașteptate explozii. Noua locatară a compartimentelor inimii sale era demnă de admirație. Numele, figura, tenul satinat și glăsciorul ei, tremurul strengăresc și ademenitor al pleoapelor se circumscriau de minune apelativului de Pușa, veritabilă frumusețe a urbei de sub munte unde robotește din răsputeri „Grundul stacojiu" și se încadrează în parametrii bunului mers al economiei zonale. Domnișoara Pușa a nimerit într-o bună zi, ah ce frumoasă zi, în cabinetul șefului cu o adresă din partea parcului sportiv local, unde ea deschidea și închidea sezonul de natație prin demonstrații foarte ingenioase și printr-o costumație foarte sumară, pentru a atrage tineretul pe calea acestei îndeletniciri splendide din timpul liber și spre a da, prin însăși suplețea ce o caracterizează, o pildă vie despre binefacerile acestui sport fără pereche. Cînd a intrat cu adresa în mînă, surîzătoare și înviluită de nuri, s-a produs în inima lui Coltuc Cîrțan Vasile, directorul, un scurt-circuit, firma lui răspîndindu-se în toată rețeaua sanguină, ceea ce l-a făcut să clipească mărunt, dovedind că nu-i venea să creadă că tocmai în biroul său a pogorît un heruvim. S-a trezit în picioare, greoi ca un urs cu gesturi salonarde, repezindu-se, fără a ține seama de gabarit, să-i pupe, cu grație, mînușița înmănușată. Pușa se simți obligată să-și

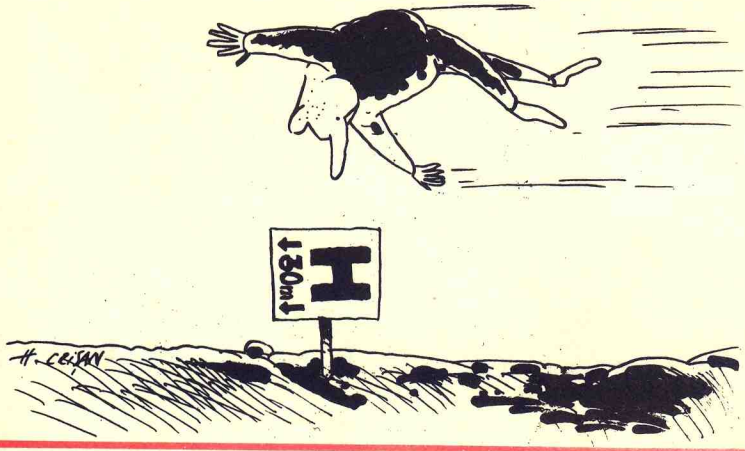

HORIA CRIȘAN

tragă mîna din menghina ursească a labei păroase, dar directorul pupa frenetic meșina gălbuie a mănușii, schimbîndu-i culoarea prin umezire.

— Dar e destul, tovarășe Coltuc, am înțeles că sînteți un om subțire, sensibil și politicos și oricine ajunge la dumneavoastră găsește rafinatul om de lume crescut bine și manierat.

— Oh, oftă directorul, atît de frumos vorbiți, atît de cinstit răsplătiți dumneavoastră gestul meu dezinteresat. Apoi oftă și rămase încremenit în fața dumneaei. Apucă adresa, dădu citire conținutului, folosind ochelarii de prezbit, scoși într-o clipă din buzunar și repuși la loc cu o viteză uluitoare, conținut căruia îi necesita un răspuns urgent. N-a mai așteptat nici un fel de aprobări superioare, ședințe ori consultații cu factorii laterali, colaterali, ascendenți și subalterni, și, pe loc, a emis decizia.

— Se aprobă! Se aprobă, se vor face toate amenajările, imediat cabinele ștrandului vor fi reparate gratuit, se va trage un glanț de beton în jurul bazinului. În felul acesta sprijinim clubul sportiv și încurajăm natația. Excelentă idee domnișoară. În plus se alocă X vagoane ciment, sticlă, faianță, lemn... și... făcu o suspensie în discurs, vom reamenaja vila din coasta muntelui, cu perdele, cu brocaturi, cu sofale, cu două dormitoare, un drum în serpentină flancat de actualii molizi, un gard bine întins și gîndit. Acolo îți repartizăm dumitale locuința să fii cît mai aproape de serviciu, să nu te obosești. Nu-i așa că-i minunat?! Recunoaște! Săptămîna ce urmează, ține minte. Îți vom face o vizită să vedem cum te-ai instalat.

— Sărut mîna... tătucu, zise fata, privindu-l într-o dungă, zeflemitoare.

— Hm... Ce ai spus? ripostă furios directorul.

— Fii cuminte tătucu, nu te agita, s-ar putea să-ți sară tensiunea de la punctul fix și să piardă economia locală un bătrîn atît de valoros...

— Hm... Ce?! Mai spune odată. Ce?! Cum de ai îndrăznit?!

— Dar dumneata?!

nu am fost din ăia. Eu doar muncă, muncă și iar muncă. Sînt serios. căsătorit, puteam să am și copii, lucru care reiese din dosarul meu și din aprecierile făcute la adresa mea...

— În ultimul timp v-a supărat ceva?

— Cineva. Mulți, dar nu are rost să discutăm aici. Sînt prea mulți uniți împotriva mea, dar am să-mi rezolv singur aceste probleme.

— Mă refer la o durere de cap, de măsele, la un organ, rinichii, ficatul, știu și eu?

— Ficatul supără pe cei care beau, nu pe oamenii serioși care-și văd de muncă și iar muncă. Vă rog să nu mă suciți cu astfel de întrebări, căci eu nu am vicii... ca alții...

— Omule, ai puțină încredere în mine și nu mai trăi cu impresia că vreau să aflu despre dumneata altceva decît date legate de sănătate.

— Mă rog, întrebați-mă.

— Vaccinul antitetanos l-ați făcut?

— Da. M-au văzut cînd l-am făcut următorii tovarăși: (scoate o hîrtiuță) Vasiliu D., Pantazie V., Cîțu T., Niculescu S...

— Nu mă interesează. Deci l-ați făcut.

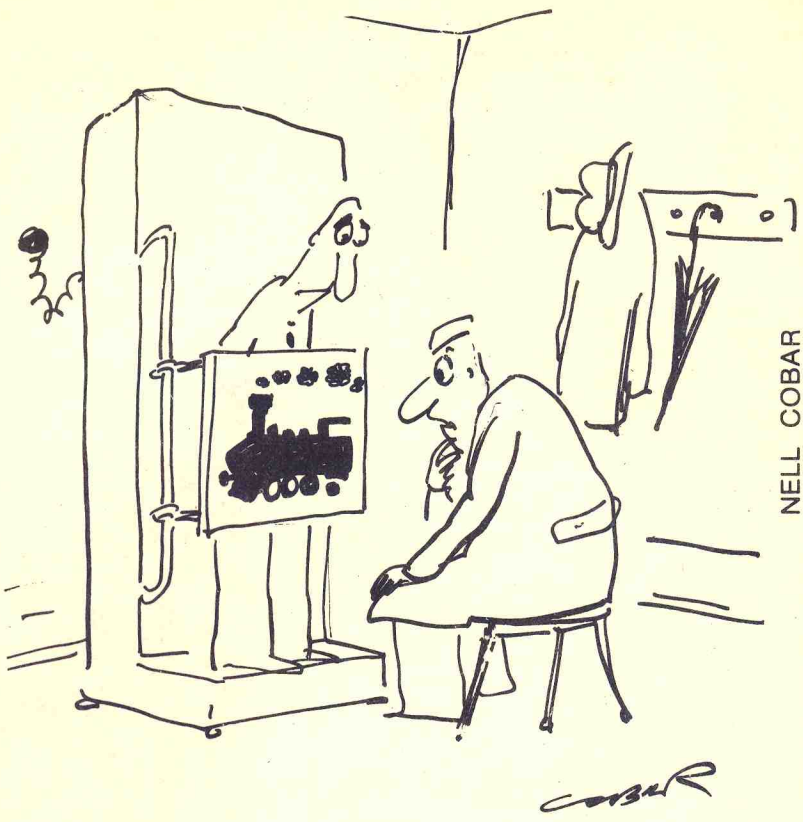

– Cîte pachete de ţigări zici că fumezi pe zi?

— Da. Era într-o luni, cu o zi înainte de salariu. Tocmai venisem dintr-o deplasare. Uitaţi chitanţa de decont cu nr...

— Destul. Aşezaţi-vă pe pat să vă iau tensiunea.

— N-o dau. Cine ştie cît va fi şi apoi să-mi aud vorbe că e atît, sau atît pentru că nu ştiu ce fac. Dacă e mai mică decît a şefului care este hipertensiv? Nu vreau necazuri. Şi eu, vă repet, numai de muncă îmi arde, nu de fleacuri. Pe mine nu mă interesează ce tensiune are pe lună X sau Y, nici pe alţii să nu intereseze tensiunea mea.

— Nu va afla nimeni, e secret profesional.

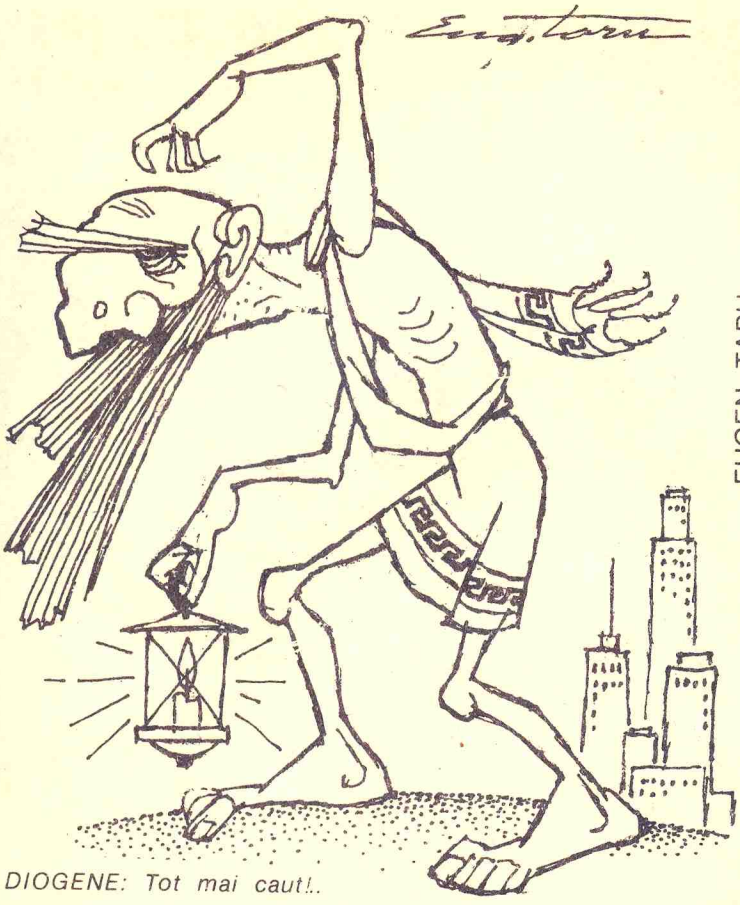

EUGEN TARU

DIOGENE: Tot mai caut!..

ADRIAN ANDRONIC

— Bine atunci, dar repede să nu vină cineva.

— Da. E bună. 13 cu 7.

— Chiar și așa. Sa nu se afle că e bună. că pe urmă vorbe. De ce are ăsta tensiune așa de bună... De ce și cum... etc... etc... etc...

— E, cam greu, dar a mers. Puteți pleca.

— Vă rog să-mi dați ceva la mînă că am fost aici, azi... ora...

— Fii liniștit. Vorbesc eu cu șeful dumitale.

— Lăsați. Vorba e vorbă și se uită, dar hîrtiuța o pui la portofel și cînd se ivește cine știe ce, o scoți și o arăți, că nu minți, că ești om cinstit. muncitor...

BEDROS HORASANGIAN

BATOG de rechin

Polisemia intervine deci în mod inevitabil
A. Marino pag. 349

— Ia, mă, și mănîncă! Ia aici! Semiotică, semiotică... Ei na, uite, că m-am împotmolit!... Nu se mai înghite cu una cu două... Degeaba se tot leagă cuvintele între ele și facem analiză pe text dacă lipsește cu desăvîrșire un sentiment cît de cît omenesc... Ce știa Șukșin despre semiotică? Dar Camus?... Nu e nimic de rîs... Între băscălie și o rigiditate antarctică e un spațiu ce-ar trebui umplut cu ceva... Kristeva și Todorov în sus și în jos... De parcă noi nu-i cunoaștem pe toți francezii ăștia... Sigur, Saint-Beuve și Thibaudet sînt depășiți... Toată critica începe cu Barthes... Cînd te gîndești că s-a plimbat și prin București... Chiar și prin Parcul Ioanid că Institutul Francez era la doi pași de locul unde alergi și tu... Măcar de-ar mai citi lumea și dintr-ai noștri și tot ar fi ceva... Că nu totdeauna lumina vine de la Paris... Mai sunt și nemții, anglo-saxonii... De Claudia ce să mai spunem...

Taci, mă, nu mai lătra, tu nu-l cunoști... Nici nu erai pe vremea aia... Mai na o felie de salam... Foarte bine, foarte bine... Barthes e Mont-Blanc-ul, sînt de acord... Ei și?... Ce ne rezolvă nouă chestia asta, bătrîne? Mănînci, îți place, cum să nu-ți placă... O să-ți umpli burta și o să te lași de lătrat... O să vrei nani sau la plimbare... Blanchot, Genette, Raymond Jean... Eu ce vină am?... I-am tot lăudat la studenți și i-am pus să învețe dar uite că acum toți s-au făcut deștepți și nici nu te mai cunosc... abia dacă te mai salută unul pe stradă... Nu mai pot, vreau altceva... Nu mai știu ce vreau... Mai devreme sau mai tîrziu ne dăm seama ce înseamnă o pajiște verde și o dimineață însorită... Dincolo de idei și de toate peșterile... Oi fi fost tu la Scărișoara dar la Platon n-ai ajuns... Te-am plimbat peste tot... La fel a fost și cu noul roman... S-au înghesuit cu toții, au teoretizat orice gest și orice mișcare... Tu ce știi, mă de Ricardou?... A?... Ce știi tu? Ai auzit de Rob-

IULIAN PENA-PAI

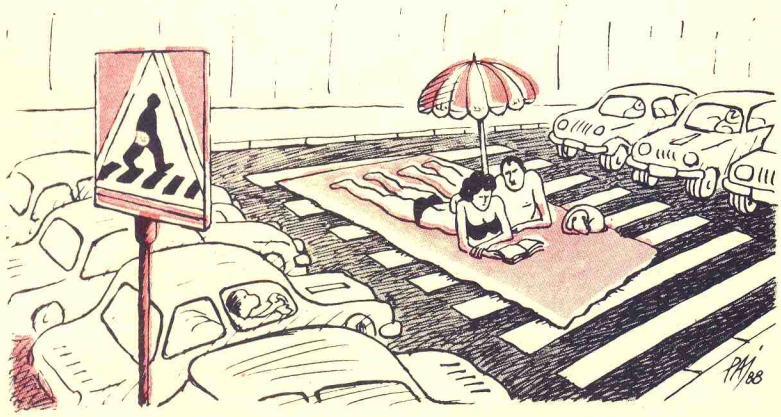

be-Grillet sau de Nathalie Sarraute?... N-ai auzit... Tu ești un cîine, ți-e foame latri, dormi, ce-ți pasă, umbli pe unde vrei și după cine vrei... Te uiți la mine, te uiți, mai vrei... Na, mă, na!... Mai ia!... Mănîncă! Satură-te... Cînd îți merg ploile, merge, *sher interesant*, pentru deștelenirea minții și trezirea din amorțeală, dar în labirint ce te faci, cum ieși la liman fără lanternă?... Cultura mare o să te mănînce și pe tine... ceasul nu-ți e de nici un folos... Te frămînți, cauți, încerci să te organizezi după preceptele raționalismului francez, de parcă acest raționalism romanesc sau critic, altfel foarte bine pus la punct, s-ar fi născut în timpul domniei lui... Tu ai auzit, mă, de rege burghez? Un burghez, mă, un Ludovic Philippe... Că și ăla o ducea bine ca tine... Nu știi nimic... la și mănîncă! Ce-ți pasă, bucură-te de viață... Cum naiba să trăim noi cu atîtea în cap și pe cap?... Cum? Iată că am ajuns să nu mai am cu cine să schimb o vorbă... Ne-am făcut deștepți pînă la cer, ce să zic! Tocmai acum s-a găsit să plece și Claudia... De ce, mă, urîtule? De ce? Tu ai ascultat la Leipzig Bach? Dai din coadă, degeaba, Leipzig nu e de mîncare, e sector cultural și nu e de mîncare... Să-mi zică mie că o să dorm mai bine cu semiotica decît cu ea... Auzi tu, mă, urîtule, ce să-mi zică ea mie?... Ai mîncat destul, nu-ți mai dau nimic... E de ajuns pentru azi... De mîine ne apucăm iar de treabă!... Să vedem cum facem... Tu ai să mă asculți pe mine?... Va trebui să înveți teorie dacă nu mai e Claudia... Cel puțin tu sper că n-o să-mi faci mutre... Poate că totuși o să se întoarcă și ai să scapi repede... O să ai noroc... Tu ai avut noroc întotdeauna... Nu e ea fata aia să plece așa... Cine știe... E clar, mă, trebuie să mă ocup puțin și de ea, că e femeie, nu... Jos! Nu se poate!... Dă-te jos de acolo! Ce cauți la *Dicționarul Ideilor Literare*... Pleacă, mă, de acolo! Aș... Treci aici... Uite că sună și telefonul... Alo! Da, eu sînt... Tu ești, Claudia?... Mă bucur că te aud... Dacă ai ști ce spaimă am tras că ai plecat... Unde umbli de două zile fără să-mi spui nimic?... Uite că m-am gîndit și la așa ceva... Diseară mergem la concert... Ești la mama?... Te-ai apucat de semiotică?... Ai înnebunit? Nu se poate... Te rog... Mergem la concert... De hermeneutică să se ocupe alții... Stai puțin!... Mă, pleacă de acolo!... Da, te ascult... Am luat deja bilete... Îmi pare bine că accepți... Dacă ai ști cît îmi doream și eu... Am cumpărat și batog de rechin... Numai pîine nu avem... Ne vedem în față la Ateneu... Lasă că iau eu pîine, nu te deranja...

ANDO

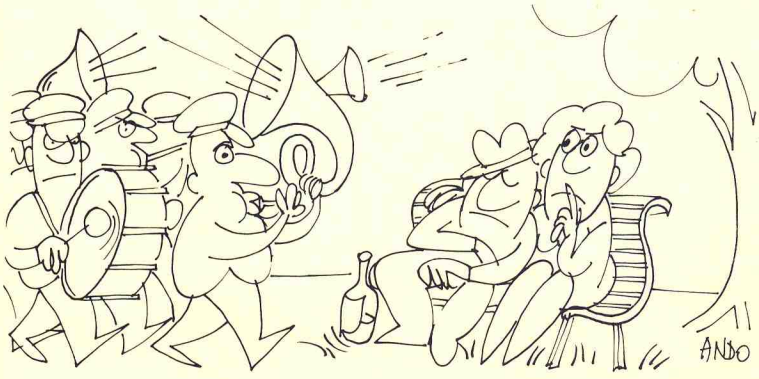

INEDIT

MIRCEA PAVELESCU

PANOPLIE

Ați auzit de-o panoplie-a vieții?
În ea-și țin armele inoportunii:
Otrava adevărului – nebunii,
Și lacrima satirelor – poeții...
Iar ochii ce și-au ascuțit vederea
În ea-și țin arma armelor: tăcerea!

*

P.S.
În raftul meu din panoplie-mi pun
și arma de poet și de nebun,
în două șipuri de păpuși mărunte!
Tăcerea, nu! Nu-ncape-n raft un munte!

SĂRUTUL UCIGĂTOR

Tu, mi-ai sluțit obrazul meu frumos
Pierzîndu-mi în neanturi silueta,
Oh, clipa de infern cînd baioneta
Mi-a dăruit sărutul sîngeros.

Prin tine moartea mi-a trimis ștafeta
Necruțătoare, mîndrule colos,
Și-am adormit tăcut cu fața-n jos
În timp ce-n zare răsuna trompeta.

Te voi putea ierta vreodată oare?
Acum cînd cea din urmă disperare
Mă-nvăluie cu haina ei de fum,

Te văd mereu prin freamătul luminii
Cum îți făceai spre inima mea drum
Cu ochiul prin cătarea carabinii.

RADU POPOVICI

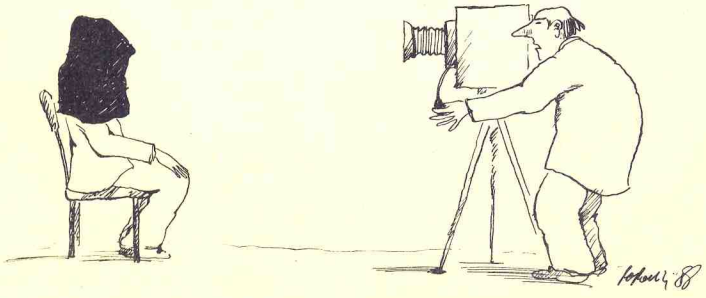

MIRCEA HORIA SIMIONESCU

COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE ÎN ANUL 2089

Într-un moment de străluminare (uneori, pe lîngă durerile de oase, am și asemenea crize), ochii mi s-au împăienjenit, o dulce ameteală mi-a cuprins ființa, bătăile inimii s-au întețit și, dintr-o nebăgare de seamă, am început să întrevăd ca-n vis scene din viața secolului următor. Cum mi se întîmpla a doua oară așa ceva, avînd așadar oarecare experiență, n-am căzut în uimire și derută: am luat repede un creion și hîrtie de scris și m-am apucat să notez cît mai sîrguincios cu putință.

Fusesem anunțat cu mult timp în urmă că în luna mai se va ține în institutul nostru o sesiune extraordinară de comunicări științifice și că aveam de pregătit și eu una. Alesesem ca temă un procedeu nou și de mare importanță, la care lucrasem un mare număr de ani, privind noi metode de săpare a tunelelor submarine cu tîrnăcopul. Mi-am scris comunicarea, m-am prezentat la sesiune și am citit-o chiar în prima zi. Auditoriul a fost entuziasmat, un inginer s-a grăbit să spună că invenția mea e epocală, o mare revistă de specialitate mi-a cerut spre publicare textul lucrării.

Din păcate, n-am putut să mă bucur de succesul înregistrat pentru că, imediat după pauză, cineva a propus să scriu eu procesul verbal al ședințelor, mîna mea fiind recunoscută ca foarte îndemînatică în treburi din astea și avînd un scris foarte îngrijit.

HORAȚIU MIHAIU

Din stenogramele luate, cititorul își poate face o idee despre mulțimea și importanța comunicărilor și ale dezbaterilor sesiunii.

Inginerul Ion Ionescu și-a ales ca temă o plimbare cu barca pe lacul Tei, într-o noapte cu lună, împreună cu iubita (mult mai tînără decît cercetătorul). Astfel, el a arătat că a angajat o barcă nu doar pentru o oră, cum se obișnuiește, ci pentru trei, ca să aibă timp suficient să se piardă în apele liniștite ale lacului și să se bucure în tihnă de farmecul serii și de grația însoțitoarei sale. În termeni concișI, presărați ici-colo de cifre comparative, cercetătorul a detaliat impresiile dobîndite, insistînd pe frumusețea apelor irizate de razele misterioase ale lunii, pe gradația savantă a transformării serii de vară într-o noapte-noapte dar cu iluminație universală. Farmecul plimbării nautice, a arătat referentul, decurge din utilizarea completă a factorilor naturali ai locului, din extragerea selectivă din peisaj a elementelor de pitoresc și agrement, cum ar fi, de pildă, tresărirea pe baltă a peștișorilor și a păsăretului tîrzielnic. Un fapt semnificativ, detaliat cu mult spirit analitic în comunicare, i s-a părut vorbitorului pierderea la un moment dat a unei vîsle, în căutarea căreia cei doi navigatori nocturni și-au irosit oarecare timp.

De o primire bună s-a bucurat referatul ilustrului specialist Gheorghe Gh. Gheorghe, intitulat: „Observații cu privire la consumul de energie umană în procesul de preparare al tăițeilor. Într-un limbaj pe înțelesul tuturor, servindu-se de un bogat material ilustrativ (proiecții, planșe, cocă crudă și alte mostre etc.), referentul a demonstrat că operațiunea de tăiere (debitare) a foii bine întinse cu făcălețul tradițional (laminor de casă) e cu 60 la

M. PÎNZARU-PIM

sută mai spornică (eficientă) dacă se folosește în locul cuțitului de masă obișnuit (netăietor prin definiție) un set de aschietoare vidia, cu înclinație variabilă, procedeu folosit și de americani. Analiza economică și tehnică a întregii operațiuni scoate în evidență că tăițeii obținuți sînt fiabili, prezintă iregularități ce încîntă limba și cerul gurii, mai ales dacă în aluat s-a încorporat (băgat) și ou. Concluzia autorului e că efortul (consumul de energie umană) risipit în procesul de tăiere este recuperat integral de gospodină prin îngurgitarea produsului finit, fie cu brînză, fie numai cu nucă.

Comunicarea economistului Vasile Vasilescu s-a oprit în special asupra rolului pe care îl are în viața modernă gimnastica de dimineață și repausul S.R.L. Arătînd cu fapte concrete că domnia sa e supraponderal și, în general, sedentar, suferind de gîfîială cronică și emfizem, s-a gîndit încă din adolescență la soluții practice și rapide de derutare (minție) a tendinței organismului de-a lua proporții. După străduanii îndelungate și experimente în laboratorul pus cu amabilitate la dispoziție de centrul de cercetări gravitaționale și evaluări (cîntăriri) al sportivilor, specialistul a ajuns la concluzia că supradimensionarea persoanei sale e de natură conjuncturală și de habitudini (poftă sau apetit exagerat), ca atare și-a îndreptat atenția spre chestiunile, ignorate pînă atunci, de dinamică. Pasionantă e descrierea luptei sale cu inerția și comoditățile. Ideea salvatoare i-a dat-o vederea, într-o zi, a unei biciclete ce stătea sprijinită de-un gard, în cartierul unde locuia. Și-a cumpărat bicicletă, a alergat zilnic cu ea, a făcut oarecari progrese, mai ales în privința păstrării echilibrului, pentru că nu știa să pedaleze și să țină ghidonul, tatăl lui fiind aviator pe-un supersonic. În continuare, vorbitorul a arătat că poate ar fi rămas la acest stadiu dacă bicicleta lui n-ar fi suferit întîmplător un accident, cu ocazia căruia dînsul a trebuit să zacă o vreme la pat. După revenirea la parametri acceptabili, mersul fiindu-i greoi, articulațiile anchilozate, medicul i-a recomandat gimnastică. În această gimnastică a întrevăzut ieșirea nu numai din situația în care se găsea temporar ci și din aceea care îi amărîse pînă atunci viața. În scurt timp a combinat știința dinamicii cu contabilitatea, stabilind norme și baremuri ale figurilor clasice — zise și suedeze — ridicarea pe vîrful picioarelor, unu, îndoirea genunchilor, doi, aplecarea cu mîinile întinse, trei..., cu inspirația și expirația corespunzătoare. Metoda și-a aflat repede configurația, talia experimentatorului a scăzut proporțional, pofta de mîncare s-a metamorfozat în poftă de viață și, cu vremea, într-o nouă poftă de bicicletă.

„Nu e pe lume mai mare plăcere decît cea procurată de întoarcerea trunchiului și genuflexiunea, pedalarea la Șosea, dimineața, numărătoarea ascendentă și cea inversă, cu condiția să execuți figurile într-un costum ușor și elegant și să știi să ții firul drept cînd apeși brațele pe ghidon" — arată în încheiere cercetătorul, care pretinde a ști că despre rezultatele sale se interesează în prezent academia suedeză, atentă la tot ce apare suedez pe mapamod, și că în privința premiului Nobel dînsul nutrește numai vii speranțe.

După epuizarea referatelor, s-a trecut la comentarea lor, înscriindu-se cu intervenții numeroși participanți, majoritatea subliniind seriozitatea cercetărilor, calitatea referatelor. N-au fost ocolite nici aspectele critice, cum a fost aceea — a unui geolog — care a regretat că nici unul din specialiști n-a abordat problema pisicuțelor de casă, după părerea sa de-o acută actualitate.

VASILE CRĂIȚĂ-MÂNDRĂ

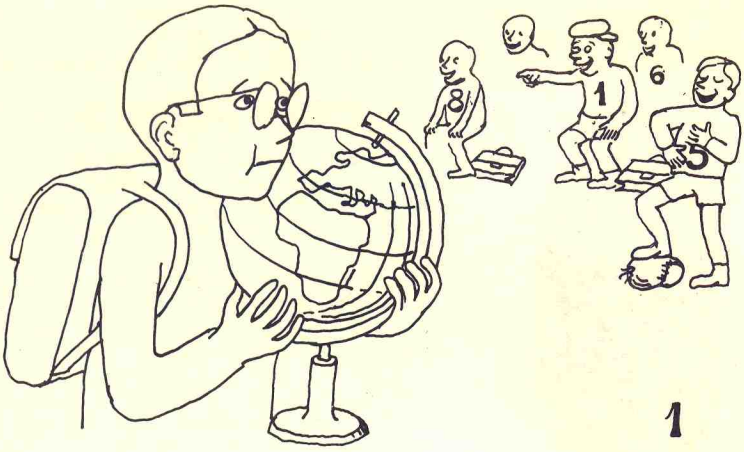

1

2

RECENZIE

RADU ENESCU

O CONTRIBUȚIE VALOROASĂ

Să mi se ierte titlul de o platitudine asemenea celor din fruntea articolelor de critică literară. Mai ales că obiectul în cauză încălzește sufletele, topește mințile — și, vai! — poate adormi și vigilența. Vreau însă să restaurez la dreapta ei valoare o carte apărută de peste un veac. Nu de beletristică. De astea avem și noi, românii, iar subit îmi vin în minte epigramele lui Păstorel și **Amintiri, Vinurile mele** de Iancu Brezeanu, indimenticabilul Cetățean turmentat, carte reeditată, cu adăugiri și o postfață aproape cît textul propriu-zis, de poetul Al. Andriţoiu, președintele Ligii intercontinentale pentru temperanță. E vorba de o carte de filozofie pe care vreau s-o recenzez: **Prolegomene la o introducere fundamentală în ontologia oenologică despre împătrita rădăcină a principiului rațiunii suficiente de a nu bea apă.** După titlul rebarbativ se vede că autorul e un neamț catedratic, sistematic și axiomatic. Numele lui: Alexius von Glassmann, autor în orele libere de săltărețe versuri strînse în volumele GOLDTÜREN, EBENMASS, SEHN-

GH. D. CONSTANTINESCU

ORA ÎNCHIDERII

Laissez-moi, să mă lăsați să mă duc
pe o cărare ameținд de vară
s-au tras prea repede obloanele de fier
ora închiderii ne-mpușcă iară

Cît vin a mai rămas, e un mister
de mîngîiat cu nara și cuvîntul
un chelner alb, o pasăre de pradă
îmi spune că la plată-mi este rîndul

dar laissez-moi, ce gest de prinț aveam
ultimii bani punîndu-i pe tejghea
les jeux sont faites, nimica nu mai cade
decît prea amețită, umbra mea

TRATAT DE SEMANTICĂ

In cabinetul alb din Falaștoaca
omul țipa cît îl ținea gura
nu vedeți oameni buni, nu vedeți
că mi-am scrîntit claviatura
implora pe felcerul Fane și pe asistentă
nu mai ezitați, puneți șareta la cal
e tîrziu și e grav și e chiar problematic
să fugim ambii trei la spital
ce poem al durerii, ce palidă dramă
la noi în comună neștiut se scria
pe claviatura scrîntită a toamnei
vîntul de seară nebun cum cînta!

SUCHTSGIPFEL etc. Culmea că severul doctor teutonic e originar din țara noastră, de prin părțile Vașcăului, dar încă pe vremea dacilor, cînd Deceneu s-a pornit să stîrpească vița de vie, antenații lui au emigrat în Bavaria. Cel puțin, și-or fi zis ei, acolo se mai găsește o bere!

Acest grav prusac a scris de fapt un exhaustiv compendiu de filozofie, care tratează relația dintre semnificat (vinul) și semnificant (adică subiectul cuprins de o existențială sete de a-l ingurgita). În gnoseologie, Glassmann operează o adevărată revoluție copernicană, mai dihai decît Kant. Pînă la el filozofii ba socoteau rațiunea unicul mijloc de cunoaștere, ba exaltau primatul intuiției, ambele capabile să ne revele adevărul. Neamțul zise: **nein!** Preluînd deviza scolasticilor benedictini, **in vino veritas,** îi conferă noi valențe cognitive și rostește: adevărul suprem îl putem afla doar transpunîndu-ne în stare de euforie bahică! De unde implicațiile morale ale doctrinei epistemologice rezumate în cîntecul de lume: „Bea, bea, nu te lăsa, uită că viața e grea, et caetera!" Dar Glassmann construiește și o ingenioasă ipoteză cosmologică. Se știe cum vedeau presocraticii principiul primordial din care s-a născut universul: ba în apă, ba în foc, ba în aer, ba în pămînt; iar Empedocle le-a încurcat amestecîndu-le pe toate ca într-o drogherie ateniană devastată. Neamțul nostru, mai isteț, a demonstrat eclatant că vinul stă la originea tuturor lucrurilor. Lichide, poți să-l fierbi (nu tot, că nu mai rămîne nimic de băut), trece în

CA-N VIAȚĂ

El moare dimineața pe o plajă
cu palmieri verzi, nisip fin, muzică tristă
Ea, singură, pe un vapor imens și alb
își amintește iubirea care fuse
fugind de ea însăși pe însăși insula
unde avea o bucată de ocean, o vilă și
doi cîini credincioși
Oh, oh, spuse, sughițînd de plîns, vînzătoarea
de roșii
e ca-n viață, ca-n viață, ca-n viață
Pe urmă plecă la chioșcul ei de carton
și trînti primele roșii pe cîntarul coclit
cu un gest ferm de parcă i-ar fi înapoiat
scrisorile, bărbatului care-o trădase
Uită-mă, uită-mă, strigau ochii ei
către bătrîna ce-i întindea o plasă ruptă
nu înțelegeți nimic, n-aveți habar
de sufletul rănit de pe vaporul alb,
de sentimentele care dinamitează chioșcul
între orele opt și șaisprezece punct
e ca-n viață, ca-n viață, pentru cinci lei
se poate cumpăra la alegere
un kilogram de roșii sau o pasiune totală
depinde ce-ți trebuie, depinde ce vrei...

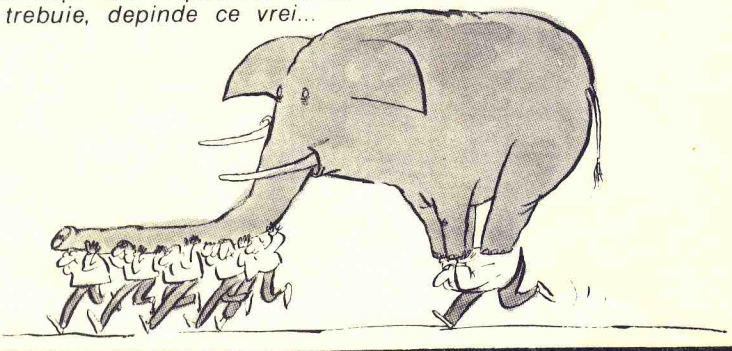

C. PAVEL

stare de agregare gazoasă, dacă tragi prea mult la măsea îți iese foc pe urechi, iar dacă nu-l consumi homeopatic, ci la modul angrosist, cu stacana, în humă te preschimbi, că vorba lui Anton Pann: „Beția o vindecă sapa și lopata".

Glassman a aplicat concepția sa panviticolă în varii domenii. În istoria religiilor specialiștii împărțeau credințele în mono- și politeiste. Neamțul a statuat o nouă clasificare, mult mai judicioasă: religii care recomandă vinul, nu doar în scopuri sacramentale, și religii care profesează abstinența totală, de îi obligă pe credincioși să bea pe furiș. Delimitarea e tranșantă: monoteist obstinat să fii, după cinci clondire de Odobești, via Surcele, devii automat politeist, de începi să vezi întreg Olimpul! În filozofia dreptului neamțul a raționat cam așa: dacă vinul e oglinda sufletului, cum plastic zicea Eschil, dacă, după ce ai turnat în tine licori nenumărate, spui musai doar adevărul, atunci să se introducă în justiție obligativitatea de a se îmbăta martorii înainte de proces. Ideea a fost experimentată într-un orășel renan cu rezultate excelente: tribunalul se metamorfozase într-un conclav voios de universală înfrățire între criminalii sangvinari și magistrații inflexibili care dansau unul atîrnat de gîtul altuia **polca** sau **ländlere,** zglobii și atotiertători. S-ar fi pupat și ei în piața Independinți, dar în acea epocă micul ducat era ocupat de cocoșul galic, așa că pupat — da, dar independență — ba!

Dar ce să mai vorbim de psihologie! Pornind de la Kraetschmer, cu

VASILE VAJOGA

Tablou autumnal, trudit cu anii
Și-apoi expus în vernisaj de gală
De-artistul Timp – modest și cu sfială.
Să-l depășim? Strădania în van ni-i!

Pe-armura ce și-o scutură castanii,
Lăsă penelul urme de cocleală
În dimineți de fum, cu tentă pală,
Cînd pîcle reci brodează voaluri stranii...

Se-nvîrte vremea-n curgerea ei lină
Și trece toamna peste noi, deplină,
Iar poamele brumate umplu sacul.

Doar cîte o „ședință literară"
Aduce brusc un zvon de primăvară,
Că poate, poate-i va rodi... spanacul!

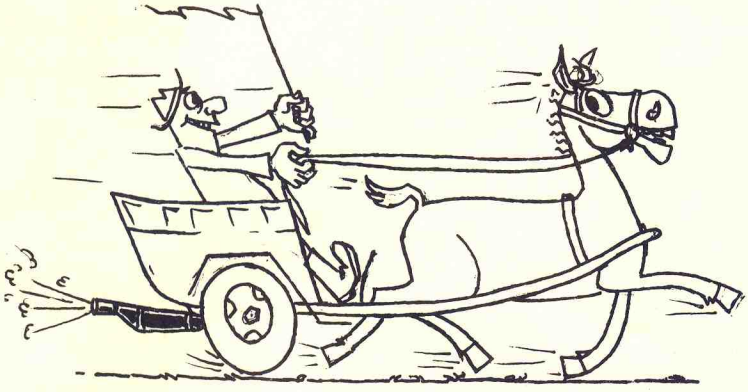

ION DAVIDESCU

biotipologia lui, Glassmann a demonstrat că există trei tipuri de băutori: cel jovial și exuberant (picnic), cel plîngăreț și sentimental (astenic) și cel agresiv, care devastează localul cu veselă cu tot (atletic). Mai mult, neamțul a dovedit că întreaga istorie a prozei mondiale ar deveni de o fadoare insuportabilă dacă din toate textele ar fi extirpate cuvintele **vin, bere, băutură spirtoasă** etc. și înlocuite cu lapte bătut! Păi, ce ar deveni **Frații Karamazov** sau **Aventurile Clubului Pickwick** dacă eroii din aceste capodopere s-ar transforma în antialcoolici înverșunați? Succedanee de meprobamat poate, că și așa lipsește din... restaurante, nu artă majoră! Ca să nu mai vorbim de folclorul popoarelor care ar fi total văduvit dacă ar lipsi spirtoasele. Și ce legende minunate nu sînt în cartea recenzată. De pildă, cea medievală a Sfîntului Alexe, care nu-și găsea astîmpărul și-și pierdea aura sfinteniei cînd nu se cumineca vîrtos cu sîngele Domnului. Și cînd era deplin cuminecat, aura pierdută, care alerga buimacă după el prin urbe, i se așeza sonor și etanș pe creștet. Iar sfîntul devenea blînd ca un pui de turturică.

Totuși, am obiecta autorului că a ignorat raportul între alcool și alchimie, deși ambele vocabule din araba veche se trag. Această lipsă caută însă a o suplini Fănuș Neagu, care, cu zarzăre, flori de cireș înflorit și descîntece, încearcă să transforme apa în vin. Că operația inversă, transmutația alchimică a vinului în apă, a fost demult descoperită și brevetată de niște vrednici lucrători la **Vinalcoolul** din Brăila!

NICOLAE POP

ARGUMENT

Așadar, precum se spune,
Mîna își veni de hac:
Tot umblînd prin gestiune,
Prinsă fu cu... mîța-n sac.
Se scuză la judecată,
Susținînd:
– Eu, eu, pardon,
Sînt o mînă delicată,
Mă spăl numai cu șampon.
– Oi fi, zise acuzarea,
Însă noi vorbim de pungă.
Chiar de te-ar spăla și marea,
Ai o hibă: ești... prea lungă!

LA SOBORUL DIN PĂDURE

Lighioanele pădurii, în sobor,
Se sfătuiau anume în ce fel
Să scape de temutul vînător
Atît de crud și de stăpîn pe el.
Luă cuvîntul, cam posac, cum e,
De parc-avea în gură o gălușcă,
Bursucul, glăsuind:
– Ehe, ehe!
Puterea vînătorului e-n pușcă.
Așa să știți, v-o spun eu, unul, care
Abia scăpai de focul lui cel tare,
Fugind cu groază și cu disperare.
Apoi vorbi ursache, mormăind:
– Eu l-aș strivi dac-aș putea să-l prind!
Oricum, propun, concis și foarte clar:
Să-l desemnăm pe cel mai temerar
Din rîndurile noastre, fără larmă,
Care să-i ia din mîini groazava armă!
Rosti conița vulpe: – De acord,
Ar fi triumful nostru uriaș,
Îl văd capabil de acest record
Numai pe curajosul... iepuraș.

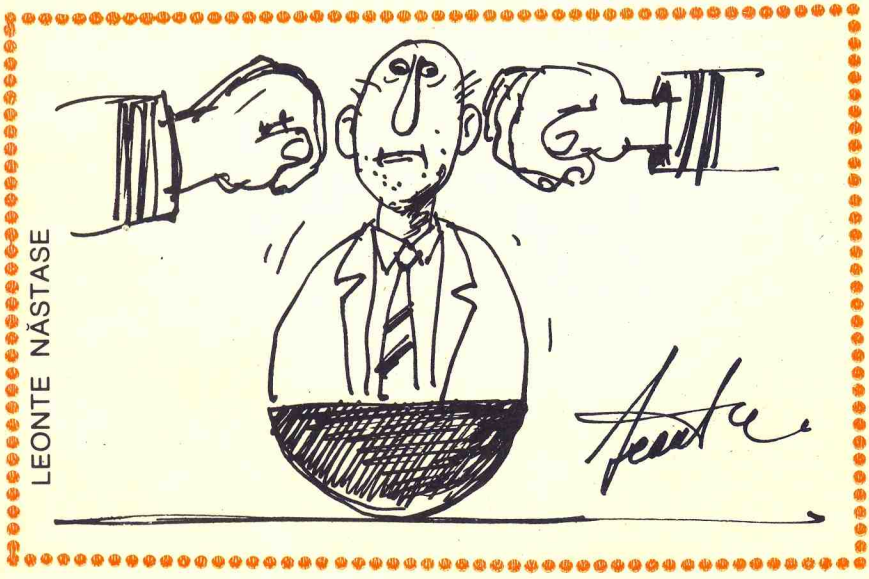

LEONTE NĂSTASE

— Charles, nu fi necăjit, peste o lună vei uita că Luise te-a părăsit.

— Imposibil, i-am cumpărat o haină de blană, pe care trebuie s-o plătesc în rate timp de doi ani.

*

— La ce te gîndești, Lidia?

— La nimic important.

— Credeam că te gîndești la mine.

— La tine mă gîndeam!

*

— John băiatule, ce-i cu tine, de ce ești așa de agitat și transpirat?

— Am alergat cinci kilometri cît m-au ținut picioarele ca să împiedic o bătălie între doi inși...

— Și ai reușit?

— Da, nu m-a putut prinde!!!

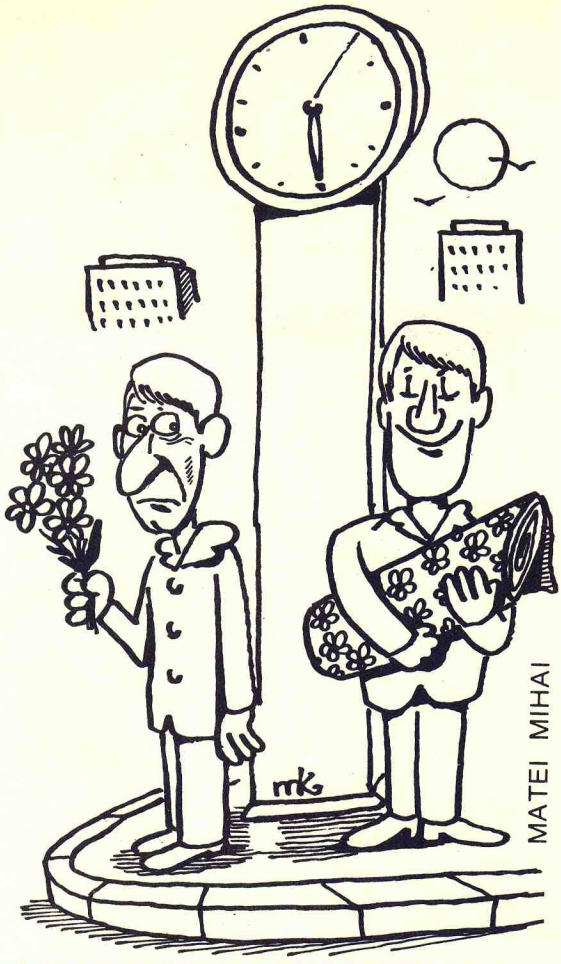

MATEI MIHAI

POMPILIU COMȘA

Azi dimineață, să fiu sincer, mi se bătea ochiul stîng. Oricum sau ca urmare, la gura nevestii-mi, demnă de un avocat celebru, pășim pragul cinematografului. Mulțimea de lago în taioare se salută și se întreabă dacă filmul e „din ăla". În spatele rîndului meu se așează un vecin, conducător al unei delegații feminine, ca o dovadă că orice nenorocire nu vine niciodată singură. Zîmbim reciproc și ne gîndim ce bine ne-ar sta la o bere și o partidă de table.

Începe filmul. De fiecare dată cînd mă uit în ochii nevestii-mi îmi plîng de milă. Poartă ochelari cu oglindă. Cînd îmi descoperă privirea, mă înghiontește zdravăn, încît la capătul primei serii o rog să schimbăm locurile și partea expusă vătămării. Îmi declară că nu sînt vrednic nici să mă ia dracu. Apoi și-a revizuit părerea. Observ vreo cîțiva bărbați părăsind demn sala pe hohotele de plîns ale femeilor. Este o atmosferă umedă, specifică unei oreză-

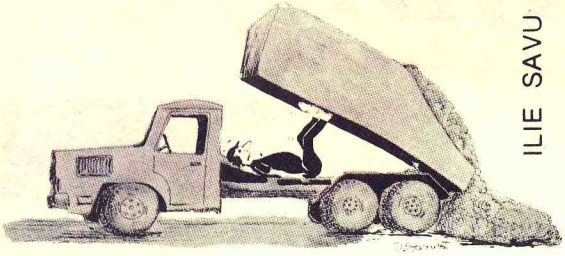

ILIE SAVU

— Domnule judecător, spuse John respectuos, nu vedeți că acțiunea e absurdă și că reclamantul e complet idiot?

— Asta nu-ți micșorează culpa. Nu uita că și idioții sînt oameni ca mine și ca dumneata?

*

DEZIDERIU BODIȘ

— Domnule, firma Sportings ne cere urgent date amănunțite despre fostul nostru economist Tommy. Ce să răspund?

— Răspunde că e un escroc de rînd, un leneș, un falsificator, un gangster de drumul mare și că tot ce știe a învățat la firma noastră.

*

Comandantul navei, către John „elev":

— Lasă tinere, că știu eu bine! Cine nu e-n stare de o meserie ca lumea pe uscat, îl trimit părinții să se facă marinar!

— Nu domnule comandant, acum nu mai merge ca pe vremea cînd erați dumneavoastră tînăr...

Culese de
NIC. AMARIEI

rii. Și ce oroare am de apă de cînd am salvat-o pe nevastă-mea de la înec în concediul trecut la mare... Filmul indian color își continuă melodramele pe bocetele plătitoarelor a 16 lei. Încerc s-o șterg englezește, dar nevastă-mea mă observă la timp, călcîndu-mă zdravăn pe bătătura de la piciorul drept. Scot un țipăt mai ceva ca Dida Drăgan, dar nimeni nu-mi dă importanță față de viața plină de meandre a lui Arun și Neema de pe ecran. Ca să-mi vină mai ușor, mă gîndesc la soacră-mea, o femeie de 130 kilograme, aparținînd sexului slab.

În fine, filmul se termină groaznic de frumos. Încep să bat din palme fericit. Mă urmează cîțiva bărbați fără neveste. A mea personală și cu acte, scoate pantoful cu toc cui și-mi modelează aspectele fizice, vorba cuiva, șoptindu-mi la ureche în ritm de tacheți:

— Bă, netotule, dacă tot nu înțelegi arta, stai dracului acasă! Te spun eu lu' mama!

MIRCEA MICU

PARODII

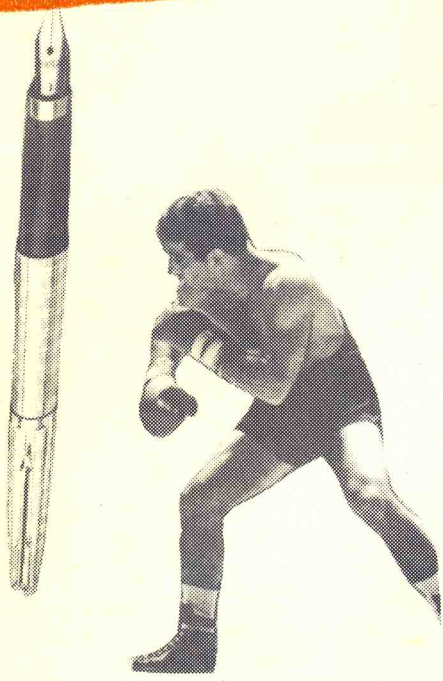

VASILE BĂRAN

MICROSIOANE CU MĂSEA

La noi în sat bărbierul nu numai că bărbierea pe cine se nimerea în special duminica, dar mai scotea și cîte-un dinte, și cîte-o măsea, depinde de mintea celuia care cerea acest lucru. Așa se face că veni la noi acasă și după ce trase cu bunicu' două stacane de vin din cel negru bărbierul zise: „Deschide gura și nu zi nici pîs!" A deschis bunicu-meu gura și bărbierul a apucat cu cleștele și odată i-a smuls un dinte cu rădăcină cu tot. Bunicul meu s-a uitat la el și a deschis gura să zică ceva. „Să nu zici: pîs, a zis bărbierul. Zi orice altceva".

„Vreau să zic, a zis bunicu-meu împușcîndu-l cu privirile, că mi-ai scos măseaua aia sănătoasă". „Nu-i nimic, a zis bărbierul, mai deschide o dată gura și să nu zici nici: pîs!" Și de atunci bunicul meu n-a mai vorbit niciodată...

FĂNUȘ NEAGU

LA PREUMBLARE PRIN GIULEȘTI

„Am fost duminică în Giulești călare pe-un cal șchiop, cu un borcan de gogonele în mînă și-un șervet de Olanda bun pentru șters lacrimile celor ce pîndeau trenul de la Galați cu bilete de peron în regulă. Jale mare, și-n pragul casei lui Rică Răducanu cineva atîrnase steag negru de doliu. Am vîrît capul pe geam, i-am întins borcanul cu gogonele și-am zis: „Ce vreți să faceți bă, cu inima mea?"

Era galben Ricanu ca o gutuie pîrlită de ger și vorbea în versuri de-mi venea să cred că se smintise: „Nea Fane, nea Fane/ drag și barosane/ nu ne știu de frați/ cei de la Galați"//.

În casă erau puzderie de rude colaterale bronzate și triste și unul cu țambalul legat de sfîrcul urechilor s-a repezit, mi-a sărutat mîna și-a zis: „Fă ceva și bagă-l la arest pe Nelu Motroc, că dacă nu, ne bagă el în „B", că are boală pe noi".

Ningea cu orhidee și mirosea a pastramă de oaie țurcană. Le-am dat speranțe de cucută după ce am gustat dintr-o damigeană cu dop de cocean în care era apă sfințită amestecată cu căpșunică. Cel cu țambalul, văzînd că Rică dă să lesine de atîta durere adunată-n snopi de vorbe grele, începu un cîntec pe care-l țiu minte pe jumătate: „Căpitane de județu'/ Ce-ai tu cu Rapiduleț'u'/ De ne ții în pacoste/ Și vrei să ne vîri în „B"//.

Am răcnit la el: Taci Tîrlă (așa îl chema dar cu „î" din „a") că vorbescu eu cu nen-tu Păunescu să vă compună un imn și să vă scape de belele. Apoi am plecat lăsînd borcanul cu gogonele și luînd în schimb demigeana"...

NICOLAE DAN FRUNTELATĂ

MĂI, FRAŢILOR, MĂI...

(după poezia „Ce vă taie capul")

Copilaşi de la liceul cu profil gastronomic
şi astronomic şi greco-comic,
ce naiba staţi şi nu faceţi nimic
ca nişte cloşti puse pe ouă?
Franţuzeşte „parle vú?"
Păi atunci faceţi ca automobilú.
Daţi ceasurile înainte cu o oră
tropăiţi pe coridoare ca o armată sonoră
şi învăţaţi formula tortului la pătrat
făcut din biscuiţi sprijaţi
şi copt în aer condiţionat.
Scrieţi misive de amor fetelor de peste drum,
daţi-vă cu briliantină şi parfum
şi cînd mergeţi la discotecă, dansaţi
nu staţi ca nişte soldaţi nerecrutaţi.
Aritmetica se învaţă, fizica se dilată,
caligrafia se rotunjeşte pe bluze de fată
şi dacă vor să vă scadă nota la purtare
leşinaţi brusc şi cu îndemînare
că se va găsi cineva inspirat şi cu har
să vă ducă cu salvarea la dispensar.
Copilaşi care învăţaţi din ce se compune
un rotund cantalup,
ascultaţi ce vă spune un fost ied
care acuma e lup...

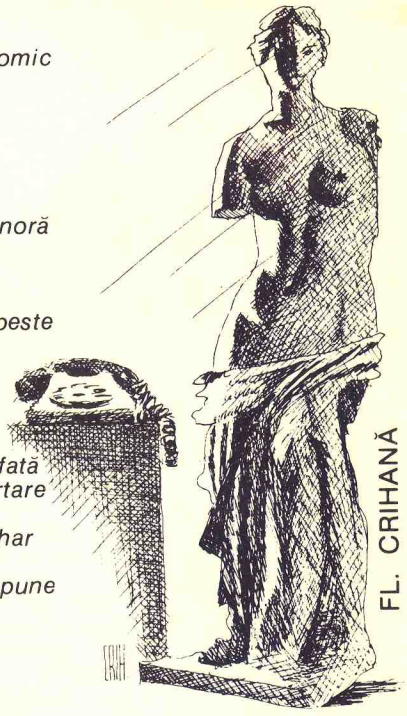

ADRIAN PĂUNESCU

LAUDĂ AMPLĂ

Laudă-n veci lui moş Vasile Ţîrca,
albit de ani ca semnul de-ntrebare,
el care foarte mare grijă are
de tot ce se întîmplă azi la Bîrca.

Au vrut, demult, duşmanii să-l omoare,
i-au strecurat sub cuverturi năpîrca
acelui cetăţean muncind cu sîrg ca
să nu existe haturi şi răzoare.

Glorie lui! Acum pensionar e
şi-i plin de demnitate şi principii
şi critică grozav de dur pe tipii
ce vor să-i fure turma de mioare.

E flacără, e torţă, e feştilă,
tînăr şi adulat ca Moş Gerilă.

Decupaje de MIRCEA ŞONCUTEANU

ANCA ROMECI

VREMEA LUI GHIŢĂ BERBECUL

Pe seară ninsese vîrtos ca pilaful la felinariile cu gaz aerian, bătuseră vicleimurile şi biciurile cele mari, împletite din cozi de iepe focoase, tot oraşul ieşise să facă zloată cu săniile, gătite cu clopoţi mărunţi şi canafi — tocmai făcuse Marghiloman regulament scris pentru permisuri de circulaţie „livrezon", şi Sarandi, sub-şeful sergenţilor, frumos ca sfîntul Gheorghe călare, scoţînd abur pe nare, abia dacă mai prididea cu controalele —, pre urmă secase zăpada, fugise lumea prin case să bată la cărţi, iar noaptea se pusese dihanie de ger şi-un îngheţ sticlă, să nu lăsi afară nici o jigodie de pripas; dacă mai trecea la un ceas vreun tramvai rătăcit, din cela cu mîrţoage învălite în valtrapi de atlaz, ducînd ultimii colivari, beţicurcă, cari-şi tocaseră paralele pe la Nae Sacîz zis Perie-Peşte, prin mahalaua Antim în fundul gangului la Franzelaru, unde se ţinea bal masché, ori la Pomul Verde, plătind pentru dame în domino corneturi cu alune americăneşti, rum dulce, bomboniere şi rahate. Jurai că-i oarecare înmormîntare cu cai mascaţi. Doar se intrase bine în săptămîna agiunului, ce bulucărie de lume nu se strînsese înainte la „Salon de Mode" şi la „Maxim", sub palatul Nifon, de parcă s-ar fi vîndut de pomana morţilor, şi mirosea al naibii a ghiudemuri ardeiate să-ţi pişte limba, curcani cu cocanari perpeliţi la foc mic cu murători, şi-a tămîioase popeşti pentru oblojirea gîlcilor, cu care vorbesc hroanicele — scăpaseră feţele bisericoase de la pîrjol pe la o mie opt sute o biserică din preajmele Bucurescilor, cu sfintele odoare cu tot...

O tempora, o mores! — suspină melanholic Ghiţă Berbecul, strîngîndu-şi jur împrejur cojoaca de Astrahan cusută din pielicelele nepoţilor de soră (şi tot să fi intrat vreo zece, nu încape îndoială, căci Ghiţă se lăţise malac), jugăniţi de fragezi la Atelierul de mode, cusături şi carpace din Blănari. Îşi adusese aminte de bunică-su (fie-i ţărîna uşure!, că-l făcuseră fript la o kermesă tot într-o vreme ca asta, apocaliptică, rînjea vîntul din cheutori iar el se răsucea în pari deasupra jarului gemînd de plăcere...), ce vremuri, ce moravuri prinsese sireacul, pe vodă Neculai Mavrogheni ducîndu-şi ţucalul ferecat în argint drept icoană-n altar, să-l pupe babele şi aridicîndu-şi calul clucer, că-i băteau temenele boierii scoţîndu-şi tarabulosurile... Îl trecu cu fiori... Se purta elegant Ghiţă, chiar dacă nu mai era tocmai mînzat, ca să-l mai înghiţă careva i-ar fi trebuit două părechi de dinţi, nu glumă! — şi îl cam năpădiseră burţile, altfel se ţinea ţeapăn, lat în piepţi, cu ditamai frunte în bombeu şi două frumuşele de coarne pe cari gurile proaste vorbesc că le căpătase la Paris de la o oaie de juca striptease pe bani şi de-atunci, chipurile, de supărare, Ghiţă ar fi căzut în darul beţiei ca să pată

CORNEL MARIN CHIOREAN

uitare, dar astea erau gugumănii de Brașov, nimeni nu reușise să-l scoată criță oricîtă șampanie „Chateau Ikem" din aceea nepredicată pe care-o cumpăra și țarul rușilor cu 10 lei paharul, i-ar fi turnat pe beutori. Iar Ghiță se respecta — nu gusta decît după lăsata soarelui, ca să nu umble în trei cărări ziua în nămiaza mare, iar atunci doar șampanie la pilaf cu cîș-mîș pentru tăierea greților, iar pre urmă un felegen cu cafea neagră să facă caimaci, ziare franțozești și o nargilea din cari bea alene, mestecînd fumul... De fapt, din Bucuresci nu ieșise vreodată nici pînă la bariera Vergului — se dedea băț cu originea sa de muntean de la vite adus în capitală de domnul — știe-cine, vreun nesănătos cu scrinteală, așa cum îl zăriseră pentru prima oară într-o dimineață de la o mie opt sute șaizeci niște tineri, pe lîngă Bursă, în Podul Mogoșoaiei, acolo unde posteritatea avea să ridice un birt în memoria lui, „La Ghiță Berbecul". De atunci nu mai umblase decît înfățoșat în haine turcești din vremea lui Sutzu — ditamai ișlicul de blană pe cap și-un antiriu cîrmîziu încheiat în copci, ieșit din beciuri la zavera tîlharilor lui Pazvantoglu, cînd a fugit domnul și s-au căftănit măgarii, trași în streang și spînzurați la răspîntii de drum. Mandatarul crîșmei „Mai bine aici decît peste drum", un coate fripte cu haz macabru (altfel nici c-ar fi ținut vis-a-vis de cele veșnice, locantă) i-l pusese în spinare spre rîsul întregii adunături cari se strînsese la petricanie. Iar nu era Ghiță cînd vă spui decît un miel chelbaș, de-abia înțărcat și nedus la biserică. Din ziua aceea însă i se lăsase cu năravi — nu mai umbla la blană nici să-l tai, învățase manierele, se închina cu stîngul ca ne-oamenii, ținea postul mare și mai avea și un ornic în cap (de unde se vede că nu stetea la mijloc chiar lucru curat), că știa cu precizie orele cînd se făcea să onoreze cu prezența diferitele puncte ale orașului. Spre pildă dimineața, nu mai devreme de opt ceasuri boierești, se făcea stîlp la Fialkovschi în cafenea, unde trăgea protipendada și claie de artiști să joace biliard ca la „Chat noir", servea un corn-două, zahăr cubic oferit de edecurile casei și o cafelă nemțească cu lapte, apoi saluta în două picere adunarea și se retrăgea în trebile lui; flanela pînă spre prînz, iar la 12 punct se oprea la Crețulescu și urca pentru un ceas în atelierul de croitorie al madamei Briol. Adevărul e că devenise marota locului, nici o jupîneasă supțire nu-și mai tăia rochii în alte părți de cînd deschisese vad Ghiță Berbecul, iar fetelor le cam căzuse cu tronc. Îi preparau zilnic scrob de ouă proaspete, luate de sub clocitoare, și vi-

ADRIAN POPESCU

nete Imam Baialdîn ca la hanul lui Mîrzaian-bey de pe lîngă Curtea Domnească, cum îi plăceau lui mai mult, iar o dată în lună îl cadoriseau din ce pustiu de tafta şi serasîrle rămînea din vapolurile vreuneia mai scarandive, cu cîte o haină pe măsură. Ba, odată, aşa fercheş cum era la arătare, patroana îşi scosese gherdanul să i-l atîrne de guşă şi să-l tragă aşa la dagherotip spre înrămare, iar beleaua era cît pe ce să se pitrească dacă Ghiţă nu l-ar fi rumegat, scornind lucru de supărare...

De dispărut nu ştia nimene pînă seara pe unde umbla, unii supozau că stă în paie şi îşi scrie jurnaliul, alţii, mai necredincioşi, că s-ar fi înhăitat cu banda lui Ionel Izvoreanu. Dar nu, cum era studios, Ghiţă mai degrabă să se fi dus să audieze procesurile lui Ulysse Creţeanu, advocat celebru al Bucurescilor, din gura căruia ieşeau toate putreziciunile de se ofileau, auzindu-l, broscarii şi bidinăresele de la Morgă, dacă nu cumva îşi făcea siesta la Cişmeaua Beizadelelor, pe malul gîrlei, unde adăstau echipagiile ieşite din atelierele Binder şi Clochez, şi coborau boerii ca la Karlsbad cu paharul. Avea acolo întîlnire cu un magistrat care locuia pe lîngă Cişmegiu, cu douăzeci de şerpi laţi şi un leu de Bengal laolaltă în casă. Nu-i vorbă, şerpii păreau de lume, se deplasau numai urcaţi în manşon la întruniri publice, iar de englendiseuri ieşeau, ascultau muzică, consumau de obicei îngheţată de şocolată à la Giovanni (odată, păţiseră din asta umflare, de trebuise stăpînul să umble pe la uşile Măţăresei o săptămînă încheiată!) —, cît despre leu, se uita în bagdadii, se prostise de tot, şi năpîrlise pe la coadă ca ultima janghină, chit că odinioară fusese ceva dihanie şi puseseră ochii pe dînsul niscai coţcari de la circ, să ragă la oameni şi ei să ia banul. Steteau la şuetă de una, de alta, trebi de-ale politichiei, atîta că Ghiţă n-avea de-ale glasului trebuitoare, behăia din beregăţi pe vocea a patra şi scurma din copită, arătînd împotrivire, căci ce timpuri, ce moravuri trăise săracu bunică-su, el le ştia toate, şi altele mai vechi, ciuma lui Caragea, şi cînd Mavrocordat zbanghiul, că nu era cap sec nici el, primea proştii la jalbă călare pe tun şi trăgea lumea în scobitoare, îşi suise pe Merkelius vel-clucer, făcîndu-i grajd lîngă

TRAIAN FURNEA

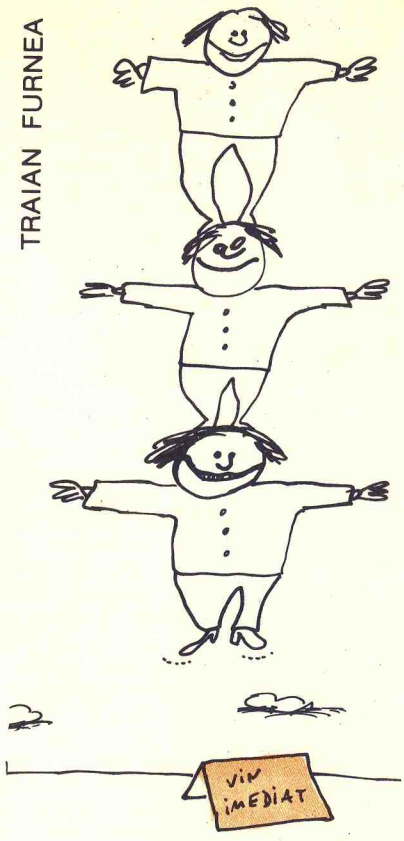

HORIA SANTĂU

C. CUCOȘ

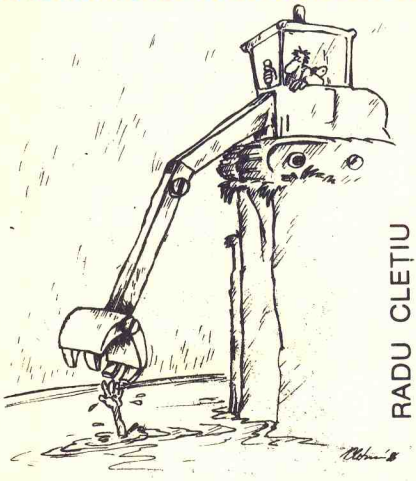

RADU CLEȚIU

ION BARBU

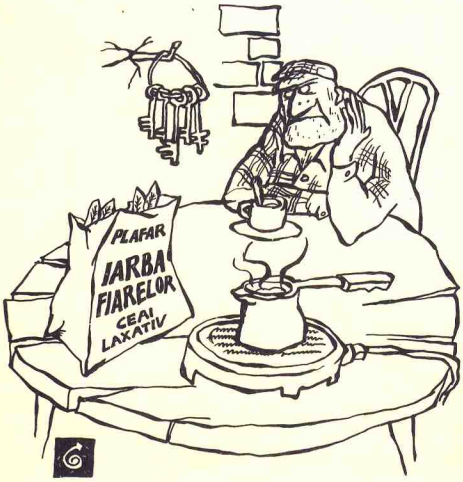

domnești dormitoarii... Spera și Ghiță de la ape să-i dea vorbă cum trăsese și Bărbucică ramolitul nădejde să se înzdrăvinească, doar că abia i se mai și înroșise barba de la fierul acelora că se prăpădea orașul de rîs cînd ieșea ca papistrașii pe stradă. Și așa îl prindea pe Ghiță iar melanholia și nu-i mai dedea drumul decît pe seară. Cobora la café „Union Suisse" cu popicărie pe din dos, în grădina clubului coloniei elvețiene din Cîmpineanu. Altădată, cînd era mînzat pofticios, s-ar fi repezit pîn' la Capșa, adora ouăle de ciocolată aduse de Vasile din streinătăți, fondantele și cutiile cu scoici cu cari îngrășaseră tot Bucureștiul, dar acuma se codea, de cînd i se lăsase la burți cu slană. Prefera un colț mai retras, o masă dinspre trotuar, căci se făcea înghesuială, morfolea rahat „Lokum", aprindea o „Regală roșie" și asculta pe cantonetistul I.D, Ionescu, spaima femeilor, cîntînd galopul Tramwaiului cu cai. Prinsese și momente de pomină cînd Fanelly, diseusa, colega de trupă, se aruncase pe genunchii pudicului Dimitrie Sturza, lăsîndu-l ghiurghiuliu ca morcovul, în toiul unui distins praznic. Și mai pitrecuse cu Ionescu, după cum se purta mînă-spartă, în unele din nopțile albe din Herăstrău, în cari beau toți pe socoteala lui, prietini din trei-patru cupeuri cît putea să încarce o dată, iar pe Ghiță îl ținea numai pe șampanie, după cîte ziceam, „Chateau Ikem". Și se cheltuiau pe atunci cîte trei-patru sutare pe puțin, dar pe Ionescu îl durea drept în coate, căci atunce ce să mai credem despre bietul boier Manolache Lahovary cari pierduse la cărți la o mie opt sute și nouă 7133 de guldeni într-o singură noapte?!...

. . . . . .

Pe seară ninsese vîrstos ca pilaful la becurile electrice, alte vremuri, alți domni!, bătuseră vicleimurile și biciurile cele mari, împletite din cozi de iepe turbate, iar noaptea se pusese un zdrahon de ger și doar o dată la ceas vreun tramwai rătăcit, fără cai, se retrăgea huruind în mahalale. Trecuse de mult moda mîrțoagelor învălite în valtrapi de atlaz, epidemia canarilor venită de la Constantinopole, și a căteilor de poșetă, purtați ca flecuștețe pe braț. Nu mai călca

picior de om pe gîrlă, la fîntîna beizadelelor, acuma se descoperiseră barul automat americănesc de lîngă Palatul Telefoanelor, băgai fisa și îți ieșea paharul cu bere, iar Josephine Baker, dusă în delir la Alcazar, se plimba ca nemica pe Podul Mogoșoaiei trasă de struți la șaretă. O tempora, o mores! Doar bătrînii cari nu se rebegiseră chiar de tot și mai erau în puteri să piarză niște ceasuri la noul cabaret „Maxim", deschis de doi franțuzi în strada Oteteleșeanu, văzînd maimuțăreală de chelneri la frac și picoli în smoking pană, și mai degustînd niște șampanie „Mumm Cordon Rouge", oferită de Papaianopol, ce-și mai aminteau de un berbec Ghiță cari umbla îmberegat în straie turcești ca-n vremea lui Sutzu, bea și fuma într-una, umplut de vițiu. Dispăruse fără băgare de seamă din Bucuresci într-o urticarie de ninsoare din săptămîna agiunului, dar nu mai știau anul în care, văduvind de clientelă pe madam Briol și croitoria cari intrase la faliment. Poate că fusese mîna vreunui nesănătos cu scrinteală ori cine știe, unuia de la zalhanale. Apoi pierdeau firul vorbei și se luau cu altele. Iar afară cădea zăpadă șomoiog ca-n timpul cînd bunicu-su, fie-i țărîna ușure, își perpelea coastele pe un jar bun, la frigare...

C. PAVEL

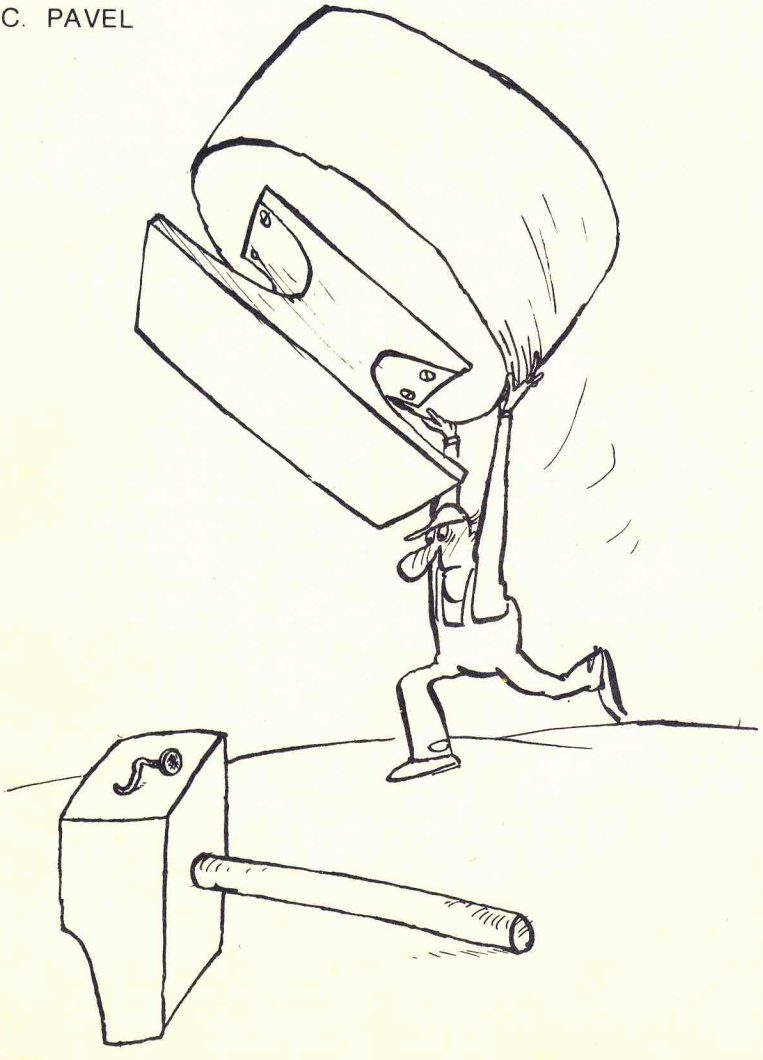

EUGEN TARU

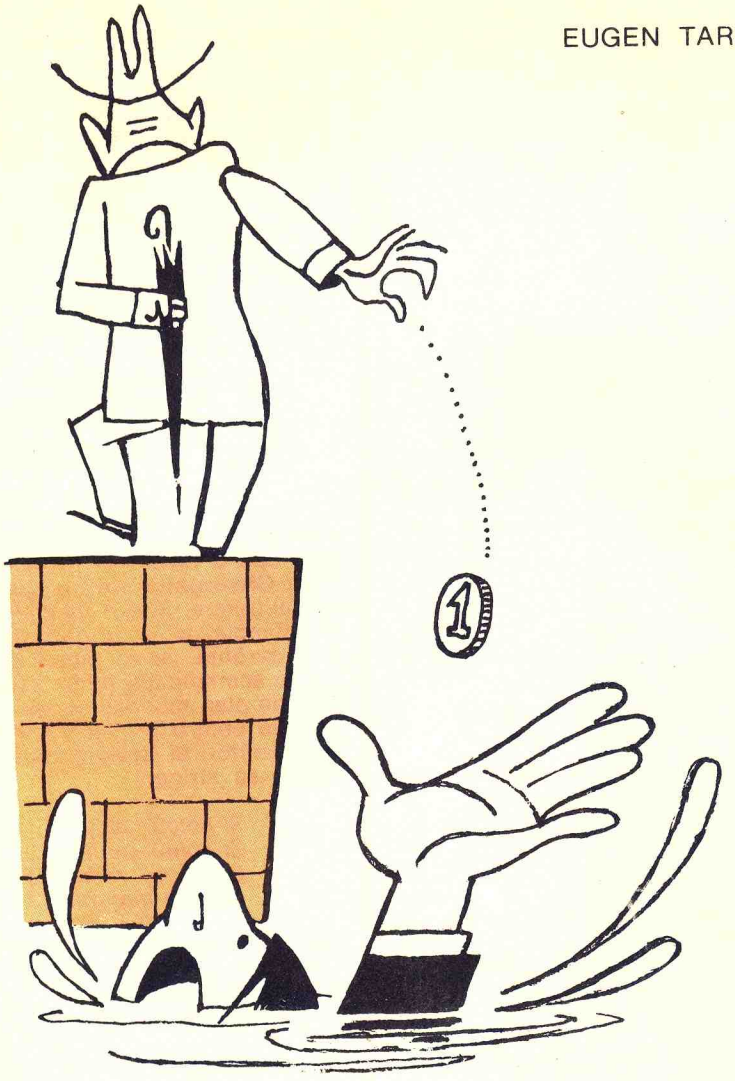

ANATOL GHERMANSCHI

CONTRIBUȚIA tragicilor GRECI

Pentru că luase hotărîrea ca ședința-fulger să nu țină mai mult de trei ceasuri, șeful sectorului respectiv expuse de la bun început, fără nici un fel de introducere, unicul punct al ordinei de zi.

— Vă rog să vă gîndiți cu toată seriozitatea la următoarea chestie: dăm în funcțiune, luna viitoare, magazinul ăla nou de electrocasnice și ar trebui — cred eu — să-i punem un nume. M-am săturat să le tot numerotăm: magazinul unu, magazinul op'spe ori treizeci și nouă. E plicticos. Cine naiba le ține minte așa?

— Să-i zicem „Veioza" — îndrăzni, după cîteva clipe, cineva, timid, de prin rîndul al treilea.

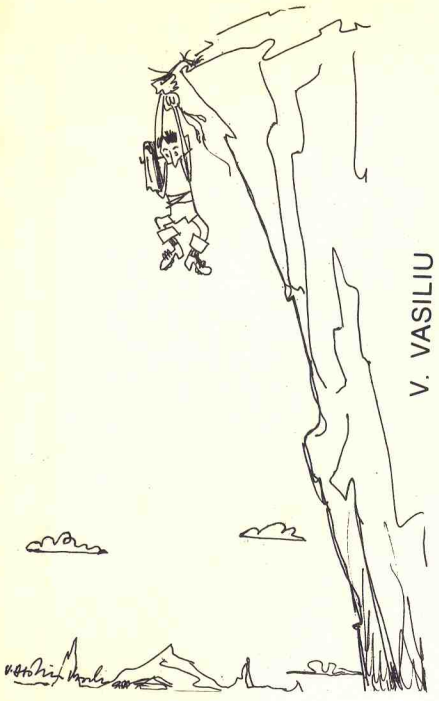

V. VASILIU

– *Concediul de anul viitor îl voi petrece la mare!!!*

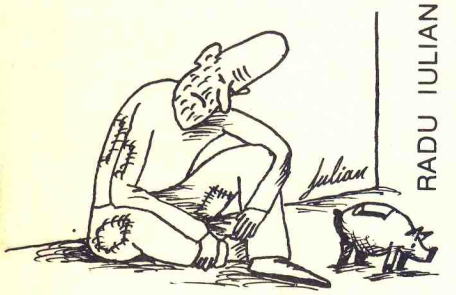

RADU IULIAN

LICĂ PAVEL

NODURI

Ei, nu, că asta le-a pus capac la toate, n-aveți orientare, aia e, să nu-mi spuneți mie că ăsta e folclor și merge oricum, oriunde și oricînd, păi nu merge, fraților! Vreți argumente, da? Uite argumente. Hai s-o luăm pe părți:

Foaie verde lămîiță,
Colo-n vale-n grădiniță,
Paște calul lui Gheorghiță
Priponit de-o garofiță.

Voi trece cu vederea faptul că lămîița nu e foaie verde și nu vă acuz că-n epoca revoluției tehnico-științifice Gheorghiță are un cal în loc de cal-putere, însă e inadmisibil ce se întîmplă: el își priponește calul de o garofiță, iar voi sînteți nepăsători la semnificația faptei sale, asta cînd pe plan mondial se iau măsuri hotărîte pentru protejarea mediului înconjurător. Și Gheorghiță mai are tupeul să strige:

Și-aoleu, leliță,
Și-aoleu, fetiță,
Ce-ai cu mine, fă?
Iubește-mă, mă!

Păi de ce să-l iubesc dacă...

Garofița s-a uscat,
Calul lui Gheorghe-a scăpat.

A scăpat calul și voi săriți peste

ANECDOTE

Pretenție...

O Doamnă în vîrstă intră într-o cofetărie și comandă:

— Vă rog două scleroze cu multă frișcă!

— Dar, doamnă, nu avem o astfel de prăjitură!

— Imposibil, replică doamna, chiar ieri am cumpărat de aici trei scleroze la pachet.

— Iar eu vă repet că nu ținem o astfel de prăjitură!

— Ei, asta-i bună, dar ce-ți veni, Popescule, păi ce, numai veioze vindem noi acolo? Nu-i deloc semnificativ și nici cuprinzător. Asta merge pentru dugheana aia mică de la gară nu pentru ditamai complexul. Bine că nu ți-a dat prin cap să propui „Rîșnița electrică" sau „Ciocanul de lipit"...

O liniște apăsătoare coborîse asupra sălii, nimeni nu mai propunea nimic, intervenția oarecum răstită a șefului de sector îi paralizase pe participanții la importanta adunare-fulger. Și șeful își continuă ideile cu un ton ceva mai ponderat, ușor și blînd, scontînd și prin intonație pe o puternică impresie asupra subalternilor:

— Eu propun să-i zicem „Electra". Nu? E altceva decît v-a dat vouă prin minte. E așa, mai... cum să zic, mai... elevat.

Un murmur de admirativă aprobare străbătu

ÎN PAPURĂ

cal, nu vă dați seama că le sugerați oamenilor să-și lege murgii de garofițe. O fi, fraților, folclorul depozitar de-nțelepciune populară, dar asta nu e valabil pentru orice cîntec, chiar dacă, în cazul nostru, mîndra strigă în rimă asonantă:

Aleargă, Gheorghe, aleargă
Că ți-a scăpat calu-n iarbă.

De acum, forțele dezlănțuite ale animalului nu mai sînt controlabile și el va provoca un dezastru ecologic. Disperarea leliței este justificată:

Aleargă cu capul gol,
C-a scăpat calu-n mohor,

Iar de acolo, în final:

Aleargă cu pălărie,
C-a scăpat în fînărie.

Va să zică, prin mohor Gheorghe aleargă cu capul gol fiindcă își pierduse, probabil, pălăria prin iarba lăsată în versurile dinainte, iar în fînărie aleargă din nou cu pălărie. Unde-i logica fraților, de ce vîrîți în programul artistic o asemenea melodie, drăguților, și dacă o vîrîți, de ce n-o adaptați? Păi n-ar fi fost altceva dacă lelița spunea:

„Foaie verde măr crocant,
Protejați mediu-ambiant"?

CRISTIAN PETROFF

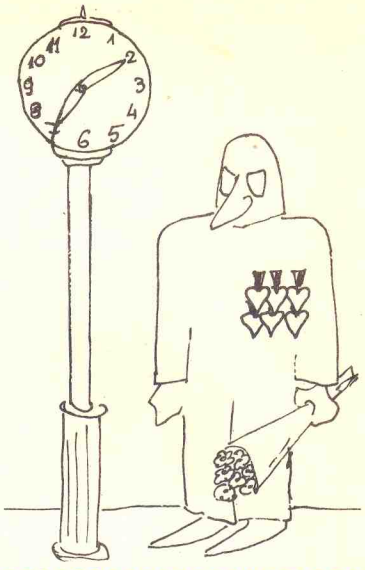

TRAIAN FURNEA

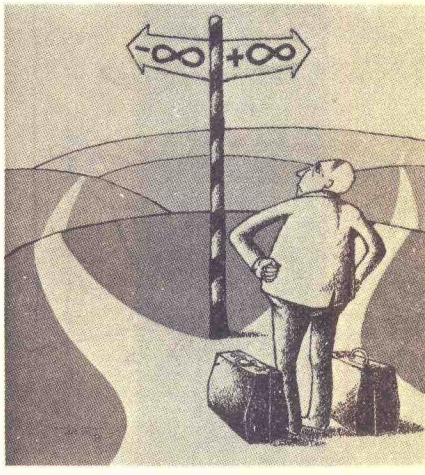

sala iar cîțiva din primele rînduri aplaudară chiar. Singur Vasilescu de la arhivă, căruia unii îi spuneau „filologul", pentru că citea mai mult decît i-o cereau atribuțiile de serviciu, își exprimă părerea că Electra n-are nici o legătură cu magazinul respectiv și că pe vremea tragicilor greci nici naiba n-a pomenit de electricitate.

— Ce vorbești, dom'le? îl întrerupse la jumătatea frazei șeful, cu îngăduitoare ironie. Chiar așa? După care adăugase cu vocea scăzută, firește atît cît să audă toată lumea, către adjunctul de alături: Mă calcă pe nervi Vasilescu ăsta cu cărțile lui. Lasă, măi, Vasilescule, că mai citim și noi, ce naiba! Și pentru că se crease o situație oarecum neplăcută șeful sectorului luă o hotărîre salvatoare. Știi ce, amînăm treaba asta pentru de azi într-o săptămînă, pînă-i citesc și eu pe ăștia și hotărîm atunci.

În ziua stabilită, aceeași sală plină aștepta cu jitură. Poate încercați totuși să vă amintiți cum se numea exact.

— Asta-i bună! Auzi la ea ce pretenție; să-mi amintesc exact! Ca și cum la eclerul de care sufăr, mi-aș mai putea aminti de ceva!

Ezitare

Întrucît inculpatul părea a fi încă un adolescent, judecătorul oscilă între „tu" și „dumneavoastră".

După o scurtă ezitare se hotărî să evite

NELL COBAR

ambele formule de adresare și începu:

— Așadar noi am furat o bicicletă...

— Ba, pardon, domnule judecător, dacă ați furat sau nu o bicicletă, treaba dumneavoastră, eu unul n-am furat nimic!

„A" & Co.

— Cunoști alfabetul? întrebă învățătorul pe unul din proaspeții elevi.

— Desigur, răspunse acesta.

— Bine, atunci spune-mi repede ce ursufletul la gură propunerea. Se vedea după chipul ușor spiritualizat al celui ce conducea ședința că lectura din tragicii greci îi produsese o impresie deosebită. Chiar și replicile și le rostea cu oarecare cumpătare, deloc studiată, reținut, din care răzbătea însă nota de fermitate.

— Am reflectat mult la tot ce-am discutat aici data trecută, iar lecturile din ultima vreme mi-au întărit convingerea că e bine așa cum v-am propus eu la ședința precedentă. Ceea ce susținea Vasilescu atunci este o simplă prejudecată, semn că dumnealui nu are o gîndire modernă, **în** și **din** perspectivă. Mai mult decît atît, lectura din tragicii greci mi-a mai furnizat o idee și pentru magazinul de lenjerie din cartierul nou, pe care l-am proiectat pentru trimestrul următor: vă proun să-l numim „Ismena".

NICOLAE DRAGOȘ

Lucreția Cărpător, fata cea mai mică a celeilalte Lucreții Cărpător (care-a fost cîndva celebritatea cartierului, prin strășnicia cu care-și apăra bărbatul, pe Vrăbete Cărpător, în conflictele săptămînale de la birtul din colț, lovind în dreapta și-n stînga cu mîinile ei ca niște lopeți) a avut în „Săptămîna patimilor" o subită revelație. De fapt nu era prima, căci revelațiile sînt un fel de specialitate a dumneaei.

— Ce zici, Costică? își întrebase ea soțul cu cîteva luni în urmă. N-ar fi bine să ne facem și noi un tablou, să-l punem pe perete ca tot creștinu'?

Costică — om milos, cu frica și respectul nevestei, — n-avu nimic împotrivă. Așa că Lucreția alese din plicul cu fotografii, îngălbenite de vreme, una de pe cînd avea ea vreo douăzeci și ceva de ani, una mai recentă a lui Costică, de pe cînd avea el vreo treizeci și ceva (chiar dacă în realitate Costică era cu vreo două luni de zile mai tînăr ca ea) și le duse la fotograf să le îngemăneze și să le dea, apoi, cu puțină culoare, cum văzuse ea la vecina Lina a lu' Cocîr, de unde-i și venise ideea... Apoi, cînd tabloul fu gata, îl purtă cu mare grijă, învelit în hîrtie albă, creponată, ca să nu se vatăme cumva, la atelierul de înrămat, tocmai spre Buzești.

Aici, avu Lucreția revelația. O cuprinse așa dintr-odată un fel de furnicătură în tot corpul, privindu-l pe meșterul rămar admirînd tabloul. Iar cînd acesta își ridică ochii spre ea, Lucreția se pierdu cu totul. „Avea rămaru' niște gene lungi și o privire învăluitoare că te arunca direct în vis!", avea să spună ea mai tîrziu, în mare taină, unei vecine de intimități.

„Frumos tablou!", oftă rămarul, iar Lucreția, regretînd că fotografia ei de domnișoară avea o vechime de mai bine de zece ani, nu se putu împotrivi gîndului de-a furișa o privire spre una din multele oglinzi, — că erau în atelier oglinzi de toate mărimile! — să se cerceteze în treacăt. Îi fu deajuns o privire fugară ca să se convingă că timpul n-o prea alergase din urmă și mulțumită de ce văzu în oglindă, întoarse spre rămar o galeșă privire.

— Mersi!, găsi ea de cuviință să spună, fiind sigură că „nu la tontu de Costică făcuse rămarul aluzie cînd apreciase tabloul...".

Și așa începu... „revelația Lucreției". „Revelație" care dură o vreme și se concretiză în transformarea casei lui Costică Cărpător într-un fel de expoziție de fotografii, Lucreția înrămînd pe rînd, în rame de

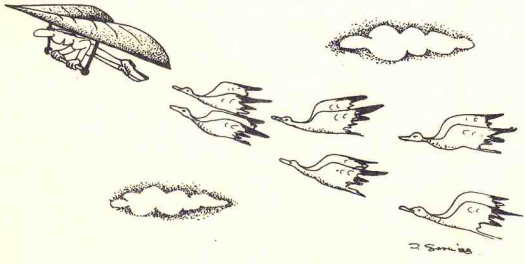

ILIE SAVU

mează după „A"?

— Toate celelalte litere, zise micuțul cu promptitudine.

Soluție

Pentru a părea cît mai familiar, doctorul se adresă pacientului:

— Așadar ne doare capul, stomacul, avem febră, amețeli... Ce facem în acest caz?

— Doctore, cred ca cel mai bine ar fi să ne adresăm amîndoi, unui alt medic.

Culese de
CARMEN BANCIU

toate mărimile, aproape toate fotografiile din casă.

Ba, la un moment dat, urcă în tablou și pisica, deși Costică n-o suferea. „Lasă, bărbate, o să vezi, mai încolo, mai tîrziu, că n-o să ne pară rău c-o avem și pe Ket în amintire!", îl îndulcise ea.

Să nu uit să spun că pentru încheierea lucrării, pentru fixarea ramelor în șuruburi, pentru alegerea locului cel mai potrivit pe perete, rămarul se deplasa personal la fața locului. La primele tablouri cu mai mult zel și promptitudine, mai tîrziu lăsîndu-se așteptat. Și, bineînțeles, că o făcea în timpul programului. Oricum, cînd s-a întîmplat să vină Costică acasă, într-o zi, pe neanunțate, lucrarea pavoazării pereților cu tablouri de familie era ca și pe terminate. Numai că omul, tont-tont dar tot n-a vrut să înțeleagă de ce era ușa zăvorîtă pe dinăuntru. Și oricît a încercat Lucreția să-l convingă că fără să-și dea seama, că are om în casă, din instinct de apărare și protecție față de hoți, zăvorîse ușa, Costică a rămas cu un ghimpe în inimă. Ceea ce s-a tradus printr-o decizie pe loc: „Să nu-l mai prind pe ăsta-n casă!". „De ce Costică, sufletelule, de ce?" s-a nedumerit Lucreția. Nu cumva te gîndești la ce n-aș vrea să mă gîndesc că te gîndești?!"

Costică n-a mai zis nimic. Numai că, într-o altă zi, iar l-a găsit pe rămar în casă. Și erau tot zăvorîți că a trebuit să sune și să aștepte la ușa lui, de s-au impacientat oamenii.

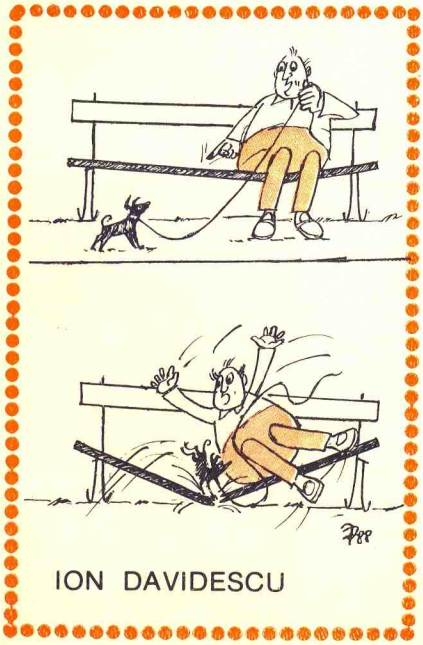

ION DAVIDESCU

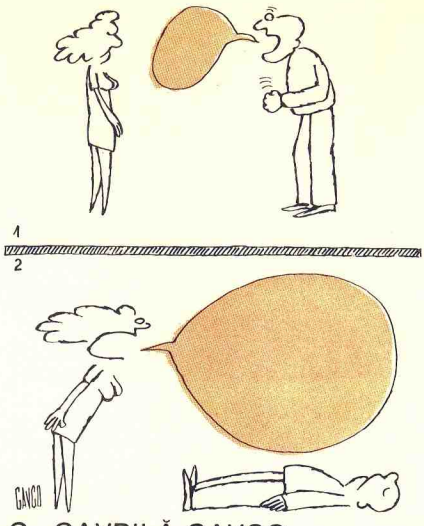

C. GAVRILĂ-GAVCO

— Iartă-mă, Costică, dar tocmai sprijineam tabloul ăsta, ultimul, ca să-l prindă mai bine-n șuruburi domnul rămar!... i-a explicat ea. Apoi, îndreptîndu-se, spre rămar:

— Că bine ne șade, domnule! Ne-ați făcut atîtea lucrări în casă și nici numele nu ne-am învrednicit să vi-l știm...

— Mă cheamă Bulumac, doamnă! Ghiță Bulumac... Și sper să fiți mulțumită de lucrare, a trecut el cu privirea blîndă peste ramele ca de icoane ale tablourilor.

Costică Cărpător a înghițit-o și pe asta...

Cînd rămarul ajunsese probabil la atelierul său de pe Buzești, blocul întreg a auzit un strigăt de fiară:

— S-o termini, Lucreție, cu șuruburile! Mie nu-mi trebuie șuruburi pe pereți!

Replica Lucreției Cărpător, slabă, îngăduitoare n-a auzit-o decît vecina, femeia lui Cocîr:

— Fii liniștit, Costică! A dat sfîntu' de-am pus pe pereți toate tablourile pe care le-am vrut. Pentru vara asta mai am să dau la lărgit niște rochii că m-am mai rotunjit. Și gata!...

Cuvinte care au încurajat-o pe-a lui Cocîr care, venind mai spre seară să ceară împrumut niște boabe de piper, i-a sărat inima Lucreției cu cuvintele:

— Știi, ce, vecină! M-am gîndit să-mi pun și eu în ramă niște poze. Că tare mi-a plăcut cum ți le-a lucrat pe-ale dumitale, rămaru' ăsta de pe Buzești... Mi-a promis că peste vreo două-trei zile ar putea veni. Că mai are comandate pînă atunci și alte lucrări...

— Nu-i rău, vecină! Omul e cît e, dar un tablou pus în ramă rămîne multă vreme amintire! o încurajă Lucreția.

Și făcu în așa fel încît, cînd rămarul își începu lucrarea la vecină, ea să fie ocupată cu probatul rochiilor pentru lărgit. Și cum croitorul îi făcu o impresie bună se hotărî să-și lucreze și o rochie nouă. Poate cînd va fi gata, dacă va fi de acord și Costică, să-și facă și o poză împreună în Cișmigiu, la buturugă. Și-o să se gîndească, atunci, dacă merită sau nu s-o înrămeze și pe asta.

FIȘE din galeria de portrete

NICOLAE DRAGOȘ

știuca

„În apă-i frig,
Viața-i grea
Pentru mărunții pești
Și-i pentru ei
Mult prea umilă.
Dacă-i înghite –
Binele li-l vrea.
Și-o face cu
O nesfîrșită milă".

(Așa, laconic, informează
O exemplară stenogramă
După discursul dumneaei).

iepurele

Știe că e greu să poată
Să îl vadă după coadă.
Spaima lui proverbială
Are explicații vechi:
Nu de coadă el se teme
Ci se teme de urechi.

vulpea

Cînd încearcă vînătorul
Cu alice s-o ajungă
Ea, de veacuri înțeleapta,
Își trimite coada-n stînga
Și o ia viclean la dreapta.

lupul

Ca un alt an
Din nou să vie,
Își schimbă periodic părul.
Năravul – nu,
Căci vrea să fie
Model pentru statornicie.

...Ori, cel puțin, el crede
Că ăsta-i adevărul.

cioara

Slobozind un greu oftat,
Spuse Cioara supărată
Că s-ar cere deîndat'
O eroare reparată:
„De ce sînt discriminări
Între vocile din crîng,
Mai ales că-n înserări
Vocile în cor se strîng?
Fiecare demn își poartă
Glasul ce i-a dat natura.
Deci să aibe-aceeași soartă
Cînd își cîntă partitura!"

Vedeți, după-al Ciorii grai,
Ar fi bine, bunăoară,
În același glas să ai
Și privighetori și... cioară.

Morala

Cu atare cîntăreață
Poate cîntecul să moară,
De nu-i zici la timp, în față:
Poți să cîrîi cînd ești... cioară!

vîscul

Nu își înfige ghiarele-n stejar
C-ar fi de fel
Cam parazit nițel.
Dar are-apucături de sanitar
Și-i curios să știe
Doar atît:
„Stejarul dacă are viață-n el,
Și cît?"

TUDOR VASILIU

BOALA WINIWARTER BURGER și ardeii capia

Nu există chirurg mai priceput decît Staicu Rădulescu-Uimeni. Această credință își are adepți chiar printre pacienți, nu numai printre moștenitorii celor ce au sucombat sub bisturiul său.

În principiu, Rădulescu-Uimeni nu pretinde plocoane și nu sugerează nimănui să-i trimită, după operație, în plic închis, ilustrate cu chipul lui Nicolae Bălcescu. Dar ce vreți?! Orice om se simte mai în siguranță dacă scoate niște bani din propriul buzunar; i se pare că dacă a plătit bine va primi o marfă de calitate, adică o sănătate perfectă. Desigur că aceste mentalități sînt învechite, arhaice. Pe scurt, chirurgul Staicu Rădulescu-Uimeni nu cere, dar nici nu refuză.

În frigiderul marelui chirurg odihnesc sitari și fazani, prepelițe și cocoși de munte neîmpăiați. Congela-

C. CIOSU

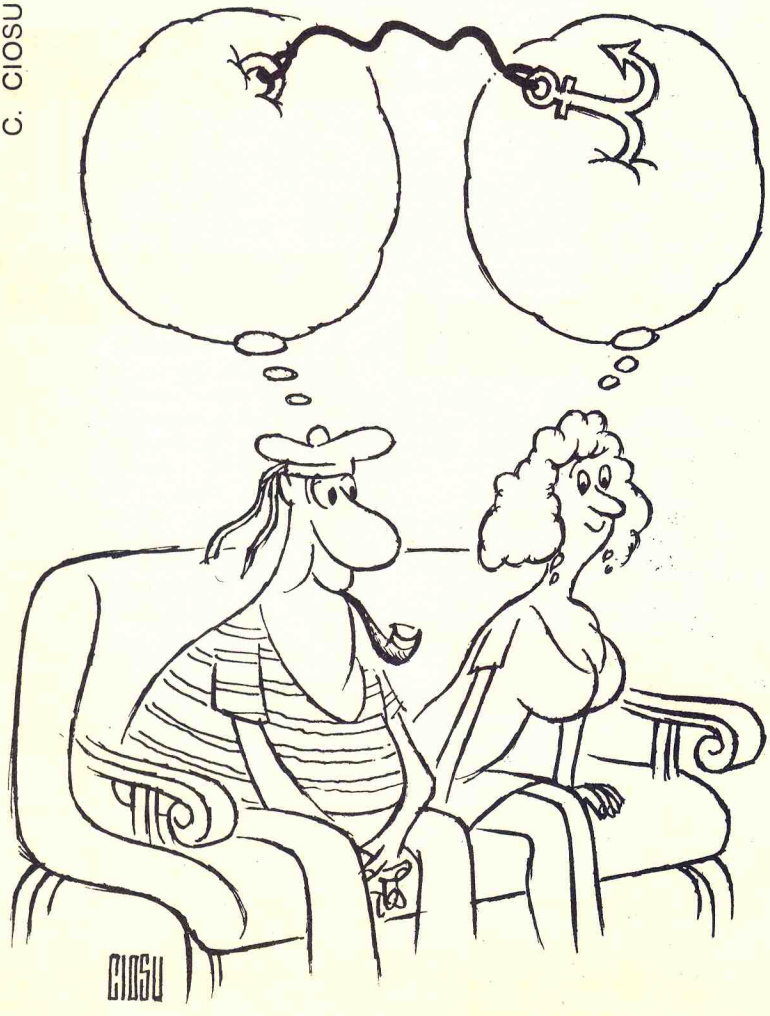

torul e un bloc compact de păstrăvi și mușchiuleți, momițe și icre de tot felul. Dedesubt stau roți de caș afumat, ca niște tobe, salamuri de Sibiu de culoarea fagotului, o harpă care nu e altceva decît un sfert de torace de mistreț afumat.

În debara, sticlele de Cotnari și coniac „Milcov", whisky-urile „Johnnie Walker", „Haig", „Teacher's", clondirele de brandy „Napoleon", de vermut „Campari" și de liqueur „Florio" străjuiesc cartușele de „Dunhill", „Kent" și „Rothmans", ciocolata „Toblerone" și casetele cu „Chanel" și „Cristian Dior" al căror loc firesc e, desigur, în sala de baie.

Am intrat în debaraua marelui chirurg pentru a-l deferi justiției cititorului și nu pentru a-l da pe mîna miliției. Mai ales că, lunar, bunurile sînt preluate de nepoți, instalatori, mecanici auto, secretare și cohorte de musafiri petrecăreți. Am făcut-o mai mult pentru a preciza decorul.

— Veronico — se trezește într-una din zile Staicu Rădulescu-Uimeni — cred că o să nasc. O să iau premiul Nobel. De două nopți nu visez decît ardei capia. Știi, o salată cu ulei, oțet, zahăr și sare. Atît. Îi apuci de coadă... îi ridici... și te vîri sub ei cu gura în sus, ca sub cișmea... N-ai putea...?

— Ce vrei să-mi propui? se răsucește Veronica Rădulescu-Uimeni, soția marelui chirurg. Mă vezi *pe mine* **cu sacoșa** ÎN PIAȚĂ??? Să ajung de rîsul doamnelor Lelescu, Carafoglu, Ispir? Monstrule! Tiranule! De ce nu-ți aduce unul din

VARUJAN VOSGANIAN

PE MALUL AHERONULUI

„Cum soseau, stăteau să-i treacă dincolo și, din dragostea de țărmul celălalt, își întindeau mîinile".

Virgiliu — Eneida, Cartea a șasea

Trecuse miezul nopții. Burnița dintr-un cer care se bănuia imens și negru. În fața Gării de nord se deslușeau mogîldețe cu trupurile subțiate de umbre, cînd înfrigurate unele într-altele, cînd risipindu-se ca pentru a-și lua unele altora înainte. Trecu un taxi, luminînd fugar fețele resemnate. În urmă făpturile, învălmășite pentru o clipă, amuțiră iarăși. Ceasul cel mare al gării petrecu încă o jumătate de oră. Din capătul străzii se apropie un alt taxi care opri la peron, ceva mai încolo. Nefericiții își înșfăcară bagajele și se năpustiră, înconjurînd mașina. Ciorchini de mîini se încălecară pe mînerele portierelor. Înăuntru șoferul aprinsese lumina și-și număra banii, fără să se sinchisească de îmbrînceala lor. Abia după ce își așeză teanc și cu migală bancnotele în buzunar, deschise portiera. Făpturile îl priviră cu sfiiciune, îndîrjindu-se să fie mai aproape.

— Sînteți liber? îndrăzni unul, făcînd un pas nainte.

— Nu-mi arde de glume proaste la ora asta! șuieră șoferul.

Acela se retrase, pierdut. Îi luă locul un altul, cu gulere de blană și valiză diplomat.

— Încotro?

— În Piața Unirii! veni răspunsul, gîtuit de emoție.

— Prea aproape, pufni șoferul. Altu'!

— Militari! se auzi o voce din mulțime.

Șoferul socoti cîteva clipe.

— Bun! hotărî. Cine-i pentru Militari, să treacă-n partea asta. Restul, la o parte!

Brațele se scurseseră moi de pe portierele mașinii. Sufletele alungate se retraseră-n tăcere. Rămaseră cinci bărbați, înconjurați de-un maldăr de bagaje.

— Sînteți împreună? iscodi șoferul.

Nu erau.

— N-am decît patru locuri în mașină! continuă, sec.

Cei cinci nu se clintiră. Își scoaseră piepturile înainte, așteptînd cu teamă. Șoferul făcu cîțiva pași prin fața lor, cercetîndu-i la lumina ceții. Se opri în fața unuia ce tremura într-un palton subțire, cu poalele ferfenițite.

pacienții tăi ardei capia?!

— Draga mea, știi bine că nu cer nimănui nimic. Și apoi, pacienții mei sînt de la profesor universitar în sus... Nu tu m-ai învățat să îi selectez, pe cît posibil? Îl vezi pe generalul Stoiculescu aducîndu-mi ardei capia? Uite ce propun: mergem cu mașina, tu lași geamul în jos și, în dreptul aprozarului, întrebi cu vocea prefăcută: aveți ardei capia? Dacă au, uite, promit că mă dau jos să cumpăr.

Lada 1200 combi, de culoare crem, a familiei Rădulescu-Uimeni, se prelinge cu ambreiajul patinînd pe lîngă aprozar. Brusc, soția chirurgului scoate capul pe fereastra portierei din dreapta. Ochelarii fumurii îi acoperă șalul care-i acoperă pînă și nasul. Cu o voce groasă, de buldog, strigă:

— Aveți capia?

De uimire, o băbuță lasă să-i curgă fasolea albă uscată peste cartofii din sacoșă. Va avea de ales, nu glumă, cartofii sînt foarte mărunți.

— Nu avem! Încercați mîine dimineață! se dezmeticește vînzătorul.

— Bună ziua, madam Rădulescu răsună vocea doamnei Carafoglu prin ușa deschisă de la „Coafor".

— Demarează, tontule! scrîșnește Veronica Rădulescu-Uimeni. Ne-a recunoscut mașina.

Mîinile crispate ale chirurgului tremură în căutarea schimbătorului de viteze.

Zile în șir, o săptămînă și mai bine, marele om încearcă să-și pro-

GH. D. CONSTANTINESCU

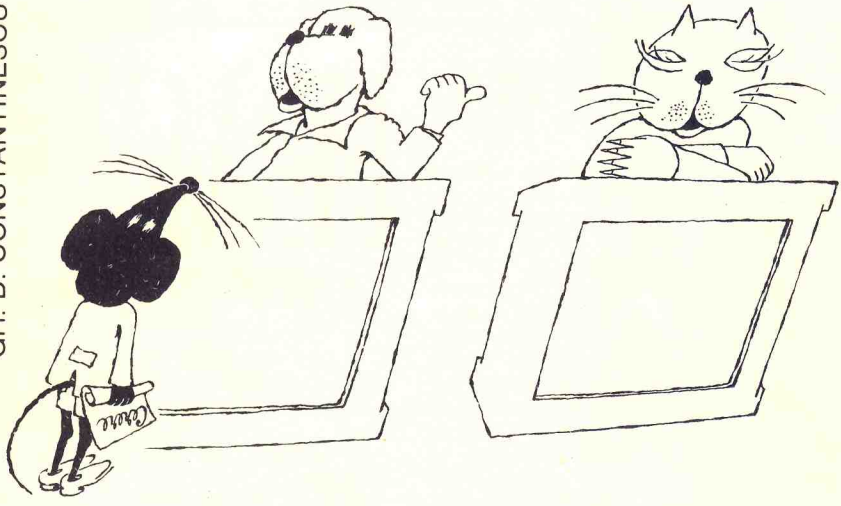

— Tu! spuse. Dă-te deoparte!

— Fie-vă milă, strigă nefericitul, întinzînd brațele spre dînsul. Aștept de două ceasuri...

Șoferul nu răspunse, așteptînd opinia publică să-și spună cuvîntul. Ceilalți reacționară cu promptitudine, îmbrîncindu-l pe îndărătnic. Năpăstuitul, poticnindu-se în poalele mantalei, se trase îndărăt cu valiza lui de lemn. Șoferul privi toată scena mulțumit, cu mîinile în buzunare. Apoi se îndreptă din umeri.

— Aștilalți patru! spuse scurt. Încolonarea!

Trecură cu iuțeală unul în spatele celuilalt, sărind peste bagaje.

— Nu așa! În ordinea înălțimii...

Se reașezară, potrivindu-se în pripă.

— Voi doi, ordonă șoferul spre cei mai înalți. Urcați bagajele-n mașină!

Apoi se îmbulziră înăuntru. Unul mai bondoc profită de învălmășeală, strecurîndu-se în față. Șoferul porni, declanșînd aparatul de taxat. După vreo zece minute în care pasagerii își făcură curaj, unul din ei îndrăzni:

— Nu credeți că ne îndreptăm spre o direcție opusă?

— Trebuie să fac plinul, răspunse șoferul.

— Tocmai în partea cealaltă a orașului?

Omul de la volan nu se sinchisi

cure o sacoșă de ardei capia. În tot acest timp stă de vorbă cu oamenii, învață rețete culinare, i se propun spre cumpărare: glucoză, revista „Femeia" și chewing-gum sîrbesc. De ardei capia nici vorbă. Ajunge într-un asemenea grad de disperare și uzură fizică încît e gata să cumpere soia, dar gîndul că poate nu e făcută din ardei capia îl oprește.

— Alo! Tovarășa Stela! o sună într-o bună zi pe fata de la triaj. Doctorul Marinescu este? Ia dă-mi-l o clipă. Alo, Marinescule, mi-ai recunoscut vocea, n-ai un pacient așa... mai de la țară?... O urgență. Ai? Trimite-l la mine. Aha, trombangeită obliterantă. Boala Winiwarter-Bürger. Aștept.

În sala de consultații e adus moș Stănică.

— Omule, vrea să știe mai întîi marele chirurg, ai acasă o grădină de legume?

— Am... Se poate...

— Și, în grădina dumitale, cresc și ardei capia?

— Cresc, cum să nu.

— Știi dumneata cît costă un kilogram de ardei capia?

Bătrînul roșește, semn că începe să priceapă:

— Știu. Mi-a spus fiică-mea cînd a venit în vizită. Se vinde bine. Al naibii de bine.

— Uite ce-i: mata ai boala Winiwarter-Bürger, dar ai și ardei capia. Ai înțeles ce vreau să spun? E clar? Eu te fac sănătos...

— E clar, dom' doctor, se poate... E o cinste pentru mine!

După patru zile — toamna e încă

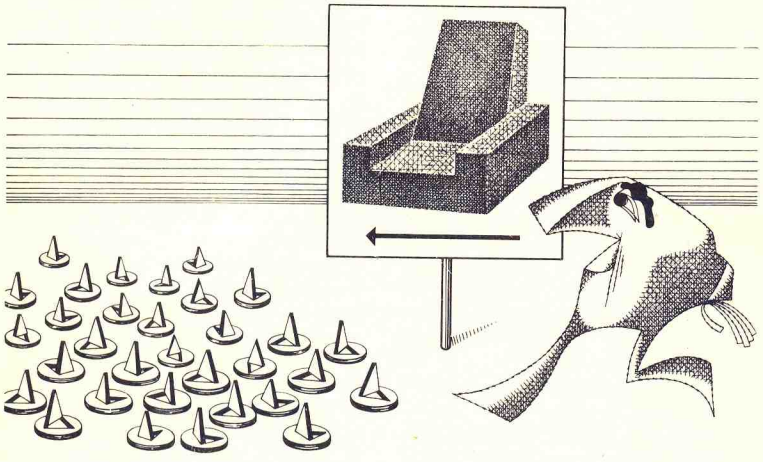

BOUR

și protestul fu redus la tăcere. Urmăriră, strînși unii într-alții, conul de lumină pasageră al farurilor. În cele din urmă taximetristul opri, parcînd cu meșteșug în fața stației de benzină.

— Dați-vă jos! spuse. N-am voie să pun benzină cu călători înăuntru.

Fără să crîcnească cei patru se năpustiră afară, încolonîndu-se pe trotuar.

— Acuma nu e nevoie, le aruncă șoferul, trecînd pe lîngă ei.

Umplu pe îndelete, apoi intră în cabină unde se întreținu cordial cu dispecerul, în timp ce pasagerii, neîndrăznind să intre în mașină, se strîngeau sub pulberile umede. După mai bine de un sfert de ceas șoferul apăru și le făcu semn să urce. Se înghesuiră, ținîndu-și de cald unul altuia. Omul învîrti cheia în contact dar motorul nu răspunse în nici un fel.

— A obosit bateria, constată. N-am ce vă face, mașina trebuie împinsă. Dați-vă jos!

Pasagerii țîșniră afară, încolonîndu-se cu pași mărunți și repezi.

— Ce faceți? strigă șoferul, coborînd geamul. Treceți în spate și cînd vă fac semn, împingeți toți odată.

Apăsă ambreiajul; călătorii se încordară, icnind. În cele din urmă motorul porni, pîrîind. Taxiul o luă ceva mai repede. Călătorii, derutați,

în toi — marele chirurg, cu șorțul legat în jurul mijlocului, între două operații dificile, pătrunde în rezerva lui moș Stănică:

— Ei, cum te simți?

— Strașnic. Vă așteptam. Aveți timp să mă ascultați?

— Nu mult. Spune repede.

— Ei, dom' doctor, treaba cu ardeii capia. S-a aranjat. I-am vîndut pe toți. În colț, la Amzei. I-a dat fiică-mea în zece minute.

— I-a dat?!!?

— Pe toți. Am găsit și bișnițarul cu valuta...

— Bișnițarul cu valuta?

— Valuta, da... Dolărașii... L-a adus fiică-mea cu ea și pe Gore, prostul satului de unde sînt eu. De, fata preventivă. A intrat Gore în șop: habaldînga-dunga, că dacă-i pui o pereche de blugi zici că-i hipi și fiică-mea i-a tradus șopistei.

— I-a tradus șopistei?! sughite Staicu Rădulescu-Uimeni.

— Da. Și uite așa am reușit să vă aduc asta. Citiți dumneavoastră. Noi nu știm rusește.

Moș Stănică scoate de sub pernă o butelcă aurie pe care scrie cu litere de-o șchioapă: „CHIVAS REGAL, BLENDED SCOTCH WHISKY" și o înmînează ceremonios chirurgului.

Marele om mulțumește în șoaptă. O ia. Doar în scenetele de televiziune actorii închid ochii, leșină, strigă sau sparg sticle în creștetul partenerului. În realitate, posesorii unei sticle de „CHIVAS REGAL" așteaptă să se lase seara, o destupă și se fac cui.

începură să alerge în spatele mașinii. Vlăjganul primul, ținînd aproape, iar ceilalți răsfirați pe șosea, alergînd din răsputeri.

— Așteptați-mă! striga disperat bondocul, ținîndu-și cu o mînă căciula și agitînd-o pe cealaltă.

După vreo două sute de metri taxiul frînă brusc. Vlăjganul, luat prin surprindere, se lungi pe capotă. Apărură și ceilalți, abia trăgîndu-și sufletul. Se strecurară înăuntru, năduşind. Bondocul se prăbuși pe bancheta din față, adunîndu-și puterile pentru un zîmbet cît mai amabil.

— Altfel se oprea din nou, lămuri șoferul.

— Face bine puțină mișcare, întretăie grăsunul, cu ochii peste cap.

Taxiul coti pe niște străzi lăturalnice. Pe contor prețul urca fără milă. Dar asta, fără îndoială, conta mai puțin.

— O țigară! ceru șoferul.

ILIE SAVU

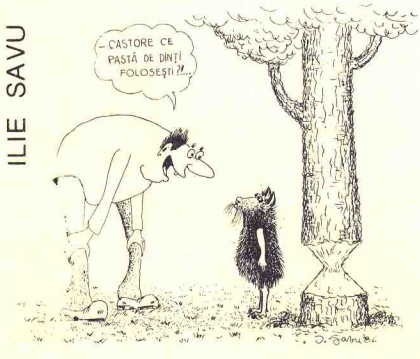

Se îmbrînciră unul pe altul, căutînd să-și facă loc ca să se caute prin buzunare. Bondocul, mai degajat, scoase la iuțeală un pachet de țigări americane și sălta două țigări, să fie la îndemînă. Șoferul prinse o țigară în vîrful buzelor și păstră pachetul, aruncîndu-l pe bordul mașinii.

Unul din spate se aplecă peste banchetă.

— Nu vreți să opriți puțin? întrebă. Aș vrea să cobor, dacă se poate...

— Nu se poate! i-o reteză șoferul. N-o să opresc după cum i se năzare fiecăruia!

Acela se ghemui la locul său, intimidat. Totuși, cînd cifra se rotunji la o sută de lei, șoferul, înduioșat, trase pe dreapta. Opri contorul, arătînd cifra.

— O sută de lei de căciulă!

Patru bancnote i se așezară cuminți în palmă din partea a tot atîtea căciuli.

— Și acuma dați repede bagajele jos!

Săriră și înșirară la iuțeală valizele în mijlocul străzii, prin băltoace, în timp ce taximetristul îi stimula, ambreind vîrtos.

— Dați-i zor! strigă, prin geamul portierei.

— Gata șefu'! se grăbi vlăjganul, apropiindu-se. Gata! Oricînd mai aveți nevoie de noi, vă servim cu plăcere.

Rămaseră respectuoși, cu căciulile în mîini, fără să se clintească din calea stropilor pe care taxiul, demarînd în trombă, îi stîrni.

GABRIEL BRATU

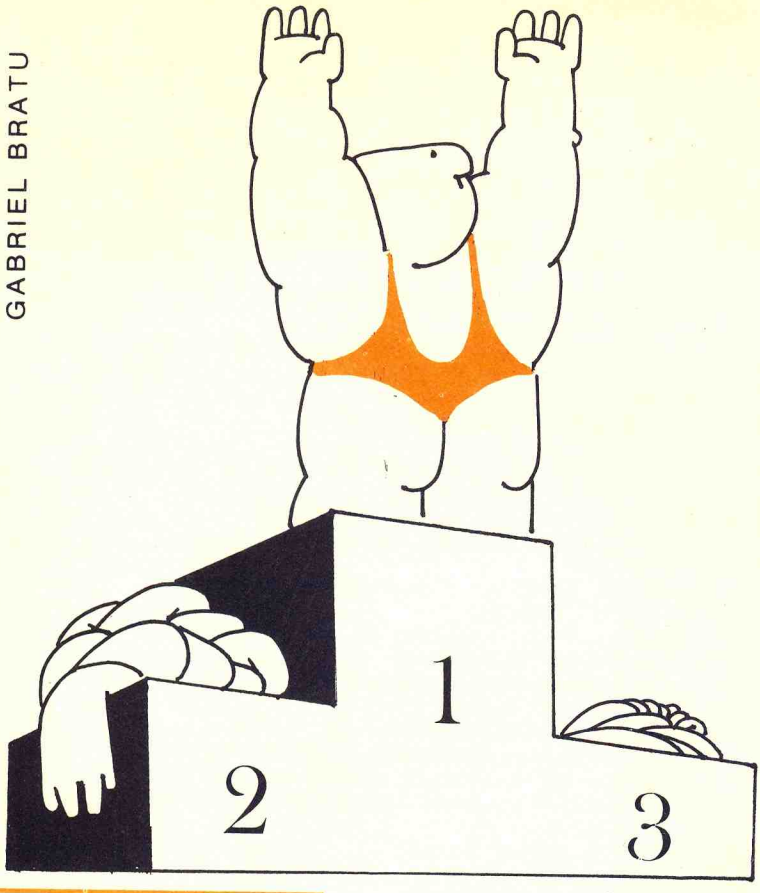

VIOREL MARTIN

MUZA

Sîngeriu precum rubinul
Și mi-l toarnă în pahar
Mai amar decît veninul,
Dulce piatră de hotar
Între vara care trece
Și-nserarea care vine.
Frunze moarte stau să-nece
Bucuriile din mine.
Și mi-l cînt ca pe-o comoară,
Și mi-l țin ca pe o moaște,
Nu-l iubește și nu-l cîntă
Numai cine nu-l cunoaște.
Și mi-e critic, și mi-e muză,
Dătător de nimb și har
Pentru care am o scuză...
Că e vin de MURFATLAR.

CHEMARE

Leneș e și e fudul
Toată ziua, la cafele;
Pe la șefi doar temenele
Iar la muncă, numai chiul.

Crede c-a-nvățat destul
„Toate-s niște bagatele"
Se bazează pe „proptele"
Și de muncă „e sătul".

Cît e ziua lui de mare
Se preumblă pe culoare
Cu aplomb de fluture...
Cine să îl „scuture"?

Hai, URZICO, hai aici!
Vino, soro... să-l urzici!

ION ȚÂRLEA

PE SCHIȚE

(Parodie după George Țărnea)

E o familie tînără - mare bucurie
Și-s două aripi în plus
Pentru soț și pentru soție
Lansîndu-și avîntările în sus.

Poți visa. Da, aici poți visa - și gîndi
Ca pe o frază zborul,
Că intră-n clădirea lor mulți copii
Aducînd o mulțime de viitoruri.

Afară, văzduhul e colindat de mistrii
Și de zîmbete
și într-un fel de falnic efort
Orașul se mută în zi
Cu mijloacele-acestea de transport

O, tinerii căsătoriți abia de ieri!
O, rezonanță proaspătă a aerului inspirat!
Orașul a făcut două inovatoare trieri
Dăruindu-l pe unul cu celălalt...

Și nu s-ar fi întîlnit
Și n-ar fi fost totul atît de frumos
Dacă aripile lor
Cu zborul zvîcnit
Ar fi plutit vreuna mai jos.

MATTY

– Te crezi cumva vreo privighetoare, ...vreun păun, ...vreo pasăre a paradisului?

DANIEL MILITARU

BEȚE-N ROATE

● Într-un fel, îl mulțumea faptul că este ultimul pe lista celor dați afară.

● Somnambulul s-a spînzurat. Noroc că a doua zi nu știa nimic.

● A luat cu forța titlul de campion la lupte. Pînă și rebuturile îi ieșeau de proastă calitate.

● Circulînd cu o viteză foarte mare, a îndreptat o curbă.

● Pornit în căutarea adevărului, s-a topit. A dat de aur.

● Eforturile doctorilor de a-l face bine, l-au lăsat rece.

● Era cu picioarele pe pămînt cînd și-a tăiat craca de sub picioare.

● După aruncarea discului, a urmat picupul.

● Pe oaie o cuprinse o foame de lup.

● Tînăra avea un corp frumos. Păcat că-l folosea drept corp delict.

● Saltul mortal nu i-a reușit. Acrobatul a rămas în viață.

● Ager vînător. Trăgea cu urechea.

● Excesul de alcool a fost combătut cu tărie.

● După război se odihnește-n pace.

● Adevărul e în vin, minciuna în etichetă.

● Pînă în ziua căsătoriei, a fost un om fără pereche.

● Era neclintit. După trei zile l-au îngropat.

EPIGRAME

CORIN BIANU

Dorind din hibe să-și mai scadă,
Fier vechi s-a hotărît să dea
Și-a început cu-o tinichea
Ce-i atîrna de coadă!...

*

Piatra la rinichi sau calculul renal
E o boală-n termen medical;
Similar efect catastrofal
Are pentru unii calculul... mental!

*

Cu firea lui petrecareață
Pe seară el la chef veni
Și a plecat spre dimineață
Dar nu mai știe-a cîta zi!

NICOLAE GHIȚESCU

Fostului meu director

Ai fost hain și încrezut!
Și-acum te miri că te salut,
De fapt, respectul nu ți-l port,
Dar mă descopăr... ca la mort.

Unui prost îngîmfat

Are-o minte luminată
Ca un bec fluorescent:
Nu se-aprinde dintr-o dată,
Dar se stinge la moment!

Autoepitaf

La loc de veșnică odihnă
Dorm somn adînc în neființă,
Doar spiritiștii nu-mi dau tihnă:
Mă cheamă noaptea la ședință!

JOZSEF BALOGH

VARIAȚIUNI PE TEME DE FELIX KRIVIN

FALCĂ DE MĂGAR

Zise măgarul:

— Cînd ți-oi da una cu falca!...

— Cum așa? se nedumiri leul.

— Vasăzică, n-ai citit sfînta scriptură?! Acolo se spune clar că Samson a doborît cu o falcă de măgar o mie de filisteni.

— Grozavă ispravă — mormăia leul copleșit. Chiar o mie în cap?

— Exact. Nici mai mult nici mai puțin. Falca de măgar e o armă strașnică — desigur dacă se află în mîini de nădejde...

— Arată-mi-o — îl ruga leul. Dă-mi voie să o ating!

Mai tîrziu leul stătea deasupra măgarului mort strîngînd la piept falca vestită.

— Da — gîndi leul — defunctul avea dreptate: în mîini de nădejde falca de măgar e o armă strașnică!

MONUMENTUL LUI MIGUEL SERVET

Calvin l-a trimis pe rug pe Miguel Servet.

Calviniștii i-au ridicat un monument.

— Iată aici — spuneau calviniștii — tocmai în acest loc, a ars înainte de timp marele Servet! Ce păcat că n-a mai apucat să-și vadă monumentul... Dacă nu-l mistuiau flăcările

POMPILIU DUMITRESCU

„AUTO-CRITICĂ"

MIRCEA CAVADIA

MĂSEAUA

În biroul Contabilitate de la Întreprinderea de Ace și Gămălii e cald, e bine și e ora 9. Sigur, tovarășii s-au dezmeticit deja, adică s-au ras și s-au spălat pe dinți la chiuveta din dotare, iar tovarășele s-au pieptănat și s-au fardat. Ba chiar pînă la susnumita oră au găsit și timpul necesar să-și bea cafeluțele ceea ce le-a creat o poftă de muncă aproape animalică. De altfel, se putea deduce cu ușurință lucrul acesta după înfometarea ce li se citea în ochi cînd priveau vîrfurile ascuțite ale creioanelor H.B. așezate războinic pe fiecare birou.

Dar, pentru că acum intervine un „dar", exact în clipa în care ceasornicele (cu mici diferențe) arată fix ora 9,14, se aude exclamația firavă, dar de netăgăduit a unui tov: „Băi, frate, m-a zăpăcit măseaua asta!"

Atunci, ca la un semnal, de parcă atît ar fi așteptat, se adunară ciotcă în jurul bietului suferind și-i înșirară pe nerăsuflate toate metodele în materie născocite de om de-a lungul veacurilor. De la zeama de ziar ars și zeama de clește pînă la pumnul în falcă și ața de bumbac sau relon, ceea ce determină o ușoară animație în favoarea celei din urmă pe motive de tehnică de vîrf. Bineînțeles majoritatea învinge, dar nici minoritarea nu stă cu mîinile în sîn și canalizează discuția spre un tărîm la ordinea zilelor. Adică spre moda femeilor mîncătorilor de cîini din tribul Buruguru de unde o persoană de în-

VASILE CRĂIȚĂ-MÂNDRĂ

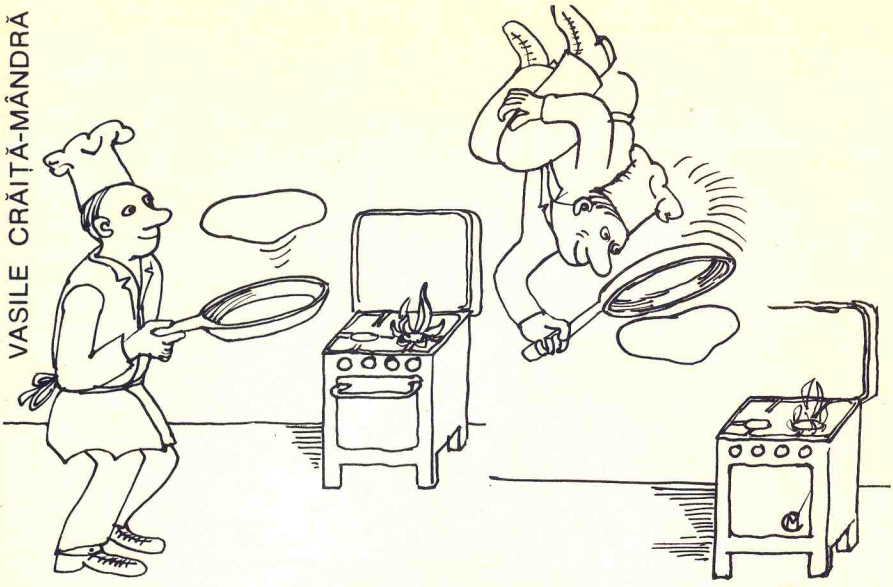

credere, medic veterinar, trimisă de 10 ani la specializare, tocmai trimisese o vedere cu niște superbi cîini. Acum spiritele se înfierbîntă: cu mărar sau cu pătrunjel?, dar un tovarăș calmează energic: „Gura, bă, se dau cotele apelor Dunării!" Apa crește, are balta pește! Crapul trage așa, știuca trage așa, carasul trage așa, dar demonstrațiile practice într-un borcan de gogonele determină un uriaș val de proteste din partea tovarășelor care nu dau doi bani pe acest minunat sport cu bățul și le fac să se dea peste cap pentru a-i trage pe microbiști într-o pasionantă discuție pe marginea bolilor la copiii mici. În acest context se schimbă adrese de moașe, poze cu soacre, oje, mazăre cu costiță și clătite de gata.

Cît vorbesc muzele, sigur, armele (creioanele) tac, ceea ce nu scapă unui tovarăș vigilent care demonstrează negru pe alb cît sînt de dezvoltate la americani calculatoarele, ordinatoarele și numărătoarele, dar nu prea este luat în seamă. S-a pus acum pe tapet calitatea semințelor de bostan în tratamentul jardiei, a sutienelor nemțești și culoarea cremei negre de ghete și timpul trece, iar telefonului, care deranjează de cîteva ori, i se vîră scurt pumnul în gură: „Ședință!" Sînt luate apoi în tărbacă filmele cu gangsteri, vînzătoarele de ciunga, bătăturile și bomboanele de mentă, vulpile argintii și vulpile neargintii, albumul duminical și creșterea cepei în regim intensiv pe ogoarele dintre blocuri, dar ce-i asta? S-a făcut deja 4, fraților, pe cai, pe tramvaie, se dă la televizor Steaua — Dinamo, făcurăm și astăzi economie la creioane, cine zice că?... Ne vedem mîine, la condică.

P.S. Se zvonește că la Întreprinderea de Ace și Gămălii se va înființa în curînd un cabinet stomatologic.

rugului înainte de timp acum s-ar fi bucurat împreună cu noi!

— Dar — explicau calviniștii — el nu a ars fără rost. Domnilor, marele Servet nu s-a înălțat spre cer în zadar! Dacă nu se prefăcea în scrum aici, cum am fi știut noi oare unde să-i înălțăm monumentul?

COASTA LUI ADAM

— Îți lipsește o coastă... Ce ai făcut cu ea?!

Acestea au fost primele cuvinte rostite de Eva văzînd lumina zilei.

— Draga mea, îți explic totul pe îndelete. Creatorul n-a mai avut materie primă și te-a zămislit din coasta mea...

Ea stătea în fața lui în splendoarea ei divină și îl sfredelea cu o privire arțăgoasă:

— Eram convinsă că îți risipești coastele pe femei!

Așa a început viața familială pe Pămînt

LEONTE NĂSTASE

ANDREI CIURUNGA

Clasică

Mirosind că vine în control comisia,
Șile, zis Ciupete, și-a semnat demisia.
Ce control să-i facă? Cine-ar fi capabil?
– Și-a plecat în lume fostul responsabil.

Dar pe drum, în „Lada" care-și lua elanul,
amintindu-și versul din Bolintineanu,
rise, în afara zonei de bătaie:
– Capul care pleacă, sabia nu-l taie.

Lupul, iezii și morala

Plecă de-acasă tînăra caprină
lăsîndu-și iezii. Și-a venit impasul.
Cumătrul lup, tot împungînd cu nasul,
a mirosit o trufanda la cină.

Deci, îndreptîndu-și cu fereală pasul
spre tocilar, feribila jivină
și-a șlefuit cu pila cea mai fină
limba și dinții, ascuțindu-și glasul.

Urmarea pentru iezi a fost fatală.
Rămîne-n schimb o jalnică morală
pe care n-o consider inutilă,

cînd însuși lupul, fiară rutinată,
n-a obținut bucata preferată
decît uzînd, ingenios, de-o pilă...

NECULAI DARIE

DE LA ZECE PÎN' LA ZECE

Grea durere mă apasă.
Nu sînt, zău, un simulant.
Să nu mor închis în casă
Intru în restaurant.

Că acolo-i lume multă
Chiar de vreau să plec, nu pot.
Cînd vorbesc, toți mă ascultă
Și cu toți beau cot la cot.

De la zece pîn' la zece
E deschis la orice bar.
Eu, sorbindu-mi vinul rece,
Nu-mi bat capul în zadar

Cu probleme de serviciu,
Că din astea... multe-or fi!
Zice lumea că-i un viciu
Băutura zi de zi

Dar eu știu că vinișorul
Face bine la stomac.
Cum să dau deci, cu piciorul
Unei băuturi.... de leac?!

Și mai știu că nu-i de mine
Să muncesc dacă n-am chef;
Nu-i așa că-i foarte bine
Cînd îl am pe tata... șef?

IULIAN PENA-PAI

DUMITRU DINULESCU

PLECAREA

LA GARĂ A UNEI FETE FRUMOASE

Nu ne mai întîlnisem de două săptămîni. Şi pîn-atunci ne întîlneam rar, fiindcă eu eram foarte ocupat şi fiindcă Dorina avea un fel de-a se purta cu care nu mă puteam obişnui.

De fiecare dată îmi povestea cîte ceva ciudat şi Dorina era întotdeauna eroina unor întîmplări pe care deşi le credeam, nu prea mă puteam obişnui cu ele. Avea părul blond, lung şi-l purta într-o coafură complicată.

Obrazul îi era prea alb şi-l pudra mereu. Exagera de multe ori.

Era foarte bine îmbrăcată şi buzunarele-i erau mereu pline de ciocolată şi de ţigări străine. Eu mă-nfruptam din toate, iar cînd ni se-ntîmpla şi-ntîrziam în oraş, ne întorceam cu taxiul. Ea plătea întotdeauna, deşi eu o tot rugam să aşteptăm tramvaiul, să nu luăm taxiul. Maşina mă lăsa la poartă, ne sărutam şi ea pornea mai departe, deşi locuiam pe aceeaşi stradă, la cîteva sute de metri depărtare.

— Ştii că mîine seară plec? Mi-a telefonat şi mi-a spus să mă grăbesc. Mîine seară plec.

Eu am mişcat buzele să răspund.

— Nu vrei să mă conduci la gară? spuse tot ea.

Vorbeam la telefon. A doua zi eram complet liber, chiar prea liber. Nu puteam să răspund altfel.

— Sigur că da. Merg neapărat. Cum facem?

— Îţi mai telefonez eu. Te sărut. Pa!

După ce a închis, am închis şi eu. Îmi lăsase totuşi a-nţelege că va fi o plecare tristă şi că probabil nu vom fi decît noi la gară. Prevedeam o plecare romantică. Mă gîndeam la fluturări de batiste şi la poezia depărtărilor ce se vor deschide între noi ca o prăpastie. Dar prăpastia se umplea cu scrisori parfumate pînă se acoperea şi ne trezeam iarăşi aproape, în realitatea suavă şi clară, curăţată de neîncrederea de pînă acum.

— Dan?

— Dan.

— La telefon e Dina.

— A, Dina...

Dina era prietena cea mai bună a Dorinei. O cunoscusem cu vreo trei luni în urmă, cînd venise împreună cu Dorina la mine, să jucăm bridge. Mai trebuia să vină un prieten şi nu venise. Am stat atunci şi am fumat nişte ţigări bune. Pe urmă ne-am plimbat prin parc şi am băut toţi trei cîte-un coniac la Braseria Parcului.

— Peste o jumătate de oră plecăm la gară. Sînt la Dorina. Vii? Nu?

— Vin.

Ploua. Necăjit că trebuia să iau şi basca, am luat-o şi-am ieşit.

Ploua leneş, dar stropii erau destul de mari şi se făcuseră deja băltoace. Cu toate astea, călcam fără grijă. Aprinzîndu-mi cu greu ţigara, am ajuns pînă-n colţ şi m-am pus pe-aşteptat.

Veniră cam greu, dar veniră, însoţite de-un haidamac înalt şi frumos, care ducea geamantanele. Mă uitam la el şi mă gîndeam, dacă nu-i fratele Dinei, sau iubitul Dinei sau vreo rudă. Tocmai venise troleibuzul şi ne-am urcat. S-a urcat şi haidamacul, deşi eu credeam c-o să rămînă, că n-a venit decît pînă-n staţie, să ducă geamantanele.

Pe banca din spate, Dorina s-a strîns lîngă mine.

— Tu vrei să-ţi scriu?

Nu se uita la mine şi răspunsul parcă nici n-o interesa. Haidamacul scotea bilete pentru toţi. M-am aplecat şi i-am şoptit în sfîrcul urechii:

— Cine-i omul? E prietenul Dinei?

Am întrebat-o doar aşa, să văd ce zice.

— Nu, e un prieten de-al nostru, spuse ea tare. Dar nici nu v-am făcut cunoştinţă. Dorin, vreau să-ţi prezint pe Dan. El e Dorin.

Nu m-am sculat și am întins mîna. În troleibuz eram aproape numai noi. Dorin s-a așezat pe banca din fața noastră. Dina era lîngă el și se uita serioasă pe geam.

Trenul trăsese și în vagonul de clasa întîi unde avea loc Dorina ne-am instalat toți. Am scos pachetul de țigări din buzunar și ne-am apucat să fumăm. Era tare plăcut și Dorina se cuibărise în pernele moi.

— Da' Carmen n-a venit? întrebă ea deodată.

— Carmen e cu Edouard, răspunse Dina.

Ploaia mai stătuse. Se vedea prin geam peronul și oamenii treceau rar, zgribuliți. Trebuia să ne dăm jos. Atunci a venit și Carmen. Era cu Edouard. Era brună și înaltă, cu sînii frumoși, cu un surîs agreabil. Nu-mi puteam desprinde ochii de la ea.

— Dane, ea e Carmen.

— Carmen?

— Știi, ți-am mai povestit de ea. I-am spus și lui Nucu. Erai și tu acolo.

Venise odată la mine să ne uităm la televizor.

Nici nu trecuse un sfert de oră că Nucu și apăruse. În seara aceea numai la televizor am stat.

— Ai auzit de filmul cu Renato Salvatori, de la „Patria"? întrebă Carmen.

Dorina nu răspunse. În locul ei, răspunse Dorin:

— Mie nu-mi place să mă duc la cinema. Dacă vreau, îmi fac cinema acasă. Șed, beau, mănînc. Mă așez la masă, mă gîndesc puțin și pe urmă fac ce vreau! continuă el*.

— Spuneți, o să vă gîndiți la mine? întrebă Dorina și încercă să plîngă. Acolo, la Arad, printre atît de puțini cunoscuți...

— Dar dacă Gelu ți-a telefonat, nu puteai să nu te duci? am spus eu și m-am uitat iar pe geam. Scuturam țigara pe jos și zău dacă-mi părea rău că fac murdărie în compartimentul acela atît de drăguț.

Locomotiva șuieră. Carmen, care era cu Edouard, coborîse deja. După ce o sărutase bine pe Dorina, ședea acum sub geamul ei și surîdea. Am sărutat-o și eu pe Dorina, în așa fel încît ea să nu creadă că sînt în vreun fel contrariat. A coborît și Dina, am coborît și eu. Mai erau în compartiment Dorina și haidamacul doar. Au coborît și ei. Dorina se-nroșise parcă și fața îi transpirase. S-a urcat iar în tren, a venit repede la geam și batista ei s-a văzut pînă s-a cufundat în ceață tot trenul.

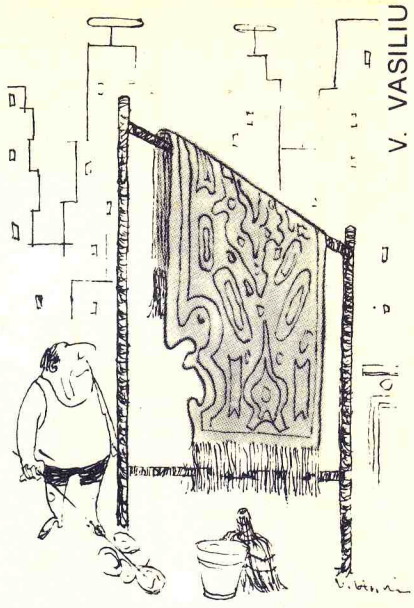

– După ce mă calci în picioare, mă mai și bați!

— Mai ai țigări? m-a-ntrebat Dorin, că iau eu cînd ieșim.

— N-am decît Virginia**.

— Asta fumez și eu.

— Dina, tu mergi cu 81, nu?

— Da.

Carmen și Edouard dispăruseră de mult.

— Nu știi de unde pot să-l iau pe 32? l-am întrebat eu.

— Ba da, eu ies tot pe acolo, stai întîi să iau țigări, mi-a spus Dorin.

Cînd am ieșit din gară ploua bine. Am văzut pe 32 tocmai plecînd. Am dat mîna cu Dorin, că el se grăbea, mi-am înfundat mai bine basca pe cap și m-am pus pe așteptat.

** Peste ani, chiar de-abia celebrul John Travolta avea să declare: „Nu sînt un intelectual, dar cred că posed inteligența vieții... Viața mea e mai bună ca aceea din filme. E mai intensă, mai atrăgătoare. O viață excepțională" (Cinema nr. 8/1985)*

*** Virginia! Fiindcă treaba s-a-ntîmplat pe vremea țigărilor Virginia.*

EUGEN TARU

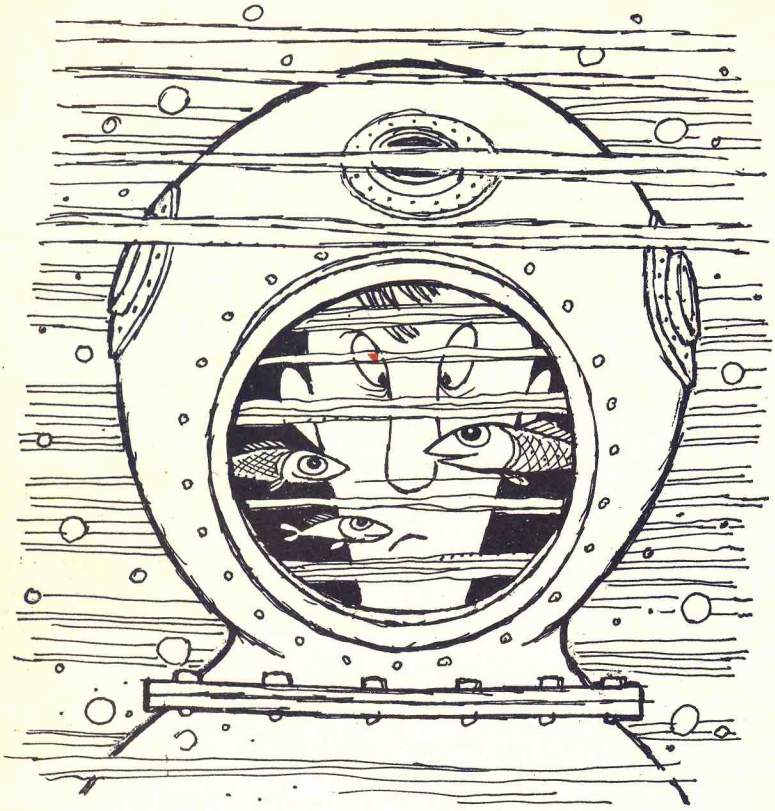

EDUARD HUIDAN

CONTROL ÎN PIAŢA DE MIERCURI

— fragment din romanul «ACVARIUL SPART»

Cu microfonul în mînă, Ginel Burduşan arăta falnic, „ca un reporter", se exprimase Prepeliţă, care, după ce probase instalaţia de sonorizare hăulind de cîteva ori „ca pe Jii", băgînd spaima în producători şi cumpărători, deopotrivă, trăsese rapid cîteva pahare de Sîmbureşti, ca să nu rămînă în pagubă. Se apropiară în grup de o tarabă unde un moş cu pălărie neagră şi ochelari de soare polonezi, cu ramele rotunde, vindea roşii. Burduşan, fără să ţină seama de cele şapte-opt persoane care aşteptau în linişte la rînd se băgă în faţă şi-i înfipse moşului microfonul sub nas:

— Cu cît dai roşiile, tătucă?

— Cu zece, să-ţi trăiască viaţa! Că uite ce frumoase **e**! Una şi una!

— Da pe mercurial cît scrie?

— Cît scrie, cît nu scrie eu aşa vînd! Nu bag mîna'n **pozonaru** nimănui. Iei? Bine! Nu? Să fii sănătos!

Megafoanele din piaţă bubuiau.

ILIE BĂDICUȚ

O ANUMITĂ SUPĂ

Vai, cuvintele noastre cele de toate zilele, cîte feste pot să ne joace atunci cînd nu le folosim cum trebuie! S-ar putea scrie cărți întregi, ba s-au și scris, cred, rămîne doar să le citim... La cele scrise pînă acum, aș vrea să adaug și eu aceste rînduri, despre una din prețioasele noastre de odinioară. Personajul mi-a fost creionat de mult de un distins profesor pensionar, fostul meu vecin P.S. care însă a lăsat portretul în faza de schiță. Mă gîndesc că stampa desenată în fața mea de vechiul și emeritul dascăl de limbă românească ar putea să suscite interesul unor amatori de gravuri vechi. De aceea m-am hotărît s-o scutur de praf, să-i întăresc conturul și s-o expun în public.

Doamna Esmeralda Eleutherescu se consideră o persoană nespus de delicată și de aceea este preocupată tot timpul să nu rostească pentru nimic în lume o mulțime de cuvinte și expresii de proveniență „mitocănească", de la țară și de la mahala. În timpul promenadei rituale pe care o face la brațul domnului Ermil Eleutherescu, legiuitul consort, dumneaei îl întîlnește pe domnul Popescu-Delaplosca, vechi prieten al familiei. Întîmplător, mă aflu cu cîțiva pași în fața lor, afluxul amatorilor de plimbare nu-mi permite să mă îndepărtez prea mult. După ce-și exprimă surpriza de a-l fi întîlnit pe domnul Delaplosca, doamna Eleutherescu exclamă cu afectare teatrală:

— Vai, ce dulce este!! E băiat, sau fetiță?... Vai, Georges, de ce nu ni l-ai prezentat pînă acum?!

Îl cunosc și eu pe domnul Popescu-Delaplosca, conu' Iorgu pentru prieteni, Georges pentru consoartele lor și celelalte cunoștințe feminine, foarte numeroase de altfel, îl știu celibatar con-

Moșul, naiv, dar și cam surd, nu prea își dădea seama ce se întîmplă. Ginel îi dădu microfonul lui Tănase Pistol care citi cu voce tunătoare de pe o fițuică:

— Foaie verde de podbal/ Noi avem mercurial!

Titi Bleandă preluă microfonul și continuă, cu un gals pițigăiat dar ferm:

— Tovarăși ce cumpărați/ Nu vă lăsați speculați/ Pe producători înfierați!

Urmă Prepeliță care, pentru o clipă, uită că e „în emisie" și trase un „Să moară mama, parcă ar fi teatru la microfon!", care răsună în toată piața, dar înghiontit de șeful direct își reveni și urlă cît îl țineau bojocii:

— Leliță cu păru' creț/ Nu mai da cu suprapreț!

Între timp, lumea se adunase în jurul lor. Jean Amiraian, care trebuia să spună „Aceste frumoase versuri aparțin distinsei noastre poete Ionela Raflan", se înecă iar moșul întoarse tasul și strigă hotărît:

— Nu mai vînd. Am închis.

Ginel Burdușan se înroși tot.

— Ce-ai închis, mă? Unde crezi că te afli?

Cei din jur începură să dea semne de nerăbdare:

— Băi, tovarășe, v-ați făcut numărul, acum lăsați omul să vîndă. Avem și noi treabă.

— Dumneata încurajezi specula!

— Nu tovarășe, mie-mi plac roșiile.

Un hohot de rîs, amplificat de megafoane, îl acoperi pe Burdușan care striga că el nu glumește. Tănase Pistol scoase chitanțierul să-l amendeze pe moș dar acesta, calm, dădu o replică scurtă:

— Nu plătesc. Eu am vîndut cu opt lei, cum scrie la mercurial.

Ginel simți cum i se urcă tensiunea:

C. GAVRILĂ-GAVCO

Cleștele și ciocanul ținură sfat și-l criticară pe cui. Au ajuns la concluzia că toate merg anapoda în întreprinderea lor din cauza acestui încurcă lume. Prea ades cînd e bătut la cap se-ndoaie, cînd e bătut peste șale, să se-ndrepte, se rupe, cînd trebuie scos dintr-un loc unde nu mai este nevoie de el își pierde capul sau, pur și simplu, nu vrea să iasă.

Numai greutăți le face și se minunară împreună cum de nu

vins și sînt intrigat să aud așa nitam-nisam că-și plimbă odrasla pe Corso. Întorc capul și ce văd? Domnul în „cestiune" purta în lesă un exemplar enorm din familia canidelor, poate un Saint Bernard; eu nu-i cunosc bine decît pe cei ciobănești și pe cei de curte, subspecia „canis javra". La noi în sat, oamenii, destul de retrograzi, nu creșteau decît această rasă inferioară, să nu cumva să se zică despre localitatea noastră că ar fi „sat fără cîini"! Deși îmi scapă încă atîtea subtilități aristocratice, înțeleg totuși: doamna Eleutherescu vrea să știe dacă fiara aceea este *dulău* sau *cățea!* Într-adevăr, oribile cuvinte!

Cei trei au continuat plimbarea în compania celui de-al patrulea, „băiatul" sau „fetița" (nu fusesem atent la răspunsul stăpînului). Doamna Eleutherescu povestește apoi cu însuflețire impresii dintr-o vizită făcută la moșia unor prieteni din „lumea bună":

— Tocmai cînd mă aflam eu acolo, calul doamnei Hortense care era într-o poziție foarte interesantă a născut un pui de culoare maro, cu o steluță albă în frunte.

De-acum sînt familiarizat cu codul doamnei Eleutherescu, așa că traduc rapid, fără nici o ezitare: „Iapa d-nei Hortense a fătat un mînz roib..." (Restul era clar). Știm că într-un basm popular, și Făt-Frumos, și Calul său vin pe lume în aceeași zi. Împărăteasa mîncase un măr curățat, iar iapa — cojile mărului... Mă mir că nimeni n-a observat pînă acum că Făt-Frumos și Calul, născuți din același măr, erau pe jumătate frați! Și puteau să fie chiar gemeni monovitelini, dacă... Dacă n-o fi cumva la mijloc o încurcătură asemănă-

— Sînteți martori, sînteți martori vă rog, numele...

— Cu opt a vîndut!

— Cu opt...

— Și mai vedeți-vă de treabă. Că sînteți buni de muncă...

— Eu sînt de la primărie, strigă Ginel.

— Aaa, d'ăia care vin prin spate să-și umple sarsanalele!

— Ești martor, tovarășu' Bleandă!

— Ce martor, mă? Ce martor? Îți dau un martor peste bot de nu te vezi!

— Hulpoiu! Să vipă Hulpoiu! Unde-i Hulpoiu?

— Păzește „obiectivul", răspunse prompt, ca de obicei, Prepeliță, „obiectivul" fiind biroul unde îngrămădiseră băuturile și mîncarea, destinate susținerii acțiunii.

— Ce obiectiv? Să vină aici, să ia măsuri! Am fost jignit!

— Dumneata ai jignit omul ăsta care ar putea să-ți fie tată!

— Mie? Mergi cu mine!

Cînd să-l ia de guler pe obraznic Ginel o zări printre curioși pe doamna Totoiu, distinsa soție a tovarășului Totoiu și pe domnișoara Ginette. Urmă o piruetă, apoi cîțiva pași, iar megafoanele transmiseseră cu fidelitate țocăiturile depuse pe mîinile mamei și fiicei, deopotrivă, de către zelosul funcționar. Ginette apucă microfonul și declară scurt:

— Vreau să cînt!

Doamna Totoiu încercă să i-l smulgă însă micuța se ținea zdravăn de el și începu să urle ca din gură de șarpe. Apăru și Hulpoiu, cu un „zebeu" în spinare:

— Am auzit, am venit, zise el răspîndind în jur o amețitoare aromă de Sîmburești și usturoi.

Ginel îl împinse cu o mînă în timp ce cu cealaltă o săltă pe Ginette pe taraba moșului:

toare cu confuzia de topică din fraza doamnei Eleutherescu! Dar asta e altă poveste!...

Mi s-a mai întîmplat să mă aflu într-o seară în preajma delicatei doamne Esmeralda și a venerabilului ei soț d-l Ermil, acompaniați de același domn Iorgu Popescu-Delaplosca și de domnișoara Marie-Jeanne, femeia inimii acestui vajnic luptător pentru promovarea celibatului. Ieșisem de la teatru, fusesem la un spectacol despre care se vorbea foarte mult. Logodnica mea ținuse morțiș să-l vadă. Juca neuitatul, marele Tony, idolul tuturor femeilor. El merita într-adevăr toate laudele. Piesa nu făcea nici o ceapă degerată, deși avea trei acte și nenumărate tablouri. Intrasem la restaurantul „La Bonne bouffe", în versiune românească — „Poftă mare". (Ambele denumiri erau înscrise pe firmă). Era un local foarte popular la care veneau să supeze după spectacol mai toți amatorii de bucătărie tradițională și de muzică lău-

și-au dat seama de aceste lucruri pînă acum. Așa că hotărîră să-i desfacă contractul de muncă.

În locul lui aveau să angajeze scoaba și pironul, astea fiind de nădejde, ce e al lor e al lor.

Cuiul plecă să-și caute serviciu în altă parte, iar ciocanul și cleștele comunicară forurilor superioare hotărîrea luată. Forurile superioare fură de acord, ba, pe deasupra i-au mai și felicitat pentru spirit de inițiativă, apoi

IOAN ROȘU

— Ce vrei să cînți drăguță?

—„O lume minunată", exclamă fetița printre sughițuri.

— Foarte frumos! Bravo! Domnișoara Ginette Totoiu, o tînără speranță, va interpreta, pentru dumneavoastră, cunoscutul șlagăr al lui Mihai Constantinescu, „O lume minunată"!

— Vai, tovarășu' Burdușan!

— Lăsați doamnă, îi mai culturalizăm, ce dracu'!

Ginette începu să cînte, Prepeliță, Bleandă, Amiraian și Hulpoiu băteau tactul din palme, dirijați de Burdușan. Lipsea doar Tănase Pistol care, la un semn al lui Ginel, înșfăcase sacoșele doamnei Totoiu și se avîntase plin de elan într-un raid. Fericita mamă începu să lăcrimeze, cîțiva din cei aflați în apropiere, la îndemnul lui Burdușan, băteau și ei din palme. Hulpoiu nu se putu abține și în pas de bărbunc slobozi strigătul care îi era lui cel mai drag la chefuri:

— Ca pă Vlașca, măăă!

Ginel, întorcîndu-și ochii peste cap de plăcere, numai zîmbet, dădu și el drumul unui „everybody", cu o pronunție neaoșă, la care Prepeliță nu mai rezistă nici el și răcni de sperie biata solistă, care începu să tremure ca electrocutată:

— Uhăi badeee! Uhăi bă!

— Mamăăă!

— Bravo, bravo! Eeee!

Aplauzele acoperiră urletele copilului, care se liniști repede și ceru din nou microfonul. Nu mai apucă să se producă pentru că Hulpoiu strică tot. Cu o viteză nemaipomenită schimbase „zebeul" cu un acordeon hodorogit și pornise hotărît să interpreteze cîntecul care-i plăcea lui mai mult și mai mult, dar și lui Tănase Pistol, care, după cum mărturisea, se căsătorise din dragoste, „Era odată doi iubiți". Ni-

i-au concediat ca necorespunzători.

Pentru utilizarea scoabei și a pironului era nevoie de baros, rangă și secure.

SPIRIT DE PREVEDERE

Omul bătu în poartă. De dincolo de gard nici o mișcare. Doar un cîine ciobănesc, uriaș, îl privea cu ochi îngăduitori.

Omul mai bătu o dată în poartă. Atunci cîinele se ridică și, apropiindu-se, spuse cu un glas dogit, ca hîrșit de tabac:

— Stăpînul nu-i acasă.

Omul leșină. După cîteva momente se trezi și, crezînd c-a visat, i se adresă cîinelui cu duioșie:

— Tu nu știi să latri?

— Ba da. Dar n-am vrut să vă sperii.

tărească de bună calitate. Vechile mele cunoștințe ocupau o masă la vreo doi metri în fața mea. Chelnerul le dăduse lista de bucate pe care doamna Eleutherescu o studia cu mult interes prin *lorgnon*. Într-un tîrziu, agasat să tot stea îndoit ca un semn de întrebare, cu șervetul alb pe antebrațul mîinii stîngi, chelnerul îndrăznise s-o grăbească:

— Doamnă, fie-vă milă, vă rog să vă hotărîți, mă așteaptă atîția să le iau comenzile...

Doamna Eleutherescu se îndurase de el, înălțase capul și rostise încurcată, de parcă ar fi tradus dintr-o limbă imposibilă:

— Te rog să-mi aduci și mie o... supă de stomac...

Pasămite, doamnei Eleutherescu îi plăceau bucatele tradiționale prin care ajunsese celebru acest local, dar zăbovise atîta pentru că nu putea găsi o traducere mulțumitoare pentru denumirea plebeeană (vai, ce oribil sună!) — „ciorbă de burtă"!

La puțin timp după aceasta, m-am căsătorit și m-am angajat împreună cu soția la liceul din orașul ei natal. În felul acesta, drumul meu s-a îndepărtat de al familiei Eleutherescu și al celorlalți cultivatori zeloși ai eufemismului din cercul domniei-sale pe care-l frecventasem și eu un timp, din pur amuzament. Multă vreme după aceea, repetam cu același orgoliu ca și Boileau: J'appelle un chat un chat et Rolet un fripon"! Ca și cînd ar fi un lucru de mare fală să zici ca pisica e pisică și lorgu — un escroc, fie și sentimental!... Păcat că n-am luat în serios lecția doamnei Eleutherescu atunci cînd încă se mai putea îndrepta ceva!... Lipsa acestei lecții o resimt ori de cîte ori îmi bat capul să aflu cum aș putea să mai numesc pisica altfel decît pisică!...

meni nu-l mai putea opri. Ginel, înspăimîntat, băgase microfonul în buzunarul de la spatele pantalonilor dar talentatul paznic se învîrtea după el, mergînd pe vine ca la cazacioc.

Inspirat, Jean Amiraian tăie firul microfonului, cu un clește de unghii polonez, și recitalul paznicului Hulpoiu se termină la fel de brusc cum începuse. Solistul declară că fără stație nu are nici un rost să mai continue, deși amatori să-l asculte apăruseră.

Lumea se împrăștia. Moșul dădu drumul la vînzare, cu zece lei kilogramul, sub nasul lor. Ginel Burdușan nu mai avea însă timp de fleacuri.

— Vă rugăm să poftiți, tovarășa noastră!

— Dar sacoșele mele...

— Vă așteaptă, vă așteaptă!

Într-adevăr, la ieșirea din piață Tănase Pistol aștepta înconjurat de sacoșe burdușite cu roșii, castraveți, ridichi, cartofi noi, ceapă verde, fasole, conopidă, andive, bame, numai el știa unde le găsise într-un timp atît de scurt, dovlecei, vinete, ardei, iuți și grași și altele.

— Stimată doamnă, glăsui el, primiți împreună cu omagiile și gîndurile noastre de bine, aceste simboluri ale bunei aprovizionări care caracterizează piața noastră de miercuri. Vă rugăm să-i transmiteți și tovarășului nostru...

Aici Tănase Pistol se încurcă puțin, el nu știa cine este tovarășul doamnei, însă Ginel îl salvă:

— Tovarășul nostru Totoiu se va convinge astfel de eficiența muncii noastre.

Biata femeie privea îngrozită sacoșele:

— Păi nu-s toate ale mele. Nici nu am atîția bani!

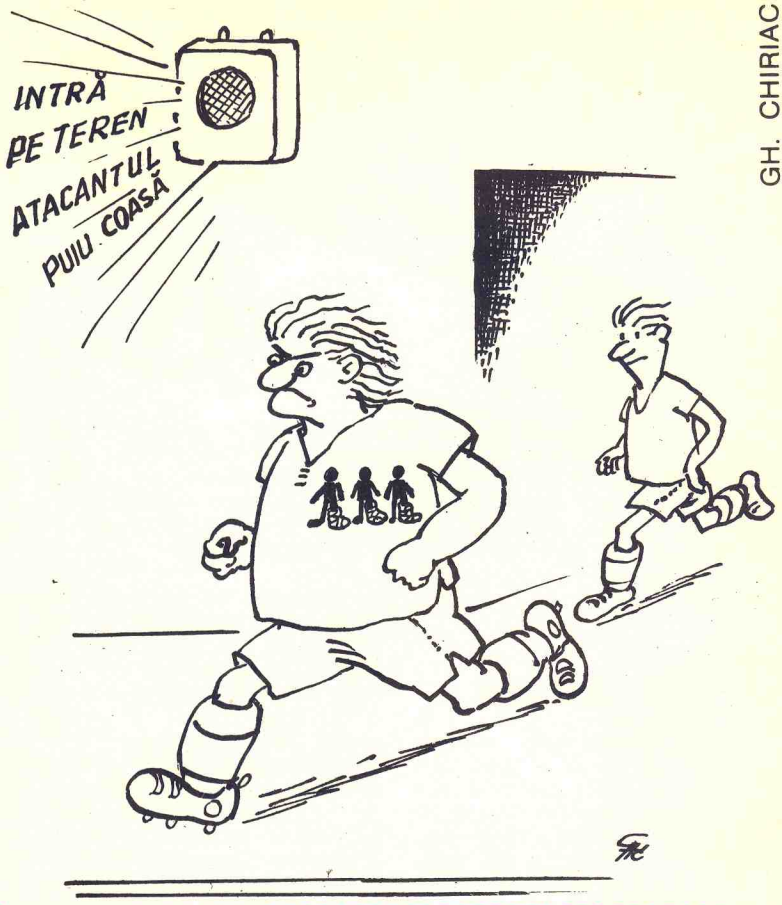

— Nu banii contează în viață, strigă Prepeliță. Leii! Ha, ha...

Ginette, care mușca fericită dintr-un golden imens, puse degetul pe rană:

— Cum ducem astea mami acasă?

În aceeași secundă, la un semn discret al lui Tănase Pistol, apăru un taxi, în portbagajul căruia înghesuiră într-un timp record sacoșele, după care Ginel, luînd poziție de drepți se aplecă și depuse din nou sărutările de rigoare pe mîinile reprezentantelor familiei Totoiu și deschizînd portiera mașinii șopti:

— Taxiul este achitat, inclusiv! Vă rugăm să nu vă faceți probleme!

Prepeliță, deținătorul unui auz foarte fin, completă făcînd cu ochiul:

— Are balta pește!

Îl acoperi Hulpoiu care începu să cînte cu patos „Ciocîrlia" la acordeon. Taxiul porni, porni și paznicul cîntînd din acordeon, un timp merseră în urma lui, parcă se duceau să ia mireasa, apoi Ginel, văzînd că oamenii se uită la ei dîndu-și coate, îi opri:

— Vă mulțumesc, chiar cu unele mici incidente a fost o acțiune eficientă. Diseară, la orele nouăsprezece, să fiți la „Mărul de aur". Puteți veni și cu nevestele, cu prietenii, mă rog. Intrați, comandați, dar nu vă atingeți de nimic. De rest mă ocup eu, împreună cu tovarășu' Bleandă. Acum, dați-i drumul și amendați. Diseară îmi prezentați chitanțele. Am să informez și eu mai departe. Succes!

Rămaseră toți în poziție de drepți, doar pe Hulpoiu îl cam trăgea acordeonul spre pămînt, pînă Burdușan și Bleandă se depărtară bine, apoi, lăsînd amenzile pentru mai tîrziu, se îndreptară în pas vioi spre „obiectiv", unde mai aveau încă de luptat cîteva ceasuri bune...

CRISTIAN LIVIU FAINA

MIC PSEUDO-TRATAT DE TEORIA ŞI PRACTICA CRITICII ŞI AUTOCRITICII

Decupaj de MIRCEA ŞONCUTEANU

Am constatat cu mîhnire şi diverse prilejuri că unii calcă în strachini cînd vine vremea să critice şi să se autocritice. Întrucît ne doare oceanul de neştiinţă în care se zbat aceşti indivizi neajutoraţi (altfel oameni de toate isprăvile), le sărim în ajutor dezinteresat cu niscai sfaturi teoretico-practice, care le vor fi de un (i)real folos.

CAPITOLUL I
CRITICA

Definiţie. Critica este acea manifestare a spiritului (in)uman prin care încerci să-ţi ascunzi propriile lipsuri, făcînd armăsari din ţînţarii altora şi dîndu-i în vileag fără milă.
Istoric. Odinioară, critica era definită de zicala: Vede paiul din ochiul altuia, dar bîrna din ochii lui, nu. În zilele noastre, critica se găseşte sub două forme: (1) în şedinţă, cînd se cheamă „ajutor colegial sincer" şi cu alte ocazii, cînd se numeşte „bîrfă". Tot bîrfă este cînd subalternul îl critică pe director. Cînd e viceversa, directorul dovedeşte cunoaştere a oamenilor, a problemelor locului de muncă.
Sfaturi practice (cît se poate de (in)utile):
1. Nu-l critica pe şeful direct cînd o şansă de promovare s-a ivit la orizontul tău personal.
2. Să nu-l critici pe **idem** imediat după ce te-a promovat, căci vei fi socotit suflet meschin, care umblă cu interesul sub fes.
3. Să nu-l critici pe acelaşi în şedinţa la care sînt prezente personaje de la F.I.S. (Forul Ierarhic Superior). Ar însemna să orbecăieşti în hăţişul de relaţii al şefului şi te-ai putea izbi atît de tare cu capul de pragul de sus, încît să nu mai apuci să-l vezi pe cel de jos în aceeaşi instituţie.
4. Niciodată să nu critici fără a te autocritica. Proporţia de timp per şedinţă să fie: 20 de secunde autocritică — 10 minute critică, la nevoie, doza se poate dubla; cu multă grijă, însă; poate avea nedorite efecte secundare.
5. Cînd critici, nu uita să ceri ca anumite pasaje din discursu-ţi să nu fie „prinse" în procesul-verbal; procedînd astfel, dovedeşti că eşti o persoană principial-obiectivă, dar şi omenoasă, mărinimoasă, care nu vrea să-l dea pe respectivul cu totul pe mîna posterităţii.
6. Nu uita să atragi atenţia că nici o ranchiună veche, nici vreun interes nou nu te constrîng să-l critici pe şef, că numai şi numai sfîntul Adevăr te obligă, cît îţi displace profund rolul încredinţat de Adevăr, că tu îl respecţi şi îl admiri (chiar aşa!) pe şeful dat la criticat.

CAPITOLUL II
AUTOCRITICA

Definiţie. Autocritica este pilula amară pe care e musai s-o înghiţi cînd e să-ţi ascunzi greşelile cele mari scoţîndu-le la vedere pe cele mici.
Istoric. Odinioară, autocritica se exprima astfel: „Văleu, tată, am greşit! Nu mai fac! Nu mai da, că nu mai fac!", ţipa junior ca din gură de şarpe, în anumite situaţii penibile pe care, discreţi fiind, le trecem sub tăcere. În prezent, a îmbrăcat forme subtile. Iată cum trebuie procedat:

1. Subliniezi că, deși raportul a fost blînd cu auditoriul la capitolul „lipsuri", tu îți dai seama de ceea ce-ți revine din cele spuse și îi asiguri pe toți cei prezenți că te sfîșie dureroase reproșuri (interioare) de conștiință.
2. Nu uita regula de aur: 20 secunde — 10 minute (vezi capit. I)
3. În cazuri grave, cînd ești deja demascat și n-ai loc de manevră cu apărarea prin critică, recunoști tot și te angajezi ferm să lichidezi o dată pentru totdeauna, pînă la ședința viitoare, lipsurile din propria-ți activitate.
4. Tot în cazuri dure: odată cu angajamentul, nu uita să soliciți (din toată inima!) ajutorul competent al șefului direct. Asta face dublă impresie bună: de modestie și de hotărîre neclintită de a păși viguros pe un drum nou.
5. În cazuri și mai disperate (ai fost iarăși criticat aspru), mărturisește cu mîna pe inimă și ochii plecați că nu ai fost la înălțimea ajutorului primit și leagă-te că pe viitor vei fi cel mai bun alpinist pe drumul spre acea înălțime.

C. CAZACU

POSTFAȚĂ

Dacă micul pseudo-tratat nu ajută nicicum, există două soluții: a) transferul — cît mai departe de locul cu pricina; b) demisia — cît (și dacă) mai e timp...

GEORGE LICURICI

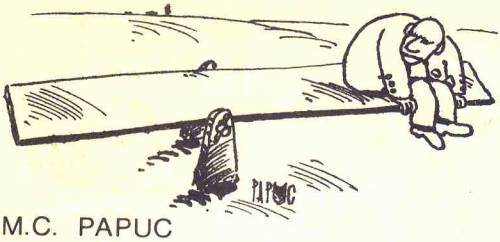

M.C. PAPUC

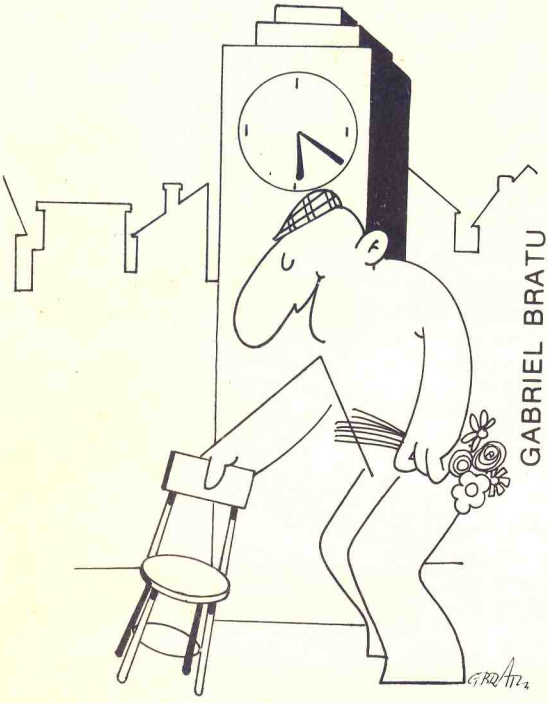

GABRIEL BRATU

VICTOR EUGEN MIHAI

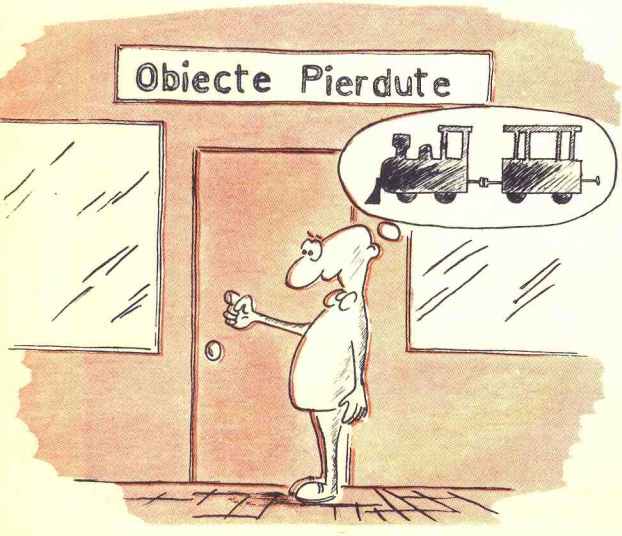

PAUL NEGULESCU

PERFORMANȚA

Carul de reportaj opri în fața C.A.P.-ului.

În întîmpinarea lui sosi președintele de C.A.P., care, văzîndu-se înconjurat de atîtea aparate, se arătă destul de speriat.

— Tovarășe președinte, i se adresă șeful echipei de filmare, am sosit în comuna dumneavoastră pentru a vă lua un interviu în legătură cu evenimentul!

— Care eveniment? se miră interlocutorul.

— O, vă înțeleg... surîse reporterul șef, modestia e invers proporțională cu formidabila realizare al cărei principal promotor sînteți! — Spuneți-ne, e adevărat că în acest an, ați reușit să dublați numărul de vaci din C.A.P.?

— Perfect adevărat, și ce am raportat se poate verifica oricînd la fața locului!

— Și cum ați reușit această performanță?... știți... am dori foarte mult să filmăm și vacile!

— Sînt măgulit...! Priviți, sînt cele de colo!

Șapte aparate zumzăiră în direcția indicată, imortalizînd pe peliculă privirea blîndă a unor dobitoace destul de ignorante în materie de filme, în timp ce reporterul șef i se adresă mai-marelui din C.A.P.:

— Nu prea înțeleg..., acolo sînt numai două vaci!

— Aici e aici! mormăi președintele, păi nu am raportat că în acest an am dublat numărul lor? Pînă anul trecut am avut o singură vacă!

DAN SILVIU TURCULEȚ

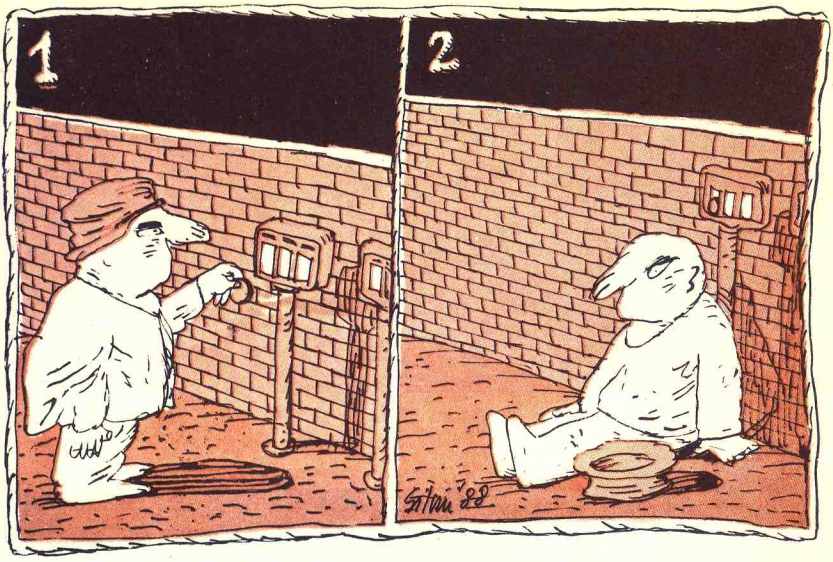

EPIGRAME

Unui gestionar

L-a surprins ancheta cînd
Mărfurile-și număra.
Și mîhnit și-a zis în gînd:
Numai asta îmi lipsea!

TEODOR FRASIN

Anunț publicitar

Postul atît de mult visat
Spre alte sfere suie.
Era cînd nu s-a publicat,
Azi îl citim și nu e...

IULIAN DĂMĂCUȘ

Metamorfoza creației

Încercînd să scrie-o dramă,
un prea tînăr scriitor
a trecut întîi la cramă
și-a ieșit doar... zîmbitor!

MIHAELA COLIN

Prețuire colegială

Nu-l ponegresc. Ce-a scris nu știu,
Dar sînt convins că-i talentat –
Așa sînt eu de cînd mă știu:
Un generos exagerat!

ILIE CIOBESCU

Amicul

I-a fost hărăzit norocul
În răspăr cu echitatea
Mai întîi să-i sufle locul
După-aceea... jumătatea.

RADU FELECAN

V.D. VASILIU

Hamul

Pe-un ton în aparență amical,
Se adresează hamul *către* cal:

„Nu înțeleg cum este cu putință
Să nu-mi arăți de loc recunoștință,
Căci hamul de nu se-așeza pe cai,
Și astăzi tot sălbatic rămîneai!
Și înc-un lucru plin de importanță:
Că hamul pus pe tine-ți dă... prestanță!"

Și argumentul, astfel prezentat,
L-a lămurit pe cal, imediat.
I-ar mulțumi, dar... știți care-i morala?
În gură îl împiedică... zăbala...

RADU POPOVICI

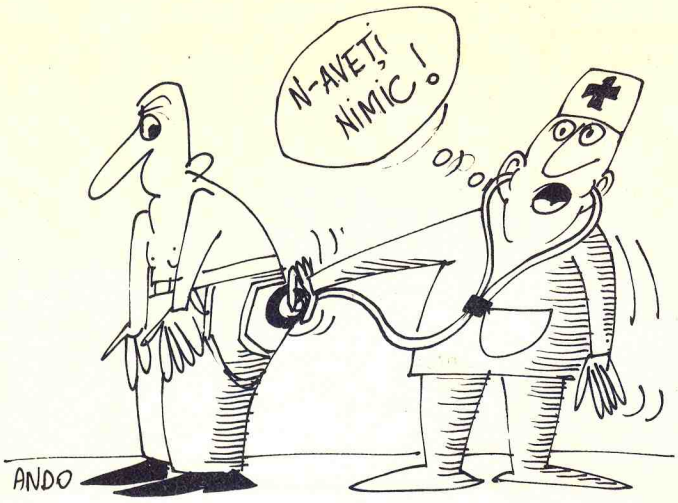

DINU GRIGORESCU

CREȘTEREA TENSIUNII ARTERIALE

Nu bănuiam existența unei legături între sistemul meu nervos și... cel energetic.

Ieșit de sub tensiunea succesului în presa umoristică, consumat în precedentul almanah estival care s-a vîndut ca înghețata la chioșc, pe timp de caniculă, bronzat de invidie și ferm hotărît să dau frîu liber imaginației mele creatoare (care de multe ori îmi joacă feste) mi-am reluat activitățile extra-satirice, prozaice din cale afară, cînd șeful meu — nu spun cine — îmi zise: Răspunzi de informarea energetică!".

În lumina normativelor, patru colective căutau cu lumînarea neajunsurile din rețea. Tensiune mare! Zilnic primeam rapoarte iar seara (cu ajutorul dactilografei care se specializase în asemenea materiale, elaborîndu-le în cele din urmă singură, pentru a-mi da răgaz să-mi scriu comediile pe care nu le mai finalizam odată, fiind total ieșit din priză!) întocmeam informarea așteptată de Șeful absolut al secției tehnice (care, la rîndul lui, cu sprijinul dactilografelor... etc., etc.)

Disciplinați de amenzile usturătoare promise, risipitorii de energie intraseră în normal, consumau strictul necesar, nici un watt în plus, nici unul în minus. Ce era de informat?

Norocul îmi sări în cale sub forma unei anonime care sesiza ca dintr-un coș nu ieșea fum. Ionescu. delegatul, se deplasă la ordin, verifică toate fumurile — coș cu coș.

TRAIAN FURNEA

LEONTE NĂSTASE

sobă cu sobă — constatînd în cele din urmă că sesizarea se confirmă. Coșul cu pricina... neafumat. Lemnele în curte. Cum se încălzeau sobele?

Redau pe scurt conținutul raportului:

„Locatarul fură energie electrică de la contorul de decontare prin ruperea sigiliului și scoaterea capacului, legînd ilicit două fire (conductoare) care alimentau un radiator improvizat din BCA de 3 Kw și două rezistențe de cîte 1 Kw. S-a întrerupt furnizarea cu electricitate din cofret și s-a sigilat bufetul (de fapt, cofretul). Cazul a rămas în evidență pentru luarea tuturor măsurilor.

Delegat,
Ionescu Tiberiu (Ss. indescifrabil)"

Necazul hoțului, bucuria mea. Dau imediat nota la mașină, cazul ieșit din comun proba eficiența controlului pe viu, existența în rețeaua umană a conștiințelor înapoiate care trebuiau arse!

— Adresa radiatorului, numele și prenumele contorului, îmi ceru pe bună dreptate dactilografa încălzită și ea de caz, ieșirea din anodin fiind rară deși pădurea evenimentelor e destul de deasă.

Descifrez adresa: strada sergent Stoian Ilie 16 A. Numele infractorului ia-l de unde nu-i. Intru în tensiune. Imobil particular. Telefonez la Circumscripția financiară, dau șefului adresa, aștept la telefon numele. Nu există în rol. Văd întuneric în fața ochilor. Toată noaptea mă perpelesc, caz neraportat. A doua zi caută-l pe Ionescu Tiberiu. Dispărut în teren. Telefonista îmi face legătura cu cabinetul directorului — nu spun cine — persoană percutantă — explic necazul provenit de la caz. Sînt îndrumat să iau legătura cu serviciul — nu spun care, secret electric. Șefa — concediu medical. Subșefa! urlu disperat, apoi explic, plin de răbdare, unei fete, întreaga poveste. Mă ascultă cu interes, mă lasă un pic la telefon, caută, vreo cinci minute, prin evidențe.

— Reveniți mîine. Cînd vine șefa.
— Un cadru competent.
— Vă dau pe inginera Adriana.

Adriana îmi ascultă povestea neracordată la tensiunea mea și îmi dă de înțeles că nu arde.

— Vorbiți cu tov. Ștefănescu, poate știe dînsul ceva.

Alt telefon, altă relatare cu aceeași poveste tensionată. Ștefănescu e pîrjolit de perspectiva scandalului ierarhic și se arată binevoitor, chiar foarte receptiv. Îl aud dînd sarcina

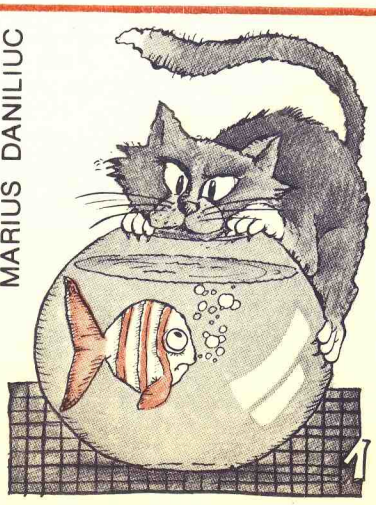

MARIUS DANILIUC

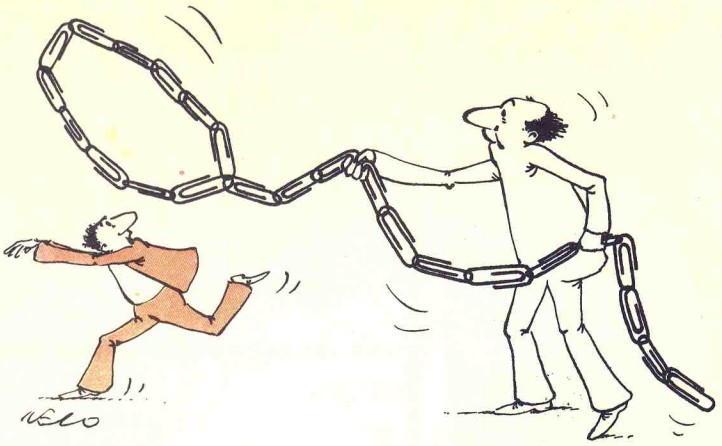

NEBOISA ROSICI

Paulei din subordine să caute. Se găsește o singură soluție. Telefon la Mizileanu. La el a ajuns raportul lui Ionescu, predat secretarei, care l-a înmînat tovarășului director în mapa de corespondență, de unde a ieșit cu rezoluție, rezoluție care, dacă nu este în compartiment la Mizileanu nu are unde să fie în altă parte. Nu leșin, avînd nervii tari de la premierele mele teatrale, focul aplauzelor călește. Revin la Mizileanu, cu care vorbise și prudentul Ștefănescu și în sfîrșit aflu:

— Strada radiatorului este caporal Stoian Ilie, numărul 61 A.

Răsuflu! Dau imediat telefon la rol și rectific numărul casei. Eu am greșit! Nu e 16 ci 61. Șeful plecat. Inspectorul care răspunde de fișele impare face pariu cu mine că nu voi găsi ceea ce caut, întrucît nu știu să cer politicos ce-mi trebuie! Are dreptate omul. Tonul face muzica. Informarea în mașină. Aveam doar numele străzii.

Mă sună, fiecare pe alt telefon, Mariana de la tov. Mizileanu și Paula de la tov. Ștefănescu și-mi lasă vorbă la Gabi să dau un ultim telefon.

— Cui?

— Tovarășului Pescaru.

Primesc numărul. E de la o casierie unde au fost contabilizate datele, în vederea luării măsurilor, după recontrolarea controlului, dacă — lucru foarte puțin probabil după opinia mea neexpertă — consumatorul de energie, surprins în flagrant delict, nu a intrat cumva, între timp, în legalitate și cu contorul și cu cofretul.

Telefonez! Pescaru nu este.

— Da, cine este? Cu cine pot vorbi?

Reiau firul povestei, explic, cu foc înăbușit în glas, tot scurtcircuitul. De la Ionescu la secretară, de la ea la foarte amabila Adriana, la receptivul Ștefănescu, Paula, Nuți, Tuți etc., etc., etc.

Consum un timp extrem de prețios. Și ca să nu rămîn cum se spune „țuț" — tehnicianul mă roagă să revin cu telefonul poimîine dimineață și să insist ca, în caz de nerezolvare, să fiu primit în audiență personal de către tovarășul Pescaru întrucît scrisoarea și rezoluția de la Mizileanu nu au ajuns la casierie și să nu fac prea mult fum în jurul cazului, adăugîndu-mi că el s-aruncă și-n foc dacă primește sarcină în acest sens.

Aprind o țigară. Văd ca prin ceață. La doctor rămîn tablou. Dar numai conectat la problematica vieții — asumîndu-mi creșterea tensiunii arteriale — pot îmbina lițele care aprind pofta de lucru a scriitorului.

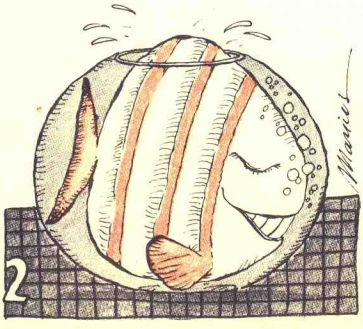

M.C. PAPUC

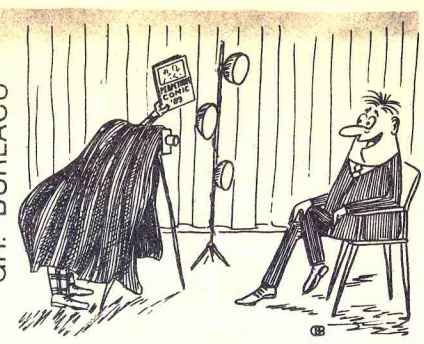

GH. BURLACU

ALEXANDRU LINCU

MIHAI GEORGESCU

UN SENTIMENT CIUDAT

— SCHIȚA DRAMATICĂ —

Bufet de cartier. Mese, scaune, mușterii, halbe, țambal discret, voci pro și contra, un ospătar grăbit învîrtind cu dexteritate tot felul de farfurii. La o masă Popescu și Ionescu.

POPESCU: Domnul meu, este exclus! Savanții au spus nu. Nu există. Mitică! O farfurie cu alune.

IONESCU: Farfurie?

POPESCU: O pungă, Mitică! Fără farfurie.

IONESCU: Mă gîndesc, de ce tocmai farfurii. Și ce au cu noi?

POPESCU: Viața noastră e foarte dramatică. Ai să spui, da. Cu toate că eu spun, nu. Nimeni nu știe nimic. Cogito ergo sum!

IONESCU: Eh, știi latinește. Limba savanților. S-ar putea să-ți prindă bine. E o limbă universală.

POPESCU: Am făcut școală serioasă. Dar n-am terminat-o. Asta nu mă împiedică să fiu la fel de inteligent ca oricare altul. Sper că înțelegi ce spun.

IONESCU: Da, desigur. S-ar putea să ne întrebe ceva. Și chiar dacă nu ne întreabă, am să le spun! Îmi pare rău, nu cunosc această problemă... *(Urmărește atent, aproape cu încordare, farfuriile pe care ospătarul le plimbă cu dexteritate prin fața lor.)*

POPESCU: Ignoranța e mama înțelepciunii. Spui nu și gata. Nu greșești. N-au decît să greșească alții. Cel mult un salut politicos. Care nu angajează.

IONESCU: Ești inteligent. Ce-ți pasă. Știi latinește. Le spui bonjur și n-am cuvinte.

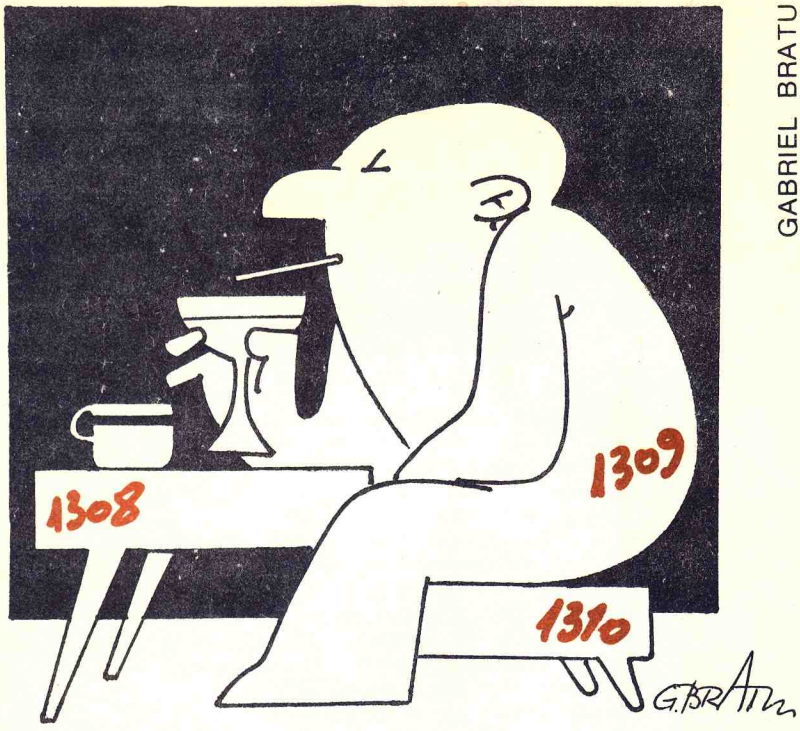

GABRIEL BRATU

POPESCU: Bineînțeles. Pot spune oricînd *gaudeamus igitur* sau *ante, apud, ad, adversus.* Îmi pare rău. Nu ești atent. Îți spun lucruri serioase.

IONESCU: *(trezit):* Mă gîndeam, mă gîndeam de ce farfurii? Cînd sînt atîtea mijloace. Uneori, noaptea, mă gîndesc...

POPESCU: Astenie, dragul meu. Mănîncă alune. Cine are poftă de mîncare e sănătos. S-ar putea să fie de pe Marte sau Venus. Mă auzi? Toate astea sînt planete. Noroc! Berea e proaspătă. Face spumă. *(Către ospătar.)* Mitică! Vezi ceva?

MITICĂ: Lume multă, dom'le!

POPESCU: N-are o viziune științifică asupra lumii. Nici spirit de observație elevat!

IONESCU: În clipa asta noi bem și mîncăm. Cineva se uită la noi. Și noi nu vedem nimic, pentru că...

POPESCU: Sînt o fire sensibilă. Mă sugestionez ușor. Unde privești? Ionescule, dragă Ionescule! Ne cunoaștem de atîta vreme!

IONESCU: Farfuria, farfuria!... *(Rotindu-și capul după zborul imaginar al unei farfurii obișnuite.)*

POPESCU: Adevărat, se mișcă, ba nu, zboară! Cine spune nu? Și dunga aceea argintie...

IONESCU: ...Și zarea, zarea albastră! Țambalul nu se aude. Și oamenii nu se mai văd. Nene Popescule. sărută-mă! I-am văzut și ne-au văzut. Puteau să ne spună ceva...

POPESCU: Nu se știe dacă nu ne-au spus... Discret, mă-nțelegi.

IONESCU: Bineînțeles, discret.

POPESCU: Mitică! Mitică! Tu i-ai văzut?

MITICĂ: Pe cine, dom' Popescu?

IONESCU: Cum trece timpul! Mitică, n-ai sensibilitate.

POPESCU: Și spațiul! Cum, Mitică, n-ai observat?

MITICĂ: Ba da, domnule. E tîrziu. Ora închiderii.

POPESCU: Aș fi putut să strig, să le spun *Gaudeamus igitur,* sau altceva. Dar nu mi-a venit în minte. De emoție!

IONESCU: Am o amețeală... Teribilă chestie! Nu cred că e astenie. E altceva.

POPESCU: E altceva! Precis e altceva. Cine poate ști... *(Se ridică sprijinindu-se unul pe altul, îndreptîndu-se spre ieșire.)*

ANECDOTE

— Alo! Este de neconceput! În urmă cu 3 luni am depus o cerere să-mi reparați acoperișul. Pînă cînd o să-mi mai curgă ploaia în cap?!

— Vă rugăm să telefonați la 99.99.99.

— Ce-i acolo, dispeceratul?

— Nu, Institutul Meteorologic!

•

Psihiatrul îl întreabă pe pacient:

— Vi se întîmplă să auziți vocea cuiva, dar fără să știți cine este și de unde vorbește?

— Da!

— Foarte interesant! Și cînd vi se întîmplă așa ceva?

— De cîte ori sună telefonul și mi se adresează o voce necunoscută, fiind o greșeală.

— Nu înțeleg de ce se mai afișează mersul trenurilor, dacă ele tot timpul întîrzie?!

— Dar de unde să știe pasagerul că trenul a întîrziat, dacă nu se afișează orarul normal!

•

— Deunăzi era să mor de spaimă — povestește Martin într-un cerc de prieteni. Treceam prin pădure și văd un șarpe...

— Și ce-ai făcut?

— Cînd mă uit mai bine, văd că nu-i decît un băț!!

— Atunci de ce te-ai speriat?

— Fiindcă bățul pe care l-am înșfăcat să mă apăr era un șarpe adevărat!

•

— Scuzați, se adresează ospătarul unui consumator care încearcă să dispară fără să plătească. Ați uitat să plătiți băutura!

— D-aia am și băut, să uit.

•

— Acum, prin căsătorie sîntem legați pe toată viața.

— Nu trebuie să fii chiar așa de pesimist, iubitule.

Culese de
VITALIE TEODORU

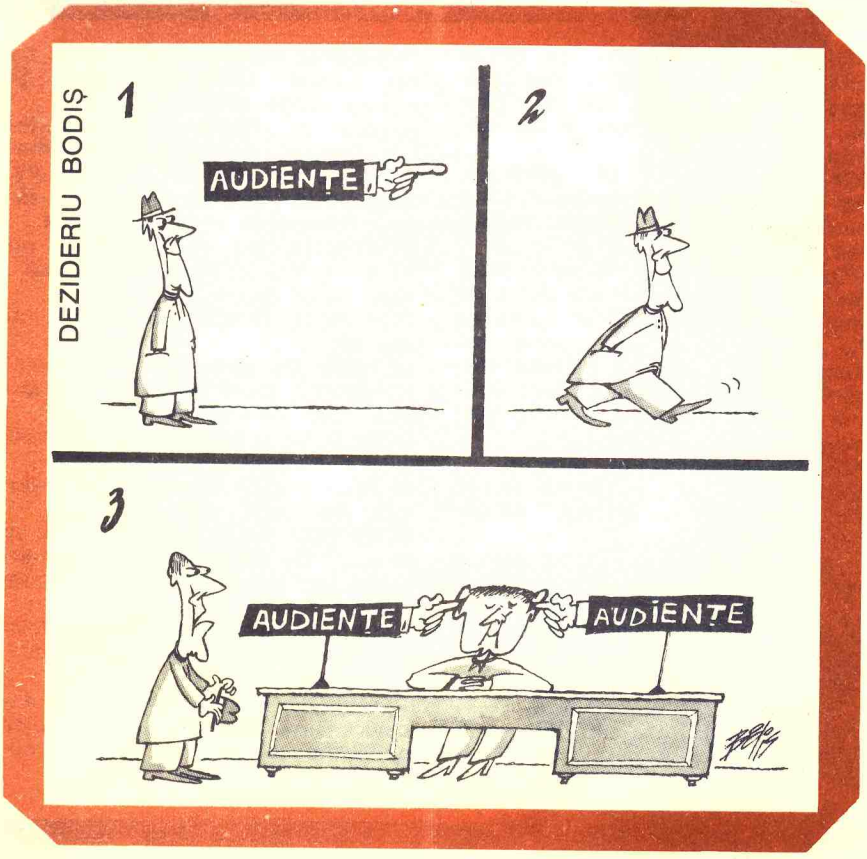

DAN CLAUDIU TĂNĂSESCU

PARODII SPORTIVE

GH. D. CONSTANTINESCU

moartea risipitorului

după MIRCEA MICU

Priviți-l cum se duce mîndru, îngîmfat
Parcă a uitat de unde a plecat
Căutătorul pe hartă, prea ostenitul
Cel ce și-a făcut partea cu cuțitul.
Toată vremea a aruncat către noi
Mingi, stadioane, calificări, puhoi,
Turnee anapoda, mii de speranțe
Din San Salvador în Mexic și alte distanțe.
Nu mai are nimic de vizitat
Pămîntul tot l-a colindat.
Casete de video, filme color,
Copii luați de suflet, cozi de topor,
Campionate mimate și fărîmate,
Calificări promise dar ratate,
Declarații, interviuri, poze,
Băuturi fine, ciorapi Adidas, roze.
Dar toate acestea s-au lămurit.
Spărgîndu-se soclul s-a șters un mit.

cine ucide dragostea

după CORNELIU VADIM TUDOR

Aș vrea să-ți fie bine, adorato,
Echipă ce-ai crescut sub podul Grant
Iluzie ce eu am așteptat-o
Să zboare pe un inorog pînă-n neant.
Ești un răsfăț al dragostei de bare,
Orgia ierbii pe-un teren mustind
Cu jucători ce stau la Trei Izvoare
Bînd apă rece și la beri privind.
De li se face jale ori li-e sete
N-au voie să se-atingă de nimic
Nici tu țigară, nici vinișor, niței fete
Doar alergări și ceai de tei; un pic.
Ne vor topi tristeți duminicale
Noi meciuri vom vedea doar sîmbăta
Căci Federația așa găsi cu cale
Să pună jocuri cînd dorește ea.
Cine ucide dragostea de fotbal
Și cine îngroapă mingea-n amintiri?
Îmi pare rău, Rapidule, de tine
Căci ești călăul unei mari iubiri.

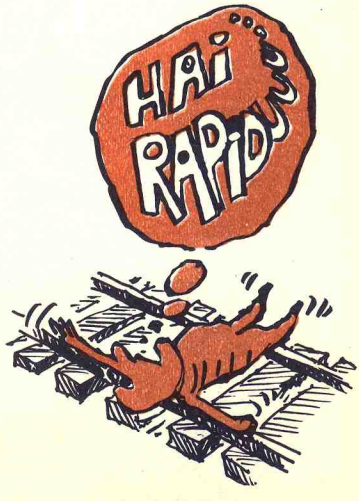

GEORGE M. GHEORGHE

O CONSULTAȚIE NEOBIȘNUITĂ

— Ce vă supără?

— Foarte multe!

— Adică?

— Mai întîi și-ntîi, cînd sînt și stau în casă — mai ales după orele de serviciu și în timpul liber — simt cum se încarcă în mine atît de multă energie, încît, uitînd de toate treburile cotidiene, mă încordez la maximum, tremur din tot corpul și-mi vine s-o zbughesc pe ușă afară...

— Un caz tipic de nevroză de suprasolicitare!

— Totodată, în relațiile cu cei din familia-mi destul de numeroasă, să-mi trăiască — îndeosebi cu nepoții și cumnatele care vin zilnic la bunica și respectiv mămica, soacră-mea, care pentru schimbare de climă și relief geografic montan s-a transferat la noi pentru o bună bucata de timp — mă pomenesc urlînd și mursecînd...

— Cum mursecînd?

— Tremurînd aripile nazale, clănțănind și strîngînd amenințător din dinți...

— Aaa! O explicabilă și firească reacție de apărare la agresiunea unor puternici stimuli externi... specifică, cei drept, mai mult regnului animal!

— Da, dar nu mă opresc aici! Ieșit brusc din casă, uneori cu ușă cu tot, o zbughesc direct în parculețul din

RADU POPOVICI

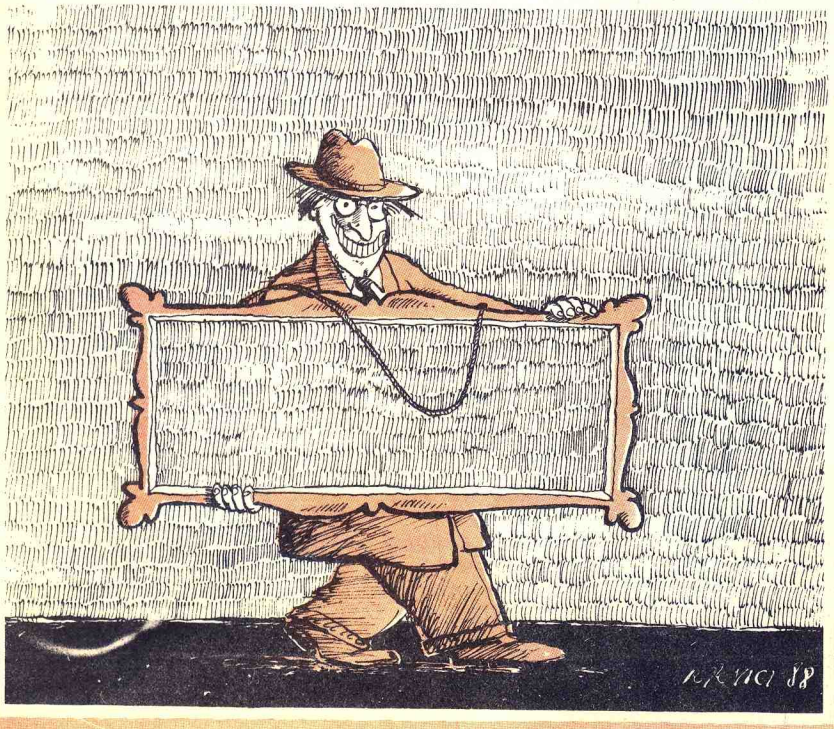

fața blocului, dornic de a ajunge cît mai repede în aer liber și de a simți sub tălpi blana moale a ierbii, de a mirosi florile și a profita de mîngîierile vîntului...

— Firesc, foarte firesc, dacă ținem seama de sedentarismul activității de birou, de stereotipia îndeletnicirilor casnice... și de efectul benefic al naturii!

— Eiii, dacă ar fi numai atît! Dar vedeți dumneavoastră că în mine s-a mai dezvoltat și un alt obicei...

— Care anume?

— Cel de adulmecare — cu multă precauțiune dar și curiozitate — a locurilor pe unde calc...

— Și acest fapt este explicabil, care în cazul dumneavoastră poate evidenția, fie un mod subtil, rafinat, de a lua contact cu mediul ambiant, fie pur și simplu, un tic nervos, dobîndit în ultimul timp!

— Și dacă ar fi numai atît! Pentru că, atunci cînd sînt în asemenea stare de spirit, dacă îmi apare în cale vreo pisică ori vreun alt patruped îi fugăresc pînă la epuizare...

— Din totdeauna mișcarea și alergarea în mijlocul naturii alături de factorii de mediu au fost prietenii sănătății omului!

— Păi în ultima vreme am mai făcut și o criză de lombosciatică.

— Și de cînd aveți toate aceste probleme?

— De circa 6 luni tovarășe doctor... de cînd m-am pricopsit cu-n cîine de casă, că de acum este la modă...

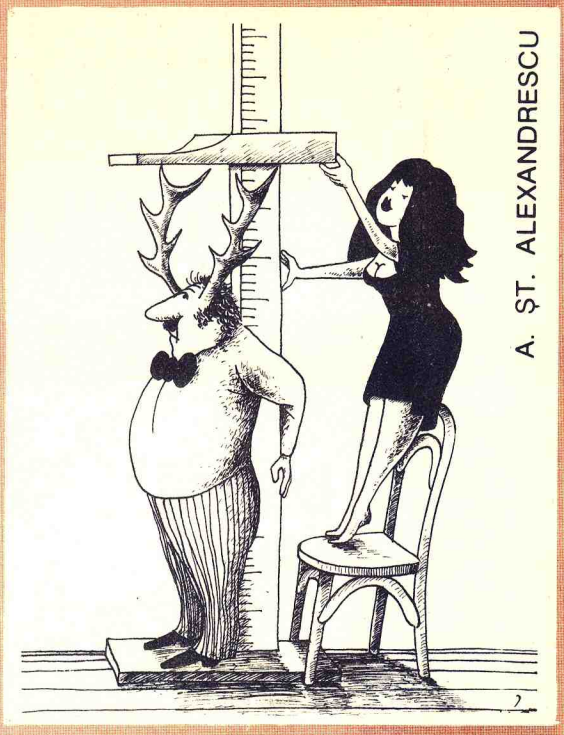

A. ȘT. ALEXANDRESCU

ION BARBU

Stau la povești cu Petrăchiță, prietenul meu și-al comunei (că de-aia e primar), care-mi relatează la o cafea și o țigară de vorbă:

— Invitația îmi fusese lansată de Sandu Barbu, mă informează el, acel om minunat cu gîngăniile lui zburătoare, păstură, propolis și-alte specialități apicole. Nu-l știi?...

Cum să nu-l știu pe „nea" Sandu? În afară de patima albinelor, cu care se afla în cele mai strînse și bune relații de producție, mai fusese, la viața lui, și ofițer de marină. Deci, pentru mine, o nesecată sursă de informații utile. Și nu numai atît. Iradiat, dintr-un accident de navigație, reușise să supraviețuiască. Recăpătîndu-și sănătatea. Definitiv și nerepetabil. După o luptă acerbă. De ani de zile. Cu maladia, dar și cu tainele propolisului, păsturei și mierii. Ajungînd chiar să inventeze o metodă proprie. De dizolvare a propolisului. În miere.

De aceea, după ce-mi istorisise totul, trecusem și eu la consumarea beneficelor preparate. În speranța că-mi voi tripla capacitățile creatrice. Însă care, pînă acum, nu s-au prea manifestat. Dar nu deznădăjduiesc. Îi dau înainte. Propolis, polen, păstură, faguri, ceară, oțet, țuică, vin (ultimele trei, tot pe bază de miere) — nimic din cele de mai sus nu absentează din alimentația mea științifică.

Iar Petrăchiță continuă:

— Avîndu-și omul nostru stupii la Dunavăț, m-am pregătit serios de drum... Mai ales că nu văzusem Delta. Niciodată. Și tare rîmneam la un borș pescăresc. Ca la mama lui. Sau la niște crap prăjit. La tigaie. În ulei fierbinte. Pînă devine crocant...

Aici l-am întrerupt, avertizîndu-l:

— Dragule, oprește recitalul! Treci la aspecte mai puțin nocive... Dac-o ții, tot așa, cu borșuri pisicole și gogoși de crap crocante, mă bagi în mormînt! Ai uitat că-s la regim? De slăbire?...

— Bun! a lăsat-o mai moale Petrăchiță. Atunci o iau pe scurtătură. Deci, am fost, am văzut, am venit.

VLAD MUȘATESCU

„Trei într-o barcă" pe „DUNAVĂȚ"

Însă alt om! Buimăcit și vrăjit de farmecul apelor... Să-ți spun cum a fost. Am plecat noaptea. Cu mașina. Încărcată vîrf. Ce, e de ici de colo, să vîri în ea o familie întreagă, a mea, plus a lui Vali, directorul școlii? Basca aragaz de voiaj, hrană rece, pentru drum, sticle cu ulei de gătit, utilaje pentru dat la somn și șalău, pijamale și schimburi... Cînd am ajuns la Dunavăț, după ce-am greșit drumul, numai de două ori, vreo sută de kilometri, Sandu ne-a primit ca pe neamurile lui. Punîndu-ne la dispoziție casă, masă, alte scule pentru pescuit, ale noastre nefiind adecvate pentru Deltă, plus șalupa. Cu care ne-a purtat peste bălți, canale și ape de basm. Și-am și pescuit. La japcă. Bineînțeles, numai crap-caras. Uite-așa, cît mîna!

Ca orice pescar, care se respectă, Petrăchiță n-a precizat dacă era vorba de braț sau de palmă. Și m-a lăsat visător.

De aceea, cuprins de febra depărtărilor albastre, n-am mai avut răbdare. Cîndva, pescuisem și eu.

Ca un as. Aflînd că nea Sandu era pe-acasă, în trecere, l-am călcat de mare urgență. Și-am și aranjat deplasarea. La raiul său, de la Dunavăț. Bucurîndu-mă nespus, după cum era și normal, și pentru bulgăroaica de nevastă-mea. Care, despre Deltă, auzise numai. Povestindu-se.

Peste trei zile, poate trei și-un sfert, demaram. În trombă. Cu „Bombița". Luînd cu noi vase pentru pus peștele la fiert (pe care urma să-l prind personal, cu mîna mea proprie), ulei, pîine, rufărie și straie de schimb, tacîmuri și medicamente, tămîie și alifii (împotriva țînțarilor), țuică de prună, trasă de două ori, utilă la captarea bunăvoinței pescarilor, ca și la încălzirea centrală, în nopțile răcoroase, năut prăjit și măcinat, pe post de cafea, și vreo șase pepeni verzi. Să fie și ei. Că prind bine la casa omului. Combătînd setea. Plus una bucată —. Vali. Profesorul de educație fizică. Omul care-l însoțise și pe Petrăchiță. Și care, auzind ce-aveam de gînd, se rugase să-l iau cu mine. Ca fiind zdravăn filoxerat. După vraja Deltei. Dar și pește.

Pe drum, pînă la Dunavăț, Vali ne-a tot povestit despre minunățiile de-acolo. La fel ca și coana Viorica. Soața lui nea Barbu. Pe care o încărcasem. Să meargă cu noi. Ținînd neapărat să ne prezinte gospodăria lor apicolă și să ne demonstreze personal rețeta conservelor de știucă și șalău. Fierte în ulei. Cu legume medicinoase.

Cînd am examinat mai atent, la amănunt, „așezarea" lui nea Sandu, mi-am amintit brusc și inexplicabil etatea pe care-o aveam la dispoziție. Și mi-am mai redus din entuziasm. Stuparul, bucuros de oaspeți, ne-a informat că viața lor, pe plan local, se desfășoară în alte condiții. Mai mult naturiste. Fără apă la robinet, grup sanitar sau gaze naturale. În schimb, ne punea totul la dispoziție. Cabana de pe malul Dunavățului, rulotele din parckingul Murighiolului, unelte de pescuit și... șalupa. Vali și nevastă-mea, febricitînd, erau în culmea fericirii. Eu, pe panta acesteia. De coborîre. La realitate.

Și totuși, de ce să nu fiu drept, prima noapte din Deltă a fost de... vis. Cazați, provizoriu, într-o căsuță a complexului turistic, cu lumină, apă (la lighean) și grupul sanitar în păpuriș, mai întîi am participat la cina colectivă. În timp ce preluam bungalowul, coana Viorica și pusese de borș. Pe care l-am împărțit frățește cu invitații albinarului (vreo cinșpe). Sosiți și ei în Deltă. La pescuit. Și ne-am distrat. Cu toții. S-a rîs, s-au povestit istorii pescărești, s-a fumat, s-a cinstit un sticloi de vin (pe bază de miere), s-a sorbit și-o cafeluță și... ne-a prins somnul.

Vali a optat pentru șalupă. Dorind neapărat să doarmă „în mediu", cît mai aproape de somotei și lini. Noi, neavînd altă soluție, la căsuță. Unde, dezbrăcîndu-ne, ne-am uns preventiv cu toate alifiile. Împotriva țînțarilor. Fiind o răcoare ce-aducea mai mult a frig, iarăși ne-am tras pe noi țoalele. Și ne-am culcat îmbrăcați. Apoi, amintindu-ne de recomandația unor prieteni versați în ale Deltei, am aprins tămîia. Leac verificat. Tot împotriva minusculelor bestiole. Care, de neînțeles, în seara aceea lipseau. Cu desăvîrșire.

Pe cînd ne chinuiam să-l contactăm pe tovarășul Ene, responsabilul cu somnul, ne-au cuprins mîncărimile (insuportabile). De la alifii, mai mult ca sigur. Tușind infernal, din exces de fum (provenind de la tămîia ce luase foc), i-am împărtășit nevesti-mi primele impresii. Asupra mediului ambiant. Extrem de variat și populat. De turiștii sosiți la pescuit. Care își manifestau entuziasmul întîlnirii cu Delta chefuind ca la nuntă. Și studiind în tropote geamparalele locale. Iar pe la două, din noapte, cînd s-a mai potolit fiesta, ne-am pomenit invitați, extrem de amabil, de-un tip care ciocănea zdravăn în ușă:

— Nelule, deschide, fii drăguț, c-altminteri sparg geamu'!

Fiind vorba de-altcineva, asta precis, n-am dat urmare solicitării. Însă am tras cu urechea. La manevrele individului. Care lua la rînd, căsuță cu căsuță. Adresînd aceeași invitație. Cînd am auzit zgomot de cioburi, m-am liniștit. Nelu fusese găsit.

A doua zi, la cafeluță, făceam bilanțul. Cu profesorul. Care nu ațipise decît spre dimineață. Vreun ceas. În rest, avusese alte probleme. Mai ales, să dîrdîie cît mai intensiv. În speranța că, astfel, poate se va încălzi. Un pic. Spre osebire de noi. Care le dormiserăm buștean. Uscat. Maximum două ore.

Debarcați, peste vreo cîteva ceasuri, la cabana de pe malul canalu-

lui, am exclamat cuprins de disperare:

— Sfinte Sisoie! Dar ăsta-i raiul pe pămînt...

Era! Însă cu totul diferit de cel din ceruri. Izolat, departe de noxele orașului, lipsit total de apă potabilă, lumină, toaletă și-alte supărătoare aspecte ale confortului ce trage la lenevie, nu era călcat decît de grupurile de comando ale porcilor itineranți, pesemne corciți cu mistreți, ca și de vacile independente ale dunavețenilor.

În vreme ce nevastă-mea și coana Viorica, cărora li s-a alăturat și Vali, că de-aia era profesor de educație fizică, țeapăn ca un buhai, s-au apucat de spintecatul și curățitul peștilor procurați de nea Sandu, vreo două tîrne, pline vîrf, în vederea preparării celebrelor conserve de pește alb fiert în ulei, eu am pornit în căutarea japcăi citate de primar. Se afla într-o văgăună. Din dosul cabanei. La vreun sfert de kilometru.

Și, luîndu-mi bățul oferit de mirabila gazdă, precum și scăunelul pliant, m-am instalat comod pe malul tăului. Aici, examinînd guta și acul, am ajuns la concluzia că trebuia să pescuiesc numai exemplare de lux. De la două ocale în sus. Bucata. De pește. Guta era groasă și dură, ca o sfoară de cizmărie, iar acul de cinci. Recomandat pentru rechini, probabil. Mai îmi rămînea, doar, să fac rost de rîmele adecvate. Preferabil șerpești. Minimum cinspe centimetri. Lungime.

Le-am găsit. La vreun metru adîncime. În lutul cleios. Pe care l-am săpat cu hîrletul furnizat de Vali. Pe cînd îmi blestemam zilele și mă ștergeam de sudoarea ce-mi inundase fruntea, am deslușit larmă mare. La cabană. Erau prietenii stuparului. Care-i adusese și pe ei. Cu a doua cursă. Să-i admire raiul local. Și să deie la pește. Și-am oftat. Căci nimănui nu-i place gălăgia. În special carasului și ciortănicii.

Și totuși... În pofida vacarmului, în ciuda sculelor total inadecvate, am simțit că încep să „muște". Peștii, speram eu.

Iar cînd s-a prezentat vajnicul profesor, să vadă ce brînză am făcut, i-am arătat, mîndru, vreo patruzeci de carași, bibănași și baboi. În total, cam o juma de kil. Milos, Vali mi-a cedat undița lui. Și, prelu-înd-o pe-a mea, a purces să scoată, din minut în minut, ciortănici. Barosane. Una după alta. Am înghițit în sec și m-am întrebat în sine-mi „De unde, dom'le"?

N-am regretat aventura din Deltă. Mi-a oferit satisfacții majore. Iar nevesti-mii, și mai abitir. Patru zile la rînd, din zori și pînă-n noapte, s-a deconectat activ. Curățind mormane de știuci, crapi și șalăi.

Iar nopțile, ce să mai zic. Au fost de... basm. Părăsiți pe canal, să ne facem veacul la cabană, numai noi, eu, bulgăroaica și profesorul, am stat la povești ore întregi. Pînă răsărea luna. Ca o mămăligă agățată pe cer.

Numai la benefica ei lumină ce ne-am mai văzut și noi la față. De bine, de rău. În limita posibilităților. Altminteri, ne-am fi vîrît degetele în ochi. Însă, obosind țeapăn, atît peste zi cît și la palavrele de noapte, dormeam ca niște mumii. Căci ne culcam numai îmbrăcați. Din motive de frig. Noi, în cabană. Vali, pe masă. Sub șopru. Unde, învelit cu niște PFL, tremura de mama focului. Inexistent prin zonă. În schimb, cînd se încingea tot dîrdîind, trebuia să ieșim afară. Să depistăm de unde provenea bîrîitul motorului de șalupă. Constatînd că nu era nea Sandu, și că zgomotul era emis de profesor, pe-o rază de minimum o juma' de kilometru, ne culcam iarăși, liniștiți. Să sforăim și noi.

La întoarcerea acasă, cînd i-am povestit lui nea Stelică, prietenul meu, cam director de felul său, pățaniile mele de la Dunavăț, mi-a zîmbit vag și blajin, spunîndu-mi:

— Maestre, e minunat să te odihnești în sînul naturii! Dacă-mi dezvăluiai intențiile matale, cu Delta, îți aranjam să mergi la Crișan, unde am o cunoștință. Și te distrai altfel... Cu apă curentă, lumină, televizor, radio și grup sanitar la îndemînă, nu în păpuriș.

— Dar peștele? i-am replicat eu. Crezi matale că-i același și-acolo? Imposibil. Adică, imposibil să nu se fi nărăvit și el la binefacerile civilizației... Și-atunci, precis, s-a lenevit. Și nu mai „mușcă"!

Cu întrebarea de mai sus, ce să zic, îl încuiasem. Nu mi-a răspuns. Ci doar a chicotit în gușă. Astfel, m-a pus pe gînduri. Unde mă duc la anul? În sălbăticia naturii, sau în mijlocul lumii ultramoderne și ultracontemporane? Asta-i problema!

IULIAN PENA-PAI

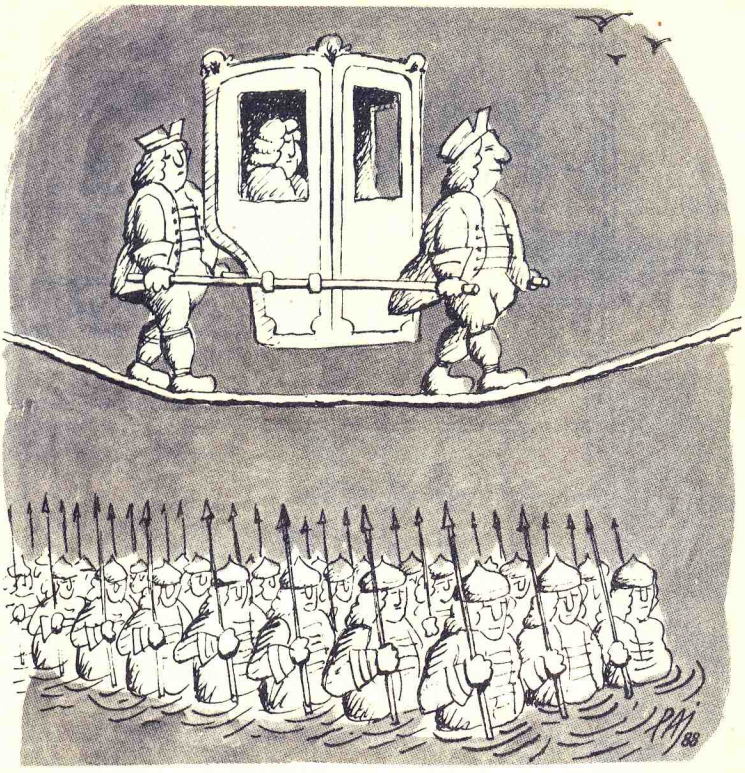

AMARINA

PALEOPOVESTE

Anul 4523 î.e.n... Moș Gerilă înaintează gîrbovit prin nămeți, pe o potecă ce duce spre Paleolitic. Deși vîntul îi bate în față, își continuă drumul, împins parcă de o forță nevăzută. Potrivit estimărilor, forța este egală cu masa ori accelerația. Una din două. Moșul o alege pe prima: din lemn de nuc, cu 12 scaune, de Ilf și Petrov... Afară s-a făcut frig; prima glaciațiune e pe undeva pe aproape, bate la ușă. Nu-i deschide nimeni, nici măcar Gerilă, direct interesat, care în răstimpuri își îndeasă blana de bizon pe urechi. Sacul din piele de dinozaur, procurat direct de la „Arpimex", trage greu. În cine? În jos. E plin cu pietre șlefuite, articole de „Fond plastic" (s-a descoperit că plasticul înlocuiește cu succes lemnul și metalul), mărgele din silex, cîte un costum de baie din blană de pitecantrop, alte asemenea mărunțișuri... Dacă n-ar fi și pietrele la rinichi — boala epocii — nu i-ar fi atît de greu. Dar îl chinuie și astea cumplit, și abia așteaptă moșu' să se inventeze antibioticele, să-l scape de belea...

...Drumul devine sinuos. Parcurgerea lui — sinuzită. La capătul lui, Gerilă are de făcut o operație: repartizarea darurilor. Nici nu

ION BARBU

AFORISME

Poate că și iepurii, cînd vorbesc despre noi, tot iepuri ne numesc.

*

Cît de frumos își povestesc gările dimineața, una alteia, trenuri.

*

Important e cum vorbești. De exemplu: să înălțăm o groapă.

*

Nimeni nu e într-atît de sărac încît să nu aibă ceva împotrivă.

*

Pe oamenii mărunți durerile mari îi fac caraghioși; la fel cum ar umbla cu haine sau încălțări prea largi.

TRAIAN FURNEA

mai e atît de mult pînă la capăt. În zare se profilează deja cîteva peșteri amenajate corespunzător. Din lăuntrul lor răzbat sunete articulate, ce exprimă stări sufletești specifice oamenilor. Este chiar o comună: Comuna primitivă...

...La vederea personajului inedit orice murmur, chiar și cel nearticulat (sechelele de cînd omul trăia încă în pom) dispare. Apare în locul lui un exemplar feminin (care mai tîrziu, după căderea surplusului de păr, se va numi — sexul frumos) în costumul Evei retușat: locul frunzei este luat de o bucată de blană de ren. În spatele său — un spate robust, terminat în doi umeri viguroși, pe care se sprijină întreaga gospodărie primitivă — se grămădesc ceilalți sapienși. Moșul deduce — fin psiholog! — că are de a face cu leaderul lor (patriarhatul încă nu se inventase).

...Urmează un schimb bilateral, reciproc avantajos, de priviri. Deodată i se pare că în zare se aud acordurile Simfoniei a IX-a de Beethoven Ce prostie! Beethoven încă nu s-a inventat! E un simplu rapsod popular, care interpretează, la solzii unui pește uriaș, o melodie de prin părțile locului, devenită șlagăr.

Moșul depune desaga jos. Tăcerea devine și mai apăsătoare. Dacă ar fi și o masă, aproape c-ar fi întrunite premisele operei lui Brâncuși. Moșului însă nu-i place opera. Doar opereta. Dar să (ne) revenim: este, așadar, o tăcere apăsătoare. O tulburâ numai bîzîitul de aeroplan al unei muște uriașe, pe care temperaturile scăzute nu au reușit s-o răpună...

Femeia — s-o numim așa — face cîțiva pași. Abia acum îi observă bătrînul încălțările: niște saboți din piatră șlefuită, pe care cineva, probabil autorul, a gravat cu dalta: LEONARDO. Pe-

AL. MORARU

NUNTĂ CU DAR

De două zile și două nopți ținea nunta. Șova Cotoi își mărita fata și, deh, îi dădea mîna să facă bairam, o singură odraslă avea. Venise aproape tot satul, ba chiar și din alte părți, că se dusese vestea și prin împrejurimi.

Nuntașii petreceau, unii sub un cort lung de nu-i ghiceai capătul, alții în aer liber, că era vară și-i muia căldura. Curgea băutura și mîncarea. De mult nu mai văzuseră jepcanii atîtea bunătăți la un loc.

Cu muzica a fost surpriză mare. Șova Cotoi nu voia decît un singur nume: Titi Dreptaciu. Ceilalți ziceau că nici Iustin Lămîie nu merita lepădat. Tratativele s-au purtat în taină, fiecare parte căutînd să-și impună preferatul. Pînă la urmă, tot așa a ieșit, cum a vrut Șova. Și n-a greșit cu alegerea, deși Titi Dreptaciu i-a înfipt binișor mîna în chimir, mai să-l doară.

Spre dimineața ultimei nopți s-a ajuns și la număratul banilor strînși, nunta fiind cu dar. Nu fusese fixată o anumită sumă, dădea fiecare cît îl lăsa punga. Erau de față părinții mirelui, ai miresei și cei doi însurăței. În cameră domnea liniștea, abia se auzea torogoata lui Titi Dreptaciu, ca un tînguit amar, în descreștere. Numărară de mai multe ori banii. Teancul, îngroșat, nu se lăsa cuprins cu degetele unei singure mîini. Mirele împinse hîrtiile albastre la mijlocul mesei. Șova întinse brațul. Scaunele scîrțîiră. Apucă Șova cam treisferturi din grămadă. Tatăl mirelui îngălbeni. Se ridică în picioare. Șova — la fel. Începu să explice: cheltuieli, prea multe cheltuieli, nu mai are o leț-caie. La viitorul copiilor nu se gîndesc? Tatăl mirelui, decise: pe din două! Pînă să mai scoată careva vreun sunet, mama mirelui se repezi și-i smulse lui Șova teancul de

semne — numele bărbatului său, o matahală care momentan, cuprinsă de patima creației, dă naștere unor picturi rupestre celebre. Privindu-le cu un aer erudit, moșul dă să scoată un sunet. Scotocește printre vocale și consoane și scoate la-ntîmplare un „S“ peltic. Odată scos, sunetul se recirculă în natură...

Liniștea redevine apăsătoare. Forța de apăsare este egală, de această dată, cu reacțiunea, însă asta face parte din altă epocă. Moșul stă prost cu istoria. Ca și cu rinichii de altfel. Mai pune odată sacul jos. Ca la un semnal, asistența ia loc. Își pregătesc carnețelele. Altă prostie! Nici carnețelele nu s-au inventat încă. Așadar, își pregătesc urechile. Urechile s-au inventat de mult. Epictet — unul de-al lor — spunea: „Natura ți-a dat două urechi și o limbă ca să asculți de două ori și să vorbești numai o dată“. Și ei s-au pregătit să asculte de două ori, însă deocamdată n-au ce. Moșul tace mîlc. Nu se cunoaște etimologia cuvîntului „mîlc“, însă dă bine, drept care îl folosim... Încep să-i dea semne de neliniște. Un ins mai bine hrănit îi dă unul mai substanțial: o cicatrice. Altfel spus, un semn de recunoștere, Moșul însă își vede de treabă: își adună cuvintele: unul ici, altul colea, al treilea de după bolovanul ăla... Dă să deschidă gura. Simte însă că i s-au încleștat maxilarele...

...reflectoarele s-au stins.

S-a aprins lumina. Rumoare în studiou. „Aduceți repede o pîrghie — se aude vocea operatorului principal... Pe platoul de filmare toată lumea caută o pîrghie. Ținîndu-se de fălci, Moș Gerilă își stăpînește cu greu lacrimile... Alături de el, femeia-primitivă își mai trage, pe gene, o undă de rimel „Lancome“...

MIRCEA GHEORGHE

bancnote. Mireasa leșină subit. Mirele își dezveli bustul, rămînînd în maiou. Mușchi pietroși îi dungau pielea arămie.

Titi Dreptaciu lăsă torogoata și trecu la microfon:

Șapte nopți am tot umblat
Să te prind cu unu-n pat...

Șova înșfăcă taburetul. Mama mirelui scăpă bancnotele pe covor. Se aruncară toți să culeagă, în afară de mireasă, care zăcea lîngă colțul dulapului. Adunau la nimereală, îndesînd în buzunare, în sîn, în ciorapi... Șova își bagă un fostomoc în gură, cît pe ce să se sufoce, dacă nu-l salva tatăl mirelui, aplicîndu-i un lat de palmă în ceafă, de scuipă banii drept în mîna întinsă a ginerelui. Într-un tîrziu, se ridicară gîfîind, își neteziră costumele, aranjară cît de cît mobila răsturnată, apoi se reașezară la masă. Mirele luă pe el cămașa, mireasa se trezi din leșin, iar Șova deschise discuția. Se referea la viitorul copiilor ce trebuiesc ajutați la pornirea în viață, și își exprima toată încrederea în posibilitățile lor nelimitate.

Tatăl mirelui, la rîndul său, ținu un discurs despre cinste și modestie, dîndu-le tinerilor căsătoriți exemple frumoase de căsnicii reușite. Apoi, părăsiră camera, reluîndu-și locurile pe la mese. Zîmbeau îngăduitori și răspundeau politicoși la saluturile și urările venite din toate părțile.

Șova se duse întins la Titi Dreptaciu și-i lipi de frunte o hîrtie de o sută, rugîndu-l să-i „tragă" una de jale, că-l roade sufletul de bucuria ce-o trăiește.

Peste întreaga zumzăială, se înălță din nou vocea de aur a lui Titi Dreptaciu:

Ce-ai făcu, Lola, cu mine?
Numai tu îmi ești în gînd.
De ce fugi tu de la bine
Și mă lași în drum plîngînd?...

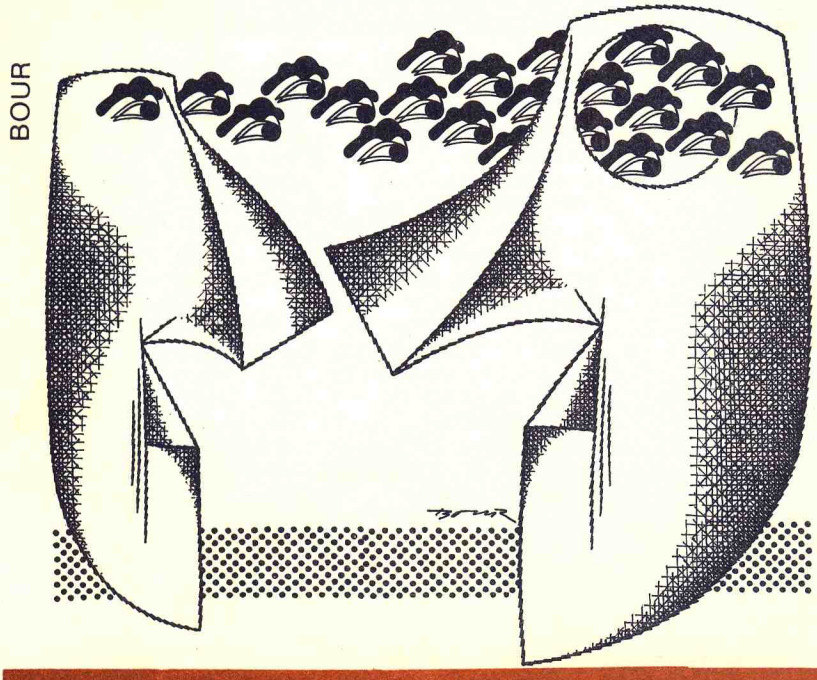

BOUR

CORNELIUS ENESCU

HAPPY-END!

Ia să mai stea și sub prelată roaiba!
Mi se plini pe negîndite visul:
O „șapcă-albă"-mi suspendă permisul
– Trei luni bătute mi-e proscrisă șaiba.

Prioritații nu prea-i știu dichisul;
Indicatorul e un fleac cît zgaiba:
În mers fiind, poți să-l observi? la naiba!
Am protestat, dar rămăsei cu zisul...

Și cum de sînt voios? Păi tocmai d-aia:
De m-o răzbi vreo poftă de Sinaia
În aste luni, pîn-ce voi trece hopul,
Voi face, vreau-nu vreau, autostopul.

Și n-o să am de-acum, bătu-le-ar potca,
Opreliști nici cu șprițul, nici cu vodca!

SERBAREA

MIRCEA ENESCU

Directorul școlii, Amilcar Ciurezu-Rîmnic, prezida cu neascunsă competență și plăcere serbarea de sfîrșit de an școlar. Curtea instituției era numai zumzet și flori, voioșie și culoare, fericire și copleșitoare emoții, copii, părinți, cadre didactice, teancuri de cărți cu cordeluță și coronițe pentru copiii cei mai merituoși, soarele generos strălucea vesel la locul lui, nimic nu fusese uitat pentru a susține frumusețea momentului.

— ...Stimați oaspeți și colegi, dragi elevi — își continuă directorul prezentarea —, vom atribui acum distincțiile meritate elevilor din clasa a 5-a C. În această clasă, rezumativ, foarte rezumativ, am avut 27 de elevi înscriși, avem așadar 27 de absolvenți...

Directorul se ajuta adesea de o mare batistă în dungi spre a-și șterge fruntea bogat transpirată și de un pahar cu apă minerală — era neîndoios apă minerală în acel pahar, pentru că sticla se găsea vizibil alături —, pentru a-și mai drege glasul apăsat de fireasca tulburare a solemnului moment. El continuă:

— ...Au fost distinși cu premiul întîi cu cunună și diplome de merit pentru diferite materii la care au excelat printr-un plus de efort și de valoare, următorii elevi și eleve, la aceeași medie funcționînd criteriul ordinii din catalog, cel alfabetic: **Auroaie N. Ionica, Aplavișeanu Gh. Ivanciu, Barbălată P. Nicodim** — fruntaș la categoria lui de vîrstă la concursul hipic din zăvoi, de Ziua Copilului —, **Bunicelu Haș Teodor, Cuculeanu E. Claudia-Margareta, Calomfiroiou T. Silvia** — complimente și distinse felicitări părinților tăi, Silvica! —, **Dușcăloiu R. Cristofor, Dușcăloiu R. Firicel, Dușcăloiu R. Garabet** — adăugăm, pentru cei ce ne cunosc mai puțin, că acești harnici elevi nu sînt nici frați, nici barem veri primari, sau rude apropiate, oricît de curios ar părea —, **Duțuleanu Cr. Isidor, Energescu B. Calistrat, Erculeanu S. Anicuța** — cei de față punctau cu aplauze însuflețite această victorioasă strigare, mai intense acolo unde grupul celor dragi din familie era mai des și mai expresiv —, **Fologea I Ambrozie, Georgescu N. Constantin-Marian** — neîntrecut în arta lucrului manual, la decorarea cu ciucuri a cojoacelor de tip popular —, **Gîndăcel C. Micșunica, Maritoniade**

MATTY

– Nu, drăguțo... aici nu e nici un Tarzan, ci doar un cimpanzeu bătrîn și obosit...

M. Luiza — către ai cărei părinți distinși se îndreaptă acum recunoștința noastră fierbinte, datorîndu-le atîtea îmbunătățiri substanțiale în localul vrednicei noastre instituții școlare, drept aceea vă îndemn să-i aplaudăm din inimă! —, **Galimatianu U. Nichifor, Ionescu I. Ion-Eusebio,** cu un cunoscut premiu internațional la șahul prin corespondență, **Ilarianu N. Onisie, Luntremare S. Elidor, Morcovicescu Ath. Amilcar,** fruntași, de asemenea, la colectarea fierului vechi, **Retezatu Gr. Haralambie, Rugină Lucia-Ivona,** merituoasă reprezentantă a școlii ca interpretă muzicală la solz de pește, **Toltovică A. Rămurel, Teofiloaia I. Aurora, Teofiloaia I. Damaschin,** frați buni și nedespărțiți în clasamentul școlar la finele anului, iar ultimul, dar nu cel din urmă — își plasă directorul un spirit preferat —, **Zîmbăreț D. Eronim,** din partea unchiului său școala primind importante îndrumări la repararea sălii de sport. Sînt 27, dragi oaspeți? Tocmai 27 în cap! Toți cu media rotundă de 9,91!, sfîrși nădușit și ferice directorul Amilcar Ciurezu-Rîmnic. Îi felicităm încă o dată și adresăm o caldă strîngere de mînă destoinicilor lor profesori, cadre didactice, între care am cinstea să mă număr, dar mai cu seamă distinșilor părinți, cu neascunse merite în viața orașului și în educarea acestor minunați copii, dimpreună cu noi, dascălii lor, la obținerea unor asemenea rezultate care cinstesc școala și orașul nostru. Să ne trăiască!

Aplauzele tunară, buna dispoziție, fericirea pluteau ca un văl diafan pe toate fețele.

Serbarea era abia la început.

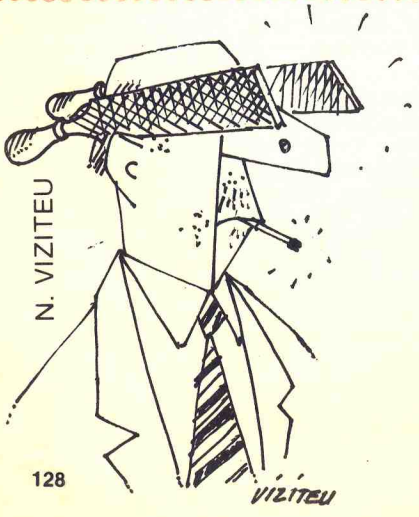

MIHAI BĂDULESCU

FUNCŢIA DEGETELOR

Cu cinci degete se ţine.
coada sapei, foarte bine.

Patru degete duc, clar,
orice mapă sau dosar.

Cu trei degete se scrie
pe-o bucată de hîrtie.

Două degete, ardente,
fac propuneri competente.

Iar un deget, unul lung,
cel cu care te împung,
Se lansează-n exchibiţii
Şi-ţi trasează dispoziţii!

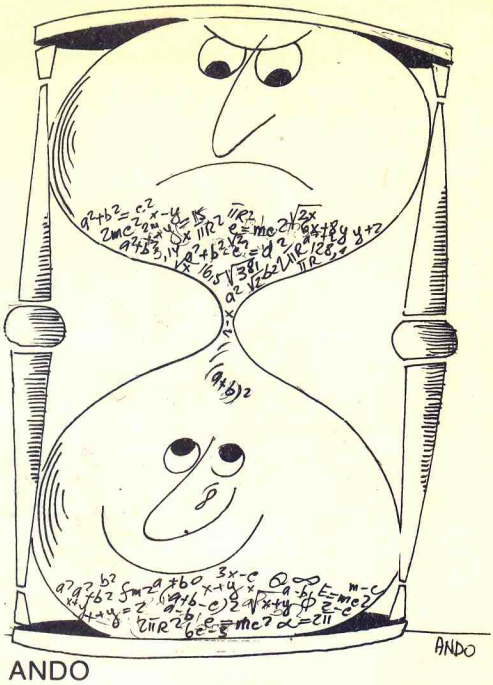

ANDO

STELIAN IONESCU

Inexorabila dilemă

Timpul ăsta e nebun
Şi - în calcule - meschin:
Pe măsură ce-l adun,
Îmi rămîne mai puţin.

Chirurgul şi soţia

Un cuplu ideal
Zicala nu o lasă:
El „taie" la spital,
Ea „spînzură" acasă.

MIHAIL COMĂNICIU

ALPINIŞTILOR

Cînd stîncile escaladează,
Urcînd mereu, de parcă zboară,
Deşi sînt prieteni, se stimează,
Ei totuşi se mai... trag pe sfoară.

NEDUMERIRE

Să nu mai fumezi şi să nu mai bei,
l-a spus un medic, cu vădit temei.
Iar el, nedumerit, l-a întrebat:
Dar medicina, n-a mai progresat?

CRISTIAN MIHĂILESCU

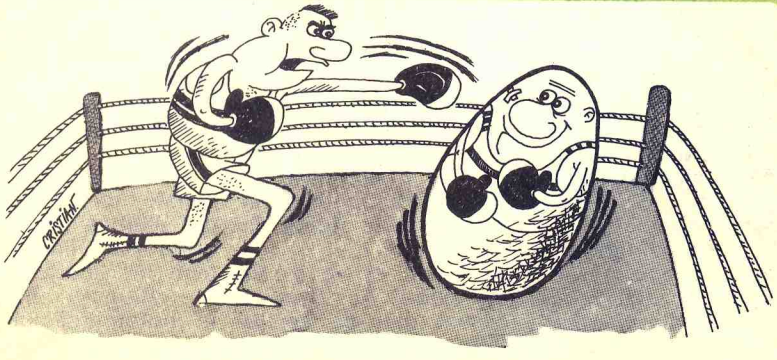

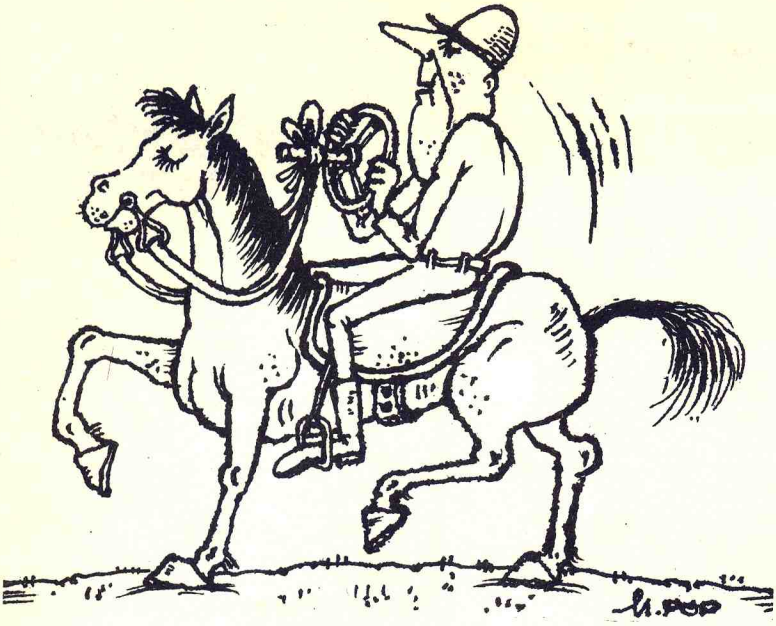

MIHAI POP

ADRIAN SOCACIU

UN CAL ÎN PLUS

Așa ceva, își spuse paznicul, uluit, nu-i posibil. În atîția ani, de cînd numără la fiecare asfințit caii fermei, s-ar fi așteptat să descopere, bunăoară, că lipsește unul. Ce-i drept, lucrul nu se întîmplase încă; dar, să se ivească unul în plus... Asta chiar că era de neînțeles.

Aprinse o mărășească, trase cu sete cîteva fumuri și repetă numărătoarea. Mai și miros a țuică, gîndi, cu năduf. Un păhărel nu-i mare lucru dar, dracu' m-o crede c-a fost numai unul? Se scotoci prin buzunare, scoase un usturoi și-l mestecă îndelung, cu coajă cu tot, să dispară damful. După care mai numără o dată caii, să fie sigur, și se îndreptă spre clădirea conducerii.

După o jumătate de ceas se aflau cu toții la fața locului: conducerea, contabilul, veterinarul, femeia de serviciu și grăjdarii. Veterinarul, care cunoștea pe numele mic toți caii de pe-o rază de cincisprezece kilometri, identifică imediat intrusul: un armăsar alb, cu pete, care nu semăna nicicum cu colegii de țarc.

— O fi al cuiva din sat, opină conducerea.

Veterinarul ridică din umeri:

— Un appaloosa pur-sînge? Așa ceva nu găsești cale de trei județe. Ăsta nu-i din zonă, frăților.

Studiară armăsarul; un grăjdar, zelos din fire, îl căută la dinți.

— Strașnic exemplar, oftă veterinarul. O minunăție.

Calul fornăi aprobator.

— Strașnic, aprobă contabilul; problema, însă, este ce facem cu el?

— Cum, se miră grăjdarul Burugău, despre care se știa că agerimea minții nu-i punctul său tare — cum, ce facem? Îl păstrăm și zicem mersi.

— Îl păstrăm, iar la primul control ne-am ars cu toții. Cum îl justifici, dacă-n acte nu există?

— Păi dacă tot nu există, îl dăm cuiva din sat...

— ...și ne sar în cap ceilalți, că de ce l-am dat ăluia și nu lor. Pe urmă se află și-ajungem tot acolo.

— Atunci... Burugău își mototoli căciula, privind cu speranță, către conducere... atunci,

ADRIAN ANDRONIC

ce-ar fi să mi-l dați mie? La o adică, zic că l-am cumpărat.

— Mă, tu parcă n-ai știi cît costă un cal.

— Zic c-am pus la ciorap...

— Și cin' te crede?

— Atunci să-i dăm drumul, și se descurcă singur.

— Da' ăl' care-l găsește, nu-și dă seama de unde vine? După aia controale, anchetă...

— Cît trăiesc eu, sări paznicul, atins la coarda sensibilă, d-aici nu iese picior de cal fără docomenturi.

— Atunci să-l tăiem și să-l facem salam.

— Mă, te știam tare de cap, da nu credeam că-i așa grav. Taci dracului, dacă nu te ajută mintea; las' să judece ăi' care au cu ce.

Judecară pînă se-noptă. Apoi duseră calul în pădure, îl împușcară și-l îngropară sub un frasin.

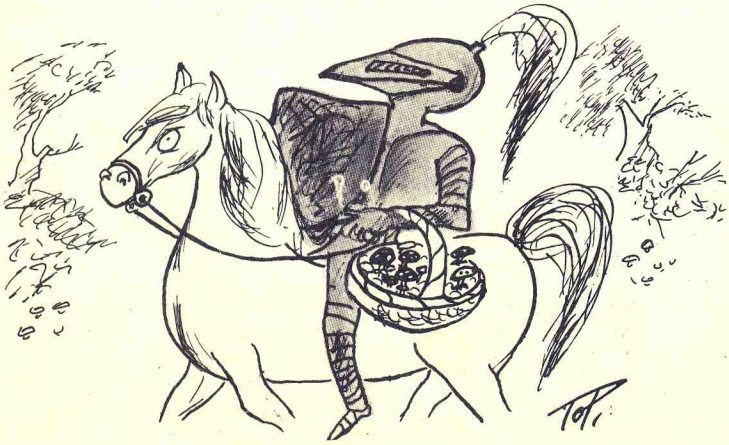

C. TOPAN

I. PAK

RONDELUL ZVONULUI

Vine-n control servieta diplomat!
Niște situații nu-s prea clare,
De-aia-i funcționărimea în picioare
De parcă strechea-n ea sau turcii-au dat.

Se fac pregătiri la scară mare
Cum se va mai întîmpla și s-a-ntîmplat;
Vine-n control servieta diplomat!
Niște situații nu-s prea clare.

Prin telefon, de ieri, s-a și aflat
Că o vor însoți multe (se pare)
Doar nu e o servietă oarecare
Dacă posedă ea și doctorat.

Vine-n control servieta diplomat!

IDILĂ CU STRADA

O, te-am iubit de cînd mergeam la școală
Sau hoinăream pe-acolo visător,
Erai de-o frumusețe ireală,
Desprinsă dintr-un film tehnicolor.

Cînd, brusc, în floare izbucnea caisul
Scăldîndu-mi sufletu-n melancolii,
Vedeam în tine însuși paradisul
Și aș fi vrut aceasta să o știi.

Într-o seară mintea-mi de poet
Îți compunea febril un madrigal;
Atunci mi-ai dat neașteptat, șiret,
O voluptuoasă gură... de canal.

RONDELUL DESPĂRȚIRII

Ne despărțim și-atît de rău îmi pare!
Mi-ai fost fidelă pînă peste poate
Că m-ai salvat de la singurătate,
De la urît și de la disperare.

Ți-aș fi făcut statuie în cetate
Să n-aibă-n lumea-nteagă-asemănare!
Ne despărțim și-atît de rău îmi pare!
Mi-ai fost fidelă pînă peste poate.

Ai ars sublim – o, dumnezeu m-ar bate-
Erai din stirpele azi tot mai rare,
Dar doctorul susține sus și tare
Să spun: țigară-aleg sau sănătate.

Ne despărțim și-atît de rău îmi pare!

A doua duminică din august, zi însorită, dar, în oraș, la ora 7 dimineața, termometrul arată numai 12 grade. „Las' să arate!" spun, reamintindu-mi de coșmarul trăit, trei săptămîni, în luna iulie, cînd era să pierim de zăduf (40 de grade la umbră!) și cînd nu le-aș fi dorit nici dușmanilor mei (nu prea mulți, cred) să fie, spre pildă, bucătari („Dacă nu suporți căldura, nu te du la bucătărie", ne previne un modest proverb american). „Las' să arate!" repet, dezaprobat fiind de cea mai apropiată ființă (soția). După zăpușeala cumplită din luna trecută mi s-au atrofiat (temporar, sper) anumite sentimente: Unde-i răcoare, acolo e patria mea! Vreau vară scandinavă, vreau vară finlandeză, vreau vară groenlandeză, rău de căldură cum sînt, asta vreau. Preferințele mele septentrionale nu sînt înțelese de cea mai apropiată ființă: „La vîrsta ta, ai putea să fii mai cu picioarele pe pămînt!" Aș putea...

Cele 12 grade nu ne sperie (mai ales pe mine). Pornim, cu mașina, spre Parța. Abia anul acesta am descoperit plaja de la Parța, cu nisip „ca la mare", unde se duc, de obicei, orășeni iubitori de liniște. Porțiunea de drum neasfaltat, ce duce pe malul rîului, protejează, într-un fel, locul de invazia automobiliștilor, a acelor automobiliști care, după cum zicea un oltean cu replică sorescianã, „țin mai mult la mașină decît la nevastă". Parța e un sat liniștit, păstrînd, încă, un aer patriarhal. Parța e și o așezare de notorietate mondială, datorită șantierului arheologic de pe malul Timișului, rai al arheologilor interesați de neolitic. Dar nu ne propunem să mergem și la șantier; destui curioși nu-i lasă pe arheologi să-și vadă cum trebuie de treabă, acum, cînd ei, profitînd de vremea bună, sapă, îmi închipui, zi și noapte, îmbogățind necontenit „inventarul ceramic și litic" al muzeului...

Sîntem singuri pe plajă. Adică nu chiar singuri. Satisfacția rară de a fi numai noi acolo ne este împuținată de cîteva cîrduri de gîște, multe gîște, care, am impresia, vor să ne împresoare. Unele, din obscure pricini, scot țipete neplăcute, stresante. „Nu, îmi spun, povestea (cam trasă de păr) din „Păsările" lui Hitchcock nu se va repeta, cu noi, la Parța. Adun bulgări de pămînt și alung, fără milă, „inteligentele" palmipede (Din copilărie, am observat că, în stupiditate și în inexpresivitate le întrec, con brio, pe galinacee. Mult pomenita salvare a Capitoliului nu mi-a domolit niciodată antipatia ce le-o port). După isprava asta (dezaprobat fiind, iarăși, de cea mai apropiată ființă), mă întind pe nisip, îmi trag canotiera pe ochi și visez o palmipedă grasă, scoasă, bine rumenită, de la cuptor...

Sticleți. Turturele. Porumbei. Plopi sunători. Cerul, parcă mai înalt ca la oraș, absolut senin. S-a făcut îndeajuns de cald pentru a putea savura „ieșirea în sînul naturii". „Miroase, îmi zic, autosugestionîndu-mă, a vară scandinavă". E bine, e deconectant, e revigorant, pînă cînd, pe malul celălalt, după perdeaua deasă de vegetație, începe să pîrîie o motoretă. Apoi, două. Apoi — fatalitate! — trei. O fi vreun concurs sătesc de motorete. Faptul că nu le vedem ne enervează și mai tare. (Sat liniștit, patriarhal?!) Cu cîtă plăcere le-aș turna zahăr în rezervoare! Spre a ne calma, intrăm în apă. Nu e prea rece (cum credeam), dar nu mai este, nici pe departe, ca în versurile lui Victor Vlad Delamarina. Arată cam ca vinul tulburel și duce la vale niște spume maronii. De unde se deversează, ce se deversează n-avem cum să aflăm. Și chiar dacă am afla...

După vreo două ore, motoretele amuțesc. E „mezzogiorno", cum spun italienii. Concurenții s-au dus să-și mănînce „zupa" (Cam tot așa i se zice și la Roma: „zuppa"). Ce minunat cîntă sticleții!

Ca să facem un pic de mișcare în

TRAIAN FURNEA

aer liber, ne apucăm să spălăm mașina. (Punct prevăzut în scenariul zilei încă de acasă). Car vreo cincisprezece găleți de tulburel și mă simt, după aceea, excelent. Tulburelul, constatăm, e alcalin, spală bine. Dar femeile și fetele din Parța nu mai vin la rîu cu rufele. Păcat. Ar fi fost totul mai rustic. După efortul în aer liber, trebuie să ne refacem forțele. Merindele aduse ni se par mult mai gustoase ca acasă. Dar o palmipedă friptă la jar, în proțap?...

Pe malul înalt, lîngă podul cu aspect de viaduct de cale ferată, apare o „Dacie" albastră. Coboară, curajos, panta destul de abruptă, spre plajă. A coborît, însă toate patru roțile i s-au înfundat, pînă aproape de jumătate, în nisip. O încercare de marșarier agravează și mai mult situația. Din „Dacia" albastră ies, ca dintr-un stup, cinci copii și două femei. Nu deslușim ce spun, dar gesticulează și vorbesc, toți deodată, precum la un început de incendiu. Momentul de debandadă sfîrșește, surprinzător, printr-o acțiune comună: împing toți de botul mașinii. Din unghiul nostru de vedere, imaginea e bizară: jumătate automobil, jumătate miriapod. La ordinul bărbatului de la volan, copiii adună crengi, pietre, bulgări de pămînt și le pun pe sub roți. Apoi se regrupează iar. Motorul vîjîie înfundat. Bărbatul de la volan își îndeamnă trupa ca un cîrmaci vîslașii, la canotaj academic. Efort susținut, rezultat nul. Sîntem gata să ne ducem și să-i ajutăm, dar, de după un picior al podului, apar, în fugă, cîțiva băieți de treabă (localnici), dornici să facă, și în acea zi, o faptă bună. După ce se pun de acord, care de unde să împingă, „Dacia" albastră arată, toată, a miriapod. Astfel, nisipurile mișcătoare de la Parța sînt biruite. Băieții cumsecade se duc să se scalde; bărbatul de la volan se vîră, el știe de ce, sub burta mașinii; trupa părăsește locul blestemat, trece, cu efectivul răsfirat, pe lîngă noi, și face tabără, mai departe, pe un teren ferm, acoperit cu iarbă...

În apropiere de pod, coboară spre rîu un cioban sibian (recognoscibil după pălăriuța neagră, în formă de ceaun, și după ițari). Coboară agale, pe o potecuță, călărind un asin mignion. E de mirare cum măgărușul acela își poate duce stăpînul, un zdrahon roșu la față, ale cărui tălpi ating pămîntul. Sînt urmați de un mînz superb, brun roșcat, cu coama și coada neagră. Ciobanul își mînă asinul spre mijlocul rîului (apa e doar pînă la ghenunchi), ridică picioarele, ca să nu-și ude bocancii, și rămîne într-un echilibru precar. Asinul începe să se adape. Mînzul, de parcă n-ar fi venit cu ei, se duce în alt loc, la vreo cincizeci de pași mai la vale, gustă tulburelul, nu-i prieste, scutură din cap, bate cu copita, apoi se lasă pe-o parte, se rostogolește de cîteva ori prin apă, se ridică, iar se rostogolește, zburdînd ca un copil. Ciobanul, atent să-și mențină echilibrul, nici nu întoarce capul spre el, ca și cum nu l-ar auzi, ca și cum n-ar fi al lui. Asinul continuă să soarbă din Timiș, mai lacom decît o cămilă însetată. Gîndesc cu glas tare: „Și dacă, după ce își potolește, în sfîrșit, setea, nu mai binevoiește să iasă din rîu? Dacă își dă, chiar acolo, arama măgărească pe față?..." Dar scena se termină firesc: ciobanul și micul asin urcă poteca pe care au venit, urmați de frumosul mînz ce pare, ud cum e, din bronz lustruit...

După un timp, pe aceeași cărare, coboară o ceată de copii (localnici). Trec, în grabă, pe lîngă noi, se opresc într-un loc unde, de la nisipul plajei, malul urcă lin pînă spre un pîlc de plopi sunători. Se pun, pe rînd, pe burtă și privesc, am impresia, de foarte aproape, ceva aflat într-o adîncitură. O zbughesc toți, după aceea, în josul rîului, pierzîndu-se printre tufele de răchită. Curios, mă ridic și merg să văd cam ce ar putea fi acolo. Descopăr, încîntat, un izvor. Cineva, a cărui ingeniozitate merita toată lauda, a construit, din pietre și lut,

trei mici bazine de acumulare, în trepte. Între al doilea și al treilea, barajul liliputan este străpuns de o „conductă" din coajă de salcie, prin care curge un firicel de apă foarte curată. În jur, terenul este arid, izvorul părîndu-mi-se, acolo, un miracol. Dar, oare, nu orice izvor este un miracol? Mă întind pe pămînt și sorb apa rece și bună. Urmez, apoi, cursul, izvorului, cîțiva pași doar, pentru că, înainte de a ajunge la rîu, unde mi-ar fi plăcut să ajungă, apa aceea limpede este absorbită de nisip...

Soarele a trecut bine de zenit (ne-am lăsat, programatic, ceasurile acasă). Mai sus de noi (după ce cîteva dintre ele au făcut tentative jenante de a survola rîul — vagi atavisme de pe vremea cînd erau zburătoare) cîrdurile de gîște se retrag spre casele lor. E timpul să-și primească tainul de grăunțe. Maiestuozitatea lor mă calcă, iarăși, pe nervi. Cuget: „Cît de valabilă poate fi, și în ce le privește, contradicția dintre aparență și esență!..."

Sticleții, în copacii de pe malul celălalt, frenetici, frenetici... În copilărie, posedat de patimi cinegetice (nu prea cinstite), încleiam cîteva din crengile castanilor unde-și aveau cuiburile. „Culegeam", uneori, cîte doi, trei... Mă încearcă, pentru reprobabilele mele fapte de atunci, regrete tîrzii. Dar cîte regrete tîrzii nu ne încearcă?... Ca să uit de ele, sînt gata să-i povestesc celei mai apropiate ființe o întîmplare frumoasă din cele destul de îndepărtate vremi, una pe care n-a mai auzit-o, însă, chiar atunci, se aude un zgomot de motor și, peste cîteva clipe, evitînd nisipurile mișcătoare, o „Dacie" galbenă se oprește la cîțiva metri de noi. „Ei, spun (ca să mă autolinistesc), dacă au venit pînă aici, înseamnă că sînt, și, ei, niște iubitori de liniște..."

Coboară, întîi, o iubitoare de liniște cu un radio portativ în mînă. Aparatul, în funcție, e pus, cum e mai bine, între două posturi, care se interferează. În plus, bateriile îi sînt slăbite, se aude și un bîrîit continuu. Alte două iubitoare de liniște descarcă din portbagaj patru saltele de burete, o cuvertură mare (cu motive de covor persan), o banană uriașă, din plastic (obiect gonflabil, folosit în loc de „colac de plutire"), trei sacoșe cu mîncare și băutură. Coboară și iubitorul de liniște de la volan: canotieră cu inscripții în engleză, ochelari cu rame aurite (după model, par a fi chiar „Zeiss"), tricou pe care scrie „Kansas University", pantaloni scurți de blugi, adidași originali. Treizeci și ceva de ani, vorbește tare, mult mai tare de cît ar fi nevoie. Toți vorbesc tare, nu le pasă că, vrînd-nevrînd, îi auzim. Oameni deschiși, n-au ce ascunde. Oameni sociabili. Tocmai de aceea, deși e loc berechet pe plajă, pentru vreo sută de familii, s-au așezat lîngă noi. Ca să nu se simtă, cumva, singuri, izolați de lume. Femeile angajează rapid tabăra, apoi încep să scotocească prin sacoșe. Bărbatul, rămas în picioare, supraveghează, autoritar, totul. „Ce-i cu radioul ăla? în-

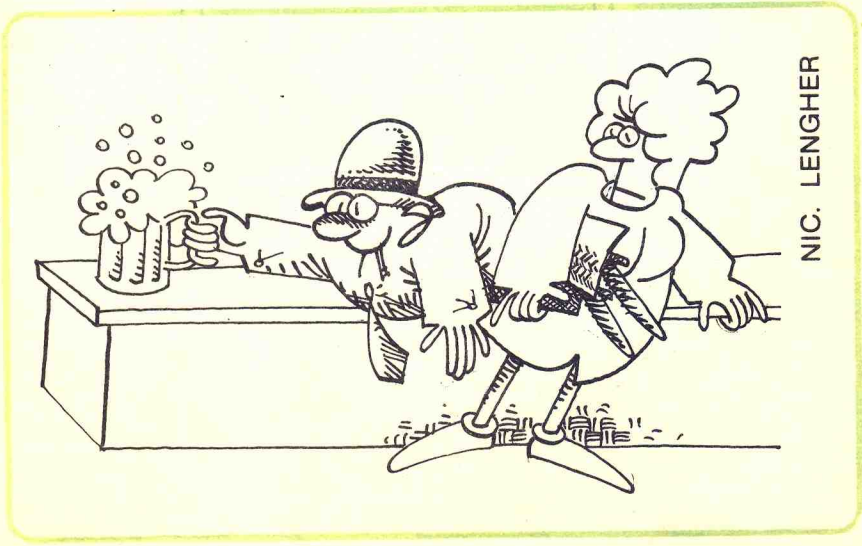

treabă. „Nu știu, fă-i tu ceva", îi răspunde una dintre companioane. Dar el nu-i face nimic. „Mîncăm?" întreabă iar. „Cum o să mîncăm?! Abia ne-am sculat de la masă!" îl contracarează aceeași iubitoare de liniște. „Să bem o cafea", propune cea mai în vîrstă dintre femei, mama lui, sau soacra lui (după fizionomii, nu ne putem da seama). „E naturală" adaugă ea. „Aici totul e natural", șuguiește, plin de subtilitate, bărbatul. Iubitorii noștri de liniște fac neîntrerupt (și la fel de tare) conversație. Au multe lucruri să-și spună. Aparatul de radio nu-i deranjează, parcă nu-l mai aud. Nici noi nu mai auzim sticleții, turturelele, foșnetul plopilor sunători. Hotărîm să ne întoarcem acasă: am profitat destul de aer, soare, apă și liniște, să-i mai lăsăm și pe alții...

În timp ce ne pregătim de plecare, la malul celălalt, pe fîșia umedă și foarte netedă de nisip, o tînără mamă își învață copilul, în vîrstă de vreun an, să umble. Aplecată în față, îl ține de încheieturile mîinilor, iar el, teribil de voinicos, cu pieptul scos, pășește, împleticit, dar uimitor de repede, atras parcă de ceva minunat, numai de el văzut. Parcurge, astfel, cîțiva zeci de metri, pînă cînd mama, bucuroasă de performanța copilului, îl saltă de subțiori și face, cu el, cîteva piruete. Apoi, ia de pe jos o pană albă, o pană de aripă, și i-o dă drept recompensă. Puiul de om ridică mîna, se tot întinde, privește, fascinat, în sus, vrea să atingă cu pana aceea cerul, îl va atinge, nu încape îndoială, e atît de aproape de el, e atît de ușor de atins...

HORAȚIU MĂLĂELE

MARIUS DANILIUC

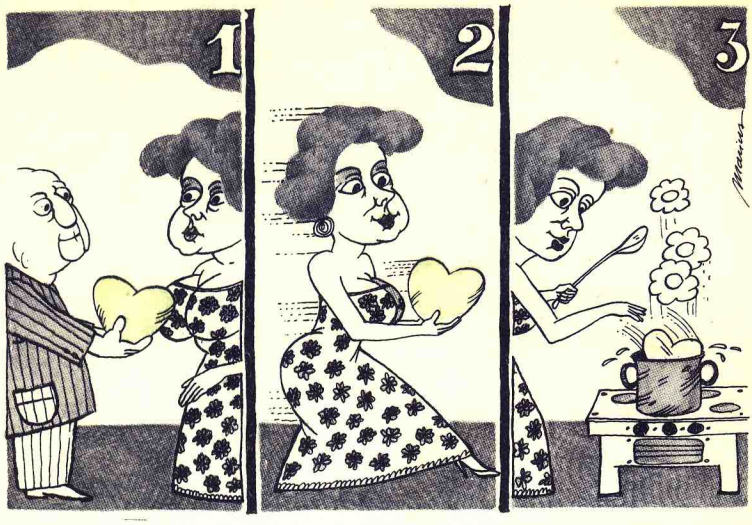

PAUL CHIRIBUȚĂ

CHIBIȚUL

Literatura scrisă sau orală a reținut, de-a lungul timpului, figurile legendare ale multor vînători și pescari. Despre veneraţia și fantezia cu care sînt repovestite toate acele isprăvi care le-au făcut gloria nu are rost să mai amintesc. Foarte puțini au fost însă aceia care s-au ocupat de un personaj rămas de obicei în umbră, dar fără de care reușitele protagoniștilor nu ar avea aceeași strălucire, și în orice caz n-ar putea fi autentificate cu atîta precizie: și anume — chibițul. Voi încerca, în rîndurile următoare, să repar această nedreptate și iertată să-mi fie lipsa de modestie dacă voi începe chiar cu mine.

Trebuie să mărturisesc de la început că nu am fost, nu sînt și în nici un caz nu voi deveni pescar sau vînător. Ca orice chibiț, am însă ambiția că sînt cel mai bun observator, pentru ambele activități. De cum am intrat pe baltă, pot spune, cu o eroare de 0,05%, care pescar se pricepe și, în funcție de vreme și „scule", pot aproxima, la același procent, și ce va prinde fiecare. N-o să vă plictisesc cu drumul pe care l-am parcurs pentru a ajunge la această performanță. Aș vrea să vă relatez doar una din primele etape care m-au adus aproape de perfecțiune. La începutul activității mele, pentru că îmi permit să o numesc așa, am avut șansa să plec în Deltă cu unul dintre cei mai redutabili pescari din județ. Ca o observație lipsită de importanță, aș vrea să notez că cele mai frumoase trofee se obțin totdeauna cît mai departe de locul de baștină al pescarului și în prezența unui singur martor. Chiar de pe vremea aceea, intuiția mea ereditară m-a făcut să fiu sigur că prietenul meu v-a prinde ceva ieșit din comun. Stăteam de cîtva timp pe mal cînd, la un moment dat, prietenul meu a simțit în umăr o asemenea lovitură încît s-a întors mirat către mine, bănuind, în lipsă de altcineva, că eu aș fi autorul unui asemenea gest. Date fiind distanța dintre noi și faptul că în timp ce mă privea reprobativ, a mai primit o asemenea lovitură, am citit pe fața lui o oarecare nedumerire. S-a întors brusc și curba pe care o făcea lanseta, atingînd apa cu vîrful, m-a scutit de orice explicație. A fost o luptă scurtă dar intensă. La suprafața apei s-a iscat o vînzoleală din care eu, cu firea mea poetică, n-am sesizat decît curcubeul for-

HORAȚIU MIHAIU

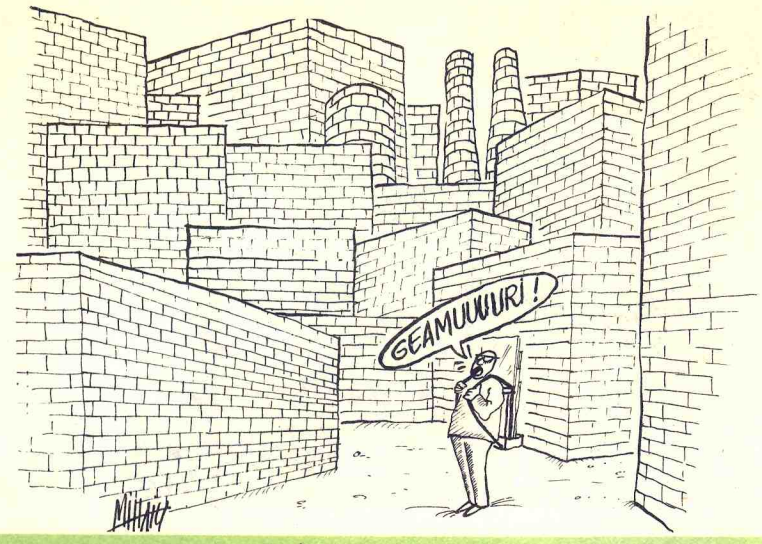

CHIBIȚUL

mat de stropii care se ridicaseră în aer. Prietenul meu a mai apucat să strige: Salvează peștele! În timp ce alergam spre mal, mă gîndeam, cu o inocență care nu m-a părăsit, de ce trebuie salvat un pește din apă? Explicația a venit de la sine cînd ne-am apropiat. Într-adevăr, apa era foarte murdară. Am sărit direct în mîlul de lîngă mal, secundă în care s-au întîmplat două evenimente simultane. Peștele mi-a dat o coadă peste față, care m-a ajutat să trec ușor peste capul lui Costel și în timp ce planam i-am rupt și naylonul lansetei. Eu am căzut pe spate în niște ciulini, iar peștele a dispărut în apa murdară din care nu-l putusem salva. Am mai auzit un strigăt scurt, ca o bătaie de aripi, apoi ceva ca un somn m-a toropit. M-am trezit după cîteva clipe în timp ce prietenul meu îmi făcea fotografii. Grija lui pentru a lăsa o amintire celor dragi m-a emoționat. În timp ce îmi lua un prim plan, mi-a spus: Urma cozii ți-a rămas perfect întipărită pe față. Cred că avea cel puțin 200 kg.

Într-adevăr, capul îmi ardea și, pipăindu-mă, mi-am dat seama că umflătura care îmi acoperea fața, și întrucîtva vederea, părea să aibă forma cozii unui pește. „Trebuie să mergem imediat la un doctor", a mai adăugat. M-am ridicat, concentrîndu-mă să privesc printre stelușele roșii care îmi jucau în fața ochilor. Pe drum am aflat că am neapărat nevoie de un certificat medical care să confirme că este vorba de o lovitură de coadă de somn. O șalupă care trecea pe acolo ne-a îmbarcat și, la rugămintea prietenului meu, s-a îndreptat în cea mai mare viteză către cel mai apropiat dispensar.

Imediat a fost pus în discuție cazul „monstrului" care, cu ancora lui Costel, în buză, număra cincizeci și două astfel de trofee, dintre care cel puțin zece aparțineau comandantului și secundului său de pe șalupă. Am fost chemat de la umbra unde mă aciuasem, pentru a sta la soare, ca să nu mi se dezumfle fața, cu care ocazie am mai fost fotografiat și cu aparatul marinarilor.

Discuțiile s-au aprins într-un asemenea hal încît a fost norocul dispensarului că a fost construit la o oarecare distanță de mal, deoarece atunci cînd ancora a fost aruncată, de sub prova s-a auzit un guițat straniu și în loc de debarcader am coborît printr-un cireș. Doctorul n-a părut să fie mirat că am venit cu șalupa prin grădină, dar a refuzat categoric să elibereze un certificat medical prin care să ateste că semnul de pe fața mea ar fi urma unei cozi de somn. Apoi a vrut să știe la ce ar folosi un asemenea certificat și dacă aveam de gînd să dau în judecată Întreprinderea piscicolă pentru comportamentul

GH. GROSU

RONDELUL EPIGRAMEI

Epigrama e frumoasă
Deși este cu venin,
Cum e cîte un vecin
Care-l ai pe lîngă casă.

Iar cînd poanta e tăioasă,
Sus și tare eu susțin:
Epigrama e frumoasă
Deși este cu venin.

Ea usucă orice spin.
Este foarte sănătoasă.
Pentru ea mereu înclin
Și aș vrea să vă previn:

Epigrama e frumoasă.

MATTY

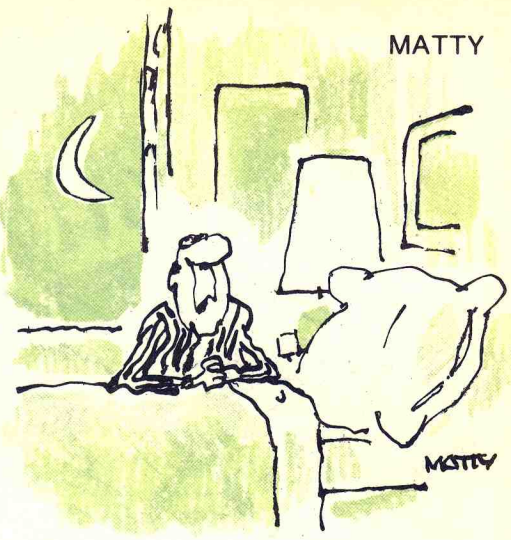

– Și să se mai amîne inventarul...

agresiv al peștilor din teritoriul ei. Eu, avînd gura umflată, nu m-am pripit să-i răspund. În locul meu Costel i-a explicat că nu eu aveam nevoie de certificat, ci el, pentru autentificarea poveștii cu somnul. Doctorul s-a uitat lung la noi, apoi s-a uitat lung prin încăpere, în căutarea unui obiect contondent, dar negăsind nimic s-a enervat. Din cauza acestei enervări a declarat că nu-și poate da seama dacă este o lovitură autentică de coadă de somn, sau povestirea este trucată și am fost lovit de o vîslă. Costel s-a jurat pe copiii lui, marinarii s-au jurat și ei împotriva regulamentului, am jurat și eu cu gura strîmbă, dar fără nici un folos. Doctorul a susținut că aceste jurăminte nu reprezintă o probă științifică. Atunci Costel s-a repezit afară, s-a întors cu o vîslă, și l-a pocnit pe doctor peste față. Doctorul a căzut pe gînduri și a rămas așa un timp destul de lung. Noi așteptam răspunsul lui cu sufletul la gură. Văzîndu-l atît de interiorizat, căpitanul i-a aruncat o găleată de apă în cap, după care l-a ridicat de pe linoleum. A urmat apoi proba oglinzii care a dovedit clar marea diferență de formă și culoare între cele două lovituri.

Doctorul a mai vrut să spună ceva, dar avea și el gura umflată și s-a gîndit că mai are încă doi ani de stagiu prin locurile acelea, așa că a semnat repede certificatul. Toată lumea a fost de acord că tinerii care ies de pe băncile facultății de medicină sînt foarte bine pregătiți în ziua de azi, drept pentru care am plecat cu toții la bufet.

În al treilea rînd, Costel îi povestea doctorului, fluturîndu-i certificatul sub nas, cum după ce a scos somnul pe mal, în timp ce îl măsuram, acesta m-a lovit cu coada de mi-a spart maxilarul. Eu am leșinat și el a alergat după un doctor pe care l-a adus la fața locului, a văzut peștele și i-a dat certificatul. Din recunoștință, Costel i-a făcut cadou peștele, dar neputînd să-l ridice, l-au agățat de barca doctorului și l-au tîrît înapoi în apă. Peștele și-a revenit și a smucit barca cu doctor cu tot, tîrîndu-l prin cine știe ce hățișuri, de nici pînă în ziua de azi nu se mai știe nimic despre el. Doctorul a vărsat o lacrimă pentru colegul lui iar marinarii și-au amintit că au găsit un halat sfîșiat într-un loc unde nu putea pătrunde nimeni. Certificatul acela a stîrnit multă admirație în județ iar în iarnă a trebuit să facem o copie legalizată la notariat din cauza stării precare în care ajunsese. M-am supărat însă pe Costel pentru că în primăvară l-a împrumutat unui prieten, în primul rînd pentru faptul că este singurul document care îmi lipsește și în al doilea rînd pentru că așa îi încurajăm pe toți cei care au făcut să nu mai poți spune o poveste adevărată fără ca cei din jur să nu te privească ironic.

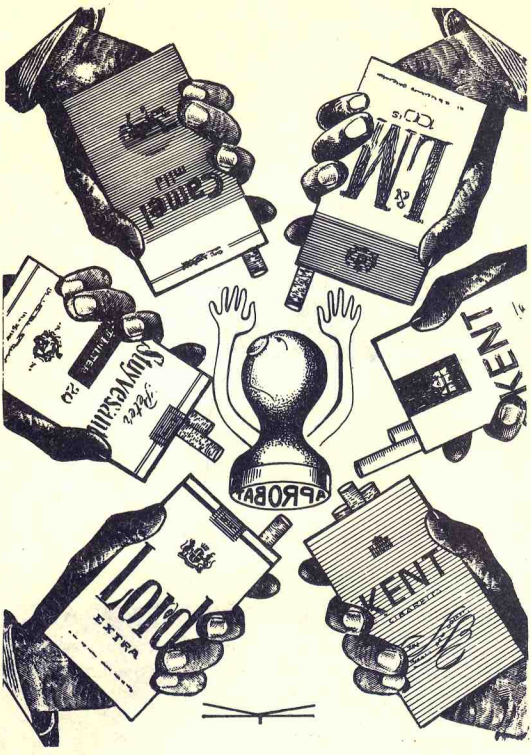

VIRGIL TOMULEȚ

MIHAI BARBU

SIMION BOTA

ȘTIMANUL

Celebritate mi-a trebuit, celebritate am! E drept că m-am făcut cunoscut și recunoscut doar pe plan comunal, dar numele meu circulă din gură în gură mai ceva ca cel al lui Maradona cînd a scăpat o mînă în mingea nu știu cui și-a dat gol! Consătenii mei sînt încîntați, entuziasmați (și nu cred că sînt capabili, în zilele noastre, de prefăcătorie) de faptul că unuia de-al lor i s-a tipărit pseudonimul la „Poșta redacției" în cea mai populară și influentă revistă a țării. Nu s-a mai pomenit glumeț în toată zona noastră căruia să i se răspundă „Mai trimiteți".

Oriunde mă duc sînt întîmpinat cu zîmbete sincere, largi și curate, sînt invitat cu timiditate să povestesc ceva, să spun o poantă și să-i fac să rîdă, așa că am ajuns să mă gîndesc numai la drăcovenii distractive, am ajuns să-mi notez tot ce-mi trece prin cap și ce mai găsesc pe ici pe colo, pe manșetele cămășilor, în palmă, între degete etc. numai și numai să nu-mi pierd faima atît de greu cîștigată.

Ieri, cel puțin, am avut o zi teribilă, nemaipomenită. Muzele care hălăduiesc pe dealurile din jur s-au întrecut în a mă inspira. Scene de tot felul mi se învîrteau în creier încît nu mai știam într-o vreme pe care să pun mîna întîi. Ajuns, cu treburi personale, la un

fost prieten din copilărie, devenit plutonier-major, l-am dat gata, l-am lăsat sub masă ţinîndu-se cu mîinile de inimă, cînd i-am spus că schiţa la care lucrez actualmente, da, actualmente, mă are pe mine ca personaj principal şi că fac pe nebunul, plimbîndu-mă prin comună călare pe mîrţoaga dispensarului veterinar ca să pun nitel lucrurile la punct. „Închipuieşte-ţi, i-am spus, cum apar pe stradă cu un lighean spart pe cap, într-o armură hodorogită şi cu un par uriaş în mînă, iar alături de mine, pe-un măgar amărît, dacă voi reuşi să procur de undeva asemenea vedetă, văru-meu Vasile, pe post de slujitor credincios şi gras. Ha, ha, ha, ce mai! Îi dau jos pe toţi cu povestea asta.

— Da' auzi, îmi zice şefu' printre lacrimi, apăsîndu-se cu dreapta pe ficat, mîrţoaga să o ceri de la ăia. Să n-avem probleme pe urmă!

În primul magazin în care mi-am făcut apariţia cu dezinvoltura emotivului, am fost primit de responsabil cu o amabilitate emoţionantă. „Ei, mi-am zis eu, a revenit ospitalitatea noastră românească! Să vedem cu ce mă serveşte băiatul!" Mi-a spus foarte politicos, n-am ce reproşa, că deocamdată nu prea are marfă, dar, dacă-l distrez cîteva clipe, dacă-l fac să uite de durerea de măsele şi de ultimul radar plătit, o să mă aibă în vedere cel puţin un an de-acum încolo. A hohotit de rîs cînd i-am relatat că am pe masa de lucru o poveste în care eroul principal, după ce stă o noapte întreagă cu o săgeată-n ceafă

ADRIAN ANDRONIC

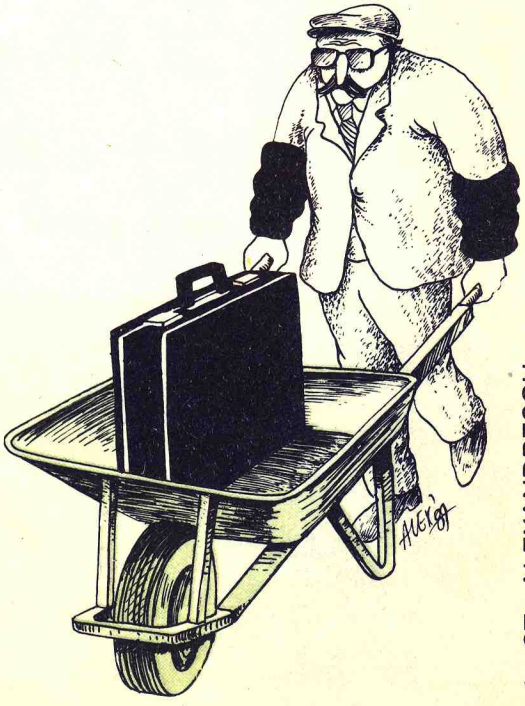

A. ŞT. ALEXANDRESCU

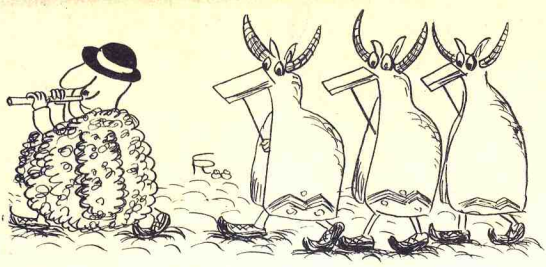

RADU STOICA

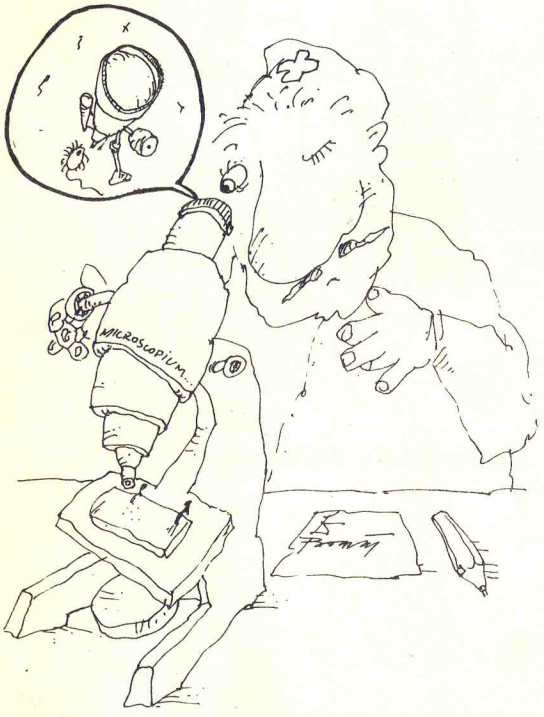

MIHAI BOACĂ

ca să nu adoarmă, lîngă un Parmen auriu, o ia pe urmele hoților băgați în sperieți și-i fugărește pînă pe celălalt tărîm, iar acolo le oferă un sfîrșit dezonorant, luîndu-le, drept pedeapsă, nu numai merele furate, dar și nevestele.

— Așa le trebuie celor de la Aprozar, mi-a zis gestionarul năuc de rîs. Te joci cu merele statului?!

Doar pe cel de la „Carne" nu l-am putut termina. N-a vrut, în ruptul capului, să creadă că porcul din povestea mea se poate preface în Făt-Frumos. „Fugi de-aci, mă țîcă, mi-a repezit-o el enervat, ce-mi vinzi mie antricoate de țînțar. Cine-ți publică ție prostia asta? Cum să se facă, mă, din porc om?! Invers te-aș mai accepta și n-ar fi rău. Io cred că mai bine ar fi să le trimiți ălora niște bancuri. Vii la mine cu un kil de țuică și te ajut. Știu o cireadă, nu alta. Astea plac publicului larg. Cine crede în scamatoriile ce mi le ziseși că porcul face poduri și nu știu mai ce prin comună? Bancuri, mă, bancuri și-apoi să vezi tu cum te afirmi! Le-aș scrie eu și fără tine, dar mă-ncurc la gramatică, că-ncolo...

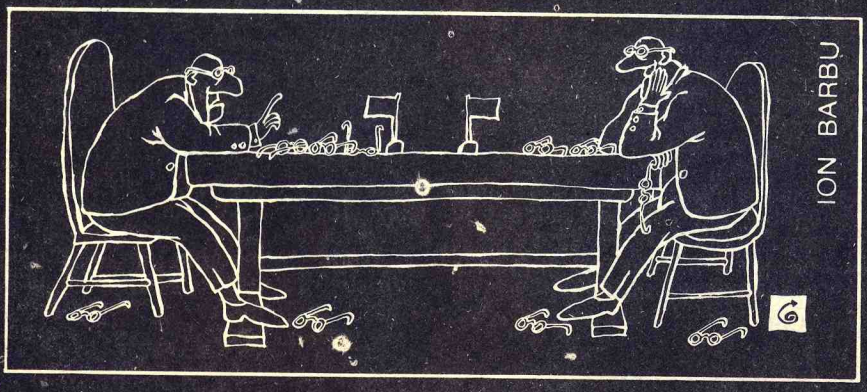

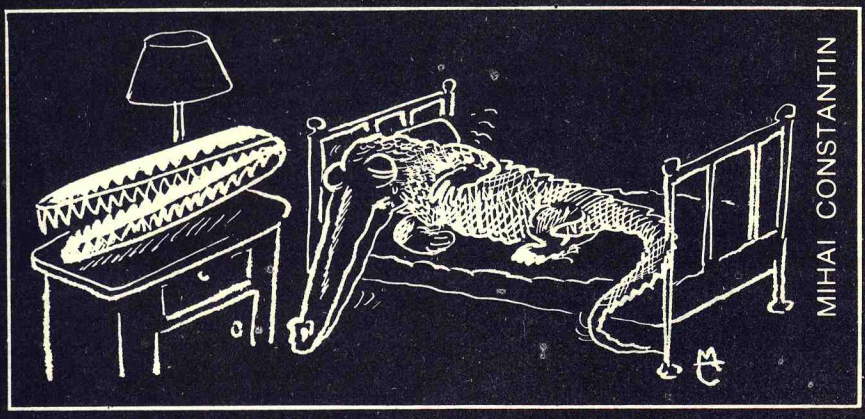

MIHAI CONSTANTIN

VASILE BĂRAN

MICROSIOANE

SFATUL LUI TÎNDALĂ

Să alegi sămînța bob cu bob,
iar neghina
s-o semeni alături
pe-o altă tarla!

STUDIU FOLCLORIC

Omul și calul,
în toate baladele
și pe întregul pămînt,
au rămas
din vremuri străvechi
prieteni.
Așa încît,
calul de dar nu se caută la dinți.
Dar nici prietenul!

SUPORTER

În cel care vrei să învingi
te vezi,
bineînțeles,
pe tine.

EFEMERUL

Se prea poate să fi creat
unul dintre poemele
ce-ar fi rămas celebre
dacă,
voindu-se cu totul original,
nu l-ar fi scris
astă-vară
pe nisip.

EPIGRAME

CĂSNICIE

Între patru ochi mereu
Rezolvau tot ce e greu.
Dar acum, prin zelul ei,
Le rezolvă doar în trei.

RETICENȚĂ

De-am stîrpi pe proști cumva
Cum s-ar crede că e logic,
Oare nu s-ar perturba
Echilibrul ecologic?

NICOLAE PETRESCU

UNUI ACTOR DE TEATRU

La replica-i zguduitoare
Cu vorbe grave și adînci,
Toți spectatorii-s în picioare...
(Că doară n-or ieși pe brînci)

UNUI VECIN DE STAL

Lîngă mine tot îndrugă
Un vecin necunoscut:
Cîntă ăștia o fugă
De aș vrea s-o execut!

NICOLAE BUNDURI

MIRCEA PORA

TRIPTIC

ILUZIA

Invitaţi la un botez, într-o regiune montană, la un medic cu un nume ciudat, medieval. Am plecat cu toţii de acasă la ora şase după masa. Se întunecase. Cînd ne-am dat jos din tren, după trei ceasuri de călătorie, soţia mea ne-a spus... „Sînt obosită, mergeţi voi mai departe, aici sînt cadourile"... A rămas în gară, în sala de aşteptare, pe o bancă, cu poşeta alături. Ne-am continuat drumul pe o alee de duzi, lungă de cîţiva kilometri. La intrarea în sat soacra mea s-a împiedicat şi a căzut... „Mergeţi voi mai departe, ne-a strigat de jos, eu, probabil, mi-am rupt un picior. Rămîn aici, încerc să adorm"... Am intrat în sat, pe primii întîlniţi i-am întrebat de doctor... „E vorba de botezul fiicei lui, ne amintim, dar totul e în satul celălalt, care se vede-ntre lumini, pe dealuri"... „Tată, eu rămîn aici, mi-a spus băiatul, sînt istovit de-atîta drum, găsesc eu unde să mă duc"... Am ajuns dimineaţa, prăfuit, cu pantofii în mînă. Satul era pustiu, plecaseră cu toţii mai departe, nici vorbă de vreun doctor Kekuvalen...

PRIVIREA

Casele de vizavi, strîns lipite unele de altele, semănau în încremenirea lor cu dinţii unui mort. Tencuială galben-cenuşie, numele scrise cu litere de-o şchioapă, igrasia peste tot prezentă. Vara, umbrele se lungesc prin curţi şi coridoare mărind senzaţia de singurătate, toamna, vînturile vestejesc rondouri şi din nuci şi gutui împrăştie frunze ce ating pămîntul cu un foşnet stins. Uşile de la grădină scîrţîie, pe pînza şezlongului stă uitată o carte, o femeie păşeşte printre iepuri şi găini atentă să nu se lovească de pietre. Pătrund cu privirea dincolo de ziduri, în interioarele transmise din generaţie în generaţie, sume de oglinzi, şifoniere, dulapuri, cuverturi, noptiere, vitrine, abatjururi, stiçluţe, lîncezind în mirosuri stătute. Unde vor fi oare primii proprietari, tinere perechi de odinioară, cu fericite surîsuri, cu dote şi voiajuri de nuntă în oraşele răcoroase, cu plaje animate şi case de joc?... Unii dintre ei au mai rămas prin albume, oarecum stingheri în costume şi toalete de o croială bizară, din cei mai mulţi s-a ales praful, amintirea lor dispărînd ca un nouraş în imensitatea firmamentului... Într-un colţ al dormitorului, sub podelele date cu ceară, printr-o muncă migăloasă şi ascunsă, şoarecii şi-au săpat o galerie din care ies noaptea cu prudenţă cînd toate luminile sînt stinse. În adîncul şifonierelor, în spatele unor paltoane, se află cuiburi de molii, iar din pălăriile cu voaluri se înalţă un praf mărunt, un colb înnecăcios mirosind a iod... Ce scenă ciudată în casa cu numărul şase, în cămăruţa cu jaluzelele lăsate... O femeie trecută, cu halatul desfăcut, cu forme masive, aproape revărsate, stă într-un fotoliu şi răsfoieşte o revistă. Din cînd în cînd, nervoasă, alungă cu mîna roiul de muşte ce se deplasează prin toată încăperea, avîndu-şi însă baza sub cele patru braţe ale candelabrului de bronz. Sună ceasul de pe o mică etajeră. Femeia abandonează revista şi ţipă răguşit. „Tzucule, dar vino odată"!... Printr-o uşă întredeschisă se strecoară o arătare cu pieptul scobit, un fel de stafie ce tulbură somnul copiilor. „E momentul să începem"... şi doamna-şi întinde picioarele paralel cu podeaua. Tzucu dispare şi revine cu un borcan cu miere de stup. În cîteva clipe tălpile doamnei sînt unse şi pe stratul lipicios şi gălbui se depun insectele negre de sub lampadar... „Ce plăcut, ţipă matroana, lăsîndu-se pe spate în fotoliu, acum du-te la pian, mieluşelule, şi cîntă-mi gavota căci vreau să adorm"...

În casa cu numărul şapte, pe verandă, printre lăzi şi saci cu porumb, un bărbat cu baston şi ţilindru se plimbă şi vorbeşte singur... „Am să-nnebunesc... de ce nu e frumos pasajul... de cîte ori să-l mai refac?... ia să-l mai aud odată"... şi începe... „Toamnă frumoasă, lume amabilă, tramcare cu-

rate, belșug de copii talentați și premianți. Asist la un meci județean de fotbal mîncînd semințe și admirînd lufturi superbe. Galeriile se ceartă, vorbe groase, înjurături, amenințări. Nimeni nu pomenește de Eminescu și Shakespeare. Mă întorc acasă totuși mulțumit de culoarea mulțimii. În drum, la o grădină, o bere rece ca un plumb în stomac. Tîrziu, de la Paris, se transmite integral, ceremonia tăierii în felii egale și subțiri a „Tortului Națiunilor". Pentru cîteva clipe, în prim plan, cu farfuriile întinse, un pitic ceh, un taragotist britanic, un comic mongol și un vraci sudanez"... Se oprește... l-a mai auzit odată... izbucnește... „E și stil și ritm și derulare cinematografică"... și izbește cu piciorul într-o ladă... „Dar dacă se vor încăpățîna și vor spune iarăși „NU", voi fi socotit în continuare un idiot fără talent"... Se așează resemnat pe un scaun cu pînză roasă. Își lasă capul în pămînt. Stă ceasuri întregi așa. Țilindrul îi cade în vîrful bastonului... În casa cu numărul opt, în cămăruța ei cochetă, o domnișoară încheie o scrisoare cu următoarele rînduri... „Ți-am mai spus, în urmă cu doi ani, despre intențiile mele de a mă fotografia-n cît mai multe situații. Am acum nu mai puțin de două sute de poze în care alerg, sărut, recit, îmi îmbrac blana, sub un candelabru, mă spăl pe cap, fac scandal. Cel mai mult îmi place grupajul intitulat după o revistă, *„Cio-Cio-San urcîndu-se în vișini"*. Travestită în japoneză am patru poziții „de cățărare" cu piciorul drept fîlfîind în aer și patru poziții „în pom", concepute după ritualul oriental de a sta printre crengi. Mă gîndesc să trimit cîteva mostre la studioul central Foto, secția *„Frumuseți în devenire"*, să vedem ce se întîmplă. Pînă atunci de zeci de ori Pu...pu...pu..." ...În vila cu părculeț și garaj ce poartă numărul nouă e aparent liniște și pace. Proprietarul, un inginer agronom, e văduv de mult. Trăiește dintr-o pensie mică, a rupt relațiile cu prietenii, merge foarte rar în Capitală, a auzit de metrouri, trenuri cu pernă de aer, mașini cu schimbător automat de viteză, grefe pe inimă, sateliți ce transmit imagini de pe un continent pe altul. Pe el, însă, îl interesează cum de s-a putut petrece atentatul de la Sarajevo, mai exact unde a fost poliția de elită a Imperiului în momentul în care Princip a apăsat pe trăgaci?... Și-a strîns toată documentația posibilă. Mașina cu Franz Ferdinand și Sofia înainta pe bulevardul Adormirea Maicii Domnului, cea mai sigură arteră, în fața lăptăriei lui Bojan Milutinovici se afla un grup de studenți integraliști în afara oricăror bănuieli, primarul orașului se hurduca într-o trăsură mascată cu gîndul la o decorație, agenții secreți erau strecurați pînă și sub fustele femeilor. Și totuși s-a tras... Intră în dormitor să facă patul și strigă „trădare", traversează sufrageria cu o găleată-n mînă și strigă „trădare", caută găinile de ouă și strigă „trădare", într-o anumită încăpere trage apa și strigă „trădare"...

Trece o mașină cu rulotă evitînd discret un car cu fîn. Cineva își trage ceasul și-și șterge fruntea cu un șervețel. El simte că sfîrșitul e aproape, ea se lasă învinsă de noi voluptăți, despre ei de mult nu mai vorbește nimeni. O tempora, o mores... Din ferestre, din vizuini, din albastrul cerului, ochiul neîntrerupt privește...

PLIMBAREA...

SINGUR, pe strada Benjamin Franklin pavată recent. Își amintește de New-York, Manhattan. Marele oraș văzut din filme și seriale. Îl obsedează o pereche de tineri emigranți. Indicații ciudate de regie. Alexander Juners Ford... adeptul jocului flegmatic... Revine-n Europa.

Muzee, expoziții, dinastii, istorie milenară, țări cochete. Aceeași stradă Franklin numărul cincizeci și patru. Pe tăblița de plexiglas scrie: *Popescu Octavian, șef de birou.* „Astăzi n-am fost la serviciu", își amintește. Prin perdele, în sufragerie, se văd perechi dansînd. „Aniversarea lui probabil,... acum e acum"... Se simte străbătut de o forță teribilă, distrugătoare. Scoate din buzunar cocoloșul de hîrtie. Îl frămîntă în mîini, chipul desenat al șefului se fărîmițează sub bruscări. Petrecerea-ncetează. Strînge din nou cocoloșul, vrea să-l înghită. Prin geamuri răzbate un strigăt... „Apă cu oțet... i-e rău de tot"... Recunoaște glasul doamnei Popescu... „Bietul Sabin, e-n mîinile mele"... Aruncă hîrtia plictisit. Se pitește sub un gard. Ascultă. Din nou vocea ei... „Parc-a fost un blestem... așa dintr-odată... acum e

HORAȚIU MIHAIU

mai bine... simt că cineva-i sub geam... mă duc repede să văd"... El între timp se-ndepărtase, se afla în dreptul numărului doi. O siluetă nesigură printre copaci...

Își aprinde din mers o țigară. Scoate rotocoale repetate de fum, petrecîndu-și degetul arătător prin ele. În dreptul unui gard de scînduri se oprește. Respiră adînc privind peste oraș. Își întinde brațul stîng spre gară. Se aude un fluierat puternic urmat de un zgomot de sirene. Pe podul de fier staționează un marfar. Pe undeva, prin apropiere, o fanfară face exerciții...

PE STRADA DONALD se urcă într-o carlingă de avion căzut. Rotește manșa făcînd de cîteva ori ti... ti... De pe scaunul copilotului rostește următorul discurs: „Vă vorbește maestrul Tutu Pubă ținînd să vă spună că în viața lui a fost pe deplin fericit. Natura l-a înzestrat cu mari talente. Pe cele mai înalte culmi s-a ridicat în muzică, concertînd de la vîrsta de opt ani. Prințul Radziwill l-a ținut în brațe cinci minute și l-a sărutat pe frunte. La Dresda, din cauza ovațiilor, era să cadă sala. Toate aceste lucrări și încă multe altele le veți găsi-ntr-o carte ce va apărea-n curînd. La revedere și vă doresc în continuare un zbor plăcut"...

PĂTRUNDE-N cimitirul *„Noi vom învia ca mîine și vom merge iarăși la serviciu"*. Își lasă paltonul pe cripta unui traficant de ouă. Plivește un mormînt abandonat. Cu brațele pline de iarbă se îndreaptă spre capela centrală. Intră-n camera mortuară apropiindu-se de femeia-ntinsă între flori, pe catafalc. La picioarele ei depune grămada de pir și urzici. Din spatele unor perdele apare un bărbat. Soțul sau amantul decedatei. Condoleanțe. Coboară scările capelei cu un aer absent. Șerpuiește pe cărări. Își regăsește paltonul, mai ud, pe cripta unui falsificator de vinuri. Un cîine îi ține o clipă drumul. Pare incomodat vizibil de ninsoare. Vorbește singur bîrfindu-și colegii de serviciu. În dreptul stîlpului de înaltă tensiune se oprește. Își scoate bascheții. Pe alocuri zăpada i-a intrat în ciorapi. Dinspre aeroport se aude un do diez...

PRIVEȘTE înspre colinele împădurite ale agronomiei. Se arată cortegiul de nuntă ce și-a propus să facă turul țării pe jos. În față, căruțe și remorci cu daruri. Călare pe catîri cei șase nași. Mireasa și mirele, în hanorac, pe-o targă, nuntașii legați cu frînghii între ei. Animatorul de serviciu strigă... „Hei, domnule, ciocnește un pahar cu noi"... Se apropie de miri cu gîndul să-i îmbrățișeze. Zadarnic, tînăra pereche doarme, aceeași situație și cu nașii. Se-ndepărtează cu gesturi amicale de nuntași. În urma lor rămîne-o pianină. O deschide sub ninsoare, atingîndu-i clapele, o clipă. Superbe acorduri de lied se răspîndesc în noapte...

PĂTRUNDE ÎN HALLUL Oficiului Central de Registratură apropiindu-se de portarul în uniformă kaki adormit pe un scaun. Încearcă zadarnic să-l trezească. Iritat, îi scrie cu creta pe chipiu: Ești un bătrîn sărac și nemernic".

E atras pentru moment de garderobă, apoi, cu liftul, urcă la etajul doi. Constată urmele unei festivități. Împleticindu-se în ghirlande și franjuri de hîrtie creponată intră în următoarele birouri: *„Decese aprobate și respinse"*, *„Gîlcevi de importanță stradală"*, *„Impozite con-*

temporane", „Divorțuri din dragoste", „Înmormîntări în etape sau fulger". Se oprește în fața ultimei uși, cu inscripția *„Înregistrarea obezilor de interes național".* Mîngîie o clipă clanța strălucitoare de alamă.

Pe o scară de serviciu ajunge la etajul trei. Pare brusc panicat. Își controlează buzunarele și-și mișcă umerii înțepeniți sub crusta rece a paltonului. Caută cu obstinație un anumit birou. Consultă, din mers, o schiță trasată cu roșu pe o hîrtie de calc. E nerăbdător. Pe o altă scară de serviciu se repede spre etajul patru. Parcurge coridorul de cîteva ori, intrînd, în cele din urmă, într-o încăpere umedă, pe stînga. „Locul meu de muncă, carapacea mea, rostește"... Înregistrează modificările făcute. Calendarul sub geam, statueta lîngă plosca engleză, sugativele pe un stativ, strutul de gips lîngă broasca de bronz, acele de gămălie într-un bidonaș, lipiciul pe partea dreaptă a condicii de zi. Pe masa lui zărește o coală de hîrtie. Recunoaște scrisul ordonat al șefului, Octavian Sabin Popescu... „Doamne, șoptește, propia mea caracterizare"... Parcurge rîndurile cu sufletului la gură... „Distant, nesincer cu colegii, urmărindu-și doar interesele strict personale. Pretinde că ar fi avut un trecut glorios, de pianist. Nu prezintă, însă, documente, nu lămurește în nici un fel cum a făcut trecerea de la artă la conțopism. În birou stă într-un palton umed, strecurîndu-ne și nouă frigul în oase. Nu vrea să renunțe la numele urît ce îl poartă și nu face comunicări științifice. Într-un cuvînt, Alexandru Titi Pubă ne indispune de mult și propun, cît mai grabnic, concedierea lui. Semnează pentru luare la cunoștință și acord Taflan, Durdun, Potolea, Prînzoianu, Trixici, Octavian Sabin Popescu"... „Vasăzică, asta e... de mîine nu mai sînt"... Repetă fraza de cîteva ori apoi, deschizînd ușa iese-n coridor. E mai mic cu aproape zece centimetri. Merge împleticit, uitîndu-se mereu în urmă. Etajul trei, etajul doi, etajul întîi. Îi apare în față portarul punîndu-i o nemiloasă întrebare: „Ce mai cauți aici Baranache"?... Îl prinde de ceafă și-l conduce spre poartă. Cu un gest smucit îl aruncă în stradă...

PRIVIND cîteva clipe în jur își ridică gulerul paltonului după care se îndreaptă spre cartierul cafenelelor. În piață se oprește o clipă, tulburat de apariția unui grup de pisici. Își schimbă direcția. Printr-un gard de nuiele iese într-un mic pasaj. Apreciază sărutul a doi îndrăgostiți, se împiedică de cîteva busturi depuse sub prelate. Pare obosit. Caută o bancă dar fluierul unui sergent îl face să plece mai departe. Prinde, din mers, un tramvai. Seamănă din spate cu doctorul Jones, din filmul *„Prințul ultimei nopți".* Coboară la curba din dreptul abatorului. Marginea orașului... Sute de oameni de zăpadă, cu nasuri de ardei. Case cu obloanele trase. Elevi singuratici, pe sub felinarele încărcate de zăpadă. Se apropie de lacul cu trestii. Din palton îi șiroiește apa. Pășește pe ghiața subțire. „Domnule Pubă, îl strigă cineva, ce faceți acolo?"... Pășește în continuare pe gheața subțire. Trestiile fosnesc sub vînt și ninsoare. Prin coridorul de întuneric cineva mai strigă o dată vag, îndepărtat... „Domnule Pubă... Domnule Pubă"... Se face liniște. O clipă se oprește vîntul. În turnul Primăriei bate miezul nopții. O nuntă de cîini aleargă pe linia de tramvai...

EPIGRAME

Parnasul

E-o grădină-n care zorii
sînt priviți c-un ochi pedant,
rai în care scriitorii
au cu toții loc vacant...

Hamletiană

„A fi sau a nu fi" însurat,
cum e mai bine-acuma știu;
răspunsul însă l-am aflat,
ca toți bărbații... prea tîrziu!

VASILE LANGA

Noul Romeo

Pe scara vieții ca bărbat
Mai multe trepte am urcat,
Dar pîn-la tine sus, duducă,
Prefer ca liftul să mă ducă!

Imprudența

I-am spus c-o iubesc, că are
Trup frumos de balerină...
Eu, un tînăr oarecare,
Fără „firmă" și mașină!

VALERIAN LICĂ

DEZIDERIU BODIȘ

ALEXANDRU P. CULESCU

ÎNTÎMPLĂRI DIN TIMPURI IMEMORIALE

Alunecăm, înapoi, pe firul timpului și ne oprim în peștera unor... pitecantropi.

Personajele pe care le vom întîlni aici sînt mai multe și vor vorbi fiecare, pe rînd, cititorului lăsîndu-i-se latitudinea de a atribui (după preferință) replicile pe care le crede nimerite oricăruia dintre cei ce iau parte la discuție.

RUDI SCHMÜCKLE

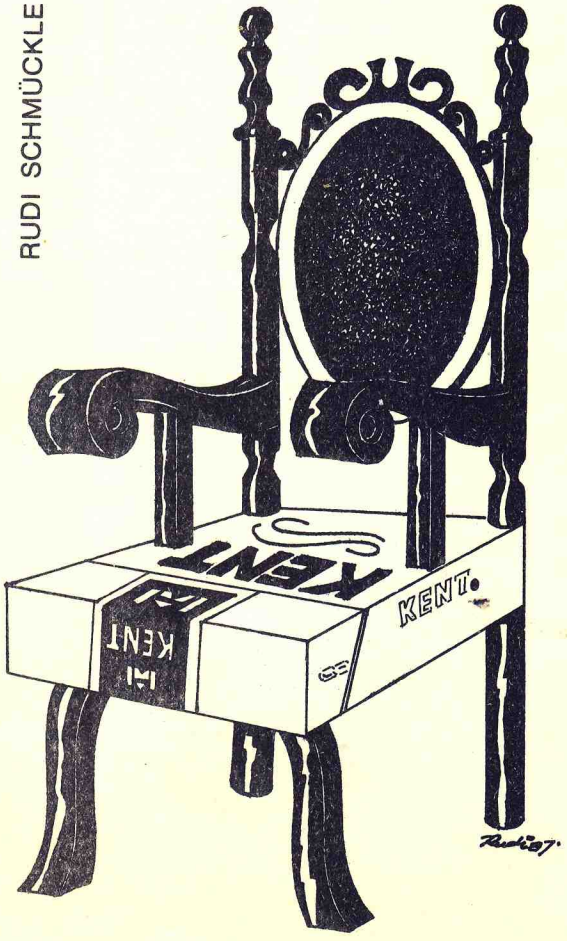

MIRCEA MANOLESCU

VULPEA PĂCĂLITĂ

O vulpe nu știu unde-a auzit
Povestea cu țăranul păcălit.
Drept care, stînd
Și meditînd,
Conchise logic și firesc
Că multe se cam potrivesc.
„Hm... e o baltă pe aici
Cu pește mult... și mari și mici...
Niște țărani îi pescuiesc.
Ce-ar fi să-ncerc, poate-i prostesc!"
Deci, într-o zi, pe înserat,
Se prefăcu c-a decedat
Exact în drum,
Dar nu știu cum
Țăranul căruțaș, văzînd
Vulpoiul mort în praf zăcînd,
Stătu în loc
Zîmbind în barbă echivoc.
Căci, vezi, și-a amintit și el
De o poveste cam la fel.
Dorind la basmul învechit
Un alt final, mai inedit,
Îi trase bietului vulpoi,
Ce sta ca mortu-n păpușoi,
Un par de îl făcu grămadă...
P.S.
Și vulpea a ajuns... mesadă.

Iată-ne, deci, în peșteră.

(Se aud cîteva bubuituri puternice.)

— Pietriciço, ce e bubuitul ăsta care se aude?

— Nu e nimic, Petrache. Îți dădea vecinul nostru, Stîncăreanu, cu un pietroi în cap. Voia să te atenționeze*) că a venit în vizită, la noi.

— A, scuză-mă, vecine. Absorbit cum eram să citesc ultimele noutăți din „Silex-Telegraph", nici n-am băgat de seamă cînd ai intrat în peșteră.

— Ei, am tras eu, de coadă, cît am putut, pisica de la intrare, dar, probabil că e defectă, fiindcă n-a mieunat decît odată și s-a oprit.

— S-o mi fi uzat și ea... a mai îmbătrînit... Că n-am schimbat-o de cînd am cumpărat peștera. Dar, puteai să bați cu un bolovan în poartă, că auzeam noi.

— M-am temut să nu vă sperii.

— Delicat, ca totdeauna, vecine.

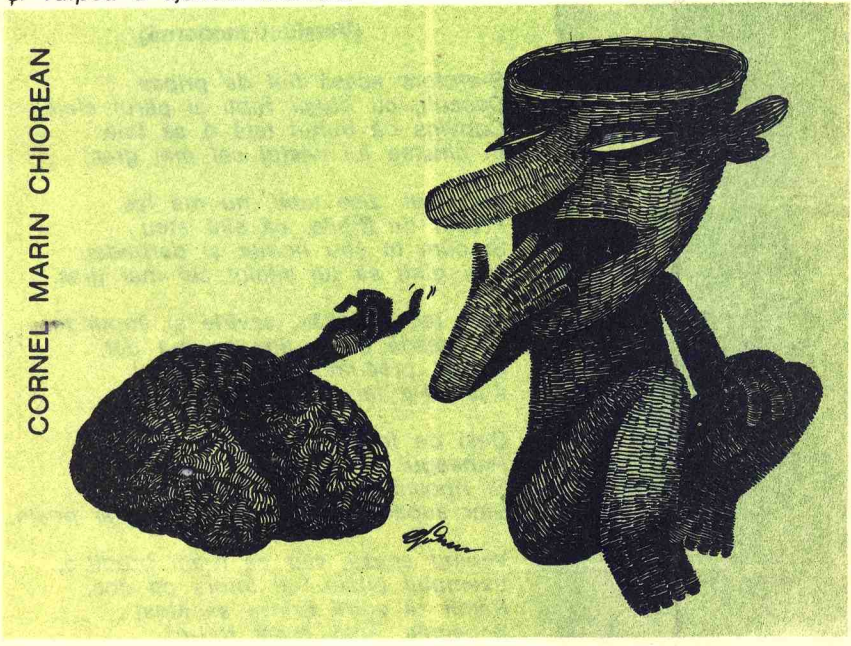

CORNEL MARIN CHIOREAN

— Dar de unde picură apa asta la voi, pe lespezi?

— Tocmai de la peștera din vîrf, din al noulea cer. S-a spart un jgheab.

— Și n-ați chemat P.A.L.-ul?

— Ba l-am chemat. Încă din Paleolitic. Și uite, am ajuns în... Neolitic și, pînă acum, n-a venit nimeni să ne întrebe ce piatră avem pe inimă.

— Piatră de moară, vecine. Că, de cînd picură, în sufragerie au crescut stalactite și stalagmite

— Au inimi de piatră, ce mai!

— Și s-au învățat rău. Pînă nu le pui în mînă o piatră mai prețioasă...

— Dar ce, frate, că doar n-am ajuns în secolul douăzeci?

— Mă tem că, pînă vin, ajungem.

— Și de-asta stați voi, toată ziua, în peșteră? Să-i așteptați? Că, de la o vreme, nu v-am mai văzut la un film, la un concert... Uite, aseară, s-a cîntat, în primă audiție, simfonia neterminată — pînă în prezent — „Piatra, piatră, piatră, piatră"... Pentru dirijor a fost o adevărată piatră de încercare.

— Ce vrei? Așa e muzica noastră: grea.

— Noi, vecine, pe gerul ăsta de crapă pietrele, stăm mai mult în peșteră. Mai jucăm cîte-o piatră... Că bărbatu-meu stă mai cu plăcere la un pahar de... Pietroasele, decît să-l scoți la un film.

— Lasă, că sînt și filme de-ți vine să dai cu... pietre.

— Ei, nu chiar în toate. Dar, fiindcă vorbeați de Pietroasele, aveați, aici, vecin de

NECULAI MIRODONI

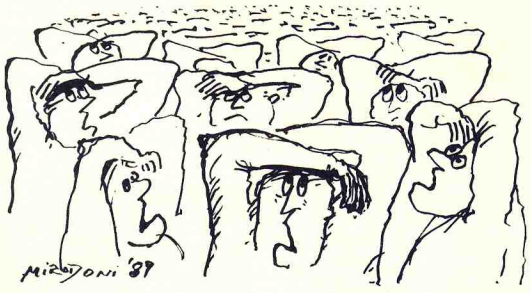

AL. CLENCIU

ÎNTOARCEREA FIULUI RISIPITOR

(Versiune modernă)

S-a-ntors acasă fiul de pripas,
Desculț, cu blugii rupți și părul claie,
Convins că bunul tată o să taie
În cinstea lui vițelul cel mai gras.

Eu, unul, zise tatăl, nu mă las
Prostit de Biblie, că sînt ateu
Și cum te știu hoinar și derbedeu
Nici gînd să tai vițelul cel mai gras.

Nu-l tai, că-i rău, azvîrle și împunge,
pe brazdă ca și tine nu s-a dat,
Bălaia, precum vezi, a înțărcat,
Așa că-ți tai o roșie și-ajunge!

Deși de foame mort pe jumătate,
Pribeagul fiu se ridică solemn
Și ripostă civilizat și demn:
Sînt supărat, cum nici că se mai poate...

Venind acasă, văd că n-am brodit-o,
Exemplul biblic l-ai întors pe dos,
Rămîi să zgîrîi brînza sănătos!
Babacule, adio, c-am roit-o!

VALENTIN SMARAND POPESCU

CORBUL ȘI CIOARA

Un corb croncănea de zor
- În toamnă zbor
Spre Ecuator...
Am să revin la primăvară.
- De nu vă e cu supărare -
Îl întrebă o cioară -
În ce scop faceți această deplasare?
- DOCUMENTARE...

GIRAFA ȘI CĂMILA

Girafa trecu pe lîngă cămilă
Și i se făcu de ea milă
Văzînd-o în fața leului,
aplecată,
Deși părea că nu e vinovată.
- Vai, soro, dar se poate?
N-ai pic de demnitate?
- Așa e cînd privești, girafo,
se pare c-ai dreptate
Dar uită-te și vezi
ce duc de-o viață-n spate...

ÎN LOC DE MORALĂ
De ce este girafa intrigantă și trufașă?
În fața leului și ea se apleacă,...
deși n-are cocoașă...

C. CUCOȘ

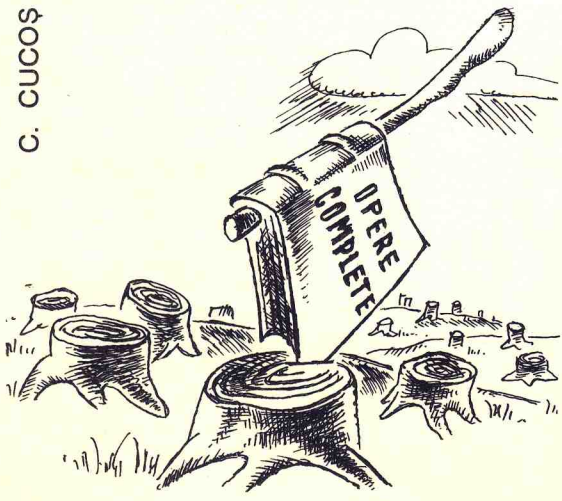

peșteră, un gestionar de la un depozit de vinuri. Nu l-am mai văzut.

— O, s-a retras, pentru cîțiva ani, într-o chilie cu climă ceva mai răcoroasă...

— A avut, desigur, motive.

— A avut. Unii spun că avea chiar mai multe decît îi erau necesare... Dar a venit o grindină, din munte, de sus, cu piatră mare, și i-a erodat tot ce agonisise. Că, altfel, era tare descurcăreț și... adunător. În mai puțin de un an, își făcuse casă de piatră pe Stînca Tare și își cumpărase și dinosaur proprietate personală...

— Nu mai spun că nevastă-sa umbla în blană de urs și vara.

— Și, înainte de a fi gestionar, nu era în stare să-i vîneze măcar o capră, pentru o jachetă...

(Se aud bătăi în poartă)

— Stați așa. Ce se aude? Cine e?

— Noi, de la P.A.L.!

— O, bine c-ați venit! Ar trebui să luăm o piatră-n gură.

— Nu vă grăbiți, fiindcă am venit numai să verificăm dacă mai curge apa. Că sînt unii care ne pun pe drumuri cînd apa nu le-a ajuns nici pînă la genunchi.

— Bine, și lucrarea pe cînd?

— Pe altădată. Nu ne zice nouă P.A.L.? Adică: pe altădată lucrarea.

— Pietricico, n-ai un pietroi mai colțuros la îndemînă? Ca să nu plece dumnealor fără o mică atenție, mai contondentă, din partea noastră.

*) — Expresie ajunsă pînă în zilele noastre

HANIBAL STĂNCIULESCU

Costică Pașitonu e chelner. În fiecare noapte ajunge acasă după ora zero cu FIAT-ul lui 850. Frînează în fața blocului și capul îi cade pe clacson preț de cinci-zece minute, tu, tuuu!... apoi se trezește pentru cîteva clipe și bolborosește ceva încercînd să deschidă portiera pe undeva prin parbriz. Cade iar cu fruntea pe clacsonul care sună, sună pînă cînd doamna Pașitonu aude, se scoală – *A venit Costică!* — și coboară în *robe de chambre* înflorată ca să-l care pînă sus. Cum liftul e mai tot timpul în revizie, Costică Pașitonu bocăne și înjură împleticindu-se pe scări pînă la etajul șase. Odată intrat în casă, începe să se certe cu nevasta a cărei voce stridentă se derulează rapid ca banda de magnetofon cînd grești viteza. Uneori, Costică o bate, o ia de păr și o scoate pe balcon în pielea goală. Acolo, dumneaei strigă tare s-o audă toată lumea (cu voluptatea livrescă a Ziței din momentul conflictului cu Țîrcădău):

— Săriiiți, mă omoară beţivu', mă taie, săriți!... ş.c.l., ş.c.l...

Costică o arde metodic, dar fără să-i lase urme (Marioara Paşitonu e subţirică şi destul de picantă). În acelaşi timp, cei trei copii urlă.

Pînă acum, toate intervenţiile Comitetului de bloc s-au soldat cu eşecuri. Ziua, Costică Paşitonu întîmpină reclamaţiile zîmbitor, politicos:

— Nu înţeleg, despre ce scandal e vorba?

Marioara adaugă privindu-l cumva de jos în sus:

— Noi? Noi nu ne certăm niciodată. Cine v-a spus?... Astea sînt minciuni.

Pe sub familia Paşitonu trăieşte familia profesorului Storin, de circa cincizeci de ani, o figură blajină cu multe dioptrii. Pe domnul Storin îl cheamă Aurelian, iar Costică (abia se mutaseră şi unii şi alţii în blocul nou, cu cincisprezece ani în urmă) îi zicea Aurică... bă, Aurică, pînă cînd acesta i-a atras atenţia foarte răspicat că nu-i permite să-i spună altfel decît domnul profesor Storin, sau domnul Storin, ori tovarăşul Storin, mă rog, dar în nici un caz pe numele mic. „Zăău!?" a zis Costică vexat de tonul ritos al vecinului şi de-atunci nu i-a mai dat nici măcar bună ziua.

Costică, e bine să ştim acest lucru, se enervează întotdeauna teribil cînd aude cuvîntul *profesor* pentru că-şi aduce aminte automat cum învăţătorul lui îl întreba într-a patra primară:

NECULAI MIRODONI

— Trei ori cinci?

Și el repede:

— Douășcinci...

Și ăla:

— Întinde palma, boule!... și... *jart, jart* cu nuiaua...

De obicei, scos din sărite de tămbălăul de deasupra și blestemînd existența asta alveolară la care te obligă civilizația, pasămite, domnul Storin se ridică de lîngă Agatha și urcă fioros pînă la ușa lui Pașitonu. Sună insistent. Zgomotele încetează o clipă și Marioara întreabă cu voce smiorcăită:

— Cine e?

— Sînt eu, Storin, de la cinci, vă rog să deschideți!

— Nu e nimeni acasă, ce vii și suni la ora asta? zice Costică împingînd-o violent pe Marioara și se ivește în prag, în toată alcătuirea lui ciolănoasă. (E mai înalt cu un cap decît Aurelian).

— Domnu' Pașitonu, te rog foarte mult să încetezi...

— *Tovarășu'*, îl oprește Costică sughițînd, *cetățene!*

— ...să termini odată cu gălăgia asta nocturnă infernală! Eu și cu soția mea nu ne-am mai odihnit ca lumea de nu mai știu cînd, te rog foarte mult!

— Oțule, face cu ochiul Costică, tu n-o lași să doarmă! și îi dă un pumn complice în piept.

— Domnule! strigă Storin. Nu-ți permit!

— „Tovarășe", îl corectează Pașitonu cu arătătorul ridicat didactic și cu ochii aburiți, „cetățene!"...

— Nu-ți dau voie, gîfîie Storin, să nu fii grobian că să știi că discutăm altfel...

— Bă, se burzuluiește Pașitonu luîndu-l de piept și săltîndu-l din călcîie (cuvîntul necunoscut îi răscolise vechea traumă!), să nu mă superi, auzi, că io odată întorc foaia, să știi!

— la mîna de pe mine, bădăranule! se zbate Aurelian.

Pe palier au apărut deja cîteva capete zburlite, indignate, care întreabă cu ochii cîrpiți de somn: Ce e, dom'ne, ce e? Ce-i cu gălăgia asta? Domnu' Pașitonu, domnu' Storin, să poate? E trei noaptea, domne!...

— Cîte costume de haine ai tu, bă, ia spune?

— Două, bețivanule! urlă scos din minți domnul Storin. Două, analfabetule!!

— Păi vezi?... Și mai vorbești și urît că d-aia înjură fi-miu ca un tractorist... că v-aude la școală... vezi? Io am șase și patru nici nu le-am îmbrăcat pîn-acuma, dacă vrei să știi... da' îți dau, bă Aurică, și ție unu'... îți schimb și tapetul... ți-l fac cu bălcești... da' mîine, acu' du-te, haide, valea!... Mă deranjezi în confortul meu conjugal la ora asta? Vrei să-mi sperii copiii? Să iasă lumea?... Îți place scandalu', asta e!

Chelnerul se întoarce cu spatele și îi trîntește ușa în nas din turnantă.

De trei ori mai furios ca la început, domnu Storin coboară spre apartamentul personal.

— Aurel, spune soția îngrijorată, de ce faci așa? De ce trînteși? O să cadă tot varul.

— Vrei să zici... *tapetul*... Ce vrei cucoană? Ce vrei? Ce mă pisezi la cap?

— Aurel! exclamă șocată Agatha.

— „Aurel", se pițigăie domnul Storin. Lasă-mă-n pace, n-auzi?

— Ce s-a întîmplat acolo sus? Iar te-ai certat cu ăla? Ăsta nu e un motiv să fii mojic, să știi.

Începe să plîngă. Agatha e mălăiață și pufoasă ca o jimblă.

— Ai că e tare, face Aurelian perplex... Ce-ai, femeie, ce te-a apucat?

— ...!!!

— Știi tu de cînd avem lustra asta, asta din sufragerie?

— Poftim!? spune Agatha.

— De cînd ne-am căsătorit. Știi cît e de atunci? Nu mai boci că m-apucă toți dracii!... Să-ți spun eu: sînt douăzeci și cinci de ani, bob numărat, două decenii și jumătate... un sfert de secol, cucoană, îți dai seama!?... UN SFERT DE SECOL!...

— Aurel, te rog, ce strigi așa... nu suport... te rog...

— OOOF! Gata, las-o baltă, se moaie domnu Storin, hai să bem ceva, niște coniac ar fi bun.

— La ora asta? Ce-ți veni?

— Lasă, bătrînico, zice consolator domnul Storin (deși Agatha n-are cincizeci de ani!), și o bate pe umărul grăsuliu, lasă. Adă două pahare și... *dă-o-n pașitonu mă-sii de viață!*

— Aurel, Aurel, șoptește doamna Storin uscîndu-și ochii roșii de plîns cu o batistă albă cu monogramă în timp ce scoate două pahare din bufet, ce-o fi cu tine?... Tu care nu vorbeai urît niciodată... de ce?

GEORGE RIZESCU

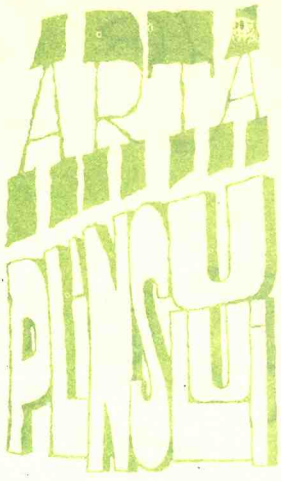

— Plîngi, Costache, plîngi, iubitule, plîngi...

— Plîng, tovarăşe şef!

— Şi eu, la vremea mea, am plîns, Costache!

— Dumneavoastră?

— Dar nu smiorcăiala cu lacrimi şi batiste, iubitule!...

— Nu?

— Eu plîngeam cu o anumită distincţie, cu un anumit vocabular şi întotdeauna o făceam în scris şi ceream soluţia care-mi convenea!

— Adică, reclamaţii...

— Nu, iubitule, nu! Eu n-am reclamat niciodată pe nimeni! Eu am plîns, Costache, am plîns! Reclamaţia poartă în sine germenii răului, ambiţii nemăsurate, or plîngerea...

— Aş vrea să plîng şi eu aşa, tovarăşe şef!

— N-ai stofă, Costache, n-ai caracterul omului care ştie şi simte cînd trebuie să plîngă, pentru ce anume trebuie să plîngă şi cui trebuie să-i adreseze plîngerea... Tu abia lăcrimezi, Costache, şi nu e suficient! Trebuie să hohoteşti, iubitule, ca la îngropăciune, pe hîrtie şi numai pe hîrtie, şi abia atunci cel care-ţi citeşte plîngerea se leapădă de funcţie, devine om şi cu inima înmuiată, te cheamă la el, să te cunoască!...

— Dumneavoastră...

— Eu... eu, iubitule, la vremea mea, am transformat plîngerea într-o artă! Nu, nu zîmbi dacă vrei să înveţi cîte ceva din arta plînsului!

— Nu zîmbesc!

— Cînd am intrat eu prima dată în unitatea asta nu aveam decît patru clase primare!

— Dumneavoastră, tovarăşe şef?

— Eu! Dar n-am disperat şi nici nu m-am smiorcăit ca tine în batiste...

— Am şi eu o faculta...

— Ai, dar nu este suficient! Trebuie să te orientezi...

— Să mă...

— Eu am acceptat să muncesc unde este mai greu şi mai greu...

— Erau alte vremuri!

— Dar şi oamenii erau alţii! În secţia asta erau numai ingineri, maiştri, specialişti... N-aveam nici o şansă printre ei! Aşa am început eu să plîng, Costache!

— În scris?

— Numai în scris şi niciodată la fel... Vorbeam, cînd în numele cărbunelui pe care-l încărcam în malaxor, cînd în numele mamei care avea zece copii, în numele tatălui care consuma alcool şi-mi distrugea banii la jocurile de noroc şi, cîteodată, vorbeam şi de mine... de chinurile pe care sînt nevoit să le îndur zilnic, deşi muncesc cinstit, sînt respectuos cu toată lumea şi vreau binele tuturor!

— Ce frumos vorbeaţi, tovarăşe şef!

— Arta plînsului, nu ţi-am spus? Dar nimic din toate astea nu era adevărat!

— Cuuum?

— Tata, era un muncitor foarte serios şi mă iubea mult... A încercat toate metodele să mă convingă să nu întrerup şcoala, dar nu l-am ascultat! Şi eram singur la părinţi, iar cărbunele îmi era drag ca mărăcinele la subţiori!

— Înseamnă că dumneavoastră nu spuneaţi adevărul...

— Arta plînsului, iubitule, nu are nimic comun cu adevărul unui anumit moment! Tocmai această relativitate a adevărului mi-a dat curajul să-mi alcătuiesc un repertoriu de plîngeri!

— Repertoriu?

— Da, iubite Costache, repertoriu! Viaţa îşi are complexitatea ei şi noi oamenii avem dorinţele noastre! Nu ţi-am spus? Niciodată nu m-am plîns la fel, iar acuma pot declara că este obligatorie adaptarea plîngerii după complexitatea lumii! Eu, de la cărbuni, mamă necăjită şi tată beţiv, am căpătat simpatia acelui colectiv de oameni cinstiţi, care încet, încet, m-au trimis la şcoală pe banii lor, m-au propus la toate avansările excepţionale şi cînd am fost ales pe primul meu post de dispoziţie, am renunţat tot încet, încet, la cei care, nu-mi mai erau de folos, mi-am consolidat poziţia şi am schimbat felul plîngeri-

lor în ceea ce privește conținutul, vocabularul și adresanții...

— Formidabil!

— Așa am ajuns să fac tot felul de școli și să urc mereu, mereu, pînă la ocuparea acestui fotoliu pe care ședea, pînă mai ieri, tovarășul director Palavră!

— Eu nu vreau decît o gradație, tovarășe șef!

— Și ai concurenți, Costache?

— Pe nepotul dumneavoastră!

— Nepotul meu?

— N-are importanță, tovarășe șef, pentru că eu am dreptate și mă voi plînge cu hohote...

— Încearcă Costache, încearcă, dar ți-am spus, tu n-ai stofă și riști să produci impresie inversă!

— Cum inversă?

— Tu să plîngi în hohote și eu, că doar mie îmi adresezi plîngerea, să rîd la fel...

INEDIT

GIUSEPPE NAVARRA

RONDELUL TROPOTULUI UNISON

Aleargă caii înspre nicăieri,
purtînd pe chipuri, împietrit, blestemul;
se duc spre harta cruntelor tăceri
de unde-i mai recheamă doar poemul.

Învăluiți de-albastre-nvăpăieri,
disprețuind potcoava și cheremul,
aleargă caii înspre nicăieri,
purtînd pe chipuri, împietrit, blestemul.

Le freamătă în coame adieri
cărora li s-a rupt nedreptnic ghemul,
atît îi mai așteaptă; recviemul,
dar, nerobiți de moarte și păreri
aleargă caii înspre nicăieri.

rondelul LASTARILOR ALBE

Păpușa îmbrăcată în mireasă
privește zîmbitoare în vitrină,
în stearpa ei candoare nici nu-i pasă
că-n lume nu e pace și benzină;

trec oamenii molateci înspre casă
fug dinspre casă către vreo uzină,
păpușa îmbrăcată în mireasă
privește zîmbitoare din vitrină...

Cînd noaptea impecabilă se lasă,
în geamul cu lucire alcalină
rămîne-o pată rece de lumină
și-un chip de moartă spelbă și hidoasă:
păpușa îmbrăcată în mireasă.

RONDELUL VECHILOR SERATE

Acum vreo șaptezeci și cinci de veacuri,
mi-aduc aminte, am visat un bal.
În loc de orchestranți ornați în fracuri,
cîntau violoniștii lui Chagall

desculți, cu chipuri verzi și cu calpacuri
și-aveau în buzunar cîte-un jurnal.
Acum vreo șaptezeci și cinci de veacuri,
mi-aduc aminte am visat un bal

poete care frecventau cenacluri
dansau tangouri cu Sardanapal
și cu portarul de la tribunal.
Era petrol, erau și alte fleacuri,
acum vreo șaptezeci și cinci de veacuri.

A. POCH

ZÎMBIND DIN UMBRA

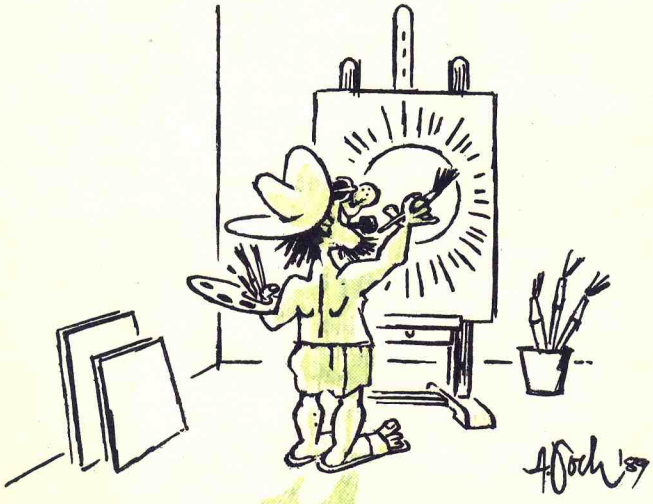

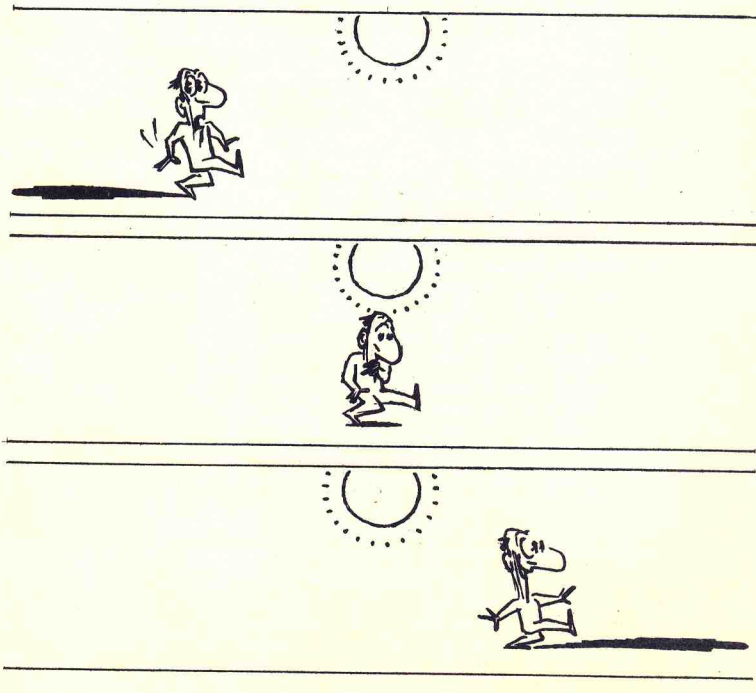

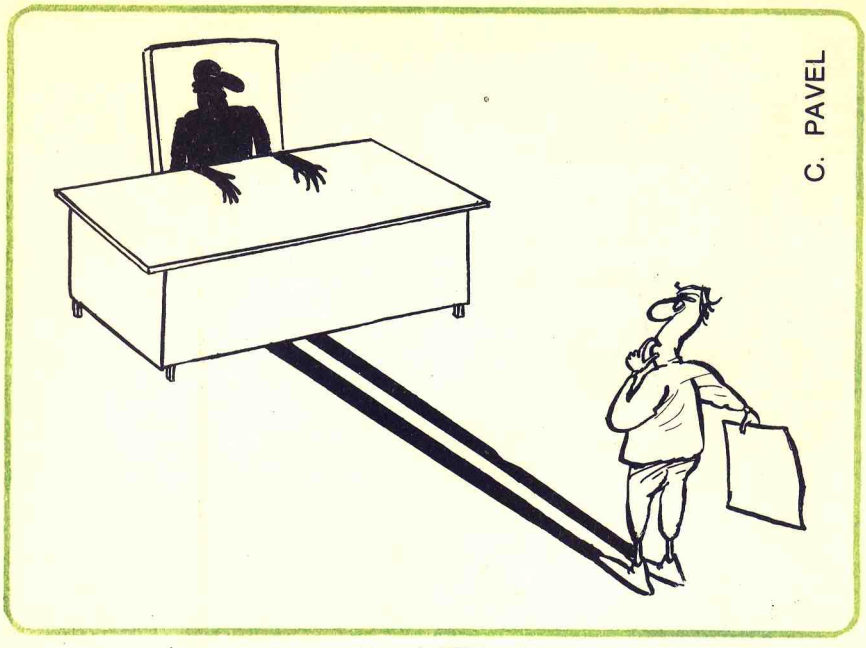

C. PAVEL

LIDIA RĂDULESCU

DOMNIŞOARA

CU OCHII RIMELAŢI

Te zăresc ca prin fum domnişoară
Cu ochi mari, negri şi rimelaţi,
Cum trăgeai tacticos din ţigară
Kent şi eu fără filtru Carpaţi.
Aveai buze atent conturate
În obraji doi bujori ţi-ai pictat
Freza Punk cu şuviţe tapate
Şi eu tuns Cheliuţă Soldat.
Unghii lungi şi frumos îngrijite
Tu aveai la picioare şi mîini
Ale mele erau scrijelite
Şi muncite de cinci săptămîni.
Mă făceai să suspin cîteodată,
În parfum franţuzesc mă-mbătai,
Domnişoară frumos rimelată
Ce n-ai vrut o speranţă să-mi dai.
Te zăresc şi acum domnişoară,
Ca prin fum de Carpaţi şi de Kent,
Şi eu trag tacticos din ţigară
Încercînd să te-observ mai atent.
Cu un zîmbet scăpat dintr-o parte a gurii
O, tu zînă modernă, ţi-am găsit epitet,
Nepictată acum, eşti ca Muma pădurii.
Mă felicit că ştiu şi-am ştiut să aştept.

DUMITRU SOLOMON

LUX DE AMĂNUNTE

— Fii atent ce mi s-a întîmplat ieri, zice ea, un lucru extraordinar, fantastic, nemaipomenit, ai subiectul gata pe tavă pentru o schiță, ce zic eu o schiță? o nuvelă, ba chiar un roman, că voi, scriitorii, faceți din țînțar armăsar, porniți de la nimic și umflați totul, dilatați, înfloriți, împodobiți, divagați... Mă rog, e treaba voastră cum reușiți să întindeți o povestioară pe sute de pagini... să iei un fapt banal și să-l amplifici...

— N-ar fi mai bine să lași considerațiile literare și să-mi povestești ce ți s-a-ntîmplat ieri? încerc eu să abat discuția de la o fundătură teoretică.

— Ai dreptate, acceptă ea, deși simt că tare i-ar fi plăcut să continue exercițiul critic pornit atît de impetuos. Fii atent, deci: ies ieri de la serviciu, știi unde fac eu serviciul, la poștă, în Titan, lîngă școala generală, aia nouă, vizavi de clădirea aceea roșie, cu multe ferestre, cu trei nivele, care are alături un bloc turn, cu o cofetărie la parter, lîngă mercerie, unde intru eu uneori să mănînc o prăjitură...

— La mercerie?

— La cofetărie. E o fată acolo: blondă, micuță, cu ochii verzi, simpatică foc, drăguță, amabilă, să tot aibă vreo douăzeci și opt de ani...

— Nu te supăra, sînt însurat, așa că nu-i nevoie să mi-o descrii atît de amănunțit pe fata aceea de la mercerie...

— De la cofetărie. De fapt, nu are nici o legătură, va să zică ies de la serviciu, mai tîrziu cu o jumătate de oră, că am avut de predat niște situații Lilianei, fata care mă schimbă, una roșcată, cu pistrui, nostimă, dar cam nervoasă...

— Parcă a fost vorba...

— Da, așa-i. Ies de la serviciu...

— Ai ieșit de trei ori!

— Bine, nu mai ies, trec pe lîngă cofetărie, nu intru, nu intru nici la mercerie, mă duc direct în stația de autobuz... Aici, lume multă, mai ales femei, care veneau de la lucru... Nu știu dacă ți-am spus că în clădirea aceea roșie, vizavi de poștă, este o fabrică de tricotaje, care face pulovăre, bluze, fuste, jachete, rochii, veste... diverse modele... Bluza asta pe care o port e produsă acolo, dar eu am luat-o dintr-un magazin de pe Lipscani, în colț, lîngă magazinul de pantofi, care are o firmă mare, „Încălțăminte" sau așa ceva, vizavi e un...

— Parcă erai în stația de autobuz. Cînd ai ajuns pe Lipscani?

— Exact. Stau în stație, autobuzul întîrzie... Am eu un noroc la autobuze, de groază!... Vin toate, numai cel pe care-l aștept eu nu vine. Întotdeauna. O dată, cînd fusesem la Herăstrău, că era duminică și o zi superbă, soare, dar bătea și nițel vîntul, eram cu vecina mea și cu nepoțelul ei...

— Las-o pe vecina ta și întoarce-te în stație, că mă exasperezi!

— Că bine zici! Prin urmare, în stație lume multă, autobuzul întîrzie... Aveam cu mine o sacoșă în care țineam pantofii cu toc, că mă pregăteam să trec pe la Anișoara, o colegă de liceu... sîntem prietene... Ea...

— Cine ea?

— Anișoara. Fusese măritată cu un inginer, băiat bun, lucrează la fabrica de pompe, dar după doi ani au divorțat, că se băgase maică-sa în căsnicie și le făcuse viața imposibilă...

— Ascultă, spun cît pot de calm, n-ai ajuns încă la Anișoara. Abia erai în stația de autobuz, fir-ar a naibii de stație!

— Da, bineînțeles. În stație, lume multă, autobuzul...

— Întîrzie!

— Da. Văd că se apropie de mine un bărbat... așa... de vreo treizeci și cinci-patruzeci de ani, înalt, voinic, cu părul șaten, ochi căprui, nasul puțin cam mare, costum gri închis, cu dungi subțiri, cu servietă neagră în mînă. Semăna cu fratele lui Gabi, cea care lucrează la mesagerie, una cu părul negru, creț, cu un neg pe vîrful nasului, cu soțul la telefoane, care are un frate puțin mai în vîrstă decît ea...

— Dacă n-o lași pe Gabi, pe frate-su și pe bărbat-su și nu te întorci de urgență în stația de autobuz, că bănuiesc că acolo ți s-a întîmplat povestea aia extraordinară.

mă arunc de la fereastră și rămîi fără frate și scap și eu de Gabi și de toată familia ei!

— Nu, vreau să știi că fratele lui Gabi mi-a făcut anul trecut puțină curte și...

— Înapoi în stația de autobuz! răcnesc eu.

— Așa, tipul care semăna cu fratele lui Gabi se apropie de mine și, cu ochii la sacoșă, mă întreabă: „Stați demult în stație?" Ce era să înțeleg eu din întrebarea asta?

— Ce era de înțeles? Exact ce-a spus.

— Îi răspund politicos că stau de zece minute și-mi spune că a vrut să știe cînd a trecut ultimul autobuz... Tipul îmi părea suspect, că prea se uita la sacoșă... Dacă voia să-mi ia poșeta, în care aveam buletinul și vreo optzeci de lei?

— Zici că se uita la sacoșă, nu la poșetă.

— Așa fac toți. Se uită la altceva.

— La altceva?

— Și fură altceva.

— Bine. Ți-a furat-o?

— Nu, stai să vezi. Zăresc un milițian. Avea uniformă albastră...

— Știu și eu cum sînt îmbrăcați milițienii!

— Mă apropii de el și-l întreb dacă nu știe unde-i strada Cireșului. Individul, dacă vede că stau de vorbă cu milițianul, nu se mai apropie. Vine autobuzul, mă urc, îmi țin bine poșeta în mînă și cobor la Universitate. De aici o iau pe jos la Anișoara...

— Și individul?

— Habar n-am. Și-a văzut de drum.

— Și?

— Ce și?

— Care-i povestea?

— Aia de ți-am spus-o.

— Pentru atîta lucru, țip eu, trebuia să aflu despre cofetărie, și mercerie, și tricotaje, și Gabi, și frate-su, și milițianul?!? Despre asta să scriu eu o schiță sau un roman?!

— Alții cum scriu? zîmbi ea parșiv. Chiar ieri am citit o carte care e scrisă cam așa cum ți-am povestit eu...

Ce să-i fac? Să-i dau două palme, ca în copilărie? Nu pot. La urma urmei, a fost totuși o discuție literară.

LEONTE NĂSTASE

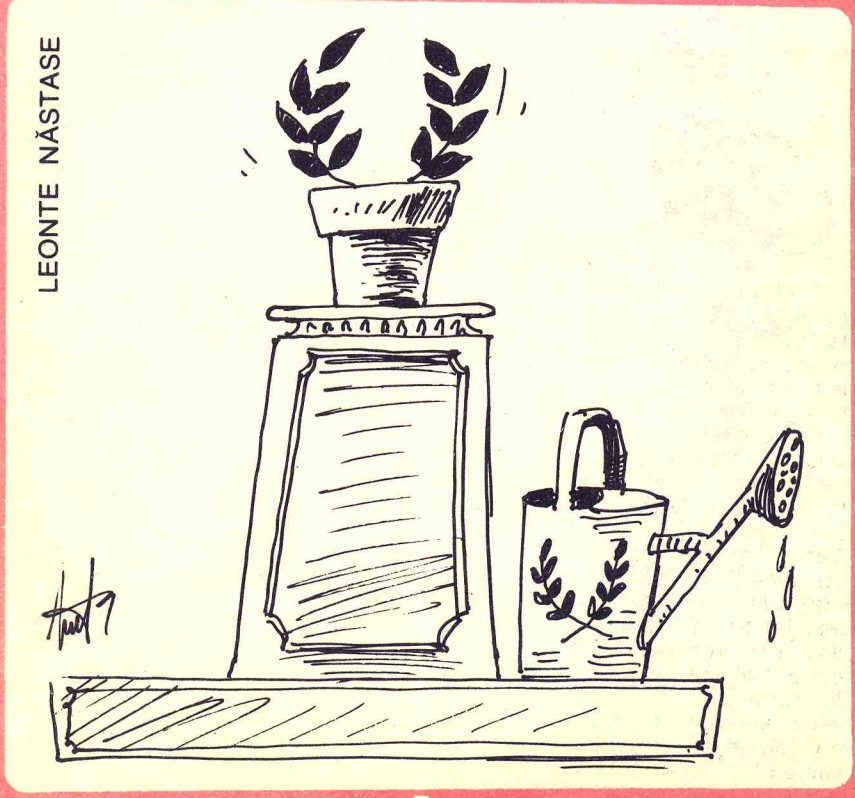

CRISTIAN MARCU

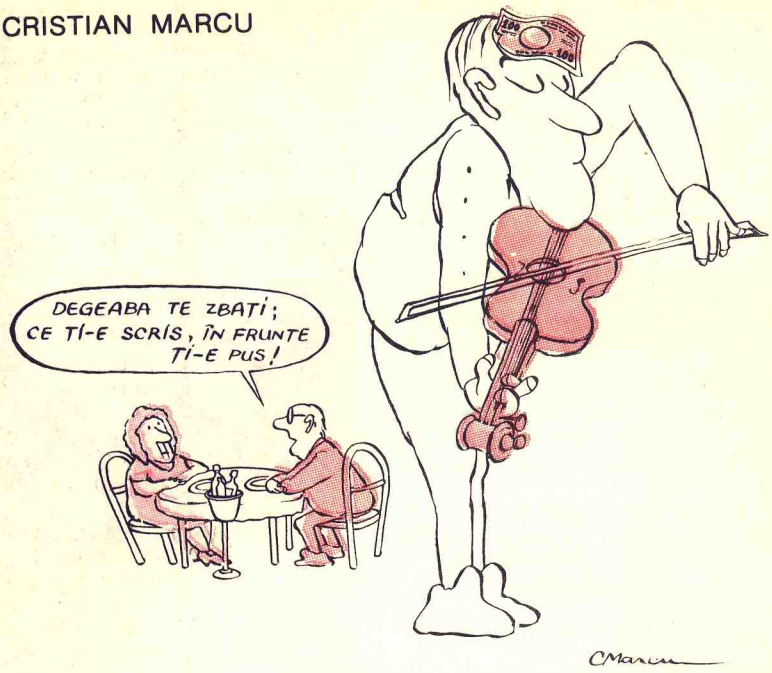

DAN COJOCARU

O NOUĂ VIZIUNE

Teatrul din localitate nu avea regizor de cîțiva ani. De aceea, vestea că li s-a repartizat, în sfîrșit, un proaspăt absolvent de specialitate a provocat o stare de mare bucurie și agitație.

Peste cîteva zile s-a prezentat la post un tinerel bărbos, slab, adus de spate, cu un ochi care-i fugea lateral atunci cînd te privea în față, cu degetele îngălbenite de tutun. Tăcut, încruntat, n-a vorbit aproape cu nimeni timp de o lună și jumătate, dar a mers la toate spectacolele jucate la sediu și în deplasări, așa cum presupuneau toți, pentru a cunoaște mai bine pe fiecare actor în parte.

La sfîrșitul intervalului a cerut convocarea unei ședințe cu tot ansamblul în vederea comunicării distribuției la viitoarea premieră. În fața tuturor, pentru că trebuie să spunem că nu lipsea, din respect, dar mai ales din curiozitate, nici un actor, figurant, mașinist sau sufleor, cu mîinile în buzunare, cu privirea dusă undeva departe pe fereastra sălii de repetiții, ca și cînd ar fi fost singur acolo, a început să vorbească repezit, bolovănos, cu un hîrîit neplăcut în voce.

— Teatrul vostru e la pămînt! E o calamitate! Jucați ca pe vremea lui Millo. Nu, nu! Jucați mult mai prost. Sînteți niște actori obosiți și prăfuiți de provincie. Dacă ar fi după mine v-aș trimite pe toți în agricultură, la sapă! Se cunoaște că ați lucrat numai cu ageamii, nu cu regizori. Așa nu mai merge, trebuie să luăm totul de la cap! Trebuie să începeți o viață nouă!

AUREL STORIN

DE IARBA VERDE

Am ieșit la iarbă verde
Sub un cer de sărbătoare
Și-a venit un fir de soare
Lîngă noi, să ne dezmierde...

Cît am așteptat-o oare?
Primăvara nu se pierde;
Am ieșit la iarbă verde
Sub un cer de sărbătoare...

Caldă și molipsitoare
Ca strănutul doamnei Gerde,
Iarba asta-i un mister de
Fantezie și culoare!

Am ieșit la iarbă verde...

Anecdote

Se turnează un film. Scenariul prevede ca, la un moment dat, actorul principal să intre în cușca unor lei.
— Nu-ți fie frică, îi spune regizorul, aceste animale au fost crescute cu lapte.
— Și eu, răspunse actorul, dar de atunci mănînc carne...

Un puști își întreabă tatăl:
— Tată, de ce cîntă cocoșii așa devreme dimineața?
— Ca să se facă și ei auziți. Mai tîrziu nu mai pot, se trezesc găinile.

Se apucă să-și aprindă o țigară în timp ce tineretul, dornic de înnoiri, dornic de a lua rolurile celor mai cu vechime, a început să aplaude furtunos.

— Dar voi face, mă jur că voi face din voi un teatru de avangardă, un teatru experiment, un teatru care va fi la fel de cunoscut, cel puțin la fel de cunoscut, ca „La Mamma" sau „Théatre Soleil"! Va trebui să lăsați casa și gătitul de-o parte, să nu mai vorbiți toată ziua prin culise despre ardei umpluți, sarmale, piftii și clătite, să deveniți din ignoranți cum sînteți acum, oameni de teatru. Nu am nevoie de troglodiți gurmanzi și bucătărese!

Aplauze mai anemice. Directorul teatrului, evident, jenat, nu știa ce atitudine să adopte, tocmai de aceea se făcea că răsfoiește niște dosare așteptînd să vadă cum se termină toată povestea.

— Vom începe cu un repertoriu tare, care nu pune probleme nici sus nici jos, cu un clasic, cu Shakespeare. Nu vă bag în „Lear", nici în „Macbeth", că nu sînteți în stare să-i pricepeți. Vom începe cu „Romeo și Julieta".

Un oftat de ușurare din partea sălii, fiindcă toți erau speriați de ideea unei piese moderne din care nici interpret, nici spectator, nu înțeleg mare lucru. Bărbosul scoase din buzunar o hîrtie mototolită la care se uită într-un mod foarte ciudat; cu capul întors într-o parte semn că ochiul care privea oblu era cel cu care citea, celălalt fiind folosit, probabil, pentru privitul la distanță.

— O să vă anunț distribuția — (liniște apăsătoare) — Romeo... Fănică Iorgulescu!

Un „Oooo" se auzi din toate părțile sălii, fiindcă Iorgulescu, adică Nea Fănică, era un bătrînel dolofan ce trebuia scos de mult la pensie, dar pe care teatrul îl ținea în schemă pentru roluri de zaharisiți, dar mai cu seamă de milă; ultima lui soție, cea de a șasea, mai tînără cu patruzeci de ani, fugise cu altul și-i golise toată casa. Așa că bietul om, la anii senectuții, trebuise s-o ia din nou de la lingură și furculiță. Roșu la față, crezînd că este vorba de o glumă proastă, se ridică în picioare.

— Nu se poate... eu...

— Stai jos! Așa am hotărît, așa va fi! Mai departe. Julieta... Moața Trăznitu!

Fiind convinsă că e o farsă,

— Doctore, ajută-mă! spune o tînără îmbrăcată extravagant. Sînt cîntăreață. Dar n-am talent, vocea mea zgîrie la urechi, n-am nici un pic de prezență scenică...

— Nu e decît o soluție: schimbați-vă meseria...

— Nu pot, sînt vedetă...!

Un nebun bagă într-un plic o foaie albă. Un altul îl vede și îl întreabă:

— Cui trimiți scrisoarea asta?

— Fratelui meu...

— Bine, dar nu știi să scrii!

— Nu-i nimic, nici el nu știe să citească!

Culese de RADU VAIDA

VICTOR GORȘCOVĂZ

NU E MOTANUL VINOVAT

A socotit un responsabil
de magazin alimentar,
om grijuliu și gospodar,
că-i absolut indispensabil
un mîț, să-l aibă ajutor,
ca să ferească magazia
de lăcomia și hoția,
ca-n codru, a guzganilor.
Pisoiul, activînd zelos,
ca păzitor la magazie,
a omorît guzgani o mie,
fiind de un real folos.
Și i-ar fi fost chiar lesne ca să
păzească mărfurile toate,
de n-ar fi, unele, cărate
de... șeful dînsului, acasă...
Nu l-a putut răzbi motanul;
era prea mare „ȘOBOLANUL"!

Coana Moața, grasă, simpatică, specializată în roluri de matroană, cu o vechime de douăzeci de ani în teatru, începu să rîdă molipsitor.

— Bată-te norocul să te bată, măi copile! Păi eu n-am jucat Julieta cînd am terminat Institutul, că n-aveam fizic, darmite acum! Poate Doica, maică, nu Julieta! Hai, că ai haz, puișor, vino să te pup că ești simpatic! și dă-i rîs.

— Vă rog să păstrați disciplina de creație! Și fără intimități! Tu, (apăsă puternic pe „tu") vei juca Julieta și gata!

— Joc și Hamlet, drăguță, dacă vrei, ca Sarah Bernard! Hă,hă, hă...

Chicotelile din sală se potoliră cu greu. Cei mai indignați erau cei din grupul tînăr care se și văzuseră, la începutul ședinței, gata distribuiți în rolurile rîvnite.

— Capulet... Viorel Iliescu (acesta era proaspăt absolvent, ca de altfel și următorul actor ce fu lecturat de pe hîrtia mototolită, care avea să întruchipeze pe Principele Veronei) — În rolul lui Lorenzo va juca Me. Pătru!

Mache, cum îi ziceau colegii, provenise din amatori, era fost boxer, fost luptător la circ, aruncător de cuțite și bătăuș în mahalalele orașului, avea o figură de ocnaș și era folosit în roluri de brute sau ghestapoviști. Acum întreg colectivul se amuza copios și aștepta cu mare plăcere citirea fiecărui personaj din piesa bietului Shakespeare. Regizorul, indignat, făcu semn cu mîna și gălăgia se potoli.

— Mă așteptam la reacția voastră, firească, de ignoranți. Cînd o să auziți însă concepția mea novatoare n-o să vă mai hliziți ca nătărăii.

— Eeeeee! din sală.

— Nici un „ee"! Trebuie să terminăm odată cu zaharicalele și panglicuțele lui Zeffirelli și altor Zefireli! La coș cu dulcegăriile sentimentale și cu viziunile melodramatice bune pentru pensionari! Shakespeare a scris dur și dur va fi și spectacolul nostru. Vom prezenta o Veronă decăzută, măcinată de contradicții, de vicii și crize. Tocmai de aceea Principele este un copilandru neștiutor, handicapat mental, care nu reușește să facă ordine în haosul din jur. Verona e un oraș al crimei și al orgiilor, un oraș putred, care miroase deja a mort. Acțiunea se va petrece într-un singur decor. Îți fac economii, directore! — (acesta dădu evaziv din cap, gest

CORNEL MARIN CHIOREAN

ce putea fi interpretat în orice fel).

— Decorul, o tavernă sordidă care colcăie de toți decăzuții urbei dar și de patricieni. Romeo, și aici vine marea mea găselniță, nu mai este tinerelul penibil cu coșuri pe obraz, ci un bătrîn vicios care atrage fetișcanele pentru poftele-i telurice. Introducem o scenă cu dans aerobic, la care băgăm în figurație elevele de la Școala Populară de Artă. Am vorbit cu directoarea și ni le dau gratis. Pentru a răzbuna vechea ură și pentru a lovi în Capuleți, care familie poartă și ea o întreagă dramă, Capulet tatăl fiind un pușlan arivist, care se căsătorește din interes cu madam Capulet putredă de bogată, ce avea un copil din flori, adică pe Julieta, acum fată bătrînă și acrită. Lipsită de dragoste paternă, trebuind să facă față prejudecăților timpului, Julieta ajunge să se drogheze. Și de unde credeți că-și procură elixirul?? Ei, hai să vedem?? De la părintele Lorenzo, șeful mafiei traficanților din Verona. Insertăm și cîteva bătăi între mafioți și poliție, soldate cu victime, totul pe fond muzical de rock. Vă aduc eu banda pe care am folosit-o și la Institut la „Cei doi tineri din Verona". Așadar, Romeo o seduce pe Julieta cu heroină pură, răzbunînd vechea neînțelegere dintre cele două familii. Se bate cu Tybald, dar nu în săbii ca-n teatrul învechit, ci jiu-jitsu, amîndoi fiind judocani deținători ai centurilor negre și violet. În final, în timp ce Romeo, Julieta, Tybald și alții sînt întinși pe mesele de marmoră ale tavernei, tragedia se termină cu un delirant break-dans, cu lumini colorate și stroboscoape, sugerînd implacabilitatea vieții și însingurarea omului în toate timpurile, lipsa de comunicare cu semenii. Lorenzo, beat îl plimbă pe Principe și-i arată, ca Mefistofele, decăderea cumplită a cetății. Dar Principele, cum spuneam, e oligofren și nu înțelege nimic. Se întoarce spre sală, scoate limba la public și face gesturi licențioase. Aici heblu general și apoi toți interpreții ies de-a valma la aplauze. Ei, ce ziceți? Nu-i senzațional? Și-acum la treabă! Mîine veți primi textele dactilografiate!

A doua zi directorul teatrului a comunicat la București că nu mai are nevoie de regizor, schema fiind și așa mult prea plină. Singur, nea Fănică, regretă și azi că nu a apucat să joace și el măcar o dată pe Romeo. Era rolul vieții lui.

CONSTANTIN CUBLEȘAN

URÂND NATURA

Cartierul în care locuiesc de cîțiva ani este fără îndoială cel mai frumos din oraș. Blocuri înalte, din beton rezistent, stau unul în coasta celuilalt, alternînd ritmuri geometrice pe alei intime, adică strîmte, ce șerpuiesc domol în dreapta și-n stînga, tixite de-o parte și de alta de autoturismele parcate jumătate pe trotuar, ce revarsă astfel culoare (prin pestrițăraiul lor) și pitoresc de-a lungul tuturor căilor de acces. Iar lipsa de fantezie a edililor, care au lăsat blocurile în culoarea lor „natur", a fost suplinită cu prisosință de apetența pentru frumos, de bunul gust al locatarilor care au transformat balcoanele apartamentelor lor în adevărate noi grădini suspendate ale Semiramidei. Și trebuie să se înțeleagă în acest gest nu numai o dragoste aparte pentru frumos ci și una, pe măsură, pentru natură. Căci, dacă lipsește cu adevărat ceva cartierului, apoi îi lipsește vegetația, spațiile verzi, rondourile cu flori, boschetele, tufele, copacii... Dar, ce vreți? Nimic pe lumea asta nu e perfect! No-

NEBOIȘA ROSICI

LAURENȚIU CERNEȚ

SFATURI DE OCAZIE

— Femeia trebuie să fie cît de cît geloasă...

— Dar n-am motive!

— Și fără motiv! Adică... poți să nu fii, treaba dumitale, însă **lui** trebuie să-i arăți că ești. Altfel cum să simtă că-l iubești?! Așa-s bărbații, au nevoie de asta. Îi și încîntă.

— Nu cred că al meu ar fi încîntat...

— Habar n-ai pe ce lume trăiești! Păi, dacă nu-l bați puțin la cap cu vreo bănuială, o să-și închipuie că nu-ți pasă ce face el și că nu-l apreciezi. Cu alte cuvinte, n-are nici o calitate și-ar fi imposibil să mai placă și altcuiva în afară de tine.

— Important este să-l plac eu!

— Nu! Important este să-l flatezi un pic. Un bărbat flatat e pe treisferturi cucerit. S-o lași pe alta să-l flateze? Ce te costă?... De aceea nu-l lăsa să fie liniștit, că liniștea seamănă cu lînce-

zeala, or de la lîncezeală se ajunge la lehamite, și-atunci — gata! O ia razna.

— Nu mă convingeți. Dacă el m-ar tot bănui pe nedrept, m-aș simți jignită, ne-am certa și...

— Dumneata da, te-ai enerva. Pe drept. El însă n-are voie. Bărbatul e prin natura lui un... Nu des. O dată pe săptămînă. Sau de două ori. Arată-i că nu-l scapi din ochi. Ia-l la rost: Te-a văzut cineva c-o blondă. Cine era? Ce căutai cu ea? Unde-ai întîrziat? Ia stai: parcă ești murdar de ruj pe obraz. Sau: Mi-a ghicit o vecină în cafea și mi-a ieșit o roșcată care îți dă tîrcoale, iar tu o ții la inimă. Cine e?... Și i-arăți ceașca: dovada! Îl amenințI cu divorțul. Să-l scuturi nițel, preventiv. Atunci el o să caute să se dezvinovățească și-o să fie ca un mieluțel. O să-ți facă toate voile.

— Și fără asta soțul meu se poartă frumos, nu bea, aduce toți banii în casă, e tandru...

— Și tu îți imaginezi că e... cuminte, nu? Păi, bărbații atunci sînt mai buni și mai tandri, cînd le umblă ceva prin cap și se simt vinovați. Cînd măcar cu gîndul au început să... Tocmai că se comportă așa — asta ar trebui să-ți dea de bănuit. Un bărbat cinstit și la locul lui se poartă firesc, nu umblă cu delicatețuri... Dacă vine cu toți banii acasă, cercetează de nu cumva are vreun cîștig suplimentar de care nu știi... Flori ți-aduce?

— Da. Din cînd în cînd.

— Extraordinar! Și tu, ca o proastă — scuză-mă! —, nu observi nimic! Ține minte: bărbatul care i-aduce flori soției are o amantă! Altfel nu se explică. Încearcă, vezi Doamne, să-ți adoarmă vigilența... Nu, nu! Ceva nu-i în regulă! Trebuie să iei măsuri urgente... Și mai spuneai că n-ai motive! Astea ce-s? Tandrețe, flori, nu tu o bere cu băieții, pînă la ore mici, banii toți... Te pomenești că te și ajută în gospodărie!

— M-ajută. Și la gătit, și la curățenie... Iar de copil, nu mai vorbesc: iese cu el la plimbare, în parc.

— Aici? În parc! Cu copilul?

— Da. Ce-i rău în asta?

— Dumneata ești inconștientă, dragă. Îl lași în parc singur...

— Cu copilul.

— Copilul e mic, ce știe el?! Se apropie una, vai, ce băiețaș drăguț!, îmi dați voie să-l gîdil?, o vorbă, două, că nu-i arde ei de copil, dar l-a ochit pe bărbatu-tău, că, slavă Domnului, frumușel o fi după cum mi-ai spus alaltăieri tot pe banca asta, tînăr e, și gata! Așa se face legătura. Azi o vorbă, mîine o cafea, și poimîine te trezești înșelată. Habar n-ai cum umblă prin parcuri fete dintr-astea destrăbălate, care n-au altă treabă... Să nu-l mai lași cu copilul! Să-l trimiți singur și să te iei după el, să nu-l scapi o clipă din ochi, dar cu grijă, să nu te prindă. Doar ai văzut prin filme cum se procedează... Și cînd o fi momentul, hai!, pui mîna pe ea!

— Pe care **ea?**

— Pe femeia cu care stă de vorbă, indiferent cine-o fi. Intri direct în subiect și-o iei de păr. Îl faci de rîsul lumii, să nu mai îndrăznească a

roc de zelul locuitorilor care, dacă au remarcat acest deficit de proiectare, greu de îndreptat acum, s-au decis să-și aducă ei înșiși verdeața în casă.

E o plăcere să privești, de la nivelul etajului șase, unde stau eu, peisajul blocurilor din jur. Balcoanele surîd spre cer cu șiruri întregi de mușcate, lalele, panseluțe, zorele, gladiole, tătăiși, dalii și cîte și mai cîte încă, într-un adevărat alint al ochiului, sentimental deschis spre natură. Unii, mai ambițioși, au plantat în buza blocurilor viță de vie sau iederă care pe-ncetul s-a înălțat de la un etaj la altul, ca vrejul de fasole din poveste, ajungînd în unele locuri pînă la acoperiș, izbucnind spre cer ca un adevărat imn al bucuriei.

Mare lucru dragostea de natură!

De la un timp însă, numai prezența plantelor a început să nu-i mai mulțumească pe oameni. Era prea unilateral acest univers și atunci au început să apară în cartier... animalele. Mai întîi au fost văzuți cîinii, de cele mai diferite rase, de la șoricari pînă la Saint-Bernarzi și de la pekinezi pînă la dalmații, ca într-o adevărată rezervație de patrupede, atît de devotate omului. Numai că, unde sînt cîini, trebuie să fie, aproape obligatoriu, și pisici. Așa că apartamentele, în interiorul lor familial, au început să se încălzească de unduirile micilor feline. Iar dacă ziua aleile răsunau de voiosul lătrat al cîinilor, nopțile își aveau farmecul lor aparte,

prin răsunătoarele serenade pisicești... Și acesta n-a fost decît începutul. Rînd pe rînd, ici-colo, și-au făcut apariția iepuri și hamsteri, veverițe și nutrii – pe balcoane, papagali și pești ornamentali în acvarii, canari și cobai în interioarele camerelor, chiar arici în pivnițe pentru a stîrpi șoarecii. De-acum, cartierul începuse să aibă aerul unei neobișnuite rezervații naturale. Iar dragostea pentru natură nu s-a oprit la atît. Oamenii au adus în prejma lor și alte viețuitoare, mai folositoare, ca găște și curci, rațe și bibilici, capre și porci; am auzit că undeva, mai la marginea cartierului, cineva și-ar fi introdus chiar un cal în baie!...

Un astfel de cartier nu poate decît să te pasioneze.

Iată însă că într-o bună dimineață, devreme, pe cînd zorii încă abia se îngînau în geana depărtată a zărilor, a răsunat în bloc, brusc dar cristalin și vioi, penetrant și proaspăt, sunetul de trîmbiță al unui cucurigat. Mi s-a părut atît de aproape încît am crezut că venea chiar din apartamentul meu. Am tresărit și brusc am zvîcnit din pat. Cînd m-am dumirit despre ce era vorba, a fost degeaba. Somnul nu a mai revenit să mi se lipească de pleoape, așa încît am fost martorul auditiv al tuturor semnalelor datorate zelului proaspătului colocatar al blocului în care locuiam, semnale executate cu precizie de cronometru din oră în oră, pînă la șapte cînd în sfîrșit m-am ridicat, pregătindu-mă să plec doua oară... Eu îți spun ca o mamă, te povățuiesc de bine, că ești tînără, ești de-abia la-nceput, ca să-ți păstrezi bărbatul și căminul. Păi, eu, de-aș fi procedat ca dumneata, nu-l aveam pe-al meu nici măcar un an! Eu, draga mea, l-am ținut strîns în mînă, nu i-am dat răgaz nici o clipă, îl interogam ca la poliție. Numai așa am reușit să fac casă cu el. Douăzeci de ani.

— Vă-nțelegeți bine...

— Acuma, da. Că-ntr-o zi, nu știu ce l-a apucat și s-a dus. Tocmai la Suceava, nenorocitul! N-a prețuit binele... De-aia-ți spun, bărbatul e prin natura lui un...

CRISTIAN MAURER

SĂ GAZI ÎN FOSA ORCHESTREI

(din ciclul „Critică de dincolo de culise")

Woyzeck. Reflectoare încinse. Emoții ca de premieră.

Regizorul a avut năstrușnica idee de a cere interpreților să-și care singuri elementele de decor în scenă. Toate astea aveau să se petreacă în întuneric beznă și cu acompaniament de terifiantă muzică dodecafonică. O variantă scenică modernă! Büchner scos de la naftalină...

Woyzeck e mai mult mort decît viu — interpretul pare cuprins de friguri și are vizibile rețineri. Dar se execută împleticit și supus și cară în scenă, tablou după tablou, recuzita ce i-a căzut în sarcină. Regizorul supraveghează din culise fiecare intrare în scenă, ca un starter cu ochi de Argos.

Pînă la un punct jocul cu întunericul a decurs fără incidente.

Altă schimbare de decor.

Woyzeck tîrăște din culise, gîfîind, o scară și niște iarbă. Regizorul ia în primire obiectele, Woyzeck urmînd să mai transporte una masă și una bucată scaun. Se vede silit la cale-ntoarsă... în același deplin întuneric și în sunetele muzicii abstracte.

Fundal sonor ca de sfîrșit de lume: trosnete și scîrțîituri...

„Lumină!" ordonă regizorul. Se aprind reflectoarele.

Pe scenă nu tu masă, nu tu scaun, nu tu Woyzeck.

Jos, în adîncurile fosei orchestrei, ceva dădea să se ridice. Se auzea un geamăt surd de contrabas...

In românește de
LIA MELTZER

MARIUS TUPAN

CAP LIMPEDE

Virasem din **Academiei** și așteptam să se elibereze **zebra** pentru a mă înscrie pe **6 Martie,** cînd m-am trezit cu lovituri puternice în partea dreaptă a parbrizului. Aruncîndu-mi privirile într-acolo, aveam să descopăr o ființă tînără, atrăgătoare și disperată care-mi cerea, prin semne, un prim ajutor. Fire săritoare, cum mă știu toți prietenii cînd e vorba de sexul slab, m-am aplecat, am întins mîna și-am întredeschis portiera. N-am avut însă timp să ascult rugămințile fetei, fiindcă imediat ce-am eliberat piedica, ea a acționat rapid și-ntr-o clipă se afla lîngă mine, instalată în banchetă.

— Domnule, dacă pierd întîlnirea, sînt și eu pierdută.

Luat pe nepregătite, abia am putut îngăima:

— Știți, eu nu obișnuiesc să fac curse particulare mai ales...

— Dau orice și oricît, m-a întrerupt angelica ființă, nu trebuie să pierd afacerea vieții mele.

Generozitatea ei nemărginită m-a tulburat, creîndu-mi chiar anumite complexe. Voiam să-i explic că sînt un bărbat căsătorit, temător, dar n-am mai avut vreme, fiindcă în spatele nostru intraseră în horă claxoanele. Era neapărat nevoie să demarez. La rondul de la **Universitate,** mă pregăteam să fac la stînga cînd tînăra și-a legat mîna de volan.

— Înainte! Tot înainte! m-a avertizat ea.

— Dar drumul meu e în altă parte, m-am apărat eu.

— Acum avem un drum comun, mi-a mîngîiat mîna, tăind brusc toate barierele politeței.

Avea o palmă caldă, tremurătoare. Nu-i mai puteam rezista.

— Unde ziceați că vreți să ajungeți?

— Aproape, foarte aproape, Puiule!

Sentimentele necunoscutei evoluaseră atît de rapid, încît m-am simțit onorat că mai pot trezi interesul cuiva atît de gingaș. Temîndu-se, probabil, de surprize, tînăra m-a evaluat apoi cu mai multă atenție și mi-a pus o întrebare neașteptată:

la serviciu. Înainte însă de a mă duce la baie, am deschis larg ușa de la balcon pentru ca aerul proaspăt al dimineții să pătrundă sănătos înăuntru și de la înălțimea etajului al șaselea am privit în jur, încercînd să depistez zona din care venea glasul acela penetrant al cocoșului. Și nu mi-a fost deloc greu să-l descopăr. Se afla în balconul vecinului de la etajul cinci, care ocupa chiar apartamentul de sub mine. Era un cocoș alb, sprinten, cu creasta moțată, roșie, cu pinteni respectabili, ce patrula demn dintr-o parte în alta a spațiului strîmt din balcon. Iar pentru a nu putea să-și ia cumva zborul peste balustradă, vecinul îl legase delicat de picior cu un șnur rozaliu, ca o adevărată podoabă. Vestitorul zorilor m-a simțit. Și-a ridicat capul într-o parte, răsucit în sus, și cu un ochi ca de mărgea m-a privit iscoditor. Era frumos cocoșul. Era drăguț în atitudinea lui. Îmi devenise chiar simpatic auzindu-l cucurigînd. Și am zîmbit. Apoi, împăcat cu descoperirea făcută, m-am îndreptat liniștit spre baie. Începeam o nouă zi de muncă.

Peste zi am uitat de vajnicul cocoș care mă deșteptase în zori, dar prezența lui am remarcat-o din nou nu mult după miezul nopții. De cum se încheiase emisiunea la televizor, m-am culcat și, rupt de oboseală, am adormit numaidecît. Îmi făcusem primul somn cînd a răsunat deodată, străpungînd noaptea, glasul îmbintenatului de la etajul cinci. Am tresărit

și somnul mi-a pierit din pleoape de parcă aș fi auzit goarnele lerihonului. „– Al dracului cocoș, mi-am zis. Ăsta își face datoria, nu glumă!" Și într-adevăr, și-o făcea. Din oră în oră cuciuriga semeț, poate plăcîndu-i înălțimea la care se afla, oricum incomparabilă cu aceea a gardului din ograda de unde venise la oraș. Numai că de data aceasta zelul lui îmi stîrni la început neliniștea, apoi iritarea și în cele din urmă furia, gata să se dezlănțuie. Căci, n-am putut dormi toată noaptea în continuare. În zori l-am privit cu ochii împăienjeniți de nesomn și de reproș și mi-am zis: „– O fi el simpatic, dar tot în oala de supă o să sfîrșească. Și de-ar sfîrși-o cît mai curînd, ar fi cu atît mai bine!" Dar vecinul se pare că nu îl adusese cu acest gînd, ci pentru a-l folosi în loc de ceas deșteptător.

Zilele treceau și cocoșul cînta mereu mai vîrtos de-a lungul nopților, pînă ce am simțit că întreaga mea dragoste față de el se transformă într-o uriașă ură agresivă. Am aflat de la alți colocatari că și pe ei îi deranja cucurigatul, dar nimeni nu-și lua inima în dinți să-i atragă atenția omului că dacă tot voia să-l țină pe post de deșteptător era mult mai nimerit să și-l vîre sub pernă, pentru ca numai el să-l audă... Apoi, mai era și speranța că în curînd avea să dea frigul toamnei și cocoșul nu mai putea rămîne pe balcon. Din dragoste de animale, suportam cu toții calvarul cîntecului cocoșesc cu care, pe măsură ce

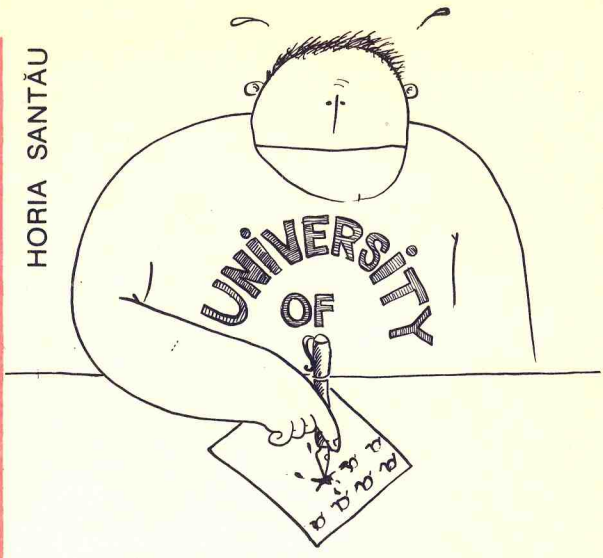

— Căpitan? Maior?

— Soldat neinstruit.

— Lasă glumele, în serviciu, voiam să știu. Pariez că ești de la Miliție.

Uimirea mea avea s-o convingă mai mult decît oricare răspuns.

— Ei, atunci care-i sectorul în care robotești? Economic, juridic, zootehnic, sanitar, alimentar?

— La ce-ți folosește să știi?

— Faci pe **Moșilor** și pe urmă a doua la stînga. La dreapta și iarăși înainte!

După o pauză în care-și făcea socotelile, pesemne, avea să-mi caute punctul sensibil.

— E foarte important să știm acum ce sector mai deține suflete alese ca al tău. Sînt tot mai rari oamenii care te ajută la nevoie... Hai, Puiule, nu mă mai fierbe atîta!

— Cultural.

Chipul i s-a luminat brusc de parcă și-ar fi amintit de o întîmplare din cele mai plăcute.

— Păi bine, mă, Puiule, mi-a aplecat umărul cu o lovitură puternică, de ce taci ca ăla în vreji și-mi pui mintea la încercare? Știi cu cine ai onoarea să călătorești?... Cu o poetă laureată în mai multe rînduri...

Glacialitatea mea a determinat-o să izbucnească:

— Nu te impresionează compania?!

— Ba da, dar la volan nu mă pot manifesta. Vezi că nu sîntem singuri pe stradă...

— Atunci ascultă-mă: „Foaie verde de verdeață/ Cînd se scapă de mătreață/ Ursul care ne-a tot dat tîrcoale/ Bagă spaima-n animale./ Și în oameni și-n furnici/ Și în proaspătul arici./ Și iar verde de gătează/ Scoală lele de pe boală/ Și vezi cum mai joacă leatul/ C-a ajuns la necuratul." E mortală, nu?

Cum eu continuam să conduc preventiv, căci țineam foarte mult să-mi păstrez permisul în buzunar, tînăra m-a prins de umăr și m-a scuturat puternic.

Desene de MAF

Regizorul GHEORGHE VITANIDIS

Regizorul GIGI NAGHI

— Tot n-ai nimic de spus, Puiule?

— Marius, m-am grăbit eu s-o corectez.

— Stai așa, te știu! Bănuiam că-mi ești cunoscut, dar nu știam de unde să te iau! Măi, Mariuse, cît te deformează televizorul! Acum înțeleg de ce n-ai reacționat la poezie. Tu ești Marius Țeicu, regele cîntecului. Ia ascultă-mă!

În următoarele minute și-a exersat talentul interpretativ, schilodind cum nu se putea mai bine melodiile celui cu care mă confundase. Văzînd că nici de această dată nu mă impresionează, s-a oprit și-a zis.

— Pentru poezie n-ai organ, de muzică ți s-a acrit, ia să vedem noi cum stăm la pictură!

Din geanta-i burdușită cu tot felul de obiecte a scos un creion și-o hîrtie și s-a grăbit să-mi facă portretul. În două minute l-a realizat și-am putut apoi admira un chip care mă apropia foarte mult de Horia Căciulescu. Hotărît să mă descotorosesc cît mai grabnic de atrăgătoarea ființă, am revenit la vechea mea obsesie:

— Cît mai este?

— Ce să fie? întrebă ea intrigată că nici această operă nu i-o luam în seamă.

— Unde-i locul de coborîre?

Tînăra s-a uitat afară, s-a uitat la mine și-a spus:

— Acolo!

Intrasem deja într-un cartier cu străzi înguste, încîlcite și din cauza întunericului care se lăsase nu mă mai puteam orienta. Alături, pasagera nu-și mai găsea locul: se foia întruna. Descoperind că strada în care eram se înfunda la capăt, m-am simțit ușurat: cu siguranță, mi-am zis, aici trebuie să coboare.

— Gata, să-ți fie de bine!

De data asta nu mai era nici disperată și nici grăbită. Ceva părea să-i stea pe buze.

— Nu te simți bine?

timpul trecea, în loc să ne obișnuim, eu cel puțin, simțeam că mă neurastenizez de-a binelea.

În a douăzprezecea noapte, pe cînd umblam prin camere ca un somnambul, neputînd închide pleoapă peste pleoapă, am luat hotărîrea aceea cutremurătoare. Trebuia să mă las pe frînghie în jos, pînă în balconul de la etajul cinci și să-l fac să tacă. Nu m-am gîndit o clipă să-i bat la ușă vecinului și să-i cer lui să facă ceva cu cocoșul. Nu. Simțeam că între noi doi trebuia să se rezolve totul. Prea îmi intrase zgomotos în viață, alungîndu-mi necruțător somnul de noapte.

Am coborît. L-am dibuit dintr-odată și, fără să stau pe gînduri, i-am răsucit gîtlejul. Apoi am urcat din nou pe frînghie și m-am lungit în așternut. Liniștea imensă a nopții mi s-a așezat ca un balsam peste pleoape și am

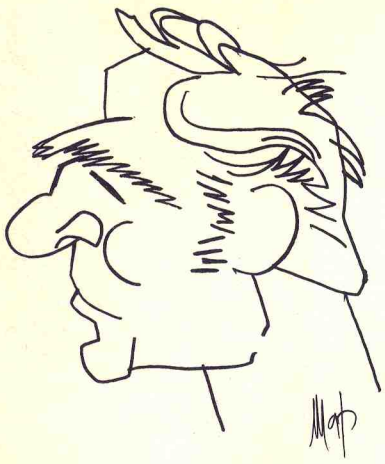

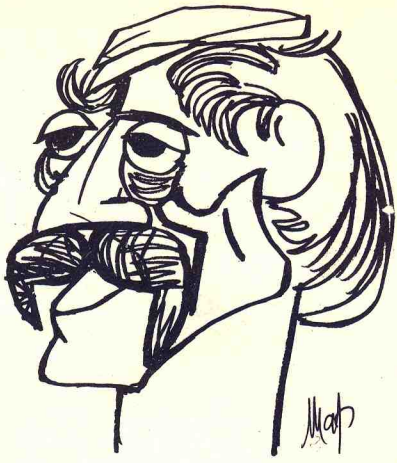

Actorul GHEORGHE COZORICI *Regizorul CONSTANTIN VAENI*

adormit. Pentru prima dată după douăsprezece nopți am dormit pînă dimineața. Dar de cum m-am deșteptat și am deschis ușa balconului, am auzit vorbele acelea grele ale vecinului de la etajul cinci, răcnite în auzul tuturor: „- Criminalii!... Mi-au ucis cocoșul!... O să chem miliția!..." M-am prefăcut, la rîndul meu indignat și am încercat să-l consolez: „- Nu-i nimic, vecine. Măcar azi o să ai la masă un papricaș pe cinste!". Omul s-a uitat la mine, de jos în sus, cu profund dispreț și mi-a retezat-o cu năduf: „- Dumneata ce te bagi?! Sigur că tot în cratiță ajungea el, săracul cocoș. Dar pînă atunci... Era o frumusețe și avea un glas... Numai iubind natura poți aprecia așa ceva. În rest..." O clipă am fost tentat să-mi reproșez: „- Iubind natura... Ai ajuns un criminal..." Dar, numaidecît, tot eu mi-am replicat: „- Omorînd un co-

— Ai fost atît de amabil încît simt plăcerea să te invit la o cafea.

— Mulțumesc, dar sînt cap limpede la o gazetă. Poate cu altă ocazie.

— Acum! hotărî ea. Hai, coboară, ai capul destul de tulburat...

— Regret nespus că nu pot.

Refuzul meu categoric a obligat-o să-și vîre mîna în geanta burdușită cu obiecte.

— Deci nu-ți place mutra mea! Bineee!... Atunci, banii!

— Domnișoară dragă, am schimbat eu tonul, mă jignești! Ți-am făcut acest serviciu fiindcă te-am văzut disperată.

— Scoate banii! a hotărît ea fără să mă asculte. Te costă numai o bătrînă.

Nu mi-am putut înfrîna uluirea.

— Cum, tot eu îți sînt dator?

— Distracția nu se plătește? Crezi că mi-am exprimat talentele de pomană? Hai, grăbește-te, n-am timp de pierdut!

— Asta-i culmea!

— Lasă anecdotele cu culmile, le cunosc, plătește, altfel...

Iritat, am început s-o bruschez pentru a o arunca afară, dar tînăra și atrăgătoarea ființă era deja pregătită să mă calmeze, arătîndu-mi un obiect tăios și lucios.

— Chiar nu vrei să rămîi cu capul limpede? mi-a atras atenția. Privește afară!

În jurul mașinii roiau deja cîteva umbre suspecte.

Cu atîtea argumente, orice bărbat se putea lăsa convins. Am scos portofelul. Nu o sută ci trei mi-a smuls tînăra din mînă. Mulțumită de reușita sa, a coborît și mi-a vorbit apoi:

— Dacă te-ai simțit bine în compania unei artiste, mai caută-mă și poimîine, în același loc: mîine intru și eu în S.R.L.

COSTACHE PLĂCINTĂ

RONDEL EXTRA TERESTRU

Cu planuri ample, multă energie
Se fac și azi eforturi concentrate
Ca să aflăm, dacă-n planeta MARTE
Există undeva, celulă vie.

Uzînd de-aparaturi sofisticate
Pentru o șansă unică la mie
Cu planuri ample și cu energie
Se fac și azi, eforturi concentrate.

Viață pe MARTE trebuie să fie!
Dovadă sînt „canalele" săpate,
Ce-apar ca niște drumuri desfundate,
Că au și ei pe-acolo PRIMĂRIE

Cu planuri ample, multă energie...

coș? Cîți nu taie beregata cocoșilor și nu se simt cu nimic vinovați față de sfînta natură?! Eu de ce m-aș simți?"...

Întors acasă de la serviciu, nu mică mi-a fost satisfacția să constat că vecinul de la etajul cinci își adusese în balcon două găini de toată frumusețea. Ei, da. Asta era cu totul altceva. Numai că – mi-am zis eu, o clipă contrariat – ce o să se întîmple în momentul cînd ouînd, se vor apuca să cotcodăcească gureșe, vestind cartierului întreg isprava?!... Și tot eu mi-am răspuns concesiv: „– Cel puțin asta n-are să se întîmple noaptea..." Era consolarea unui adevărat iubitor al naturii, ce locuiește în cel mai frumos cartier de blocuri din orașul nostru...

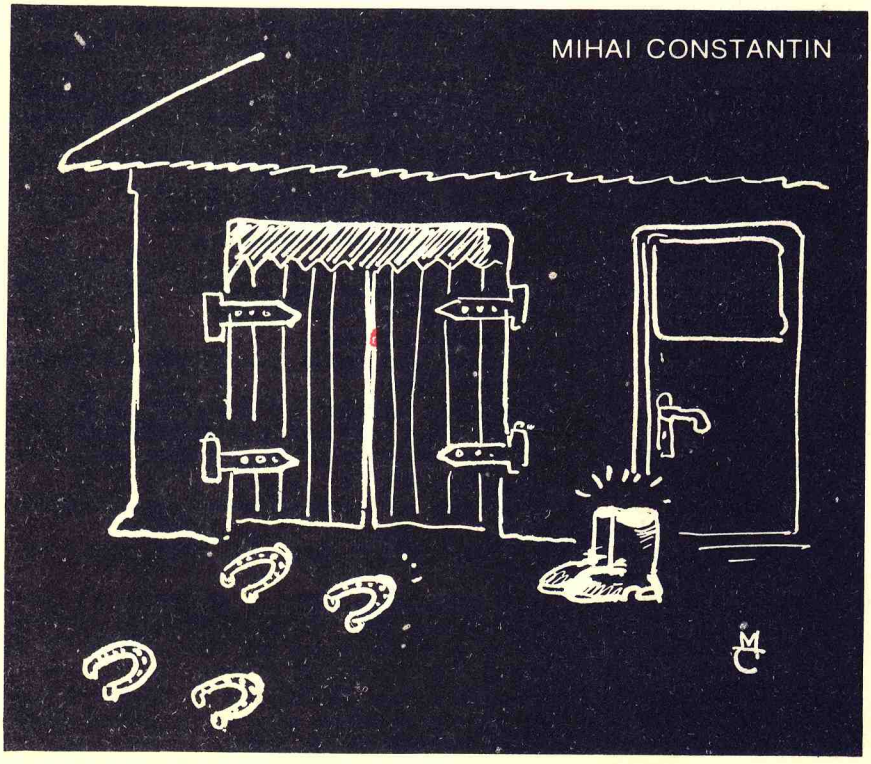

DAN CĂPRUCIU

MĂRTURISIREA LUI ROBINSON CRUSOE

Aș fi dorit să am darul scrisului pentru a vă istorisi povestea mea, așa cum s-a petrecut acolo, în insula aceea pustie, căci o întîmplare mărturisită cuiva devine pe jumătate străină, cel care o ascultă simțindu-se îndreptățit, chiar dator, de a o completa și modifica după bunul său plac.

Amicul Daniel nu a făcut excepție de la regulă, a ascultat senzaționala mea destăinuire în taverna aceea de pe chei, în fața halbelor de rom îndoit cu bere, a notat ideile principale, iar cînd am citit cartea sa, care ar fi trebuit să reflecte cît mai fidel istorisirea, denaturările m-au îngrozit. Robinson, mi-am spus, așa se scrie istoria, adevărații eroi rămîn în anonimat, iar impostorii se substituie lor, se bucură de onoruri și privilegii. Fii mulțumit că totul a pornit de la tine, ce importanță au licențele scriitoricești?

De fapt, să recunoaștem adevărul, întîmplarea redată în carte, pînă la un punct, este aidoma cu realitatea, falsul începe din momentul eliberării lui Vinery. Observasem așadar, că unul din prizonierii ce urmau să fie îngurgitați de canibali, ultimul rămas încă în viață, scăpase și gonea vertiginos în direcția unde stătea ascuns, urmărit de virtualii săi călăi. Cînd s-au apropiat îndeajuns, am ieșit din ascunziș, am pus muscheta la umăr și am tras în direcția canibalilor. Urmăritorii au rupt-o la fugă îngroziți de împușcătură și de strania mea înfățișare, iar cel salvat a îngenunchiat, atingînd nisipul plajei cu fruntea. Am aruncat pușca și m-am apropiat la cîțiva pași de tînărul băștinaș, care continua să rămînă prosternat.

— Hei, prietene, i-am zis cu blîndețe, fiii liniștit, nu ți se întîmplă nimic rău, ești în siguranță...

Într-un tîrziu, prinzînd curaj, băiatul ridică fruntea, își îndreptă corpul rămînînd în genunchi. Avea părul creț, retezat foarte scurt, ochii mari, mirați și înfricoșați, buzele groase, senzuale, printre care se întrevedea albul de fildeș al dinților. Imberb, cu fața ovală ce dezvăluia o anume delicatețe și feminitate, mi se părea cioplit în lemn de abanos.

Coborîndu-mi privirea, urmării linia armonioasă a umerilor pe care se răsfăța un gît lung, fără proeminențe, iar mai jos, pieptul, în care stăteau înfipte cu nădejde două măsline ţuguiate. Mă frecai la ochi și privii mai cu atenție, fără să mă apropii prea mult, să nu-l sperii și în spatele măslinelor zării doi porumbei ciocolatii ce se zbăteau să scape din strînsoarea pielii.

— Dumezeule, e femeie! observai prostit. Nefericitule Crusoe, tu care, de atîta amar de vreme, nu știi ce înseamnă o vorbă caldă și o mîngîiere, iată că Providența a înfăptuit pentru tine o minune!

„Ce ciudată arătare!" părea să-și spună făptura ciocolatie, la care frica nu dispăruse și porumbeii continuau tulburătoarea lor zbatere.

— Azi este Sfînta Vineri, iar tu, frumoaso, ai ceva divin în tine, vei fi Vineri a mea, îi zisei îndemnînd-o să se ridice, și, în semn de alint, îți voi spune Vinerv.

Glasul meu suna ciudat, un glas străin pe care nu-l mai auzisem demult, mă obișnuisem să vorbesc cu mine însumi în gînd.

Ea se ridică, încet, grațios, cu mișcări feline, dezvăluind o siluetă de miss la un concurs de frumusețe, o frumusețe goală și pură ce își ascundea pudoarea.

— Iată unde erau mîinile lui Venus din Milo, gîndii încercînd să o ating delicat. Ea se retrase ușor,

plecîndu-şi ochii ce se ruşinau că sînt priviţi în toată goliciunea lor, lăsîndu-şi sînii şi coapsele devorate de privirile mele lacome.

„Sărmana de tine, ai scăpat de canibali şi ai dat peste un monstru, fiecare încercînd să te devoreze într-un anume fel"...

Venus îmi ghici gîndurile şi se năpusti la picioarele mele, îmbrăţişînd cizmele din piele de capră. Îi priveam spinarea arcuită armonic, străbătută de şiragul vertebrelor ciocolatii, pierdute în îngemănarea şoldurilor mici şi dure, neacoperite nicicînd de gelozia unei fuste sau rochii.

Atunci, îi atinsei umărul, ea tresări uşor dar nu se mai feri şi simţii cum un curent electric mă străbate ca un fulger pe o ploaie torenţială. O ridicai încet spre mine şi o privii de aproape, îi simţii răsuflarea fierbinte şi o dorinţă nestăvilită de a o săruta mă înfioră.

— Robinson, fii gentlemen, ce dracu, abia v-aţi cunoscut, priveşte-o este o miss! îmi răsună un glas străin la ureche. Şi apoi, de unde ştii că la ei sărutul este cunoscut?

Fusei nevoit să fac prezentările:

— Eu, Robinson, Ro-bin-son zisei arătînd spre mine, tu, Vi-ne-ri, accentuai, punîndu-i mîna pe piept.

De data aceasta, un trăznet se abătu asupra mea, ameţindu-mă. Cînd mă dezmeticii, eram împins uşor de cinci degete lungi, suple şi o suită de sunete dulci ieşi printre şiragurile de perle albe, ghemuite orizontal sub buzele răsfrînte în afară.

— Ro-ro, bin-bin...

— Ro-bin-son!

— Robinson...

Era aproape la fel de înaltă ca mine, din punctul acesta de vedere eram egali, dar Doamne, cîtă puritate şi frumuseţe sălăşluia în trupul acela măsliniu, ce mic mă simţeam pe lîngă ea! Faţa mea devastată de sălbăticia singurătăţii, barba de sihastru, veşmintele croite stîngaci, trebuie s-o fi impresionat neplăcut, dar ea vedea în mine Salvatorul, un fel de dumnezeire ce se cerea respectată, divinizată. Încercam să-i vorbesc mereu, cu blîndeţe, să treacă peste şocul provocat de spectrul propriei sale morţi, era şi un antrenament al celui care aproape uitase să vorbească. De acum nu-mi mai păsa ce se va alege de mine pe insula pustie, simpla prezenţă a acelei Venus vie, superbă şi supusă, îmi era deajuns.

Vinery mă urma la o oarecare distanţă şi totuşi era atît de departe de mine... Într-un fel, de-acum îmi aparţinea, dar nu era a mea... Avea frumuseţea unei sălbăticiuni şi sălbăticiunea frumuseţii. Simţurile mele, atrofiate de anii pierduţi ce se răzbunau mişeleşte, începură să renască, să se înfiripeze din ele însele, din cenuşa lor, ca pasărea Phönix.

— Nu, Robinson, nu ai acest drept, îmi grăia aceeaşi Providenţă care mi-o dăduse în dar pe Vinery, nenorocitule, nu-ţi dai seama că între tine şi canibali, nu ar fi nici o deosebire?

Ajungînd la grotă, mă simţii stingherit, devenisem un om cu tabieturi, aveam un rost al meu înstăpînit de atîţia ani... Cum ne vom obişnui împreună? Cu greu o determinai să intre în bizara mea lo-

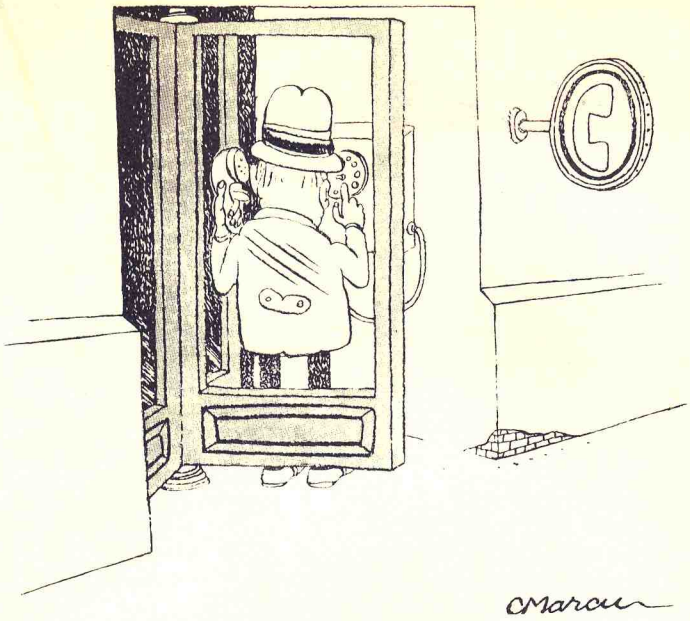

CRISTIAN MARCU

cuință, nu era o sfială, o reținere, că ce va zice lumea văzînd-o mergînd la un bărbat străin, nu era nici frica de obiectele pe care nu le mai văzuse, ci respectul față de omul căzut din ceruri, tot ce îi aparținea lui, era pentru Vinery tabu.

Văzîndu-i sfiiciunea, mă gîndeam cine erau părinții acelei fete, cum îi dăduseră o educație atît de aleasă, o crescuseră la pension, avusese guvernantă, profesoare? Fără să-mi dau seama, izbucnii în rîs, un rîs nestăvilit, spontan, care o nedumeri, o puse în încurcătură, nestiind cu ce a greșit.

În prima seară îi oferii patul meu, iar eu îmi așternui pe jos cîteva piei de capră, dar dimineața o găsii dormind ghemuită ca un cățeluș la picioarele mele. Toată noaptea mă perpelisem așteptînd un semn de la Providență, un vis care să-mi deslușească dacă aveam sau nu dreptul să mă apropii de acea aleasă a sorții, dar visul nu veni în acea noapte, nici în nopțile următoare, și gîndurile mă chinuiau.

Cît voi mai rămîne pe acea insulă blestemată? Dacă va apare o corabie salvatoare și voi pleca din insulă, ce se va întîmpla cu ea? Voi reuși s-o aduc la gradul de civilizație, la conduita necesară, se va putea dezobișnui de unele apucături de sălbatec care le moștenise prin naștere? Dacă vom avea copii, ce vor deveni ei, vor rămîne aici sub amenințarea apariției canibalilor?

Nu, categoric nu mă puteam hotărî...

Astfel anii treceau, bigotul și gentlemenul din mine nu se puteau înfrupta din fructul oprit, iar pe insulă nu naufragiaseră — nici prin gînd nu le trecuse —, preotul și notarul pe care-i așteptam cu înflăcărare și fără de care Vinery nu îmi putea deveni soție.

Ea își păstrase trupul său de zeiță, dar în păr începuseră să-i apară primele fire argintii. Învățase să vorbească bine spaniola și engleza, făcusem din ea o adevărată lady, pe măsura posibilităților materiale de care dispuneam. Sufletul meu trăia într-o perpetuă bucurie și încîntare.

Și totuși, Robinson, recunoaște că ai fost un mare dobitoc, fiindcă ea, marea revelație a vieții tale, zeița de care nu te-ai atins deși ați stat împreună atîția ani, a fugit în prima noapte cu secundul corabiei salvatoare ce acostase din întîmplare la țărmul insulei voastre pustii... Iar corabia nu adusese cu ea, nici notar, nici preot, prostule...

Atunci, te întreb pe tine, nerecunoscătorule, nu a făcut bine meșterul Daniel, că nu a povestit în carte adevărul, gol-goluț?

ADRIAN DRAGOMIRESCU

FOTBAL RAPID

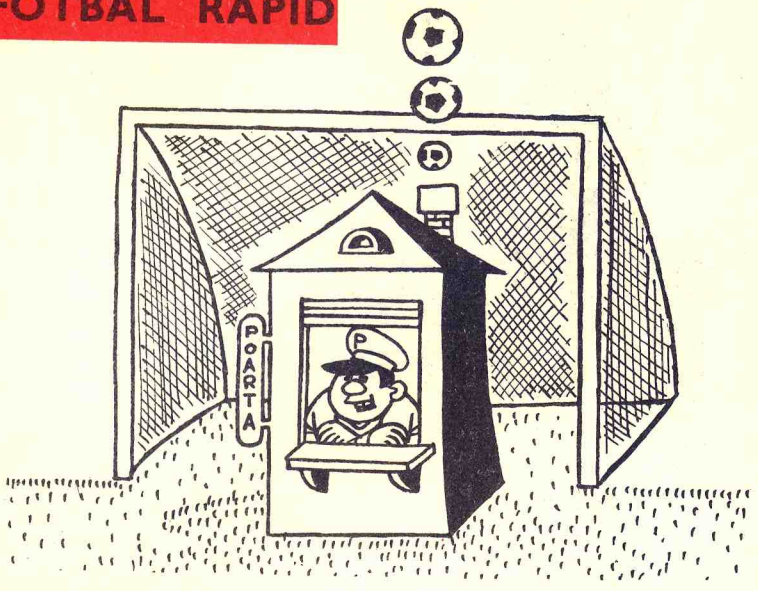

- *Ce bună e echipa noastră!...*
- *Cred și eu. Nu bate pe nimeni!*

– *Nu te oprești decît în poarta adversă!*

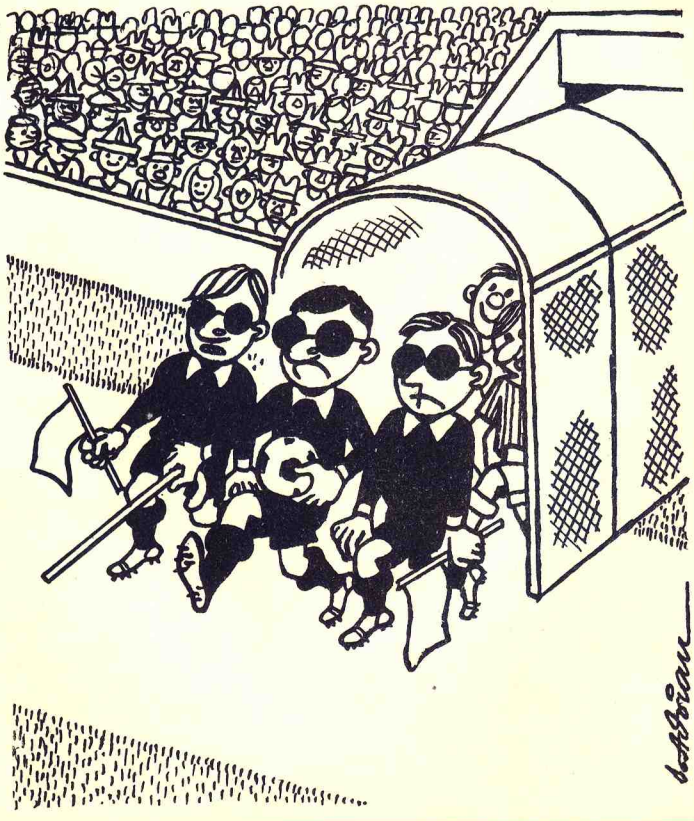

ĂCĂLEASCĂ

GEO SAIZESCU

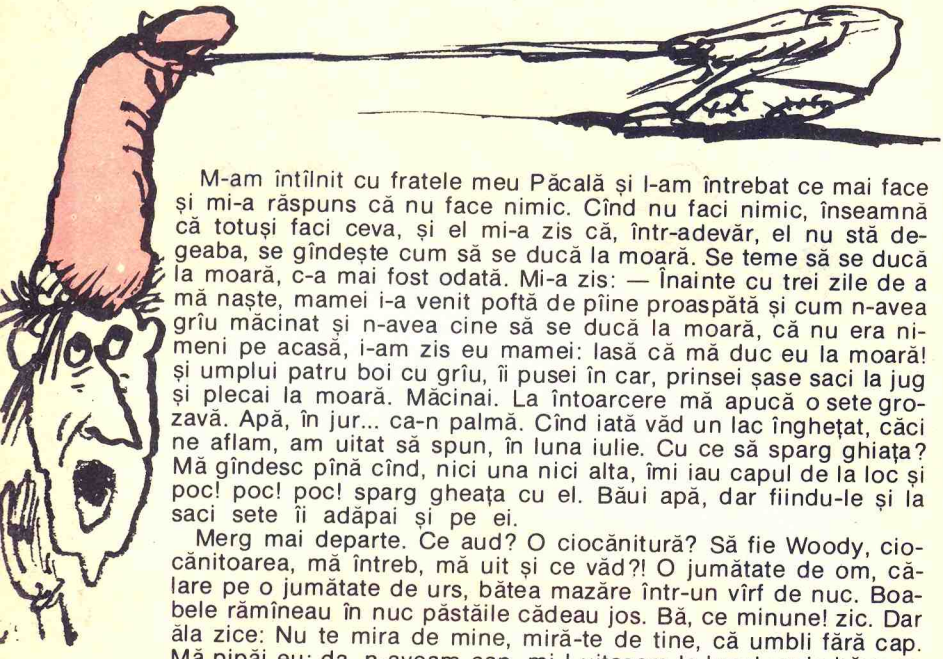

M-am întîlnit cu fratele meu Păcală și l-am întrebat ce mai face și mi-a răspuns că nu face nimic. Cînd nu faci nimic, înseamnă că totuși faci ceva, și el mi-a zis că, într-adevăr, el nu stă degeaba, se gîndește cum să se ducă la moară. Se teme să se ducă la moară, c-a mai fost odată. Mi-a zis: — Înainte cu trei zile de a mă naște, mamei i-a venit poftă de pîine proaspătă și cum n-avea grîu măcinat și n-avea cine să se ducă la moară, că nu era nimeni pe acasă, i-am zis eu mamei: lasă că mă duc eu la moară! și umplui patru boi cu grîu, îi pusei în car, prinsei șase saci la jug și plecai la moară. Măcinai. La întoarcere mă apucă o sete grozavă. Apă, în jur... ca-n palmă. Cînd iată văd un lac înghețat, căci ne aflam, am uitat să spun, în luna iulie. Cu ce să sparg ghiața? Mă gîndesc pînă cînd, nici una nici alta, îmi iau capul de la loc și poc! poc! poc! sparg gheața cu el. Băui apă, dar fiindu-le și la saci sete îi adăpai și pe ei.

Merg mai departe. Ce aud? O ciocănitură? Să fie Woody, ciocănitoarea, mă întreb, mă uit și ce văd?! O jumătate de om, călare pe o jumătate de urs, bătea mazăre într-un vîrf de nuc. Boabele rămîneau în nuc păstăile cădeau jos. Bă, ce minune! zic. Dar ăla zice: Nu te mira de mine, miră-te de tine, că umbli fără cap. Mă pipăi eu: da, n-aveam cap, mi-l uitasem la lacul unde băusem

O. COVACI

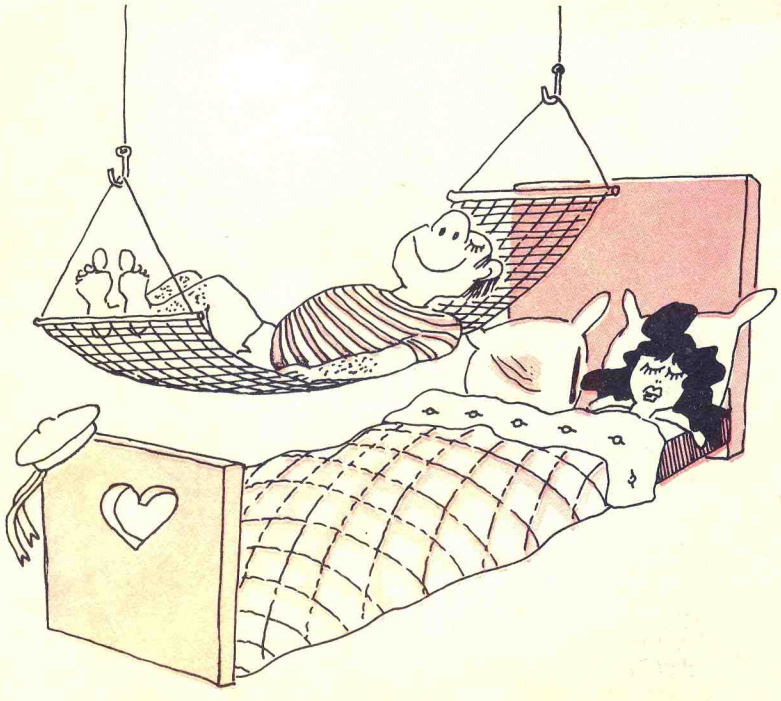

apa. Las carul și mă întorc la lac. Dar acuma, altă drăcie! Capul nu se lăsa prins! Fug după el, nimic, nu-l pot prinde. Mișelul de cap își făcea de cap, își făcuse picioare de trestie și acuma se da pe gheață. Cum să-l prind? Că fără cap se mai descurcă omul uneori, se descurcă chiar foarte bine, dar nu-ți stă frumos să umbli fără el, cu pălăria pe umeri. Deși e mai bine fără cap, că nu te doare capul și nu te plouă în cap. Și nu te bate nimeni la cap. Și nu ți se urcă gărgăunii la cap. Și nu are cine să-ți taie capul. Singura greutate e că te dor picioarele: căci se spune: de n-ai cap, vai de picioare. Așa că aveam nevoie de cap, ca să nu mă doară picioarele și ca să am pe ce să-mi atîrn pălăria și să n-o duc în mînă.

Dar cum să-l prind, că se dădea pe gheață cu picioare de trestie?

Aprind trestia cu foc bengal, trestia arde, îmi prind capul și hop îl pun la loc. Și plec mai departe. Dar cum mă grăbeam, n-am băgat de seamă că mi-am pus la loc capul cu ceafa înainte și cu nasul înapoi. Și plecai mai departe cu fața spre îndărăt și privind înainte cu ceafa. Și mergînd așa cad într-o groapă, că mai sînt gropi, nu s-au astupat cu proști toate. Cum să ies din groapă? Alerg repede acasă, iau o scară, și ies teafăr din groapă. Și ajung acasă cu grîul măcinat. Mama se puse la frămîntat făina, mîncă pîine proaspătă și după trei zile mă născu pe mine.

Așa că acuma, zice frate-meu, stau și nu fac nimic și mă gîndesc, să nu mă mai duc la moară o dată? Și ce-aș zice eu atunci de m-aș întîlni cu mine pe drum? Mai bine stau așa și nu mă mai gîndesc, mi-am luat capul în palmă și l-am pus sub mine ca să am pe ce sta și să nu mă tragă umezeala la coaste. Și e bine așa, nu te mai dor nici măselele!

Și mă uit la tine și te întreb: tu de ce ai capul cu fața înainte și de ce îl porți pe umăr?

NOE SMIRNOV

UN PIC DE SUFLET

Șeful stației de triaj Tiberiu Tiberian încremeni ca un macaz înghețat cînd întîlni cu privirea pe ecranul electronic al mișcării vagoanelor numărul 7777! Era sigur că vagonul de marfă care purta acest număr fusese expediat cu două zile în urmă! Imediat, se adresă prin microfon celor care puteau să dea o explicație. Toți înregistraseră plecarea vagonului respectiv dar nimeni nu știa cum același vagon se întorsese în stația de bază! Pentru că vagonul 7777 se găsea într-adevăr garat pe o linie mărginașă a triajului și arăta parcă abia încărcat și sigilat, gata de drum! Poate că, printr-un capriciu al trierii automatizate, nici nu se clintise din loc!...

Tiberiu Tiberian ceru, cu o voce care răsună aspru prin toate megafoanele triajului, să nu se mai repete o asemenea neglijență, cu totul nefirească în modernul lor triaj fruntaș pe țară, și-și văzu de balamucul obișnuit al locului său de activitate.

Dar peste trei zile, dispecerul principal al triajului a fost acela care l-a alarmat, raportîndu-i cu o voce care făcea să scîrțîie difuzorul:

— Tovarășe șef, vagonul 7777 e din nou în stație! Și doar am văzut cu ochii mei personali cum pleca de aici acum trei zile cu garnitura de Satu-Mare!

Șeful triajului se străduí să nu se enerveze. Și așa glicemiile lui arătau destul de crescute în ultima vreme, de parcă lupta asta de fiecare zi cu vagoanele, diagramele, orarele și intemperiile îi picura miere în vene. El hotărî:

— Din acest moment, orice clipă de întîrziere a vagonului 7777 în triaj va fi imputată personalului, de la impiegatul de mișcare la ultimul legător de vagoane!...

Și, pentru a fi mai sigur că totul se va desfășura corect, el însuși conduse operațiile de manevrare a vagonului buclucaș, care se văzu de îndată atașat la un imens convoi de mărfare destinat să plece spre nordul țării.

După alte două zile, glasul dispecerului îi zgîria din nou urechile prin pîlnia megafonului, ascunzînd însă, de astă dată, și o undă de ironie:

— Tovarășe șef, știți cine se află pe linia a opta?

— Nu, Vasile, și nici n-am de gînd să verific. Spune tu!

— Vagonul 7777! Cel expediat de dvs. personal!...

Un stîlp de înaltă tensiune să fi căzut pe o pereche de șine și n-ar fi fulgerat atît de sfredelitor creierul lui Tiberiu Tiberian! Cînd se dezmetici, toți subalternii lui direcți se aflau în fața biroului său, chemați la raport. Se fixă un plan de acțiuni urgent. Fiecare primi o sarcină concretă care să concurgă în unul și același scop: expedierea vagonului 7777 la beneficiar. După cel mult o oră, aliniați ca la paradă, toți urmăreau cu ochii bulbucați cum vagonul refractar părăsea stația de triaj, înghesuit între două cisterne negricioase ca între doi gardieni neînduplecați...

În noaptea următoare, în lumina lăptoasă care scălda triajul, un vagon aluneca silențios pe șine luîndu-și parcă locul cuvenit pe una din liniile moarte. Era vagonul 7777 care, mînat de cine știe ce forțe nevăzute, se reîntorcea la stația de formare!...

Această nouă reapariție stîrni în mintea șefului de triaj o mare tulburare. I se părea că-n fața sa se găsește o nălucă. Dar renunțînd în ultima clipă să-și facă un semn cabalistic, învățat din copilărie, începu o luptă surdă, înverșunată, cu vagonul îndărătnic. Dar el îl expedia personal spre stația de destinație cum ar fi azi, iar mîine vagonul 7777 era din nou în triajul lui de baștină! Îl pornea noaptea, hotește, dar în zori vagonul îi surîdea iarăși în preajmă cu toate cele patru cifre ale sale: 7777!...

Și probabil că acest du-te-vino feroviar ar fi continuat și azi dacă, într-o zi, Tiberiu Tiberian nu s-ar fi trezit pe cap cu reprezentanții întreprinderii ale cărei mărfuri se găseau în vagonul cu pricina. Și nu era o întreprindere oarecare! Era chiar „Uzina de mașini de vîrf", mîndria localității! Delegații — nu mai puțini de trei — se interesară foarte intrigați de soarta transportului care nu sosise la destinație, după cum le reclamase prin telex întreprinderea beneficiară. Arătau de-a dreptul furioși pe lipsa de operativitate a stației locale de expediere.

Șeful triajului era gata să le răspundă că vagonul încărcat cu produse ale „Uzinii de mașini de vîrf" plecase — pentru a nu știu cîta oară — spre destinatar, chiar în dimineața aceea cînd, privind automat spre graficul electronic, văzu că 7777 deja revenise în triaj! Atunci nu se mai putu stăpîni, își smulse chipiul de pe creștetul asudat și-l trînti disperat peste pachetul cu micul dejun abia desfăcut:

— Eu nu mai răspund de acest transport! Cu el se petrece ceva de necrezut!... strigă el.

Apoi le povesti tot chinul pe care i-l provocase acest vagon. După care, reprezentanții „Uzinii de mașini de vîrf" se priviră unul pe altul cu atenție, de parcă atunci se vedeau pentru prima oară, și cerură lui Tiberiu Tiberian să-i ducă la vagon ca să se convingă că e vorba de mărfurile lor.

Cînd ușile grele ale vagonului 7777 au fost împinse în lături, tabloul care li se înfățișă era absolut liniștitor: mașinile de calcul, roboții industriali, instalațiile electronice — produse de prestigiu ale întreprinderii lor — erau acolo întregi și perfect ambalate, așa cum ieșiseră din hala de montaj! Dar delegații nu se mulțumiră cu această constatare. Desfăcură o parte din ambalaje și ceea ce văzură acum le provocă un adevărat șoc: undeva, în mijlocul sofisticatelor aparate, cîteva beculețe pîlpîiau multicolor! Atunci începură să cerceteze febril fiecare obiect. Pînă cînd unul dintre ei arătă triumfător o sculă minusculă pe care o descoperise printre firele instalațiilor:

— Recunoașteți a cui e șurubelnița asta?

Ceilalți doi, uluiți, rostiră într-un glas numai atît:

— Pompilică!...

Peste două ore, Pompilică, electrician în hala de montaj a „Uzinei de mașini de vîrf" era chemat în

C. CIOSU

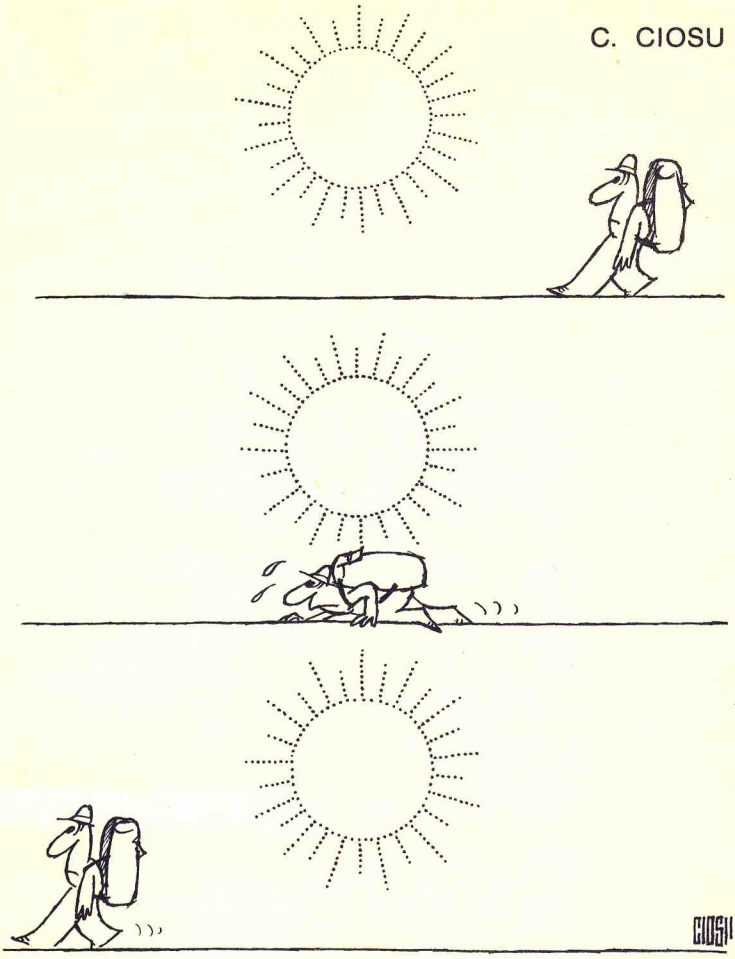

fața directorului. Erau acolo o grămadă de factori de răspundere din întreprindere. Directorul i se adresă părintește:

— Pompilică, noi cunoaștem marea ta aplicație pentru cercetarea tehnică, pentru inovații, pentru descoperirea defecțiunilor care se ivesc în cîmpul muncii tocmai cînd noi visăm la cîmpul cu flori...

Aici, brusc, vocea superiorului căpătă o notă tunătoare:

— Dar ce caută blestemata ta de șurubelniță în ultimul nostru transport de mașini?! Ai?! Spune, Pompilică!

Pompilică era fîstîcit. Niciodată nu văzuse atîția ochi holbați asupra lui! Își dădu seama că trebuie să spună tot adevărul și numai adevărul:

— Păi, tovarășe director, am tot văzut că în ultima vreme faimoasele noastre mașini de calcul, roboții noștri electronici, pleacă spre beneficiari la un nivel de calitate tot mai scăzut. Am auzit c-au sosit și o mulțime de reclamații!... Și ce mi-am zis eu: dacă secțiile de producție și controlul tehnic închid ochii și lasă să iasă pe porțile uzinei produse proaste, ia să dau acestor mașini și un pic de suflet!...

Directorul bîigui:

— Un pic de suflet?!... Nu înțeleg!

— Păi, e simplu!... reluă Pompilică: or fi ele în stare să facă milioane de calcule într-o secundă sau să execute operații mecanice de mare finețe, dar inimă, suflet, n-au! Așa că le-am dat. cum m-am

CRISTIAN MARCU

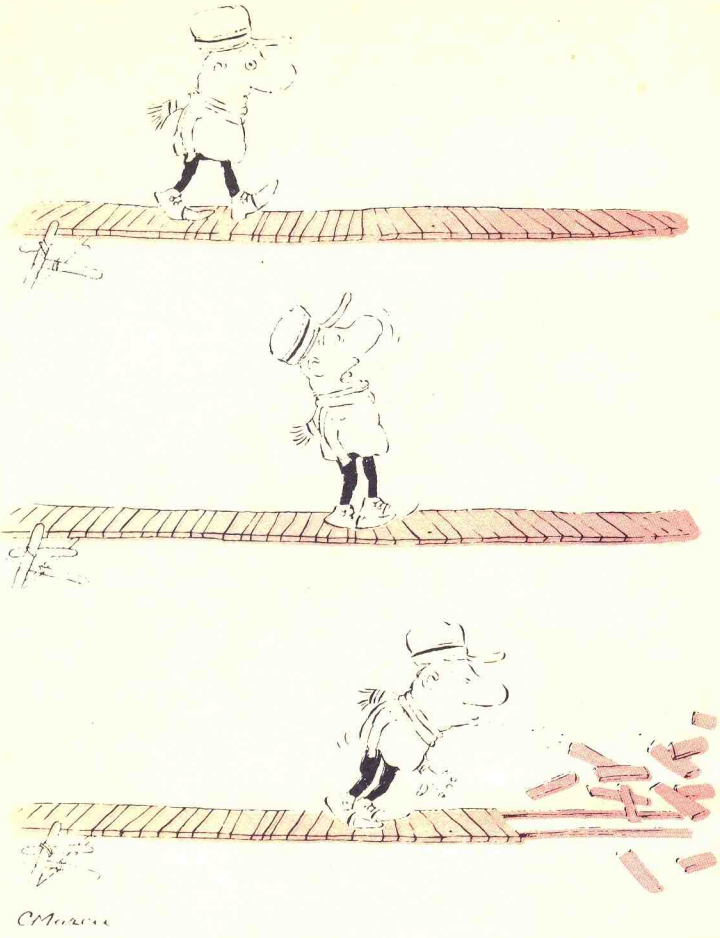

priceput, un pic de suflet și văd că operația a reușit! Mașinile, autocontrolîndu-și defectele de producție și nevrînd să creeze beneficiarului necazuri inutile, au făcut ce-au făcut și acționînd electronic de la distanță s-au încăpățînat să nu ajungă la destinație în halul în care sînt!...

În cabinetul directorial se instală o tăcere pe care n-o tulbura decît clocotul ibricului cu cafea din camera secretarei. Treptat însă, pe fața directorului revenea același surîs lat, cald, părintesc:

— Bravo, Pompilică!... spuse el într-un tîrziu: Bravo!... Ai acționat frumos, plin de conștiință, ca un adevărat fiu al uzinei! Nu vom uita niciodată!...

Și Pompilică a fost răsplătit: a fost avansat responsabil cu întreținerea tehnică a complexului social al întreprinderii. Iar acest complex — care reunește o cantină, o baie, o creșă, o popicărie, o sală de spectacole, etc. — e în afara întreprinderii și-i oferă lui Pompilică un cîmp nesfîrșit de aplicație a minunatelor sale însușiri în înlăturarea defecțiunilor electrice. Prin uzină nu mai are de ce să intre luni în șir...

Așa se face că azi, în triajul din localitate nu se mai întîmplă nimic deosebit; nici un vagon nu se mai întoarce îndărătnic în stația de plecare. Toate produsele „Uzinei de mașini de vîrf" ajung la beneficiar după grafic. Doar Tiberiu Tiberian are cîteodată o tresărire a sprîncenei stîngi: cînd vede întîmplător cifra șapte...

DORU ANTONESI

POVESTEA BOIERULUI ŞI-A IEPEI

Cetățeanul se rezemase cu coatele pe masă, țesecînd cu dibăcie cîteva pete umede. În primul moment am pus ezitările lui pe seama unui soi de educație primită în copilărie. Mi s-a părut ciudat numai faptul că avea haina peste pardesiu și ochelarii montați invers pe figură.

— Poate pe undeva greșesc, însă... în fine, da, arătați ca un om care habar n-are de misterioasa poveste a boierului și-a iepei.

— Păi, zic eu, nu știu dacă nu e...

— Lasă, lasă, nu te scuza. Nu sîntem la ședința de analiza muncii. Nu.

Brațele lui descriseră poziția „Tigrul lovește gîsca", apoi „Stai pe munte cu două bice" după care încremeni în poziția „Înțeleptul bea din degetar".

Automat am schițat cu stînga gestul de deconectare a videocasetofonului.

— Pari un om cinstit, așa că am să-ți spun pe șleau: ești tare simpatic. Nu te supăra, asta-i. Poate pe undeva mă clatin, însă ei, nu, nu. Nici vorbă.

M-am ridicat, am mers zece centimetri cu el agățat de gît, apoi m-am așezat din nou jos.

— Ei, bun, vezi, așa, corect. Pe scurt e vorba de un boier, o iapă, un argat și o apă. Bun. stăpîn -slugă, animal-natură, ăsta e sensul, da. Legăturile dintre ele, corect, așa, tensiunea, înțelegi, deznodămîntul tragic, cum ar veni.

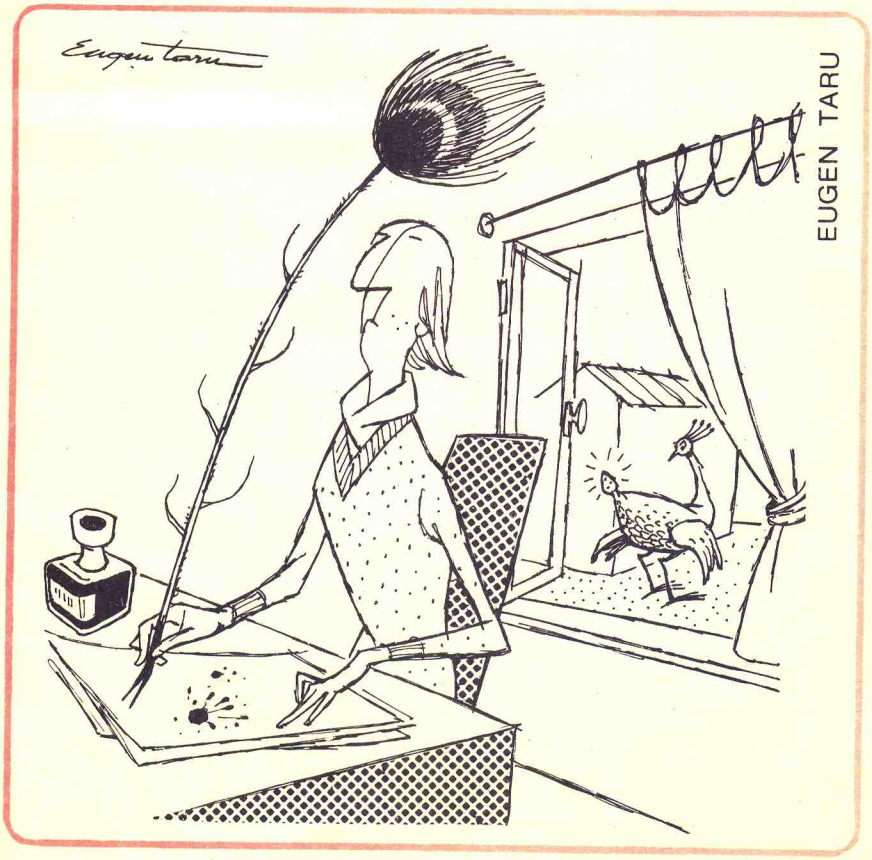

ANECDOTE

Replică: — Am să-ți las prin testament toți banii pe care ți-i datorez.

*

— Pe cînd eram un slăbănog de nici 60 kg, și am mers cu prietena mea la ștrand, un tip solid, avînd cam 80—90 de kg m-a luat pe sus și m-a aruncat în apă ca pe un bolovan. Furios că m-a făcut de rușine în fața prietenei mele, m-am apucat imediat să fac culturism. În două luni aveam 90 de kg și eram numai mușchi. M-am

— Știu, zic, Topîrceanu a...

— Prostii. Topîrceanu, Coșbuc, dom'le, Blaga, Goga, Arghezi, Bacovia, Rimbaud, Beaudelaire. Asta-i. Înțelegi cum aș veni eu să-ți spun, bun, patrulater cu un singur vîrf și multe laturi, eh? Riemann era mic, dom'le, Sylvester Stallone e scund, bun, înțelegi? Și unghiurile... Ha, ha, argatul merge pe lîngă cal și... ha, ha... îi spune boierului cum o să se ridice ei cîțiva și-o să vadă el, înțelegi?

Îmi prinse capul cu o mînă și mă ajută să încuviințez energic.

— Bun, corect. Am mîinile crăpate de muncă, băi... Lasă, bun, boierul vrea să vîndă iapa, îți dai seama, să facă mezel, din 300 de kg. de carne, atîta are iapa. Citești articolele despre realizările zootehniei prin ziare, nu? Corect. Iapa n-are suflet, măi?

— Nu striga așa. Zi mai bine cu argatul.

Făcu doi pași ridicîndu-se de la masă și începu să rîdă.

— Argatul? He, ha, he, ha! Argatul, măi omule bun, nu se gîndea decît la muncă și la slujnice și la băutură, țigări, cafea, ha, ha, ha. Să țasăle el iapă, măi? Nuu, nu, nuu, nu. De trei ori nu, înțelegi? Se uita la cal cum se uita boierul la el. Aceeași viziune, măi băiete. Ha, ha, ha! Parcă-i văd cum mergeau pe punte. Suflecați, argatul rîdea de boier că parcă mergea

VIOREL CACOVEANU

ÎNTREVEDEREA

Fluieraș e tînăr. N-are nici 30 de ani și iubește fotbalul. Deocamdată arbitrează în campionatul municipal. Visul lui? Să ajungă la mondiale. Ca Rainea sau ca Igna! Ca Igna, dar fără meciul Olanda—R.F.G. Nu, nu i-a plăcut acel meci. Fluieraș se duce la fostul mare arbitru din localitate, Ivan Pârtinitoru. Vrea să-i ceară un sfat, să-l invite la un joc pe care-l va arbitra. Fluieraș e emoționat și nerăbdător. Ivan stă într-o vilă, cu un pic de grădină, un pic de piscină și un Mercedes pe motorină, ceva mai mititel. Îl poftește în casă. Mobile stil, cristaluri, tablouri... Fluieraș privește uimit și întreabă:

— Valoroase tablourile?

— Așa zic specialiștii. Eu nu mă pricep... Habar n-am...

— Și cum de le-ați luat? se bîlbîie oaspetele și regretă întrebarea.

— Investiție! Am investit și eu... Ce era să fac? Fumezi? Îi aruncă pe masă un pachet de Kent.

— Nu, zice speriat tînărul. Duc viață sportivă!

— Nu e bine să cazi în extreme. O țigară bună merge... Îți place casa?

— Foarte mult.

— Cu mîinile și cu fluierul am făcut-o! Am transpirat, nu glumă.

— Dumneavoastră ați ieșit din arbitraj și arătați așa de bine! Mai puteați arbitra și azi...

— Glumești, măi Fluieraș. Eu m-am retras la 47 de ani, nu la 50.

— Serios?

— E o artă să te retragi la timp.

— De ce?

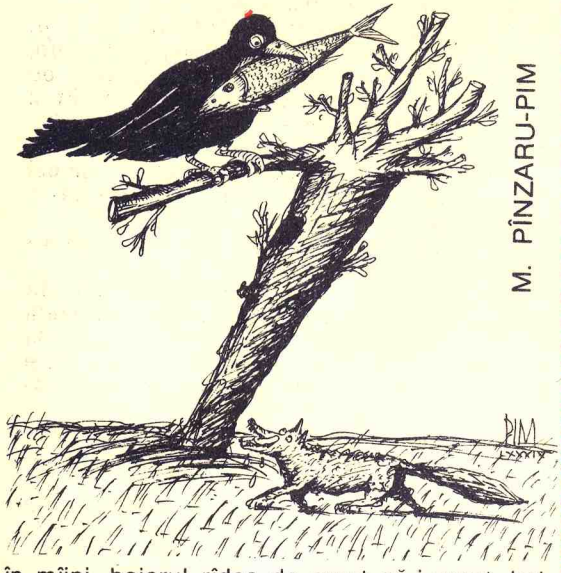

M. PÎNZARU-PIM

în mîini, boierul rîdea de argat că-i prost, hei. Eschil, dom'le.

— Parcă și-un pic Sofocle și Euripide...

— Măi, nu încerca să-ți bați joc. Am mîinile crăpate.

dus din nou la ștrand cu prietena mea...

— Și ce s-a întîmplat?

— Un tip solid, avînd cam 120—130 kg m-a luat pe sus și m-a aruncat în apă.

— Și?

— Atunci m-am gîndit că e timpul să învăț să înot.

*

Mitică se trezi din somn, buimac. Cineva apăsa insistent butonul soneriei. Cînd deschise ușa, vecinul începu să se scuze pentru deranj.

— Îmi pare rău vecine, că te-am trezit din somn.

— Nu-i nimic vecine, tot trebuia să mă scol să văd cine e la ușă.

*

— Psihiatrii ăștia nu se pricep la nimic.

— Ce-i prea mult nu-i sănătos, zice o vorbă. Să n-o uiți!

— Da... Mulțumesc. Aș vrea să vă rog, să veniți să mă vedeți cum arbitrez, să vă dați o părere...

Părtinitoru îl cîntări îndelung, curios, cu privirea. Apoi întrebă:

— Vrei să ajungi un arbitru mare?

— Neapărat!

— Bineee. Ești milos?

— Nu.

— Să nu fii! N-ai șanse. Ce meserie ai?

— Profesor de fizică, nea Ivan.

— Soția?

— Casnică.

— Bun! Tata?

— E șef la o Alimentară...

— Hopa! Nu e bine. Să schimbe meseria.

— De ce?!

— Nu e bine să ai rude în comerț dacă ești arbitru de fotbal.

— Cum așa?

— E o slăbiciune a ta, de care vor profita unii.

— Nu înțeleg, nea Ivan?

— Cum un arbitraj al tău nemulțumește, bătrînul va avea minus sau plus în gestiune. E simplu.

— Mai are un an și se pensionează!

— Atunci merge. Da' să se pensioneze. Neapărat. Ascultă sfatul unui om trecut prin multe. Știi ce zice o vorbă plină de adevăr? „Cine n-are bătrîni să-și cumpere. Bătrîni sau arbitri de fotbal". E același lucru. Ai reținut?

— Da', nea Ivan. Eu știu perfect regulamentul. Dacă vreți să vă convingeți...

— Uită-l! Mai mult te încurcă, decît te ajută. Oricine-l poate învăța pe de rost. Mii de oameni pot face asta. Să fii în teren, la centru, e incomparabil mai greu. În genere, regulile și regulamentele se încalcă, se neglijează. Vezi, ce reguli clare avem în circulația rutieră și totuși ele sînt eludate și mor oameni.

— Bine, dar cum să arbitrez?

— Vrei să le știi pe toate, deodată. Trebuie să te grăbești încet! Să ai un finiș bun. În sport, sprintul final contează! Eu l-am reușit și m-am retras în plină glorie.

— Da, așa e, spuse cu admirație tînărul arbitru.

— Uite, dacă tot vrei să afli cîteva lucruri de la un om cu experiență și vechime în arbitraj, am să te rog să nu uiți trei legi nescrise ale fotbalului. Să vedem, poate le intuiești. Cînd, cum, pentru ce acorzi un 11 metri?

— Ce te face să spui asta?

— Ei bine, azi psihiatrul care m-a consultat mi-a spus că sînt îndrăgostit de umbrela mea.

Mă privi bănuitor cîteva secunde, apoi se lumină la față.

— Perfect, bun. Așa, ăsta, înțelegi, boierul, cum ar veni, îi venise lui să treacă argatul iapa peste apă. Parc-o văd. Apa mugea în vale. Ai auzit odată cum mugește o apă în vale?

— Stau la bloc. La etajul nouă.

— Așa? Corect, corect. Deci apa mugește în vale, așa cam pe la etajul unu. Stai. Poate ți-am greșit cu ceva.

Am ridicat din umeri.

— Corect. Îhî. Deci, ăă... argatul rîdea și brusc, brusc... Două pahare se rostogoliră sub masă. Se uită fix la cioburi cîteva momente.

— Înțelegi, brusc s-a uitat la bocanci și-a văzut că-s enormi, rupți și murdari și i-a strigat boierului cu ură: „De ce mă exploatezi, dușmane?"

Degeaba a plîns boierul și i-a explicat că n-are ce face, așa sînt vremurile, trebuie să-l exploateze. Degeaba mai! Înțelegi?

Am încuviințat grijuliu. Am încercat să-i înțeleg durerea.

— Interesant. Copaci...

— Cum? Interesant? Ești inconștient, băi? Asta-i, pînă la urmă a trecut-o, a trecut-o...

— Puntea?

— Bun, așa, ai înțeles, iapa puntea. Au căzut amîndoi în apă, bunînțeles, și au plutit, hei, hei,

— Conform regulamentului de fotbal, capitolul...

— Neimportant, Fluieraș! Îți precizez eu prima lege: nu acorzi niciodată un 11 metri gratuit!

Urmă o pauză. Un ceas cu cuc se auzi răgușit undeva la etaj.

— A doua, reluă Ivan: să acorzi corect, la timp și clar, legea avantajului. Cînd o aplici ca lumea, ești arbitru mare.

— Despre ce avantaj e vorba?

— Asta o să vezi la fața locului. Te orientezi.

— Am înțeles. A treia lege?

— Uneori, în fotbal, e ca în căsătorie: tu crezi că hotărăști, decizi conduci, dar, de fapt, asculți și faci ce ți se cere. Ești însurat, nu?

— Sînt.

— Păi vezi, înseamnă că știi. Să mai facem un test. Ce faci cînd greșești? Ești om și ai să greșești, mai ales într-o pasiune ca asta.

— Recunosc sportiv...

— Niciodată, i-o tăie Ivan cu oarecare duritate. Așa a fost, așa-i văzut, așa ai fluierat. Trebuie să fluieri orice cu atîta convingere, încît lumea să-ți dea dreptate chiar atunci cînd n-o ai. Clar?

— Clar, nea Ivan.

— Ce echipe îți plac?

— Poli Timișoara, că părinții mei sînt de acolo, Corvinul, că joacă frumos și eficient acasă și „U" Cluj-Napoca, o gazdă ospitalieră care dă puncte aproape la toate echipele ce-o vizitează...

— Mai gîndește-te.

— La ce, nea Ivan?

— Ziceai că vrei să ajungi un mare arbitru!?

— Exact! Și voi fi!

— Daca astfel de echipe îți plac, eu mă cam îndoiesc... Mai treci pe la mine...

Oaspetele se ridică. Coboară treptele vilei. Ivan îl conduce. Ajung pe aleea de prundiș.

— Nea Ivan, nu veniți duminică să mă vedeți?

— Încă nu. E prea devreme.

— În ce sens?

— Mai ai multe de învățat... Deocamdată, nu am ce să văd.

— Ți-a plăcut mult fotbalul, nea Ivan?

— Foarte mult. Și știi de ce?

— Nu.

— Ei, tu ce crezi?

— Eu un sport nobil, o artă, o întrecere sportivă...

— Ești un copil bun, Fluieraș. Uite, îți mai destăinui un secret: mie mi-a plăcut fotbalul. Foarte mult! Și asta pentru că în fotbal se dă totul pentru victorie!

pînă spre Bosfor și Dardanele.

Își aprinse mulțumit o țigară și mă privi triumfător.

— Ciudat.

— Ciudat tare vrei să spui. Adică nu, stai așa. Nu crezi că un om poate pluti zeci... ăsta, mii de kilometri cu o iapă.

— Ba da, asta-i sigur. Însă la ce i-ar fi folosit argatului să plutească atîta?

— Hă? La ce? Lui, la nimic, cred, asta așa-i. Bun. Da' la ceilalți care au venit după el? Hai?

— Păi, habar n-am. A mai venit cineva?

— Vezi că nu te-ai gîndit. A venit. A întrebat de el, cum a căzut în apă, ce-i cu iapa, dacă boierul nu era înțeles cu argatul, înțelegi? De obicei boierii nu se înțelegeau cu argații, da' parcă poți să știi?

Își scoase ochelarii și-i șterse cu căciula și-i puse la loc. Am încercat să mă ridic.

— Frumoasă parabolă.

— Zi-i hiperbolă, dom'le, nu te zgîrci la cuvinte că nu le pui din buzunar. Mic la suflet, asta-i. Stai, ce faci? Brusc, masa îi prinse capul într-o îmbrățișare molcomă. Capul a cărui cutie osoasă adăpostea materia în care era săpată povestea boierului și a iepei, odihnea blînd pe melamina lucioasă. I-am mîngîiat mîinile crăpate, m-am descălțat și am ieșit în vîrful picioarelor.

— Asta-i absurd.

— Bineînțeles! Eu nu neg că între mine și umbrelă există o afecțiune sinceră.. Dar dragostea? Asta-i ridicol!

*

— Și cum apreciați dumneavoastră gradul de inteligență al elevilor? Băiatul meu mi-a zis că e ultimul.

— La început le pun întrebări simple, de genul: Căpitanul Cook a făcut cinci călătorii în jurul lumii și a fost ucis într-una din aceste călătorii. Știți în care din ele?

— Mda... păi... dacă... N-ați putea să mă întrebați altceva? N-am fost niciodată grozav la istorie.

Culese de
FLORIN MOLNAR

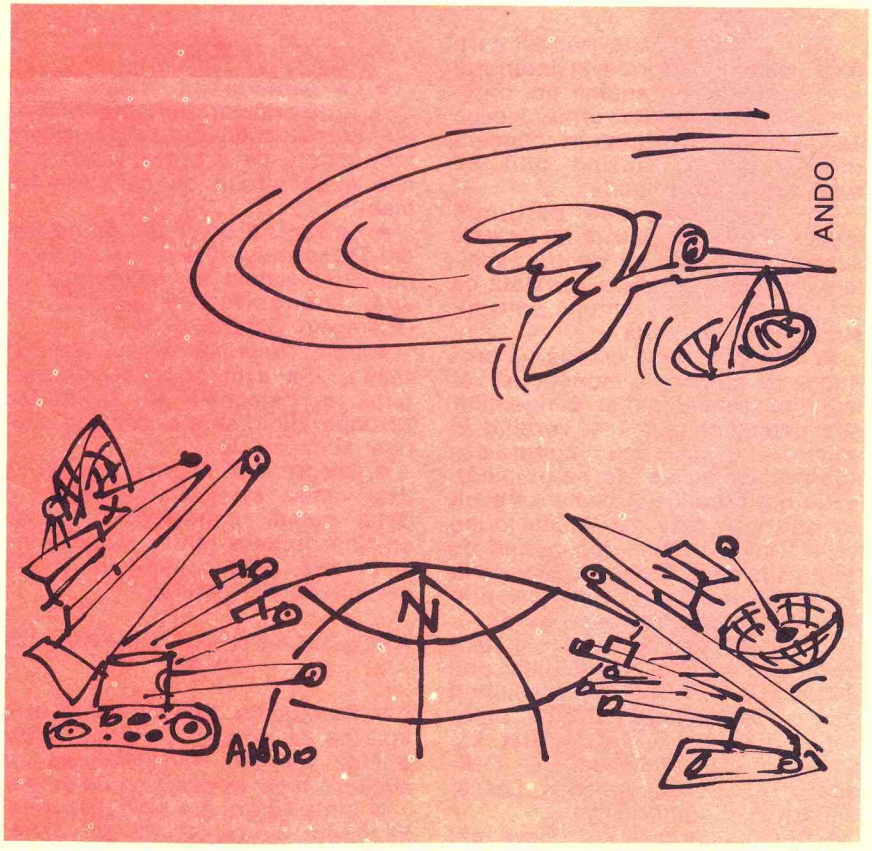

Cînd un fir de nisip (sau alt corp neasimilabil) pătrunde în interiorul unei scoici de un anumit tip, organismul acesteia din urmă începe să-l înfășoare în straturi concentrice de sidef, sfîrșind prin a-l transforma într-o perlă.

Cînd o nouă idee pătrunde într-un creier, iar acesta nu posedă substanțele necesare pentru asimilarea ei corectă, ideea e tratată ca un corp străin și restituită omenirii sub formă de perlă.

Ar fi greșit să se creadă că producția de perle e un monopol al veleitarilor semidocți, al corigenților și repetenților, adică — vorbind în genere — al inșilor cu o cultură poligonală (vreau să zic nerotunjită). Perle pot produce și oameni trecuți cu brio prin cele mai înalte forme de instruire și chiar încununați cu lauri academici. Este adevărat că la ei perlele devin mai rare, dar prin aceasta cu atît mai prețioase.

Colecțiile de perle au în țara noastră o tradiție îndelungată, una dintre cele mai vechi fiind celebrul „dosar" al Junimii. Mai apoi, preocupări similare au manifestat I.L. Caragiale, M. Sadoveanu, G. Călinescu, Al. O. Teodoreanu, Lascăr Sebastian și mulți alții.

Reproducînd mai jos cîteva extrase din antologia personală, garantez autenticitatea fiecărei piese în parte. Multe dintre ele poartă semnături notorii, pe care însă nu le voi divulga; nu vreau să (mă) supăr pe (cu) nimeni, mai ales în perioada concediilor de vară, cînd apare acest almanah.

LITERATURĂ ROMÂNĂ

● Prima carte religioasă românească e Psaltirea moromețiană.

● Cronicarii sînt primii care scot limba din tiparul cărților religioase.

● Tipătescu disprețuiește legea și dă ordin ca adversarul său politic să fie violat la domiciliu.

●Ana dansează cu Sămădăul fără ca Ghiță să-i interzică anumite lucruri pe care Lică și le permitea asupra ei.

● Lisandru o iubește pe fata săracă pentru cinstea și acurateța ei.

● Carol Davila, părintele cunoscutelor picături ce-i poartă pînă astăzi numele, a mai lăsat posterității un fiu, pe dramaturgul Alexandru Davila.

● Haosul și dezordinea se împletesc armonios în roman.

ISTORIE

● La cartierul lui Traian, Maximus a dus numai un cap și o mînă din corpul celui ce se sinucisese mai înainte de a cădea viu în mîinile subofițerului de cavalerie roman.

● La palatul domnesc de pe Podul Mogoșoaiei fusese pus în funcțiune un sistem de alimentare cu apă, inaugurat cu pompă de Gheorghe Bibescu.

● Irina, nepoata Mariei Brîncoveanu, n-a avut copii cu Grigore Suțu, în saloanele lor avînd loc aproape zilnic serate artistice, literare și muzicale.

● Despre d-ra Dily se spune că, deși venise în București pentru o iarnă numai, îndrăgostindu-se de un tînăr boier a rămas în țară pînă la moarte, dînd naștere unuia din bătrînii noștri generali.

ARTĂ PLASTICĂ, TEATRU, CINEMA

● Constantin Artachino a avut o apariție de cometă pe firmamentul artelor plastice, bucurîndu-se de succese timp de aproape 40 de ani.

● Linia sigură din tablourile Paulei Tudor aduce aminte de vechile

icoane pe sticlă din stampa japoneză.

● Interpretarea lui Hamlet i-a deschis lui Richard Burton calea spre marele ecran, pe a cărui pînză, udată cînd cu lacrimile bucuriei, cînd cu cele ale eșecului, va juca tot felul de roluri.

● Sergiu Nicolaescu se întoarce acum, cu o mișcare de 360 de grade, spre opera de analiză psihologică.

● Acțiunea se desfășoară la începutul veacului, pe o durată de 40 de ani.

● Cum foarte multe din accidente izvorăsc din excese de viteză, filmele rutiere pedalează și ele, cu succes, pe această temă.

IMPRESII DE CĂLĂTORIE

● Holurile și coridoarele erau transformate în talcioc, unde se comercializau bikini, sutiere, gumă de mestecat, blugi, adidași și alte mărgele.

● În fața mea, un tînăr arab înalt și frumos păstorește vreo douăzeci de valize, cinci neveste și șapte copii, trei băieți și două fete.

● Weimarezii încearcă, și reușesc, să facă din Goethe un titan, ceea ce și este.

● Mă gîndeam atunci că *Infernul* lui Dante este un hibrid, o stîrpitură pe lîngă ceea ce se întîmpla pe magistrala care se deschidea ca două coapse fecunde către Milano.

● La tot pasul, în Istanbul, te întîmpină vestigii datînd din urmă cu 2500 ori 500 de ani, sau făurite în ultimul deceniu.

INFORMAȚII

● O mare speranță a Hollywoodului, gravidă în penultima lună, a fost desființată ca organism viu.

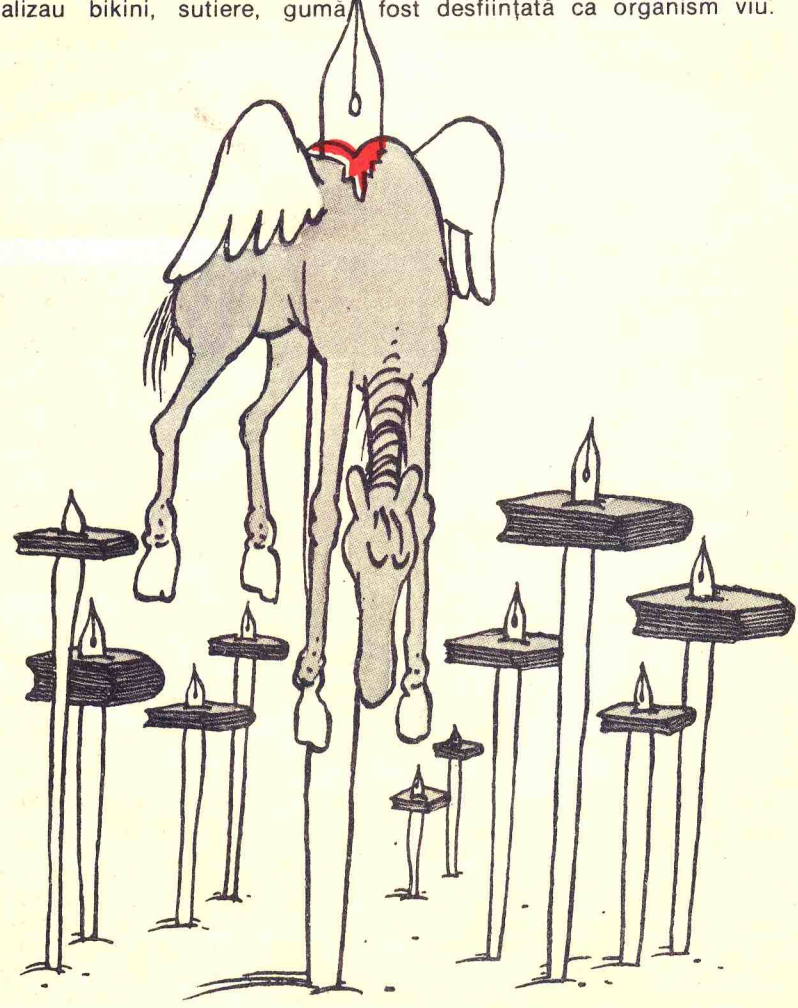

CRISTIAN MARCU

● Locotenentul Greg, care conduce ancheta, a declarat ziariștilor că Liston începuse să se dezbrace cînd a fost surprins de moarte.

● Un traficant a fost împușcat mortal într-un bar din Las Vegas, exact cu o jumătate de oră înainte de a fi arestat.

● Consiliul i-a cerut generalului să demisioneze din proprie inițiativă.

PUBLICITATE

● Restaurantele „Popasul căprioarelor" și „Calul bălan", cu specific autohton, sînt două din tentațiile stațiunii, iar policlinica balneară oferă eficiente mijloace de tratament.

● Gustări variate contribuie la menținerea condiției fizice a conducătorilor auto, sporind astfel siguranța circulației pe șoselele noastre.

● Developăm și mărim pentru amatori în alb-negru și color. Ne deplasăm la domiciliu în județ la nunți și alte reportaje.

GÎGĂ

● Un singur lucru poate întrece în importanță marile realizări ale trecutului: și mai marile realizări care ar putea să vină.

● Mintea omenească nu poate concepe distrugerea ca un factor constructiv.

● Absența oricăror deosebiri de vederi ne-a permis să realizăm o identitate de opinii.

● Stejarii seculari de azi ar fi fost morți fără rădăcini.

● Moartea unui geniu produce întotdeauna mai multă vîlvă decît nașterea sa.

C. GAVRILĂ-GAVCO

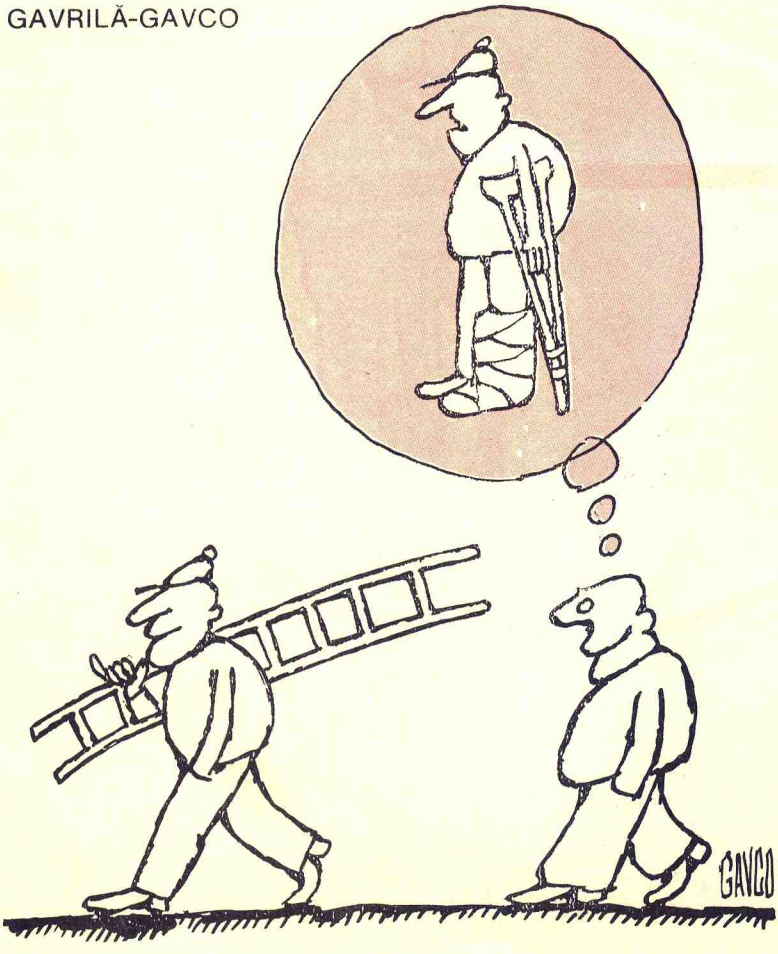

ION TIPSIE

PRIETENUL MEU REGELE DIN TOMBUCTU

De fapt, nu era rege! Nici măcar șef de trib, ci fratele lui. Frate in extenso, pentru că, la ei, frații nu erau consfințiți ca atare, dar se aflau, totuși, ca frații, ceea ce ni se pare a fi mai important.

L-am cunoscut mai îndeaproape la facultate. Nu lega două cuvinte ca lumea. Poate era mai bine că le lăsa așa, dezlegate. Stătea cuminte la locul lui și privea tot timpul tavanul. Nu cădea nimic de acolo. Chiar dacă ar fi căzut, cine ar fi garantat că ar fi picat tocmai la el!

După douăzeci de ani.

Jeep-ul gonea furtunos, lăsînd în urmă nori de praf. Cînd am ajuns în mijlocul localității, am văzut un grup de indigeni dansînd sub un copac înalt, cu cîteva crenguțe în vîrf. De fapt, toți copacii erau la fel.

— Ce dracu-s ăștia?

— Nuci, zice șoferul.

— Cocotieri? Tocmai aici?...

— Nu, zice tot șoferul. Sînt nuci-nuci, dar le-au tăiat crengile să-ncălzească ciorbele, cînd a fost sărbătoarea locală a nu știu cui și pentru ce.

Pe un mal, în fața unei clădiri micuțe, înghițită de vegetație, l-am văzut pe el, dar nu l-am recunoscut imediat. Abia cînd am coborît din jeep, simțind miros puternic de banane, mi-am dat seama că trebuie să fie neprețuitul meu coleg de facultate. Pe atunci, fugea în piață și-l ajuta pe taică-său la vîndut pepeni galbeni. Miroseau ca bananele. Iar taică-său îl dojenea: „Dacă nu pui mîna pe carte, ai să ajungi la pepeni!"

— Sînt în control de fond la voi. De unde ai pepeni?

— Am însămînțat șapte-opt fire în spatele primăriei. Pentru mine.

Mai mult n-am scos de la el. Împreună cu cîțiva indigeni, am inventariat ce mai era teafăr prin comună: șeptelul — la pămînt, cerealele — în aer, viticultura — în pom, horticultura — la apă, pomicultura — nicăieri!

— Măi Vasile, l-am luat la rost pe primarul din Tombești, așezîndu-mă pe vine, în fața lui, ești nebun?

— Nu! m-a contrazis el, continuînd să privească în zare și să mănînce pepeni.

— Omule, situația comunei este dezastruoasă!

— Cine ți-a spus?

— Am văzut, am auzit...

— Ochiul te minte, urechea te-nșeală! a mai adăugat el, înfulecînd pepeni și privind în zare.

— Băiete, măi Vasile, l-am luat cu duhul blîndeții pe prietenul meu din timpul facultății, știu că n-ai habar de zootehnie, pomicultură, viticultură... dar la pepeni te pricepi...

— Adică?

— În loc să arunci semințele la rață, mai bine le strîngi, iar anul viitor le însămînțezi pe toate, pe cîteva hectare... Pepenii îi vinzeți la piață și obțineți pe puțin patru-cinci milioane! Anul următor măriți suprafața cultivată cu pepeni și obțineți cîteva zeci de milioane. Zecile de milioane se vor transforma în sute de milioane. Omule, în șapte-opt ani, îți bate miliardul la poarta comunei. Uite, așa, tu și consătenii veți ajunge miliardari! Din pepeni...

Eu îl instruiam, el mînca pepeni și privea în zare.

— Și după ce o să strîngem atîtea miliarde, ce-o să fac?

— Păi, tu stai tot aici, în fața primăriei, pe marginea șanțului, dacă-ți face plăcere... ei, am arătat spre indigenii din Tombești, dirijați de tine, vor munci cu entuziasm, iar tu, firește, vei mînca în continuare pepeni...

— Daaa!? s-a mirat el, privindu-mă în sfîrșit. Păi, ce rost are atîta bătaie de cap? Acum ce fac? Nu stau pe marginea șanțului și mănînc pepeni?

SLUJITORII LUI HIPOCRAT ÎNTRE EI...

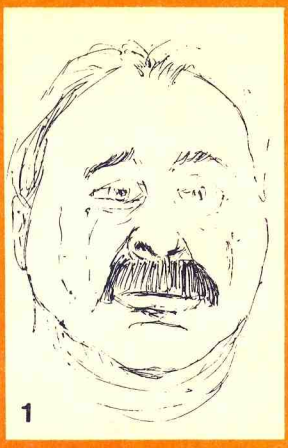
1

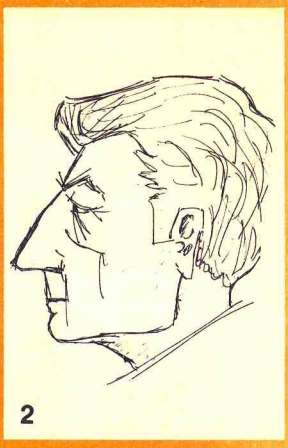
2

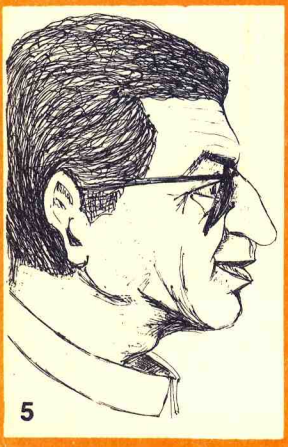
5

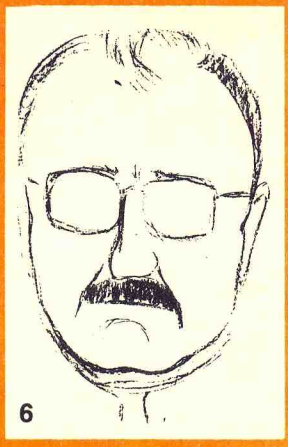
6

7

1) Conf. Dr. ALEXANDRU OPROIU
2) Conf. Dr. DAN GEORGESCU
5) Prof. Dr. LUCIAN BULIGESCU
6) Dr. DAN FĂGĂRĂŞANU
9) Prof. Dr. ŞTEFAN BERCEANU

LUCIA ILLES

„DE GUSTIBUS"

Două profunde admiratoare de artă super modernă, una mai tînără alta mai... deloc, vizitau expoziţia de pictură abstractă a inegalabilului artist De Santos Mîzgălitos. Ba una, ba cealaltă, îşi supralicitau admiraţia în faţa operelor expuse. Cînd una leşina de plăcere cealaltă se afla în pragul unui preinfarct nerezistînd la insuportabila încărcătură emoţional-artistică.

Tocmai cînd starea lor emotivă tindea spre epuizare aud în spatele lor o voce gîlgîitoare ieşită parcă dintr-un butoi de Pinot Gris.

— Chiar vă place?

— Abia atunci observară figura amplă a unui bărbat, al cărui păr alb strălucea ca un nimb în jurul capului. Barba-i curgea pînă mai jos de curea, pe cînd ochii jucăuşi le privea îngăduitor.

— Vai maestre, îngînă tînăra admiratoare naivă.

— Oh maestre, suspină şi cealaltă leşinată de admiraţie. Sînteţi un zeu...

— Cîtă adîncime!

— Ce înălţime!

3

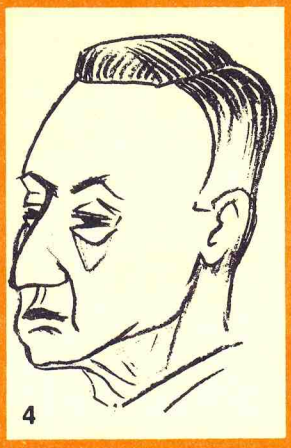
4

...De Dr.
EXACUSTODIAN
PĂUȘESCU

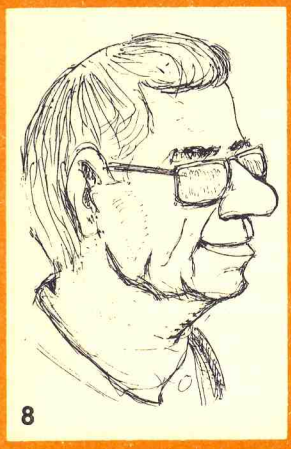
8

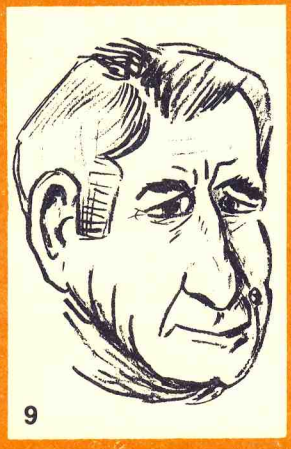
9

10

3) Conf. Dr. RADIAN PETRESCU
4) Prof. Dr. EUGEN PROCA
7) Prof. Dr. ION POP D. POPA
8) Prof. Dr. SORIN COMOROȘANU
10) Prof. Dr. DAN SETLACEC

— Şi cîtă expresivitate! Cum aţi creat astfel de capodopere?

Maestrul, zîmbind vag-maliţios, pe sub mustaţa a la Salvador Dali, răspunde:

— Nimic mai simplu! De pildă, acest tablou din faţa dumneavoastră, se zugrăveşte cît ai zice peşte! Pe întreaga suprafaţă a pînzei de pe şevalet se aplică un simplu clei. Apoi se desface un pămătuf de pene (ca cel cu care se obişnuieşte să se şteargă praful) atît cît, la nevoie, penele să-şi poată lua zborul. După aceste operaţii de mare ţinută artistică se prizează de către executant o oarecare cantitate de tabac. Strănutul provocat instantaneu de tutun, acţionează asupra penelor şi acestea îşi iau zborul spre pînza năclăită cu lipici...

— Ah, artă! Unde-ţi sînt marginile? se tînguie admiratoarea între două vîrste. Abia acum înţeleg sursa enigmatică a acestor capodopere!

— Dar aceste puncte, delicate, maronii ce înfăţişează? întreabă tînăra, cu o disimulată candoare.

— Simple rămăşiţe de tutun...

— Şi petele acestea tulburătoare?

— Strănutul autorului!

Admiratoarele îşi mută discret privirea spre opera alăturată şi întreabă într-un glas:

— Această frumuseţe insuportabilă ce-ar putea reprezenta?

La care tînăra novice adaugă cu o voce sugrumată de emoţie:

— Şi euforia îşi are limitele ei, nu-i aşa?

— Tabloul insuportabil e şi mai lesne de creat răspunde maestrul. De data aceasta pînza este aşezată direct pe duşumea. Deasupra ei se aşează trei prăjituri cu frişcă, trei tuburi de muştar şi un tub cu pastă de dinţi, cu mentă, că-i mai ieftină. Se face rost de un căţel de talie mijlocie dar viguros, care va fi uns la partea posterioară cu

ALEXANDRU D. LUNGU

OPT PUNCTE NEVRALGICE

ÎN PIERDEREA UNEI PRIETENII

Cum în ultimele două luni jumătate, stătusem numai la țară, habar n-aveam de mișcarea orașului; așa încît nu mai știam care și cu cine se mai vede, cine mai bîrfește, care s-a mai căsătorit, cine a mai divorțat, care s-a mai sinucis din dragoste, la cinzeci și cinci de ani (vîrstă la care te mai crede lumea) în concluzie, nu știam nimic nici de prietena mea Ioana așa că a doua zi, de cum am pus piciorul în București, i-am dat un telefon.

„Aaa! Bine-ai venit țuțulică, țărănele"... „Bine te-am găsit!". „Dai și tu pe la mine?" „Într-o oră sînt cu degetul pe butonul soneriei." „Pa, pa, te țuculizez și te aștept!"

Dar ora s-a dilatat al dracului; în drum spre Ioana, întîmplarea a făcut să-mi iasă-n cale prăpăstioasa noastră colegă T. un fel de Casandră, în stare să-ți istorisească, într-un ceas, atîtea nenorociri că nu i s-ar putea întîmpla cuiva într-o viață.

— Va să zică te duci la Ioana? Să nu te miri de ce-o să găsești acolo...

— Ce-o să găsesc?

— O catastrofă, dragă... o ca-tas-tro-fă!

— Au! Și mă rog, în ce constă catastrofa?

— Ține-te bine, să nu cazi!... S-a căsă-torit!

— Foarte bine. Era și timpul să se-adune lîngă cineva.

M. PÎNZARU-PIM

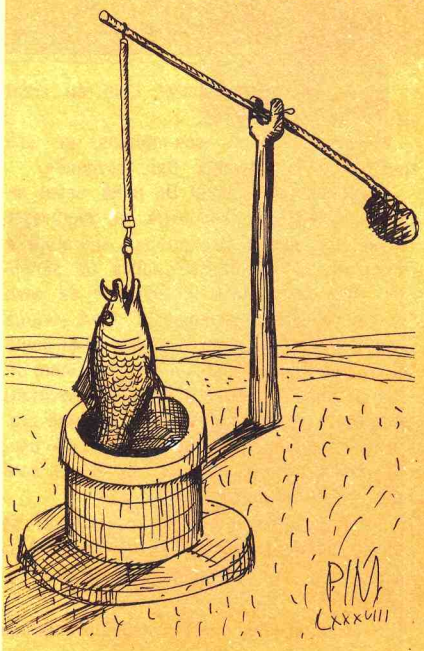

puțină boia de ardei. La acest stimulent cîinele se va mișca frenetic pe pînză frecîndu-și partea vătămată pentru a scăpa de usturime și va împrăștia haotic toate produsele folosite. În doi timpi și trei mișcări opera de artă este gata!

— Dar este absolut incredibil, strigau extaziate cele două admiratoare de artă modernă. Puteți să ne dați și nouă un autograf?

— De fapt cine sînteți dumneavoastră? întrebă maestrul suspicios. De la fisc sau de la vreun birou special?

— Păi, nu sînteți renumitul artist De Santos?...

— Eu. Dar sînt renumit ca mare subtilizator de opere de artă...

După o liniște stînjenitoare, cele două admiratoare de opere moderne, abia șoptit îl întrebară:

— Și din această expoziție ce-ați dori să vă însușiți?

— De aici?! Absolut nimic! Am și eu gusturile mele...

— Auzi! Auzi ce superficial le iau unii pe toate?!

— Mă rog, la revedere.

— Stai, dragă... Dac-am început, lasă-mă să termin, ce vrei să mă-năbuși?

— O să constat și singur...

— Nu, nu, că s-ar putea, cum ești tu sentimental, să nu vezi ce trebuie, și m-a apucat de-un nasture de la vesta de lînă, ținîndu-mă pe loc — că eu înțeleg, dragă, să te legi la cap, dacă n-ai nici-o ieșire, c-un ins, acolo, să aibă cine-ți bate-n ușă, la vreme de ger cîinos, cînd orișicui, i-i frig singură, dar să-l iei și c-un copil? Un pisoi, un cățel, se mulțumește cu ce-i arunci... dar un copil? de cum se scoală și pînă adoarme, și chiar și-atunci, îi ești slugă; ta-so, tot așa, cămașă curată, pantaloni la dungă, întinde-i masa, pregătește-i (era să zic baia, dar nu se prea spală) șprițul; asta cînd i-acasă, că zice Ioana, că-i pictor, ori sculptor-grafician, mă rog, ceva artist plastic, acolo, nu mă pricep, dar ce se știe precis, e că-n fiecare duminică e la curse de cai, la Ploiești, iar în restul săptămînii, la atelier, uneori chiar și doarme pe-acolo, e mai mult lipsă la apelul căsniciei, încît ai zice că Ioana s-a căsătorit cu ăla micu, de cinci ani, vai de capul ei! Deși cred că nu-i măritată, măritată, cu plasticul ăla slinos și cu barbă, dar dacă s-a mutat cu copilul și tot bagajul la ea, vreau să zic c-o servietă, se cheamă că-s soț și soție, nu? Ce mai? s-a nenorocit! Să te-nhami la o asemenea cotigă a vieții, tu care-ai ignorat pînă acum orice menaj... Că vorba aia, unde făcea pisica, ștergeai, dai acolo c-un șprei, blidul din care-a lins cățelul, îl băgai sub duș, pentru albituri există „nufăr", acu, să faci atîtea treburi că nici nu poți să dovedești să le numeri, în loc să participi și tu la un pahar de aprecieri colegiale, la o canastă, la o mică bîrfă, te-nhami la gospodărie, care și-așa n-ai știut niciodată s-o faci. Că dacă te-ntreb, ce mîncări știi să gătești, îți mai rămîn degete la o mînă, după ce le numeri! Și-acum să fii nevoit să hrănești și să-ngrijești un copil și-un bărbat! Și-al naibii, plasticul ăla răpănos, c-am uitat să-ți spun, nu vrea cu nici-un chip să dea copilul fostei soții, mama bună a copilului, deși aia umblă, se zbate ca o leoaică, să i-l ia. Îl ține lîngă el, îl poartă prin crîșme, să stîrnească milă, așa se zice. Păi, da, îi dă mîna, că-l știe în mîini de femeie, chiar dacă el nu-l vede cu săptămînile... Așa că de-aceea zic eu... Că te-ntrebi, cum o să-i mai rămînă timp de spectacole, repetiții, deplasări.

— Hoo!

— Gata, gata!... Înainte să plece, și-a apropiat buzele de urechea mea dreaptă.

— Să nu cumva, să spui cuiva, că ți-am spus eu ceva...

— Secretul, asigurat!

Dar abia așteptam s-o întîlnesc pe Ioana, mama răniților, ale cărei intenții bune, puteau salva rănile, dacă nu ale unui oraș, cel puțin ale unei străzi, să-i spun ce se vorbește despre ea.

Ajung. Sun. Din casă se aude ham, ham, nu mi se pare lătrat de cîine, apoi se deschide ușa. Mă uit să văd pe cineva, la înălțimea normală. cînd aud de undeva de jos: „Un nene. bre!"

Vorbise un puști cam de cinci ani, rumen, mozolit pe la gură. c-o claie-n cap, se poate spune, nețesălată de la naștere. În fine, apare și prietena mea, Ioana, din bucătărie, c-o lingură de lemn unsă de maioneză („oho! a ajuns la subtilități culinare!") „Bine-ai venit, țuțulică, țărănele, pe unde dracu ai umblat atîta timp, că nu mai dă omul de tine?". „Nu știi, albinele mele, cele cîteva brazde de zarzavat, căsuța mi-au răpit toată vara". „Și cum de-ai întîrziat în halul ăsta?" „M-am întîlnit cu colega noastră, T." „Au! Înseamnă că m-a veștejit gospodărește... A vomat tot din ea?". „Nu, nu chiar tot"... Îți fac cunoștință cu fiul meu, se numește Nuță. Hai, Nuță, fă compliment lui nenea și spune cum te cheamă". „Nuță", răspunde c-un glas parcă făcut pe naționale fără filtru. „Îmi pare bine", îi răspund și-i mîngîi părul cu palma. Spre regretul meu însă, nu-mi spun numele, ceea ce-l face, firesc, pe Nuță, să-ntrebe: „Da pe tine cum te cheamă, mă, boule?" Întreabă însă cu atîta haz, încît nu-i de mirare că trezește rîsul spontan al Ioanei. „Hă, hă!... ce degajat ți-a zis-o! Se poate, mamă?". „Păi nici atîta nu știe, să-și spună numele, tîmpitu?"... Nu știu ce să fac... să rîd, să-i frec, discret, bărbia între degete pînă-l aud chițcăind? Mă scoate din încurcătură Ioana. „Du-te, mamă, și te joacă. Stai! la

lingura asta și pune-o acolo, în bucătărie, în castronul ăla"... Nuță iese. Aud ceva ca un bombardament... „Se joacă cu mingea de fotbal, o izbește de-un perete, mingea sare, iar o izbește... Lasă-l să-și vadă de-ale lui. În educație nu trebuie intervenit prea mult, pentru că orice copil are personalitatea lui!" („Oho! Avem și principii!") Apoi am văzut-o umflîndu-și nările. „Prima dată cînd o întîlnesc pe T. fir-ar a dracului de spălăcită, îi dau două perechi de palme, de-i mut gura aia spurcată din loc". „Aa... să știi că nu te-a bîrfit, ca să zici că... Doar te-a compătimit, că ți-e greu cu două suflete-n plus... Așa că nu"... „Daaa? Înseamnă că... Da, aici are dreptate, dacă are, are! Mi-e foarte greu, țărane, și abia am început stagiunea, tu ai avut noroc că n-ai

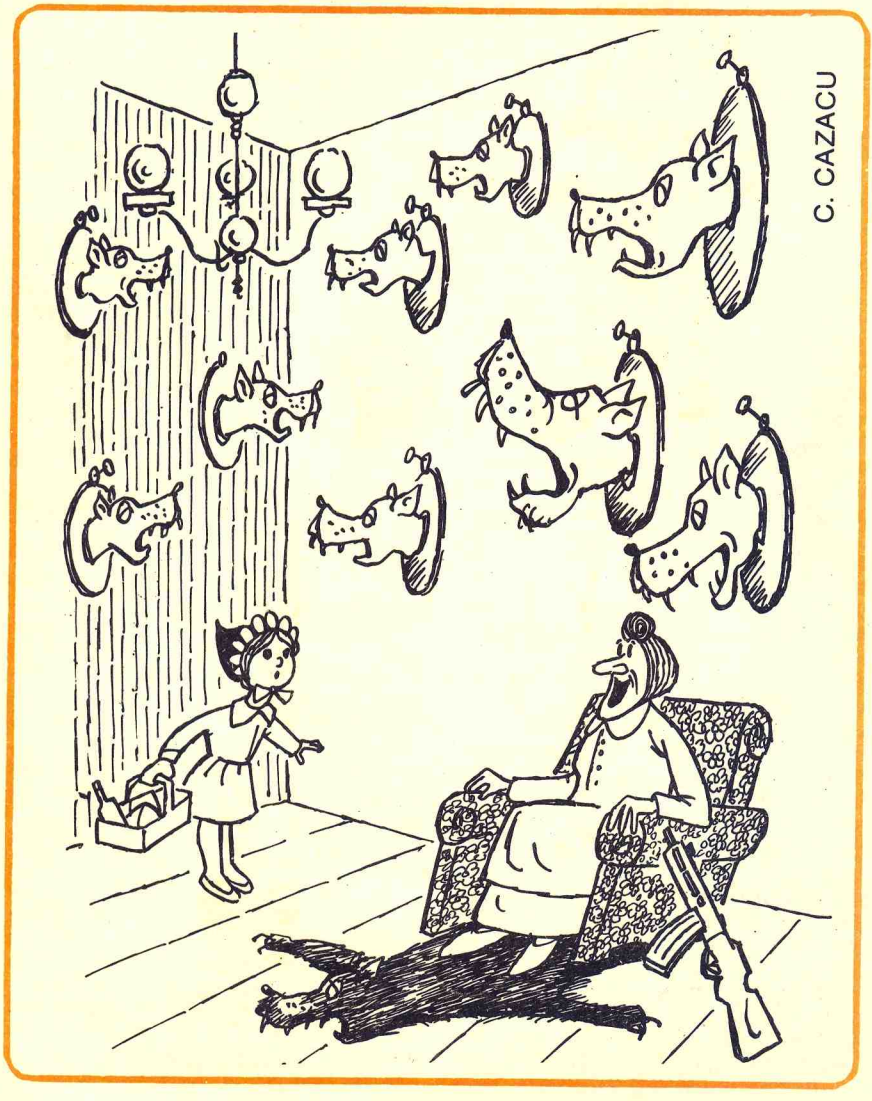

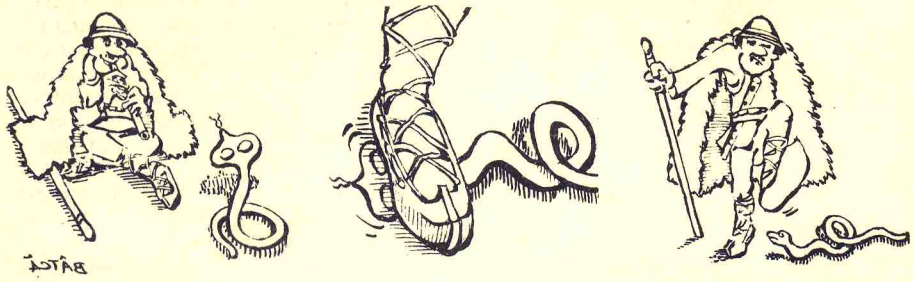

avut repetiții, dar eu, vai de capul meu, nu știu cum să mă mai împart"... „Asta zicea și T.". „Fată bună, T. Degeaba zic unii că-i limbută, că-i flecară, e un suflet bun, de femeie, de mamă, care numai o mamă poate să-nțeleagă altă mamă... Așa că bine c-ai discutat cu ea, pentru că uite ce vreau să te rog, țuțulică, țărănele. Poate pe acolo, pe la tine, pe la țara aia, găsești vreo fată, să vină să stea aici la noi. Spațiu ar fi, mă rog, un colț acolo în cameră cu Nuță ar avea, mîncare la fel, îi dau și bani, să vină să aibă grijă de ăsta micu, să-l ducă la grădiniță, să-l aducă și, cît nu sîntem noi acasă, să se joace cu el, atît!". Gîndul meu învăluie satul unde am casa. „La ce te gîndești țărane?" „La o fată care-ar putea"... Dar nu mai continui. Nuță vine cu-o foarfecă în mîini și c-o față de masă, de unde decupase, artistic, cîteva desene. Pac-pac-pac! „Nenorocitule, derbedeule, asta-i față de masă din Franța!". „Au! Au! Tîmpito, lasă că te spun eu tatii!" Și Nuță fuge în bucătărie. „Copil, ce să-i faci?". „Cred c-am găsit, îi spun în cele din urmă, numai să vedem dacă... E una de vreo 17-18 ani, cred că"... Între timp însă Ioana mă părăsise. În fine, o văd intrînd, încîntată. „E, cum să nu-l mănînci, cînd vezi cîtă imaginație, cîtă năstrușnicie e în el... la vino să vezi!". În bucătărie, Nuță pictase pe-un perete, cu maioneză, un peisaj, cu casă, cu soare, cu fîntînă. „Mînca-l-ar mama, să-l mănînce, pe el"... Și atunci, se auzi ușa și-nlăuntru intră un ins de cîteva ori mai slinos și mai răpănos decît îl descrisese T. Ioana ne făcu cunoștință. „El e... iar el, țăranul, colegul, prietenul meu de care ți-am spus"... N-a catadicsit să întindă mîna, în schimb, ochii păreau două aruncătoare de mine.

— Aia a mai fost pe-aici? I-am auzit, morocănos, într-un aparteu vizibil, fără jenă... Ai grijă, ochii și copilul, că dacă-l fură, nu mă mai vezi nici pe mine! Și-acu te-anunț că sînt grăbit. Fă-te cu ceva pîstari.

M-am făcut că privesc la un tablou.

— Numai o sută? I-am auzit mîrîind printre dinți. Fă-te măcar cu încă două că am de luat niște materiale. Așa! Te pup (apoi întors spre mine): Cînd mai vrei să dai pe-aici, te-anunți, că de aia s-a inventat telefonul, și dacă sînt acasă, și mai ales dispus să te primesc... Și ieși!

În clipa aceea aveam în minte, exact, chipul fetei pe care urma s-o aduc să vadă de copil... Bucureștii îi vedea pentru prima oară. Am adus-o, i-am lăsat-o Ioanei, fără să intru în casă, deși artistul lipsea, și-am plecat.

Pentru că mai bine de-o lună n-am avut repetiții, nici spectacole, în plus filmam în provincie, n-am mai dat pe la teatru de cît de două-trei ori, dar n-am întîlnit-o pe Ioana.

Într-o dimineață telefonul a sunat atît de insistent, încît m-a scos din baie, ud.

— Vino urgent aici, țărane, dar cu mașina! Urgent!

— S-a întîmplat ceva?!

— Nu întreba, vino urgent!

În apartamentul Ioanei era o liniște nefirească, periculoasă, amenințătoare.

— Stai jos, țărane, mi-a poruncit fără să mă privească, plasticul nu-i acasă și nici n-o s-apară!

Scîncea, ori mi se părea mie?

— Nu știu dac-ai făcut-o dinadins, ori așa a picat banul, mă refer la podoaba pe care mi-ai adus-o... („Așa, să te mai străduiești, să faci bine!)") Nu mormăi acolo, cînd vorbesc eu. Stai și ascultă! Mai întîi mi-ai adus-o cu unghiile de la mîini date cu oja! Unde ți-au fost ochii, țărane?

— Păi, ce, i le-am făcut...

— Taci! Ei, a doua zi și le-a făcut și la picioare! Doi... Mi-a scotocit prin șifonier și mi-a luat cel mai bun capot, capot de mătase naturală, pe care-l purta încheiat doar la doi nasturi de la mijloc, iar pe dedesupt, goală complet! Trei: bărbată-miu dispare dimineața și se întoarce după ce plec. Patru: Într-o dimineață am îndrăznit s-o dau jos din pat. Mi-a zis, întinzîndu-se, că se scoală cînd s-o trezi Nuță, că doar n-a venit să fie servitoarea mea..." Și-a-ncheiat: „Eee... asta-i bună!". Cinci: Într-o seară am muiat niște rufe-n baie, iar a doua zi cînd m-am întors la prînz de la repetiție, m-a întrebat cînd am de gînd să le spăl, „că putrezesc, dracului, acolo, și n-am putut să-mi iau nici baia, azi!" După care a adăugat că ar cam trebui să-nvăț să fac mîncăruri mai variate, că ea nu poate mînca mereu tot aia și aia... Șase: Cînd apare vreun musafir, îl poftește să ia loc, s-așează și ea, își întinde picioarele, altfel lungi și frumoase, lasă să-i alunece puțin capotul de pe genunchi și dacă musafirul se foiește, îl liniștește „un moment, că imediat ne aduce tanti cafelele", pentru că mai nou, se dă drept nepoata mea. Șapte: M-a făcut de rîs în fața întregului bloc! Tocmai mîncasem împreună niște portocale, după care emancipata s-a apucat de-a aruncat cojile pe geam, în mijlocul trotuarului, împreună c-un fluturaș, care-mi înlocuia provizoriu, (mă rog, de cîțiva ani) patru dinți din față. Panicată, s-a dus să-l caute. Scormonind prin cojile de portocale și niște gunoi mai vechi, aruncat tot de ea, n-a observat că tot muieretul blocului e-n geamuri, așa că a răcnit, s-o aud eu de la ultimul etaj: „nu vă găsesc dinții, doamnă, fir-ar al dracului de dinți, care-n loc să-i țineți în gură, îi amestecați prin gunoaie"... Tăcere, după care una surdă a întrebat: „Ce caută?" și mueretul, în cor: „dinții, dinții artistei!" După care geamurile blocului au început să dîrdîie de rîs, iar eu de plîns! Și în sfîrșit, opt, totul a atins limita de sus cînd, venind acasă, fecioară mi-a spus că soțul meu, artistul (vorba vine... eu l-am avansat artist, pentru opinia publică care știi cum e opinia publică, adică bîrfa...) îi face portretul, în dormitor, pe-un carton. „Știți, nu goală, goală, doamnă, numai pînă la brîu, adică de la brîu în sus, și asta în timpul liber, să nu credeți dumneavoastră că... c-a zis că nudul, ce-i aia nud? abia de-aici încolo urmează, că zice că nimeni nu are ce am eu pentru nud!... „Mama ta de putoare!" Așa că țărane, i-am dat „nepoatei" patru ore libere, să se plimbe, i-am telefonat mamei lui Nuță, ne-am înțeles să i-l aduc într-un loc, i l-am dat în primire, m-am dus la teatru, l-am luat pe Postolache, mașinistul ăla, fost boxer, și-am venit acasă cu el, să-mi aștept soțul. N-a întîrziat mult, întrucît îl chema „arta nudului"... Întîi i-am explicat ce-i cu copilul... Cînd i-am spus să părăsească, pentru totdeauna apartamentul, cu tot cu servieta de bagaje, (Postolache nefiind la vedere) a mușcat dintr-o înjurătură și-a ridicat un pumn în aer, gata să-l prăvale... dar pumnul a nimerit în laba, cît un capac de closet, a lui Postolache.

Și-acum, țuțulică, țărănele, a mai spus prietena mea prelingîndu-se printre uși și trăgînd „modelul" de-o mînă, și-acum, c-am învățat să fac singură menajul, ia-ți podoaba, fă-i pantofii, fă-i portretul, fă-i unghiile, fă ce știi cu ea, nu de alta, dar mîine-poimîine, îi aduc cafeaua la pat, iar dac-o găsesc alături de unul care-mi face curte, o să fiu obligată să le zic, pardon! iar pentru „serviciul" făcut, tu, țărane, cînd mai vrei să dai pe-aici, te-anunți, că de aia s-a inventat telefonul, și dacă sînt acasă... și mai ales, dispusă să te primesc...

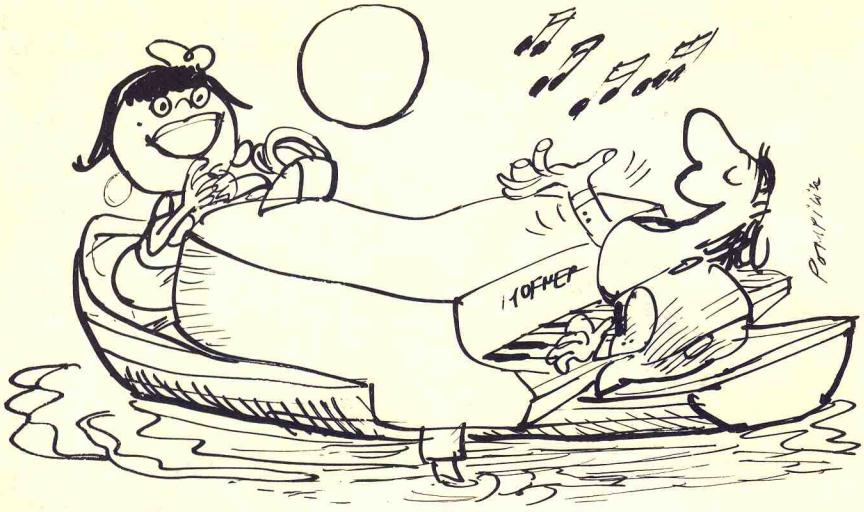

„LA PIAN"

cu POMPILIU DUMITRESCU

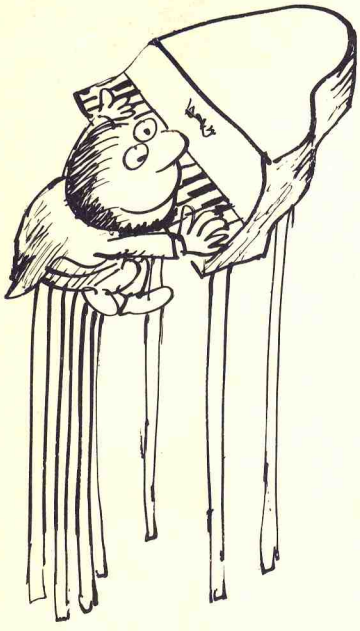

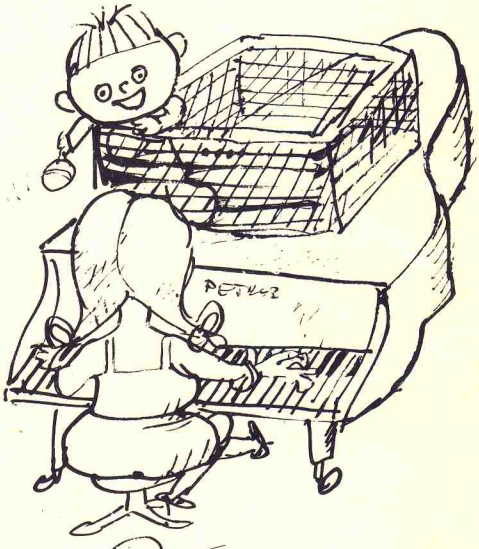

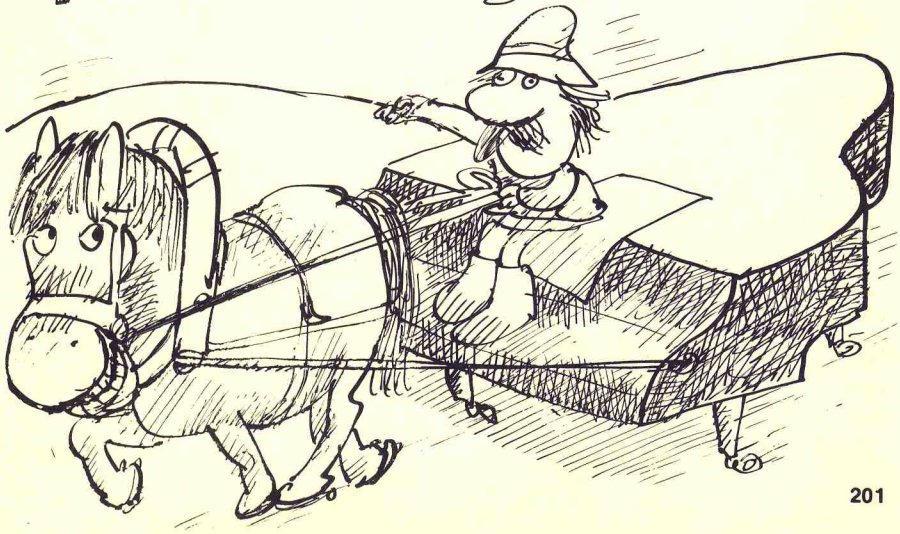

NECULAI MIRODONI

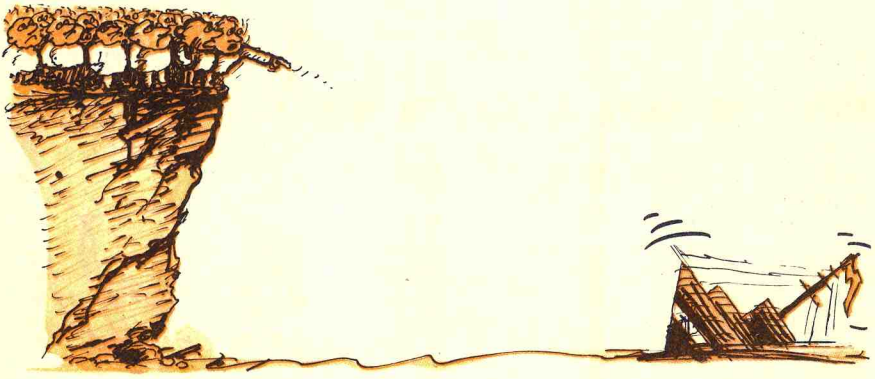

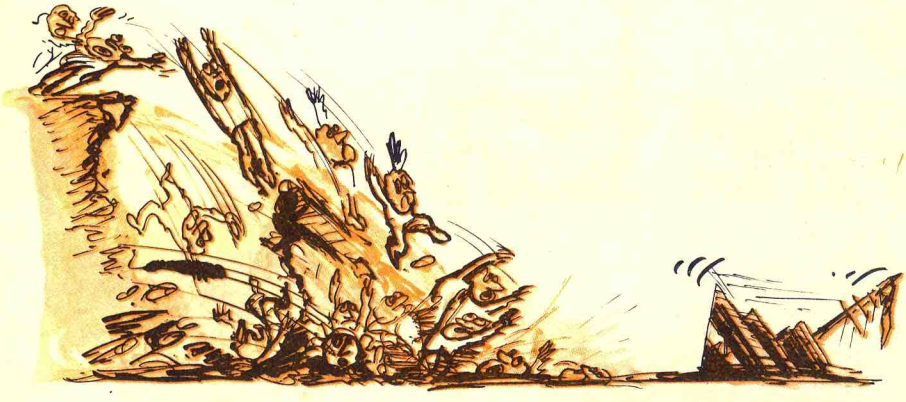

Desen de AL. CLENCIU

ION CÂRJE

PERPETUUM COSMIC

PRIMELE DEPEŞE DIN PLANETA MATURN

Reproducem, în exclusivitate pentru PERPETUUM COMIC, primele telegrame transmise de astronautul Argus, pilot al misiunii spaţiale „Colomba", care a descoperit planeta Maturn. Datorită dificultăţilor de transmisie astrală, textele sînt lapidare şi, cum echipajul urmează să revină la baza lui terestră, Icarida, după trimiterea lor la tipar, nu putem oferi, deocamdată, amănunte suplimentare. Aşadar...

KIBINI:
Forţe de intervenţie rapidă

Aici, Argus! Transmit din atolul Kibini, amplasat în centrul Oceanului Placid, cel mai întins „continent albastru" al planetei Maturn.

Am călătorit spre atol la bordul rachetei locale „Obuzero" („Albatros") şi, abia debarcaţi pe astrodromul Kibini, am fost întîmpinaţi de ştirea serviciilor meteo despre iminenta declanşare a taifunului „An-Mona". Guvernatorul Tonga Mururoa ne-a explicat că, lăsat în voia lui, uraganul ar fi putut distruge plantaţiile de arbori de cerneală, principala sursă de devize a kibinezilor, iar ploile torenţiale dezlănţuite de „An-Mona" ar fi erodat ireversibil solul fragil al atolului, păgubind amarnic cei 235 de localnici. În această situaţie, autorităţile din Kibini, consultîndu-se cu guvernul central din Zarai, au apelat la Forţa de intervenţie rapidă (T.I.R., după sigla în limba *sidera*, cea mai răspîndită în Maturn). Combatanţii T.I.R. sînt înalţi experţi puşi sub autoritatea Organizaţiei Statelor Independente Maturna (O.S.I.M.), similară O.N.U. de pe Terra. Ei poartă salopete argintii cu bretele înguste, lejere, să nu le stînjenească mişcările, de unde şi denumirea lor populară „Bretelele verzi" (fără nici o legătură cu faimoasele „Berete verzi", profilate pe intervenţii armate anti-gherilă).

Sosite, aseară tîrziu, cu fulgeronul, aparat capabil să înconioare Pămîntul pe la Ecuator în mai puţin de un ceas, „Bretelele verzi", sprijinite de savanţii de pe platforma aeriană „Perssing-2", au reuşit, în cîteva ore, să destrame epicentrul taifunului, atacîndu-l frontal şi în adîncime. În numele kibinezilor, guvernatorul Tongo Mururoa a rugat forţa de intervenţie T.I.R. să rămînă pe atol măcar două zile, dar „Bretelele verzi" au declinat politicos invitaţia, scuzîndu-se că normele lor de conduită le interzic „să stea pe capul altora". Trei membri ai T.I.R. au convenit, totuşi, să zăbovească în Kibini pînă a doua zi, ca să asiste la meciul de fotbal dintre echipa locală „Pitonii" şi „Cobra" din Mările Sudului.

TURBION:
Afacerea „Condorgate"

Aici, Argus! Marea metropolă din Nayadele de Nord, Turbion, capitala Ţării Cameria, a devenit prada unei violente dispute între parlament şi executiv, urmărită cu adînc interes de întreaga suflare locală.

Interpreta noastră, Rhea Luz, o tînără cu ochi verzi de pădure şi bucle de aramă, îmbrăcată într-o rochie de „grenada", creaţie la modă a ţesătorilor din Cameria, ne prezenta proiectul de program, cînd la radio s-a anunţat că guvernul va face uz de veto în afacerea „Condorgate". Atraşi de eveniment, am putut afla de la Rhea Luz că mărul discordiei fusese aruncat de Compania pentru Turism Tactic (CON-

TACT), care comandase societății „Benign" proiectul unui avion („Condor", în *sidera)* de amuzament. Cercetătorii firmei furnizoare au pus, ca atare, la punct o navă, botezată „B-1", avînd cam 99 de cai-putere, la bordul căreia puteau fi instalate furtunuri și stropitori. Cu ajutorul acestora din urmă, echipajul ar fi putut face mici farse grupurilor de turiști, amuzîndu-i cu o ploicică artificială. Piloții de pe „B-1" ar mai fi putut arunca sîmburi de fructe sau boabe de piper pe acoperișul caselor în perioada carnavalului, ceea ce, susținea firma la unison cu instituția CONTACT, ar fi sporit distracția, cu efecte îmbucurătoare și asupra încasărilor. Subcomisia senatorială pentru divertisment public a avizat favorabil proiectul „Glumei zburătoare". dar guvernul federal de la Turbion s-a opus cu toată îndîrjirea. Secretarul de presă al cabinetului a declarat textual: „Dacă acest aeroplan glumeț s-ar *impune,* am ajunge, cu vremea să-l folosim nu numai pentru farse de gust îndoielnic între compatrioți, ci, probabil, și pe seama unor națiuni străine, ceea ce ar fi degradant.".

— „B-1" nu va trece, a spus Rhea Luz, pe un ton de verdict.

MONTEGARU: Cupă cu cîntec

Aici, Argus! De la Turbion am fost nevoiți să luăm un galaxi-taxi spre a prinde finala campionatului planetar de fotbal, programată la Montegaru, în Miruna, adică la o distanță de 15 mii de kilometri spre sud-vest.

Orașul, desfășurat la poalele munților Karagurao, la fel de înalți ca Himalaya, era deja împărțit în trei tabere. Prima dădea ca sigură victoria echipei din Karmyna, zisă „Clanul vrăjitorilor", care mai cucerise titlul de trei ori. A doua tabără mergea pe mîna „ursilor" din Petunia, „stiliști ai jocului bărbătesc" și revelația calificărilor, în timp ce a treia era nedecisă. Stadionul din Montegaru, avînd o capacitate de 250 000 de locuri numerotate, fusese completat cu patru „tribune volante" și 63 000 de „parașute staționare", dar cererea de bilete rămăsese ofensivă. Trei ediții speciale ale ziarului „Balonul Magic" prezentau jucătorii și rezervele, dar taman cînd redactorul-șef al cotidianului sportiv își cerea, la televizor, scuze că omisese arbitrii jocului, a intervenit lovitura de traznet: finala trebuia amînată!

Într-o declarație făcută corespondenților înmărmuriți, liderul Federației Maturne de Fotbal, Faultinio Tunaro, a spus, cu o voce sumbră, că decizia fusese luată sub presiunea maselor de spectatori din întreaga planetă, îndeosebi a tinerilor maturni, care nu vroiau să piardă nici în ruptul capului concertul extraordinar al „divinei pianiste Roua Tao", care urma să evolueze sub bagheta celebrului compozitor și dirijor altin Brayo Thaigama. Ori, concertul și cupa fuseseră programate, din întîmplare, la aceeași oră, ambele fiind radio-televizate (pe canale diferite). Cum concertul nu putea fi reprogramat, artiștii fiind așteptați în alte cincisprezece țări, în cadrul unui turneu-maraton, a fost amînată finala Cupei.

Se pare că știrea nu a dezamăgit suflarea din Montegaru. La căderea nopții, imediat după anunțarea ei, mari grupuri de fete și băieți au format un „lanț uman" în jurul Palatului de Concerte, cîntînd în cor „Dați Cupei o șansă..."

GRAMOTONA: Parada rachetelor

Aici, Argus! Exprimîndu-se interesul pentru racheto-experiențele din Gramotona, anunțate de ziarele din Miruna, am fost îndemnați să luăm fulgeronul de Okigawa, orașul de reședință al Asociației pentru Testări Riscante (ASTERISC). Am ajuns destul de repede la Gramotona, care înseamnă „Sprinceană de mărgean", unde am fost întîmpinați de profesorul Dubio Delfronte, membru al juriului. Dînsul ne-a explicat că Gramotona este un atol artificial, construit special de ASTERISC, cu trei decenii în urmă, pentru experimentarea mijloacelor balistice de transportare la țintă.

Curiozitatea noastră ajunsese la culme, cînd au început testările pe poligon. Primul examen l-a trecut cu succes „Cruza", numită „racheta de alinare", un aparat de vreo zece kilograme, în formă de seringă și care transportă, cu viteză cosmică, furnituri medicale pentru persoanele în primejdie aflate în locuri greu accesibile. „Cruza" a poposit lin într-un rucsac obișnuit atîrnat pe un cuier. A urmat „Pegas-5", o „misilă fugară" acoperind 10 mii de kilometri în 33 de secunde și utilizată pentru mesaje urgente scrise. Racheta „Gameloa" („Surpriza") se

deplasează spre cabane montane, insule de corali ori așezări de savană, la cererea iubitorilor de divertisment, ea purtînd un registru variat de cîntece, versuri, aforisme și vorbe de duh. „Atlas" servește la polenizarea artificială pe ogoarele boreale, iar „Alerta-3A" semnalizează marinarilor apropierea furtunii.

Maturnii mai posedă cam 750 de sisteme de rachete, intercontinentale, pentru transporturi de urgență, intermediare, pentru turism și comerț, tactice, pentru deplasări rapide pe distanțe mici, „de teatru" pentru turnee artistice, și multe altele.

— Dar, am întrebat gazdele, rachete militare, adică de atac sau de apărare, să zicem, nu aveți?

Profesorul Dubio Delfronte a reflectat o clipă, înainte de a spune:

— Ce să facem cu ele?

GIUMBO: Știri curente

Aici, Argus! Ca să ajungem la aeroportul Giumbo, am luat un tele-mobil, în care aveam să ascultăm la radio primul buletin de știri al zilei. Am reținut, pe scurt:

— Grupul de comando „Starmis" a reușit să tracteze în spațiul maturn un nou asteroid, bogat în minerale nobile și utile.

— Constructorii tunelului suboceanic „Torpyla" („Peștera"), lung de 325 de kilometri și cu 24 piste de circulație, au declanșat asaltul final pe ultimii cinci sute de metri.

— Statele subecuatoriale, care strîng două-trei recolte de cereale pe an, au decis să depună surplusurile la Fondul Internațional de Rezervă Alimentară (F.I.R.A.), administrat de O.S.I.M.

— Academia din Norvaldo și-a cerut public scuze istoricilor din Framinia pentru o inadmisibilă eroare de tipar. În volumul XXV al Tratatului de istorie universală editat la Torvaldo, numele cetății legendare framine Gent Iulia fusese transcris într-un singur cuvînt, greșeală socotită „intolerabilă și indecentă".

Aici, Argus! Vă mulțumesc pentru recepție.

ERMA BOMBECK (Republica Sud-Africană)

LAPSUS ÎN FAMILIE

Acum cîteva săptămîni am citit un articol deprimant în care se afirma că, după vîrsta de 40 de ani, numărul de celule nervoase pe care le pierdem în fiecare zi ajunge la cîteva mii... sau parcă la cîteva milioane. Cu două săptămîni în urmă probabil că aș fi știut exact dacă e vorba de mii sau de milioane.

Am discutat cu contemporanii noștri și am aflat că și ei își amintesc cu greutate unele nume, locuri și date, cu o singură excepție însă. Ei formează cupluri care, împreună, pot completa o propoziție. Ce nu-și amintește un partener, își amintește celălalt.

Eu și soțul meu uităm exact același lucru în același timp. Mai rău e că el se folosește de asta ca să mă scoată din sărite.

Nu de mult ne petreceam vacanța în Tel Aviv. Plimbîndu-ne pe stradă, am văzut un cinematograf la care rula un film cu un actor

ROLAND JAGER (RDG)

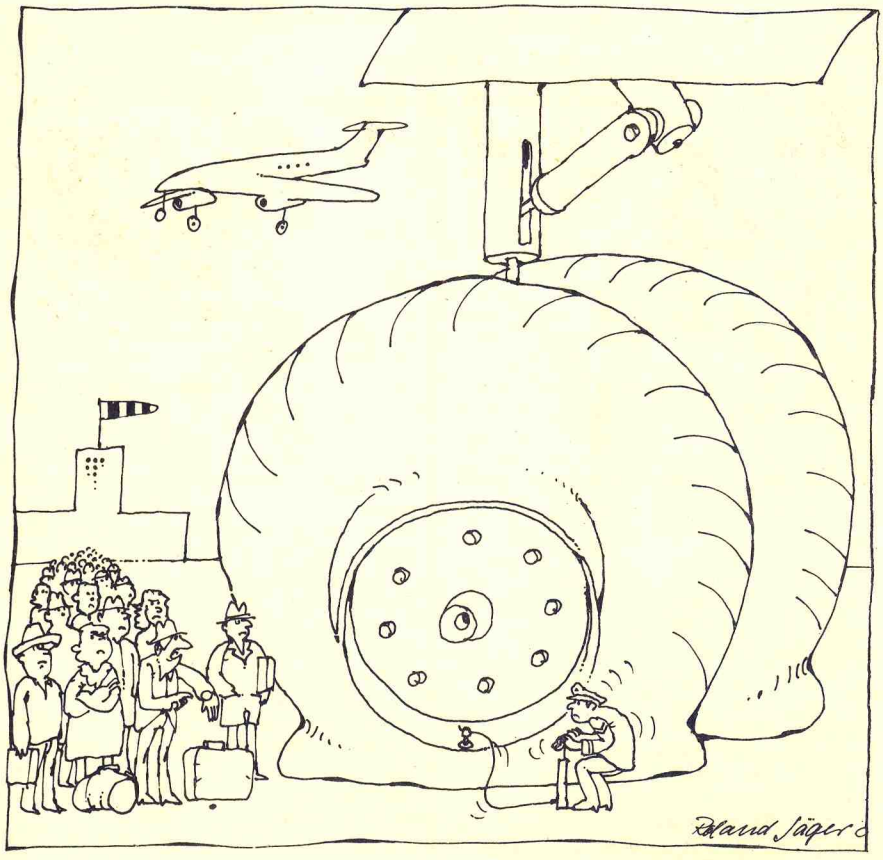

american foarte cunoscut. Numele lui era trecut în ebraică.

— Ia te uită, spuse soțul meu. Ăsta nu-i... cum îl cheamă?

— Iar începi? i-am replicat eu.

— A jucat în „Arthur", cu Liza Minnelli.

— Nu vezi că nu te-ascult? Fredonez ceva.

— Are haz tipul. Hai, ajută-mă! Cred că numele lui începe cu B.

— Ba nu începe cu B. De asta sînt sigură.

— Atunci cu ce începe?

— Nu știu.

Trebuie să fi mers în tăcere vreo 35 de minute înainte de a-i spune:

— Dudley Moore și dac-ai să-mi mai faci asta să știi că dispar din viața ta și n-ai să mă mai vezi niciodată.

— Ce te burzuluiești așa? Săptămîna trecută nu mi-am adus eu aminte de Telly Savalas?

— Mare scofală! Dacă nu-mi aminteam eu cum îl cheamă pe cel de-al șaptelea pitic, te mai chinuiai și acum.

— Bănuiesc că numele vecinului care locuia chiar lîngă noi, pe B-dul Holly, la începutul căsniciei noastre, nu contează, fiindcă mi l-am amintit eu.

— Eu luasem literele alfabetului la rînd. Sigur mi l-aș fi amintit cînd ajungeam la T.

— Uneori mă gîndesc că n-ar fi trebuit să ne căsătorim niciodată.

— Cum? Și să nu-i mai avem pe Betsy, Andy și pe... cel mic?

— Sper că glumești. Începe cu S.

După cîteva minute, am zis:

— Matt.

— Hai să nu mai discutăm un timp, a propus soțul meu.

În românește de
PETRU IAMANDI

ARBEN KALLAMATA (Albania)

S-a strecurat printre noi atît de discret, încît nimeni n-a observat-o. Discret, dar decis, fără să întrebe pe nimeni dacă o acceptăm sau nu. La început suavă, zîmbitoare, cu un surîs cuminte, după care a devenit încăpățînată și arogantă. Ciudat e că, atunci cînd ne-am dat totuși seama cine era în realitate, a fost imposibil s-o mai alungăm. Devenise stăpînă pe noi. Dintr-un joc agreabil, ce-ți făcea plăcere, se transformase într-o tortură insuportabilă, într-o epidemie generală. Dacă i-ai fi închis ușa, intra pe sub ea, dacă ai fi blocat ferestrele, pătrundea pe unde nu te-ai fi așteptat.

Cel mai grav s-a îmbolnăvit însă directorul școlii noastre. Ne durea să-l vedem așa, mîndreț de bărbat, cu călcătura apăsată, învins de ea ca de o boală incurabilă, ros pe dinăuntru, dezorientat și fără pic de speranță. I s-a supus cu o pasiune morbidă (și trebuie spus aici că ne-a impus-o și nouă, profesorilor școlii, profitînd, cînd era cazul, de autoritatea lui de director), cu o energie ce i-a secat puterile și acesta a fost principalul motiv al „mutării" lui acolo unde a fost mutat.

La început ne-am trezit cu cîteva plicuri simple, oficiale, fără timbre, dar cu ștampile pe fiecare colț. De obicei, directorul le deschidea în fața întregului colectiv. Eram un colectiv mic de profesori dintr-o școală de țară și directorului nu-i

WOODY ALLEN (S.U.A.)

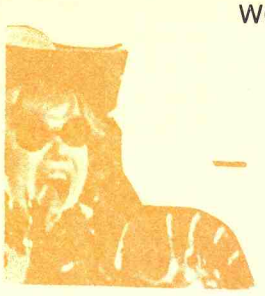

CONCLUZII LA CRIMA ORGANIZATĂ

Crima organizată este o năpastă pentru națiunea noastră. În timp ce o sumedenie de americani tineri sînt ademeniți de o carieră de criminal cu promisiunile ei de a oferi o viață ușoară, majoritatea criminalilor trebuie să muncească de fapt ore multe, obositoare, deseori în clădiri fără aer condiționat. Identificarea criminalilor e problema fiecăruia dintre noi. Ei pot fi recunoscuți de obicei datorită butonilor de manșetă mari și imposibilității de a se opri din mîncat, atunci cînd omul de lîngă ei e lovit de o nicovală, care cade de sus. Cele mai eficiente metode de combatere a crimei organizate sînt:

1. Să spui criminalilor că nu ești acasă.

2. Să chemi poliția ori de cîte ori ți se adună în salon un număr neo-

era greu să ne strîngă ori de cîte ori credea de cuviință. Așa încît aveam mereu ședințe, mai ales în ultima vreme. Nu știu, și probabil că am greșit neîntrebînd, dacă și pînă acum au venit astfel de plicuri la noi în școală. Eram tînăr și n-am dat importanța cuvenită acestui fapt.

Apoi, încetul cu încetul, totul a început să se schimbe. Plicurile erau deschise febril; mîinile directorului tremurau și dădeau semne de nerăbdare. După o vreme, a început să le deschidă rupîndu-le muchia, apoi tăindu-le cu un briceag și, mai tîrziu, aproape sfîșiindu-le, pînă ce a ajuns să vină la ședințe cu plicurile deschise și conținutul știut pe dinafară. Adesea, și asta s-a întîmplat după o vreme, cînd totul părea compromis și era clar că directorul nostru fusese atins de o boală incurabilă, în locul plicurilor primeam telefoane. Convorbiri lungi și istovitoare (pentru că nici telefoanele nu funcționează cum trebuie), în cursul cărora directorul lua notițe amănunțite, repetînd tare ceea ce spunea persoana de la capătul celălalt al firului. Nu mai știu de cîte ori l-am găsit pe director în postura aceasta, cu bărbia aplecată spre stînga ca să țină receptorul, scriind cu repeziciune cu mîna dreaptă, absent la tot ce se întîmpla în jur.

Îmi amintesc doar că scrisorile erau scurte, cu cîteva dispoziții ce păreau absolut necesare și ușor de îndeplinit. Apoi dispozițiile s-au înmulțit: de două ori pe trimestru, de trei ori, o dată pe săptămînă... Și, în plus, cerințele deveneau mereu tot mai ciudate, așa încît am început să credem că însuși directorul, atins de boala neiertătoare, își trimitea singur multe dintre ele, din nevoia de a munci mai mult și mai bine. Nu pot să nu spun că o parte din aceste îndoieli ni s-au adeverit mai tîrziu.

Primele scrisori erau simple de tot. Se cerea, de pildă, să se comunice procentul elevilor promovați pe trimestru sau pe întregul an școlar, media fiecărei clase la cutare materie, media generală pe clase. De regulă, întocmeam statisticile acestea în timpul liber, cînd aveam vreo „fereastră" sau după ore. Oricum, nu ne răpeau prea mult timp. Directorul strîngea datele furnizate de noi, le prelucra și le trecea într-un tabel centralizator. Desigur, sarcina lui era mai grea, pentru că trebuia să întocmească situația la nivelul întregii școli. În vreo două rînduri i-am propus să-l ajutăm, dar el n-a acceptat cu nici un preț. Se pare că munca aceasta îi dădea o oarecare satisfacție, care, mai tîrziu, s-a transformat într-o manie sinistră, ce l-a dus la pierzanie.

Apoi, înmulțindu-se, cerințele

bișnuit de oameni de la Compania siciliană de spălat rufe și încep să cînte.

3. Urmărirea convorbirilor telefonice.

Urmărirea convorbirilor telefonice nu poate fi folosită orbește, însă eficacitatea ei poate fi ilustrată de această transcriere a unei conversații între doi șefi ai Mafiei din regiunea New York-ului, ale căror telefoane erau supravegheate de F.B.I.

Anthony: Alo? Rico?
Rico: Alo?
Anthony: Rico?
Rico: Alo.
Anthony: Rico?
Rico: Nu te aud.
Anthony: Tu ești, Rico? Nu te aud.
Rico: Poftim?
Anthony: M-auzi?
Rico: Alo?
Anthony: Rico?
Rico: E o legătură telefonică proastă.
Anthony: M-auzi?
Rico: Alo?
Anthony: Rico?
Rico: Alo?
Anthony: Alo, centrala, ne-ați făcut o legătură telefonică proastă.
Centralistul: Puneți, vă rog, receptorul în furcă și formați numărul din nou, domnule.
Rico: Alo?

Datorită acestei dovezi, Anthony (Peștele) Rotunno și Rico Panzini au fost condamnați și își ispășesc în prezent o pedeapsă de cincisprezece ani la Sing Sing pentru posesiunea ilegală a districtului Bensonhurst.*

În românește de
PETER SRAGHER

** District al unui cartier din New York. (N. trad.).*

acelea au devenit mai sofisticate. Trebuia să comunicăm cîți elevi cu media patru, cinci, șase... pînă la zece avem la fiecare materie, în fiecare clasă, la toate materiile pe toată școala și pe toată școala la materii diferite. Firește, mediile ieșeau cu zecimale, iar noi le rotunjeam. După care nu le-am mai rotunjit.

A început să nu ne mai ajungă timpul liber și, de voie, de nevoie, lucram în timpul afectat pregătirii personale, întocmirii orarelor și planurilor de muncă, pe care, se înțelege că le făceam de mîntuială. Au venit, însă, și vremuri mai grele. Se cerea: „Cît la sută dintre elevii cu zece au luat cîte 1,2,3,4,5... de zece, de opt, de șapte...; Cît la sută dintre elevii cu nouă au luat cîte 1,2,3,4,5... de zece, de nouă, de opt..." și așa mai departe. Erau însă și altfel de cerințe: „La cît prevedeți media materiei pe care o predați, pe fiecare clasă; la cît prevedeți media clasei la care sînteți diriginte, pe toate materiile etc. etc... la finele lui septembrie, octombrie, noiembrie... pe primul trimestru, pe al doilea... la sfîrșitul anului? Cîți elevi cu note de zece, de nouă, de opt... veți avea în septembrie, octombrie, noiembrie..., la sfîrșitul primului trimestru..."

Pare nițeluș sîcîitor, nu? Trebuia să răspundem la toate aceste întrebări și n-aș spune că era sîcîitor, în comparație cu ceea ce avea să vină mai tîrziu. Sînt de acord că, dacă n-am fi avut cele două mașini de calculat, lucrurile ar fi luat o întorsătură urîtă. Totuși, chiar și cu ele, nu ne descurcam ușor. Planurilor și orarelor li s-a pus cruce definitiv. Am început să calculăm în timpul orelor de clasă, cînd elevii lucrau la tablă sau cînd răspundea cîte unul a cărui notă o „știam" dinainte. Iar aceștia deveneau tot mai numeroși. Pe de o parte, pentru că nu ne ardea de ascultat, iar pe de alta, ca să cîștigăm timp. S-a trecut apoi la activizarea elevilor. La început, a celor cu media zece, apoi a mediocrilor și, în final, a întregii clase. Oricum, ăsta era un lucru bun. Angajîndu-i în astfel de calcule, făceam cu ei un fel de practică la matematică. Ba chiar o practică foarte concretă, fără cărți și teorie, fără...

În timp ce sărmanul nostru director muncea de unul singur. Da, da, singur. Și, din păcate, nu lucra nici cu mașina de calcul, în care n-avea încredere. Între timp, cerințele se îndeseau: „Cît la sută dintre elevii cu zece au părinții cooperatori, funcționari, muncitori (sau, mai concret, de exemplu, șefi de cadre, contabili, tractoriști, zootehniști etc.)" La fel pentru elevii cu nouă, cu opt, cu șapte...

Tocmai în aceste momente am avut marea îndoială. Întrebările

DIMITĂR CIUDO (Iugoslavia)

erau atît de ciudate, atît de înfricoșătoare și de monstruoase, încît, dacă le-ai fi visat într-o noapte, n-ar fi fost exclus să faci din pricina lor infarct. Și, adevărul e că nouă, profesorilor, ele ni se înfățișau cel mai adesea noaptea, aproape în fiecare noapte, dar, din fericire, nimeni n-a pățit nimic. Asta din cauză că microbii ni s-au inoculat dozat, creindu-se în creierul fiecăruia un fel de imunitate. Totuși, pot să afirm că farmacistul din sat este martor că în perioada aceea cererea de valium, luminal și chiar de trinitrină a sporit considerabil.

Cu directorul nostru lucrurile se petreceau puțin altfel. El stătea bine cu inima și, în plus, avea impresia că suprasolicitarea și tensiunea nervoasă i se localizaseră și acționau numai în celulele cerebrale. Concret, multe solicitări din ultima vreme, deși formulate în același stil, vădeau o altă mînă. Așa au fost: „Cît la sută dintre elevii cu zece, nouă, opt, șapte... stau în prima bancă, în a doua, în a treia...? Cît la sută dintre elevii cu nota nouă stau pe rîndul dinspre fereastră, de la ușă, din mijloc? Cît la sută dintre elevii cu opt stau în partea din stînga a băncii, cît la sută în dreapta? Cît la sută dintre elevii cu șapte au bunici, frați, surori care stau acasă (și din ce total)...?" Mai erau și multe alte cerințe, a căror rezolvare te-ar fi putut ajuta substanțial să stabilești aportul unghiului sub care cădeau razele de soare pe bancă, numărului membrilor de familie, numărului etajelor casei, distanței pînă la școală, numărului de la pantof, înălțimii personale sau grosimii saltelei, aportul acestora, deci, la bunul mers al lecțiilor...

Mi-e rușine s-o spun, dar, de dragul adevărului, trebuie să mărturisesc că am hotărît să-l supraveghem pe directorul nostru. Poate că nu vă vine a crede că am făcut asta în interesul lui, dar vă declar cu toată sinceritatea că nu am premeditat nimic. Vroiam doar să preîntîmpinăm vreun necaz și mai mare. Poate că a fost cam tardiv, dar, oricum, eram convinși că nu e totul pierdut. Și ce n-am făcut! Așteptam înfrigurați și am fi dat orice pentru a evita solicitări precum: influența cantității de ouă consumate, a numărului de linguriță de zahăr puse dimineața, în lapte, a fotbaliștilor preferați etc., asupra procentului de promovabilitate și mediei fiecărui elev, mediei pe clasă și pe școală... Nu, nu, eram siguri că nu le-am fi făcut față nici noi, stagiarii. Iată de ce ne-am îngăduit, cu conștiința curată, să-l supraveghem pe director.

Din ținerea sub observație a cabinetului său n-a apărut nici un indiciu interesant. Dinăuntru se au-

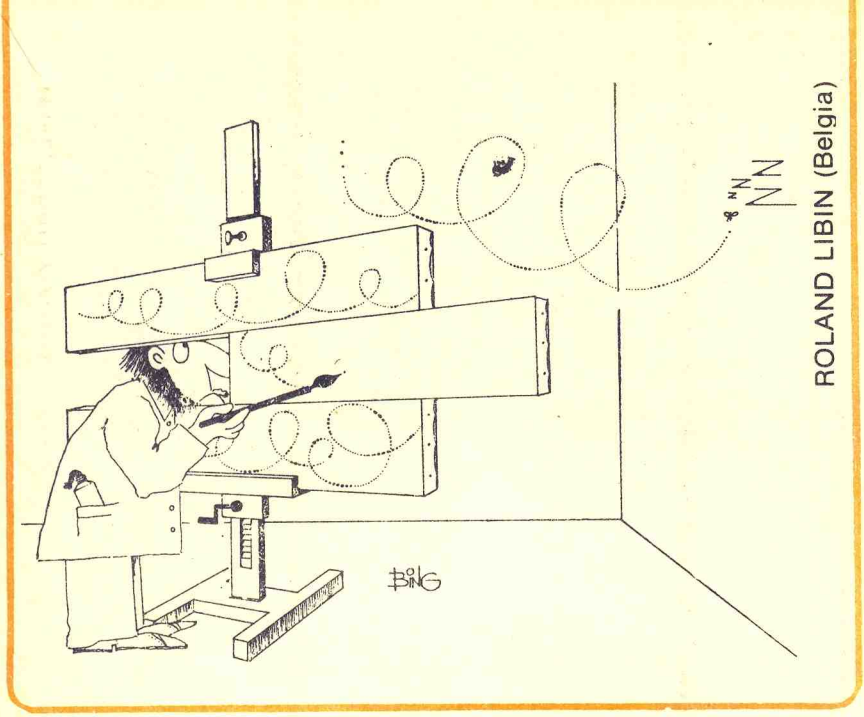

zeau doar cifre și procente ce se repetau și se repetau, se adunau și se scădeau, se împărțeau și se ridicau la putere, creșteau ulterior și scădeau la zero, erau introduse în paranteze sau fracționate... Trebuiau supavegheate orele de clasă. Iată și scena pe care s-a desfășurat acea lecție memorabilă. O clasă obișnuită, cu directorul-profesor la catedră și, în spatele ușii, doi-trei profesori ascultînd cu atenție, unul la gaura cheii, altul la crăpătura dintre toc și ușă, iar al treilea cocoțat pe spinarea celorlalți doi.

— Ce procent de absenți avem astăzi? întreabă directorul.

Din mijlocul clasei se ridică un elev cu o hîrtioară în mînă:

— Lipsesc 5 la sută dintre elevi. Media 6,37 are 20 la sută din familie — sora cea mică — bolnavă și, deoarece restul de 80 la sută e la serviciu a rămas acasă pentru a-și îngriji sora. Iar 8,22 a prezentat un certificat medical, conform căruia are de stat la domiciuliu 33,333% din zilele săptămînii.

— Bine 9,87, stai jos (elevii nu erau strigați pe nume, ci cu cifra mediei pe care o aveau). Cît la sută dintre elevi vor să răspundă benevol? Cum, zero la sută? Culmea! Așa vreți voi să ridicați media clasei? O să faceți școala de rîs. Clasa voastră are 7,5 la sută repetenți. Hai, tu, 7,002. Iar voi, ceilalți închideți cărțile sută la sută, pentru că altfel o să vă articulez cîte un 20 la sută, să vă cruciți.

„7,002" se ridică și începe să vorbească din lecția de zi:

— În Africa trăiesc multe specii de animale și păsări, dintre care putem aminti elefantul, leul, maimuța...

— Stai, stai! Ce tot spui acolo? îl întrerupe directorul.

— Așa scrie în manual...

— Da' ce, asta v-am spus eu? Nu v-am predat cu cifre și detalii? Ia spune-mi, cît la sută din animalele lumii trăiesc în Africa? Cît la sută dintre ele sînt lei, girafe, maimuțe și elefanți. Care este media de viață, greutatea medie, înălțimea și viteza medie de deplasare a fiecăreia dintre ele?

— ...

— Stai jos! 40 la sută! Deoarece a trecut 50 la sută din oră, continuăm cu explicarea lecției următoare.

Exact în momentul acesta a avut loc evenimentul despre care se mai vorbește și azi. Cei trei profesori deschiseră brusc ușa și-l scoaseră afară, pe brațe, pe directorul care preda. Elevii stăteau uluiți în picioare, în timp ce „victima" urla protestînd că nu e corect să lase neexplicat restul de 63,24 la sută din lecție..

În românește de
MARIUS DOBRESCU

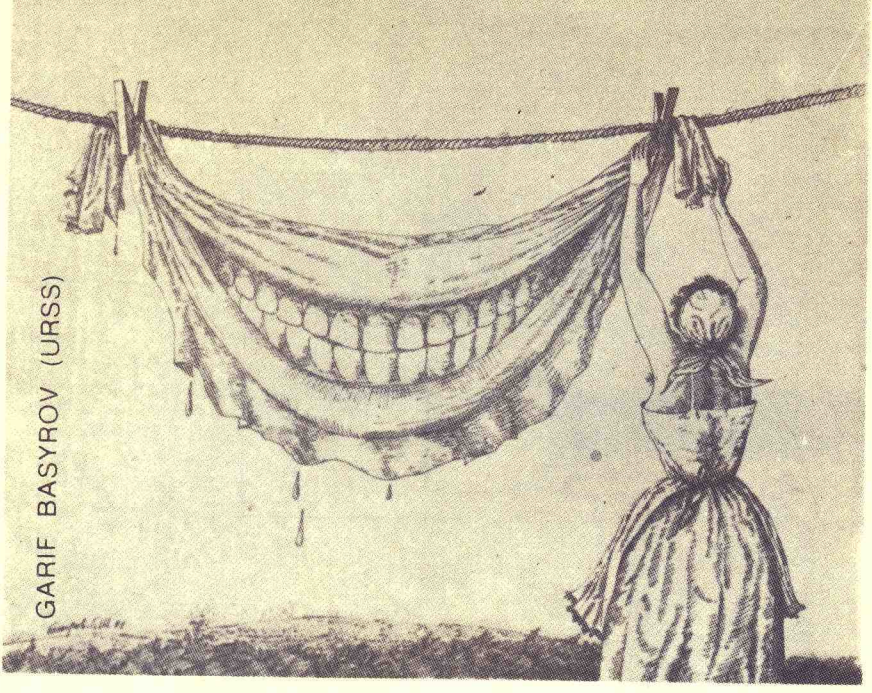

GARIF BASYROV (URSS)

ED BLISS (S.U.A.)

ÎN ROMA ANTICĂ

Există mai multe teorii referitoare la Căderea Imperiului Roman. Unii spun că a fost din pricina agriculturii slab dezvoltate, alţii afirmă că din cauza corupţiei politice, alţii pun totul pe seama schimbărilor de climă, sau explică această prăbuşire prin faptul că romanii erau foarte încrezători în forţele proprii.

Ei bine, am şi eu o teorie pe care o voi expune chiar acum, în cele ce urmează. Căderea Romei s-a datorat cifrelor romane.

Acum cifrele romane nu ne mai dau multă bătaie de cap pentru că avem rareori de-a face cu ele: le vedem numai pe clădiri sau, cînd mergem la cinematograf, le observăm pe peliculă, indicînd anul în care a fost turnat filmul. De pildă „MCMXLIX". Dar romanii îşi băteau capul cu ele tot timpul.

Imaginaţi-vă numai condiţia gospodinei romane în secolul I era noastră. Se trezeşte cînd ceasul deşteptător indică ora VI, se duce la bucătărie şi începe să pregătească micul dejun. Fixează aragazul la gradaţia CCCL şi pune cîteva chifle în cuptor. După vreo XX minute începe să miroasă a pîine arsă. Aleargă la aragaz şi găseşte chiflele prefăcute în scrum — fixase cuptorul la gradaţia CCCL considerîndu-l pe L drept cinci sute şi scăzînd trei C, rămînînd două sute de grade.

Acum era prea tîrziu ca să mai poată face ceva (peste XXXV minute soţul trebuia să prindă trenul de VII:VL spre oraş), aşa că puse nişte ouă la fiert.

În timp ce îşi aranja barba, soţul îi spune:

— O să am o zi grea la birou azi.

— Ce ai spus, dragule? Merg greu afacerile?

— Avem nişte încurcături. Continuăm să primim facturi pentru lucruri pe care firma le-a achiziţionat în luna ianuarie.

— Dar de ce asta?

Epitaf
Aici e poate locul, nu?, cel mai plăcut din lumea asta,
Căci el îmi crește florile și îmi acoperă nevasta.

(Anonim)

epitafuri

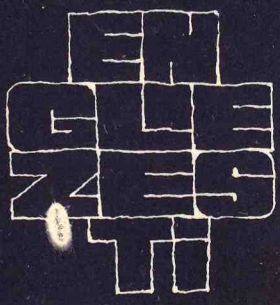

Epitaful soției
Să te urmez, e mult prea complicat.
De unde știu ce drum ai apucat?

(Anonim)

Epigramă-epitaf pentru soția lui
Aici nevastă-mea-i înmormîntată.
De-aici să n-o urniți nicicum!
Aici de liniște-i înconjurată...
Așa cum sînt și eu acum.

(John Dryden)

Epitaf propriei persoane
Alături de acest canal am fost înmormîntat,
Amicii să mă poată plînge cu adevărat.

(William Blake)

În românește de
PETRU IAMANDI

— Vechea poveste — cifrele romane! Cel mai bun contabil al nostru a clacat tot încercînd să împartă CXLVIII la LXVII. Alți doi lucrători și-au spart capul trei zile încercînd să înmulțească DCLXVI cu IX.

— Acum înțeleg la ce te referi.

— Dar ceea ce mă îngrozește și mai mult este faptul că Senatul de pe Capitoliu a hotărît o majorare a prețurilor cu III la sută. Îți poți imagina ce muncă ne așteaptă ca să înmulțim totul cu III? Pentru numele lui Jupiter, trebuie să facem ceva! Simt că nu mai rezist!

— Știu, dragule. Și noi, femeile, avem problemele noastre. Uite, chiar ieri după amiază ne-am întîlnit la club și am încercat să învățăm jocul acela nou, canasta. Totul a fost bine, pînă cînd a trebuit să facem adunarea finală. Nici una dintre noi nu a reușit! Am numit un comitet pe care l-am însărcinat cu aceasta pînă la întrunirea următoare. Dacă va reuși pînă atunci, vom putea juca și turul următor. Dacă nu, cred că va trebui să jucăm fără a mai socoti punctajul.

Între timp soțul mînca oul fiert timp de IV minute și continua să se plîngă.

— Și nouă ni s-a întîmplat la fel aseară la popice, spuse el amărît. Echipa noastră juca împotriva Cartaginei și cearta a început cînd am făcut adunările: IX plus VIII plus IX... Cred că va trebui să ne retragem din ligă. Și toate astea din pricina blestematelor de cifre romane!

Apoi soțul își puse toga și își sărută soția la plecare, rămînînd amîndoi indispuși de aceste cifre care îngreunau buna desfășurare a treburilor în fiecare cămin roman.

De aceea cred că ar trebui să le eliminăm complet din viața noastră. La urma urmei tot ce se dovedește inutil în secolul I va rămîne identic și în secolul XIXL. Dar ce se va întîmpla în anul MCMXXXXX? Nu, nu se scrie așa, ci MCML — sau MLMC. Ei, vedeți la cîte confuzii putem ajunge numai din pricina acestor cifre?

În românește de HERMINA ANGHELESCU-MACOVEI

MARCO SALUSTRI (Italia)

SOMERSET MAUGHAM
(Anglia)

MABEL

Mă aflam la Pagan, în Burma, de unde am luat un vaporaș spre Mandalay. Cu cîteva zile înainte de a ajunge, cînd vasul a ancorat pentru o noapte lîngă un sat, m-am hotărît să cobor. Căpitanul îmi spuse că acolo se află un club simpatic unde mă puteam simți ca acasă; oamenii erau obișnuiți să primească străini de pe vasele care ancorau iar administratorul era un om tare cumsecade; puteam juca și o partidă de bridge. N-aveam nimic de făcut așa că m-am suit într-o birjă și am pornit spre club. Acolo, un om care stătea pe terasă m-a întrebat ce aș vrea să beau. Am luat un whisky și m-am așezat. Omul era înalt, slab, bronzat, cu o mustață mare și purta un șort și o bluză kaki. Am aflat curînd și cum îl cheamă, căci administratorul cel cumsecade l-a întrebat: „Mai știi ceva de nevastă-ta, George?" Ochii celuilalt s-au aprins. „Da, tocmai am primit cîteva scrisori. Se distrează excelent". „Ți-a spus să fii liniștit?" George a dat ușor din cap și — poate însă m-am înșelat — parcă a suspinat. „De fapt, mi-a spus... cum să zic... sigur, mă bucur pentru vacanța asta a ei; și-a dorit-o atît de mult... dar mi-e foarte greu". Se întoarse către mine: „Vezi, e prima oară cînd sîntem despărțiți și mă simt ca un cîine părăsit". „De cît timp sînteți căsătoriți?" „De cinci minute". Administratorul clubului rîse: „Nu te prosti, George. Ești însurat de opt ani." După o vreme, uitîndu-se la ceas, George a plecat să-și schimbe hainele pentru seară. Administratorul se uită după el cu un zîmbet ironic și afectuos. „Vorbim cu el cît mai mult de cînd e singur" — îmi spuse. „E foarte morocănos de cînd nevastă-sa a plecat acasă". „E grozav pentru o femeie să știe că are un soț așa fidel". „Mabel e o femeie strășnică". Chemă chelnerul și mai ceru de băut. Apoi, așezîndu-se mai bine în scaun și-a aprins o țigară și-a început să-mi depene povestea cu George și Mabel.

Erau logodiți cînd George s-a întors acasă, în Burma. Hotărîseră să vină și Mabel aici peste vreo șase luni. Dar greutățile au apărut una după alta: tatăl lui Mabel a murit, a început războiul, George s-a înrolat... așa că au trecut șapte ani pînă ce puteau să-și pună iar în aplicare planul căsătoriei lor. George aranjase totul și plecă la Rangoon s-o aștepte. În dimineața cînd vasul trebuia să sosească, George s-a dus pe chei s-o aștepte. Apoi, din senin, l-au cam lăsat nervii. N-o mai văzuse pe Mabel de șapte ani. Uitase și cum arată. Parcă aștepta o străină. Simți ca o lovitură în stomac, genunchii începură să-i tremure. Nu mai putea rezista. Trebuia să-i spună lui Mabel că-i pare foarte rău, dar nu putea să se căsătorească cu ea. Dar cum ar fi putut un bărbat să-i spună așa ceva fetei cu care se logodise de șapte ani și care venea acum de la șase mii de mile distanță ca să se căsătorească cu el? Nu, nu avea nervi pentru asta. Pe George îl cuprinse curajul

disperării și, cum tocmai la chei era un vas ce pleca imediat la Singapore, îi scrise în grabă o scrisoare lui Mabel și, fără bagaje, numai cu ce avea pe el, se urcă pe vas. Scrisoarea suna așa: „Scumpă Mabel, am fost grabnic chemat pentru afaceri și nu știu cînd o să mă întorc. Ar fi mai bine să te reîntorci în Anglia. Planurile mele sînt foarte nesigure. Al tău iubitor, George". În ziua cînd sosi la Singapore și găsi la hotel o telegramă: „Te înțeleg foarte bine. Nu te îngrijora. Cu drag, Mabel", George se mai deșteptă un pic: „Doamne, cred că mă urmărește". Telegrafie la oficiul naval din Rangoon și, desigur, numele lui Mabel era pe lista pasagerilor vasului care se îndrepta spre Singapore. Nu mai era o clipă de pierdut. Sări în trenul spre Bangkok. Dar nu era liniștit. Dacă ea procedase la fel? Era un șlep care pleca a doua zi spre Saigon. Îl luă. La Saigon va fi în siguranță. Era bucuros cînd ajunse la hotel unde, în timp ce-și trecea numele în registru, i se înmînă o telegramă. Erau două vorbe: „Dragoste, Mabel". Suficient ca să-l ia cu fiori. „Cînd e următoarea cursă spre Hong-Kong?" — a întrebat. A mers pînă la Hong-Kong dar n-a îndrăznit să rămînă acolo. A plecat la Manilla, de la Manilla la Shanghai. Dar și aici, de cîte ori ieșea din hotel se aștepta ca Mabel să apară și să-i cadă în brațe. A hotărît să plece la Yokohama. Acolo, la hotel găsi iar o telegramă: „Îmi pare rău că nu te-am întîlnit la Manilla. Dragoste, Mabel". Nu, era peste orice putință. Își făcu iar planuri. Traversă fluviul Yantze pînă la Khung-King. De acolo s-a dus la Hankon și de acolo la Ichang; acolo a schimbat iar vaporul... Era disperat, nu vroia să riște... La patru sute de mile se afla capitala Sîciuan-ului. Se putea ajunge numai pe șosea, iar șoseaua era periculoasă, din cauza bandiților. Numai un bărbat s-ar fi încumetat să facă drumul ăsta. Acolo se va simți în siguranță.

George se uita cu ușurare la zidurile venerabilei cetăți englezești. De pe aceste ziduri, la apus, se puteau vedea munții înzăpeziți ai Tibetului. În sfîrșit se putea odihni. Aici nu-l putea găsi vreodată Mabel. Consulul îi era, din întîmplare, prieten. Avea, de aceea, parte de confortul unei case luxoase și lenevea după obositoarea evadare din Asia. Era în siguranță, liniștit. Săptămînile treceau alene una dupa alta.

NEDZAT KRASNICI
(Iugoslavia)

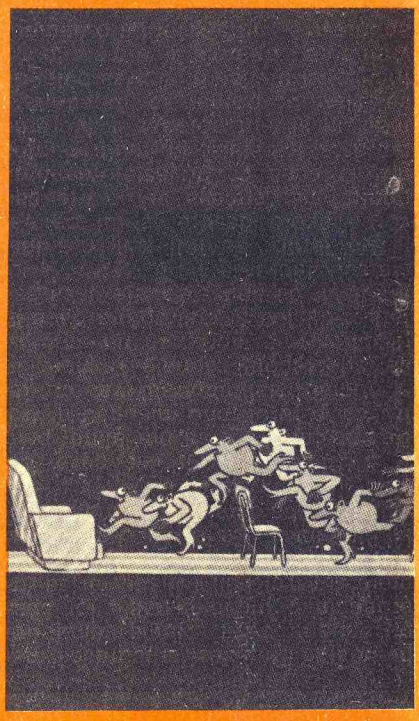

Într-o dimineață, George și Consulul erau în curte. La ușa Consulatului se auzi o bătaie puternică. Portarul deschise. Dintr-o lectică, dusă de patru oameni, sări chiar ea... Mabel. Era proaspătă, radioasă și drăguță. Nu arăta că ar fi petrecut două săptămîni pe drumuri. George încremenise. Era palid ca moartea. Mabel înaintă spre el.: „Bună, George. Mi-a fost teamă că iar n-o să te întîlnesc". „Bună, Mabel" — se bîlbîi el. Nu știa ce să mai spună. Se uita cînd într-o parte, cînd în alta. „Nu te-ai schimbat deloc. Mi-era teamă c-ai să te îngrași sau o să chelești. Bărbații se schimbă... Ar fi fost îngrozitor ca, după atîția ani, să nu mă mai pot hotărî să mă căsătoresc cu tine". Se întoarse spre Consul: „Sînteți Consulul?" „Da." „E în regulă. Sînt gata să mă căsătoresc cu el imediat ce fac o baie".

Zis și făcut!

În româneste de
MIRON POPA

RUBEN HOVSEPIAN
(R.S.S. Armeană)

EVOLUȚIE

În ascensor era întuneric și o liniște cosmică sonoră transmițînd o senzație de imponderabilitate, o liniște care, ca o ureche înzestrată cu memorie, adunase în ea glasuri și sunete de mult stinse, o liniște în care se aflau tropote de copite, cotcodăcit și bătăi de aripi de găini, vuiet de valuri marine și zbateri de pești... Toate acestea, însă, erau părelnice, fiindcă, din cînd în cînd, se auzea cum își trage nasul pionierul Stepan și cum ocărăște fără adresă bătrînica Arusiac. Pipăind bezna, am dibuit capul pionierului Stepan, îmbrobonit de sudoare, i-am mîngîiat părul și m-am minunat de steluțele care scăpărau printre degetele mele, iar tușei Arusiac i-am propus să-și repartizeze ocările în plicuri cu adrese precise. Și, în vreme ce tușa Arusiac alegea primul adresant, eu am încercat să-i risipesc pionierului Stepan frica.

— De ce nu cobori pe scară? I-am dojenit eu. Dac-ai coborî pe scară, probabilitatea de a rămîne în ascensor s-ar reduce la jumătate, nu?

— Parcă n-am rămas destul și la urcat?! spuse pionierul Stepan și, urmînd direcția mîinii mele, se apropie și mi se lipi de picioare ca un miel. În fiecare zi rămîn. De cîteva ori pe zi. Doar în zilele în care nu funcționează ascensorul nu rămîn.

— Președintele asociației de locatari, găsise tușa Arusiac vinovatul. Ia te uită, să rămîi în ascensor de cîteva ori pe zi!...

— Bine — i-am zis pionierului Stepan —, dacă rămîi de cîteva ori pe zi în ascensor, de ce mai tremuri? Doar ai experiență bogată.

— Mi-e frică de-ntuneric, nene — mărturisi pionierul Stepan. Cînd ții ochii-nchiși și nu vezi nimic, n-are de ce să-ți fie frică, da' cînd ții ochii deschiși și nu se vede nimic...

— Administratorul blocului! continuă tușa Arusiac. Ia te uită, să nu vezi nimic cu ochii deschiși!...

— Alaltăieri, pe cînd stăteam în balcon, tu lansai vrăbii de hîrtie. Ce vrăbii minunate erau. Una, mai ales, a plutit vreme îndelungată și, ca o vrabie adevărată, s-a lăsat pe crengile unui plop.

— Ați văzut, da? se bucură, mîndru, pionierul Stepan.

ANDREI STOCK (Polonia)

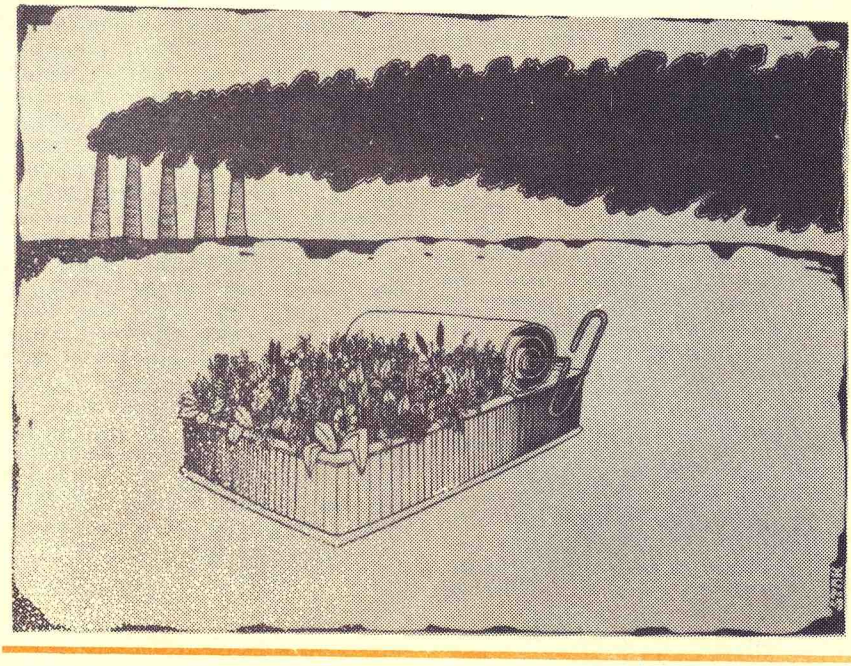

— Sigur c-am văzut. Am așteptat mult să văd ce-are să mai facă, da' n-am rezistat. Și, după vreo două ore, cînd am ieșit iar în balcon, dispăruse din plop...

— A zburat-o vîntul, nene. Dac-am putea zbura și noi — visă pionierul Stepan, care se liniștise. Nu ne-ar mai trebui ascensorul...

În ascensor era întuneric și o liniște sonoră transmițînd o senzație de imponderabilitate, o liniște care, ca o ureche înzestrată cu memorie, trezise în ea glasuri și sunete de mult adormite, o liniște în care se auzeau tropote de copite, cotcodăcit și bătăi de aripi de găini, vuiet de valuri marine și zbateri de pești. Și, în liniștea asta plină de zgomote vechi, am deschis în închipuire ghiozdanul pionierului Stepan, am răsfoit manualele, i-am redescoperit pe trancezul Lamarck, pe englezul Darwin și... cu descoperirea mea pusă la bunct, am exclamat:

— Evrika! Mă rog, de ce să nu putem zbura, Stepan, de vreme ce, conform legii evoluției speciilor, iată, condițiile de viață, ne silesc să zburăm?...

— Mai bine să zboare președintele consiliului popular! interveni tușa Arusiac.

— Cum au apărut animalele acvatice, Stepan? Cum au apărut zburătoarele, reptilele, mamiferele, hî? Știi, nu? Doar n-a fost după voia lor... Le-au silit condițiile de viață și a contribuit tendința spre perfecționare...

Uitînd unde mă aflu, făcui o încercare de a zbura și simții, bucuros, că picioarele mi s-au desprins, pentru o bună bucată de vreme, de podeaua ascensorului, iar capul mi s-a frecat de plafon.

— Încearcă și tu, Stepan — l-am încurajat de sus și, după puțin, l-am îmbrățișat pe băiat în aer. Vezi că sîntem în stare?

— Doamne-Dumnezeule, Sfîntă Născătoare — tușa Arusiac pesemne că îngenunchease în beznă și, din mînă, îi căzu cu zgomot plasa cu borcane de iaurt.

Și, chiar în clipa aceea, se auziră glasuri din lumea de-afară.

— Sînteți în viață, cosmonauților? întrebă chicotind mecanicul ascensorului și, folosindu-se de o rangă, deschise ușa.

Fără să dau atenție eliberatorului nostru, l-am apucat de mînă pe pionierul Stepan și l-am tras vreo două etaje, pînă acasă la mine. Nu vroiam să pierd nici o clipă, nu i-am zis o vorbă nevestei-mi, care rămăsese prostită, fiind conștient că, în momente din as-

GHEORGHI GALOV (Bulgaria)

UNU LA ZERO PENTRU NOI

Sînt în biroul șefului meu; stăm și ne gîndim. Mai exact spus — eu stau și el se gîndește.

— Astfel trebuie privite lucrurile, e clar! Noi întîrziem. Dau din cap în semn de aprobare. Apoi îl întreb:

— Numai o dată?

Vorbele mele nu-i prea convin, dar frumoasa noastră prietenie biruie și el devine sincer:

— Nu. noi am întîrziat întotdeauna. Nu, nu fatal. Niciodată fatal. Am întîrziat puțintel — să spunem, zece minute.

— Dar mereu am fost pe primul loc.

Șeful mă privește mînios și spune:

— Poveștile astea nu sînt pentru mine. Nu mai avem de ales. Vom recunoaște întîrzierea.

Îmi aprind o țigară și tac. Șeful continuă.

— Cînd cu ani în urmă, noi lucram la generatoare cu gaz, ei treceau la receptoare cu lămpi și emițătoare. Cînd am asimilat lămpile, ei abandonau tranzistorii și treceau la circuite integrate.

— Astăzi, spuse șeful și noi lucrăm la echipamente complexe și la calculatoare. Dar ei, iar sînt cu zece minute înainte. Bioroboți, sisteme cu autoprogramare... Nu se poate să nu existe o ieșire. Altfel mergem spre rău.

tea, cînd tu eşti gata să-ţi iei zborul, iar cel din faţa ta nu, singura soluţie este chiar să zbori, căci, dacă-ncerci mai întîi să explici, atunci există o foarte mare probabilitate să-ţi termini ideea în faţa bărbii fluturînde a profesorului blajin care le arată studenţilor în halate albe cazul unei victime umane obsedate de o idee fixă.

— Nu-ţi fie teamă, Stepan — i-am zis pionierului Stepan în balcon. Cînd vezi că mi-am luat zborul, porneşti şi tu...

Dintr-un salt, sării pe parapet şi, bătînd din braţe, începui să zbor.

— Hai, Stepan — am strigat eu din plutirea mea plăcută.

Nevastă-mea, în balcon, îşi pierduse cunoştinţa. Tuşa Arusiac o ciupea, o pălmuia şi, cu mîna liberă, îl trăgea pe pionierul Stepan de pantaloni. Pionierul Stepan, însă, scăpă cu abilitate din ghearele bătrînei şi apăru curînd lîngă mine.

— Zburăm, nene! ţipa pionierul Stepan.

Dacă zborul meu putea fi considerat o nebunie, o iluzie, cel al pionierului Stepan, în schimb, era o realitate. Atîrnîndu-şi de gît plasa cu borcane de iaurt şi luîndu-şi rămas bun de la nevastă-mea care-şi venise în simţiri, tuşa Arusiac îşi luă şi ea zborul din balcon. Acum, zburam în trei.

— Nu cumva e vis? întreba tuşa Arusiac, de cîte ori trecea pe lîngă mine.

— Asta-i evoluţie — îi răspundeam eu cu satisfacţie.

Apoi, nevastă-mea îndrăzni şi ea să-şi ia zborul, apoi şi gospodinele care ieşiseră în balcoane la auzul gălăgiei noastre, copiii, cei care se-ntorceau de la lucru. Aerul se umplu de locatarii blocului nostru. Aceştia aterizau în curte, se înălţau din nou, intrau în casă prin balcoane şi prin ferestre, ridicau găleţi umplute cu apă la cişmelele din curte (apa nu ajungea, din păcate, la etajele superioare), cumpărau cutii cu lumînări de la magazin pentru iluminat în nopţile care se-apropiau (electricitate, din păcate, nu exista). La ferestre apărură lacăte, unii chiar scoaseră tocurile geamurilor şi puseră în loc uşi. Dar degeaba. Pentru că ei încă nu vedeau continuarea evoluţiei începute, nu erau conştienţi de simplul fapt că, dacă noi am început să zburăm, atunci o să părăsim blocul ăsta nenorocit. Ei nu observau că, în zborul şi plutirea noastră, eu şi pionierul Stepan împleteam cuiburi în crengile plopilor...

În româneşte de
SERGIU SELIAN

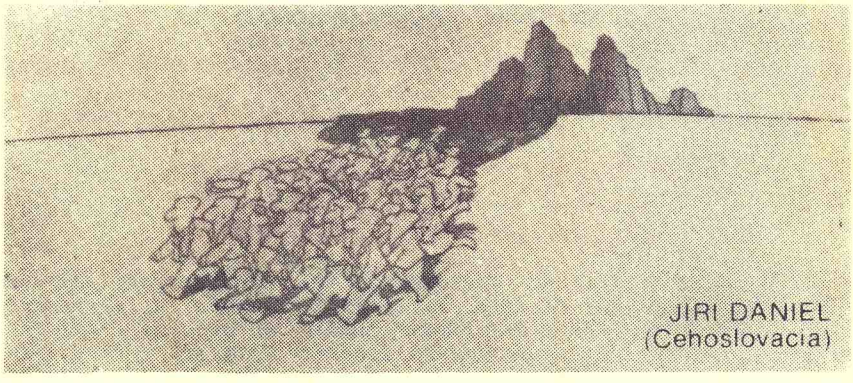

JIRI DANIEL
(Cehoslovacia)

Şeful căzu pe gînduri pentru puin timp.

— Putem să-i dăm afară pe tehnologi şi-n locul lor să numim pe alii... Nu, e un procedeu învechit.

— Să-i înlocuim pe inginerii din producţie.

— Nu! Şi asta am făcut-o. Să cumpărăm de-afară şi noi să exportăm. Nici aşa nu merge.

Şeful se ridică în spatele biroului său şi-mi porunci:

— Ia o foaie şi scrie: de luni, ziua de lucru va începe cu zece minute mai devreme. Subliniază cuvîntul zece. Dă-o s-o semnez.

Îi dau foaia.

— Bravo — îi spun, ştiam că şi de data asta te vei descurca!

— Întotdeauna există o soluţie — spune cu modestie şeful meu.

În româneşte de
VIOREL CLOPOVSCHI

HERMAN DE CONINCK (Belgia)

Pe la zece sînt treaz, deși n-o arăt, nu de dragul altora, care sînt și ei treji, ci numai de dragul meu.

Pe la unsprezece stăm cu toții întinși gîndindu-ne că ar fi trebuit să începem treaba cu două ore în urmă dar că acum nu mai contează. Bodogănim un pic pe seama germanilor, nu pe seama celor din '39—'45, ci pe seama vecinilor noștri, care au venit în camping nu cu tunurile, ci cu tranzistoarele. Niște indivizi care nu mai cred în miracole decît dacă sînt economice. Muzica lor explică multe lucruri despre psihologia lor: adică nu au nici un fel de psihologie, au numai muzică. Cu care ne trezesc pe noi.

Din fericire, cînd ești treaz te așteaptă plaja.

Plaja — o infinitate de fire de nisip, aproape la fel de numeroase ca necazurile noastre flamande.

Femei planturoase, care te fac să gîndești în metri cubi, zac alături de femei zvelte, subțiri precum cîrnăciorii sau sîrma de oțel. Vorbesc în franceză. Fiindcă așa trebuie să se vorbească: în franceză pe plajă, în engleză sub duș și în flamandă pe bicicletă.

Am văzut-o și pe Rina Pia, într-un costum de baie din două piese. „Într-un" este cam mult spus. Costumul de baie își dă tot interesul dar Rina nu poate fi ținută în ceva. Are nasul ars de soare — ar trebui, totuși, să poarte un costum din trei piese. Dar nu spune nimic, fapt care-i accentuează și mai mult farmecul.

Și așa trăim noi aici: cutreierăm plaja, înotăm, dormim, cutreierăm plaja, înotăm. Solicitarea este aproape în exclusivitate fizică, singura activitate intelectuală fiind ideea că trupul e un lucru nemaipomenit. Iar dacă regele Baudouin va trece vreodată pe aici, fiindcă el știe ce înseamnă să pleci în vacanță, cu siguranță va exclama: „Ei bine, dacă n-aș fi Baudouin, aș vrea să fiu Herman de Coninck." Și atunci eu voi răspunde, urmînd exemplul lui Diogene:

„Într-adevăr, Înălțimea Voastră, dacă n-aș fi Herman de Coninck, aș vrea să fiu Herman de Coninck."

În românește de PETRU IAMANDI

ALEZANDĂR MILANOV (Bulgaria)

PROSTIA

De cînd e lumea și pămîntul
Se ia peste picior prostia,
Dar n-o ucide rîsul, nici cuvîntul -
Se-ntinde precum bălăria.

Obraznică din cale-afară,
A prins și slăbiciunea noastră:
Pe ușă dac-o dai afară,
Îți intră-n casă pe fereastră.

Împrăștie microbi după microbi
Dînd naștere mulțimii de neghiobi,
Și, culmea, peste pupăză colac,
E boală lungă, fără leac!

În românește de
VALENTIN DEȘLIU

JOSE LUIS LOPEZ — „Palante" (Cuba)

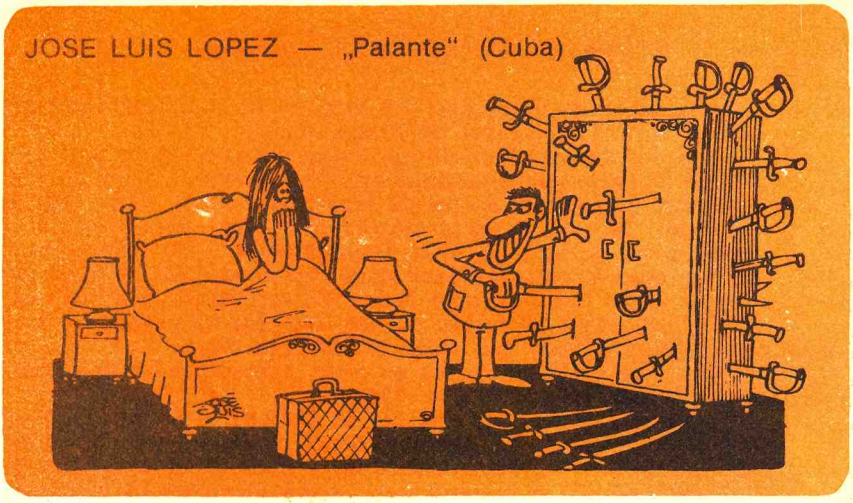

SERGHEI TRAIKOV (Bulgaria)

ROMANUL POLIȚIST

Am început să scriu un roman. Polițist.

Cunoscutul gangster Francis Marlow omoară pe frumoasa lui colaboratoare Sidy Malbown în vama elvețiană, după ce a fost reținută de poliție încercînd să introducă în țară o cantitate importantă de heroină din ordinul șefului, cînd deodată ușa biroului s-a deschis brusc și a intrat soția mea.

— Dragule, este îngrozitor! La baie curge robinetul și dacă pun aspiratorul în priză nu mai aud nimic și poate să inunde.

— Bine, vin imediat, doar să termin un omor.

Deci, cunoscutul gangster Francis Marlow a omorît pe cineva. Da' pe cine? Da, pe colaboratoarea lui din cauză că la bucătărie curgea robinetul, cînd deodată ușa biroului s-a deschis brusc și... bănuiți cine a intrat?... soția mea.

— Dragule, scuză-mă că te întrerup, dar s-a defectat aspiratorul și acum aud cum țîrîie robinetul. Este îngrozitor!

— Bine, vin imediat, doar să termin odată omorul.

Deci, cunoscutul gangster Francis Marlow a omorît parcă pe cineva. Da' pe cine și cum? Da, a sugrumat pe colaboratoarea lui care nu a reușit să treacă o cantitate importantă de heroină peste granița, cînd deodată ușa biroului s-a deschis brusc și a apărut... cine credeți?... soția mea.

— Dragule, te deranjez o clipă. Am reparat singură aspiratorul, dar nu reușesc să repar acest îngrozitor robinet.

Deci, gangsterul Marlow a făcut ceva îngrozitor. De ce? Da, a împușcat-o pe colaboratoarea lui, dar împușcătura nu s-a auzit fiindcă din aspirator țîrîia heroină.

— Totul este în ordine — aud în spatele meu — robinetul nu mai curge.

Oare cine a vorbit? Frumoasa Sidy? Nu, este soția mea.

— Am reparat singură robinetul — mă informează — și în toată casa s-a făcut atît de liniște. Îngrozitor de multă liniște!

— Te înec, acum te înec! a început să urle gangsterul Francis Marlow și s-a aruncat cu cuțitul asupra colaboratoarei lui, trăgînd în ea cu revolverul umplut cu heroină, după care a dat foc clădirii și a sărit de la etajul trei, cînd deodată ușa biroului s-a deschis brusc și soția m-a tras pe divan.

Cu compresa rece pe frunte mă gîndeam ce chestie teribilă este să scrii un roman polițist cînd robinetul curge sau nu mai curge, iar soția a reparat aspiratorul.

În românește de
VITALIE TEODORU

PETER KARVAS (Cehoslovacia)

GALILEO

–Lua-v-ar dracu de gazetari! Nu pot să vă-nghit! Şi la ce ziar spuneai că lucrezi? Aha, la „Corriere di Pisa"...! Pfui, mare umilinţă să fii plătit de ăştia... Dar vino mai aproape. Şi ia loc. Ai mîncat în seara asta?

Hm! Pisa! Burgul copilăriei mele, al tinereţii fericite, al nebuniilor fără seamăn şi al primilor fiori... Spune-mi, cine mai locuieşte acum în casa aceea veche, cu viţă sălbatică, din faţa primăriei...? Cîndva stătea acolo o anume Silvana, Silvana Sanmaestri, primul meu mare amore, mlădioasă ca o mlajă... N-am s-o uit niciodată... Cred că era prin şaptezeci şi opt... ba nu, şaptezeci şi nouă. Şi totuşi, parcă în şaptezeci şi opt... Hm... ce viaţă domnule! Dar ia spune-mi, ce doreşti de la mine, signore giornalista...?

A, nu! Asta nu! Să-ţi iasă din cap aşa ceva! În chestiunea asta, nu mai avem ce discuta. Lăsaţi-mă în plata Domnului, altfel mă apucă furiile! De cîte ori aud vorbele astea idioate, îmi pierd cumpătul!

Iartă-mă! Sînt cam iute la mînie. Ce să-i faci, nervii. Trebuie să recunoşti şi dumneata că închisoarea sfintei inchiziţii nu prea menajează sănătatea individului. Chiar procesul în sine nu a fost nici pe departe o purificare a raţiunii. Dar ce să mai discutăm, mai ales că inchizitorii mi-au interzis-o cu strictеţe, lua-i-ar dracu să-i ia! La urma urmelor, omul obişnuit trece prin clipe şi mai grele, darmite un matematician sau fizician.

„Eppur si muove"! Hm! Sună frumos, nu? „Şi totuşi se învîrte". Signore, ce om de ispravă şi Galileo Galilei ăsta. Ce caracter, signore, ce cap, o celebritate, signore! Spinare tare! Nu-l poţi doborî uşor. Păi nu? Porco di Bacco!

Dar ia stai puţin! La urma urmelor, în afară de palavrele astea idioate, mai ştii dumneata ceva despre mine? Care din teoriile mele îţi sînt dumitale cunoscute, bobocule?

Păi vezi! Ca şi cum în lunga şi prolifica mea activitate, n-aş fi reuşit nimic altceva, decît să născo-cesc vorbele astea neroade. Grozav, nu?!

E suficient doar să pronunţi numele lui Galileo că parcă şi vezi o tablă pe care stă scris cu creta: „Şi totuşi se învîrte". Nemaiauzit, signore! Ce stupiditate! Parcă viaţa unui individ poate fi redusă la o simplă rostire a cîtorva cuvinte, şi încă ce cuvinte, signore, nişte baliverne! „Şi totuşi se învîrte"! Şi ce dacă se învîrte? Asta o ştie azi orice mucos, din primele lui zile de şcoală. Păi pune-te şi dumneata în pielea mea, signore.

Ba mai mult. Crezi oare, că am spus eu o asemenea tîmpenie?

Lasă, te rog, o clipă condeiul, şi puneţi cerebelul în mişcare.

Iată:

Pro primo: ai avut vreodată plăcerea să guşti din delicatesele „amare" ale inchiziţiei? Eu da, deşi dumnealor, inchizitorii, vor tăgădui, că eu am avut totuşi dreptate. Cînd vei avea prilejul să cunoşti pe propria-ţi dumitale piele lucrurile astea, vei fi de acord, că soarele se învîrte totuşi în jurul turnului înclinat al Pisei, la fel ca şi în jurul propriilor dumitale urechiuşe.

În faţa inchiziţiei eram stors de groază. Nu mai ştiam, „ce şi în jurul cui se învîrteşte". Îmi era totuna dacă Aristoteles sau Ptolomaios, ori chiar Marele Inchizitor aveau sau nu dreptate. Păi atunci, cînd individul, mai mult mort decît viu, este cărat sub maşina infernală a inchiziţiei, el are cu totul alte păreri decît acele aforisme lăsate posterităţii, sau decît motto-urile înfipte în capul editorialelor gazetăreşti.

Am simţit cu vîrf şi îndesat puterea imbecilă a inchiziţiei, ca să mai am chef de ceva. Cu autorităţile nu te joci. Ele nu ţin seama de aforisme şi motto-uri.

Pro secundo: am fost schingiuit şi tăbăcit şi tot nu mi-am luat cîmpii! Dac-aş fi urlat în gura mare că totuşi pămîntul se învîrte în jurul axei sale şi a sistemului solar, aş fi retractat însăşi spusele mele, smulse prin tortură (şi trebuie să recunosc că, deşi am destulă forţa matematică, rezistenţa mea fizică este aproape zero). Şi atunci, care ar fi fost rezultatul? M-ar fi tras iar

IVAN KULHANEK (Cehoslovacia)

SE VORBEŞTE DESPRE FEMEI

— Sînt mai multe feluri de a face cunoştinţă cu o femeie — se făcea Vitek, Don Juanul întreprinderii — important este să fie cît mai neobişnuite!

— Hai, povesteşte, îl rugă inginerul Brada.

Brada suferea de timiditate în faţa femeilor. Asta se manifesta printr-o transpiraţie abundentă a frunţii pleşuve, bîlbîială şi împleticeală la mers. Încercînd să înveţe de la Vitek îi fierse cafeaua, îi aprinse ţigareă, îi curăţă salamul de pieliţă şi-l servi în toate felurile.

— De exemplu, eu folosesc cu succes leşinul; mă prăbuşesc, pur şi simplu, în faţa unei fete, spunînd că e din cauza surmenajului datorat unei lucrări ştiinţifice. Femeile sînt curioase... şi gata! Sau cu un cîine... mi-am dresat un doberman, care se repede la cîte o femeie, iar eu mă prefac că o apăr!

Brada nici nu mai sufla de emoţie, ba chiar îşi lua şi notiţe. Slanec, şeful secţiei, nu mai putea asculta şi interveni şi el:

— Eu ştiu o metodă mai originală, Vitek. Îmi cumpărasem o Lada nouă şi o parcasem pe o alee... odată am plecat mai tîrziu de la serviciu şi în penumbră, am văzut că cineva umbla la uşa maşinii. Am luat-o la fugă şi i-am tras un şut zdravăn!

— Şi? întrebă Vitek uimit.

— Confundasem maşina, izbucni Slanec în rîs, şi lovisem o frumoasă domnişoară, care se pregătea să plece cu maşina tatălui ei... identică cu a mea! Bineînţeles că mi-am cerut scuze, am invitat-o la cină, m-am căit... ba, pînă la urmă, m-am şi însurat cu ea!

pe roată. Era, deci, absurd să mai pot spune ceva. Numai cînd îmi aruncam ochii la cizmele lor spaniole şi la cleştii înroşiţi, mi se întorcea stomacul pe dos şi m-apucau bîţîielile. La urma urmelor nu sînt un haidamac mătăhălos, ci doar un biet „prof. univ".

Şi chiar dac-aş fi zis ceva, cui trebuia, mă rog, să mă plîng, pentru că în jurul meu mişunau numai şi numai călăi, care savurau cu nesaţ spectacolul. Junele Torricelli şi discipolii mei apropiaţi nu erau de faţă. Poţi lua şi mătrăgună dacă te îndoieşti de spusele mele, însă aşa stăteau lucrurile.

Pro tertio: pe toţi zeii, n-a fost vorba acolo despre faptul că pămîntul sau altceva se învîrte sau nu! În ceea ce priveşte Pămîntul, păi asta a arătat-o cu mult înaintea mea un savant polonez în lucrarea sa „Narratio prima", iar funcţionarii Inchiziţiei o ştiau şi ei prea bine, de vreme ce Copernic — după cîte îmi amintesc — nu s-a ferit s-o demonstreze, atît la Padova şi Ferrara cît şi la Bologna! Şi atunci, ce rost mai avea, ca eu să retractez ceea ce de fapt fusese declarat şi demonstrat de cu totul altcineva? Ca să fiu din nou maltratat şi să-mi risc viaţa pentru un fapt deja dovedit? Să pun paie pe foc?

Nici prin cap nu mi-a trecut aşa ceva, să strig „că totuşi se învîrte"!

Îţi poţi oare imagina cum mă simt eu acum, cînd îmi dau seama că din toată activitatea mea ştiinţifică, din sutele de nopţi nedormite, din înfriguratele mele căutări şi experienţe, din hîrtiile ticsite de calcule, majorităţii absolute a oamenilor i-au rămas numai aceste vorbe idioate, pe care eu, de fapt, nu le-am rostit niciodată, şi despre care doar unii scriitoraşi, mîzgălitori de drame siropoase, au născocit tot felul de bazaconii, şi asta, culmea, numai şi numai pentru că nu m-am lăsat ars pe rug în faţa lumii, ca Giordano Bruno. Şi de ce să mă fi lăsat ars, cînd mie îmi plăceau mult prea mult signorinele cu sîni obraznici şi şolduri tari, muzica divină şi mîncarea bună?

Păi, autorii ăştia de smîrcuri literare, analfabeţi cum sînt, au uitat în goana lor după senzaţii tari, că, student fiind, am formulat Legea mişcării izocronice a pendulului, am stabilit greutatea hidrostatică şi am adus noi contribuţii la teoriile lui Archimede (vezi în această privinţă, cunoscutul — vreau să zic celebrul meu studiu — „La bilancetta"); ei habar n-au că sînt şi autorul operei „Theoremata circa centrum gravitatis solidarium",

— Sfîrșitul e jalnic, zise Vitek și se apucară în sfîrșit, de lucru.

După o vreme, la sfîrșitul unei ședințe, directorul îl opri pe Slanec.

— Ascultă, Milda, trebuie să rezolvi problema cu tînărul de la tine, inginerul ăla!

— Brada? se sperie Slanec, e un băiat de treabă, sîrguincios...

— Lasă asta, se răsti directorul, știu eu ce știu! Plîngeri, una după alta! A asmuțit un cîine asupra Jarei, contabila. Cîinele a mușcat-o pe Jara, care-i acum în concediu de boală! Cine va mai face plățile la întreprindere?

— Ce dumnezeu l-o fi apucat? se vaită Slanec.

— La colectivul doi s-a prefăcut leșinat, țipă directorul; intru și ce-mi văd ochii: inginerul tău se prăvălește sub biroul Macákovei!

— Coșmar, nu alta, gemu Slanec cuprins de presimțiri funeste. Lăsați că mă socotesc eu cu el!

Dădui buzna în birou, unde o găsii pe secretară. Monika bătea din picioare, urla și cerea să i se facă dreptate.

— Inginerul mi-a tras un picior... se plînse ea și am să-l spun directorului.

— Nu, o imploră Slanec. Brada, în genunchi cu tine și cere-i iertare!

Brada se scuză, Monika îl iertă și Slanec încuviință, fericit.

— N-a fost Monika pe-aici? se auzi din ușă. Slanec, ce se petrece acolo?

În ușă stătea directorul, cu o privire înspăimîntătoare.

— Nu mi-ar fi trecut prin cap că tu-l înveți toate prostiile astea, Slanec, zise el pe un ton înghețat. Să-ți tai 30% din primă, că altfel îți tai eu 50%!

Trînti ușa și dispăru. Slanec și Brada se așezară la birou, încremeniți, și deodată apăru Vitek.

— Măi băieți, o clipă v-am lăsat singuri și gata necazuri cu femeile.

La cuvintele astea, timidul Vrada se ridică și-i trase o palmă.

În românește de
ANCA MARINESCU

unde discut despre greutățile corpurilor solide, ba mai mult, dobitocii nici măcar n-au auzit de „Sermones de motu gravium", lucrare în care cercetez legile căderii libere a obiectelor în spațiu, după cum, cretinii dracului, n-au auzit — pentru asta pun capul jos — nici despre „Le operazioni..." și „Discorso intorno...", deși, culmea, astea au fost tipărite chiar în italiană...

Sînt convins că habar n-au cum și de ce l-am contrazis pe Aristoteles, sau cum am descoperit elementele Căii lactee, sateliții lui Jupiter și Pleiada 37... Nu, ei nu cunosc toate astea și de aceea mi-au atribuit drept unic merit doar o simplă și banală propoziție. Lua-i-ar dracu, să-i ia!

Mă urmărești?

Fii atent! Asta nu trebuie să scrii. Sînt lucruri pe care nu dau doi bani, dar sînt fapte la care țin foarte mult. De exemplu, de titlul de „prim matematician al Universității din Pisa", pe care mi l-a acordat nobilul ăla snob, Cosimo, pentru ca astfel să le dea cu tifla savanților din Bologna, mă lipsesc, prea puțin îmi pasă. Dar, de faptul că l-am apărat pe Copernic pun mare preț. Pe inchizitori nu-i interesa însă pe ce anume pun preț și pe ce nu pun. În fața lor, eu nu eram vinovat pentru că descoperisem noi corpuri cerești sau noi legi ale fizicii. Culpa mea era aceea că nu vreau să mă supun voinței lor, că le scap printre gheare, că mi-au crescut coarnele.

Așa se și explică faptul că „binefăcătorii mei cei mai fideli" erau, la urma urmei, doi prăpădiți de dominicani, pater Caccini și pater Lorini, care în ferocitatea lor m-au și denunțat Inchiziției. Ei vroiau să-mi asigure nemurirea pe baza cuvintelor astea blestemate „că totuși se învîrte", niște idioțenii, care sună ca și „roata morii se-nvîrtește", bolborosite azi de oricare țînc.

De n-ar fi fost cei doi dominicani și toată porcăria aia de proces și tortură, acum eram considerat doar un simplu om de știință, ale cărui lucrări le cercetează ici și colo cîte un specialist. Dar așa, am devenit un erou vedetă, un martir neînfrînt, demn de ovaționat, despre care pînă la urmă trebuie să se știe doar că-l chema Galileo Galilei și nimic mai mult.

Dracu știe cum e mai bine.

Oricum, dar te rog să nu pomenești asta în articolul dumitale, dacă așa stau lucrurile, e bine că individul a lăsat totuși ceva posterității...

În românește de G. CĂLIN

UMOR CHINEZESC

MAIMUȚELE ȘI LUNA

Fabulă

Într-o pădure foarte solitară,
De-o frumusețe chiar din cale-afară,
Maimuțele săreau de bucurie
Și avansau în șir, perechi-perechi,
La număr fiind cu mult peste o mie,
Așa cum spun legendele mai vechi.

După un marș mai lung de-o săptămînă,
Au întîlnit în calea o fîntînă,
Și în fîntînă, luna se-oglindea.
Dar o maimuță tare imprudentă,
Voind ca lunii ajutor să-i dea,
A cuvîntat destul de inocentă:

– Dacă vom scoate luna de aici,
Cu ajutorul nostru-al celor mici,
Pămîntul va primi un ajutor
Și globul tot va străluci feeric.
Ca, să spun drept, azi orice muritor,
S-a saturat de-atîta întuneric.

– Dar cum să pescuim această lună?
Întreabă o maimuță mult prea june.
– E foarte simplu, zise șeful lor.
Formăm un șir, ne ținem toți de mînă,
Se prinde prima de-un copac, și-n zbor,
Vom coborî cu grijă în fîntînă.

Va prinde alta luna de mijloc
Și-apoi o tragem sus pe cer, la loc.
Dar, cînd să pună planu-n aplicare,
Chiar creanga din copac, aceea crapă
Pe care sta maimuța și... stupoare:
Întregul șir s-a prăvălit în apă.

Maimuțele, în număr foarte mare,
Care-au pățit această întîmplare,
Au constatat cu tot discernămîntul,
Că-i bine, spare-a ieși la capătîi,
Ca mai întîi de-a lumina pămîntul,
Să fie ele luminate-ntîi.

În românește de
GABRIEL TEODORESCU

LIU JI (China)

fabule

DRAGOSTEA LUI ZHENG ZIYANG PENTRU SOȚIA SA

Zheng Ziyang își iubea mult soția, care era frumoasă dar avea o cicatrice pe frunte pe care o ascundea sub o pană de fazan. Vreme de trei ani soțul nu observă nimic, pînă într-o seară cînd ea își scoase pana și cicatricea nu mai putu scăpa privirii lui. Soțul se supără atît de mult încît nu dormi toată noaptea și, cu toate că a doua zi soția își acoperi bine cicatricea, el încetă s-o mai iubească.

FAZANUL ȘI ȘARPELE

Un țăran din Gouzhang își acoperea gardul cu paie. Auzind un foșnet, dădu paiele la o parte și prinse un fazan, după care puse paiele la loc cu nădejdea de a mai prinde unul. A doua zi se apropie de gard, ascultă și, auzind același foșnet ca mai înainte, dădu paiele la o parte și dădu peste un șarpe care îl mușcă de mînă. La scurtă vreme țăranul muri de pe urma mușcăturii.

PIERDEREA VECHILOR DEPRINDERI

Un om din Wu își ținea maimuța într-o cușcă. După zece ani i se făcu milă de ea și-i dădu drumul dar, după două nopți, maimuța se întoarse. „Pesemne că n-am dus-o îndeajuns de departe," își zise omul. Așa că luă maimuța în brațe și o lăsă în voia soartei într-o vale îndepărtată. Maimuța, închisă atîta vreme, își uitase vechile deprinderi; acum nu-și putu găsi hrană niciunde și muri strigînd după stăpîn.

A LOVI ȚINTA

Chang Yang lua lecții de tras cu arcul de la Tulong Zizhu. „Vrei să știi cum se trage?" întrebă Tulong. „Cînd regele din Chu vîna la Yunmeng, punea bătăiașii să stîrnească sălbăticiunile. În timp ce păsările se înălțau, căprioarele țîșneau din stînga iar antilopele treceau ca fulgerul prin dreapta. Și în vreme ce regele își încorda arcul, lebedele îi atingeau stindardul cu aripile ca niște nori prăvăliți asupra pămîntului. Și regele stătea cu săgeata în arc și nu știa în ce să tragă. Atunci tatăl înălțimii tale s-a apropiat de rege și i-a spus: „Eu, dacă pun o frunză la depărtare de o sută de pași, o lovesc de fiecare dată, dar dacă pun zece frunze, sînt aproape sigur că nu lovesc nici una."

În românește de PETRU IAMANDI

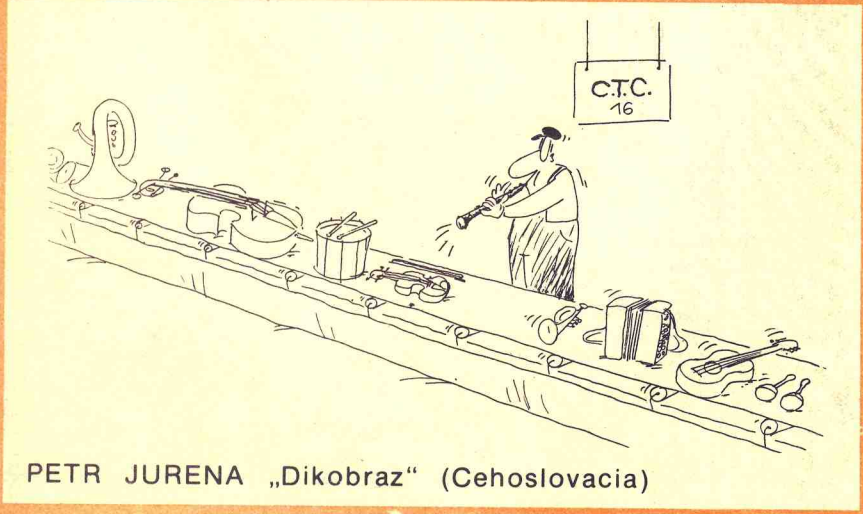

PETR JURENA „Dikobraz" (Cehoslovacia)

UMOR COREEAN

UN MAGISTRAT SCOS DIN POST

Trăia odată, demult, un magistrat. Şi avea o fire atît de sălbatică şi îi plăcea atît de mult să-şi exercite autoritatea încît subalternii săi se fereau să-i mai iasă în cale.

Îşi blestemau cu toţii superiorul care se descotorosea de ei ori de cîte ori avea chef. Nedreptăţile suferite din pricina sa îi făcură pînă la urmă să se adune într-un loc şi să discute un plan prin care să-l scoată din post. Unul din ei veni cu o idee extraordinară, care îi mulţumi pe toţi.

Într-o dimineaţă magistratul îşi chemă slujbaşii şi ţinu o şedinţă obişnuită în care îi umplu de ocări. După şedinţă luă la verificat documentele oficiale pînă cînd începu să moţăie. În clipa aceea un servitor se repezi în încăpere şi îi trase o palmă magistratului, după care o luă la fugă.

După această lovitură neaşteptată magistratul privi prosteşte cum atacatorul său se face nevăzut. Descoperind că e unul din tinerii săi servitori, sări în picioare spumegînd de furie.

— Prindeţi-l, prindeţi-l imediat...

La strigătele mînioase ale magistratului, subalternii năvăliră în sala de şedinţe. Se prefăcură că nu ştiu nimic şi îl întrebară de ce este atît de furios. Magistratul le explică, urlînd, că un tînăr servitor îi trăsese o palmă şi apoi fugise. Slujbaşii priviră nedumeriţi şi întrebară:

— Cum se poate ca un tînăr servitor să pricinuiască vreun rău venerabilei dv. persoane?!

Toţi şoptiră că aşa ceva era imposibil. Întrucît subalternii nu vroiau să creadă o iotă din spusele sale, magistratul dădu frîu liber furiei, sfîşiindu-şi veşmintele şi scoţînd tot felul de ţipete.

Auzind gălăgie, fiul magistratului, care se afla prin apropiere, se grăbi să ajungă la judecătorie unde îşi găsi tatăl în pragul nebuniei. În furia sa nestăvilită, ochii magistratului se holbară ca ai unui bou ce se încordează şi stropi de sudoare îi brăzdară obrajii înroşiţi. Zbiera atît de cumplit încît părea să-şi fi pierdut minţile cu totul.

Unul din slujbaşi şopti la urechea fiului:

— Venerabilul magistrat s-a îmbolnăvit pe neaşteptate. Se frămîntă de colo-colo şi nu mai ştie ce vorbeşte. Zice că l-a pălmuit un tînăr servitor, dar cum să-l credem noi oare?

Vocea îi suna plină de înţelegere.

Fiul magistratului se arătă foarte îngrijorat de semnele de nebunie pe care le dădea tatăl său.

— Linişteşte-te, tată. Nu mai vorbi aşa.

— Ce? Pînă şi tu îmi spui asta? Să mi-l prinzi pe servitor numaidecît, strigă în gura mare magistratul, bătînd din picioare.

Alungat astfel, fiul merse întins la un doctor şi îl aduse ca să-i vadă tatăl. Doctorul încercă să-l consulte pe masitrat dar acesta nici nu voi să audă de aşa ceva.

— Ce te agiţi atîta, ce tot încerci să-mi iei pulsul? N-am absolut nimic. Pleacă naibii de-aici.

Doctorul încercă, totuşi, să-l examineze pe magistrat care, pînă la urmă, îl scoase în ghionturi afară. Acum nimeni nu mai credea că magistratul e în toate minţile.

Trecu o zi, mai trecu una, dar furia magistratului nu se domoli. Îi pieri pofta de mîncare şi nu îşi mai găsea somnul. Acum chiar simţea că înnebuneşte.

Într-una din zile, guvernatorul provinciei, informat de cele întîmplate, îl chemă la el pe magistrat.

— Mi s-a spus că ai fost bolnav. Cum te mai simţi?

Magistratul încercă să se plîngă guvernatorului de răul care i se făcuse. Dar era atît de furios încît nu reuşi decît să spună lucruri fără noimă:

— Păi, d-le guvernator... servitorul acela... într-adevăr...

— Ei, ce s-a întîmplat de fapt?

Guvernatorul se lăsă şi el pradă furiei fiindcă nu înţelegea defel spusele magistratului. Acesta, incapabil de a mai scoate o vorbă, rămase cu ochii holbaţi de frică.

Spectacolul oferit de acest nebun nenorocit provocă dezgustul guvernatorului care porunci slujbaşilor aflaţi în jurul său:

WALFRIDO LOPEZ GONZALEZ (Cuba)

LUCECITA

Lucecita se urcă în autobuzul 176. Desigur, nu scoase bilet dar, în schimb, își făcu loc printre pasageri să ajungă cît mai în față. Într-o clipă toate privirile se concentrară pe simpatica ei figură și nu lipsiră cei care să-i ofere locul. Ea, cu o demnitate tipică, refuză toate atențiile, afișînd un aer aristocratic.

O frînă bruscă o făcu să-și piardă echilibrul, ocazie de care profitară trei tineri ferchezuiți pentru a-i oferi ajutor și în treacăt pentru a-i aprecia formele.

O fată cu un tricou decoltat, imprimat cu șoricei, o privi cu invidie dar și cu admirație.

Un bărbat în vîrstă nu-și putu stăpîni pentru multă vreme tentația și foarte încet îi șopti la ureche:

— Vrei să mergi acasă la mine?

O doamnă respectabilă, cu auzul fin, îl admonestă pe dată:

— Nu ți-e rușine, la vîrsta dumitale!

Roșeața acoperi obrajii îndrăznețului care se aruncă în mare grabă în mulțimea ce coborî la prima stație.

O voce neliniștită se auzi de la ușa din spate:

— Lucecita, Lucecita, unde ești?

Neliniștită, Lucecita răspunse chemării inchizitoriale. Bărbatul alergă în întîmpinarea ei și o luă în brațe. O îmbrățișă puternic și amîndoi tremurară de emoție. O doamnă care contempla absorbită scena nu se putu stăpîni și două lacrimi i se rostogoliră pe obraji.

Perechea rămăsese îmbrățișată în fața ochilor uimiți ai puținilor pasageri care rămăseseră în spațiosul vehicol. Cu glas tare, ca pentru a auzi toată lumea, el îi spuse:

— Credeam că te-am pierdut.

Șoferul frînă. Cu o voce fonfăită, care amintea de Pedrito Van Van, strigă:

— Urmează stația Spitalul veterinar.

Lucecita scoase un lătrat de mulțumire și, în timp ce cobora în brațele stăpînului, boticul ei simpatic de cățeluș pechineză lăsa să i se vadă limbuța roz...

În românește de
DOINA LINCU

DIMITĂR CIUDO (Iugoslavia)

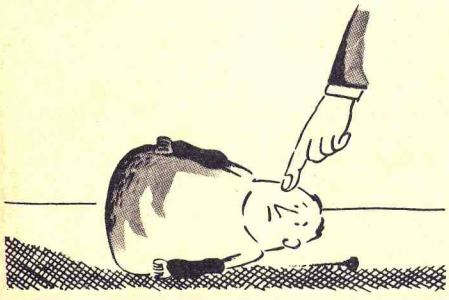

— Sminteala lui s-a confirmat. Să fie eliberat din funcție numaidecît.

Și astfel magistratul fu silit să renunțe la influentul său post și să-și petreacă timpul acasă, în noul său rol de „magistrat smintit". Firește, nu putea uita nedreptatea ce i se făcuse dar, de cîte ori încerca să povestească tot ce se întîmplase cu adevărat, fiul său îl certa și trimitea după doctor care imediat îi lua pulsul și îi prepara medicamente. În cele din urmă magistratul abandonă orice încercare de a demasca nedreptatea.

Trecură mulți ani și magistratul îmbătrîni și căzu la pat. Știind ca viața îi este pe sfîrșite, într-una din zile își chemă fiul la căpătîi și încercă să facă lumină asupra acelei întîmplări nefericite. Dar fiul nici măcar acum nu catadixi să-și asculte tatăl.

— Credeam că boala te-a părăsit de mult, dar văd că te-a apucat din nou. Ce-i cu tine, tată?

Cumplitul magistrat se stinse din viață așa cum îl cunoscuse lumea în ultimii ani — drept „magistratul cel smintit".

În românește de
PETRU IAMANDI

UMOR FRANCEZ

Un domn vizitează o grădină zoologică. Într-o cuşcă vede un leu şi o oaie.

— Fantastic, zise el gardianului, cum de puteţi să le faceţi să stea în aceeaşi cuşcă?

— O, e foarte simplu! În fiecare dimineaţă punem altă oaie.

*

O reclamantă, aflată la procesul de divorţ, anunţă judecătorul că ea nu cere nici o pensie soţului său.

— Tot ceea ce cer, zice ea, este să mă lase aşa cum m-a găsit: văduvă.

Un belgian intră într-o tutungerie şi cere:

— O pereche de pantofi, vă rog.

— Dar, domnule, răspunde vînzătorul, noi nu ţinem decît articole pentru fumători.

— Perfect, şi eu sînt fumător.

*

La un coktail, un tip mănîncă pentru prima oară caviar. Deodată el îi spune discret ospătarului:

— Dulceaţa dumneavoastră de afine miroase a peşte!

*

Un client cere unui chelner belgian:

— Două sandviciuri cu şuncă, dintre care unul fără muştar.

— Care dintre ele fără muştar?

*

Acuzat de a fi furat un cal, un om se apără:

— Recunosc, eu am furat frîul, dar nu e vina mea că a venit şi calul!

În româneşte de
VOICU OLARI

PIERRE DANINOS (Franţa)

MAŞINA DE OCAZIE

Dacă mărturisesc că am maşina de şase luni, cincisprezece zile sau doi ani, voi citi pe faţa primului cumpărător posibil căruia îndrăznesc să i-o propun mereu acelaşi profund dezgust. Mai întîi, la prima vedere, nevăzînd nimic, nici măcar atingînd-o, maşina mea pare să-i inspire o repulsie îngrozitoare. Cînd o atinge, însă... ah!... cînd începe să o cerceteze, faţa îi devine de-a dreptul penibilă. Suferă, este evident. Omul ăsta suferă, suferă pentru toată motorizata omenire.

Totul începe, de obicei, printr-o apăsare viguroasă pe amortizoarele din faţă.

— S-ar zice că-s cam moarte!

Expertul cercetează apoi direcţia. Verificarea se termină totdeauna cu această întrebare insinuantă:

— N-aţi avut un şoc mai mare?

—...

— Ei, vreau să zic... ce... vreun accident oribil?...

Răspund „nu". Dar „nu"-ul ăsta nu-i uşor de spus fără să pară că vrei să spui „da". Căci din două, una: dacă răspund „nu" foarte repede, adică spontan, nu mă crede. Dacă, din contră, ezit aşa cît a-mi frunzări niţel memoria, ca totul să pară adevărat, atunci răspunsul sună fals, iar eu am o mutră de parcă aş vrea să ascund tot adevărul.

Între timp, expertul îşi continuă examinarea.

Pneurile...

Uşurel, le mîngîie, mititelele, îşi plimbă peste ele palma, cam ca un croitor care vrea să încerce o ţesătură. Şi apoi, anunţă lugubru:

— 80%! Nu prea grozav, eh! Cele din faţă mai merg. Dar în spate, parcă-s de muşama! Şi acolo... e o ciupitură... Nu, nu aici, acolo... Da... În fine, îi va trebui un tren nou... Pentru că, aşa cum e, maşina asta, a dumneavoastră, e la pămînt!

Cu această aluzie mă simt deci, indiscutabil, trezit la realitate. Permisul nu-mi ajută nici el cu nimic: conducere neglijentă, pneuri uzate, fără revizie anuală. Aştept, cu o nervozitate crescîndă, examinarea motorului. La drept vorbind, mă simţeam tare, ştiam că am un motor bun. Una peste alta, la o maşină, motorul contează, nu? Ei, bine! nu. Se pare că pentru expertul în maşini de ocazie motorul este a cincea roată la căruţă. Esenţialul — sînt accesoriile. Motorul? Asta-i simplu:

— Maşinile se cumpără, domnule, fără să le deplasezi! Pentru că un motor, înţelegeţi, puteţi spune ce vreţi,... dar, în fine, pentru că văd că ţineţi tare mult la motorul

FLANN O'BRIEN (Irlanda)

PROCURAŢI-VĂ CĂRŢILE ACUM!

Ţin să vă amintesc (deşi mă îndoiesc că aţi fi putut uita măcar o clipă) că, vinerea trecută, vă vorbeam despre manipularea cărţilor, noua mea îndeletnicire, care permite ignoranţilor dornici a fi suspectaţi că-şi citesc cărţile din bibliotecă să le trateze şi să le maltrateze într-un asemenea mod încît acestea să dea impresia că proprietarul lor le este extrem de devotat. Descriam în prelegerea mea primele trei categorii de manipulare şi promiteam să vă explic în ce constă a patra — Manipularea Superbă sau „Le Traitement Superbe", cum preferăm să o numim noi, tinerii, care ne-am petrecut luna de miere la Paris. Este cea mai costisitoare dintre toate, firește, dar e curat chilipir cînd te gîndeşti la prestigiul enorm de care te vei bucura în ochii caraghioşilor tăi amici. Iată şi detaliile:

„Le Traitement Superbe". Fiecare volum va fi manipulat cu maximă seriozitate, mai întîi de un manipulant calificat, după aceea de un manipulant şef care îşi va trece în ăsta al dumneavoastră, ia să-l vedem. Uite... mai întîi, cît are motorul ăsta?

— Uitaţi-vă, domnule, kilometrajul funcţionează...

— O! Kilometrajul!... Cine stă să-l creadă? Şi ce arată el, ia să vedem... 23887... Mda, să zicem 50... dar, domnule, chiar aşa... înţelegeţi-mă bine... doar n-am căzut direct din nori... Aveţi o maşină, asta înseamnă deplasare... Aveţi doar o meserie care vă cere atîta mişcare... Ei, dar... dar, domnule,... vă mişcaţi cam multişor. Gîndiţi-vă puţin! călătoriile, conferinţele... asta e... hai! să zicem, cît, 60,80 kilometri pe zi... cîteodată o sută, poate chiar mai mult... concediile... duminicile... doar mi-aţi zis că vara trecută aţi fost în Spania. Aveţi maşina de peste un an... ei, deci e bine aşa... 50 de mii... şi eu totdeauna sînt deasupra realităţii...

— Dar kilometrajul... doar nu l-am trucat şi pe ăsta!

— Ei, dar nici nu spun asta, desigur... Dar ştiţi, un kilometraj... Cine-mi poate spune că în timpul unei reparaţii, nu v-au schimbat kilometrajul... Apoi, mai trebuie să ţii cont şi de micile accidente... Se întîmplă ca un kilometraj să se oprească o dată la 500... 1000... 2000 kilometri... Dumneavoastră, dumneavoastră puteţi chiar nici să nu vă daţi seama... conduceţi... Dar motorul, el ştie bine asta! Credeţi-mă, domnule, 50 de mii nici nu este aşa de exagerat.

Sînt blocat...

Fac o scădere rapidă, 50 000 fără 23887 rămîn aproape 26 000 kilometri. Niciodată în viaţă n-am parcurs 26 000 kilometri aşa de rapid cum m-a făcut să înghit expertul ăsta...

Orice ar fi, din această clipă am pierdut iniţiativa operaţiilor. Mi-e obrazul în joc. Expertul invită şi un tehnician priceput — să mişcăm niţel motorul ăsta. Mă aşez la volan fără convingere.

— Apăsaţi pe accelerator... Acolo...

Tehnicianul ascultă... Din cînd în cînd un surîs nedefinit i se zăreşte în colţul gurii. E ciudat. Doar şi eu am ascultat adesea muzica motorului meu. Şi în ralanti, şi ambreiat. Ei bine, niciodată nu mi-a părut mai ciudată, mai stridentă şi mai fără ritm ca astăzi!

— Se aude un zgomot ciudat, zice domnul.

N-are milă.

— Vă înghite mult ulei?

— Potrivit... juma' de litru la 1000...

— Şi totuşi, fumegaţi cam mult... ia priviţi...

E-adevărat. Nu mai înţeleg nimic. Omul ăsta e vrăjitor? Dintr-o singură apăsare pe accelerator a înnecat în fum tot garajul! Prin fumăraia asta un singur lucru e clar: preţul maşinii mele se topeşte cu fiece minut. Am senzaţia că parc-aş trăi panica din Wall Street. Văd un „boy" ştergînd neîncetat cifrele precedente pe tabla neagră de la bursă: 55 000... 50 000... 475... 450... 430..

În româneşte de
ELENA DRĂGUŞIN-POPESCU

cont nu mai puțin de 550 ore de manipulare; pasajele adecvate din nu mai puțin de 50% din cărți vor fi subliniate cu cerneală roșie de cea mai bună calitate iar pe margine va fi notată cîte o expresie corespunzătoare din lista de mai jos:

Vax albina!

Da, așa e!

Cît adevăr, cît adevăr!

Cu asta nu sînt deloc de acord.

De ce?

Da, dar cf. Homer, Od., iii, 151.

Asta-i bună!

Întocmai, dar Bossuet, în al său „Discours sur l'histoire Universelle", a demonstrat deja același lucru, oferind explicații mult mai convingătoare.

Absurd, absurd!

Bine întors din condei!

Dar, pentru numele lui D-zeu, de ce?

Mi-aduc aminte că sărmanul Joyce îmi spunea exact același lucru.

Mai e nevoie să adaug că un citat special poate fi obținut oricînd pentru fondul de Expresii Speciale și Exclusive? Diferența de preț nu este deloc mare.

Asta, bineînțeles, nu este tot. Ascultați:

Pe nu mai puțin de șase volume vor fi înscrise dedicații contrafăcute, pline de afecțiune și recunoștință, din partea autorului fiecărei cărți, de exemplu:

„Ei, prietene, de bine, de rău, am reușit să ne descurcăm amîndoi. Despre mine se spune că sînt un scriitor bun acum, dar nu am îmbătrînit pînă-ntr-atît încît să uit infinita răbdare cu care mi-ai îndrumat, pe vremuri, pașii șovăielnici pe drumul literaturii. Acceptă, te rog, și această carte, oricît de modestă ar fi ea, și crede-mă că rămîn, ca-ntotdeauna, prietenul și admiratorul tău, George Bernard Shaw."

„Dragă prietene — Neprețuitele tale sugestii, inestimabilul tău ajutor, ca să nu mai pomenesc de amabilitatea ta, în rescrierea completă a capitolului 3, te îndreptățesc, fără doar și poate, să primești primul exemplar din „Tess d'Urberville". Din partea vechiului tău prieten Thomas Hardy."

„Lipsit de extraordinara plăcere de a te vedea personal, nu pot decît să-ți trimit, dragă prietene, acest exemplar din „Negrul de pe Narcissus". Duc dorul companiei tale mai mult decît pot exprima în cuvinte... (semnătură indescifrabilă)."

Sub această dedicație, imbecilul care se află în posesia cărții va trebui să scrie (și i se va arăta cum, dacă va fi necesar) cuvintele: „Sărmanul Joseph Conrad n-a fost chiar cel mai slab."

Descrierea „Manipulării Superbe", deși la modul general, mi-a luat mai mult timp decît credeam. De aceea cred că e momentul să mă opresc aici. Oricum, peste o zi sau două sper să vă vorbesc despre scrisorile vechi introduse în unele cărți, ca semne de carte uitate, fiecare din ele o capodoperă a contrafacerii. Procurați-vă cărțile acum!

În românește de
PETRU IAMANDI

HENRY BÜTTNER „EULENSPIEGEL" (RDG)

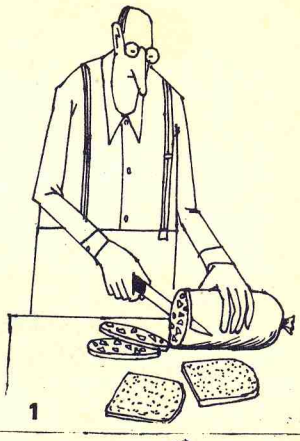

1

2

ACHILLE CAMPANILE (Italia)

TRAGEDII ÎN DOUĂ REPLICI

ŢĂRANUL ŞI MĂGARUL

La ridicarea cortinei, Ţăranul îl ciomăgeşte pe Măgar, care nu se mişcă.
ŢĂRANUL: De jumătate de oră îl ciomăgesc pe măgarul ăsta, şi el tot nu vrea s-o ia din loc.
MĂGARUL: Măi omule, de ce nu mi-ai spus de la început? Eu credeam că mă ciomăgeşti ca să mă faci să stau locului.

AZIL DE NOAPTE

Scena se petrece la poarta unui azil de noapte pentru cerşetori. La ridicarea cortinei, Cerşetorul, întors din oraş, se apropie de Portăreasă, care stă în pragul uşii.
CERŞETORUL **(către Portăreasă):** Nu vă supăraţi, m-a căutat cumva miliardarul american Rockefeller?
PORTĂREASA: Nu, domnule.
CERŞETORUL: Ah, perfect! Mi s-ar fi părut foarte ciudat, dacă m-ar fi căutat.

LUNA ŞI LACUL

La ridicarea cortinei, Luna se ridică dindărătul munţilor şi se oglindeşte în Lac.
LUNA **(oglindindu-se):** Doamne, ce palidă sînt în seara asta!
LACUL: Cred şi eu, cu viaţa asta de noapte! la exemplu de la soare, care se culcă de cum asfinţeşte şi în zori e sus.

ÎNTÎRZIATUL

ŞEFUL **(către Funcţionarul care vine cu o oră mai tîrziu):** Cum îţi permiţi dumneata să vii la birou cu o oră mai tîrziu?
FUNCŢIONARUL: Uşurel, vă rog, n-am întîrziat deloc, ba chiar am venit mai devreme, fiindcă nu vin pentru azi, vin pentru mîine. Pentru azi am venit ieri.

POLITEŢE

Într-un salon. Un invitat, pregătindu-se să-şi aprindă o ţigară, se întoarce spre cei de faţă.
— Vă deranjează fumul?
— Nu.
— Nici pe dumneavoastră?
— Deloc.
— Pe nimeni?
— Pe nimeni.
— Atunci, nu fumez.

În româneşte de
ALICE GEORGESCU

MARCEL WEYLAND (Luxenburg)

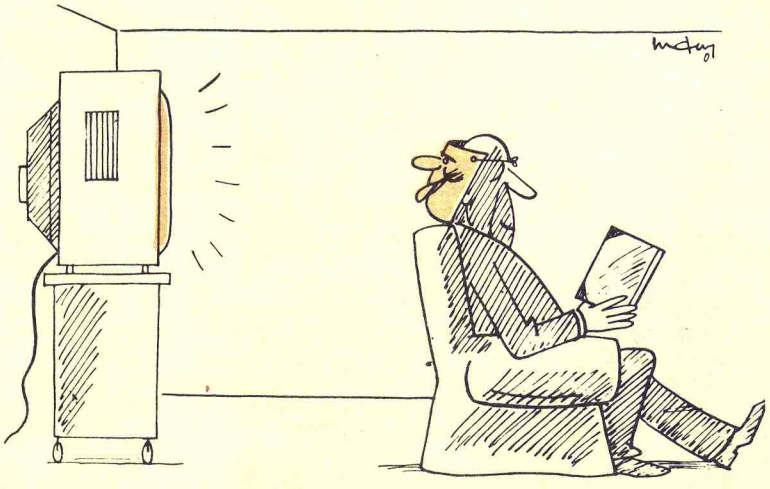

MITE JANKULOVSKI (Iugoslavia)

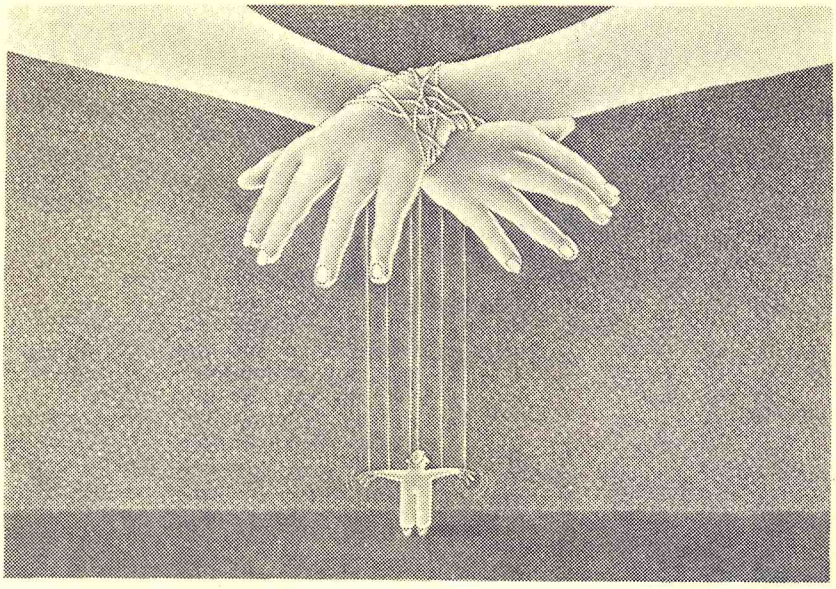

EVORA TAMAYO (Cuba)

CULTURA

Cultura poate veni pe cele mai diferite căi. De exemplu, prietena mea Cucusa nu era ceea ce se cheamă o femeie pe care o interesa cultura. Pentru ea nu avea nici cea mai mică importanță că Pliniu cel Bătrîn a scris o istorie naturală în 37 de volume aproape la sfîrșitul erei noastre sau că Groenlanda este cea mai mare insulă din lume. Ea trăia fericită fără aceste cunoștințe. Deodată, însă, se deșteptă în ea interesul pentru cultură. Începu să studieze zi și noapte. O vedeai mereu cu o carte în mînă. Cultura ei creștea ca o enciclopedie. Știa de toate. De exemplu că guaritoto era o plantă euforbacee din Venezuela; că Agripina cea mică a fost mama lui Nero; ambițioasă, s-a căsătorit în al Treilea Imperiu cu unchiul ei, împăratul Claudiu, pe care l-a otrăvit pentru a-l sui pe tron pe Nero. Dar acesta, găsind supărătoare tutela ei, puse s-o omoare. Citise cartea lui Tallet, „Curiozitățile istoriei", Vademecum al ministrului Educației și Enciclopedia Britanica. Singura ei distracție consta în urmărirea unor programe la TV ca: Scrie și citește; Acum, da; Știați că...?; Curiozități etc. etc. Pe lîngă asta nu-i scăpa nici un cenaclu sau vreo lansare de carte în Obispo și Bernazza.

LA PRESIUNE

Putem spune că prietena mea, Cucusa, atinsese un înalt grad de cunoștințe care includeau: sport, științe, tehnică și medicină popu-

VLADA BULATOVIC-VIB (Iugoslavia)

DIRECTORUL ŞI INTERPRETUL

Ne aflăm la o şedinţă. Eu stau pe scaun şi ascult. Vorbeşte directorul. Rosteşte cîteva propoziţii, apoi tace şi se aşează. Tovarăşul de lîngă el, care a luat tot timpul notiţe, se ridică în picioare şi zice: „Ceea ce vrea să spună tovarăşul director e că..."

Directorul îl aşteaptă să termine şi îşi continuă discursul. Apoi tace din nou iar cel cu carneţelul se ridică la rîndul lui în picioare şi zice: „În continuarea expunerii sale tovarăşul subliniază că..."

Îl trag de mînecă pe vecinul meu şi îl întreb:

— Pe primul îl cunosc: e tovarăşul director, dar celălalt cine-i?

— Celălalt este interpretul lui.

— Din ce limbă?

— Din limba lui maternă.

Vreau să-i spun cîteva de la obraz în limba mea maternă, fiindcă e clar că încearcă să mă ia peste picior dar vecinul îmi aruncă o privire foarte serioasă şi zice:

— Eşti depăşit de evenimente, tovarăşe. Nu cunoşti noua metodă de a te adresa maselor? Directorul nu trebuie să fie explicit pe de-a-ntregul în expunerea lui. Cuvintele lui nu trebuie să fie nici albe, nici negre. Directorul trebuie să vorbească la modul indirect, fără a da prea multe amănunte. Dacă se găseşte cineva care să-i ia în serios cuvintele într-o anumită chestiune, directorul îi poate replica întotdeauna: „Eu n-am spus niciodată aşa ceva. Pesemne că tovarăşul interpret m-a înţeles greşit."

În româneşte de PETRU IAMANDI

lară. În sfîrşit, ea ştia de toate.

Cînd o întrebam de unde atîta sete de cultură, Cucusa răspundea scurt şi plină de emoţie:

— Mă pregătesc pentru a obţine ceea ce îmi doresc cel mai mult pe lume.

Într-o zi ne-a spus:

— Acum sînt pregătită.

Şi duminică seara am văzut-o cum debutează pe micul ecran în programul „Ştiaţi că...?" Se afla acolo, în faţa camerelor de luat vederi, spunîndu-şi prezentatorului numele.

— Mă numesc Cucusa Perez Perez.

— O, Cucusa, avem pentru dumneata o întrebare foarte uşoară — îi spuse prezentatorul privind-o zîmbitor. Şi aruncă întrebarea: Spuneţi-ne, din ce se compune o locomotivă electrică?

Şi Cucusa:

— Sînt paisprezece...

— Nici vorbă, acesta este numele unui grup muzical, foarte apreciat desigur...

Cucusa, imperturbabilă, continuă:

— Am vrut să spun că sînt 14 componente: Compresor, troleu pantograf, conductă de ventilare, ventilator, fluier, cilindri pneumatici, acumulator, dispozitiv de tracţiune, ax oscilant, roată dinţată elastică, pinioane, roţi, frînă şi faruri.

Sărind în sus de bucurie, la aflarea veştii atît de aşteptate, Cucusa se înduioşă pînă la lacrimi. Cîştigase Marele premiu: o oală sub presiune fabricată de INPUD—Santa Clara.

Emoţionat, prezentatorul ceru Cucusei să adreseze telespectatorilor cîteva cuvinte şi ea, cu vocea tremurînd de emoţie, spuse:

— Le sfătuiesc pe toate gospodinele să-mi urmeze drumul, să studieze şi să-şi încerce norocul la concurs, astfel le va fi mai uşor sa obţină o oală sub presiune.

În româneşte de
DOINA LINCU

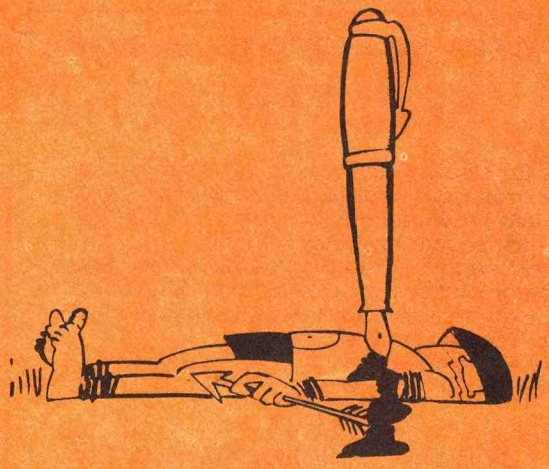

LUIS CARLOS DOS SANTOS (Brazilia)

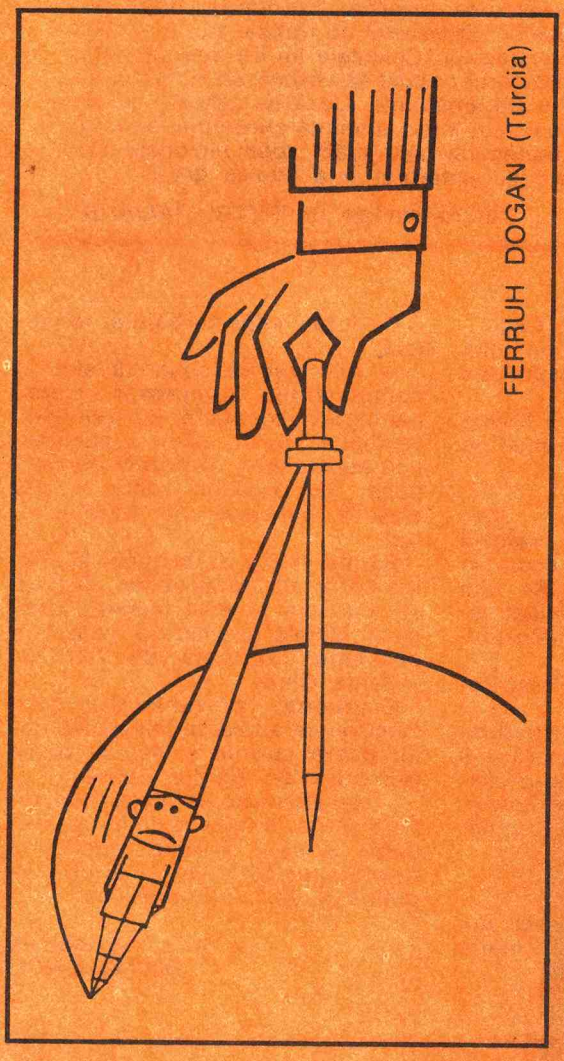

FERRUH DOGAN (Turcia)

AFORISME

BRANA CRNCEVIC (Iugoslavia)

■ Cine poate să-mi spună ce-i cu întunericul ăsta? Măcar de-aș fi orb, ar fi întunericul meu.

■ Am impresia că mulți beneficiază de mine în folosul convingerilor lor.

■ Calul este cel mai bun prieten al omului. Nu e bine cînd un om își călărește prietenul.

■ Vai de cel care nu are idei. Va trebui să lupte pentru cele ale altuia.

■ Invidiez cîinele: nu știe pe lîngă cine se gudură.

■ E un fapt notoriu că cei mai mari mincinoși sînt cei care cunosc cel mai bine adevărul.

DUSAN RADOVIC (Iugoslavia)

■ Prieteni sînt cei ce nu știu mare lucru. Cei ce știu mai mult decît știm noi ne sînt dușmani!

■ Timpul trece, îmbătrînim și ne ducem, unul cîte unul... La început l-am pierdut pe al patrulea de la poker, apoi pe al treilea de la écarté, apoi pe al doilea de la șah.

Am rămas singur și fac pasiențe ca să văd ce mi se mai poate întîmpla.

■ Sînt mai mulți bărbați infideli decît femei infidele. Asta înseamnă că pentru o femeie infidelă sînt mai mulți bărbați infideli.

În românește de

MIRCEA-IOAN MEREUTZĂ

E. DISAEV

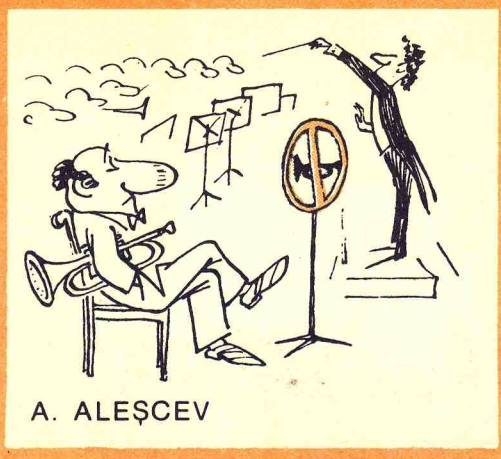

A. ALEȘCEV

REVISTA

MYWTYM

R.S.S. UZBEKĂ

OASPETE LA

urzica

M. GOZDIEV

CASETA

Un om sărman, pe nume Mannen, găsește în casa sa o casetă pe care era o inscripție: „Urmașii mei vor deschide această casetă cînd vor avea mari dificultăți financiare". Într-o zi Mannen avea mare nevoie de bani și s-a gîndit: „Voi profita de moștenirea lăsată de strămoșii mei!" și a deschis caseta. Înăuntru nu era decît o scrisoare lăsată de cineva cu trei generații înaintea lui: „În această casetă pe care am deschis-o în clipe de mare sărăcie era un ban de aur. Prin bunăvoința străbunilor mei m-am putut deci salva. De atunci am tot încercat să pun la loc moneda dar nu am reușit pînă la capătul zilelor mele. Urmașilor mei le revine deci sarcina să facă ceea ce eu nu am putut." Mannen era foarte dezamăgit: „Bietul de mine, la datoriile pe care le aveam s-a mai adăugat și asta!"

HOȚUL

În miez de noapte un hoț pătrunde într-o casă. Scotocește prin dulapuri dar nu găsește nici bani, nici haine, nici provizii. Îi trezește pe proprietari și le spune:

— Aveam de gînd să vă jefuiesc, dar nu am găsit nimic de furat aici, așa că îmi este foarte milă de voi și o să vă dau eu niște bani.

Gazdele s-au bucurat enorm și i-au mulțumit de nenumărate ori. Hoțul a plecat. După ce s-a îndepărtat puțin a auzit pași în urmă.

— Hei, oprește-te puțin!

Crezînd că cel ce îl urmărește este un răufăcător, hoțul se decide să-l ucidă, dar cînd întoarce capul, îl recunoaște pe sărmanul de la care tocmai plecase. Acesta îi spuse, întinzîndu-i ceva:

— Ți-ai uitat țigările la noi!

ALERGĂTORUL

Un japonez era foarte bun alergător. Într-o zi, pe cînd alerga după un hoț, întîlnește un prieten ce venea din direcția opusă.

— De ce alergi așa? Ce s-a întîmplat?

— Alerg după un hoț!

— Și unde este hoțul?

— Vai de mine!... L-am depășit deja!

CEAINICUL

Cîndva, demult, un ceainic a plutit pe mare dus de valuri pînă lîngă o insulă din Oceanul Pacific. Locuitorii de aici l-au luat, l-au privit cu nedumerire, neștiind la ce ar putea folosi. În cele din urmă au decis să-l arate înțelepților de pe insulă. După o îndelungă examinare, unul spune:

— Trebuie să fie un coif și judecînd după formă, ar veni din Japonia.

Un altul adaugă:

— Dacă este coif, de ce are gîtul acesta lung?

— Pentru ca în momentul în care ți-l pui pe cap să poți totuși auzi ceea ce vorbesc cei din jur.

— Da, dar atunci de ce nu are două, pe fiecare parte cîte unul?

— Ca să poți sta și în poziție culcat! veni răspunsul înțeleptului.

În românește de HERMINA ANGHELESCU-MACOVEI

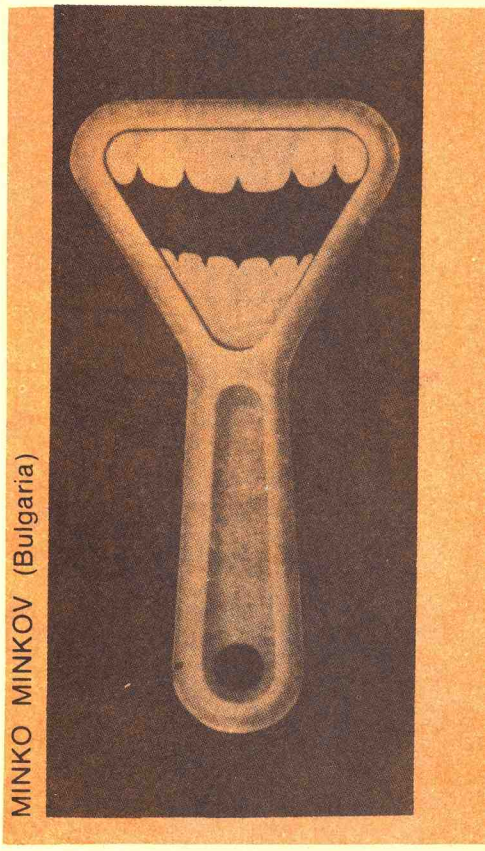

MINKO MINKOV (Bulgaria)

NĂSCOCITORUL DE PROBLEME

L-am întîlnit pe născocitorul de probleme în restaurantul gării.

— Problemele, începu el, sînt astăzi o marfă deficitară pe piața literară. Nici un autor care se respectă nu poate renunța la probleme în opera sa. Toate instituțiile de radiodifuziune și televiziune, organele de presă și editurile așteaptă de la autorii lor probleme serioase. Cine nu înelege să le ofere, nu face doi bani.

— Astfel că dvs. scrieți teatru, dramatizări pentru radio și televiziune, romane — toate pline de probleme și...

— La ce vă gîndiți? m-a întrerupt el. Scrisul îl las pe seama autorilor noștri. Este de competența lor. Eu însă le furnizez probleme, contra unei compensații, se înțelege.

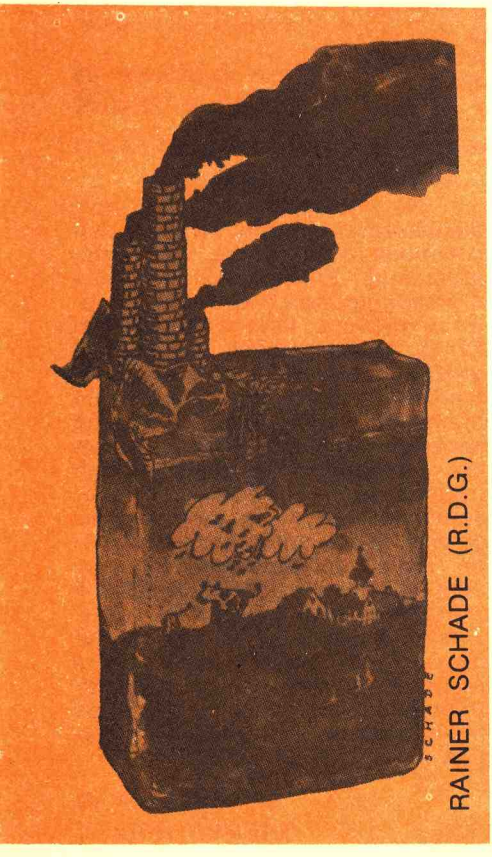

RAINER SCHADE (R.D.G.)

— De exemplu problema consumului de stupefiante în rîndurile tinerei noastre generații...

— Consumul de stupefiante... hm! exclamă el. Cu asta nu atragi pe nimeni, cu atît mai puțin pe vreun telespectator cît de cît inteligent. Autorul care mai abordează astăzi problema locului de muncă sau a vreunui contemporan bătut de soartă, nu va avea nimic de cîștigat.

— Războiul... am adăugat eu.

El își trecu nervos mîna prin păr:

— Și asta-i răsuflată! Nu înțelegeți? Trebuie să ne dedicăm problemelor reale ale cotidianului nostru. Vedeți dvs., eu ofer clienților mei, eventual direcțiilor răspunzătoare de programele de televiziune, calitate. Asta așteaptă ei. Pentru asta sînt plătit. Și le-o ofer cu promptitudine?

— De exemplu? am întrebat eu.

— De exemplu problema celui de al doilea automobil.

— A... cui?

— Nu-i așa? Ați și simțit spiritul fremătător al epocii? O tînără fericită pereche trăiește prima ei criză conjugală tragică. Cum va trece acest examen?

— În nici un caz achiziționîndu-și cea de a doua mașină!

— Cum altfel? Au un automobil ceva mai bun decît unul mediu. Ca o a doua mașină își cumpără una inferioară. Problema: cine o va conduce? O fulminantă piesă de televiziune. Publicul telespectator se va lipi de micul ecran. Titlul: „Auto-story" — chiar acum l-am conceput! Nu vă pot dezvălui mai mult, decît doar că în final se ajunge la un auto-duel între cei doi și anume noaptea, pe un teren de exerciții militare, părăsit...

— Și credeți că o astfel de temă...?

— Nu cred, știu precis! Ultima piesă radiofonică transmisă la postul nostru, cu titlul „Concediu-blues" mi-a reconfirmat...

— „Concediu-blues"...?

— A readus după mult timp un număr apreciabil de ascultători în

V. AŞENBAH (R.D.G .)

Cavalcada

Am fost invitaţi la o nuntă, la ora trei după masă. Ca să nu întîrziem, eu şi soţia, am plecat cu motocicleta. Pe drum soţia a privit ceasul spunînd că întîrziem. Am accelerat şi imediat am depăşit peste cincizeci de motociclete; cît pe ce să dobor o femeie cu un buldog.

— Hai să fim mai atenţi! — am reuşit eu să fac o observaţie.

Peste cîteva minute soţia m-a smucit nervoasă de mînecă.

— Ce s-a întîmplat? — am întrebat.

— S-a enervat! — strigă soţia.

— Cine?

— Buldogul! răspunse eal

Am privit înapoi şi era cît pe ce să scap motocicleta din mînă. Căscînd gura, buldogul se afla la o jumătate de metru de noi.

— Dă-i bătaie — strigă speriată soţia.

Am scos tot ce-am putut din motocicletă, dar buldogul se ţinea scai de noi.

— Lua-l-ar dracii! am mîrîit eu, aşteptînd să fiu apucat de picior, sau să-mi văd soţia smulsă din şa.

Soţia alunecă din scaunul din spate şi se agăţă de gîtul meu.

— Mai repede! Mai repede! — urlă ea. Se pare că-i turbat.

Am simţit o sudoare rece pe spate şi i-am zis soţiei că trebuie să-l abatem din drum.

— Aruncă-i în cap pălăria mea, — i-am spus eu.

— Ca să mă prindă de mînă? — zise plîngînd soţia, cînd tocmai ajungeam la poarta tinerilor căsătoriţi. Ne simţeam salvaţi, oamenii ne vor ajuta.

Am văzut cum din curte au ieşit mai toţi nuntaşii. Credeau că buldogul este darul nostru de nuntă.

— Ce căţel drăguţ — susura lin mireasa, atingînd cu un deget buldogul. Ce drăguţ...

M-am speriat că buldogul se va arunca asupra ei şi voiam să strig: „Atenţie, este turbat"! Dar, spre uimirea mea, acesta, după ce privi liniştit la mireasă, se culcă lîngă motocicletă.

M-am apropiat de el şi am văzut că lanţul de care era legat se prinsese de cîrligul aflat sub scaunul din spate.

În româneşte de
KOLEA KURELIUK

faţa radioului şi totodată un vraf de scrisori entuziaste.

— Şi care este problema pe care — dacă am înţeles bine — dvs. aţi oferit-o pentru această piesă radiofonică?

— Aţi înţeles bine. De data aceasta este vorba de o pereche de tineri căsătoriţi aflaţi în luna de miere. Problema celor doi: hotel de lux sau camping? El este pentru camping, ea pentru lux. Cei doi se despart. În timp ce ea îşi soarbe cocktail-ul într-un bar, el stă părăsit în campingul năpădit de ploaie — un contrast de o actualitate absolut zdrobitoare! Problema devine concepţie despre lume şi în consecinţă, imbatabilă. Ea cedează unui magnat al petrolului, el cade în mrejele unei studente la biologie. Fericirea se destramă brusc şi definitiv. Chiar în clipa asta reflectez la o nouă problemă care va ridica un roman-poliţist, conservator în sine, la un înalt nivel literar...

— Răpire din motive politice... am sugerat eu timid.

El a dat din cap obosit:

— Nu înţelegeţi totuşi că o problemă prezentă pretutindeni nu mai constituie o problemă, una reală, utilizabilă. Problematic, în sens dramaturgic, este neobişnuitul, faptul de excepţie. Mi-a şi venit o idee! Crimă la intersecţie! Sau şi mai grozav: dublă crimă! Şi anume, întîmplarea, de o mare intensitate dramatică, se desfăşoară pe două benzi de circulaţie. Fiecare din cei doi protagonişti îşi preia maşina nou-nouţă — modele diferite, se-nţelege! — de la fabricile respective. Ei se apropie de intersecţie, venind din sensuri opuse; aici, unul o cotеşte la stînga, celălalt îi zgîrie lacul, lovind în acelaşi timp şi o aripă a propriului automobil. Cei doi sar unul la altul şi se sugrumă reciproc. Scuzaţi-mă, vă rog, dar trebuie să aştern chiar acum pe hîrtie această idee absolut fantastică...

În româneşte de
CARMEN BANCIU

CLAUDE RAYNAUD (Franța)

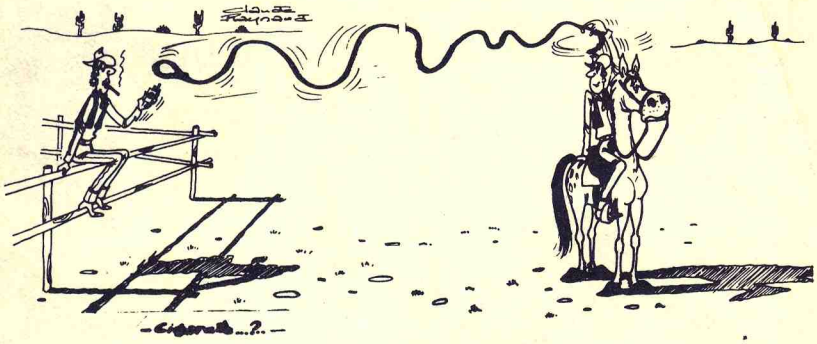

JOHANNES CONRAD (R.D.G.)

O LUME MIRACULOASĂ

Alături de berea Budweiser, actorul este una dintre cele mai minunate creații de pe dolofana și zbuciumata noastră planetă. Eu însumi am înscrisă această denumire profesională în legitimația de serviciu ca și în inimă și cunosc o mulțime de asemenea amărîți, așa încît mă voi feri din răsputeri să le aduc chiar și cea mai neînsemnată critică — actorii fiind creaturi nobile, lipsite de vanitate, generoase (pentru asta pot să-mi pun capul!) — fiindcă actorul criticat poate deveni un nefericit oarecare, întrucît el suferă fie de hiper — ori hipotensiune fie de tensiune normală.

De suferit, suferă oricum. Asta e sigur. Numai pe scenă nu suferă. Acolo interpretează! Acolo joacă! Joacă cu patimă chiar și rolul unuia care pătimește, iar cînd joacă nu-l mai doare nimic. Și tocmai pentru că nu-l mai doare nimic cînd joacă — chiar dacă interpretează fie și rolul unuia pe care-l dor toate cele — actorul vrea să joace mereu. se zice că s-ar fi întîmplat ca actori în criză de lumbago să fie aduși la teatru pe un scaun cu rotile. Acolo au fost împinși în scenă unde, timp de trei ore, au făcut tumbe, urlînd și plesnind de sănătate, după care au fost duși acasă tot în scaunul cu rotile. Dacă, spre exemplu, un actor care zace bolnav, cu un braț rupt primește un telefon de la televiziune cu o frumoasă ofertă de colaborare, atunci brațul i se vindecă instantaneu. De fapt actorii aparțin acelei categorii de ființe care vor constitui întotdeauna adevărate enigme pentru știința medicală — precum colegul meu Schrämpel, de exemplu, care, cu puțin înainte de a i se lua sîngele, voia să plece în Groenlanda: de frică!

„Actoria este o meserie minunată!" jubilează actorul adăugînd posomorît: „numai dacă n-ar exista chinuitoarele repetiții și spectacole!. Dar dacă timp de două zile nu are repetiții și spec-

R. SÎNAI (Mongolia)

ȘOPTITUL

Șinii avea obiceiul să șoptească indiferent ce la urechea indiferent cui. Dacă mergea pe stradă cu două persoane, obligatoriu șoptea ceva la urechea uneia dintre ele. La ședințe comunica în șoaptă lucruri senzaționale vecinilor sau trimitea bilețele.

La ultima ședință am primit din spate un bilețel: „Demid, te felicit. Șinii". Am rămas nedumerit. Anul Nou trecuse, ziua de naștere o aniversam în toamnă. Am întors capul și am văzut pe Șinii făcîndu-mi semn că așteaptă răspunsul. „Cu ce ocazie mă feliciți?" i-am scris.

Am continuat să ascult cu atenție ce se discuta în ședință cînd la ureche am auzit un șuierat. Șinii se mutase în rîndul vecin și-mi șoptea de zor. Am ridicat din umeri că nu înțeleg nimic. În cîteva clipe am primit bilețelul: „Demid, te așteaptă evenimente fericite. Micuța Șinii". Am întors capul și din priviri am întrebat-o ce înseamnă asta. Șinii mi-a scris: „Înseamnă că Togmide va fi înlocuit, iar tu vei fi numit șeful biroului personal. Credincioasă ție, Șinii".

Peste scurt timp vorbele lui Șinii s-au adeverit. Ca șef al biroului personal am început munca prin consultarea dosarelor. În dosarul lui Șinii caracterizarea făcută de Togmide o descria ca o lucrătoare de nădejde și conștiincioasă. În dosar se mai află un plic mare. Cînd l-am desfăcut au căzut din el o puzderie de bilețele scrise de mîna lui Șinii. Unele se refereau și la mine. De exemplu: „Ieri Demid a întîrziat de la cantină la lucru două minute".

În românește de VITALIE TEODORU

ANECDOTE

Sedaine, despre care contemporanii spuneau că scria la fel de prost în versuri ca și în proză, trecînd pe la editorul său, îl întreabă cum merge vînzarea cărților sale.

– Slăbuț, răspunse acesta. Și, văzînd că scriitorul se întunecă la față, îl liniștește:

– Dar nu te descuraja, domnule Sedaine. Colegul dumitale, Pitard, vindea și mai puțin. Cum a murit a și început să aibă succes.

tacole, actorul umblă ca năuc prin ceața roșiatică a serii, cu o figură disperată, scoțîndu-i pe toți din sărite.

Dar plăcerea cea mai mare a actorului este să apară pe scenă. De fapt teatrul ți-l poți închipui lipsit de tot, nu însă și de actori. Tot astfel ți-l poți închipui și pe actor, lipsit de tot. Chiar și de teatru. Dacă e nevoie îl face el însuși. Mai plăcut însă este atunci cînd, de dragul lui, este înconjurat de mulți, mulți oameni, asta însemnînd în spatele, în fața și dedesubtul lui. Peste el, nu-i prea place!

Actorii sînt creații solare, un fel de fluturi divini, cu platfus și un „ce" transcendent. În Prenzlau vînzătoarele își dau chiar coate cînd actorul intră în magazin cu trei plase pline cu sticle goale, pentru a-și face rost de bere contra sumei de garanție. „Ăsta-i actor!" își șoptesc, roșind, tinerele și drăgălașele vînzătoare. Iar actorul își spune: „Ar merita să mă ocup puțin de blonda aceea monumentală, cu nări voluptoase!", părăsind magazinul cu părere de rău. Fiindcă își amintește brusc că joacă, ce-i drept, un rol, dar este un rol în Prenzlau, unde mai și datorează gazdei sale 300 de mărci. Din această pricină, actorul, cu genunchii tremurînd, vine în Capitală, unde, dacă a tremurat suficient, este angajat.

În Capitală, grație sincronului, actorul are

mai puține datorii. Iar atunci cînd, seara, schimbîndu-se în vestiarul teatrului, apare deodată tînăr, sfios și subțirel în indispensabilii săi de Prenzlau lungi și albi, cu siguranță că una din numeroasele și renumitele sale colege din Capitală, în desuuri fine și țipător colorate, va exclama plăcut surprinsă: „În acești pantaloni l-ai jucat deci pe Romeo la Prenzlau!" Pălind, actorul ia pe loc hotărîrea să devină la fel de renumit ca grăsanul acela de june-prim, spre a-și răzbuna astfel indispensabilii și Prenzlau-ul.

Dacă este renumit, actorul nu se zgîrcește cu laudele. Prefăcîndu-se surprins, el îi va spune chiar și pîntecosului june-prim: „Astăzi ai fost tocmai bine în rol!", deși acesta joacă pentru a 58-a oară rolul chiaburului Schlopkow.

Critica, indiferent dacă vine din partea regizorului, a criticului Schuster sau a arogantului său coleg Schnutthold, este primită de actor cu cea mai mare neplăcere, pentru că el este un om politic și un artist sensibil ce își urăște criticii din toată inima, excluzîndu-l, firește, pe slăbănogul și atît de irascibilul C.A., care îi critică mereu pe alții.

O laudă substanțială este bine primită de actor, cu condiția să se refere la el.

Dacă însă este desființat de critică, actorul bîiguie înjurături pline de venin la urechea tuturor, el, căruia în particular nu-i reușește nicicum un stînd în mîini, dar pe scenă se descurcă atît de bine, încît nici chiar un atlet experimentat nu poate deosebi acest stînd în mîini interpretat de unul veritabil. Da, pe scenă nimic nu-i este prea greu actorului!

Dacă în ultima montare nu are nici un rol, actorul povestește tot felul de intimități la clubul teatrului și devine superstițios. Dacă asta nu-l ajută, le face farse tehnicienilor de scenă, imită animale sau pe directorul său și blestemă în modul cel mai ordinar întreaga artă actoricească europeană. Totul reintră în normal îndată ce actorul primește un rol de șapte proporții în piesa următoare. Dacă colegul Prieme n-a primit nici un text, actorul îl consolează: „Pe scenă te voi călca pe picior iar tu ai să spui „Au!", așa că vei avea și tu text!"

Dacă însă colegul Prieme a fost bătut la cap pînă la disperare de către regizor cu enervantele lui indicații de regie, în actorul plin de fantezie se trezește brusc o spaimă solidară și ca atare spune binevoitor: „Hei, Prieme, ce zici, bătrîne, mai tragem o berică astă seară?" Și imediat după spectacol încep cu „trasul". Plini de demnitate, stabilesc mai întîi că sînt actori de neînlocuit în R.D.G., cu o conștiință adevărată în piept, după care trec la bîrfă. Își amintesc cu nostalgie de tumultuoșii ani ai tinereții, cînd jucau la Cottbus rolul unor bunici iar la Annaberg rolul celui de al 6-lea pitic din Albă ca Zăpada. „Noi toți am început odată ca bunici!" exclamă Prieme cu mîndrie și imediat proslăvesc aprovizionarea îndestulătoare a populației cu bunici și pitici, trec apoi fără nici o reținere la „Critica rațiunii pure" a lui Kant, zăbovesc puțin asupra sînilor leneși ai unei oa-

Ai răbdare, o să-ți vină rîndul...

Un deținut se adresează „colegului" său de celulă:

– Tu de ce ai fost condamnat?

– Din cauza blestematului ăsta de fumat.

– Numai pentru atît?

– Păi da, n-am putut să-mi stăpînesc tusea și paznicul de noapte m-a prins.

Marelui detectiv i se ia un interviu:

– Cum v-ați dat seama că era vorba de criminalul căutat de vreme ce era deghizat în femeie?

– L-am urmărit atent: nu s-a oprit în fața nici unei vitrine.

Un cetățean se plînge celuilalt:

– Soacră-mea e ca un ziar!

– De ce, vorbește prea mult?

– Nu, apare zilnic!

Un meci de box cu miză mare. Antrenorul se apropie de elevul său, care abia se ține pe picioare și îi șoptește:

– Știi, n-am vrut să-ți spun pînă acum, dar nu mă mai rabdă inima să mai tac. Alaltăieri l-am văzut pe adversarul tău la braț cu logodnica ta!

James obișnuia, contrar obiceiului local, să-i dea băiatului său cîte un șiling pentru fiecare notă bună. La un moment dat, carnetul fiului său se umplu numai cu note bune. Și atunci, James deveni suspicios:

– John, nu te prea văd învățînd. Nu cumva împarți banii cu învățătorul?!

Culese de
IOSIF VIANU

GODFRIED BOMANS
(Olanda)

AFORISME

■ Scriitorul care spune dinainte ce are de gînd să facă e ca bucătarul care ridică prea curînd capacul de pe cratiță: tot aburul se irosește.

■ Perioada în care un scriitor nu este cunoscut sau cea în care nu a scris încă nimic sau, mai curînd, nici nu a început să se gîndească la scris este perioada lui cea mai bună.

■ Cînd un olandez are șansa unei mese gratuite, la sfîrșitul ospățului trebuie dus acasă pe o targă.

■ Olandezul devine patetic numai atunci cînd vorbește împotriva patosului.

■ Umorul este tristețea înfrîntă.

■ Turistul e un om care nu știe ce să facă cu banii dar care are întotdeauna alături o persoană care știe foarte bine ce să facă cu ei.

■ Dacă ai strînge la un loc toate pliantele agențiilor de turism, ai crede că orice punct de pe glob este absolut minunat. Iar dacă acest lucru este adevărat — și este adevărat — de ce nu rămîn oamenii acasă?

■ Mulți oameni își datorează conștiința curată unei memorii foarte slabe.

■ Dacă oamenii ar putea VEDEA cu adevărat ce gîndesc alții despre ei, le-ar veni foarte greu să rămînă politicoși.

În românește de
PETRU IAMANDI

recare Lilo cea voluptuoasă, filozofează pe tema virilității îngîmfatului Egon Brahmeier, își dau cu părerea despre nocivitatea unor anumite rachiuri, vorbesc despre vreme, se înviorează, ca nou-născuții la baie, amintindu-și de Charles Laughton în rolul lui Heinrich al VIII-lea și discută cu înflăcărare despre castraveciorii murați. „Cei mai buni i-am mîncat în 1953 la Parchim!" mormăie împăcat Prieme, căruia i-a trecut disperarea.

Bineînțeles că se discută și despre teatru și abisurile sale labirintice, dar să intri în teatru — ca spectator — nu e nici o plăcere: „Că doar nici gunoiul nu-și petrece timpul liber printre gunoaie!" spune Prieme trăgînd încă o berică, deși trebuie să plece la cinci dimineața, pentru că, datorită înfățișării lui, a primit o zi de turnare în rolul unui delfin brun într-un basm filmat, fiindcă actorii par rareori actori — cel mult în vacanță. Atunci însă și cofetarii par actori.

În vacanță actorul filmează sau își lasă barbă și merge să facă baie gol pușcă. Dacă are bani puțini, îi blestemă pe posesorii de Volvo și-l socoate pe regizorul său vinovat de toate cele, chiar și de defecțiunea de la toaletă ori de asprimea iernii trecute, pentru că actorul este o lume miraculoasă!

Dacă are bani mulți, actorul își cumpără imediat un Volvo și o pereche de șosete noi. În cazul cînd, după aceea, regizorul îl tutuiește, actorul își comandă cu cea mai mare urgență o pereche de ochelari delicați cu ramă de nichel și începe el însuși să facă regie, pentru că el a dorit întotdeauna să joace și rolul regizorului.

Prin munca sa actorul influențează oamenii: îi face mai liniștiți sau mai neliniștiți — cum de fapt îi face și șoferul autobuzului, ospătarul șef Schnürbaum, vînzătoarea de legume de la aprozarul din colț sau tîmplarul Wuttke. Fiindcă actorii sînt și ei oameni ca toți oamenii — poți să-i împingi, să-i înghiontești sau să îngenunchezi în fața lor —, un singur lucru îi deosebește însă de toți ceilalți: sînt actori!

În românește de CARMEN BANCIU

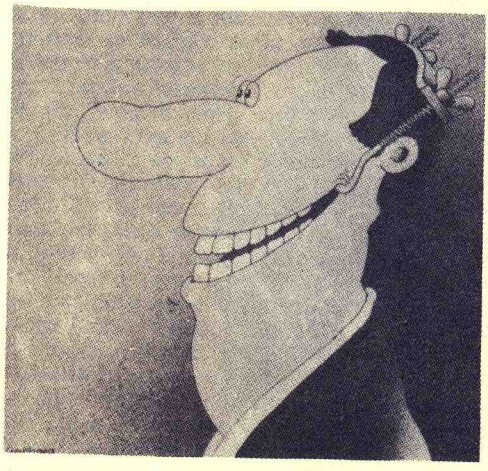

WILFRIED GEBHARD (R.F.G.)

FARUK OZKURT (Turcia)

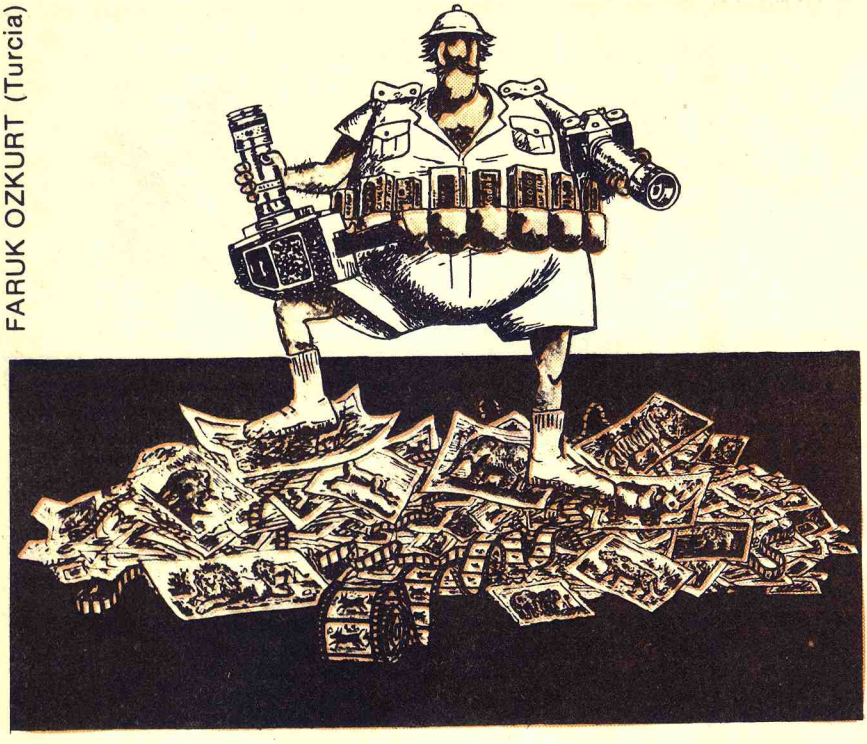

GRAZYNA KORZENIOWSKA (Polonia)

CIUPERCILE

Dimineața, telefonul de acasă nu avea ton. A doua zi, văzînd că situația nu s-a schimbat, am telefonat de la serviciu, la deranjamente.

Și-au notat reclamația. După două zile, telefonul era tot fără ton. La deranjamente n-am mai putut suna. Ce să fac, să încerc la șeful biroului de deranjamente, m-am gîndit.

După cîteva ore de încercări, mi-a răspuns o voce feminină.

— Alo, vă ascult, biroul de reclamații pentru telefoane deranjate... Mă scuzați, mănînc, dar tocmai am terminat ultima înghițitură.

După ce am explicat, cît mai amabil cu putință, despre ce este vorba, vocea mi-a răspuns:

— Dragă domnule, doar două zile și v-ați enervat? Știți ce se petrece la Varșovia? (iar?! m-am gîndit) Dar, fie, pentru dumneavoastră vom verifica.

Vocea a tăcut brusc, ca după o clipă să înceapă iar.

— Vi-l verificăm acum. Scuzați-mă, dragă domnule, tocmai mîncam pîine cînd ați sunat.

— Poftă bună, vă rog, nu vă deranjați! — am adăugat.

— A, nu, acum am terminat. Totuși, trebuie să vă spun de ce mănînc pîine, nu? M-am otrăvit cu ciuperci (Mi-am exprimat îngrijorarea). A, da nu vă enervați, n-au fost ciuperci otrăvitoare. Am fost nu de mult la sora mea, pe litoral. Acolo am adunat ciuperci și cu ele am umplut patru borcane mari. După ce le-am pregătit, bineînțeles. Venind acasă a trebuit să le pun în alte borcane mai mici, ca acelea pentru gem. Și uite-asa, mai pun,

TSEVGIIN NAMZHILDORZH (Mongolia)

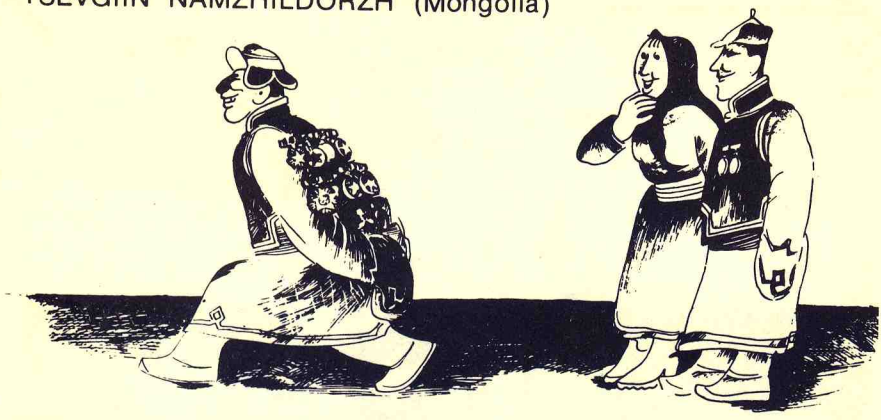

mai mănînc, mai pun, mai gust... de... îmi plac tare mult ciupercile. Dumneavoastră vă plac? Şi imaginaţi-vă, dragă domnule, nici nu mi-am dat seama cînd am mîncat un borcan. Firește m-am îmbolnăvit. Azi noapte mi-a fost tare rău, însă din fericire m-a salvat soţul meu...

— Alo, o clipă!...

Cîteva secunde s-a făcut liniște. Oare unde am sunat, la deranjamente sau la emisiunea „Noapte bună, copii?".

— Alo, mă auziţi? E un deranjament serios. Toate cablurile din pivniţă au fost tăiate. Poate săptămîna viitoare, cam pe miercuri să le repare...

— Dar, dragă doamnă — am spus cu hotărîre, am un copil mic, telefonul mi-e necesar, vă rog foarte mult — am spus cu voce scăzută, din ce în ce mai rugătoare.

— Domnule, avem atîtea reclamaţii... A, dar unde am rămas? A, da, m-a salvat soţul... Şi ştiţi cu ce? Vă rog să vă notaţi. Trebuie să luaţi cîteva alune, dar numai din alea din primele zile din august. Ale mele erau puţin mai vechi, cam de pe la sfîrşitul lunii... Însă ştiţi bine, iarna totul îngheaţă, şi alunele... Şi aşa m-am bucurat, că le-am primit şi p-astea. Cele mai bune sînt cele în care intră acul ca-n unt. Trebuie să le pui într-un borcan şi să le acoperi cu spirt. Aoleo, da' ce-o fi pus soţul, spirt sau vodcă?! E, probabil că vodcă. Mă rog, trebuie să le laşi să stea puţin şi p'ormă cînd te doare stomacul, două-trei linguriţe şi ţi-a luat boala cu mîna. În anul ăsta, a doua oară m-a salvat soţul. Vă plac ciupercile? Le culegeţi? Ştiţi, or fi ciuperci anul ăsta? Vai, domnule, dar vă povestesc atîtea despre ciuperci şi precis, dumneavoastră sînteţi curios să ştiţi de ce mănînc pîine? Nimic nu vindecă stomacul, după o asemenea boală, ca pîinea. Trebuie să mănînci multă, dar trebuie neapărat să fie uscată, că dacă e proaspătă dai în altă boală, vă rog să aveţi grijă...

— Doamnă, vă rog — am reuşit prin minune să spun în avalanşa de cuvinte... vă rog, telefonul meu trebuie..., am un copil mic..., poate reuşiţi mai repede...

— Ha, ha, sînteţi tînăr, dacă aveţi copil, mic... Noi ne-am luat mai tîrziu şi n-avem copii, da, ce să vă spun problemele mele de familie, că n-am terminat cu ciupercile. Cel mai mult îmi plac cele marinate. Sînt aşa de lacomă, şi acum, uite, trebuie să mănînc pîine uscată. Ei bine, să facem ceva pentru dumneavoastră, a schimbat ea brusc subiectul. Luni telefonul d-voastră va funcţiona. Vă sun luni, să verific dacă l-au reparat. Să auzim de bine!

— Să auzim de bine! — am repetat eu mecanic. Mi-am dus mîna la frunte şi-am simţit picături fine de transpiraţie.

N-am tîrguit două zile, eram mulţumit de mine. Cînd m-am întors acasă am avut totuşi îndoieli. Am aşteptat să **adoarmă** soţia. Apoi am luat o lamă de bărbierit şi am început să tai firul cît mai aproape de perete...

În românește de
GEORGETA VILĂU

EPIGRAME

Către puritanii lingviști
Vă întreb, în legătură
Cu reprosul ce-ați rostit:
Cum să am o limbă pură,
După toate cîte-nghit?

Consolare
Omul de-i un animal
După tipicul model,
Va găsi pînă-n final
Un dresor și pentru el.

Dușmanilor satirei
Oglinda pot s-astupe
Cu mîinile-amîndouă:
Ridicolul erupe
Și dintr-un strop de rouă.

Eruditul
E-o-ntreagă enciclopedie
Dar pare-se că cineva
Ce-avea nevoie de hîrtie
Smulsese filele din ea.

La adresa corespunzătoare
Hiena (animalul!)
Mîncînd din greu, a spus:
- Cînd va pricepe calul
Că oasele-s în plus?

Moștenitorul
Privesc țintirimul
C-un ochi nu degeaba sever,
Căci mortul e-n primul,
Iar el în al noulea cer.

Poveste
Un cerb de-alergare sleit
Cu-o pușcă stătea la șuete;
Și-atît de-apropiați s-au simțit,
C-atîrnă pe-același perete.

Satiricilor
De vrei să scuipi un leu, purcede
Atunci cînd e înfometat,
Dar nu s-o faci, precum se vede,
Cînd e covor pe lîngă pat.

Sfat
Pe călău, te-abține
Să îl rogi vreodată
Să-ți așeze bine
Nodul la cravată

Boabele
Boabele, chiar de sînt sparte,
Orișicît și-ar da silință,
Niciodată n-or să poarte
Rîșniței, recunoștință.

De puteai
De puteai
Să ucizi cu-o gălușcă,
Renunțai
Să produci praf de pușcă.

Comunitate
Sărmanul suflet, cît ar fi de bun,
Cu trupul are un stomac comun.

Logică
Eroarea, despre sine, are
Opinia că-i foarte mare!

Prescripție pentru succes
Ai grijă ca la ora nimerită
Să fii la cotitura potrivită.

Unui critic al lui Goethe
la un toc, distins biped,
Scrie „Faust" și te cred.

În românește de
MIRCEA TRIFU

MIECZYSLAW OLSZEWSKI (Polonia)

MAREK POLANSKI (Polonia)

FERIT AVCI (Turcia)

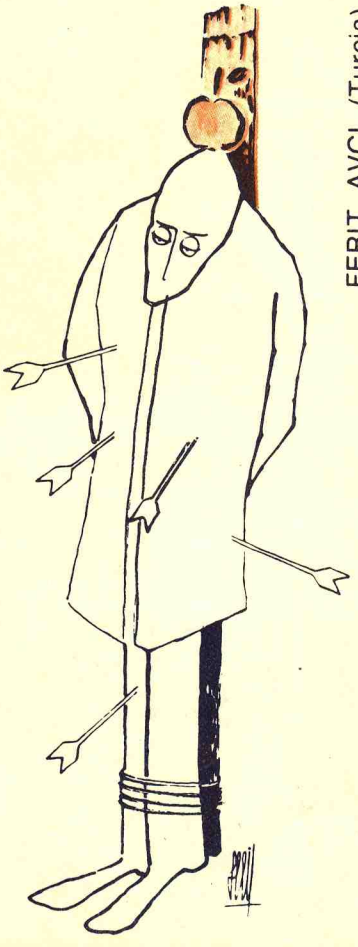

JANSZ OSENKA (Polonia)

ÎNTÎMPLARE

Nu de mult am cunoscut o fată. Cea mai frumoasă și mai fermecătoare. De mult visam să mi se întîmple așa ceva.

A doua zi mi s-a părut că are un umăr puțin cam strîmb.

În a treia zi am remarcat că avea un defect la picioare, stîngul era răsucit cum nu trebuia.

În a patra zi am constatat că lipsa unui dinte nu este chiar așa de lipsită de importanță.

În ziua a cincea am ajuns la unele concluzii în legătură cu femeile cu părul vopsit.

În a șasea mi-am spus: ce n-aș da să slăbească măcar vreo zece kilograme...

În ziua a șaptea am observat că are un mers legănat, de rață.

În a opta — i-am zărit cîteva riduri sub bărbie.

În a noua m-am convins că are obrajii cam căzuți.

A zecea zi nici nu mai puteam s-o văd. În ziua următoare, gata, am rupt-o cu sluțenia pămîntului.

A doua zi mi s-a părut că umărul ei nu era deloc strîmb.

A treia zi mi-am dat seama că așa-zisul defect al picioarelor era o foarte rar întîlnită azi curbură clasică...

În a patra — uitasem de dintele lipsă.

În a cincea — m-am convins că părul ei este natural.

A șasea zi mă gîndeam: ce n-ar da alte femei să aibă o siluetă ca a ei...

În a șaptea am remarcat că are mersul cel mai ales.

A opta — mi-am amintit de tenul ei proaspăt.

A noua — visam la obrăjorii ei ca piersicile.

A zecea zi am constatat că nu pot trăi fără ea. Aș fi vrut să mă întorc la cea mai frumoasă și fermecătoare fată.

Dar n-am mai avut puterea să iau din nou totul de la capăt.

În românește de
ELENA TIMOFTE

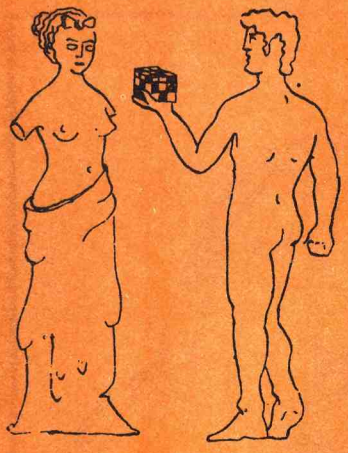

REVISTA „ARICIUL"
R.S.S. ARMEANA
OASPETE LA
urzica

AȘOT SEVUNT

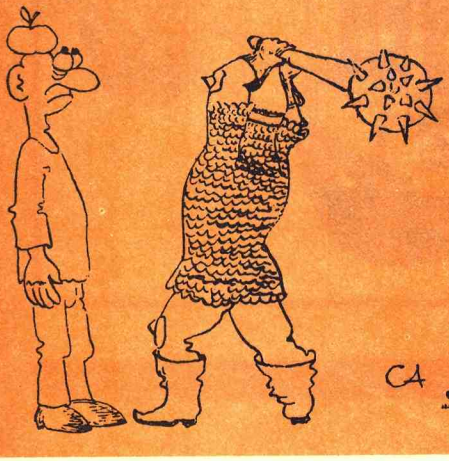

G. MIRGASIM

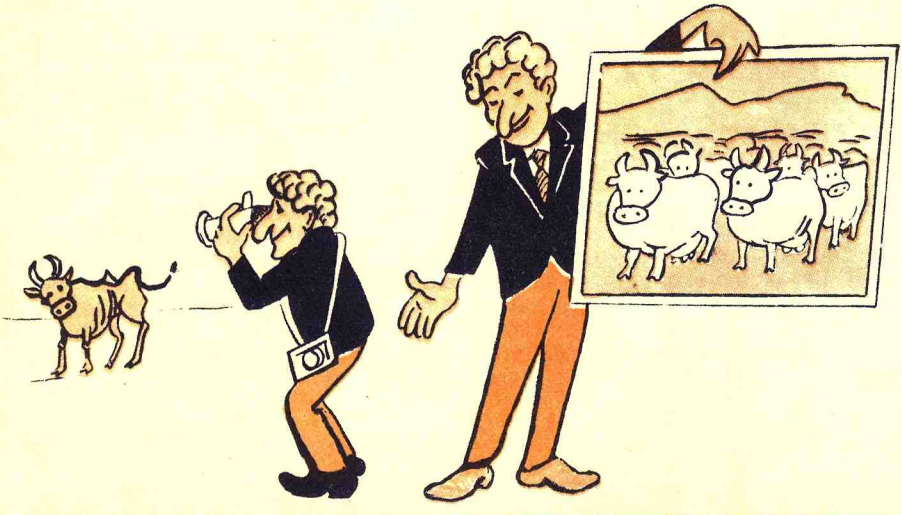

SERGIO ARAU (Mexic)

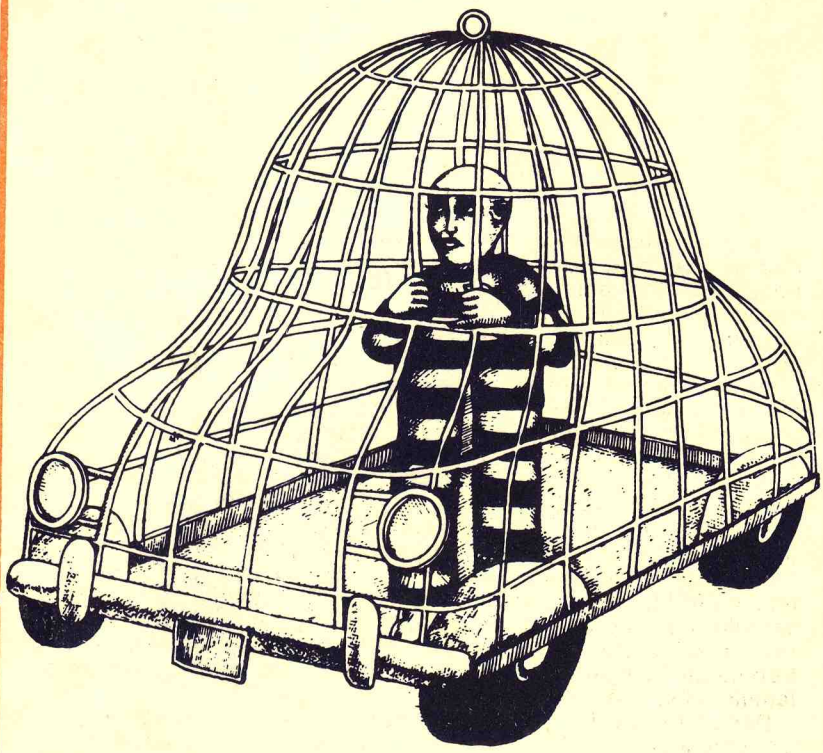

MAHOMED BAHARLY (U.R.S.S.)

EXEMPLUL PERSONAL

— Nu înțeleg ce funcționar o mai fi și ăsta. Nu stă nici măcar jumătate de oră pe loc. Tot timpul se fîțîie. Cînd pe coridor, cînd la bufet... Dacă-l cauți la telefon nu-l găsești niciodată. Uite, și acum îl văd pe fereastră cum o întinde iar pe undeva. A dispărut după colțul străzii! Unde se duce în timpul orelor de muncă? Ce pot să-i fac? Dacă-i dau sancțiune ies vorbe că șeful îi caută pricina, șicanează cică pe subalterni. Dacă-l las așa, ce exemplu poate fi pentru ceilalți? Alo, alo, ospătar, stau de o oră aici și nu mă servește nimeni! Vreau o friptură și salată. Și repede, te rog. Mă așteaptă lumea la birou! Pînă vine berea ia să dau un telefon la birou să le spun că sînt în ședință la minister. Știți cum sînt subalternii, dacă văd că lipsesc mai mult o șterg care încotro cu treburi personale.

În românește de VITALIE TEODORU

L. IZMAILOV (U.R.S.S.)

FORMULA IUBIRII

Aș putea spune că sînt un om bine crescut și că sînt, de asemenea, inteligent. Am citit mult, inclusiv cărți. La școală am avut nota maximă la educație fizică. Se poate spune că viața îmi zîmbea deși nu întotdeauna zîmbetul acela era de bucurie. Așa, de exemplu, în ceea ce privește femeile nu am reușit să obțin tot ceea ce am dorit, mai ales în viața de familie.

Toate astea mi s-au întîmplat pentru că mi-a picat în mînă cartea, intitulată pretențios, „Sexul și caracterul". Pe măsură ce o citeam îmi apărea din ce în ce mai clar un lucru uimitor. Aș putea spune — formula iubirii. Conform acestei formule soțul și soția nu sînt pur și simplu tot un drac sau — după cum se spune — doi pantofi care formează o pereche. Nu. Se pare că soțul și soția trebuie să se completeze reciproc, făcînd din două persoane un întreg. Cum să exprim asta mai simplu?

Deci, să încerc. Dacă vom nota cu „X" toate trăsăturile bărbătești ca forța, voința, bărbăția, iar apoi vom nota cu „Y" toate trăsăturile feminine ca delicatețe, moliciune, precum și alte asemenea prostii, atunci patru pătrimi de „X" plus patru pătrimi de „Y" trebuie să fie egale cu două personalități. Așa trebuie să arate o familie ideal de armonioasă.

Dar să trecem la concret. Am plecat cu „X"-ul meu să caut un „Y" corespunzător. N-a trebuit să mă obosesc prea mult. Am găsit. Astfel încît m-am însurat pentru prima dată. În conformitate cu formula. Eu — slab, ea — corpolentă. Eu — frumos, ea — nu prea. Eu cîștig bine, ea cheltuiește bine. Eu — înțelept, ea — cu studii superioare. Totul este foarte potrivit. Atunci de ce ne-am despărțit? Poate din cauză că m-am îngrășat? Să presupunem. Ne-am despărțit. La partajarea averii mi-am luat toate „X"-urile iar ei i-au rămas toate „Y"-urile.

M-am căsătorit din nou. Eu corpolent, ea slabă. Normal. Eu ca și mai înainte frumos, ea cu un tată director de restaurant. Se potrivește. Eu deștept, ea se îmbracă bine. Atunci de ce ne-am despărțit? Poate pentru că ea nu era prea deșteaptă? Nu, cu un asemenea tată asta nu are nici o însemnătate. Și în afară de asta dacă ea ar fi fost deșteaptă, eu ar fi trebuit să mă număr printre cei proști? De ce ne-am despărțit? Oare pentru că o înșelam? Dar ea îmi era fidelă. Deci poate fiindcă nu o prea iubeam? E adevărat că nu nutream o dragoste prea mare față de ea, Altfel spus: nu o suportam. Dar m-a iubit. Mai ales în primele două luni, apoi mi-a spus: ești un nemernic. Asta să fi fost cauza despărțirii noastre? Dar asta nu poate fi un motiv. Eu sînt un nemernic, dar ea este un om de treabă în toate privințele. Din nou conform formulei. Și nu a ieșit nimic. Nici ea n-a reușit cu mine, nici eu cu ea.

Și iată că iar m-am căsătorit trecînd peste orice fel de formulă. Eu — frumos, ea — Baba Cloanța. Eu — cu locuință, ea — fără. Eu — bine situat, ea primește pensie alimentară pentru trei copii. Mie îmi place să beau, ei și mai și; ne iubim. Și vom trăi împreună pînă la o sută de ani. Dacă, bineînțeles, nu se va întîmpla ceva neprevăzut.

În românește de VASILE MATEI

NABIL EL-SOLAMI (Egipt)

ANECDOTE

Sală de licitație; se strigă pentru un papagal: 500! 600! 700! 800! 1000! 1200! Domnul Dupont cumpără pasărea, pentru 1200 franci.

— Sper că și vorbește, la prețul ăsta, se informează el.

— Bineînțeles că vorbesc, răspunde papagalul. Chiar eu sînt acela care a făcut să urce licitația!

*

O girafă intră într-un magazin și cere:

— Aș vrea 380 sculuri de lînă.

— Ce vrei să faci cu ele, întreabă vînzătoarea.

— Un pulovăr pe gît, răspunde girafa.

*

Un pușți, foarte pasionat de atletism, se

VLADIMIR SLUTKI (U.R.S.S.)

GRULE

Tînărul scriitor Serghei Zernov se îndreaptă spre editură. Au trecut trei luni de cînd a predat primul său roman „Soartă plouată".

La editură l-a primit redactorul principal Kozelski, cunoscut printre debutanți ca un om abordabil, înțelegător.

— Dragă Serghei Vladimirovici, am citit romanul dumneavoastră și am rămas cu o impresie contradictorie — s-a pronunțat redactorul, stil aveți, în schimb conținutul... După cum am înțeles, eroul principal este inginerul Mihriutin.

Zernov a dat afirmativ din cap.

— Ascultați-mă atent, Serghei Vladimirovici — a continuat Kozelski. Sînteți un bărbat tînăr și agreabil. Ce v-a trebuit?

— Ce anume? a întrebat nedumerit Zernov.

— Mai întrebați? De unde ați acumulat atîta răutate? De ce trebuie Mihriutin să critice pe directorul Davilov în ședința sindicală?

— Dar este foarte limpede! Davilov a dezorganizat producția, este arogant cu subalternii, se opune la introducerea noului.

— Asta am înțeles, scumpule. Dar de ce vă trebuie un asemenea Davilov cînd acesta putea fi civilizat, bun gospodar, inovator. Astfel se împăca de minune cu Mihriutin.

— Dar atunci dispare conflictul din roman.

— Și cine are nevoie de conflict? Conflictele complică lucrurile și îmbătrînesc prematur omul. Acum, despre soție. Din roman rezultă că aveți o atitudine de simpatie față de Mihriutin.

— Într-adevăr, a confirmat Zernov.

— Atunci de ce i-ați agățat de gît o nevastă imposibilă, avară, isterică?

îmbolnăvește. Mama îi ia temperatura și-l anunță:

— Ai 39,5° dragul meu!

— 39,5? Și cît e recordul mondial?

*

Mama își întreabă fiul:

— Nu-i așa că-i împrumuți săniuța și fratelui tău mai mic?

— Da, mamă, sigur. Eu o folosesc la coborîre și lui i-o dau de fiecare dată la urcat.

*

Rémy merge la concert pentru prima dată, împreună cu tatăl său. După ce l-a examinat îndelungat pe violonist, zice:

— Spune, tată, nu-i așa că-i va trebui mult timp acestui domn pînă să ajungă să taie cutia pe care o ține în mînă?

În românește de
ELENA TIMOFTE

KEIICHI MAKINO (Japonia)

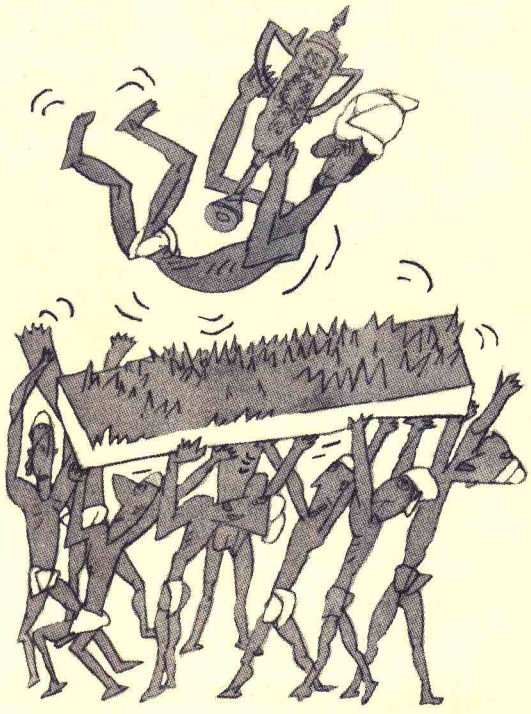

— Dar am fost ferm convins că, cel mai bine, caracterul lui Mihriutin se va evidenția din conflicte.

— Ce tot aveți cu conflictele astea? Lăsați omul să trăiască liniștit. Dați-i o nevastă drăgăstoasă, cuminte, o adevărată prietenă. Și cu fiul — ce harababură ați făcut!

— Păi, ce am făcut?

— Ați făcut că este din generația „jeans", în cap numai cu muzica aia, cu magnetofonul, care să cînte la... cum îi zice?

— Discoteca.

— Exact. În loc să fie un elev eminent la un liceu de matematică.

— Dacă era așa, pierdeam problemele care se pun între generații.

— Ce probleme? Probleme de astea nu există, le-au inventat romancierii.

— Atunci, refac romanul?

— Gîndiți-vă chiar la mine. Am un șef insuportabil, nevastă îngrozitoare, fiul un prostănac. Și ce-i cu asta? Absolut normal. Refaceți romanul!

— Dacă-l refac, ce mai găsește cititorul în el? răspunse înciudat Zernov. Așa, găsea stuații antagoniste, stări limită, schimbări de comportament...

— Eu îți vreau binele, se enervă Kozelski. Dacă Mihriutin va avea un șef de aur, viață de familie exemplară, asta înseamnă inovație, inovație în literatură, nu înțelegi? Cititorii n-or să-și creadă ochilor. Să zicem că la servici toate treburile lui sînt în ordine. Cititorii așteaptă însă ca soția să-i facă figură sau fiul să intre în încurcătură. Cînd colo — nimic. Îți dai seamă că o asemenea carte se va vinde ca pîinea caldă? Este altceva decît celelalte romane.

— Mulțumesc, a șoptit Zernov. Acum am înțeles cît de greșit este construit romanul. Îl voi reface.

După ce s-a închis ușa, Kozelski a scos un oftat adînc: talentat băiat Zernov, dar n-o să iasă din el un scriitor adevărat, nu înțelege cînd se glumește.

În românește de
VITALIE TEODORU

IURI PUHNACEV (U.R.S.S.)

experiența „PISICA NEAGRĂ"

Vă taie calea o pisică neagră. Mulți oameni superstițioși văd în asta un semn al nenorocirii. E adevărat?

Un savant trebuie să asculte și părerile pro și pe cele contra, să analizeze scrupulos toate argumentele, să elucideze punctele obscure, să efectueze experiențele necesare.

Unghiul sub care pisica traversează drumul joacă vreun rol? Dacă, spre exemplu, pisica merge de-a lungul drumului, asta, în mod cert, nu anunță nimic rău. Dar dacă traversează drumul pieziș? Poate atunci nenorocirea care amenință (dacă într-adevăr amenință) va fi puțin mai mare decît dacă animalul traversează drumul perpendicular? Experiențe minuțioase au permis să se stabilească dependența între dimensiunile nenorocirii și unghiul format de traiectoriile pisicii și pietonului. Din considerente de simplitate, se poate presupune că dimensiunile nenorocirii trebuie să fie proporționale cu sinusul unghiului indicat.

Să luăm un alt caz. Pisica a traversat drumul înaintea ta, a făcut o întoarcere și a revenit pe urmele ei inițiale. În acest caz, cele două traversări se anulează și nu trebuie să credeți nimic. Sau poate se adună, fără a pierde din vedere sensul și atunci te așteaptă o nenorocire dublă.

Ultima ipoteză trebuie să fie cea bună căci altfel ce nevoie avea pisica să facă naveta asta înaintea pietonului?

Să ne imaginăm acum situația următoare: vezi în depărtare o pisică întorcînd spatele drumului. Este evident că ea vine să traverseze. Dar tu n-ai văzut-o. În acest caz trebuie să te aștepți la o nenorocire?

Să admitem acum că pisica a traversat strada în direcția unei case. Înseamnă oare că oricine se va apropia de casa aceea va păți un necaz acolo, și nicăieri în altă parte?

Vedem adesea cîte un trecător care, zărind o pisică ce vrea să traverseze strada înaintea lui, se grăbește s-o depășească. Să admitem că reușește. Se poate spune c-a evitat necazul? Ce prevestește necazul, traversarea propriu-zisă sau dorința pisicii de a trece pe cealaltă parte a străzii? Pe un plan mai general: în ce măsură traversarea pisicii exprimă voința providenței și în ce măsură propria sa voință?

Conform tuturor dovezilor, între cazurile foarte diverse de traversare a străzii de către o pisică neagră, există unele care n-au absolut nimic de zis. Iată un exemplu convingător: pisica trece strada fugind în fața unui cîine. Conflictul lor nu amenință în mod manifest nici un terț. Aceste cazuri vor complica, desigur, experiențele. Poate că proprietățile reciproce ale pisicii și ale omului sînt importante pentru fenomen, nu? Spre exemplu, pisica ta proprie a tăiat strada grăbindu-se spre tine. În aceast caz, desigur, ea nu se află în exercițiul funcțiunii și, deci, necazul va fi foarte improbabil.

Doar examinînd toate aceste aspecte se va putea spune cu certitudine dacă trebuie sau nu să crezi în această prezicere.

În românește de DAN BRUDAȘCU

AZIZ NESIN (Turcia)

O FEMEIE MINUNATĂ

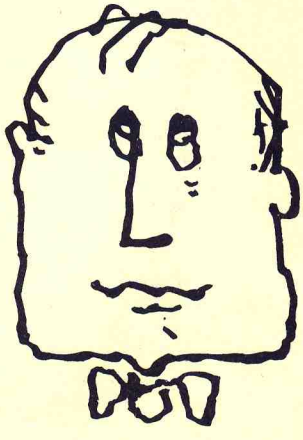

— Am scos-o din mare pe femeia asta. Este aici, raportă polițistul.

— I s-a făcut un consult medical? întrebă comisarul.

— Da. În procesul-verbal s-a consemnat că nu e nevoie de nici un tratament.

— Aduceți-o aici!

Femeia intră în cameră. Din îmbrăcămintea ei încă se mai prelingea apa. În șuvițele de păr i se încîlciseră alge.

— Numele?

— Bedia („Minunata").

— Vîrsta?

După cîteva clipe de gîndire:

— Am pășit pe 29.

— Căsătorită?

— Cam așa ceva...

— Dar bine, doamnă! Răspundeți clar: căsătorită, necăsătorită, văduvă?

— Scrieți acolo „căsătorită".

— Ce v-a împins la sinucidere?

— Trebuia neapărat să fi existat vreo cauză?! Pur și simplu, am vrut să mor si m-am aruncat

FABIO BACCI (Italia)

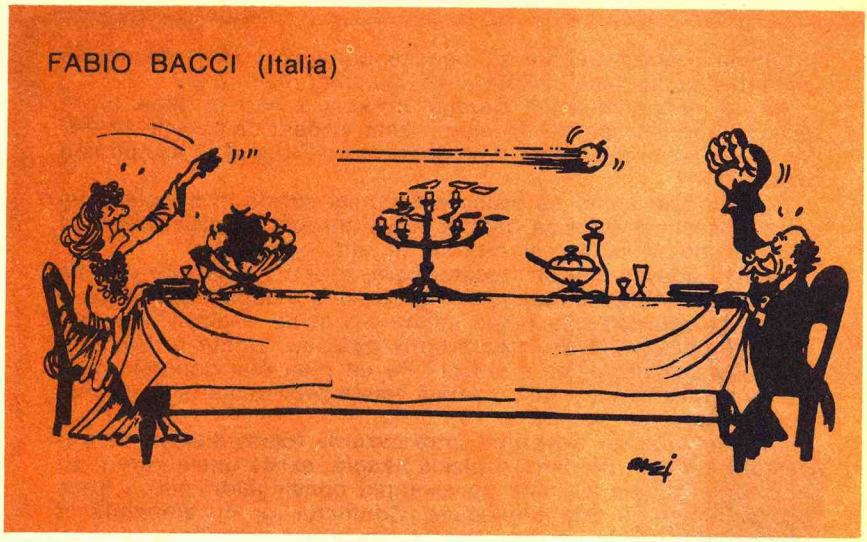

CU ŞI DESPRE COPII

- Tăticule, 1000 de mărci înseamnă mult?

- Depinde dacă vrei să le cîştigi sau să le cheltuieşti.

*

- Vrei să-ţi vezi frăţiorul pe care l-a adus barza?

- Da, dar mai întîi vreau să văd barza care l-a adus pe frăţior.

*

- Ce face băieţelul?

- Foarte bine, merge de 5 luni.

- Oho, înseamnă că a ajuns departe, unde-i acum?

*

- Eu m-am născut cînd mămica şi tăticul erau plecaţi la teatru. Cînd ei s-au întors acasă eu, gata, mă şi aflam născut în pătuţ.

*

- Bunicule, de ce oamenii au inventat electricitatea?

- Ca să nu se uite la televizor cu lumînarea.

în mare. Nimic şi nimeni nu e responsabil pentru asta.

— De ce-aţi vrut să muriţi?

— Asta-i bună! Ce, eu nu-s stăpînă pe mine? Fac aşa cum am chef. Vreau să mor, mor, vreau să trăiesc, trăiesc.

Om cu experienţă, comisarul înţelege că femeia ascunde adevărul şi, ca s-o determine să-i mărturisească, o îmboldeşte prin întrebări.

— Nu cumva ai voit ceva de la soţ şi pentru că el nu ţi-a cumpărat te-ai aruncat atunci în mare.

— Da' de unde!

— Atunci a intervenit altceva care te-a împins la o treabă ca asta...

— Aş! Ce să fi intervenit...

— Spre exemplu, vreo persoană din afară...

— Nu...

— E clar. Bărbatul nu v-a lăsat să mergeţi cine ştie unde, v-aţi spus „Asta-i viaţă?" şi v-aţi aruncat în mare...

— Nu. Vă repet încă o dată că nu.

— Vreo poveste de gelozie?

— Ah! Simt că nu mai pot suporta! Abia acum am să mor!

— Soţul e bătrîn?

— Tînăr.

— E funcţionar pe undeva? Cîştigă puţin?

— Un venit excelent.

— Ascultă, doamnă! se înfurie comisarul. De douăzeci şi patru de ani sînt în meseria asta. Peste cinci sute de sinucideri mi-au trecut prin faţa ochilor. Motivele pentru care femeile au dorit să-şi curme viaţa au fost ba că soţul nu le-a trimis la cinema cînd ele au vrut-o, ba că, ce să mai vorbim, le-a pus în vedere s-o lase mai încet cu sulimeneala... Ba o pereche de ciorapi, ba o blană...

— Vai, dar mult vă mai interesează bîrfa... Bine, am să vă dezvălui totul, ca să vă regăsiţi în sfîrşit liniştea. Seara, vine al meu acasă. Eu cer să-mi ia un taior de sezon. „Bine dragă",

răspunde el. „Dar eu îl vreau acum, hai să mergem la casa de mode". „Bine", îmi zice el. Cînd ieșim de la croitoreasă eu îi zic că vreau o pereche de escarpeni. El, gata, mi-i și cumpără. „În seara asta să cinăm în oraș" mai zic eu. „Bine", zice el. „Du-mă la cinema", îi pretind eu și el, fuga cu mine la cinema. „Mă simt cam plictisită, ce-ar fi să facem o plimbare cu mașina pe malul Bosforului"... „De ce nu?" acceptă el pe loc. Dimineața, cînd dă să plece de acasă la treburi, eu îl opresc: „Azi nu te mai duce la lucru; nu știu de ce, dar îmi vine să mor de urît". „Cum vrei tu, draga mea", îmi zice el. „Hai, ia-mi o pereche de cercei" îi mai zic eu și el pac! îmi și cumpără cercei de 3000 de lire. „Nu-mi plac ăștia, schimbă-i!" El mai pune 2000 de lire și-mi ia alții. Orice i-aș cere eu, nu aud decît „Bine, draga mea", orice i-aș spune eu, el, de colo, „De acord, scumpo"... „Asta se mai poate numi viață?! Cum să trăiești așa?! O existență atît de searbădă! Cum să poți supraviețui așa, în monotonia asta?!"

Între timp apăruse și soțul anunțat mai dinainte prin telefon.

— În halul ăsta eu nu mă urc în mașină. Pentru nimic în lume! declară femeia.

— Nu-ți fă griji, scumpa mea dragă, de-aici mergem direct la casa de mode.

— Ați văzut, ce mi-e dat să pătimesc eu, domnule comisar? țipă femeia. Rabdă, dacă poți!

— Aveți toată dreptatea, doamnă, încercă s-o calmeze comisarul.

Femeia iscăli procesul-verbal. Cum dispăru pe ușă, urmată de soț, comisarul se adresă polițistului:

— Dacă vreodată femeia asta va mai dori sinuciderea, lăsați-o să-și facă cheful... Nu mai interveniți... Doar așa o să scăpăm lumea de o Minunată...

În românește de VIORICA DINESCU

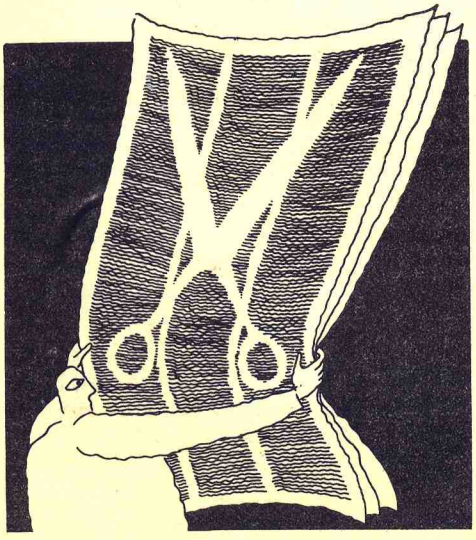

JAVAD ALIZADEH (Iran)

– La școală aveți acvariu?

– Avem.

– Dar cine le dă de mîncare peștilor?

– A, ei de acum s-au obișnuit, nu le dă nimeni de mîncare.

*

– Tăticule, eu am ochii mamei cum zice toată lumea?

– Așa este.

– Atunci ochii mei la cine sînt?

*

– Bunicule, știi de ce pămîntul este așa de murdar?

– Nu.

– Din cauză că toată lumea calcă pe el.

*

– De ce nu mănînci ciocolățică?

– Mă gîndesc.

– La ce?

– S-o împart cu alții sau nu?

– Dar conștiința ce-ți spune?

– Să n-o împart!

ÎNTREBĂRI -GHICITORI-

– Ce este înalt ca Turnul Eiffel și nu cîntărește un gram?

– Umbra lui!

*

– Ce mîncare este lipsită de calorii?

– Cea pe care o mănînci cu ochii.

*

– Ce diferență este între o vacă pe pășune și o fată care mestecă gumă?

– Fata se uită **pur și simplu** *la vacă, dar vaca se uită* **nedumerită** *la fată.*

*

– Care animal este mai curajos: șarpele sau leul?

– Șarpele, fiindcă are sînge rece.

Culese de
VITALIE TEODORU

Prezentarea artistică:
GH. D. CONSTANTINESCU

Ilustrații:
GH. D. CONSTANTINESCU
NECULAI MIRODONI

Prezentarea tehnică:
ROMEO ION

Corectura:
ELENA POPESCU

ANTOLOGIE ANUALĂ DE UMOR ROMÂNESC ŞI UNIVERSAL

urzica

COLECTIVUL DE REDACŢIE

GH. D. CONSTANTINESCU, RADU CĂLIN CRISTEA, ILEANA GÂRBACI, NICULAE GÂRLEA, LUCIA ILLES, ROMEO ION, NECULAI MIRODONI, ELENA POPESCU, TUDOR POPESCU (redactor şef adj.), ION TIPSIE, MARIUS TUPAN

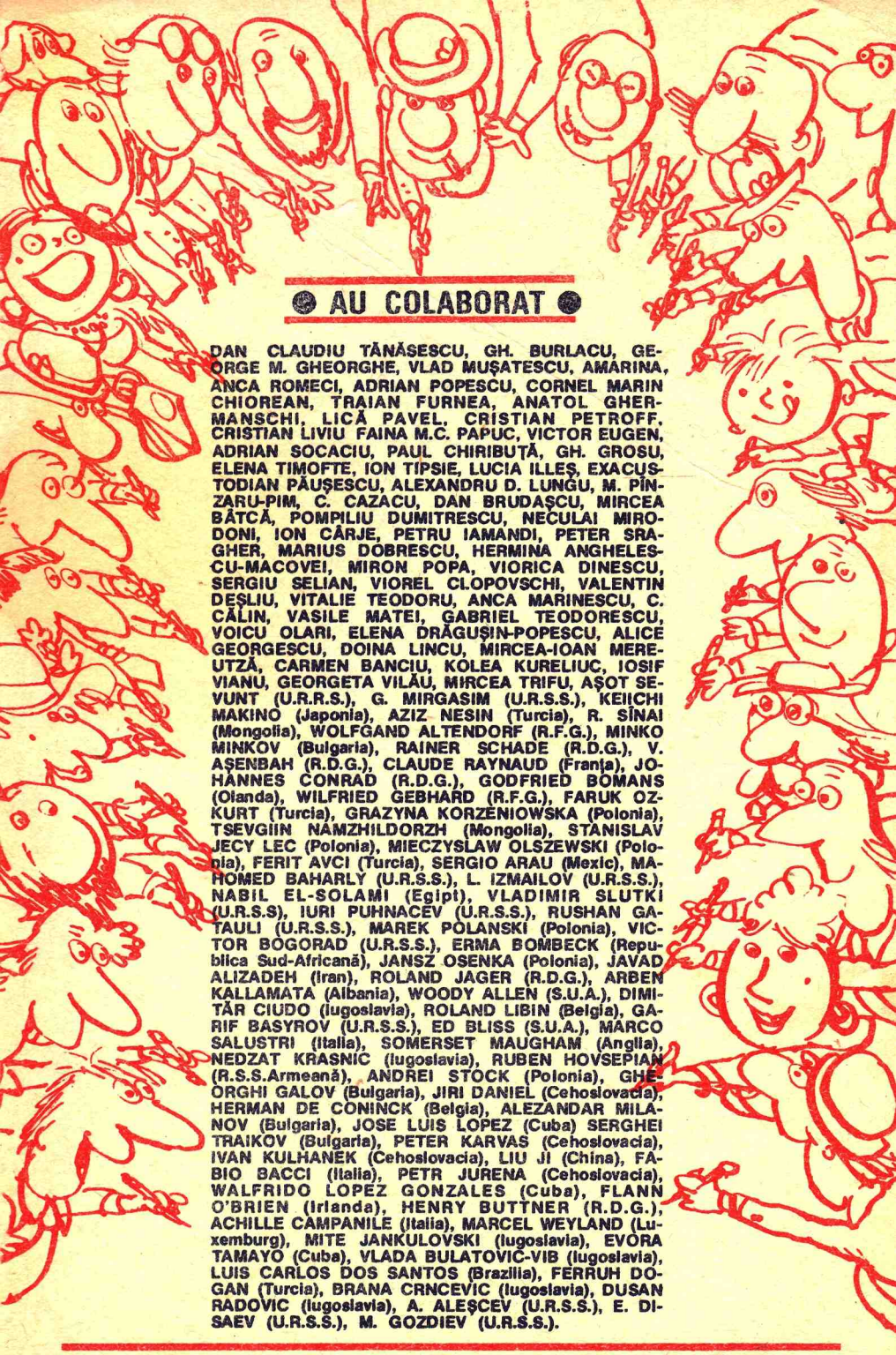

AU COLABORAT

DAN CLAUDIU TĂNĂSESCU, GH. BURLACU, GEORGE M. GHEORGHE, VLAD MUȘATESCU, AMARINA, ANCA ROMECI, ADRIAN POPESCU, CORNEL MARIN CHIOREAN, TRAIAN FURNEA, ANATOL GHERMANSCHI, LICĂ PAVEL, CRISTIAN PETROFF, CRISTIAN LIVIU FAINA M.C. PAPUC, VICTOR EUGEN, ADRIAN SOCACIU, PAUL CHIRIBUȚĂ, GH. GROSU, ELENA TIMOFTE, ION TIPSIE, LUCIA ILLEȘ, EXACUSTODIAN PĂUȘESCU, ALEXANDRU D. LUNGU, M. PÎNZARU-PIM, C. CAZACU, DAN BRUDAȘCU, MIRCEA BĂTCĂ, POMPILIU DUMITRESCU, NECULAI MIRODONI, ION CÂRJE, PETRU IAMANDI, PETER SRAGHER, MARIUS DOBRESCU, HERMINA ANGHELESCU-MACOVEI, MIRON POPA, VIORICA DINESCU, SERGIU SELIAN, VIOREL CLOPOVSCHI, VALENTIN DEȘLIU, VITALIE TEODORU, ANCA MARINESCU, C. CĂLIN, VASILE MATEI, GABRIEL TEODORESCU, VOICU OLARI, ELENA DRĂGUȘIN-POPESCU, ALICE GEORGESCU, DOINA LINCU, MIRCEA-IOAN MEREUȚĂ, CARMEN BANCIU, KÓLEA KURELIUC, IOSIF VIANU, GEORGETA VILĂU, MIRCEA TRIFU, AȘOT SEVUNT (U.R.R.S.), G. MIRGASIM (U.R.S.S.), KEIICHI MAKINO (Japonia), AZIZ NESIN (Turcia), R. SÎNAI (Mongolia), WOLFGAND ALTENDORF (R.F.G.), MINKO MINKOV (Bulgaria), RAINER SCHADE (R.D.G.), V. AȘENBAH (R.D.G.), CLAUDE RAYNAUD (Franța), JOHANNES CONRAD (R.D.G.), GODFRIED BOMANS (Olanda), WILFRIED GEBHARD (R.F.G.), FARUK OZKURT (Turcia), GRAZYNA KORZENIOWSKA (Polonia), TSEVGIIN NAMZHILDORZH (Mongolia), STANISLAV JECY LEC (Polonia), MIECZYSLAW OLSZEWSKI (Polonia), FERIT AVCI (Turcia), SERGIO ARAU (Mexic), MAHOMED BAHARLY (U.R.S.S.), L. IZMAILOV (U.R.S.S.), NABIL EL-SOLAMI (Egipt), VLADIMIR SLUTKI (U.R.S.S), IURI PUHNACEV (U.R.S.S.), RUSHAN GATAULI (U.R.S.S.), MAREK POLANSKI (Polonia), VICTOR BOGORAD (U.R.S.S.), ERMA BOMBECK (Republica Sud-Africană), JANSZ OSENKA (Polonia), JAVAD ALIZADEH (Iran), ROLAND JAGER (R.D.G.), ARBEN KALLAMATA (Albania), WOODY ALLEN (S.U.A.), DIMITĂR CIUDO (Iugoslavia), ROLAND LIBIN (Belgia), GARIF BASYROV (U.R.S.S.), ED BLISS (S.U.A.), MARCO SALUSTRI (Italia), SOMERSET MAUGHAM (Anglia), NEDZAT KRASNIC (Iugoslavia), RUBEN HOVSEPIAN (R.S.S.Armeană), ANDREI STOCK (Polonia), GHEORGHI GALOV (Bulgaria), JIRI DANIEL (Cehoslovacia), HERMAN DE CONINCK (Belgia), ALEZANDAR MILANOV (Bulgaria), JOSE LUIS LOPEZ (Cuba) SERGHEI TRAIKOV (Bulgaria), PETER KARVAS (Cehoslovacia), IVAN KULHANEK (Cehoslovacia), LIU JI (China), FABIO BACCI (Italia), PETR JURENA (Cehoslovacia), WALFRIDO LOPEZ GONZALES (Cuba), FLANN O'BRIEN (Irlanda), HENRY BUTTNER (R.D.G.), ACHILLE CAMPANILE (Italia), MARCEL WEYLAND (Luxemburg), MITE JANKULOVSKI (Iugoslavia), EVORA TAMAYO (Cuba), VLADA BULATOVIC-VIB (Iugoslavia), LUIS CARLOS DOS SANTOS (Brazilia), FERRUH DOGAN (Turcia), BRANA CRNCEVIC (Iugoslavia), DUSAN RADOVIC (Iugoslavia), A. ALEȘCEV (U.R.S.S.), E. DISAEV (U.R.S.S.), M. GOZDIEV (U.R.S.S.).

TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCÎNTEII"

SUB COMANDA NR. 90025

LEI 25